

አስመድ

pdfelement

“መኖርም የሚጀመረው አስመድን ከመፍራት ነው”

በዳዊት መንፈምክገኝ /ዶክተር/ ጽፏል

pdf element

Zion

Book

t.me/Zionbook

አለመኖር

pdfelement

በዳዊት ወንድማገኝ/ ዶክተር/

2009

ምስጋና

ለሁላችሁም ይሁንልኝ፤ ባታበረታቱኝ ይህንን አልደፍርም ነበር።

መግቢያ

ይህን ቀድማችሁ ብታነቡት እንዴት ደስ ይለኛል መሰላችሁ። ለምን?
ማለት ጥሩ ነው። ይህ መጽሐፍ አላማው አድርጎ የተነሳው
የተለመደንና እውነት የሚመስለውን ሁሉ በመጠየቅ ማፍረስን ነው።
በመሆኑም ብዙ የተለመዱና ተገቢ የሆኑ የልብወለድ አጻጻፍ ዘዴዎችን
በድፍረት የሚጥስ ሆኖ ታገኙታላችሁ፤ ምክንያቱም በመጽሐፉ
ለማሳየት የምክርኩትን ጠንካራ የሚመስል ሀሳብንና ልምድን
የማፍረስ አካሄድ በአጻጻፊ ለቴክኒክ ተገዢነት በመጨነቅ እንዳለበላሸው
በመስጋት ያደረጉት ስለሆነ።

አላማዬ መጠየቅ ነውና በመጽሐፉ ውስጥ በጥያቄ ለተፈተኙት ሀሳቦች
መልስ ባታገኙ አይግረማችሁ። መልሱ ለናንተው የተተወ ነው።
ሰዎች፤ የመልካም አዕምሮ ባለቤት ስለሆንን መጠየቅን ከደፈርን
መልሱ ጋር መድረስ እያቅተንም የሚል ጽኑ እምነት አለኝ።

እንደ መግለጫ ልጩምር፤ ጠብቆ መነበብ የሚገባውን ቃል ለመለየት
ይረዳችሁ ዘንድ መጥበቅ በሚገባው ቃል ውስጥ መጥበቅ ከሚገባው
ፊደል በመቀጠል ሁለት ነጥብ እንረዳለሁ። ስለምታነቡት
አመሰግናለሁ።

ዳዊት

ለእጅግአየሁ

pdfelement

“አለመኖር የሰው ልጅ ተዳማዊ ፍርሃት ነው። መኖርም የሚጀምረው አለመኖርን ከመስጋት ነው።” ብሎ ወደ ተማሪዎቹ ፊት ተመለከተ። የመማሪያ ክፍሉ እንደ ሲኒማ ቤት ባለ ቅርጽ የተሰራ በመሆኑ ተማሪዎቹ አስተማሪውን አቆልቀው ለማየት ይመቻቸዋል። መምህሩም የመምህርነት ትወናውን ከታች ወደ ላይ ተማሪዎቹን እያየ ይከውናል። ተማሪዎቹ አስተማሪ አቆልቀው ማየቱን ከመማሪያ ክፍሉ አቀማመጥ በበለጠ የወደዱት ይመስላል። አቆልቀው ማየት ተመልካቹን ታላቅ፣ የሚታየውን ደግሞ ታናሽ ስለሚያስመስል። በእሁን ዘመን ከማስመሰል በዘለለ፣ ነገርን የመረዳት ወይም የማወቅ ፍላጎት ደግሞ ጠፍቷል።

መምህሩ ዶክተር ደስታ ይባላል። ቀጥ ብሎ የተሰደረ አፍንጫና ጎላ ጎላ ያሉ ዐይኖች ለቀይ ዳማ ፊቱ ግርማን አላብሰውታል። ተክለ ሰውነቱ ረዘም ያለ ሆኖ ይልዳላ ነው። የእጅና የእግር ጡንቻዎቹ በትክክል መስመራቸውን ይዘው የፈረጠሙ ናቸው። ከደረቱ ወጣ ያለ ሆኖ፣ ሆዱ ከጀርባው ሊጣበቅ ትንሽ ነው የሚቀረው።

በዩኒቨርሲቲው የህክምና ትምህርት ቤት ውስጥ አንጋፋ ከሚባሉት መምህራን አንዱ ነው። ወዳጆቹ ይወዱታል ያከብሩታል። ተማሪዎቹ ደግሞ እየወደዱት ይፈሩታል። የሚያከማቸው ሀሙማን ሀይወታቸውን በእምነት ለእንክብካቤ ሲሰጡት ለአፍታ አያመነቱም።

በሁሉም ዘንድ የሚወደድ፣ የሚፈራ፣ የሚታመንና የሚከበር ሰው የሆነበት ምክንያት አንድ ነው። ይህም ብዙ ሰው የማይደፍረውን ስለሚደፍር፣ የሚያስበውን ስለማያስብና የሚያምነውን ስለማያምን ነው። እንዲህ የሆነው ደግሞ፣ በድፍን ማወቅን አጥብቆ የሚጸየፍና

ዋና ሥራዬ ጥያቄ መጠየቅ ብቻ ነው ብሎ ጥያቄ በመጠየቅ አውነት የተባለውንና የሚመስለውን ያኗኗር ሂደት እየፈተሽ የሚኖር ሰው በመሆኑ ነው። በዚህ ምክንያት ወደ ክፍል ህክምና ለማስተማር ገብቶ እንኳን በህክምና አስታኮ ህይወትንና መኖርን መርምሮ መውጣት ልማዱ ሆኗል።

ዶ/ር ደስታ ተማሪዎቹን አሻቅቦ እያየ የተናገረውን ደገመ። "መኖር የሚጀምረው አለመኖርን ከመስጋት ነው" አለ በድጋሚ። ተማሪዎቹ ነገሩ ሳይገባቸው ይሁን አሊያም ደግሞ መምህሩ ማብራራቱ አይቀርም ከሚል እምነት፤ ለደስታ ገግግር ምንም ምላሽ አላሳዩም፤ የመንቃትም ሆነ የመተኛት።

ዶ/ር ደስታ ማስተማሩን ቀጠለ "ይህን መረዳት ሕይወትን ለመረዳት የመጀመሪያው ደረጃ ነው" አለ። ቀጠለናም "ሕይወትን መረዳት ማለት እንኳን ይከብዳል፤ ምክንያቱም "ሕይወት" ከግዑዝ ማንነታችን ወይም ከግለሰብነታችን ውጭ በሚሆኑ ሁኔታዎች ሁሉ ተጽዕኖ ስላለበት ለመረዳት አጋኝ ነገር ነው።"

ዶ/ር ደስታ ለብቻው እያወራ ያለ መሰለው። ለራሱም ሃሳቡን ማለት በፈለገው መልክ እየገለፀ እንዳልሆነ ተሰማው። በድጋሚ ተማሪዎቹን አስተዋለ። እሱ በአግባቡ ያልገለፀውን ሃሳብ እነሱ ይረዱታል ብሎ ማሰቡ ገረመው። ሃሳቡን ሰብስቦ ተመለሰ። "ማለት የፈለግኩት ምን መሰላችሁ መኖር የሚጀምረው አለመኖርን ከመስጋት ነው የሚለውን ፅህፈት መረዳት ሕይወትን ለመረዳት ሳይሆን! አኗኗርን ለመረዳት የመጀመሪያው ደረጃ ነው ማለት ነው" አለ። የተወሰኑ ተማሪዎች ጭንቅላታቸውን ነቀነቁ። በልቡ አመሰግናቸው "ገብቷቸው እንኳን ባይሆን ቢያንስ እያበረታቱኝ ነው" አለ ለራሱ።

"ይኸ ከምንማረው ትምህርት ጋር ምን ያገናኘዋል?" አለ አንዱ ተማሪ በድንገት። ደስታ ፈጥሮ አለ። ደስ አለው። ቢያንስ አንድ ሰው የሚማረው ትምህርት ምን ሊሆን እንደሚችል ገምቶ መጥቷል ማለት ነው።

“ማለት...?” አለ ዶ/ር ደስታ። ጥያቄው ስላልገባው ሳይሆን ተማሪው በድፍረቱ እንዲቀጥል እያመቻቸለት። ተማሪው ግን ዝም አለ። ደስታ ተማሪዎቹ ፊሪ እንደሆኑ ያውቃል። እንዲፈሩ ሆነው ነው ያደጉት። አንድ ደፋር ጥያቄ ከአፋ ያመለጠው ተማሪ፤ እንዲደፍር ያደረገው የመጀመሪያ ቅጽበታዊ ስሜት ከጠፋ በኋላ በተረጋጋበት ሁኔታ ውስጥ ሲሆን፤ በድፍረቱ መቀጠል ያትተዋል። ማሰብ ይጀምራል። ሊያጋጥመው የሚችለው ምላሽ ያስፈራዋል። አስተማሪው ቢጠምደኝስ? ራሴን ለምን አስጠቀራለሁ? አርፌ ትምህርቴን ጨርሼ ብሄድስ? የሚሉ ሃሳቦች አንደቡቱን ይቆልፋታል።

“ምን ማለት ፈልገኸ ነው?” አለ ደስታ ሆን ብሎ ቁጣ በሚመስል ዓረፍተ ነገር እየተጠቀመ። የልጁ ዐይኖች ከደስታ ወደ ደብተሩ፤ ከደብተሩ ወደ ጎኑ ወደተቀመጡ ዓደኞቹ መቅበዝበዝ ጀመሩ “ኸረ አግዙኝ?” እንደማለት። ደስታ ዐይኑን ከተማሪው ላይ እንደተከለ ነው። ተማሪው ደግሞ የዐይኑን እንቅስቃሴ መቆጣጠር ስላቃተው፤ ሳይፈልግና ሳይመራቸው እያፈተለኩ ደስታን ያያሉ። መምህርና ተማሪ ተፋጠጡ።

“መልስልኝ እንጂ.....?” አለ ደስታ። አሁን ድምጹን ጎላ አድርጎ ነው የጠየቀው። ተማሪው በጣም ደንገጠ።

“ምን ቀን ነው ዛሬ ክፍል የገባሁት?” አለ ለራሱ። “አርፌ መኝታ ክፍሉ ብተኝስ ምን ነበረበት? እዚያው ካርታ እየተጫወትኩ ብቆይስ? መኝታ ከፍላቸው ውስጥ ጫት እየቃመ የተቀመጡት ዓደኞቹ ናፈቁት። የራሱን ሞኝነት አሰበና በብልህነታቸው ተደመመ። አርፎ የተቀመጠ ሰው ግፋ ቢል ራሱን በራሱ ነው የሚጎዳው፤ እኔ ምን ይሁን ብዬ ነው ራሴን በሌላ ሰው ለማስጎዳት እንዲህ ስሮጥ ያመጣኝ?” ቢል አሰበ። “እኔን ብሎ ጠያቂ፤ እኔን ብሎ የመብት ተሟጋች” አለ አሁንም ለራሱ። ጥያቄውን የጠየቀው ዶ/ር ደስታ ከርዕስ ውጭ ሆኖ የተማሪዎቹን የመማሪያ ጊዜ ያባከነ ስለመሰለው ተቆርቋሮ መሆኑን እያስታወሰ። ዐይኖቹ በድጋሚ ከዶ/ር ደስታ ዐይኖች ጋር ሲጋጩ አንገቱን መልሶ ወደ ደብተሩ አቀረቀረ።

"ሌላ ጥያቄ ልጠይቅህ?" አለ ደስታ። ለማስፈቀድ ሳይሆን የጥያቄ ርዕስ ሊቀይርለት እንደሆነ እያሳወቀው።

"እሺ እሺ" አለ ተማሪው። የሚቀጥለው ጥያቄ እንደሚቀልለት በማመን።

"ለምንድነው? ምን ለማለት ፈልገህ ነው? የሚለውን ጥያቄ መመሰስ የፈራኸው?" አለው ደስታ።

"እርሴ!" አለ ተማሪው በሆዱ። " ባሬ መቼም አላዬ ሳይ እሳት ነው የሚርኩት" ብሎ ትክክ አለ።

"እኔ እንጂ" ብሎ ተንተባተቢ። ቀጠለናም "ስለፈራሁ ነው" አለ። ቃላቱ ከእንደበቱ ከወጣ በኋላ የፍርሃት ስሜቱ መቅለል ሲያምር ተሰማው።

"ለምንድነው የፈራኸው?" አለ ደስታ።

"እስከምን ያንደድኩ ስለመሰለኝ" አለ ተማሪው። ወዲህ እየቀመለሰለት ነው።

"ታዲያ እኔ ብናደድ እንተ ምን ትሆናለሽ?" ብሎ ከመጠየቁ ተማሪውና ቅጂዎቹ ሳቃቸው አመለጣቸው። ትቀልጻለሽ እንደፈለግህ አስተማሪን አናደን ምን ልንሆን ነው?" እንደማለት ነው አሳሳቃቸው። በተማሪውና በአስተማሪው መካከል የከረፈ የመሰለው ጭቅጭቅ ሌሎችን አንቅቷቸዋል። ትምህርቱን ሲከታተሉ በነበሩበት ሰዓት ከነበራቸው በላይ እሁን ያላቸው ትኩረት ጨምሯል።

"እ... ው፣ ለካ ሌሎቻችሁም እዚሁ ናችሁ። እኔ ደግሞ የት ሄደው ነው ብዬ" አለ። በመቀለድና የግሳቡን አካሄድ ልጆቹ እንዲረዱት በመመኘት።

"ለምን እንደፈራህ እና የምናወራው ርዕስ ከምንማረው ጋር እንዴት እንደሚያያዝ ላስረዳህ" አለ ደስታ። በመቀጠልም "አስተማሪውን አናደድኩት ብለሽ የፈራኸው እኔን በማናደድህ ሳይሆን፣ ይደርሱብኛል ብለሽ ባሰብከው ምላሽ ምክንያት ነው። የሁላችሁም አሳሳት

የሚያረጋግጥልኝም ያንኑ ነው። ስለዚህ የፈራኸው ለራሱ ነው። ራሱ ላይ መጥፎ እንዲደርስብኸ ስለማትፈልግ። በዚህ ምክንያት፤ ነገሮች ትክክል መሆን ወይም አለመሆናቸው ሳይሆን፤ ሃላብኸ ጥሩ ወይም መጥፎ መሆኑ ሳይሆን፤ የፍትህ መሟላት ወይም መጓደል ሳይሆን፤ እንተ ላይ የሚደርሰው ነገር ከፉ ወይም በጎ መሆኑ፤ ማድረግ የምትችለው ብዙ ቢሆንም ማድረግ አለማድረግክን ግን ይወስነዋል። ያ ደግሞ አኗኗርህን ይወስናል፤ ወይ ታስመስላለኸ አሊያም አታስመስልም። ካስመስልክ ከሰው ጋር በሰላም ትኖራለኸ እምቢኝ ካልክ ደግሞ ትገሰላለህ፤ በቤትህ፤ በጎረቤትህ፤ በመስሪያ ቤትህ፤ በሃገርህ ባዕድ ትሆናለህ አለ ደስታ። አሁን ስሜቱ ተነቃቅቷል። " ይህ ማለት ግን በማስመስልህ በሰላም ትኖራለህ ማለት አይደለም። በማስመስልህ ከሌሎች ጋር ብትኖርም ለራሱ ግን ባዕድ ነህ። ከሰው መሃል ሆነህ ከራሱ ግን ተገልለሃል። እያንዳንዱ ድርጊትህ ከራሱ ወይ ከሌላው ይለይሃል፤ ትልቁ የመኖር አጣብቂኝም ይሄ ነው።" ቀና ብሉ ከፍሉን በዐይኑ ቃኝ። የሁሉም ትኩረት እሱ ላይ ይመስላል።

የሰው ልጆች በመጀመሪያ በውልደት ወደዚህ አለም ስንመጣ፤ የመጀመሪያው ትግላችን ከአለመኖር ጋር መታገል ነው። እርግጠኛ ነኝ ስለ ልጅ አወላለድ ሥርዓት ያስተማሯችሁ መምህሮቻችሁ፤ የመጀመሪያው እንደ ደቂቃ ከሚቀጥሉት አርባ አመታት በላይ የበለጠ ፋይዳ አለው ብለዋችኋል። እውነት ነው። ምክንያቱም የመጀመሪያው እንደ ደቂቃ ከመሞት በፊት ያለው ትልቁ የህይወት ሰውጥ ነው። በእርግጥ መምህሮቻችሁ ይህን ያስተማሯችሁ ህፃን ልጅ ሲወለድ በእግባቡ አለመተንፈሱ በእንጎሉ ዕድገት ላይ የሚያደርሰውን ተጽዕኖ ትኩረት በመስጠት ነው። ለኔ ግን ከዚያም በላይ ፋይዳ አለው። ማለትም ሰው ሲወለድ የሰመደው በጎ ነገር በጠቅላላ ይቀየራል።

በእናት ሆድ ውስጥ ጥጋብ ነው፤ ረሃብ የለም። በእናት ሆድ ውስጥ ሙቀት ነው፤ ብርድ የለም። ከሁሉም በላይ ግን በእናት ሆድ ውስጥ ጣዕር የለም። መሥራትም የለም። በምቾት መንፈሳለስ እና በለስላሳ ውሃ ውስጥ መንሳፈፍ ነው። ይህ ሁሉ ድሎት በተወለድንበት ቅጽበት

ይሰውጣል። መተንፈስ ግድ ይላል። ረሃብን ለማስታገስ መጥባት እንጀምራለን። ይበርደናል፤ መተት ለማግኘት ከሌላው እንጠጋለን። ለመኖር። አለበለዚያ መኖር የለም። መታፈን፤ በረሃብ አለንጋ መቆላትና በብርድ ቆርፍዶ መሞት የፍርሃታችን ሁሉ መነሻ ይሆናል። በእናታችን ማህፀን ውስጥ የምናውቀው መኖርን ብቻ ነው። መወለድ ግን አለመኖርን አመለካከት ነው።

ይህ ስጋት ታዲያ በህይወታችን መሉ የሚዘልቅ ነው። በየደረጃው፤ በየእድሜችን ለአለመኖር ስጋት እንደተጋለጥን እንዘልቃለን።

የምንኖርበት አለም ደግሞ የሰው ልጅ የዘመናት የአለመኖር ስጋቱን ለማስወገድ በመመኘት የገነባው የአኗኗር ስርዓት አለው። ይህም ስርዓት ከመወለዳችን ይረከበናል። ወላጆች፤ ዘመድ፤ ጎረቤት፤ ሰፈር፤ ብሄር፤ ሃገር፤ ቋንቋ፤ ባህል፤ ሃይማኖትና ልምድ ያሉበት ዓለም ከእኛ ቀድሞ ይጠብቀናል። ይህ ሁሉ ባለበት ዓለም ተወልደን፤ በእኚህ ቀድመው በተዘጋጁ ስርዓቶች ውስጥ አለመኖርን ሽሽተን ለመኖር ስንል እንታሰራለን።

ለምሳሌ ትምህርት ቤትን እንውሰድ። ትምህርት ለመኖር አስፈላጊ በመሆኑ እንዲት የአራት ዓመት ልጅ ትምህርት ቤት መሄድ ግዴታዋ ነው። መማር አለባት። ግን የአራት ዓመት ልጅ መማር ግዴታዋ መሆን ነበረበት? መልሱን አላውቅም። ዞሮ ዞሮ ግን ይህች ልጅ ካልተማረች ከኛ እንደ አንዳችን ለመሆን አትችልም። የምትሆነው እና ልትሆን የምትችለው በዚህ ይወሰናል። ሰው ለመሆን መወለድ ብቻውን በቂ አይደለም። ይህ መቼም በጣም የሚያሳዝን መሆን አለበት። ግን ተፈጥሮ ነው። መኖር እስካለብን ድረስ አለመኖርን መዋጋት የግድ ነው።"

"ግን እኮ መሞት አይቀርም አለ። ቀደም ሲል ከምንማረው ሀሳብ ጋር ምን ያገናኘዋል ብሎ ዶ/ር ደስታን የጠየቀው ተማረ፤ አሁን የልብ ልብ ተሰምቶታል።

ደስታ ተማሪውን በፈገገታ እያስተዋለው "ይህ በጣም ጥሩ ጥያቄ ነው።" ብሎ ሊተጥል ሲል

"የዚህን መልስ ለመስማት እኔም በጣም ነው የጓጓሁት" አለ አንድ ከወደጎላ ካሉት መቀመጫዎች አካባቢ የመጣ ድምጽ። የመማሪያ ክፍሉ መብራቶች በአብዩኛው ስለማይሰሩ ክፍሉ በክፍል ጨለማ ነው። ከዚያ በተጨማሪ ደግሞ ብዙ በየመሃሉ የተሰበሰቡ መቀመጫዎች ስለሚበዙ! ተማሪዎቹ ተራርቀው ስለሚቀምጡ ከጎላ የተቀመጡትን ተማሪዎች በደንብ ለመለየት ይቸግራል።

ተማሪዎቹ ድምጹ ወደመጣበት አቅጣጫ ፈታቸውን አዙረው ጠያቂውን በመገረም አዩት። ጠያቂው ዶ/ር ክብሩ የሚባል ሌላ መምህራቸው ነው። መምህራንን ከፊት እንጂ ከጎላ ማየት ያለመዱት ተማሪዎች የመገረም ጉምጉምታ አሰሙ። ጉምጉምታው በርግጥ ከፊትም ከጎላም በአስተማሪ በመያዛቸው ከመታገት ስሜት የመነጨ ሊሆንም ይችላል።

ደስታ የጓደኛውን ድምጽ ለይቶታል። እንዴት ከጎላ ገብቶ እስኪቀመጥ ድረስ እንዳላስተዋለው ተገረመ። ቀና ብሎ ጓደኛውን ሲያየው፣ ክብሩ ቀኝ አመልካች ጣቱን በግራ እጁ ወዳሰረው ሰዓት እያመላከተ ሰዓት መድረሱን አስታወሰው። ደስታ የምሳ ቀጠሮ እንደነበራቸው ረስቶት ነበር። ሆኖም ግን መርሳቱን ጓደኛው እንደማያውቅ ስለሚያውቅ ቱሎ እጨርሳለሁ የሚል መልዕክት ጭንቅላቱን ወደ ላይና ወደ ታች በመነቅነቅ አስተላለፎ ወደ ጀመረው ሃሳብ ተመለሰ።

"ሞት አይቀርም የሚለው ጥያቄሽ" አለ ደስታ ወደ ልጁ እየተመለከተ "በጣም ጥሩ ጥያቄ ነው። እንዳያችሁት እንኳን እናንተ የተከበረው ዶ/ር ክብሩ እንኳን የኒን ምላሽ ለመስማት ጓጉቷል" አለ። ተማሪዎቹ እንደመሳቅም፣ እንደመገረምም በማለት ያለየለት ስሜታቸውን በጉምጉምታና ወንበር በማንቀሳቀስ መለሱ። በሆዳቸው መቼም በጣም ደስ ሳይላቸው አልቀረም፤ አስተማሪና ተማሪ አኩል አላዋቂ የሚመስሉበት አጋጣሚ ብዙ ስላልሆነ።

"ይህ አለመኖርን መስጋት የሰው ልጅ ሞትንም ጭምር እንዲደፍር አድርጎታል። መወለድ የመኖር መጀመሪያ እንዳለመሆኑ ሁሉ፤ መሞትም የመኖር መጨረሻ እይደለም ተብሎ ይታመናል። ይህንን ቢያንስ በሶስት መልክ ማየት እንችላለን። ሶስቱም ግን የሚያመሰግናቸው አንድ ነገር ብቻ ነው። ሰው በኑሮው ዘላለማዊ መሆንን ይሻል። ዘላለማዊነትን በመጎናፀፍ የአለመኖርን ስጋት እስከመጨረሻው ለማሸነፍ እንጥራለን።

የሰው ልጅ የዘላለማዊነት ፍላጎት የሚገለጽባቸው ሶስት መንገዶች ልጆች፤ ስራና ሃይማኖት ናቸው" አለ ደስታ ኮስተር ብሎ።

"ከጣም ጥቂት ሰዎች በሥራዎቻቸው ይታወሳሉ። ክፉም ይሁኑ በጎዎች ችግር የሰውም። ቁም ነገሩ የሰሩት ስራ በቀረውና ከነሱ በኋላ በመጣው ሰው ላይ ጥሱ ያለፈው አሻራና ጠባሳ ነው። የኒህ ሰዎች መኖር የሌሎች መኖር አለመኖር ላይ አንዳች ተጽዕኖ ጥሱ አልፏል ማለት ነው። እኒህ ቁጥራቸው ልነስተኛ ቢሆንም ድርጊታቸው የመጨረሻውን ዘመን አካሄድ ይወስናል። በመሆኑም ነው አንድ ሰው ከማህበረሰቡ ውስጥ በአንድ መልክ መሪ ሆኖ ሲወጣ 'ልቦና ይስጠው' ብሎ መመረቅ ተገቢ የሚሆነው። ምክንያቱም አንድ ልቦና ቢለ መሪ የሰራውን ሚሊዬኖች ሊመልሱት ስለሚያዳግት። የግለሰቡን ዘላለማዊነት ግን ማስቀረት ከባድ ነው።

ሁለተኛው ቀላል ነው። የሰው ልጅ ማንነቱን የሚያስቀጥለው የሚተካው ትውልድ መኖሩን በማረጋገጥ ነው። በመሆኑም ልጅ መውለድና ማሳደግ ይከተላል።

ሶስተኛውም ደግሞ እንዲህ ነው። አብዛኛው ሰው አለመሞቱን የሚያረጋግጠው በአንድ ዐይነት ሃይማኖት ወይም እምነት ውስጥ በመሆኑ ነው። 'ከሞት በኋላ ህይወት አለ' በማለትና በማመን። የሰው ልጅ ገነትም ሆነ ሲኦል ቢገባ መኖሩ እንደሚቀጥል ያምናል። በመሆኑም 'ሞት' የሚባል ነገር የለም፤ እንዲሁ ጋር መኖር ግድ ይሆናል። ሌሎችም ማሳያዎች ሊኖሩ ይችላሉ ቀስ ብላችሁ አስቡት" አለ ደስታ ትንታኔውን ለማቆም በማሰብ።

“በጣም ከሚገርሙኝ ነገሮች መካከል አንዱ የሚከተለው ነው። ህክምና በሰው ልጅ ግዑዝ ማንነት፣ በመኖርና አለመኖር ሂደት ውስጥ የሚከሰቱትን እንደ በሽታና ጤና ያሉ ሁኔታዎችን የምናጠናበት ሞያ ነው። አንድ የህክምና ባለሙያ፣ ሃኪም፣ ቢያንስ አስር ዓመታትን ይህንን በማጥናት ያሳልፋል። በነዚህ ጊዜያት ሁሉ ስለ ሞትና አለመኖር ምን ያህል ጊዜ እንዲማር ይደረጋል?” አለ። ተማሪዎቹ ጭንቅላታቸውን በጭራሽ በማለት ወዘወዙ። “ስለ መኖርና አለመኖርስ ምን ያህል ጊዜ እናውራለን?” አሁንም ተማሪዎቹ ጭንቅላታቸውን በአሉታ ወዘወዙ።

“አለመኖር ያስፈራል፤ ስለማናነሳው ይጠፋል ማለት ግን አይደለም። መኖርን የሚገፋው የአለመኖር ፍርሃት ነው” አለ ደስታ በድጋሚ ወረቀቶቹን እየሰበሰበ።

“መልካም ምሳ” ብሎ ተማሪዎቹን አሰናበተ። “ከሰዓት ስም አጠራሰሁ” አለ። ካልፈሩ ሳይመጡ እንደሚችሉ ያውቃል።

ሁለት

ከተኛበት አልጋ ላይ ሆኖ፤ ሊጠይቁት የሚመጡ ወዳጆችን ማስተናገድ እየሰለቸው መጥቷል። በርግጥ ወዳጆችን ይወዳቸዋል። መምጣታቸውንም በክፋት አያየውም። ከማያደርጉ የመዳን ጥቃቂ ሂደት ውስጥ የሚያወጡት አነሱ መሆናቸውን ያውቃል።

ታሞ ሃኪም ቤት ሲተኛ የመጀመሪያው ቢሆንም፤ ከሀይወቱ አፍላውንና ረጅሙን ጊዜ ሃኪም ቤት ውስጥ ነው ያሳለፈው።

መዳንን መጠበቅ ምን ይሉታል? ሲል አሰበ። የህመሙን ዓይነትና ምንነት ቢያውቅም፤ ሃኪሞቹ ከአሁን አሁን የተሰየ ነገር ይሉኝ ይሆን ብሎ ይጓጓል። መጓጓቱ መልሶ ይገርመዋል። "አሁን ምን ይሉኛል ብዬ ነው የምጠብቀው! ህመሙ እንደው እኔ እኔ ስለሆንኩ አይሰማኩ ብሎ ራሱን መምከር ቢጀምርም፤ ሃሳቡን ግን ማስቆምም ሆነ ማስተካከል አላስቻለውም።

ግን እኔ ማነኝ? ምንድነኝ? ብሎ ራሱን ጠየቀ። ልክ ይሄን በጠየቀበት ቅፅበት፤ ፊቱ አንድ የማይረባ ቀልድ እንደሰማ ሰው ፈገግ አለ። "አሁን መቼም ይሄን ጥያቄ ሙክ ብዬ ብጠይቅ፤ "አይ በቃ እሱም ጀመረው"፤ "ድርም እኮ" የሚሉ ወዳጆቹ ፊቱ ላይ ታዩት። ሃኪሞቹን ደግሞ ይህንኑ "እኔ ማን ነኝ" የሚል ጥያቄ ቢጠይቃቸው "አይ! ህመሙ ጭንቅላቱ ላይ ወጣ" ብለው ሲቲ ስካን እንደሚያስነሱት -- ትዝ ሲለው "የሰይጣን ጆሮ ይደፈን" አለ ለራሱ፤ በሲቲ ስካን የተመረመረበትን ዋጋ መክፈል እንደሚመረው አያሰበ። ግን "ቤተሰቦቼን ብጠይቃቸውስ"

እንዳለ አንዳች ነገር እንደሰማ ሰው ሰውነቱን ዘገነውና እንደመጣነን አለ። እጃቸውና እግሮቹ ተጠፍረው አጃና ሚካኤል ሁለት ሰዓት ሲጠመቅ ታየው። "አቤት! አቤት! አቤት! እንዴት ይቀበቅዳል።"

ገረመው። በርግጥም ይህን ጥያቄ ከራሱ ሌላ የሚጠይቀው፣ ቢጠይቀውም ሊመልስለትና ሊያስረዳው የሚችል አንዳችም ነገር የለም ። "ሌላ ነገር አለመኖሩ በራሱ መልስ ነው" ብሎ አሰበ። "እዚህ ሆስፒታል ውስጥ የአእምሮ ሃኪም አለ" ብለው ነርሶቹ ሲያውሩ የሰማው ትዝ አለውና "እሱን ብጠይቀውስ?" አለ። ወዲያው ዘገነው። እንቲሳይኮቲክ የተባለ መድኃኒት ውጦ ሰውነቱ ሲደክምበት ተሰማው። "እንኳን ዘንቦብሽ እንዲያውም "አለ።

ቀጠለና ፈጣሪውን አሰበ። "እሱን ብጠይቅ" አለ። "የሱ መልስ በግልፅ የሚመጣ አይደለም" እየተባለ በልደንቱ የተማረውን ነገረ መለኮት አስታወሰ። ፈጣሪ በሰንት ምልክት፣ ዓልታሰብ ሁኔታና መንገድ የሱን ማገነት እንደሚያግደው ቢያምንም፣ ህይወቱን ሙሉ መጠብቅ እንዳለበት ሲያስብ ተሰላች። እሱ እንደሆነ ቸኩሏል። ከአልጋ ለመውረድ፣ ለመዳን፣ ከሆስፒታል ለመውጣት፣ ሥራ ለመፈጸም ...ወዘተ። ብዙ ያመለጠው ጉዳይ እንዳለ ልቡ ጠርጥሯል። "ምን ይሆን?" አለ። ሀኪም ቤት ከተኛ ሦስት ሙሉ ቀን ብቻ እንደሆነ ድንገት ትዝ ሲለው፣ መልሶ በራሱ ግብ። "አሁን ይሄ ሁሉ ችላ! ከሦስት ቀን በፊት ሥራ የነበረውን ለመሥራት መሆኑን ሰው ቢያውቅ ምን ይለኛል?" አለ። ለምን የሰው ነገር እንደሚከብደው አያውቅም። ብቻ በጣም ያሳስበዋል "ምን አሉኝ?" "ምን ለመጥ? "እንዴት ተመለከቱኝ?" የዘወትር ጥያቄዎቹ ናቸው። ጠይቆ ጠይቆ መልስ ሲያጣ "በታ! እንዴ ምንው! ሰው እንደሆነ ከሌለ ሰው ጋር በገድ መኖር ያለበት ፍጥረት ስለሆነ የሰው ነገር ያሳስበዋል" ብሎ አጠቃላይ መልስ ይሰጥና ሃሳቡን ይቋቋሳል።

አሁን በጣም ሰልቶታል። የመኝታ ክፍሉ በር በተከፈተ ቁጥር አንዱ ወዳጁ የገባ እየመሰለው ልቡ በጉጉት ይመታል።

"ኳ...ኳ...ኳ..." በራ ተቆረቆረ። ፍላጎት ወደ እውነት ሲጠጋ የሚሰማው አይነት ስሜት ተሰማው። ከትከሻው ቀና ብሎ ተንጠራርቶ ሲያገለግል የገባችው ተረኛ ነርስ ነበረች። ቀኑን መላ ከሰላላት የመጣው ለማምለጥ ስትታገል የነበረችው የስሜት ፀሀይ የመጣው አሸናፊ ጠለቶችበትና ተናደደ።

"ጽ/ር ደስታ መውጣቱ ስለሆነ ደህና እደር ልበልህ ብዬ ነው" አሰኘው።
 "እሺ ሲስተር አመሰግናለሁ" አላት። ንዑሱን እንዳታውቅት እያጣራ የሰው ነገር ያሳስበው የለ።

"እሺ ደህና እደር"።

"እሺ ደህና እደር"።

"አይዞህ እሺ"።

"እሺ ሲስተር" አለ። እንድትሄድለት በመገፋፋት።

"ችግር ካለ ተረኛዋ ነርስ አለች"።

"እሺ ሲስተር"።

"ሃኪሙም አሁን ይገባል"።

"ሆሆይ አቦ ሂጂልኝ ከዚህ!" አለ በሆዱ። "እሺ ሲስተር ችግር የለም"።

"አይዞህ አታስብ ህመም እንግዲህ"

"ምን አይነት ጣጣ ነው ባካችሁ" አሁንም በሆዱ።

".....መታገስ ነው እንግዲህ ምን ይደረጋል"። ነርሷ ታነጠጠች። አሉ መስማት አቁማለች። የሞት ሞቱን እንደምንም ብሎ ልጣ። መላ ካጠራቀማቸው "እሺዎች" ቀነሰና "እሺ"..."እሺ"..."እሺ" እርሷ እንደሰለቸው ገባትና

"ውይ ጨቀጨከሁ አይደል?" አሰኘው። ትንሽ ለማሳዘን ሰላላ ድምጽ።

"አዎ!" አላለም! "አይ ምንም አይደለም" አላት።

"ያው ከሰው ጋር ሲያወሩት ይቀላል ብዬ ነው፤ ዛሬ ዓይኖችህንም ብዙ አላየኳቸውም። መስማት አቆመ። " ሲትዮዋ የምትሄድበት የላትም እንዴ?" አለ አሁንም ሰራሱ። እሱ እስከሚያውቀው፤ አብዛኛው ሰው በጣም ማክበር የሚፈልገው ብቸኛ የሥራ ሰዓት ከሥራ መውጫ ብቻ ስለሆነ። ነርሲቱ በሰራ መውጫ ሰዓት እንዲህ ተረጋግታ ልታወራው መፈለግ ግር ብሎታል።

"... ለማንኛውም በጣም ጥሩ ዓይኖች ነው ያሉህ።" ነርሲ ተጥላለች።

"አሁን በምን እውቅሽ ጥሩ መሆናቸውን? ሃኪም ቤት የመጣ ሁሉ ዓይኖቼ ነው? ከዚያስ ደግሞ ጥሩ ሰው ነው? ደስ ብሎት የሚመጣስ ካለ?" እሷም የታባቱ እሱም ታመማት። የሚልስ ቢኖር? " ገንዘቤን ሳይሠጠኝ ሊሄድ? ብሎ የሚመጣስ ቢኖር ሲል አሰበ።

"አዎ ጥሩዎች ናቸው" አለ። እንድትሄድለት ብቻ ነው የፈለገው።

"እሺ በቃ ቻዎ" አለችው።

"እሺ ቻዎ ሲስተር ደህና እደራ" አላት። ልክ በሩን ከጌላዋ ዘግታ እንደመውጣት ብላ በመመለስ

"በቃ ነገ እንገናኛለን....." ስትል

አላመነም! የተሰፋ መቁረጥ ሳት አመለጠው። "እሺ" አለ በመሄጃ ርገጠኛ መሆን ሳይችል። በሩ መዘጋቱን እንደሰማ ሮክ ብሎ "እ ፍ ፍ" አለ።

ነርሲ ገና እግሯ ከመውጣቱ ሃሳቡ ተተካለት። ሰው ያሰበውን እየተናገረ ቢኖር መቼም አንድም ሰላማዊ ግንኙነት ባልኖረ ነበር። የሰው ልጅ ካሉት ትልልቅ ክህሎቶች አንዱ ማስመለስ መቻል መሆን አለበት። "እሺ" ባይኖር ግን ምን ይባል ነበር? "ኢጭ" ነዋ ብሎ መለሰ ። ነገሩ ፈገግ አሰኘው፤ በቀን ውስጥ ስንት "ኢጮች" ና "እፋፋፋዎች" ይሆኑ በእሺ ተሸፍነው የሚያልፉት?

ተፈጥሮው ሆኖ "እምቢ" ማለት እያውቅበትም። "እሺ" ብሎ የማያደርገው ደግሞ ብዙ ነው። ዕድሉ ይሁን ወይም የሰው መፍዘዝ "እሺ" ብሎ በእምቢተኝነት የሚያልፋቸውን ነገሮች ሰዎች አይዘቡትም። ለነገሩ ይህ ምናልባት የብዙ ሰዎች እውነታ ነው። "እሺ" ይበልጣል ከ"ሺህ" ም አይደል የሚባለው። በርግጥ "ሺ" የሚለው ሆኖ ለ"እሺ"ም ለ"ሺህ"ም የጋራ ስለሆነ፤ ምስጢሩ ያለው በ"እ" ና በ"ህ" መካከል ቢሆንስ ሲል አሰበ። "እንዴ! መቀባጠር ጀመርኩ?" ብሎ ራሱን ጠየቀ። ሃሳቡ ግን ተመችቶታል። ምናልባትም መጽጫ የሌለው ሃሳብ ስለሆነ ይሆናል። ቀጠለና ወደ "እሺ" ተመለሰ። ሃሳቡ እንደ ነገር ፍንትው አደረገለት ። ፊደላቱን መገጣጠም ጀመረና የራሱን ቃል ፈጠረ። ከ"እሺ" "እ" ን ከ "ሺህ" ደግሞ "ህ"ን ወሰደና "እህህሺ" የሚል ቃል አውጥቶ በራሱ ኮራ ። "እህህሺ" የኔ የ"እሺ" ትርጓሜ ነው "እሺ" ባልኩ ቁጥር "እህህ" አያልኩ ነው፤ ብሎ ከት ብሎ ሣቀ። በዚህ የሹፈት ሃሳብ ላይ መቆየቱ ተስማማውና መቀጠል አማረው። እንዲህ እያለ፤ "እህህሺ" የሚለው ቃል ትርጓሜ ይሰጥ ነው፤ አንድም "እህህ" ብሎ ማቃተት ሲሆን፤ ሌላው እህህ ሺ ብር ከየት እገኛለሁ? ወይም እህህ ሺብር እንዴት ደስ ይላል! ይሆናል፤ በሌላ ጊዜ ደግሞ፤ እሁን በሺብር ምን ይሠራል? ማለት ይሆናል። ከት ከት ብሎ ሣቀ "ፓ ፓ ፓ" ልቀልድ ካልኩ እኮ..... ብሎ ሳይጨርስ በሩ ድንገት ተከፈተና በጣም የሚያከብረው ወዳጁ ዘው ብሎ ገባ።

"እንዴ ለብቻህ ታወራ ጀመር እንዴ?" አለው ወዳጁ፤ ፍርሃት፤ ግራ መጋባትና ጥርጣሬ በተቀላቀለበት የቀልድ አጠያየት።

"ምን ላድርግ ብለህ ነው" አለ እንደማፈር ብሎ "ጀመረው" ቢሉኝስ ብሎ ያሰበውን አስታውሶ። ቀጠል አደረገና "ለነገሩ ሰው መች ብቻውን ያወራል ብለህ ነው?" አለ።

"እንዴት?" አለ ጓደኛው እሁን የምር ግራ ሊገባው ነው።

"አይ ሰው እኮ ብቻውን መሆን አይችልም! አንድ የሚባል ሰውም የለም" ሲል መለሰ ደስታ። ጓደኛው ግራ ገባውና

"እ" ብሎ ቀረ።

“እየሀጣላት የፈለግኩት በእካል ብቻህን ሆነህ እንኳን በውስጥህ ብዙ ነህ! ከምታውቀውና ከማታውቀው ራስህ ጋር ብዙ ታወራለህ”።

“እ.....ሺ” አለ ቅደኛው፤ ይህ ወሬ እንደሚቀጥል አርግጠኛ በመሆንና “ቀጥል” በሚል ስሜት ወንበር ስቦ አረፍ እያለ።

“ብለህ አድማጭ ከሆንክ ደግሞ ከዚህ ቀደም ያልተዋወቅካቸውን አንዳንድ ራሶችህን ልትተዋወቅ ትችላለህ” አለው።

“ምን አለ አሁን አርፈህ ህመምህን ብታስታምም! ዝም ብለህ ከምትቀጥጥር?” አለ በሆዱ ቅደኛው። “ተው እንጂ” አለ በአፋ።

“ይገርምሃል ከራስህ ጋር ማውራት ቢያትትህ ወይም ከውስጥህ ያሉ ራሶች ደብሯቸው ቢዘጉህ፤ ስንት የተጠራቀመ የሰው ግልባጭ አለ መሰለህ! ውስጥህ”።

“በለው” አለ ቅደኛው አሁንም በሆዱ።

“ደግሞ እነሱ ማን ናቸው?” ሲል ጠየቀ። አሁን በከፊል ወሬውን ለመረዳት እየሞከረ ስለሆነ ከውስጡ የሆነ መነቃቃት እየተሰማው ነው።

“ሁሉም ሰው። አናትህ፤ አባትህ፤ ዘመዶችህ፤ ቅደኞችህ፤ ፍትረኞህ (የቀድሞዎች፤ የአሁኗም)፤ የሞተ፤ የታመመ፤ ያለ። ቢቃ የሁሉም ሰው ግልባጮች በውሥጥህ አሉ።”

“ባክህ ዝም ብለህ ነው የምትሰፈልፈው”። አሁን ከአፋ አመለጠው። ቅደኛነት ማለት እንዲህ ነው፤ አንዳንድ ጊዜ አፍ ትንሽ ሳት ሲለው ይቅርታ ይደረግልታል። በከፋት አይታይም።

“አይደለም አይደለም ላስረዳህ።”

“በናትህ አይገባኝም ተወኝ”።

“አሁ፤ ለምን እተውሃለሁ”።

“ቢቃ ተወኝ። እኔ አኮ የመጣሁት ልጠይቅህ ነው”።

“እውነት?” አለ በማሸና።

“ትቀልላለህ አይደል! እኔ እኮ የምሬን ነው።”

“አ...ው! ይቅርታ የምርህን ልትጠይቀኝ እንደመጣህ አላወቁም ነበር።
በቃ እሺ ጠይቀኝ።”

“ምን ልጠይቅህ?”

“እኔ እንጂ። ልጠይቅህ ነው የመጣሁት አላልከኝም እንዴ?”

“አ...ሀ.....” ቋጭው በጣም ግራ ገባው። ሳያስበው ወደ በሩ ተመለከተ
። አንዱ መጥቶ ቢገላግለኝ በሚል የውስጥ ግፊት።

“ተሻለህ ወይ?”፤ “ጤናህ እንዴት ነው?”፤ “ሃኪሞቹ ምን አሉ?”፤
አያልክ ለምን አትጠይቀኝም። ቋጭው ደስ አለው።

“አዎ! አዎ! ምን አሉህ?”

“ምን አገባህ? ወሬኛ” ቢለው እንዴት ይረካ እንደ ነበር አሳቦ ደሰታ።
ይህን ማድረግ ስላልቻለ ትንሽ ቋጭውን ለማናደድ በመፈለግ “ምንም
አላሉኝም፤ ህመሜም እንደ ትላንትናው ነው” አለው። ቋጭው መናደድ
መጀመሩን ሲያይ ውስጡ ቂቤ ጠጣ “የት አባቱ!” እንዲቃጠለኝ
አቃጠልኩት አለ። የጀመረውን ወሬ ስላሳስጨረሰው ተናዶ ነበር።

ሁልጊዜም ከሚገርሙት ነገሮች መካከል፤ የታማሚና የጠያቂ
ግንኙነት አንዱ ነው። ጠያቂ የሆኑ ያልታመሙ ሰዎች የታማሚ ጉዳይ
እንዴት እንደማይገባቸው ይገርመዋል። የታመመው ሰውዬ ወይም
ሌትቶ አንድ፤ ጠያቂው ቁጥር ስፍር የሌለው መንጋ። ጠያቂ ሲንጋጋ፤
የታመመው ሰው ለዚህ ሁሉ ሰው ህመሙን ሲያስረዳ፤ ሲተነትን፤
ሲተርክ ሲውል፤ ጠያቂዎቹ እየተፈራረቁ ሲጠይቁና ሲሰሙት ሲውሉ፤
ታማሚው የራሱን ህመም ታሪክ መስማት ተሳቆ ሃዘን ውስጥ
ይገባል። ህመሙም ከሆነው በላይ ይሰማዋል። በዛ ላይ አብዛኛው
ጠያቂ የምን ይሉኛል? ጠያቂ ነው። በይሉኝታ ብቻ የሚጠይቅ፤
በማህበራዊ ህይወት ስም ለራሱ ሲል ከሰው ለመኖር በማለት።

ከጠየቁት ሰዎች ውስጥ አንዱ ትዝ አላችው። የወንድሙ የመኮንን የሥራ ባልደረባ ናት። ሃኪም ቤት ከመምጣቷ በፊት ስሟንም ሰምቶ፤ መልካንም አይቶ አያውቅም። ልጅቷ መጥታ "እንኳን አተረፈህ"

"እይህ እንደሆነህ ለሀገር ይማርህ" አላችው።

"እሜን" አለ። "እንቺ ደግሞ ማን ነሽ?" ነበር ለማለት የፈለገው።

"እውቀሽኛል አይደል?" ብላ፤ "እላውቅሽም" ለማለት ፋታ ሳትሰጠው፤ "የወንድምህ የመኮንን የሥራ ባልደረባ ነኝ። መጥታ ነበር በልልኝ እሺ። እይህ" ብላው ሂደች።

"አሁን የትም የማታውቀኝ ሴት እኔ በታመምኩበት ሰዓት መጥታ እኔን መተዋወቅ ምን አስፈለጋት? በሀመም ላይ ትውውት ይሏል ይሄ ነው" አለ። አንድ ተረት ቢጤ እንደፈጠረ ተሠማውና የአዋቂነት ስሜት ተጫጫነው።

ድንገተኛ የመኪና አደጋ ደርሶበት ሀኪም ቤት ከተኛ ጀምሮ ሌላ የሰላቸው ነገር አይሆን የሚለውን ቃል መስማት ነው። ጠያቂውም፤ ሃኪሞችም፤ ሁሉም ሰው "እይህ" ካለ አረፍተ ነገር መዘጋት ይከብደዋል። ታማሚው ፈርቷል ብሎ ከማሰብ ይሁን ወይም ህመም ያስፈራል ከሚል ግምት ግልጽ አይደለም። ዞሮ ዞሮ ታማሚው "እይህ" በተባለ ቁጥር ወይ መፍራት ይጀምራል አሊያም የነበረው ፍርሃት ይጨምራል። መቼም የሆነ ነገር ቢያውቁ ነው እይህ የሚሉት በሚል ግምት።

በርግጥ ሰው ሁሉ በተመሳሳይ የሀይወት ልምድ ውስጥ ያልፋል። ደስታ፤ ሃዘን፤ ስቃይ፤ መከራ፤ ሰቆቃ፤ ህመም፤ ከዚያ በድጋሚ ደስታ ሃዘን ያልፋሉ። በመሆኑም የጊዜው መለያየት እንዲ አንዱ ያለፈበት ሌላው የማያልፍበት ምንም የሀይወትና የመኖር ዕውነታ የለም። ስለዚህ ሁሉም ሰው እኩል ባይታመምም እንኳን ህመምንና መታመምን ግን እኩል ያውቃል። ስለዚህ "እይህ" ማለቱ ታማሚን ብቻ ሳይሆን ራስንም ማጽናኛ ሊሆን ይችላል። ርግጠኛ መሆን የሚቻለው ሌላ ሰው በታመመ ቁጥር ያልታመመው ሁሉ ታማሚውን ከመጠየቁ በፊት ራሱን እንደ ጥያቄ ይጠይቃል፤ ይህም "እኔን ቢሆንሽ

ያመመኝ?" የሚል ነው። ሰው በአብዛኛው ራሱ ከሚታመም ሌላ ቢታመም ይመርጣል። ስለሆነም "አይዞህ" በተዘዋዋሪ "አይዞን!" መሆኑ ሳይሆን አይቀርም።

አንድ ጊዜ የሰማውን ቀልድ አስታወሰ። ሰዎቹ በአንድ በሞላ አውቶብስ ውስጥ ተጭነው ይሄዳሉ፤ አውቶብሱ በድንገት መንገድ ስቶ ወደ ገደል ማሸቆልቆል ይጀምራል፤ ሰው ሁሉ ግራ ተጋብቶ ለቅሶና ዋይታ ማሰማት ሲጀምር፤ የአውቶብሱ አሽከርካሪ "አይዞን ንበዝ!" ሲል ድምጹን ከፍ አድርጎ ይመሃል፤ በዚህ ጊዜ የሰው ጩኸት በአንድ አፍታ ፀጥ ረጭ አለ። ሁሉም አሽከርካሪው አንድ መፍትሄ ሊያመጣ ነው ብሎ በመመኘት የሚለውን ለመስማት ጓጓ፤ አሽከርካሪው ይህን አስተውሎ "አይዞን ንበዝ! አንተርፍም!" አለ። ይህን ቀልድ ሲያሰብ ፊቱ ላይ የከረምት ፀጋይ መስላ ብልጭ ያለችው ፈገግታ ውስጡ ባለው የህመም ደመና ተሸረነች።

ይህን ያስተዋለው ጓደኛው "ምነው ዝም አልክ?" ሲል ከሄደበት ሊመልሰው ሞክረ።

"አይ አንደው ነው። አንዳንድ ነገሮች እያሰብኩ" አለ። ለመናገርና ለጨዋታ የነበረው ተነሳሽነት ድንገት ከድቶት ሲሄድ እየተሰማው።

ጓደኛው ጨዋታ ለማምጣት በመሻት "አሁን በመኪና ውስጥ እየመጣሁ ከማምንት በፊት ስናወራ የነበረው ጉዳይ ትዝ ብሎኝ ስገረም ነበር" አለው።

"እየህ! ቅድም ወደ ከራሳችን ጋር ወይም ከሌላ ሰው ግልባጭ ጋር ስናወራ ነው የምንውለው ያልኩህ ይሄን ለማለት ነው" ሲል መለሰለት።

ምስክር

ዶክተር ክብሩ በጣም ታታሪና በወዳጆቹ ዘንድ የተወደደ ብቻ ሳይሆን አዋቂነቱም የተመሰከረለት ሃኪም ነው። ተክለ ቁመናው ከግዙፍ ሰውነቱ ጋር ተዳምሮ ግርማ ሞገስን አላብሶታል። ሲራመድ ከትክሻውና ከአንገቱ ቀና ብሎ እካባቢውን የመቆጣጠር ስሜት ይፈጥራል። እንዲያውም እንዳንድ ጊዜ የሱ የኩራትና ግርማ የተሞላበት አካሄድ ሲተይ ከእግሩ ስር መሬት መኖሩን የሚያውቅ አያስመስለውም።

በጣም ኩሩ ነው። በራስ መተማመን የሚባል ነገር ባለ በሆነ ምክንያት የብዙ ሰዎችን እሱ ብቻውን ሳይወስድ አይቀርም። ሥራው እንከንዮለሽ ነው። ዕውቀቱ ጥልቅና ምሉዕ በመሆኑ አንብቦ ከትምህርት ብቻ የቀሰመው ሳይሆን፤ ራሱ የፈጠረው ነው ሊባልለትም ይችላል፤ ወይም ይመስላል።

ብቻ ሁሉ መናው "ሃኪም፤ ሃኪም፤ ምሁር፤ ምሁር" ይላል። ሰው ሁሉ ያከብረዋል፤ ይፈራዋል። እንዳንድ ጊዜ ክብር ሲጠግ ፍርሃትን መፍጠሩ አይቀራ ነው።

ቀኑ ዓርብ ነው። ያለወትሮው ከሥራ መውጫ ሰዓት ትንሽ ቀድሞ መውጣት ፈልጓል። የሥራ ሥነ ምግባሩ ለሱ ሁሉም ነገር ማለት ነው። ቢሞት ከመንግስት የሥራ ሰዓት ላይ መስረት አይፈልግም። ከራሱ ጋር በጣም ተሟገተ "ለውጣ ወይስ ትንሽ ቆይቼ ልሂድ" በማለት ልቡ ለሁለት ተከፍሏል። ከሥራው ወጥቶ ወደ ሌላ ስራው ከመግባቱ በፊት፤ የታመመ ጓደኛውን አተኛበት ሆስፒታል ሄዶ መጠየቅ ፈልጓል። ከሥራ ወጥቶ ከሊኒኩ ከገባ በኋላ ምን ያህል ጊዜ ሊቆይ

እንደሚችል ስለማያውቅ! ቀድሞ ጓደኛውን መጠየቅ እንደሚያዋጣው አመነ። "እይ! እሁን ሰው በዓርብ ምሽት ከሥራ ወጥቶ ሥራ ይገባል?" ብሎ እንደ መጠየቅም እንደመማረርም አለ።

ሁሉም የሱና የጓደኞቹ የሩጫ ሕይወት ይገርመዋል፤ ያናድደዋል። "እሁን ምን ሊሞላልን ነው እንዲህ የምንገርጠው?" ብሎ ራሱን ጠየቀ። የታመመ ጓደኛው ደስታ ከዚህ ቀደም ያለው ትዝ ብሎት ፈገግ አለ።

ከጥቂት ሣምንታት በፊት ነበር። እሱ ከሥራው ወጥቶ ወደ ሥራ ለመሄድ ወደ መኪናው ሲጣደፍ፤ ጓደኛውም በተመሳሳይ ሁኔታ ሲሮጥ መንገድ ላይ ይገጣጠማሉ። የጓደኛውን ፍጥነት አስተውሎ "እሁን ምን እንደዚህ ያስሮጥሃል? የት ለመድረስ ነው?" አለው።

"ባክህ ሱቅ ረፍዶብኛል" ሲል መለሰ ጓደኛው። "ሱቅ" ሃኪሞች ከቀን ሥራቸው በኋላ በግል በየክሊኒኩ እየተመላለሱ የሚሰሩትን ሥራ የሚጠሩበት የሥላሳ ስም ነው።

"ምን ይሞላልኛል ብለህ ነው ታዲያ የምትጣደፈው?" ሲለው፤

"ንዳጅ" ብሎ መለሰለትና ሁለቱም ተሳስቀው ወደየመኪናቸው መሮጣቸውን ቀጠሉ።

ጓደኛው ዶክተር ደስታ ሁሉም መቀለድና ነገሮችን ማቅለል የሚወድ ነው። ታዲያ ይህን የሚያደርገው ወደ አይደለም በውስጡ ያለውን ጥልቅ የንዴትና የቁጭት ስሜት ለሰው በሚቀል መልኩ ማቅረብ ስለሚፈልግ እንጂ፤ ይህንን ታዲያ የሚያውቅበት በጣም ጥቂት ሰው ነው። ከነዚህ መሃል አንዱ ደግሞ ዶክተር ክብሩ ነው። በጣም ይቀራረባሉ፤ የልባቸውን ያወራሉ፤ ይጨቃጨቃሉ፤ ይጣላሉ ግን ዞረው እዚያው ናቸው። ቂም የሚባል እያውቁም። አንዳቸው ለአንዳቸው ትልቅ የሆነ ፍቅርና ክብር አላቸው።

ለአብዛኛው ሰው ደስታ ልክ እንደሰሙ ደስተኛ ነው። አይከፋውም። ከፊቱ ፈገግታ ስለማይጠፋና ሁሉም በሙሉ ጉልበቱ ስለሚንቀሳቀስ በሌሎችና በአካባቢው ላይ አንዳች የመነቃቃት ስሜት ይፈጥራል።

ዶክተር ከብሩ የጓደኛው መታመም አሳስቦታል፤ እናዳታልም። ሰዎች እንዳሳሰበው በያውትም፤ የንዴቱ ምንጭ ግን ግልጽ አልሆነለትም። ሰዎች ታመሙ ነው? ሰዎች እደጋ ደረሰበት ነው? ምንድነው ያናደደኝ? ብሉ ራሱን ጠየቀ። ከልምዱ እንደሚያውቀው ብዙ ጊዜ የሱ የንዴት ስሜት የሚመነጨው የሆነ አይነት ፍርሃት ሲሰማው እንደሆነ ያውቃል “ታዲያ ምንድነው ያስፈራኝ?” ሲል ጠየቀ ራሱን መልሶ። በዚህ ሃሳብ ውስጥ እያለ በድንገት የቢሮው በር ብርግድ ብሉ ተከፈተ። ከእጁ ላይ ጉርሻ እንደተመነተፈ ሰው ብርግግ አለ።

“ምንው በር አይንኳኳም እንዴ?” አለ። እንደምንም ለመረጋጋት እየሞከረ።

“አይ ቀልፍ መስሎኝ ነበር፤ ወጥተሃል ብዬ እኮ ነው። እንዴት እስካሁን ቆየህ? በዚህ ላይ ምንድነው እንደዚህ ያስበረገገህ?” አለች። እሱ የሚሰራበት ከፍል የምትሰራ ሌላ ሃኪም፤ ዶክተር ውቢት። በአንድ ጊዜ ሶስት ጥያቄ እንደጠየቀው ምንም ባለማሰተዋል።

“ምን ከመሰለ ሃሳብ ውስጥ አባንንሽኝ መሰለሽ።

“አረ ባከህ?”

“እሁ” አለ።

“በናትህ ንገረኝ” አለችው። ሁለት ነገር ትወዳለች፤ ሁሉንም ጥያቄ “በናትህ” ብሉ መጀመርና “ወሬ”።

የተጫመደው ስሜት ውቢት ፊት ሲቀርብ ተነነ። ትንሽ ሊያደርቃት በመፈለግ

“ለምንድነው የምነገርሽ?” አላት።

“በቃ አ...”

“በቃ አ... ምን?”

“እንዴ...”

"የምረን እኮ ነው። ለምን እንግርሻለሁ?"

"ለሰው ማማከር እኮ በጣም ጥሩ ነገር ነው" አለች።

"ተይ እንጂ?" አለ በማሾፍ

"የምር፣ በእውነት፣ በናትህ?" 'በናትህ' ማለት ከጀመረች
እንደማትሰቀው ያውቃል።

"ባዘሽ ምንም አይጠቅምሽም"።

"እሱን ለኔ ተወው"።

"ምንን?"

"መሟዘዝ እያምርብህም!"

"ሂጽጽጽ...!"

"የምር!"

"አልነግርሽም" አትድከሟ።

"ካልነገርክኝ አልለቅሽም" ብላ ከቢሮው በር ላይ ቀልፉን ነትላ በጋዋኝ
ኪስ ውስጥ ከተተችው።

"ትንሽ የቀበጥሽ አልመለሰሽም" አላት። ልቡ ግን በቁልፉ ሰቡባ ሄዶ
ከሷ ጋር መላፋት አምርታል። የበሰለ አዕምሮው ደግሞ "ተው ይሄ
የሥራ ቦታ ነው" ሲለው የእናቱ ይሁን የአባቱ ድምጽ "ይሄ ነውር
ይባላል" ሲል መከረው ። ልቡና ጭንቅላቱ እንዲህ አየተቃረኑ በሰላም
መኖራቸው ይገርመዋል።

"ውይ" አለች።

"ምንው?" መለሰ።

"ለካ መቅበጥ ምን እንደሆነ አታውቅም" አለችው።

አሁን የምር ሂደት መላፋት አማረው "ተው በጊላ ይቆጥሃል" አሁንም ቁንቅላቱ አስጠነቀቀው።

"እሺ ምን እንደነገርሽ ነው የምትፈልገው?" አላት፤ ቡተውስን መልክ እየተፈታተነው ካለው በጎ ግን "ነውር" ስሜት ለመሸሽ እየሞከረ።

"በቃ እ..... ስታስብ የነበረውን"።

"እሺ..."

"በናትህ...?" ብላ አይኗን አስለመለመች።

አሁን አልቻለም። ከመዋረዱ በፊት መመለስ እንዳለበት አመነ።

"ስለ ደስታ አደጋና ህመም እያስብኩ ነበር" አላት።

"ነው እንዴ! ታዲያ እሱ ምን ያስደነብራል?" ነገር ማጣጣል በጣም ታውቅበታለች። "ለነገሩ ደስትሽ ያሳዝናል! እንኳን አተረፈው" ብላ ቀጠለች።

"ልንገራት? አልንገራት?" ብሎ ከራሱ ጋር ጥቂት ከተሟገተ በጊላ የደስታ ባደጋው ምክንያት መታመም ለምን እንዳናደደኝ ራሴን እየጠየኩ ነበር" አላት።

"የፈራኸው ነገር አለ ማለት ነው?" ስትለው ደነገጠ።

"እንዴ ደሞ እሱን በምን አወቅሽ?" አላት ትንሽ ግራ በመጋባት።

"የንዴት ምንጩ ፍርሃት ነው ብዬ ነው" አለች ነገሩን በማትለል።

"አይደል" አለ። አሁንም ግራ እንደተጋባ ነው። "በምን አወቀች እንደፈራሁ?" ብሎ ራሱን እየጠየቀ።

"ደግሞ እንዴ ከቲናደድኩብሽ ስለምፈራሽ ነው ብለኸኝ ታውቃለህ" አለች። ጥያቄውን የሰማች ይመስላል።

"መቼ?"

"ከሦስት ዓመት ከአምስት ወር በፊት! ሶስት ቁጥር ከፍል ውስጥ ሆነን! ሃሙስ ከሰዓት ነበር" ብላ ተንጣጣች። እንዲህ ማስታወሻ በውስጡ ትንሽ ሞቅታ ብጤ ሚረበት፤ ደስ የሚል ነገር! በጣም በታ ትሰጠኛለች ማለት ነው ብሎ አሰበ።

"እኚ ታዲያ ምንድን ነው ያስፈራሽ?" አለችው።

"እቤት ወሬ መውደድ " አላት።

"ውይ ወሬ እኮ በጣም አሪፍ ነገር ነው። ሌላ ምን አሪፍ ነገር አሳ እስኪ ንገረኝ?"

"አንቺ" አላት።

"ከእኔ ሌላ ማለቷ ነው" አለችው ።

አይን አውጣቷ ይመቸዋል ። ምን አሳ ትንሽ ከሷ ተንሶ ቢሰጠን፤ ዝም ብሎ ከመከፈሉ ብሎ አሰበ።

"ስለ ሌላ ሰው ለማወቅ ከመፈለግ ውጭ ተነሳሽነትን የሚቀሰቅስ ሌላ ምንም ነገር የለም። ስለ ሌላው የሚታወቀው ደግሞ ያው ወሬ በመቃረም ነው። አንተም ልመደው ይጠቅምሃል። ለነገሩ አንተም ሁሉም ያው ነው"። አለችው

"አይ እኔማ በወሬ አልታማም"

"ቀው እንጂ! አሁን ምን እያደረግክ ነው?" አለች በማንንጠጥ።

መልስ አልነበረውም።

"ይልቅ በል ንገረኝ ምንድነው የደስታ መታመም ያስፈራህ?"

"ጉዳቱ ምን ድረስ ይሆን ብዬ ነው?" መለሰላት።

"ይህን የምንጠይቀው እኛ ስንታተመም ብቻ ነው አይደል?" አለችው።

"ጥንድቱ ምንጭም አሉ ነው" አለ።

"በማንሰው የምትኖሩዋል?"

አመልካች ጣቱን ልክ ነሽለሁ እና ለገንዘብ በሚል መልክ ወደ አሳ ጠቁሞ "የያዘው እሱ ነው!" አላት።

"እሷ የኛ ሺክስፒር" ብላ ከዚህ ያለውን ቁልፍ አወጣች።

ልትሂድበት ነው። ምን ላድርግ? ብሎ አሰበ።

"ቂጭ አትይም እንዴ?" አላት።

"ምን አደርጋለሁ?"

"እስካሁን ምን እያደረግሽ ነው?"

"በቃ። መጣሁ። አወራሁ። ጨረስኩ።"

"እኔ ካልጨረስኩስ?"

"ሌላ ጊዜ ትቀጥላለሃ" አለችው።

እንደትሂድ አልፈለገም ። ግን ምን ብሎ እንደሚያስቀራት አላውቀም። አብራው ብትሆን በጣም ደስ ይለዋል። እንዲህ ብሎ እንዳይነግራት ኩራቱ ተናነቀው።

"ለምን ደስታን ሂደን እንጠይቀውም?"

"ጥሩ ሃሳብ ነበር፤ ግን ቀደም ብዬ የያዝኩት ቀጠሮ አለኝ"

"የምን ቀጠሮ?" ትንሽ ቅናት አይሉት ቁጣ ተሰማው።

"ስብሰባ ነው" መለሰች።

"ከማን ጋር? ደሞ የምን ስብሰባ ነው? በዐርብ ማታ!"

"ከራሴ ጋር የያዝኩት ቀጠሮ ነው። ቤቱ እሂዳለሁ ።"

"ከዚያስ"

"ከዚያም ዝንጥ ብዬ ለባብኼ ዓርብ ማታን አነጋታለው።"

"ባቻሽን?"

"በፍጹም! ከተማው ሁሉ እኮ ሰው ነው። ስንት የኔ አይነት አለ መሰለሽ! እንተም በርትተህ ከእኛ አንደ አንዱ ብትሆን ይሻልሃል" አለችው።

"እናንተ ደግሞ እነማን ናችሁ?"

"እኛማ ሰው መሆናችንን እምነን የተቀበልንና ሰው መሆን የማይገርመን የተባልነው ፍጡራን ነን"

"እና እኔ ሰው መሆኔን አላውቅም ማለት ነው?"

"እሱን እንጃ ! ግን አንዳንዴ አጠራጠራለሁ! ይሄ ሰውዬ ምን ስመሆን ፈልጎ ነው? ነገርውን እንደዚህ እምርሮ የያዘው ብዬ አጠይቃለሁ?"

"ማለት?" የሆነ ነገር ልትተነትን እንደሆነ ገብቶታል፤

"ተማርክ! ዩኒቨርሲቲ ገባሽ! ሃኪም ሆንክ! ከዚያም የተለየ ሃኪም ሆንክ! ታጠናልህ! ትመራመራለህ! ከክሊኒክ ከሊኒክ ትሮጣለህ! ታነባለሽ! ጊዜ የለህም። ጊዜ ያለው ሰው ያስደነግጥሃል። ምንም ነገር ሳይሰሩ ቁጭ ማለት ያስፈራሃል። ሻይ ቡና የምትጠጣው በስብሰባ መሃል የሻይ ረፍት ሲኖር ነው! ያውም ከተስብሳቢው ጋር ስለሚቀጥለው ስብሰባ አያወራሁ። ታዲያ ይሄን ሁሉ ሳይ! እንተና መሰሉችህን አጠራጠራችኋለሁ የሆነ መሆን የምትፈልጉት ነገር ያለ መሰለኛል።"

"ምን?"

"እሱን እኮ ነው የምልህ! ምን መሆን?" የሚለውን መልስ አግኝታችሁ መንገዱ ላይ ያላችሁ ነው የምትመስሉት። ምክንያቱም ሰው ሊሆን የሚችለውን ሁሉ ሆናችኋል። ሌላ የምታውቁት ነገርማ አለ። እኛ ደግሞ ወዳጂ፣ ዝም ብሎ ሰው መሆን ራሱ ከብደናል። እንደምንም

ከሰኞ እስከ ዓርብ እንደርስና ዓርብ ዕለት ትንሽ በጣም ትንሽ ዘና እንላለን።”

“በመጠጥ?”

“እንዲሁም በፎፈራ፣ በዝላይ፣ በሁሉም ነገር። ቅዳሜንም እንደግመዋለን፤ የት አባቱ።”

“እሁድስ?”

“እሁድ በጠዋትማ ቸርች ነን፤ ፈጣሪያችንን ለማመስገን “እንኳንም ዓርብና ቅዳሜን ፈጠርክልን” ብለን እናመሠግናለን ።”

“አይመሥለኝም” አላት ፈርጠም ብሎ።

“ምኑ?”

“እንኳንም ዓርብና ቅዳሜን ፈጠርክልን ብላችሁ የምታመሰግኑት አይመስለኝም።” አላት።

“ታዲያ ለምን እንሂዳለን? ለማመስገን እንጂ።”

“ለማስፈቀድም ሲሆን ይችላል”

“ምን? ለማስፈቀድ.....”

“በዚህኛው ቅዳሜ እንደፈለግን እንድንሆን ስለፈቀድክለን እያመሰገንን፤ በሚቀጥለውም ሳምንት ይህንኑ ቸርነትህን እንዳትነፍግን አደራ ብላችሁ ለማስፈቀድ።”

“እሺ ይሁንልህ። አንተና መሰሎችህስ ቸርች ስትሂዱ ምንድን ነው የምትሉት?”

“ያው ነው። ማመስገን ነው”

“አይመስለኝም” አለች አሏም በተራዋ።

"እንዴት?"

"ምን ምክንያት አለህ የምታመሰግንበት?"

"ለተሰጠኝ ሁሉ እሳስጧለሁት?"

"ለተሰጠው ሁሉ የሚያመሰግን ሰው ባለው የሚረካ ነው። እንተና መሰሉችህ ደግሞ የምታደርጉት ሁሉ አለመርካታችሁን የሚያሳብቅባችሁ፤ ሁሉም የሌላችሁን የምትፈልጉ፤ ያላችሁን የማታውቁ፤ የቂም ህልመኞች ናችሁ። በመሆኑም ፈጣሪን ለማመስገን ብላችሁ ቸርች አትሄዱም።"

"ታዲያ ለምን እንሄዳለን? "እሳት።

"ያው እንደሁሉም ነገር መደረግ ያለበት ስለሆነ ነዋ። የተገፈውን ሁሉ ማድረግ ያለባችሁ ይመስላችኋል። እውነቱን ነው የምልህ፤ ለእንተ ትምህርት ቤት ወይም ሥራ ቦታ ወይም ቸርች መሄድ ሁሉም እንደ ነው"

"ማለት?" አለ። ድፍረቷና የልቧ ሳትደብቅ መናገሯ የበለጠ እንዲወዳት ካደረጉት ነገሮች መካከል ዋናዎቹ ናቸው።

"በቀን ውስጥ ማድረግ ካለብህ ነገሮች እንዴት ማለት ነው ። ከእንተ የሚጠበቅብኸን እንጂ! እንተ ከራስህ የምትጠብቀውን አታውቅም፤ ብታውቅም አታደርገውም። ምክንያቱም ትፈራለህ። የምትፈራው ደግሞ ምንም ስለማታውቅ ነው። ህይወትህን የሆነ ነገር ለማወቅ በመፈለግ ብቻ ትመራዋለህ! ብታገኘውም አታውቀውም፤ ምክንያቱ ደግሞ ለእንተ ቁም ነገሩ መፈለግ እንጂ ማወቁ ስላልሆነ።"

"አልቻልኩሽም እሳት። እንደ መሸነፍም! እንደ መደነቅም እያለ።

"እይ የምራን ነው፤ እንደውም ካልክ አይቀር፤ አንተ ቸርሻ የምትሄደው ድንገት የሆነ ነገር ካለ እንዳይቀርብኝ ብለህ ነው የሚመስለኝ እንጂ እምነህማ አይመስለኝም።"

"አ.....ሺ"

"አዎ ማመን የዋህነትን ይፈልጋል ። አንተ ደግሞ በጣም ብዙ ጥሩ ነገሮች አሉህ ፤ የዋህ ግን አይደለኸም። በዚህ ምክንያትም "ማመን" የሚለው እሳቤ ልብህ ውስጥ ሊገባም ፤ ሊቆይም ሊኖርም አይችልም።" ፀጥታ ሰፈነ፤ ሰከንዶች ነገዱ፤ ትንፋሽ ሳቦችና ቀጠለች፤

"ሁሌም አስቦህ መኖር እንዴት ይቻላል ብለህ እንደምታምን ግራ ይገባኛል። አንዳንድ ጊዜ እኮ የምትረግጠው መሬት ያመው ይሆን? ብለህ የምትረራ ነው የሚመስለኝ። ራስህን ፍታው፤ ትንሽ ለቀቅ አድርገው። ያን ጊዜ ሕይወት ደስ የሚል ነገር እንዳላትም ይታይህ ይሆናል"። አለች

"ከምንድነው የምፈታው?" አሳት በግግግሯ በጣም ተመስጧል።

"ጠፍሮ ከያዘህ ወሰን የለሽ ኩራትና የአዕምሮ ጀብደኝነት። የማወቅ ጉጉትሽን አብርደው፤ ምናልባትም የምታውቀው ይበቃህ ይሆናል ። ዘና በል ። አካባቢህን እይ፤ የምትፈልገው ነገር ሁሉ በዙሪያህ ነው።"

"በርግጥ ከምፈልጋቸው ነገሮች መካከል አንዱ ከፊት ለፊቱ ነች" አለ በአንድ ወገን ከልቡ ነው። በሌላ ወገን ነገሩን ማብረድ ፈልጓል።

"ሁል ጊዜም ነገር ሲከር ወደ ቀልድ ትወስደዋለህ። ይህም የፈሪነትህ ሌላ ምልክት ነው። የማታሸንፍ ከመሰለህ መጋፈጥ አትፈልግም ። የምትዋጋው እንደምታሸንፍ ርግጠኛ ስትሆን ብቻ ነው ። ያ ደግሞ ጀግና አያሰኝም፤ ያሸነፍከው ከጅምሩ ይከማቱን ያወቅከውን ጠላት ስለሆነ።"

"እኔን ከወደድክኝ እየቀለድክ ብቻ ልትነግረኝ አትችልም። የምር ማድረግ ይጠበቅብሃል። ፈሪ ስለሆንክ ግን መልሳ ባትወደኝስ ብለህ ትሰጋለህ። ይህንንም እንደ መሸነፍ ታየዋለህ፤ መሸነፍ ደግሞ ሞትህ

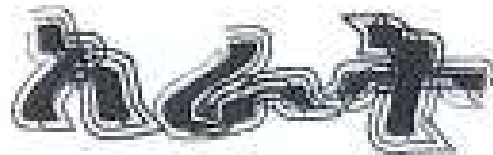
ነው። የደካማነትህ ማረጋገጫ ይመስልሃል ። እኔ ብወድህ እሁን ተነስቼ ከንፈርህን ከመሳም የሚያግደኝ እንድም ነገር የለም ፤ ግፋ ቢል ጥሬ ነው ብዬ እሞክረዋለሁ " ብላ ከመቀመጫዋ ተነሳች።

"ባደረገችው!" አለ በልቡ።

እሷ ግን "ደስታን ሃይ በልልኝ! መልካም ጊዜ!ያው ሥራ ነው አይደል" ብላ ወጣች።

በሩ በድጋሚ ተከፈተና " ስነሳ ልስምህ መስሉህ ነበር አይደል? ግን አልስምህም። ምክንያቱም እንደምወድህ ርግጠኛ ስላልሆንኩ ነው።" ብላ መልስ ሳትጠብቅ ሄደች ።

"ሆ ...ሆ ..." አለ ብቻውን።

ክብሩ ሰአቱን ሲመለከት በጣም መሄዱን አስተዋለ። ልቡ ለሁለት አንደተክፈለ ነው! ወይ ወደ ሌላ ሥራው! ወይ ወደ ጓደኛው። አሁን ሁለቱንም ማድረግ እንዳይችል ሆኗል፤ ዕድሜ ለውቢት። ሃሳቡ መልሶ ወደ ውቢት አተኮረ። የተዘበራረቀ ስሜት ተሰማው "ኢ...ፍቅር ይሆን?" ብሎ ራሱን ጠየቀ። መልስ እንደለለው ያውቃል። ተንቀሳቃሽ ሥልኩን አነሳ፤ ትርፍ ሥራ ወደሚሠራበት ሀይቅ ክሊኒክ ቁጥር መታ

"ሃሎ! ሃይቅ ክሊኒክ ። ምን ልርዳዎ?" አለች እንግዳ አስተናጋጇ

"ክብሩ ነኝ።"

"ደህና ዋልክ ዶክተር ክብሩ? ልክ ልንደውልልህ ስንል ነው የደወልከው።"

"ሉ...ም...ን?" አለ፤ ምክንያቱን አሳምሮ ቢያውቅም። የለመደውን መልስ አገኘ።

"ብዙ ሰዎች ወረፋ ይዘው እየጠበቁህ ነው ። ትንሽ አረፈድክ መሰለኝ።"

አንድ አብሮ አደግ ጓደኛው ያወራው ትዝ አለው።

.....አንድ ጊዜ አብረው ተቀምጠው የባጥ የቆጡን እያወሩ

ልክ እንደዛሬው ጊዜው ያመልጥና ከሊኒኩ ለመሄድ መጣጅፍ ይጀምራል። ጓደኛውም

"ቆይ እንጂ፣ ትንሽ ተጫወት? ምን ያሯሩጥሃል?" ሲል ጠየቀው

"አይ ባክህ ብዙ ታማሚዎች ይጠብቁኛል። እንዴውም አርፍጄለሁ ብሎ ሲመልስለት፣ ጓደኛው ከአፋ ሰዋም አድርጎ "እንዴ! የተባለውን አልሰማህም ወይ?" አለው።

" ምን ተባለ?" ብሎ መለሰ ። የጓደኛውን ቀልድ አዋቂነት ጠንቅቆ ያውቃል

"ሃኪም የሚያድነው ተጠብቆ ሊመጣ ነው።" ብሎ መሳቅ ይመረ። ኩባሩም ትንሽ ፈገግ አለና

"ግን ለምን?" ብሎ ጠየቀ

ጓደኛው "ለሁሉም ቀልድ ማብራሪያ የሚጠይቅ አንድ ብቸኛ ሰው መቼም አንተ ብቻ መሆን አለብህ። መብራራት ያለበት ወይም የሚችለው ተም ነገር ብቻ ነው። ቀልድ፣ ቀልድ ነው። ወይ ትስቃለህ ወይም የቀለደውን ሰው "ቀልዶ ሞቷል" ብለህ ትታዘበዋለህ። አላቀ ቦታ። ለምን? ፣ እንዴት? ምናምን ተብሎ አይጠየቅም።"

"እሺ ገባኝ እሱ" ግን አንተ ለምን ይመስልሃል?" ኩባሩ አከረረው። ጓደኛው ጭንቅላቱን ባለማመን ነቀነቀና፤ "መቼም ሃኪም መሆንህ ጠቅሞሃል እንጂ ፣ ከሰው መኖር ከባድ ጻንት ይሆንብህ ነበር ።" ብሎ አሁንም "ለምን" እንደሚለው ርግጠኛ በመሆን አተኩሮ አየው። ኩባሩ ነገሩ እየገባውም ቢሆን ስላላስቻለው

"ለምን?" ብሎ ከት ብሎ ሳቀ።

"ያው ውሉህ ከታመመ ሰው ጋር ወይም ስለበሽታ ከሚያወሩ ሌሎች ሰዎች ጋር ስለሆነ ብዙም መግባባት አይጠበቅብህም ብዬ ነው።"

"ምነው፣ እኛ ሌላ ነገር አናወራም ያለው ማን ነው?"

"እስኪ ንገረኝ?"

"አሁን ምንም አልመጣልኝም።"

"አሁን የመጣልህን ሀሳብ እንደመጣልህ ንገረኝ።"

"እ እ... ስለ ነርሶች "

"እ እ.....ሺ ለላስ ምን ሃሳብ መጣልህ?"

"እ እ ...ስለ ጤና ጥበቃ....."

"እ ሀ ሀ" ባደኛው መሳቅ ጀምሯል

"እ- እ - ስለ ህክምና ትምህርትሁኔታ "

"በቃ በቃ በቃይሄንኑ ነው ያልኩህ፤ ከበሽተኛው ጋር ስለ ሀመመ፤ ከዚያ ከተማሪው ጋር ስለ ሀመመ አይነት፤ ከክርሷ ጋር ስለ መድሃኒትወዘተ ስታወሩ ነው የምትውሉት ማለቱ ነው።" ብሎ ንግግሩን በመቀጠል "ትገርማለህ የአለው።"

"እንዴት?" ሲል ጠየቀ ኩበሩ።

"እንዴ! እስኪ ድንገት ወደ ጭንቅላትህ የመጣ አንድ ሃሳብ ንገረኝ ስልህ ፤" ጤና ጥበቃ ትለኛለህ ። ታሪክ ነው መቼም። በል አሁን በደንብ ስለረፈደብህ ወደ ስራህ ሃድ፤ የምታከማቸው ሰዎችም ይድናሉ ። የአዳኝነትን መስፈሪያን አሟልተሃል" አለው።

"እሺ እንዳልክ " ብሎ ኩበሩ ከመቀመጫው ሲነሳ፤

"ለማንኛውም ከጠየቅኩኝ አይቀር የኔን ሃሳብ ልንገርህ፤ ሃኪም የሚያድነው ተጠብቆ ሲመጣ ነው የሚለው ቀልድ እውነት ሊሆን የሚችልበት ሁኔታም ሊኖር ይችላል።"

"አሁንም እየቀለድክ ነው አይደል ?" ብሎ ኩበሩ እንደመሳቅ አለ

"ኖ. ኖ. ኖ አይደለም። እውነትም ቀልድ አታውቅም እንዴት ባክህ የምሬን ነው።"

"ታዲያ እንዴት እውነት ሊሆን ይችላል?"

"ሃበሻ በጣም ምስኪን ሀዝብ ስለሆነ።"

"ማለት?"

"አየህ፣ እንተ ሃገሪቱ ውስጥ በጣም አሉ ከተባሉት ሃኪሞች ውስጥ እንዴት ነህ ። ልብ በል ፤ካሉት እንዴት የተባልከው በጣም የተሻለክ፣ የተራቀቅክ ሃኪም ስለሆንክ ሳይሆን፣ ብዙ ሃኪም ስለሌሉ ነው። ስለዚህ በታሪክ አጋጣሚ "አሉ" ከሚባሉት እንዴት መሆንን ታድለሃል ። በርግጥ ጥቂት ሃኪሞች በመኖራቸው ምክንያት እኚህ ጥቂቶች ያላቸው አማራጭ በጣም ጥሩ መሆን ብቻ ነው። በጥረትና በፍላጎት ምናምን ሳይሆን፤ በማድ።"

"እስኪ አብራራው...?" አለ ክብሩ።

"ቀላል ነው። ጥቂት ስትሆን ብዙ ማክም አለብህ ፤ ብዙ ከማክም ደግሞ ብዙ ትማራለህ፣ ብዙ ታውቃለህ፣ ብዙም ታጠፋለህ ። ጊዜ በገፋ ቁጥር ግን አዋቂነትህ እየጨመረ ይመጣል። ምን እንደማትችልና እንደምትችል ታውቃለህ ። ያ ደግሞ አዋቂ አንጋፋ ያስኝሃል።"

"እሺ ወደ ተነሳህበት ተመለስ።"

"ልመጣ ነው። ይህ በመሆኑም ከችሎታህና ከዕውቀትህ በላይ የሆነ ስምን ትገነባለህ።" እላቸው ካሉማ በቃ፣ የመጨረሻ ነው"ይባላል። ከዚያም ደጋፊ ይጠልሃል፤ "እንዴት ያለ ሃኪም መሰለህ፤ እርጋታው፣ ፀባዩ፣ ሰው ሲያከብር፣ እውቀቱ ፤ ምንም እኮ እሱ የነሳው ሰው ክፉ አያገኘውም። እጁ መድሃኒት ነው።" እየተባለ ሰው ሁሉ ወደ አንተ ይጎርፋል ፤ ምክንያቱ ደግሞ ሃበሻ ምስኪን ስለሆነ ነው ። በጣም ምስኪን ከመሆኑ የተነሳ እንዳንድ ጊዜ ሰውንም ፈጣሪንም እኩል ያምናል። ሳቸውቀው ወይም ምናለበት ብሉ፤ ያንሳና ሰማይ ይሰቅልሃል ።

ከዚያ በኋላ አንተ ጋር የሚመጣው አንተ ብቻ ስለሆንክ መሆኑን ይረሳዋል። አንተ የተሻልክ ትመስለዋለህ።”

“ወረድክብኝ እኮ ባክህ ” አለ ክብሩ።

“አይ አይ አይደለም። ማመኑን የምታውቀው በምን መሰለህ፤ አንተ አርፍደህ ትሄዳለህ፤ ታማሚው ብጣም ሥራ ስለሚበዛበት ነው”፤ ብሎ ቀድሞ ምክንያት ፈጥሮልህ፤ ይቅር ብሎህ፤ እንኳን መጣህልኝ እያለ ይጠብቅሃል። ከኔ ጋር ተቀምጠህ ማኪያቶህን ስታጣጥም ነው ብሎ መገመት ጭራሽ በሃሳቡ አይመጣም። እኔ እንኳን አሁን አብሬህ ሄድ” ከኔ ጋር ማኪያቶ ሊጠጣ ነው ያረፈደው “ ብል “ ቱ! ምቀኛ! ምናለሰት ጓደኛው ነው ስሙን እንደባለህ ባያጠፋው፤ አሉ ለራሱ እንኳን ማኪያቶ ሊጠጣ መተንፈሻ ሰዓትም የለው” ነው የሚለት ። ”

“እ...ሽ አለ ክብሩ። ጓደኛው አውነት እንዳለው ልቦናው እየነገረው።

“ሰው በአጠቃላይ፤ የእኛሃገር ሰው ደግሞ በተለይ፤ ለመኖር የተባለውን የሚቀበል ነው። ብዙ አይጠይቅም። “እሃ! ነው እንዴ?” ብሎ ነው የሚያልፈው። ያ ደግሞ በሕይወት ለመቆየት አስፈላጊ ነው። አለበለዚያ መሞት ላይቀር መልፋት ለምኔ ሊል ነው። ሰው ለመኖር ሲል ስለሚፈራ፤ ሕይወት በጣም ትርጉም ያለው ነገር ነው ሲባል “አዎ” ይላል እንጂ “ትርጉሙ ምንድነው?” ብሎ የሚጠይቅበት አጋጣሚ በጣም ውሱን ነው። ያንንም እንኳን ሲጠይቅ በቀላሉ መልስ ያገኛል። ልጅ ወልዶ ማሳደግ፤ መስራት፤ ለሌላኛው ዓለም መዘጋጀት... ምናምን የሚሉ መልሶች ሲያገኝ ይበቃዋል። በቃ ሕይወት ትርጉም አለው አበቃ” እያለ ማብራራቱን ሲቀጥል፤ ክብሩ

“ባክህ ወደ ተነሳሽነት.....” ብሎ ወደ ነጥቡ ሊመልሰው ሞክረ።

“እዎ ልመጣ ነው እኮ። ስለዚህ አንተ “ትድናለህ፤ ይህን መድሃኒት ዋጠው” ስትለው ያምንሃል ፤ይድናል። “እምነትህ አድናሃል” አይደል መጽሃፉ የሚለው።”

“አይ ግን እኮ መድሃኒቶቹ የምርም ፈዋሽነት አላቸው።” አለ ክብሩ

“እሱ ትክክል ነው። ዋናው ነጥብ ግን ሰውየው በእጁ ወሰዱ አስካልዋጠው ድረስ የመድሃኒት እንክብካቤቹ ከታሰሩበት ሳሰቱክ ወይም ወረቀት ውስጥ እየበለሱ ሰው አፍ ውስጥ አይገቡም። ታማሚው ደግሞ እጁን እንስቶ መድሃኒቱን ለመዋጥ፣ እንተን ማመን አለበት። እንተ ያዘዝበትን መድሃኒት እኔ አንስቼ ብሰጠው፣ ሲጀመር አይውጠውም፤ ቢውጠውም መድሃኒቱ መሰብሰቡ መጥቀሙን እጠራጠራለሁ።”

“ይገርማል።” አለ ከብሩ

“በዙ አይገርምም። ጠላት አድርገህ ካሰብከው፣ የሰው ልጅ ጥንተ-ታሪክ ብትመረምር የምታገኘው ይህንኑ ነው። ህመም ሁሉም ከሰው ጋር አብሮ የነበረ ነው። ህይወትም እንዲሁ። አሁን ያሉን መድሃኒቶች ባለተፈጠሩበት ዘመናትም ቢሆን ሰዎች ታመሙ፣ ታከመው ይድኑ ነበር። ይህ የሚያሳየህ፣ በታሪክ ሂደት የተሰጠው የመድሃኒቱ አይነት እንጂ የአካላዊ ማገዝተ አይደለም። አካላዊ ድርጅም አሁንም ያው ነው። ያ የተከበረ አዋቂ፣ ደግ፣ ሩህሩህና ለሰው ደራሽ የሆነው ሃኪም ነው። ድር ሰዎች በዕውቀቱ መርጠው ይሾሙታል። አሁን ደግሞ ትምህርት ቤት አስገብተው አስተምረው ይመርቁታል። ዞሮ ዞሮ በሁለቱም ዘመን የነበሩ ሰዎች፣ ሃኪሙ ከህመማችን ይፈውሰናል ብለው ያምናሉ።

ሰው ሰውን ማመኑም አይገረምህ፤ እንዳልኩህ ለመኖር አስፈላጊ ነው። ለምሳሌ “መሪዎችን” ውሰድ፤ ሰዎች ሁላችንም መሪዎቻችንን እንከተላለን። ያለ እነሱ የምንኖር አይመስለንም። በአደባባይ ወጥተን፣ ሰማቸውን ጠርተን፣ ዘምረን ወይም በስማቸው ምላስ እንገባለን። ለኛ እንጂ ለራሳቸው የሚኖሩ አይመስለንም። ሰው መሆናቸውን እንዘነጋለን። እንደ መሪ “ሀዘቤ” ሲለን፣ ገላቤቱ ጌታችን ሆይ እንለዋለን። ከዚያ በኋላ፣ ሲለርት፣ ሲዘርፍ፣ ሲያስር፣ ሲገድል ደግሞ፣ “አቤቱ ፈጣሪ ሆይ፣ የዚህን ግፊኛ ሰው ግፍ እንዴት ዝም ብለህ ትመለከታለህ? ብለን አቤት እንላለን ወደ ሌላኛው ጌታችን። እኛው አጩብጭብን የሾምነውን መሪ “እግዚአብሔር መቼ ነው የሚያንላልን?” ብለን መግት እንገባለን። ከመሃላችን የሃይማኖት አባት የሆነው እንዴ

ተነስቶ "የጌታ ቃል እንዲህ ይላል። ነፍስ ሁሉ ከበላይ ላለው ባለሥልጣን ይገባ። ከእግዚአብሔር ካልተገኘ በቀር ሥልጣን የለምና" ሲለን፤ እይ ልክ ነው "ፈጣሪ ሆይ ይቅር በለን" ብለን እንወልዳለን። ፈጣሪ የሰውን ልጅ ስቃይና መከራ እንደማይወድ እንኳን አስቦን ለመጠየቅ እንደፍርም። የዚህ ነፍስ ገዳይ መሪ እኩይ ተግባር የፈጣሪ ፈቃድ ነው ብለን እንተዋለን። ይህን በማድረጋችን የሰውን ባህርይ ወደ ፈጣሪ እያጋጣን ስንኖር፤ የፈጠሪን ባህርይ ከሰው እንጭታታን እንኳን አይገባንም። እየህ እምነት ማለት እንዲህ ጠንካራ ነገር ነው። ለመኖር ያስፈልገሃል። አለበለዚያ መጥፎ ሰው፤ ይቅርታ የሰው መጥፎ የለውም፤ አንድ ሰው መጥፎ ድርጊት በፈጠረ ጊዜ ሁሉ ተፋጅተን እናልቅ ነበር ማለት ነው። ምክንያቱም በያንዳንዳችን ውስጥ እነሱም በዛ መጥፎንት አለና።"

"በል እሺ ። ሌላ ጊዜ እንተጥላለን አሁን ወደ ሥራዬ ልሂድ" ስለ ከባሩ። ጨዋታውን ግን ወዶታል።

"አዎ አንተም ሂደህ አክማቸው። እነሱም እምነታቸው ያድናቸዋል። ስትዘገይ መጠበቃቸው ደግሞ፤ በአንተ ላይ ያላቸውን የእምነት ጽንዖት ያሳያል" ብሎ ቅደኛውም ተነሳ።.....

"ሄሎ ዶክተር ሃሎ ዶክተር....."

ስልኩን በእጁ እንደ ያዘ በሃሳቡ እልም ብሎ መንጎዱን አሳስተዋለም ነበር። ቅደኛውን መጠየቅ የሚለውን ሃሳብ ሰረዘ።

"በቃ እየመጣሁ ነው ብሎ ስልኩን ዘጋው፤ ይመጣል ብለው በጉጉት የሚጠብቁትን ታማኝ ሀመምተኞች ማየትን በመምረጥ።

ሰዓቱ ከቀኑ አስራ አንድ ተኩል ሆኗል። ክብሩ ከሲሮው ወጥቶ ወደ መኪናው ሲያቀና፣ ቀኑ በጣም የተረጋጋና ሰዓቱ ደስ የሚል የምሽት አጥቢያ ስሜት ፈጠረበት።

መኪናው ወሰጥ እንደገባ፣ ይህን የመሰለ አየርማ አያመልጠኝም በሚል መንፈስ አራቱንም መስኮቶች ከፈቀ። ንፋሱ በአራቱም መስኮቶች መሃል ሲገባ፣ ለሰላሳ የሚል ስስ እጅ ፊቱን የዳሰሰው ያህል ተሰማው። ለአፍታ የውቢት ለሰላሳ እጆች ታዩት። አይነን ጨፍኖ ትንሽ ለማለም ተመኘ። " ሆ...ሆ የቀን ቅዠት" ብሎ ሰራሱ አተረመረመና መኪናውን ማስንራት ጀመረ።

ፀሃይዋ የቀኑ ውበት ማርኳት መጥለቅ የፈለገች አትመስልም። ከመቀቷ አብዛኛውን በመቀነስ፣ ብርሃኗን ብቻ ለመለገስ የቀረጠች ትመስላለች። በማሽለብ ላይ ያለችና ነፋሻ እየሮ የምታጣጥመው ፀሃይ፣ የቀኑን እይታ ወደ ሁለት ቀለም ለውጦዋለች። መንገዱ ወርቃማና ጥቁር ቀለም የተቀባ ይመስላል። ፀሃይዋ ከራሷጋር ግብ ግብ ገጥማለች። ልጥለቅ፣ አልጥለቅ እያለች። እያዘመመች። እያሸለበች።

መንገዱ ላይ አልፎ አልፎ ከሚታዩት መኪኖች በስተቀር፣ ብዙው ሰው በእግሩ የሚጓዝ ነው። ከጠዋቱ የእግረኛ ጉዞ በእጅጉ የተለየ፣ ያማረ የእግረኛ ጉዞ ይታያል።

አንድ ሰውነቱ ላይ የተጣበቀ ጅንሰ ሱሪ የለበሰ ውጣት፣ እንደሰው ክለበሶች ውጣት አንገት ላይ ተሰጥፎ፣ በሷ አይን እያየ፣ እሷም በሱ

እግር የምትራመድ እየመሰለች፤ እንዳቸው በሌላው ዓለም ገብተውና ተመስጠው መቆምን በሚያስገት የተስታ ርምጃ ቁልቁል ይወርዳሉ።

በግራ በኩል ቢጫ ኮትና አጭር ቢጫ ተሟላ የለበሰች ቆንጆ፣ ቆንጆ ቀይ ጫማ ተጫምታ፤ ቀይ ስስ የእንገት ሻሽ ሽብ አድርጋ፤ ጥቁር ቦርሳዋን በግራ ከንዲ ጣል በማድርግ፤ በተጠኑ እርምጃዎች እንድ እግሯ ማረፉን በትክክል አረጋግጣ ሌላውን እያሳች ስበር ሶኮ ትላለች።

በሌላው ጎን አርጀት ያለ የቆዳ ጃቤት የለበሰ ጎልማሳ፤ በነጭ ፈስታል የተጠቀሰሰ ተበልቶ እና የቀረ የምሳ ዕቃውን በቀኝ እጁ አንጠልጥሎ፤ ዳጉቱን ይገፋል። ከጎኑ ነጭ የወየበ ባርኔጣ ያደረጉ አዛውንት በግራ እጅ ከበራ፤ በቀኝ ዣንጥላ ይዘው ጎምሰል ጎምሰል እያሉ ቁልቁል ይወርዳሉ።

ከመንገዱ ጥግ ላይ በቆሉ እየጠበሱ የሚሸጡ ሰዎች መደዳውን በግማሽ በተቀደደ ካርቶን ከሰሉን ያራግጣሉ። ከነሱ አለፍ ብሎ ድራቶ የለበሰ ምስኪን ተቀምጦ ተመጥጦ የወደቀ ሸንኤራ እንዳ በድጋሚ ይመጣል፤ ምራቱን ሰማጣፈጥ።

ሁሉንም እንድ ነገር ያመሳስላቸዋል፤ አርጋታ፤ አለመቸኮልና ዘና ማለት። ከሥራ መውጫን የመሰለ ሰዓት መቼም፤ የትም የለም አለ ከብሩ ሰራሱ።

ከመሥሪያ ቤቱ ዋና መንገድ ለትቆ ወደ ተለመደው የከተማ መሃል ትርምስ ሲደርስ፤ እንደፈራው መንገዱ ዝግትግት ብሎ ጠበቀው። መቼም ትራፊክ ፖሊስና የትራፊክ መብራት እኩል በሚጠፋበት ሰዓት፤ በመስቀለኛ መንገድ ማለፍ በቀላሉ የሚታሰብ አይደለም። የሰው ሁሉ ራስ ወዳድነት የሚታየው ያኔ ነው። ከአራት መንገዶች የሚመጡ አራት መኪኖች እኩል ማለፍ ይፈልጋሉ። ሌላውን ማሳለፍ መቼም ሞት ነው። እነሱን ተከትለው የሚመጡት መኪኖች ተከታትለው መስቀለኛ መንገዱ ውስጥ ይገባሉ። ከዚያ በኋላ ወይ ትራፊክ ፖሊስ ወይ የትራፊክ መብራት እስኪመጣ ድረስ መገባር ነው። ይሄ ሁሉ ሰው እንግዲህ የቸኮሰው እቤቱ ገብቶ ለማረፍ፤

እንድ ቀጠሮ ኖሮበት ወይም እንደ ክብሩ አይነት ሌላ ሥራ ለመግባት ብሎ ቢሆንም በራስ ወዳድነት መዘግየቱ አይሰማውም።

"ህግ ባይኖር ምን ይኮን ነበር?" አለ ክብሩ አሁንም ለራሱ። ለነገሩ ህግ ባይኖር ሳይሆን ህግ አስከባሪው ባይኖር ምን ይኮን ነበር? ነገሩ ሁሉ የተምታታ ነው። ህግ አስከባሪው ቢኖርም እንኳን በአብዛኛው የሚያስከብረው ህጉን ሳይሆን ራሱን ነው። ህጉን የሚፈራ የሰው ሰውዬውን እንጂ። ሰውዬው በአብዛኛው የራሱ ህጎች አሉት። የሱን ህግ ያከበረ ሰው መኪና ገጭቶም ማለፍ ይችላል፤ እንኳን መንገድ መዘጋት። ራስ ወዳድነትና እኔ ብቻ ልኩርበት ማለት የሚገደበው በፍርሃት ወይም በፍቅር ነው። ከሁለቱ ደግሞ ሰው ለፍርሃት የበለጠ የታዘዘል። የሚፈራ ከሌለ በታ አስተመ። ይሄ ሁሉ የቸኮለ ሰው እዚህ መቆም ያናድደዋል፤ ግን ሌላውን ማሳለፍ አይፈልግም። ክብሩ ተስፋ በቆረጠ ስሜት የመኪናው ሞተር አጠፋና ዙሪያውን መቃኘት ጀመረ። የባለ መኪናዎቹ ችኮላና የእግረኞቹ ርጋት ሰምቸቱ ብርቅርቅታን ጨመሩለት። መሄድ ቢየቅተው ከመናደድ ወደ መደመም ተመለሰ።

መጠበቁ አየሰለቸው ሲመጣ! ራዲዮኑን ከፈተ። ምሽት ላይ የሚተላለፍ የትራፊክ ጥቆማ ከፍለ ጊዜ ነበር። "አሽከርከር ረጋ ብለህ፤ ረጋ ብለህ "የሚል የመዝሙርና ዘፈን ዲቃላ ዓይነት መብቃ መስማት ጀመረ። "በሰው! ሲነዳ አይደል ረጋ የሚባለው" አለና ራዲዮኑን ለመቀየር ሲል፤ አድማሙቻችን አሁን ያላችሁበት ስታ የትራፊክ መጨናነት ካለ ጥቆማ ብታደርሱን ተለዋጭ መንገድ እንገነዘብን! ስልካችን 011..... ነው ሲል፤ ክብሩ ስልኩን አነሳና የተባለውን ቁጥር መታ። ስልኩ ተይዟል። በተከታታይ ቁጥሩን ሞከረ። ተይዟል። አልተሳሰለትም። "የደውሉለት ደንበኛ መስመር ተይዟል" የምትለው ሴትዮ ወይም የሴት ድምፅ ከሱ ጋር የግል ጠብ ያላት ያህል መሰሉ ተሰማው። እንደም ቀን ራዲዮ ደውሎ ተሳክቶለት አያውቅም። ሰዎቹ የሚያውቁትን ሰው ስልክ ብቻ መሆን አለበት የሚያነሱት ብሎ ከደመደመ ቆይቷል። ያሳዘነናል የሚያውቁትን ሰው ብቻ እያናገሩ የሀዘዘ ድምጽ ነው ማለት፤ በሰማችን የሚለራ ስገት ነገር አለ። ራዲዮኑም ቴሌቭዥንም "የሀዘዘ አስተያየት" ብሎ

የአንድና ሁለት ሰውን ሃሳብ ያቀርባል። አንድ ሰው ብቻውን ሚዲያ ላይ ሲቀርብ ህዝብ የሚሆነው እንዴት ነው? ሊያውም ሳይመረጥና ውድድር ሳይደረግ እያለ ሲያስብ...

“ሃሎ ማን እንበል?” የሚል ድምጽ የሀሳብ ሀሚታውን እከሸፈበት። ስልኩን እንዳች እንዳቃጠለው ሲወረውረው ምንም አልቀረውም። በመስኮቱ እንዳይወድቅበት በመጠንቀት ቀስ ብሉክ ጎን መቀመጫው ላይ አስቀመጠው። ድንጋጤው በስልኩ መነሳት ሳይሆን “ሃሳቤን ሰሙብኝ እንዴ?” ብሎ ከማሰብ የመነጨ ሳይሆን አይቀርም። ምን ይታወቃል! ተጠንቅቶ ማሰብ ነው። መናገር በቁጥጥር ሥር ስለሞላች አሁን ዘመቻው ሃሳብንም ወደ መቆጣጠር አዘንብሎ ሊሆን ይችላል። በተቻለ መጠን አለማሰብ፤ ካሰቡም ሰው ሳይኖር ማሰብ ሳይሻል አይቀርም። “እኔን ብሎ አሳቢ! አሁን ካልጠፋ ወሬ እንዲህ አይነት ሃሳብ ወደ ሬዲዮ እየደወሉ ይታሰባል? እንዴ! ምን ሆኗል ነው? አሁን ሀሳቤ ቢጠለፍ ምን አባቱ ሊውጡኝ ነው?” ሲል አሰባ። “እንዴ አሁንም አስባለሁ? አላርፍም ሆ ሆ” አለና ስልኩን አነሳ።

“ሃሎ እንግዳችን እባኩን ሬዲዮኑን ያጥፉት.....” የሬዲዮኑ ሰውቱ ሌላ የደወለለት የለም መሰል ክብሩን ለመስማት መጭጭ ብሏል።

“እ. እ....እሺ ...እሺ” ብሎ ሬዲዮኑን አጠፋው።

“እሺ አድማጫችን ማን እንበል?” ጋዜጠኛው ቀጠለ

“እንዴ ስንት ናቸው እነዚህ ሰዎች! ወይ መንቀሻቸው” አለኩብሩ በልቡ። “ አይ ስሜ ይቆይ” አለ። ድምጹን የአዋቂ ለማስመሰል እየጣረ፤ “የአዋቂ ድምጽ” ብዙ ጊዜ ጎርጎን ያለና “እ እ እ” የሚበዛው ነው።

“እሺ የት እነባቢ ነው ያሉት?” ቀጠለ ጠያቂው።

ኩብሩ አሁን ለምን እንደደወለ ግራ እየገባው ነው። “እንዴት ይሄን አሰብክ ብለው ሊመጡ ነው እንዴ? ወይ ጣጣ አለ አሁንም በልቡ። “አይ አሉም ይቆይ ለጊዜው” አለ።

ጋዜጠኛው ትንሽ ግራ እንደመጋባት ብሎ፤ "እ....." እንደአዋቂ ሰማውራት መሆኑ ነው) "ቦታውን ካልነገሩን ልንጠቁሞት እንችላለን ጌታዬ" በሰማው

"ጌታዬ! ...ሂ...ሂ...ሂዶሮን ሲያታልሏቸው አሉ።" "በሂራዊ ተያዝኖ መብራቱ ጋር ነኝ።"

"እሺ ችግር የለውም። ቀጥታ ወደ ሰገሃር መሄድ ይችላሉ።"

"እሱ ዝግ ነው።"

"ነው? እሺ ወደ መከላከያ።"

"እሱም ያው ነው።"

"ወደ ላይ ወደ ባንክ።"

"ያው ነው"

"እሺ ወደላይ ወደ ፖስታ ቤት"

"ከዚያ ነው የመጣውት"

"በጣም አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ነው ያሉት። ቢታ ትራፊክ ፖሊስ እስኪመጣ ጠብቁ ጌታዬ።"

"ይሻላል ብለህ ነው?"

"አዎን ። ሌላ ምርጫ የለም። ለመሆኑ ይሄ ሁሉ መንገድ እንዴት ሊዘጋ ችለዋል?"

"ትራፊክ ፖሊስ ስለሌለ አይመስልህም?"

"አይ ቢሆንም መብራቱን አኮ መከተል አስፈላጊ ነው።"

"በእውነት"

“አዎ! እኛ ያው ሁል ጊዜ ይሄንን እንመክራለን። ግን የሚሰማን የለም።”

“ለምን ይመስልሃል?”

“ሰው ሬዲዮ ማድመጥ አይወድም፤ ቢከፍትም ወይ መዘቃ ወይ ቀልድ መስማት ነው የሚፈልገው። ቁም ነገር ሲሰማ ይተናነቀዋል”

“እሃ! በቃ ትራፊክ ፖሊስ ጠብቅ ማለት ቁም ነገር መሆኑ ነው።”

“እይ ጌታየ አሶ አሁን እዚህ ባይደውሉ ኖሮ፤ ይሄን መረጃ እንዴት ያገኙት ነበር?”

“አዎ ልክ ነኝ።” ከብሩ በሆዱ ፍርፍር ብሎ አየሳቀ ነው።

“እሺ እናመሰግናለን። ስራችን ህዝብን ማገልገል ነው”

“እሺ አመሰግናለሁ”።

“እንደ ጊዜ በውስጥ ስልክ አንዳንድ መረጃ እንድንሰጥ ቢፈቅዱልን?”

“እሺ ምን ገደኝ” መለሰ ከብሩ መንገዱ እኪከፈት ጥሩ መደበሪያ እንዳገኘ አውቆታል።

“እሺ አድማሚችን፤ ያው በውስጥ ስልክ ያነጋገርንዎት ስልኮን እንዲተዉልንና በዚህ ሰዓት ዘወትር እየደወልን ስለ መንገድ ሁኔታ እንድናውራ ነበር” አለ ጋዜጠኛው።

“እንዴ መንገድ ባይዘጋብኝስ?”

“ችግር የለም። ከፍት መንገድ ይጠቁሙናል።” ገማ ጋዜጠኛ ነው

“እይ አልፈልግም”

“ለህዝብ ያለባትን ማህበራዊ ጉላፊነት መወጣትማ አስፈላጊ ነው።” ምክር ተጀመረ!

"ሂ ሂ እኔንም የሀዘብ ተወካይ ሊያረጉኝ" አለ ኩባሩ በልቡ።

"እኔ ራሴን ነው የምወክለው።" ሲል መለሰ አፋ። እንዴት እንዳመለጠው አሳመነም። ድርም አንድን ነገር አብዝቶ ግሰባ መጨረሻው ይሄ ነው። ሃሳብ አምልጦ መውጣቱ አይቀርም። ከዚያ ጦስ ነው።

"ሃሎ ሃሎ አይሰማኝም ተቆራረጠ" ብሎ ስልኩን ዘጋው። ዐይኑን ጨፈን አድርጎ፣ ቁና ተነፈሰ። ጥሩ ጊዜ ማሳለፊያ ነበር።

የሆነ ጥላ ነገር ከመስኮቱ ላይ ከሰደው፣ ቀስ አድርጎ አንድ ዐይኑን ሲከፍት፣ ሰዋያዊ ሽሚዝ ታየው፣ ዘወር ሲል አንድ ትራፊክ ፖሊስ አፍጥሮ እያየው፣ በእጁ ወታደራዊ ሰላምታ ሰጠውና ጎሰኪ መንጃ ፍቃድህን አሳየኝ አለው።

"ሎ...ም...ን?" አለ ኩባሩ ግራ በመጋባት።

"የትራፊክ ደንብ ተላልፈዋል"።

"የቱን? የምን ደንብ?" ቀልድ ነው የመሰለው።

"መኪና እያሸከረክሩ ስልክ ማውራት እንደሚያስቀጣ አያውቁም?"

"እሱንማ አውቃለሁ።"

"ታዲያስ?" ትራፊክ ፖሊሱ ቆፍጠን አለ።

"የት ቦታ ነው ያሸከረክርኩት? ይኸው መንገድ ተዘጋግቶ ቆመን የለ።"

"የትራፊክ መብራት ላይ ቆሞ ማውራት የተከሰከሰ ነው።"

"መንገድ ተዘጋግቶ ነው የቆምነው እኮ ነው የምልህ"

"ጌታዬ ጥፋት ጥፋት ነው" ብዙ መጨቃጨቅ የለብኝም።

ከባሩ እየተናደደ መጥቷል። መንጃ ፈቃዱን አወጣና እንደ መወርወር አድርጎ ለትራፊክ ፖሊሱ አቀበለው።

"ረጅም ሰዓት ነው ላይህ የነበረው"

"ምነው ቅጣቱ ከሰዓቱ ጋር ይያያዛል እንዴ?" አለ ክብሩ በውስጡ ብው በሏል።

"ጥፋት አጥፍቶ መቀለድ ተገቢ አይደለም ትራፊክ ፖሊስ ምክር ጀመረ።

"ይሄን ያህል ሰዓት ቆመህ እኔን ከምታይ፤ መንገዱን ብታስለቅልልን እይቀልም ነበር?"

"ከመብራቱ ወዲያ የኔ ቀጣና አይደለም።" አለ ትራፊኩ በጣም በተረጋጋ ሁኔታ።

ክብሩ የምፀት ሳት ሳቀ። በጣም ቢናደድም መመለስ አልፈለገም ። ትራፊክ ፖሊስ እውነቱን ነው። ከሶስት ሜትር በኋላ ያለው ቦታ የእሱ ቀጣና ካልሆነ መሥራት አይጠበቅበትም። አለፍ ብሎ በመቶም ከትስስሩ አምልጦ የወጣን መኪና ሊፍት ሊጠይቅም ይችላል ከፈለገ።

"ያሳዝናል።" አለ ክብሩ ፣ ለራሱ ነው እንጂ ለትራፊክ ፖሊስ አልነበረም

"ምን ያሳዝናል? ጥፋት አጠፋ፤ ቅጣት ይቀጣሉ። በቃ!" ትራፊኩ ተቆጣ።

"ማዘንም አልችልም ማለት ነው?" ክብሩ ተስፋ በቆረጠ ትላፄ ነው የሚያወራው።

"ሀግን ማክበር አስፈላጊ ነው ጌታዬ። ዝም ብሎ በረባ ባልረባው ማዘንና ማማረር ለማንም አይጠቅም ። ዝም ብላችሁ ትማረራላችሁ።" ትራፊክ ፖሊስ ቀጠለ።

"ተጀመረ!" አለ ክብሩ በሆዱ። "እና ለማዘንም ደግሞ ፈቃድ ልንጠይቅ ነበር ማለት ነው? አልበዛም እንዴ አሁንስ!"

"ሰውዬ ሌላ ያማረረህ ነገር ካለ እዚያው ሄደህ..... እኛ ሥራችንን ነው የምንሠራው።" መናናቅ ተጀመረ።

"እኚ ዓፍኛ አምጣ።" ኩብሩ መገላገል ፈልጓል።

"ልሳፊው ቢታ?"

"እና ሌላ ምን ልታደርገው ነበር?" አለ ኩብሩ። በጭራሽ ገንዘብ እንደማይሰጠው ያውቃል።

"እንዴ ዶክተር ኖት ለካ! እናንተማ ህግ በደንብ ነው የምታውቁት። ትራፊክ ፖሊስ እንደመለሳለሽ አለ።

ኩብሩ ደግሞ "እናንተማ" ብሎ፤ ሰውን በእንደ ከረጢት ከትቶ መጨፍለት በጣም ነው የሚያበሳጨው። ሰው ሊታይም፤ ሊመዘገም የሚገባው ለብቻው ነው። በቡድን አይደለም። ብሎ ያምናል።

"እነማን ነን ደግሞ እኛ?" ሲል ጠየቀ ኩብሩ

"የተማራችሁ ሰዎች"

"አንተ አልተማርክም"

"እስከ ኮሌጅ ተምራያለሁ።"

"ታዲያ አንተን ከእኔ የሚለየው ምንድን ነው?"

ትራፊክ ፖሊስ የማይሆን ወሬ እንደረመረ ገባው። "ቢታ ልሳፊው?"

"ሳፊው አልኩህ እኮ። ሌላ ምን ትፈልጋለህ?" ኩብሩ እየተዳፈረው መጣ። የተናደደውን ያህል እሱም ብድሩን ለመመለስ ቆርጧል። ትራፊክ ፖሊስ የትጣት ማዘዣውን ሚሚረና ሰፈርማ አቀበለው። ደስተኛ አይመስልም። ኩብሩ ደግሞ በእንፃሩ እርካታ ተሰማው። "የት አባቱ! የዕለት እንደራውን ነሳሁት" አለ ሰራሱ።

መከፈቱ አይቀርም መንገዱ ተከፈተ። ኩብሩ በተቻለው ፍጥነት ከሊኒክ ደረሰ። ወደ ማከሚያ ክፍሉ ሲያቀና፤ በመጠባበቂያ ሥፍራው ላይ ብዙ ህመማን ተሰልፈው አዩ። ልክ ሲያዩት ከፊታቸው ላይ የሥጋት መልክ ሰቋቸው አልም አለ። ሃኪሙ መጥቷል ሁሉም ሰላም ነው። ኩብሩ በውስጡ ጥፋተኝነት ተሰማው። ምን ያህል ተሳቀው ይጠብቁት

እንደነበረ ማሰብ ከበደው። የከፈለ ሰው እንኳን ተሳቆ የሚታከምበት ስርዐት! እንዴት ያስጠላል! ራሱንም ስርዓቱንም ተጠየፈው።

እከፍሉ ገብቶ ቁጭ እንዳለ፤ ሰዓቱን ሲያይ እንደ ሰዓት ያህል ዘግይቷል። በሩ ተከፈተና ነርሲቱ የመጀመሪያውን ካርድ ይዛ ገባች። የሰጠችውን እየተቀበላት እጇ ላይ የቀረውን ካርድ ብዛት ሲያይ፤ ከእኩለ ሌሊት በፊት እንደማይወጣ አረጋገጠ።

በሩ በድጋሚ ተከፍቶ የ67 ዓመቱ አቶ ማንአየህ ገቡ። ለረጅም ጊዜ ያውቃቸዋል።

"ልጅ.... ዶ/ር ክብሩ እንደምን አለህ?" አሉት በፈጥገታ

"ይመስገነው ደህና ነኝ። እስከ ደህና ናት?" ብሉ፤ ከመቀመጫው ተነስቶ እየጨበጣቸው "አረፍ ይበሉ አባባ። በጣም ይቅርታ! እስጠበኩት አይደል?" አለ እንደማፈር አያሰ።

"ግድ የለም ልጅ! ግድ የለም። እንኳን መጣህ። ዋናው መምጣትህ ነው ልጅ! እግዚር ይባርክህ" አሉት።

"እኚህን የመሰሉ ትልቅ ሰው ማከምን የመሰለ ምን ፀጋ ይገኛል" አለ በልቡ።

ሰደሰት

ውቢት ከክብሩ ቢሮ ከወጣች በኋላ በፍጥነት ግቢውን ሳቃ መውጣት ፈልጋለች። ከክብሩ ጋር የተነጋገሩትን ስታስብ በአንድ ልግ የደስታና የአሸናፊነት ፣ በሌላኛው ደግሞ የት አባቱ፣ ልክ ልኩን ነገርኩት የሚልና ውሉ ጥርት ብሉ ያልታወቀ፤ ግን ደግሞ አልችለውም ብለው ይፈሩት የነበረን ሰው፤ ድንገት በቡጢ ጥለው ሲዘርፉት ሲሰማ የሚችል ደስታ፤ ድንጋጤና ግራ መጋባት አንድ ሳይ ሲቀላቀሉ የሚሰማ አይነት ስሜት ተሰማት።

እንደገና በሌላ ወገን ደግሞ “ውይ አስከፋሁት ይሆን የሚል ትንሽ እንደሃዘንም፤ እንደ ቁጭትም የሚመስል ስሜት ተፈራረቀባት።

የሱ ነገር ለምን እንዲህ ስሜቷን እንደሚደባለቀው አይገባትም። ማፍቀር ይሁን ማድነት፤ ወይም መደመም ይሁን መውደድ ያለየለት ስሜት ይፈራረቅባታል። እንደማትወደው ርግጠኛ ነች። እንደምትወደው ግን አታውቅም። ሁለቱ ስሜቶች የግድ ተቃራኒ መሆን የለባቸውም የሚል አቋም ነው ያላት። መውደድና አለመውደድ ብቻ ሳይሆኑ፤ ሌሎችም ጉዳዮች ለምሳሌ ማወቅ አለማወቅ፤ የመሳሰሉት ሁሉ ተቃራኒ ሊሆኑ አይችሉም። የእንዱ መኖር ሌላውን እንዳይኖር ያደርጋል ብሉ መደምደም አስቸጋሪ ነው። ስንት የአዋቂ አላዋቂ፤ የአላዋቂ ደግሞ አዋቂ ፤ በሰላምና በመተባበር እንደሚኖር መገመት አይችግርም። ወደ መውደድ አለመውደድ ሲመጣ፤ ምናልባትም የመውደድ መጀመሪያና መነሻ አለመውደድ ይሆናል።

አብረው ደግሞ ከመኖር የሚያግዳቸው ምንም ሁኔታ ወይም አጋጣሚ የለም። ከዚህ ቀደም በዚህ አይነት ጉዳይ ከደስታ ጋር ያወሩት ትዝ አላት።

“ቀላል እኮ ነው፤ የምትወጀው ሰው ላይ ስንት የማትወጀው ነገር እንዳለ ረጋ ብለሽ ስታስቢው፤ ሲጀመር በመውደድሽ ትገረማለሽ፤ ደግነቱ አብረሽ ስትሆኒ የምትወጂው እንጂ የማትወጂው አይታይሽም ነበር ያላት።

“እውነቱን ነው።” አለች ቀስ ብላ ለራሷ።

ከክብሩ ጋር ስታወራ፤ ወደቤቷ ሄላ ለመመለስ የነበራት ዕቅድ በሰዓት ማንስ መስተንጎሱ ስለገባት ወደ ቀጠሮዋ መሄድን መረጠች።

ለሷና ለጓደኞቿ ዓርብ በጣም ልዩ ቀናቸው ናት። ሁሉም በየፊናቸው የአትማችንን እናበረክታለን” ከሚሉት ወገን የሚመደቡ ናቸው። ሳምንቱን ሲሰሩ፤ ሲተጉ ከርመው ዓርብ ላይ ያሳለፉትን ሳምንት ብሶት በጋራ ጭፈራ ያብሱታል።

ጓደኞቿ አራት ናቸው። ሰብላ፤ ወቢት፤ ዊንታና አይዳ ይባላሉ።

ሰብላ የቀይ ዳማ ሆና፤ ቁመቷ ዘለግ ያለ ሲሆን፤ ቁንጅና ባይኖራትም የደስ ደስ አላት። አኗኗሯም፤ አለባብሷም ቀለል ያለ ነው አስተሳሰቧም ጭምር። በወሬ መሃል የሚያሳዝን ገጠመኝ ተነስቶ ከሆንና ከመሃከላቸው እንጂ በጣም ያሳዝናል ካለች፤ የሰብላ መልስ ይታወቃል። በጣም ያሳዝን ነበር ነው የሚባለው በማለት አሁን ነገሩ ማለፉን ቀድማ የምታስታውሰው እሷ ናት። በዚህ ነገርን ቅልል የማድረግ ባህርይዋ ሁሉም ቢወዷትም፤ አልፎ አልፎ ግን ማፈራቸው አይቀርም። በአንድ ወቅት እንዲሁ ዓርብ ቀን፤ በቡድን ሆነው ሲዝናኑ፤ የሆነውን ሁሉም አይረሱትም፤ ለሌላም ሰው አያወሩትም። የአልኮል መጠጥ አትጠጣም፤ ድርጊቷን ለሚያይ ለምን እንደማትጠጣ ግልፅ ነው። እሷ ራሷ ትብሳለች። አልኮል ብትጠጣ የሚጠቅማት አንዳችም ነገር የለም። ፍርሃት ከሆነ ደፋር ናት። ጭንቀት ከሆነ መድሃኒቱ ናት። ጨዋታ ደግሞ ከሷ ውጭ ለዐሳር ነው።

በጨዋታቸው መሃል የሆነው እንዲህ ነው። መብረቃውም ደምቶ፤ መብራት ጨልሞ፤ ዐይን ተዳፍኖ፤ ወዝ ወዝ በሚባልበት ሰዓት፤ ከወደ ጌላዋ አንድ ሰው በቦታው እንኳን ከተፈቀደው በላይ በሆነ ጉዳት፤ ደጋግሞ ይነካታል። ዘመር ስትል አሉ ያላወቃት አሏ የምታውቀው የዘመዷ ቅደኛ ነው። ምንም አላለችም። ጨዋታዋን ቀጠለች። "እሺ ሰላም ነው? ሰውነትሽ እንዴት ደስ ይላል መሰለሽ አላት።

"ከጌላ ማለትህ ነው? አለችው።

"አይ እንዴ ከፊትሽ ቢሆን..." ከማለቱ

"ፊትንማ የት አየኸው?" ስትል፤ ከፊቷ ብን ብሎ ጠፋ። ሰውዬው ቁመቱ በጣም አጭር ነበር።

"ምን ብለሽው ነው ባክሽ እንደዚህ የበረረው?" ውቢት ነበረች።

"ጥፋ ከዚህ አልኩት።" አለች እየሳቀች።

ከጥቂት ቆይታ በጌላ፣ የቅደኛው ዘመድ መሆኗን ሲያውቅ የሚፈጠረውን የይሉኝታ፣ ትዝብትና ማህበራዊ ውቀጥ ጋጋታ በማሰብ፤ ወደ ተቀመጠበት ቀስ ብላ ሄዳ

"ብቻህን ነህ እንዴ?" አለችው።

"አይ ከቅደኞቼ ጋር ነኝ አላት እንዳቀረቀረ። አቀርቅሮም ሆነ ቀና ቢል ማየት የሚችለው ግፋ ቢል እስከ አንገቷ ቢሆን ነው።

"እኔም ከቅደኞቼ ጋር ነኝ። ልጥራቸውና አብረን እንዲወት" ብላ መልስ ላትጠብቅ ጥላው ሄደች። አጭሩም ሰው ተፈትልኮ ቅደኞቹን ከተሰማሩበት አደን አሰባሰቦ ወደነ ውቢት ስብስብ ተቀላቀሉ። ሶስቱም ወንዶች ሞትታው ይሁን መቀቱ ባልታወቀ ምክንያት የሆነ ነገር አየፈለጉ ያሉ ይመስላሉ። የሚፈልገውን አግኝቶ እርግጠኛ እንዳልሆነ ሰው መቁሰጭሰሜቸውን ማቆም አልቻሉም። ሶስት ሆነው አራቱንም ሴቶች የፈለጉ ነው የሚመስሉት። መብረቃው ሲቀጥል ሶስት ሰአራት የሆነ ግራ የገባው ዳንስ ተጀመረ። ሶስቱ ወንዶች አራቱንም

ለማስደሰት በመፈለግ እጥፍ ዘርጋ ላይሆን፤ ዘርጋ ዘርጋ ብቻ በሚመስል ንቅናቄ በዝተውና ገዝፈው ለመታየት ይሞክራሉ። እጭሩ ሰውዬ እንኳን ተንጠራርቶ አዘቅዝቆ ለማየት ይሞክራል። በዚህ መሃል አሁንም ዞሮ ከሰብሰ ጋር ተገጣጠመ። ወዝ፤ ወዝ፤ ሽከርከር፤ ሽከርከር እያለ። ሰብሰ የሰከረች በማስመሰል የአናቱን መሃል በመዳፏ ሚን ብላ የምትሽከረከር ለማስመሰል ሞከረች። ጥቂት ቆይቶ ለሌሎቹ ሶስት ሴቶች ግልጽ ባልሆነ ምክንያት ሶስቱም ወንዶች ቀስ ብለው ከውዝዋዜው መሃል ወጥተው ሄዱ።

ይህ በሆነ በአስር ደቂቃ ውስጥ አራቱ ሴት ጓደኞች በመድረኩ ላይ እንደልባቸው ያስነኩት ጀመር። ቀስ በቀስ ቦታው እየሰፋ፣ ሌላው ታዳሚ ሁሉ ዳር ዳር እየያዘ መሄዱን፤ መዘቃቃው እስኪያልቅ ከመሃላቸው ልብ ያለው አልነበረም። ልክ መዘቃቃው ሲያልቅ የሰው ሁሉ ትኩረት ወደ እነሱ መሆኑ ገባቸው። ሶስቱ ሴቶች በአንድ ጊዜ ዐይናቸውን ወደ ሰብሰ አፈጠጡ “ደግሞ ምን አረግሽ?” ነበር ጥያቄው። ሳቋ አምልጧት ከትከት ብላ ሳቀች። ሳቋን ማቆም ስላቃታት እነሱም በትብብር መልክ እጀቧት። የሆነ ነገር እንዳደረገች ግልፅ ነው። እንደ ምንም ሳቋ በርዶ ወንበራቸው ላይ ቁጭ ሲሉ፤ “ልጆቼን እንገላገላቸው ብዬ ሰውዬውን እኛ ወንድ አንወድም አልኩት” ስትል፤ ሶስቱም በአንድነት “ምን!” ብለው በድንጋጤ ደርቀው ቀሩ። ቀስ ብለው የጌልዮሽ ሲያዩ የሰው ትኩረት አሁንም እነሱ ላይ እንደሆነ ገባቸው። ሰብሰ ይህንን አይታ ይውጣላቸው በሚል ስሜት ውቢትን ከወገቧ ሳብ አድርጋ ወዳሷ እንደማስጠጋት ስትል፤ ውቢትም፤ ጓደኞቿም አንዳች ነገር እንደወጋቸው ተስፈንጥረው ወደ መውጫው ተንደረደሩ። እንዴት ሆነው የተውሶ መኪናቸው ውስጥ እንደዝቡ አያውቁትም። ጥቂት ቆይቶ ሰብሰ የነሱን ቦርሳና ተደራቢ ልብሶች ተሸከማ መጣች። “እቃችሁን እኔን ለማሸከም ነው ተሯሩጣችሁ የመጣችሁት” ብላ ምንም እንዳልተፈጠረ ቀጠለች። ከዛን ቀን በኋላ የሆነውን ነገር እንኳን ለሌላ ሰው ሲነግሩት፤ እርስ በርስ እንኳን ሲያነሱት በሹከሹከታ ነው። ሰብሰ እንዲህ ናት፤ አይሞቃት አይበርዳት።

ውቢት ቀጠሮው ቦታ ስትደርስ እንደ መምሽት ብሏል እንደ ሰላሳ አካባቢ። ዋናውና አይዳ እንደተሰመደው አርፍደዋል። ሰብሰቀው ከቦታው ደርሳ ተሰይማለች።

“ሃይ ሰብሊ” አለች ውቢት

“ሃይ ውቢ! እንዴት ነሽ?” መለሰች ሰብሰቀው። ጉንጫቸውን አነሳክተው በከንፈራቸው አየሩን ሳሙት።

ውቢት ከወንበሩ ላይ ዘፍ ብላ ከመቀመጧ፤ “ምን ልታዘዝ?” አላት አስተናጋጁ። ወይ ቀድሞ እዚያው ጋር ቆሞ ነበር፤ አሊያም አሁን እንደዛፍ የበቀለ ነው ብላ አሰበች።

“ፕድካ ደብል” አለችው።

ሰብሰቀው “እንዴት...” ብላ ለመናገር ስትጀምር፤ ውቢት በታችኛው የዐይኗ ክፍል አፈጠጠችባት። “ዝም በይ” ማለቷ ነው።

“አይ... አይቢቃሽ እንደሆነ ሰምን ጠርመሱን አያመጣልሽም ብዬ እኮ ነው።” መለሰች ሰብሰቀው። ውቢት የፊቷ ደመና ወጥጥ አለላት፤ ፈጥሮ አለች።

“እንዳንቺ ያለች ነገር አቅላይ ጓደኛ ስላለኝ መቼም እድለኛ ነኝ አለቻት።

“ታዲያ ከቀለለ አምቦ ውሃ ይሁንልሽ?” አለች ሰብሰቀው።

“ነገር አቅላይ እንጂ አስወጋጅ አላልኩሽም እኮ።” ውቢት በተራዋ ቀለደች።

“አሁን እዚህ ምን ነገር አለ? የነበረውን ነገር የነበረበት ቦታ ተቃት አላልኩም?” አለች ሰብሰቀው።

“እሱማ ብለሻል። ግን ባክሽ... ”

"እኔ...? እባክሽ ብለሽ እንዳትነግሪኝ! እዛው ሆስፒታልሽ ጥለሽ ነይ። እኔ አልሰማም። ያው ዓደኞቼሽ ሲመጡ ንገሪያቸው"

"እንቺ የት ትሄጃለሽ?" ጠየቀች ውቢት።

"እይ አናንተ ስታወር፤ እኔ ሌላ ሌላ ነገር አስባለሁ ብዬ ነው" አለች ስብስ።

"መቼም አያልቅብሽ። እሺ እንዴት ነሽ? ሳምንቱ እንዴት ነበር?" አለች ውቢት ጨዋታ ለመቀየር።

"በየቀኑ በስልክ ሶስቲ፤ አራቱ አግኝተሽኝ የለ? አሁን ሳምንቱ እንዴት ነበር ብሉ ጥያቄ ምን ይሉታል?"

"እሺ ታዲያ ምን ልበልሽ?" አለች ውቢት በመሸነፍ። ስሜቷ አሁንም ሙሉ በሙሉ አልተስተካከለም። ከብፋ እንደደበላለቀው ነው።

"ዛሬ እንዴት ነው? ምንድነው ዕቅዳችን? ምን እናድርግ? ነዋ የሚባለው ። ለጊዜ የሚገባውን ክብር መስጠት ተገቢ ነው። ስላለፈው ብለው የአሁኑን ማባከን በጽኑም፤ በፈጣሪም ያስጠይቃል።" አለች ስብስ።

"ዛሬ ደግሞ የፈጣሪም ጠበቃ ሆንሽ?" አለች ውቢት። እንዲህ ነገርን እያቀሰለች የተሳካላት የጥብቅና ባለሙያ መሆኗ ሁሌም ይገርማታል።

"ፍትህ መዓደሷ ሁሌም ስለሚያናድደኝ ነዋ። በዚህ ላይ ደግሞ ፈጣሪ ንና ለንና ሁሉን ቻይ ነው ተብሎ አለአግባብ ትዕግስቱን መፈታተን ተገቢ አይደለም።" አለች።

"እሺ...."

"ልክ ነኝ። በሉ እምሳል ከተፈጠርን፤ እሉ የሚያዝንልንን ያህል ባይሆንም፤ አልፎ አልፎ እንኳን ትንሽ ብናዝንለት ምን አለ? ይህ ካልሆነ በሉ እምሳል መፈጠራችን ምን ዋጋ አለው?"

"እሱስ እውነት ነው።" ውቢት መለሰች።

"ምን አለ! ሁሉም ሰው እንደ አንቺ ቢሆን።" ሰብላ ነበረች።

"እንደ እኔ? ምኒን?" ውቢት ለማወቅ በመንቅት ጠየቀች።

"ምነው.....? መልክሽም እኮ ጥሩ ነው። ለክፉ አይሰጥም። የተረፈውን ደግሞ ወላጆችሽ በስምሽ አስተካክለውልሻል። እኔ ግን ለማለት የፈለኩት፣ ለፈጣሪ ጥብቅና ለሰሙቆም ያነሳሁትን ክርክር በተላሉ ስለተቀበልሽው፣ ሁሉም ሰው እንዳንቺ ማስረጃ ቶሎ ቢቀበል፣ ሃብታም ጠበቃ እሆን ነበር....." ብላ ሳትጨርስ

"አሁን ደኅ መሆንሽ ነው?"

"አይ። አሁን ባለኝ ላይ ማለቱ ነው።"

"ደረቅ ነሽ መቼም! ደሞ ምን ማለት ነው ቤተሰቦችሽ በስም ደገፉሽ ማለት?"

"ልክ ነዋ። ገና ሰው ስትተዋወቁ "ስሜ ውቢት ይባላል።" ስትደፈ፣ ወደ ሰዉ ጭንቅላት የውበት ሃሳብ ስለሚገባ፣ የሚያየው ውበት፣ ውበትሽ ብቻ ይሆናል።"

"ተይ እንጂ! አሞቅሽኝ እኮ ባክሽ"

"ያው አሁን ምኒ ያምራል? የሚለውን ካልጣለብሽ ማለት ነው።" አለች ሰብላ።

ውቢት "ሂጂ!" ብላ ጓደኛዋን በፍቅር ጥፊ ትከሻዋን ቸብ አደረገችት።

"እኔ እምልሽ..... ወዳጆቻችን ምነው ቆዩ? ይመጣሉ አይደል?" ጠየቀች ውቢት

"አዎ ይመጣሉ። ያው የተሰመደው ነዋ።" ስትል ሰብላ፣ ሁሉም ተሳሳቁ። "አይደል" በሚል መልክ። ከአራቱ ጓደኛዎች ዊንታ ባለትዳር ስትሆን፣ ልጅ ግን የላትም። ካገባች ሁለት ዓመቷ ነው። ጓደኞቿ "ለምን አትወልዷም?" ብለው ሲጠይቁት፣ "በጣም" እንዳልቀደማችሁ ነዋ። ብላ ትመልሳለች ሰብላም ሲተሳጠብዎት በመሆናቸው። ታዲያ

ካገባች ጀምሮ ይሄ ዓርብ ዓርብ ከሌት ቅደሞቼ ጋር ብቻ ልሁን ማለቴን ባሏ አይወድላትም። ከዚህ ቀደም፣ ቅር እንዳይለው ብላ አንድ ሶስት ጊዜ አምጥታው ነበር። ነገሩ ሲደጋገም ፣ እሷ ቧሏን ቅር እንዳይለው ብላ የምታደርገው ነገር ቅደሞቿን ቅር እንዳያሰኝ በመስጋት ትታው መምጣት ጀምራለች። ሰብላ ግን እሱ መምጣት ከማቆሙ በፊት "እሱ ዓርብ ፣ ዓርብ መምጣት ከፈለገ፣ በቃ የኛን ቅዳሜ እናድርገው ብላ" መቀለድ ጀምራ ነበር። የሆነ ሆኖ ሚስቱ ጥላው መሄዷ እንደማይቀር ልቡ ቢያውቅም፣ ባሏ ግን መታገሉን አላቆመም። ዓርብ በመጣ ቁጥር ታግሎ ባያስተራትም የተቻለውን ያህል ያስረፍደባታል። መቼም በባዶ ከመሸነፍ ይሻላል ብሎ መሆን አለበት።

የአይዳ ደግሞ የተለየ ነው። ማርፈድ የጀመረችው ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ነው። ከአንድ መልክ መልካም አንጋፋ ጋር ወጣ ገባ ማለት ጀምራለች። ቅደሞቿ ግን ድብን ያለ ፍቅር ይዟታል ብለው ይምድመዋል። እሷን ደግሞ ፍቅረኛዋ አትሄጂም ስለሚላት ሳይሆን፣ እሷ ትታው መምጣት ስለማያስችላት ነው የምታረፍደው። ከሥራዋ ወጥታ እሱን መሳሰም የዘወትር ተግባሯ ሆኗል። ካገኘችው ደግሞ መላቀቅ ሞት ነው የሚሆንባት። አብረው ቁጭ ብለው ከሆነ በአንድ ጠረጴዛ ላይ ሁለት ወንበር መኖሩ በጣም ትልቅ ስህተት ሆኖ ይሰማታል። ካልጠፋ ነገር ሁለት ወንበር አሁን ምን ያደርጋል? አላስፈላጊ ብክነት። አንድ ወንበር ብቻ ቢሆን ምን አለበት? ከእሷ ወንበር እስከ እሱ ወንበር ያለው ርቀት መጓጓዣ የሚያስፈልገው ያህል ይረዝምባታል። እጁን መያዝ፣ ትክክሉን መደገፍ፣ ደረቱ ላይ ልጥፍ ማለት፣ በቃ ጥብቅ ብትልበት ነው ደስ የሚላት።

ውቢትና ሰብላ በጨዋታቸው ላይ እንዳሉ፣ ዊንታ ወደ መቀመጫው ደረሰች።

"ውይ...ውይ...ውይ አስጠበኳችሁ አይደል?" አላች ከመቀመጧ በፊት እሷም እንደተሰመደው አየሩን እየሳመች።

"እኔ ምንም አልጠበቅንም ። እንዲሁ ሰናወራ ነበር" አለች ወብት እያረጋጋችት። ሰብላ ደግሞ ቀለል አድርጋ "የትም አንሄድም እኮ መጠበቅ የሚባል ነገር የለም።" አለች።

"ውይ እንደው እንዳንዱን ነገር እንኳን ብታልፈው ምን አለ። ሁሉን ነገር ተከራክሮ፤ ሁሉን ነገር ምላሽ ሰጥቶ፤ ይሆናል እንዴ" አለች ዊንታ። ጥበቅናሽን ሥራ ቦታ ተይው በሚል ሰሜት በነገር ወጋ እያደረገችት። " አታያትም እሷን፤ እሷ ሃኪም መሆኗን በምን ታውቂያለሽ ግንምንም።"

"እሱ ግድ የለም። አሁን ትንሽ ቆይቶ፤ያ በሽተኛ ፤ያ ዶክተር ምናምን ብላ ትተነትንልሻለች" አለች ሰብላ በሙሉ እርግጠኝነት።

"እሺ ባልሽ አስምሱ ለተቀሽ አይደል?" ጠየቀች ሰብላ እያሾፈች።

"አዎ ምን ያድርግ ዊንታ ነበረች።

"ምን ብሎ ይሆን ያስማልሽ ዛሬ?"

"ያው ነገ እመጣለሁ ብዬ ነሞ ብላ ተሳሳቀ።

"እኔን የሚገርመኝ አለች ሰብላ። "እንቺ ባልሽን ትቶ መምጣት እንዲሁ ሲቀልሽ፤ ያቺ አይዳ ግን ገና ሳያገባት ሰውዬው ላይ ልጥፍ ብላ የምትውሰው ነው የማይገባኝ።"

"እሱማ ቀላል ነው። እኔ ከባሉ ጋር ብዙ ስለቆየሁ፤ አብሬው ባልሆንም በልቤ በሄድኩበት ተሽክሜው ነው የምዞረው ። እሷ ግን ገና ፍቅሩ ከወይኗ ዘልቆ ልሷ አልገዛም። ትታው ስትሄድ የቀረባት፤ የሌላ ነው የሚመስላት። የሷ ልብ እሱ ጋር መሄዱን ነው እንጂ የሱ እሷ ጋር መግባቱን ገና እርግጠኛ አይደለችም። አትፍረዱባት። እኔም እንደዚያ ያደርገኝ ነበር።" አለች።

"እሺ የኛ የፍቅር ተንታኝነት" አለች ወብት። ዊንታ የቤት እመቤት ሆና ፤ጥልቅ ሃሳቦችን ለማብራራት ከመድፈር ወዳጊላ የማትል፤ አልፎ ተርፎም "ተማርን" የሚሉትን ጓደኞቿን በዕውቀት የምታሳጥ

ናት። ትምህርትና ዕውቀት የተለያዩ መሆናቸውን ለማወቅ ከዊንታ ጋር ጥቂት መቆየት ብቻ በቂ ነው። ሃሳብ ማፍለቅ፣ ያንንም ለመግለጽ መድፈር እንደዘበት የምታደርገው ነው። ውቢት፣ ደስታ "መማር ባለሙያ ያደርጋል መኖር ግን አዋቂ" ያለውን አሰበች። ደስታን ባሰበችበት ቅጽበት ከብሩ ተመልሶ መጣባት። ደህና ከተቀመጠችበት ስሜቷን ሊበርዘው ነው።

አስተናጋጁን በእጇ ምልክት ድገመኝ አለችው። "አልኮል የሾለውን የሕይወት ጫፍ ለጊዜውም ቢሆን ያደላዱመዋል! ድድር ብሎ የረጋውን ችግር ያሰሰልሰዋል" ደስታ አሁንም መጣባት። ድንገት ናፈቀችው። ከሱ ጋር ማውራት ደስ ይላታል! እንደ ከብሩ አይቆለልም። ረግቶ ማረጋገጥ ይችላል። መታመሙ ትዝ አላት። " ቅድም ከብሩ እንሂድ ሲለኝ በሄድኩ ኖሮ" ብላ በውስጧ ተቆጫች። ወዲያው ስልኳን አንስታ ከብሩ ጋር ደወለች። እዚያ ከሆነ ደስታን አናግረዋለሁ ብላ በመጓጓት። ስልኩን አያነሳም። ምን አባቱ ሆኖ ነው መኩራቱ ነው። ይሄን ጊዜ እኮ ይቅርታ የምጠይቀው መስሎት ነው። በሃሳቧ ቀጠለች። ስልኩ ሳይነሳ ተዘጋ። ጥቂት ቆይቶ ስራ ላይ ነኝ ቆይቼ ደውላለሁ የሚል የስልክ መልእክት መጣላት። ድሮስ አለች በሆጂ። አስተናጋጁ ሾደካዋን በድጋሚ አምጥቶ ጠረጴዛው ላይ ቁጭ እንዳደረገው ከእጁ ሰቀም አድርጋ ግማሽ ያህሉን ጅው አረገችው።

"ወይ ወይ ውጧ ምንው! ገና በጊዜ እንዲህ" ስትል ዊንታ! እሷንም የዐይኗን የታች ክፍል በማሳየት ፀጥ በይ አለቻት።

"እኔ እኮ! ሾደካውን አሳቀቅሽው! ለምን ሁሉንም አትጨልጭውም ብዬ እኮ ነው።" አለች ሶስቱም ከት ብለው ሳቁ።

አስተናጋጁ ወደ ዊንታ ጠጋ ብሎ "ምን ልታዘዝ?" ሲላት

"እንዴ ሾደካውን ነዋ!" አለች። ሰብላ ቀና ብላ ስታያት፤

"ብቻዋን ጨረሰችው ብዬ ነው። አብራ ልታጠልላት" አለች።

"እውነትሽን ነው። ጓደኛ ለመቼ ነው! ተቃጠይላት አብረሽ" አለች ሰብለ።

"አንቺስ ጓደኛዬ አይደለሽም? ምን አለ ብትጠጪ..... ለኔ ብለሽ ስሞት?" ውቢት ለመነቻት። ዊንታም ከተል አድርጋ

"እስኪ ዛሬ እንኳ አጋርነትሽን አላይን?" ስትል፤

"እሱንማ እያሳየኋችሁ እኮ ነው።"

"እንዴት!" አሉ ሁለቱም በአንድነት።

"እያያዛችሁን ሳይ፤ የሚቆጣጠራችሁና የሚጠብቃችሁ ጓደኛ ያስፈልጋችኋል።"

"ከምንድነው የምትጠብቁያቸው?" አለች አይዳ። እነሱ ሲጫወቱ እሷ መጥታ አጠገባቸው እስክትቀመጥ ድረስ አላስተዋኳትም ነበር።

"ሄይ....." ብለው ሰሱቱም በጨሽት ተጓጫጫና፤ ትንሽ ሁካታ ቢጠፈጠሩ። አንዳንድ ሰዎች ሲገናኙ ከፍተኛ የሆነ ግርግር መፍጠር ይወዳሉ። ለሚያያቸው ሰው፤ ድንገት የተገናኙ እንጂ፤ ተቀጣጥረው ነው ብሉ ለማሰብ ይቸግራል።

"በስመአብ! ስትሰጭቁኝ ነው አይደል ያመሻችሁት?" ጠየቀች አይዳ። "እናስ" ከማለት ውጭ ሌላ መልስ አልጠበቀችም።

"አዎ! ቀላል ቦጫቅንሽ! "የሷ ልብ እንጂ ውስጡ የገባው፤ የእሱ ውስጣ መግባቱን እርግጠኛ አይደለችም" እያሉ ሲያሙሽ ነበር" አለች ሰብለ ተሸቆዳድማ።

"እሰይ! ደግ አደረጉ። እኔ ለራሴ ልቤ የት ሄደ ብዬ ይኸው በፍለጋ እየተንከራተትኩ ነው" ብላ ሳትጨርስ አስተናጋጁ መጣ። "ቶኒክ ታመጣልኝ" አለች።

"ምንው በደሀና?" አለች ዊንታ

"አይ ትንሽ ውስጤ ጥሩ አይደለም፤ ባልጠጣ ይሻላል" ብላ ነገሩን ለማስቀየር "እሺ፤ እንዴት ናችሁ" ስትል

"አ...አ...አ... ቆይ ቆይ፤ ከመቼ ጀምሮ" ነው ውስጤ ጥሩ አይደለም ብሎ አለመጠጣት የተጀመረው?" ሰብላ ነበረች

"ቢቃኝ አላሰኘኝም"

"ካላሰኘሽ አትገደጃም፤ ግን ውስጥሽ ምን ሆኗል?" ውቢት ነበረች።
"በቀልድም፤ በቁምነገርም ሰው በውስጡ እየተገፋ ውጭ ውጭውን የሚኖር ፍጡር ነው።" ብሎኝ ነበር ደስታ" አለች በመቀጠል ።

"ውይ... አሱ ልጅ ደህና ነው? ታመመ አልሸኝ አይደል? የሆነ አደጋ ነገር" ጠየቀች ሰብላ።

"አዎ ደህና ነው። እኔም ራሴ አልጠየኩትም።" ውቢት መለሰች።

"ትገርሚያለሽ! እንዲህ እንደ ፀሱት ጠዋት ማታ ከአፍሽ የማይለይ ጓደኛሽን እንዴት አትጠይቁውም?" ሰብላ አከረረችው።

ውቢት አተኩራ አየቻት። በንዴት ሳይሆን እሷ ራሷ ያላስተዋለችውን ነገር ስለነገረችት

"እውነትሽን ነው። እኔ ራሴ ገረመኝ" ሌላ መልስ አልነበራትም።

"እንዳንድ ጊዜ ሰው "ሁሉን ቻይ ነው" ብለን ስናስብ፤ ለሌላው የምናደርገውን ለሱ ማድረግ እንዳለብን እንዘነጋለን። የሚያጋጥም ነገር ነው። አሁን ሰብሊ ብትታመሚና አይዳ ብትታመም ፤ ሰብሊ ጠያቂ ማግኘትሽ ያጠራጥረኛል።" በማለት ዊንታ አጭር ማብራሪያ ሰጠች።

"እሱን ተውትና እኔ ጥያቄውን ልመልስ" አለች አይዳ።

ሶስቱም ጓደኞቿ አተኩረው ዐዩዋት "የቱን ጥያቄ?" በሚል መልክ፤ እሷም የጓደኞቿን ዓመል ስለምታውት

"አሁን "ውስጥሽ ውጭሽ" ምናምን ብላ ውሏ የጠየቀችውን ነዋ። አሁን ለወትሮው ዝምተኛና ጭምት የሆነችው አይዳ እንደዚህ ሰው መቋመጧ አስገረማቸው። "አፍላ ፍቅር" ደፋር እንደሚያደርግ ረስተውት ነበር።

"ሁኔታሽን ሳየው፣ የአንቺ ውስጥና ውጭ፣ አሁን ባለሽበት ሁኔታ የተደበላለቀ ነው የሚመስለው" አለች ሰብላ። አይዳ ዓይኗን ሰበረችና ከንፈሯን ጣለች። ሌላው የአፍላ ፍቅር ፀባይ በተላሉ ማኩረፍ ሳይሆን አይቀርም።

"ውይ... ውይ... በቃ... በቃ... ተይው ንገረን" አለች ሰብላ። የጓደኛዋን ከንፈር በማባበል መልክ እየሰበሰበችላት።

"አይ... ተውት ግድ የለም። ደሞም እኔ አንድ ነገር ስለ አፍ አፈን ብላችሁ ዝም ታስኙኛላችሁ። በተለይ አንቺ።" አለች እጇን ወደ ሰብላ በመቀሰር።

ዝምተኛ የሆነ ሰው "ዝምተኛ" መሆኑን በምን ማወቅ ይቻላል? ፤ እንዲናገር አስከፊተፈቀደለት ድረስ። የአይዳም ታሪክ በአብዛኛው በዝምታ የተሞላ ነው።

አይዳ ለወላጆቿ የመጀመሪያ ልጅ ናት። አባቷ ቀደም ባለው ጊዜ የጦር ሠራዊት አባል ብቻ ሳይሆን፣ ባለማዕረግም ስለነበሩ፣ በቤታቸው ውስጥ የወታደራዊ ስርዓቱን ተቀፅላ ባህርያት መተግበራቸው አልቀረም። እናት ለልጆቻቸው የቀረቡ ቢሆኑም እሳቸው ያደጉበት ባህልና ወግ "ልጅ ካልራበውና ካልጠማው ኃላፊነቱ ማደግ ብቻ ነው" በሚል አስተሳሰብ ላይ የተመሰረተ ስለሆነ፣ መጠየቅ ነውር ነው። በአይዳ ቤት የልጅና የዛፍ አስተዳደግ በጣም የተቀራረበ ነው። በአንድ ወቅት አባቷ ውጭ እያመሹ ቀማምለው መምጣትን ልማዳቸው አደረጉት። የእምስት አመቷ አይዳ አባቷን አልፎ አልፎ እሁድ ቀን ረፋድ ላይ ብቻ በማየቷ አባት የሚታየው በሳምንት አንድ ቀን ብቻ ነው ብላ እንደታምን እድርጓት ነበር። አባቷን ባገኘችበት አጋጣሚም እጅ ከማስታጠብና እግር ከማጠብ የበለጸ የቃላት ልውውጥ ነውር ነበር

የሚመስላት። በልጅነቷ አብዝታ የምትጠቀምበት ቃል "እሺ" የሚለውን ብቻ ነበር።

"እንግዳ እያለ ሁለተኛ ቤት ውስጥ እንዳትገቢ።"

"እሺ"

"አዋቂ ሲያወራ ልጅ አይመልስም።"

"እሺ"

"ተኝ"

"እሺ"

"በጽ"

"እሺ"

"እንከ ይቺን ትረሻት"

"እይ... በቃኝ"

"እይ... በቃኝ! ...ጣ በጥፈ። "ሁለተኛ እንዲህ ብለሽ ትመልሺና፤ መዝልጌ፤ መዝልጌ ነው የማስቀምጥሽ"

የልጅነት ህይወቷ በዚህ ዓይነት ተመሳሳይ ታሪኮች የተሞላ ነበር። ልዩነቱ ለትምህርት ደርሶ ትምህርት ስትጀምር፤ ፊደል መቁጠር በጣም በፍጥነት ነው የቻለችው። የፊደል አስተምህሮ በጣም ለአስተዳደሩ የቀረበ ስለሆነ የተባለውን ለመድገምና ለመያዝ ምንም አይቸግራትም ነበር። በተቃራኒው ደግሞ ቁጥር ሞቷ ነበር። "አንድ" ሲባል "አንድ" ብላ ትቆጥርና "አንድ ሲጀመር አንድ" ሲባል "እሺ" ማለት ነበር የሚዳዳት። መልሱ እስኪነገር ድረስ እንባ ይተናነቃቃል። በትምህርት ቤት ህይወቷ የምታውቀውን ጥያቄ መመለስ ሳይሆን፤ ለመመለስ ማሰብ ብቻ ወደ ከፍ ጭንቀት ውስጥ ይከታት ነበር። ጉንጫ ይቀላል፤ ልቧ ይመታል፤ እጇ የሳብ ጎርፍ ይሞላዋል፤

ዐይኖቿ እንደ ያቀራሉ! ፍርሃት በመላ ሰውነቷ ይንግሳል። በአንድ
 ወቅት በከፍል ውስጥ የፈተና ወረቀት ሲታደል ከተማሪዎቹ ከፍተኛ
 ውጤት ስላመጣች መምህሩ "ዝምተኛዋ አይዳ ከሁላችሁም የተሻለ
 ስላመጣች አጨብጭቡላት" ሲሉ ከፍሉ በጭብጨባ ተናጋ። አይዳ
 ተነስታ ለመሮጥ ምንም አልቀራትም ነበር። ያ ቀን በህይወቷ
 ካጋጠሟት ጥቂት መመካከቶች አንዱ ነበር። "እነዝ ነሽ መባል ጭቂ
 እንደሆነ እዚህ እድሜዋ ላይ ደርሳለች። አሁንም ታዲያ በስራዋ እንከፍ
 የለሽ ሆና፣ መጠየቅ፣ መከራከር፣ ሃሳብ መስጠት፣ ሞቷ ነው። የሥራ
 ሃላፊዎቿ በሙሉ አንደ እሷ የሚወዱት የበታች ሰራተኛ የላቸውም።
 ምክንያቱ ደግሞ አንድም ቀን "አይሆንም"፣ "አልችልም"፣ "ደክሞኛል"
 "ልክ አይደለም"፣ "ለምን" የሚሉትን ለሉታዊ ቃላት ከሷ ለምተው
 አያውቁም። ለዘመኑ የተመቸች ሰው ናት አይዳ፣ አትጠይቅም።

አንዳንድ ጊዜ ስታስበው ይገርማታል። እሷ ሰው ያላትን ሁሉ እሺ ብላ
 ስታደርግ፣ ይህን አስተውሎ ያመለክናት አለቃም፣ ወላጅም የለም።
 አባቷ በተደጋጋሚ ከሷ ጋር የሚያጋጫቸው ችግር ዝጋታም ናት።
 አትናገርም የሚል ነው። ከየት ለምጥታ ተናጋሪ ትሁን። አንድ ጊዜ
 አይዳ ከአባቷ ጋር ተጣልታ፣ ከውቤት ጋር "ምን ይሻላል?" ብለው
 ሲመክሩ፣ ውቤት እንደሰመደቸው "የዚች ልጅ ነገር ምን ይሻላል?"
 ስትል ደስታን ምክር ትጠይቃለች

"ምን ማለትሽ ነው? ደስታ መልሶ ጠየቀ።

"እንዴት አድርጋ ነው አባቷን ማስደስት የምትችለው?"

"አባቷን ማስደስት ለምን አስፈለጋት?" ደስታ "ጥያቄን በቀላሉ
 አይመልስም።

"በቃ በናትህ ንገረኝ! ምን ታድርግ? ትንሽ እኮ ብትሰጠጥ ደስ
 ይላቸዋል።" ውቤት በመስማማት መልክ መሰለች።

"ምንድነው የምትሰጠው?"

“ውይ! ከእንተ ጋር ማውራት እኮ መከራ ነው። በቃእ ትንሽ ማውራት መዳወት ምናምን”

ውቢት ለማስረዳት ሞከረች።

“አዋቂን ሰው ለመሰወጥ በጣም ይከብዳል” መሰሰ ደስታ።

“እንዴት? ለምን?”

“ሰው የሆነውን የሚሆነው በአጋጣሚ አይደለም ። አዋቂው ሰው ህጉ ልጅ በልጅ አእምሮው የሳፊውን ተውኔት የሚተውን ተዋናይ ነው።” ደስታ ወደ ጥልቅ ማብራሪያ ሊገባባት ሆነ ።

“ይቅርታ ደስትሽ! ትንሽ አሁን ያልከውን በአማርኛ ታስረዳኝ ፕሊስ፣ በቀልድም፣ በልመናም። ውቢት ምንም ዓይነት ትንታኔ ሲጠጥርባት አትወድም። የመታፈን ስሜት ይሰማታል።

“ሃልጅ ጭንቅላት የነገሩትን ይፅፋል! የአዋቂ ደግሞ የያዘውን ይተገብራል። መቆጣጠር የሚቻል ነገር አይደለም። ሕይወት የልጅነት ድርሰት ሂደት ናት” አለ ደስታ።

“ከሺ። ለማንኛውም የገባኝ ይመስለኛል። ከዚህ በላይ ካስረዳኸኝ ይጠፋብኛል” አለች ውቢት።

“ምን ያህል ገባሽ?” አለ ደስታ። ውቢት ነገር እንዴት እንደምታቀል ያውቃታል።

“ያው የመሰወጥ ተስፋዋ ትንሽ ነው አይደል ያልከው? ” ብላ፣ ከተደገፈችው ጠረጴዛ ላይ ቀና ሳትል በስርቆት አየችው።

“እንደዚያ ነገር ” አለ ደስታ በፈጥታ።

“ያውም እኔ አሻሽዬው ነው ትንሽ ተስፋ ያልኩት እንጂ፣ እንተማ ተስፋ አስቆራጭ ነገር ነው የተናገርከው።” ውቢት ሳትፈልግ ወደ ክርክር ልትገባ እንደሆነ ተሰማት።

"ተስፋ የመኖር ምክንያት ነው። ሰውን እንዲኖር የሚያደርገው ወይም የሚገፋው መሰውጥ አለመሰወጥ ሳይሆን የመሰወጥ ተስፋው ነው። ቢሆንም ግን ህይወት ተከታታይ መሆኗን መገንዘብ ይጠቅማል። ለምሳሌ፡፡ የምኖረው በትናንት ምክንያት ነው" አለ ደስታ።

"የአንተስ ትላንት ምን ይሆን? አለች ወቢት። የደስታ ሃሳቦች እንዲሁ የእውነታና ምናብ መሠረት ላይ የሚሸከረከሩት ለምን ይሆን ብላ ራሷ በተደጋጋሚ ጠይቃ መልስ ያላገኘችበት ጉዳይ ነው።

"ትላንቱን የመሰስኩ ዕለት ነፃ የምወጣበት ቀን ነው" አለ ደስታ።

ወቢት አንድ ነገር ከደስታ ጋር ጀምሮ በሰው ፍጥነት መቀጠል ይከብዳታል። ግን ትሞክራለች

"ከምንድን ነው ደግሞ ነፃ የምትወጣው?" አለች ሆኗ ለመልሱ አያቅፋ

"ከልጅነቴ" ብሎ መሳት ጀመረ። ደስታ ምንም ቢሆን ከጀመረው ወሬ ውጭ አይወጣም። የራሱን ሲጠይቁት፣ ወደ ቀደመው ወሬ ይመለሳል።

"ጉደኛ ነህ መቼም... ግን አንድ ቀን ሳላስለፈልፍህ አልቀርም መቼም" አለች ወቢት። በመሸነፍም፣ በጣም።

"ይልት ሂደሽ ኩቦሩን አስለፍልፈ" ብሎ በትዝብትና ጨዋታ ዓይን አያት።

"ተወው ባከህ እሱን" አለች።

"እኔ ሲጅመር አልያገዝኩትም" አለ። ሁለቱ ዓደኞቹ አብረው ቢሆን ደስ ይለዋል። ኩራት ከፍላጎት በላይ ገዢ የሁለቱም የደስታ ተስፋ እንዳይጠፋ ይስጋል።

ወቢት ከደስታ ጋር ከተወያየች ጊዜ ጀምሮ ለአይዳ ትጠነቀቅላታለች። ያደገችበት ሂደት በየቦታው እንዳይደገም ማድረግ ባትችልም፣ ቢያንስ በነሱ መካከል ትንሽ ነጥነት እንዲለማት ለማድረግ ትሞክራለች።

“በናትሽ አይዳ ስሞትልሽ ንገሪኝ፣ ለኔ ብለሽ” አለች ውብት። “አዋቂው ሲናደድ ወይ ሲያዝን እንደ ህግን አባብዬው” ነበር ደስታ ያላት፤ የዚያን ቀን ሲለያዩ።

“አይ በቃ፣በጣም” ደስ ይለኛል! ውስጤን ግን መጠጣት ሳስብ ደስ አላለኝም ብዬ ነው” አለች አይዳ።

“አረ ...ባክሽ” አለች ሰብላ እንደለመደችው።

ውብት ውስጧ የሆነ ነገር ብው ሲል ተሰማት።

“አንቺ ሥርዓት ብትይዝ ምን አለ? ትንሽ ያበዛሽው አልመሰለሽም” አለች ዊንታ። የውብትን መናደድ አስተውላ ከመትገበት

“ኀሽ አይዳዬ እስኪ ንገሪን፣ በፊት እኮ አንድ ሁለት ስትይ ነበር ደስ የሚልሽ” አለች። የውብትና የሰብላ ፀብ ሳይፈነዳ። ሆኖም አልተሳካለትም።

“አንቺ ከመቼ ጀምሮ ነው የሷ ጠበቃ የሆነሽው? ትልቅ ልጅ መሰለችኝ” አለች ሰብላ በመመናጨት። “አንቺ ጥብቅናውን ስትተይው ነሞ” አለች ውብት። እሁን ለመጣት በጣም ተሰናድታለች። አይዳ ድንገት ቆመችና

“በእግዚአብሔር!” አለች። ሶስቱም ቀና ብለው አይዋት።

“ምነው! ምንው!” አለች ውብት ።

“ከፈለጋችሁ በራሳችሁ ምክንያት ተጣሉ። እኔን ለጠብ አታድርጉኝ” አለች አይዳ። ዊንታና ሰብላ ሳቱ። ውብት እንዳልሰማ ሆና ዝም አለች።

“አንቺ ግን ሌላ ያናደደሽ ነገር አለ እንጂ ምን እንደዚህ ያስቆጣሻል” አለች ሰብላ ። ዊንታና አይዳ በፈደ ያሉት ፀብ ሲገም መሆኑን በመፍራት ዓይን ለዓይን ተያዩ። ቀጥለውም ውብትን ማየት ጀመሩ። በጉጉትም፣ በስጋትም ስጋቱ እንዳይከር፣ ጉጉቱ መጨረሻውን ለማየት። ውብት ቀና ስትል ከዊንታና አይዳ ጋር ዓይን ለዓይን ተጋጩ።

እንደታተሙ ያሳብቃል። አይዳ ለመሳት አቅብቱባለች። ውቢት
ዳደኛዋን ማስደሰት ፈለገች።

“እንዴ/አንቺ ነሽ ወይስ እኔ የጠጣኸው?” አለች። ወደ ሰብላ ዞር ብላ
ሁሉቱ ተመልካች ኩት ብለው ሳቱ።

“ ምንም አያምርባችሁም ” አለች ሰብላ በማንጓጠጥ።

ውቢት አስደናቂ የሆነ ንዴትን የመቆጣጠርና የማጥቃት ችሎታ
አላት። “ስሜታዊ ሆኖ ሰውን ለማጥቃት መሞከር ለሽንፈት ይዳርጋል”
የሚል ነገር መቼ እንዳንበበች ባታውቅም፤ እንዳንበበች ግን ትህ
ይላታል። ወይም እንደተሰመደው ደስታ እንደዚያ ብሉኛል ብላ
ታስባለች። በእንፃሩ ደግሞ ሰብላ፤ ነገር ቆዳዋን አልፎ አይገግም፤
ለማንኛውም ያናደደሽን ነገር ነገ ጠዋት ትጥገሪናለሽ” አለች ምንም
እንዳልተፈጠረ።

“ይሄ ሁሉ የመጣው አሁን እኔ አልጠጣም” ሰላልኩ ነው አይደለም
አለች። አይዳ ሳትጠጣ እንደዚህ ቀልጠፍ ብላ ማውራቷ ለሁሉም
አዲስ ነው። ሳይመልሱ ዐዩዋት።

“በቃ እሺ እሱ ስትጠጪ ደስ አይለኝም” ሰላለኝ ነው” ብላ በፈገገታ
አየቻቸው። ፈገግታዋ፤ ይኸው እረፉት ምን ይጠበስ የሚል መልስ
ያስተላልፋል።

“እና እሱ ያለሽን ሁሉ ልታደርግ ነው ማለት ነው?” አለች ሰብላ

“ታዲያስ ምን አለበት። እንኳን እሱ፤ ሁሉም ያለኝን ሳደርግ አይደለም
እንዴ የኖርኩት” አለች። በመሁሉ የራስ መተማመን።

ውቢት፤ ዳደኛዋ በእፍላ ፍቅር ውስጥ ሆኖ ሌሎችና ፍቅረኛዋ
የሚያደርጉት ያው ተመሳሳይ እሷን እንደፈለጉ የማሽከርከር ድርጊት
መሆኑን አስማስተዋሏን ምን ብላ እንደምታስረዳት አላውቅም።

"አዲስ ፍቅር ሁሉም እንዲህ ነው። ሁሉም ነገር እውነት ይመስላል" አለች ወቢት። ድንገት ያወራችው ነገር ከጠቀመ በማለት። እንዳንድ ጊዜ የያዙትን መወርወር ብቸኛ አማራጭ ይሆናል።

"እንደሱ አይደለም። እኔ በጣም ነው የተመቸኝ። ከሱ ጋር ስሆን ቀላል ይለኛል" አለች አይዳ።

"እስኪ ዐይንሽን ግልጪው" አለች ሰብላ።

"መቼ ጨፈንኩ" መሰለች አይዳ። ወቢትና ዊንታ ፈገግ ተባባሱ። አይዳ የሰብላ ጥያቄ እንዳልገባት አውቀዋል።

"እስኪ ምኑ እንደዚህ ልብሽን እንዳጠፋውና ዓይንሽን እንደአደነው ንገሪን ማለቴ ነው" አለች ሰብላ በማብራራት መልክ።

"በቃ ደስ ይለኛል"

"እ.....ሺ....." አሉ ሶስቱም ዓደኛዎች

"እ..... በቃ ያወራልኛል....."

"ምን ይሆን የሚያወራልሽ?" ዊንታ ነበረች።

"እኔ እንጃ። እኔ ብዙውን አልይዘውም። ግን አሉ ዝም ብሉ ያወራል፤ እኔ እሰማዋለሁ"

"እሃ ትሰሚዋለሽ?"

"አዎ! ደስ አይልም? " በጉጉት ጠየቀቻቸው።

"አዎ። በጣም ደስ ይላል" አለች ወቢት ተቻኩላ። ለጊዜውም ቢሆን የዓደኛዋን ጥሩ ስሜት መጠበቅ በመፈለግ።

"እሰይ" አለች አይዳ በርካታ። ፍቅረኛዋን ዓደኛቿ የወደዱላት መሰላት።

ይህ የአፍላ ፍቅር በርዶ፣ ሰውየው የሚያውራውን ማድመጥ የሚመረክር
ጊዜ ወረውን እንድትወድሱት ውቢት ለአይዳ ክልሏ ተመኘችላት፤
ይሆናል ብላ ባታምንም።

አይዳ ፍቅርን እንጂ "አፍቃሪውን" አልነበረም የገለፀችላቸው። እነሱ
ገብቷቸዋል። እሷም የገባቸው መስጊታል። ስንት ወጎች ይሆኑ በዚህ
መልክ የሚያልፉት። ሰው የተገባባ እየመሰለው እንዴን ጉዳይ ሁሉም
በየመልኩ ተረድቶት ባለመግባባቱ ግራ እየተጋባ ይኖራል። ለመነጋገር
ደግሞ አይደፍርም። ቢከፋውስ፣ ቢከፋትስ፣ ግድ የለም ለጊዜው ደስ
ካለው ይሁን እየተባባለ ያልፈዋል።

አስተናጋጁ ተመልሶ መጣና፤ "ይጨመር?" አላት ውቢት።
ጭንቅላቷን በመነቅነቅ የአዎንታ ምልክት አሳየችው። በፍጥነት ሌላ
መለኪያ ይዞ በመምጣት ከጠረጴዛው ላይ አስቀመጠው። አስተናጋጁ
ቮድካውን ያመጣበት ፍጥነት ከዚህ አውጥቶ የሰጣት ነበር
የሚመስለው።

"ምናለ ሁሉም ሰው እንዲህ ስራውን በፍጥነት ቢከውን አለች ሰብ፤
በመቀጠልም "ለነገሩ መጠጥ ስለሆነ ነው፤ መድኃኒት ቢሆን እንዲህ
ፈጥኖ የሚሰጥ የለም" አለች። አንድ ነገርን አድንቃ ሳታጣጥል ነገር
አትቋቋም። እንዴ ጥሩ ብላ ወዲያው አፈር ማብላትን ተከናባታል።

ውቢት ሞቅታው ይሁን የቀደመው መግት ገፍቷት "አሁን ካልጠፋ
ምሳሌ መድኃኒትን ምን አመጣው?" አለች እንደመቆጣት ብላ።

"ሁሉም ነገር ካንቺ ጋር የሚገናኝ የሚመስልሽ ለምንድነው?" አለች
ሰብ።

"አሁን በዓርብ ማታ፤ እንዲህ መጨቃጨቅ ምን ይባላል? እኔ
ዊንታ።

ውቢት የዊንታን የሽምግልና መስራ ወደ ጎን በመቀው ምኑ ነው እኔ
ጋር የሚገናኘው። ደሞ "ሁሉንም ነገር" ስትይ ምን ማለትሽ ነው?
ብላ መልሳ ሰብስን ገጠመቻት። ሰብሰ አሁን ውቢት በመጠኑ የተ

እንዳላት ገብቷታል። ይህን አጋጣሚ ተጠቅሟ ቅድም የቀለጸችባትን ብድር ለመመስሰ ፈለገች።

"ስለ መድሃኒት ማውራት ላንቺ ብቻ ነው እንዴ የተፈቀደው?" አለች። ዳር ዳሩን አየነካቸች።

"እኔ ስለ መድሃኒት ምን አገባኝ!" ውቢት ሃሳቧን መዘበራረቅ ጀምራለች። "ምንም ነገር አያገባኝም። በቃ አልፈልገም። እንዴ ሁሉም እኔን ሰማቃጠል ነው እንዴ ዛሬ የዘመተው? በቃ ተይኝ አልፈልገም" አለች በመቀጠል።

"በቃ... በቃ... ተደው " አለች ዊንታ አሁንም

"ዛሬ ስናገብል ማደራችን ነው።" ሰብላ አሁንም ለማቆም አልፈለገችም።

"አንቺ ምንው ብታርፈ" አለች ዊንታ! ሰብላን እንደመቆጣት ብላ

ሰብላ "እኔ ምን አደረኩ....." ብላ ገግግሯት ሳትጨርስ ውቢትን ዐዋቸች። ያየችውን ባሰማመን ጠጋ ብላ በድጋሚ በትኩረት ዐዋቸች። በውቢት ፊት ላይ ከቀኝ ዐይኗ የእንባ ዘለላ ጠብ ሲል የቀይ ዳማ ፊቷ ላይ ቀጭን ነፁብራት የመሰለ መስመር ፈጥሯል።

"ውይ! ውይ! ምን ሆነሽ ነው? የሆንሽው ነገር አለ? " ጠየቀች ዊንታ! ዳደኛዋን በግራ እጇ አትፋ ወደ ትከሻዋ በማስጠጋት።

አይዳም ደነገጠች። ከሶስቱ ዳደኞቿ ውቢት የምትረዳት ስለሚመስላት ለየት ያለ ፍቅር አላት። የጥንካሬ ምሳሌም አድርጋ ስለምትቀጥራት! ስታሰቅስ ስታያት የምትሆነው ጠፋት። የሷም እንባ መፍሰስ ጀመረ። የምንወደውን ሰው ደካማነት ማየትም! መቀበልም ይከብዳል። በጀግና ልብ ውስጥ ያለን ፍርሃት መገመት ያዳግታል። ፍርሃት የፈሪም የጀግናም መነሻ ነው። ፍርሃት ለፈሪ ጭንቀቱ ሲሆን! ለጀግና ደግሞ ጀብዳው ነው። ሰው የሚያየው ባህርይን እንጂ ልብን ስላልሆነ የጀግና ልብ ፍርሃትን የማያውቅ ይመስላል። ሰው ከእናቱ ማህፀን ከወጣ ጀምሮ የሚኖረው በፍርሃት ነው። የመጣበት ዓለም "የእናት ሆድን ያህል የሚመቸው መቼ ይሆን?" እያለ በመናፈቅ። ከሰከንድ

በፊት መተንፈስ ምን እንደሆነ የማያውቅ ጽንሰ፡ ድንገት ከሰጠው በኋላ መተንፈስን በግድ ይለምዳል። ከዚያም ሌላ.....፣ ከዚያም ሌላ..... እየለመደ ሀይወቱን ይገፋዋል። ፍርሃቱን ያሸነፈ በመስሎ ቁጥር፣ ሌላ ያለመኖር ፍርሃት ይመጣል። ከዚያ ደግሞ ሌላ መፍትሄ፡ እንዲህ፣ እንዲህ እያለ በሽከርካሪት ውስጥ ይመላለሳል።

ዊንታና አይዳ በተፈጠረው ሁኔታ ግራ ተጋብተው ውቢትን ለማግኘት ሲጥሩ፣ ሰብላ ከነበረችበት ምንም ሳትንቀሳቀስ ታያቸዋለች። ሁሉን ዓይኖች “አረ ባክሽ” በሚል አይነት መሳቀቅ ዐይንዐይኗን ሲመለከቷት፡

“አላልኳችሁም? ድሮም የተናደደችው በኔ ምክንያት አይደለም አላልኩም” አለቻቸው። ሁሉም ዓይኖቿ ሳታቸውን ለመግታት ሲተናነቃቸው፣ ውቢት “በጣም አትረቧም” ብላ ከት ብላ ሳቀች፣ ሌሎቹም “ቢፍ” ብለው አጀጧት።

ዓደኝነት፣ የሰው ልጅ ከሌላው መጣበት የመፈለግ ተፈጥሯዊ ግፊት መገለጫ፣ ከራስ ሲሸሹ የሚያገኙት መጠጊያ፣ ከአለመኖር ጭቆና የአፍታ ነፃነት ማግኘት፣ ብሶትን በቀልድ ማምለጫ፣ ችግርን በድጋፍ መጫ መሆኑን ለማወቅ የኋላ አራት ሴቶች ዓደኝነት ጥሩ ምስክር ነው።

ሳቁ እንደተገባደደ ሶስቱም ዓደኞች ውቢትን አተኩረው ማቶ ይመሩ።

“እህ! ምንው አፈጠጣችሁብኝ? ” ብላ ጠየቀች።

“በያ ንገርን ምን ሆነሽ ነው?” አይዳ ነበረች።

“አይ ምንም አይደል! ይሄ ከብሩ አናዶኝ ነው።”

“እህ.....!” አሉ። ሶስቱም በአንድ ድምጽ ።

“እኔ ደግሞ ሌላ ቁም ነገር መስሎኝ ” አለች ሰብላ።

“ውይ ለሱ ነው እንዴ ይህን ያህል የሆነሽው?” ዊንታ ነበረች።

“አይዘገብም እንደ ቀን ጥሩ ፍቅር ይገጥምኛል” አለች አይዳ እየሳቀች።

“አንቺም አሸፍሽብኝ አይዳ” አለች ውቢት። ሰው ፍቅር ያለ የሚመስለው ፍቅር በያዘው ሰሞን ስለሆነ አልተቀየመችትም። እንዲያውም ደስ ብሏታል።

“ፍቅር እኮ አይደለም። የሆነ ነገር እያወራን ተጋጩንና ተናገርኩት። ከዚያ ደስ ብሎኝ ከቢሮው ከወጣሁ በኋላ፤ ግን ለምን ተናገርኩት? ብዬ ከራሴ ጋር ንትርክ ገብቼ ስለነበረ ነው” ብላ አብራራች።

“እና ለዛ ነው ቮድካውን ባናት፣ ባናቱ ያልሸው?” ሰብላ ጠየቀች።

“አዎን።” መለሰች ውቢት።

“እና ከዚያ ከወጣሽ በኋላ አስከፋሁት ብለሽ አዘንሽ? ግራ ተጋባሽ?” ዊንታ ቀጠለች።

“አዎን።” መለሰች ውቢት።

“ምን? እንዳይከፋው ብለሽ ነው?” ሰብላ መለሰች

“ይከፋዋ የራሱ ጉዳይ።” ውቢት መልሳ ተናገረች።

“እርግጠኛ ነሽ፤ ፍቅር አልያዘሽም ከዚህ ሰውዬ?” አይዳ ነበረች

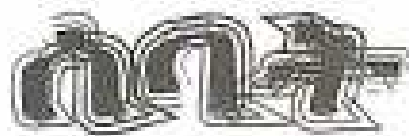
“አዎ አልያዘኝም።” አለች ውቢት እነጋገሯን ጠበቅ አድርጋ።

“እኔ ግን ይመስለኛል።” አለች አይዳ

“እንዴት.....?” አለች ውቢት፤ በአይዳ ሰውጥ እየተደመመች።

“ቅድም እኔ፤ ውስጤ ደስ አለው፤ ደስ አላለውም ምናምን እያልኩ ካምታታሁት ጋር ስለተመሳሰለብኝ ነው።” ስትል አይዳ፤ ሰብላ እንኳን አላሰችል ብሏት፤

“አይዳ መቼ ፍቅር እየተሰማማሽ ነው!” አለችት።

ክብሩ ከእንትልፉ የነታው በጠዋት ነው። ማታ በነበሩት ህመማን ብዛት ምክንያት በጣም እምሽቱ ነበር ወደ ቤቱ የገባው። ሆኖም ግን የሆነ ነገር በጠዋት እንዲነታ አድርጎታል። አልጋው ውስጥ ተገባበጠ። ዐይኑን እንደጨፈነ ነው። ሃሳቡ ግን አልተኛ አለው። ደስታን ሆስፒታል ሄዶ ስለሚጠይቅ የቀን ሥራውን ዛሬ እንደማይገባ ቀድሞ አሳውቋል። በመሆኑም ትንሽ አርፍዶ መተኛትን ተመኝቶ ነበር። በዚህ አይነት አጋጣሚ ካልሆነ በቀር አርፍዶ መተኛት የልጅነት ትዝታው ብቻ ሆኖ ቀርቷል። እሱም የማምት ትዝታው ነው እንጂ ማስታወስ ከጀመረበት ዕድሜው አንስቶ በጠዋት አርፍዶ የተኛበት ጊዜ ትህ አይሰውም። መቼም ህፃን ሆኜ እተኛ ነበር ብሎ ነው የሚያምነው፤ የሚያስታውሰው ባይኖርም።

ማስታወስ ከጀመረበት ዕድሜው ጀምሮ ግን በጠዋት ተነስቶ ወይ ትምህርት ወይም ሥራ ነው። እንትልፍ የሚባል ነገር የለም። ዛሬ ግን ለመተኛት ናፍቆ ነበር ትንሽ ሰውነቱ ቢያርፍ ብሎ። ሆኖም ግን የተሳካለት አይመስልም።

እቤቱ ከምሽቱ እምስት ተኩል እካባቢ ሲገባ ብዙም ከወትሮው የተሸ የድካም ስሜት ባይሰማውም ከተለመደው ውጭ ወደ መኝታው ነገር ያመራው። ሌላ ጊዜ ምንም ቢመሽበት ከተደረደሩት መጽሐፍት አንዱን

እውጥቶ ምሽት ላይ ወይም ቀን ካከማቸው ህመምተኞች ያንዱንና ያልገባውን ህመም ሁኔታ ላያነብ አይተኛም ነበር። ይህን ካላደረገ በጣም የጥፋተኝነት ስሜት ይሰማዋል። ድሮ በህክምና ትምህርት ቤት ያስተማሩት መምህራን ይህን ይሉት ስለነበር እውነት ነው ብሎ ተተብሎ ባህሉ አድርጎታል። አሁን እዚያው ትምህርት ቤት አስተማሪ ሆኖ፤ ይህን የሚያደርጉት በጣም ጥቂቱ መምህራን መሆናቸውን ሲያውቅ ይገረማል። መምህር የሚሰውን ለማድረግ ካልጣረ ምን ዋጋ እሰው ብሎ ያስባል ። ህክምና የህይወት ሙሉ ትምህርት ነው። ሃኪም ለመሆን የመጀመሪያው መሰረታዊ መመዘኛ የህይወት ሙሉ ተማሪነትን አምኖ መቀበል እንደሆነ በመማሩ ይህንኑ ለመተንበር ይሞክራል። ሃኪም መምህር ሲሆን ተማሪነቱን ማቆም አይችልም፤ አይገባምም። ይህ የሚሆነው የህክምና ትምህርት ስፊ በመሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ የትኛውም የዕውቀት አይነት ጊዜያዊ በመሆኑም ጭምር ነው። የዛሬ ዕውቀት ነገ መፍረሱን ታሪክ በተደጋጋሚ ያረጋገጠው ስለሆነ እውቂያለሁ ብሎ ርግጠኛ መሆኑን ታላቅ ስህተት ሊሆን ይችላል። በመሆኑም ክብሩ በየቀኑ ማንበብ፣ የቀድሞ ዕውቀቱን መጠየቅ ልማዱ አድርጎታል። ሁሉም ደክሞት ለማንበብ ሲሞክር “ስለ ዕውቀታችን እውነተኛነት ጤናማ የሆነ ጥርጣሬ ሊኖረን ይችላል።” ብሎ ደስታ በተደጋጋሚ የነገረውን በማስታወስ እንደ ማነቃቂያ ይጠቀምበታል።

ዞሮ ዞሮ ነገ ብዙ ረፍት ስላለኝ አነባለሁ ብሎ በማሰብ ነገር በጊዜ የተኛው። አሁን ግን ከእንቅልፉ ቢነቃም ሃሳቡ ውስጥ የሆነ አለመረጋጋት አለ።

አሁንም መልሶ፤ መልሶ ስለ ውቤት ያስባል ።

ማታ የተነጋገሩትን መልሶ ማውጠንጠን ጀመረ። ከሥራው እንደወጣ የደወለችለትን አስታውሶ ደውሎላት ነበር።

“ሃሎ ” አለች

“እሺ በሰላም ነው የደወለሽው”

“ማን ልቤል” አለች ውበት። ከሰልኩ በስተጀርባ በጣም የበዛ ጫጫታና መብረቃ ይሰማል።

“እየተለደሽ ነው?” አላት። አንደመናደድ እየቃጣው።

“ይቅርታ ስልኩን ሳላይ ነው ያንሳሁት። ደህና ነህ? በሰላም ነው የደመልኩው?” አለችው። እንደ መቆጣት ሲል ነው እርሱ መሆኑ የገባት። ጩኸቱ፣ ሞቅታው፣ መብረቃው፣ ተደራርበው በጠራ አዕምሮ እንዳታስብና በብሩህ ዐይን እንዳታይ ጋርዷታል።

“አንዴት?” አላት።

“በማታ ሰው ቤት አይደወልም ብዬ ነው ፣ ብላ ክትክት ብላ መሳቅ ይመረኛት።

“ቅድም ደውለሽ ስለነበረ ነው” አላት። ስለደከመው ይሁን በሰላም ከንያት ድምጹ ላይ ትፅግስት አይስተዋልም።

“እሱማ ቅድም ነበር። አሁን ደግሞ የቅድመ ፍላጎቷ በሌላ ተተክቷል” አለችው። እኔ መያያዝ ይምሯል።

“ምንው ስከረሻል አንዴ?” አለ። ለነገርም! ሌላም የሚለው ስላልነበረው።

“ይሆናል። መቼም አመሻሺን ያየ የተለየ ውጤት አይጠበቅም” አለች።

ለጥያቄው ሁሉ አፍ አፍን ብላ ስትመልስለት የሚለው ይጠፋዋል።

“እ... አልመሸም? ወደ ቤት ኦትገቢያ አንዴ?” አለ። ከተናገረው በኋላ የሚከተለውን አውጭ ። ማለት የሌለበትን ነው ያለው።

“ምን አገባህ! የራስሽን ሂደት ተኛ! ወይም የምትፈልገውን አድርግ። ስለ እኔ ምን ያገባሃል? መምሸቱን እንተ ነሽ የምትነግረኝ?” ብሎ አንዴ አወረደችበት።

"ምንም አያገባኝም?" አለ፤ አሁንም ለምን ወሬውን እንደማያቆም አልገባውም ።

"እንዴ ሰውዬ! ምን? ሊያገባህ ፈለክ ደግሞ? ሆ ሥራ ሳያልቅ ነው እንዴ የወጣኸው?" መለሰች

"ጓደኛሽ አይደለሁ፤ ለምን አያገባኝም?" አለ። አንዴ ከገባሁበት አይቀር ልጄ መሳለቅበት ብሎ የቆረጠ ነው የሚመስለው።

"እሱን ተወው ባከህ። ጓደኛቴማ እዚህ አሉ ከኔ ጋር" መለሰች።

"የእንቺ ጓደኛ ለመሆን የግድ በየመጡጥ ቤቱ መቆየት አለብኝ?" አለ የምር እየተናደደ።

"ሰውዬ! እሱንም እኔ ስፈቅድልህ ነው" አለች ።

"አያምርብሽም በጣም" አላት።

"ምነው አንተም ጠጥተሃል እንዴ?" አለችው። መናደዱ ደስ እያላት። ለምን ደስ እንዳላት ባታውቅም።

"ትገርሚያለሽ በጣም! ይሄን ያህል....." የሚናገረውን አላስጨረሰችውም

"ጥሩ ነው በመገረምህ ቀጥል። አሁን ጨርሰናል አይደል" አለች።

"ምነው ቸኮልሽ? ልክ እኮ አጣዳፊ ሥራ ያሰብሽ ነው የምትመስደው።" አላት ከብሩ። ወሬውን ለምን መቀጠል እንደፈለገ እሱም አልገባውም።

"ቆይ አንተ ከኔ ምንድነው የምትፈልገው?" አለች በመሰላችት።

"እንቺን " ሊላት አሰበና፤ ቀን ያለችውን በማስታወስ ከመናገር ተቆጠበ።

"እ... እ..." አላት።

“ቆይ ትወደኛለህ አትወደኝም?” አለች። በደንገት ያላሰበውን ጥያቄ ነቢር የነበሩት።

“ምን?” አለ። የሚለው ሲጠፋው።

“ስምተሃል” አለችው።

“አሱን አሁን አይደለም.....” አሁንም አላስጨረሰችውም

“በቃ... በቃ... በቃ..... ደህና እደር” ብላ መልስ ሳትጠብቅ ስልክን በደርው ላይ ዘጋችው።

በጠዋት የቀሰቀሰው ይኸው የመደፈር ስሜት እንደሆነ ታወቀው። እንዴት ግን እንደዚህ ልትንቀኝ ቻለች? ቆይ አሳያታለሁ ደግሞ! አሳ ለራሱ። የክብር ነገር ሁሉም ያንገባቸዋል። ትንሽ የተነሳ ከመሰለው መመለሻ የለውም። ይህ ከልጅነቱ አንስቶ የተጠናወተው ባህርይ ነው። በትምህርት፣ በሥራ፣ በኑሮ፣ በጓደኝነት ብቻ በሁሉም ረገድ አሳ የተሻለ ሆኖ መገኘት እንዳለበት ያምናል። ይህንንም ለማግኘት ይጥራል። ለሱ ከአንድ ቁጥር በስተቀር ሌሎች ቁጥሮች አልተፈጠሩም። ሁሉም እንደኛ ብቻ ነው መሆን ያለበት። እንደኛ ካልሆነ ጥልቅ የሆነ የመሸነፍና የመውደቅ ስሜት ይሰማዋል።

ይህ መሸነፍን ያለመቀበል ስሜት እንዴት እንዳጸበረው ይገርመዋል። በምን ምክንያት ይሆን ያልሆነ ክብር መፈለግን ወይም ተሸነፍኩ ብሎ መቆጣትን እንደ ልምዱ የያዘው? ራሱን ደጋግሞ ይጠይቃል።

አባቱ አቶ በላቸው በአካባቢያቸው የታወቁ ሞገደኛ ነበሩ። ክብሩ ደግሞ የመጀመሪያም የመጨረሻም ልጅ ስለሆነ የልጅ ፍትር መነሻ መቋጫም ሆኖ ነው ያደገው። አባቱ የላቸው ልጅ ከሰፈሩ ሁሉ የተለየ ነው ብለው ያመኑት ገና ከመወለዱ ነበር። “ልጄ በክርታስ ተሸፍኖ ነው የተወለደው። ዕድለኛ ነው የሚሆነው።” ብለው ማውራት የጀመሩት ገና በተወለደ ማግስት ነበር። ክብሩ አሁን ድረስ በክርታስ ተሸፍኖ መወለድ ምን ማለት እንደሆነ አያውቅም። በርግጥ ከብዙ ሺህ

ልጆች አንዱ፣ በአንድ ሽፋን መሰል ነገር ተሸፍኖ እንደሚወለድ አንድ ጊዜ ማንበቡን ያስታውሳል።

ዕድሜው እምስት ዓመት ሲሞላ ወላጆቹ የመኖሪያ ቤት ቀይረው ወደ ሌላ ሰፈር ሄዱ። በአፍላ ዕድሜ ቤት እንደመቀየር ለልጅ ግራ የሚገባ ነገር ብዙ የለም። “ለምን መቀየር አስፈለገ?” ለሚለው ጥያቄ የልጅ አዕምሮ መልስ አይሰጥም። አዲስ ጓደኛ ማፍራት ብቻ ሳይሆን፣ በአዲስ ጓደኞች መካከል ተቀባይነትን ማግኘት በእጅጉ ይከብዳል። ይህ የሚሆነው ልጆች ግልጽና ታማኝ በመሆናቸው ነው እንጂ፣ በኩፋት አይደለም። ልጅ የማያውቀውን አያውቅም። ለማወቅ ጊዜ ይፈልጋል። አዋቂም እንዲሁ ነው። ልዩነቱ ልጅ አስማውቁንም ጊዜ መፈለጉንም ሳይደብት ያሳውቃል። አዋቂ ግን መሸንገልን ያውቃል። ምናልባትም ሰው ወደ ጎልማሳነት የማደጉ የመጀመሪያ ምልክት የውሸት ፈገግታ መስጠትን መቻል ሳይሆን አይቀርም። የልጅ ፈገግታ ግን ከልብ ነው። ልብ ካልሳቀ ጥርስ አይሰቅም። የአዋቂ ፈገግታ ደግሞ ብዙውን ጊዜ ከከንፈሩ ነው። በዕድሜና በአዕምሮ ማደግና መጎልበት ቀስ በቀስ ከየዋህነት የመሸሽ ሂደቶች ናቸው።

ክብሩ እዲሱ ሰፈራቸው በገቡ ማግስት፣ ዕሁድ ጠዋት የሆነውን መቼም አይረሳውም። ከቤታቸው ደጃፍ ካለው ሜዳ ላይ የልጆች ጨዋታ ድምጽ ሲሰማ እንደሌለው ኳስ ሊጫወት እየቦረቀ ወደ ሜዳው ይወጣል። ሜዳው ጋር ደርሶ ሲቆም፣ ልጆቹ ጨዋታቸውን ይዘው ስለነበር እሱን በውል ያየውም አልነበረም። ለቅምጥሉ ክብሩ ይህ በጣም ያልተሰመደ ክስተት ነበር። በቀድሞ ሰፈሩ፣ የሰፈሩ ሰው ሁሉ የክብሩን ብርቅነት አባቱን ሳስማስከፋት ብሎ የተቀበለ በመሆኑ የአዋቂም የልጅም ትኩረት ከእሱ ላይ ወርዶ አያውቅም። የፈለገውን ይጠይቃል፣ ያገኛል። እዚህ ሰፈር ግን ክብሩን የሚያውቀው ልጅ አልነበረም። ሁሉም በራሱ ዙሪያ ይርጣል። አለመታየት የሚፈጥረው የትንሸነት ስሜት ምን ያህል እንደሚያስጠላ የተሰማው ለመጀመሪያ ጊዜ ያኒ ነው።

ጨዋታው ለጊዜው ሲቆም፣ ልጆቹ በድጋሚ ለመጫወት ቡድን ቡድን መስራት ጀመሩ። በዚህ ወቅት ክብሩ ፈራ ተባ እያለ ወደ ልጆቹ

ተቀላቀለ። ሁሉም ልጆች ተከፋፍለው ከብሩና አንድ ልጅ ብቻ ተሩ።
ከልጆቹ መሃል ትንሽ ከፍ ያለው ወደ እነሱ በመጠጋት ከሁለት አንዱን
ወደ ቡድኑ እንደሚያስገባ ነገራቸው። ከብሩ ደስ አለው። በግንም
መልኩ ከሱ ጋር ተወዳድሮ ሌላ ሰው ሲመረጥ ይችላል ብሎ
አያስብም። ሆኖም መራጨ ልጅ የሚያውቀውን የሰፈሩን ልጅ አንተ
ግባ ሲለው፣ ከብሩ እንዴት ቀድሞ የመጣሁት እኮ እኔ ነኝ አለ። በዚህ
ጊዜ ትንሹ ልጅ "እኔ ትችላለሁ ከፈለክ እንደባደብክ" ከማለቱ ሁሉም
ልጆች ጨዋታውን ትተው ከብ ሰሩ። ልጆቹ ሲጫወቱ ሁሉም
ጭንቅላት የሚያስቡ ነው የሚመስሉት። ይህን ባህርይ በአንድ
በጀምላ በሚመሩበት ጊዜ ይደግሙታል፤ አለቃ ያለውን ሁሉም
በመከተል።

ልጆቹ ሲሰበሰቡ ከብሩ ፍርሃት ተሰማው። አልችልም ቢል ሲንቀሳ
ነው። እችላለሁ እንዳይል መቻሉን ርግጠኛ አይደለም። በዚህ ሁለት
ሃሳብ መሃል እያለ ተለቅ ያለው ልጅ "በሉ ይዋጣላችሁ፤ አንዳችሁ
ትገባላችሁ" ብሎ የፍርዱን ሂደት አብራራ። ፍትህ የማያውቅ ጭንቅ
እንዲህ ያደርጋል፤ የሚያውቀውን ደግሼ የማያውቀውን ሳይለማ ወደ
ውሳኔ ያመራል። ትንሹ ልጅ ለከብሩ ፋታም ሳይለጠው በቀኝ እጅ
የከብሩን እንገት ጠምዝቦ አስጎነበሰው። ከብሩ ድብድብ ተደባደቢ
ስለማያውቅ ለትንሹ ልጅ ይጎተትለት ጀመር። ድንገት የሆነ ነገር
ጭንቅላቱን ሲገጨው ተሰማው። ልጆቹ ለካል እንደ ዳሚ
የሚጠቀሙበት የተቆረጠ የባህር ዛፍ ጉቶ ነበር። ይህን ጊዜ ከብሩ
ራሱን ከልጁ ብብት እንደምንም አላቆ ወጣና ወደ ቤቱ በሩጫ ማምለጥ
ጀመረ። ከጎሳው የሰፈሩ ልጆች ሳት ጭንቅላቱ ውስጥ የማያውቀው
አይነት ጫጫታ ፈጠረበት። አለመታየት የትንሹን ስሜት
የሚፈጥር ቢሆንም፣ ታይቶ መናቅ ግን አለመታየትን የንግስና ያዘል
ያስመኛል። ከብሩ እንደሮጠ ወደ ቤቱ ሲገባ፣ አባቱ ከቤተክርስቲያን
መልስ ቁርስ ለማድረግ አረፍ እንዳሉ አገኛቸው። ልክ እንዳቆት፤ "አንተ
ምን ሆነሃል?" አሉት።

"እ... እ ደበደቡኝ..." አለ። እንባ እየተናነተው።

"እኔ ነኝ በላቸው! ስንት ናቸው የደበደቡህ?" አሉ በቁጣ።

“እ... እ እንድ ነው” ሲል፤

“እንድ ነው! በል ሂድ ተጥ ብለኸ ውጣ። እንድ ልጅ ደበደበኝ ብለኸ ትመጣለህ? መልሰኸ ውጣ። ሂድ።” ብለው ሙሁበት። ከብሩ ግራ ዝባው። አለመታየትም ይሁን! መናፋትም ይቻላል። ግድ የለም። በዚህ ላይ ግን መውቀስ ሲጨመር ምን ይሁን? አባቱ “ውጣ ከዚህ” ሲሉት፤ ሰፈሩ ብቻ ሳይሆን አባቱም ከሰፈሩ ጋር የተቀየሩበት መሰለው።

ወላጅ ለልጅ የደህንነት ስሜት ምንጭ ነው። ልጅ ፈጣሪን ከማወቁ በፊት የሚያውቀው ወላጆቹን ነው። በኋላ ለፈጣሪ የሚሰጠውን እምነት ቀድሞ የሚሰጠው ሰወላጅ ነው። ወላጅ ባለማወቅ ይህን እምነት ሲያፈርስ ልጅ ብቸኝነትን ይመርጣል።

የከብሩ አባትም በቀድሞው ሰፈራቸው ማንም ልጅ ከብሩን ተናገሮት የማያውቀው እሱን ሳይሆን እሳቸውን ፈርተው እንደነበር አያውቁም። አሁን እሳቸው በማይታወቁበት ሰፈር ውስጥ ልጃቸው ተራ መሆኑ አልገባቸውም። ከብሩ ደግሞ ብርቅዬነት እንደገናም ተኖ ሲጠፋ ተሰማው። አባቱን ሽሽቶ ወደ ውጭ ሲወጣ፤ ልጆቹ ጨዋታቸውን ተጥለዋል። እሱን ከነመፈጠሩም ረስተውታል። ከልጆቹ መሃል ትንሹ ልጅ ድጋሚ ሲያየው ጨዋታውን አቆመና እጁን ወደ ከብሩ ቀስሮ “ፈሪ” አለው። ሌሎችም ቀጠሉ “ፈሪ... ፈሪ.... ፈሪ.....” ከብሩ መሂጃ አጣ። ትንሹ እጁ ትንሹ ፊቱን መሸፈን አልቻለችም። በቆመበት ዕንባው ዱብ! ዱብ ሲል ልጆቹ በደስታ “ፈሪ ፈሪ” ማለታቸውን አደመቁት። ከብሩ እዚያው እንደቆመ፤ ሁለተኛ በሰው ፊት ቆሞ ሳለመሳቀቅ ለራሱ ቃል ገባ። ሁሉም እንደኛ መሆን አሰበት። እንደሚችል እርግጠኛ ካልሆነ አይወዳደርም።

ከአልጋው ተነስቶ ወደ በረንዳው አመራሩ ከበረንዳው ጥግ ያለውን የፕላስቲክ ወንበር ስዕ ተቀመጠ። ፀሃይዋ ገና መውጣቷ ስለነበር አታቃጥልም! አትሞቅም። ለሰለስ ያለ ንፋስ በመኖሩ ከበረንዳው አልፎ በአጥሩ ስር ያሉ ዛፎች በዝግታ ይወዛወዛሉ ። የእንዱ ዛፍ ቅጠል ከሌላው እየተጋጨ የሽብሽብታ ድምጽ ይፈጥራል። እንዴ ድምቅ ብሉ

ወዲያው ይበርዳል። የሹከሹከታው ድምጽ በረድ ሲል፣ የተወሰነ ወፎች የጠዋት ዝማሬያቸውን ያደርሳሉ። ከብሩ በልጅነቱ የወፎች ዝማሬ ከዛፎቹ ሹከሹከታ በላይ ሙሆ ይሰማው እንደነበር አስቦ ፈንገ አለ። "እነዚያ ሁሉ ወፎች የት ሂደው ይሆን?" ሲል ራሱን ጠየቀ። ልክ እንደ አሉ ልጅነት፣ ሳይታወቅ ብር ብለው ጠፍተዋል። ልጅነት ሲጠፋ ምንው አይታወቅ?

አሁንም መልሶ ልጅነቱን ያስባል። እንደ ልጅ የት ጋር በርቆ እንዲሄን ትዝ አልልኸ አለው። አካላዊ ጉልበቱ ደካማ መሆኑን ቀድሞ በመቀበሉ ፊቱን ወደ ትምህርት ካዞረ ጊዜ ጀምሮ ወደ ጌላ ሲያስብ ልጅነቱ ይርቅበታል። እንዳንዴ እንደውም ልጅ ሆኖ የሚያውቅ አይመስለውም። እንደኛ የመሆን ፍላጎቱ ተሳክቶለት አብረውት ካደጉት ልጆች መሃል ለከፍተኛ ትምህርትና ወግ የደረሰው እሱ ብቻ ነው። እንደኛ መሆኑ ደስ ቢለውም የሌሎቹን ዕጣ ፈንታ ሲያይ ግን ከልቡ ያዝናል።

ዐይኑ እንዲት ልትፈነዳ ያለች ሮዝ ጽጌረዳ አበባ ላይ አረፈ። ከተቀመጠበት ተነስቶ አባባዋን ቀጠፋት። የቀጠፋትን አበባ ይዞ ወደ መኝታ ቤቱ በመመለስ፣ የረገፈች ሌላ ጽጌረዳን ከአበባ ማስቀመጫው በማውጣት በአዲሷ አበባ ተካት።

"ጽጌረዳ አበባ ትወጃ ነበር" አለ። ድምጹን ከፍ አድርጎ። ቀጠለና "መጫ እንቺን ለማስታወስ አበባ አሸታለሁ። የአበባው ሳይሆን ያንቺ ጠረን አፍንጫዬ ላይ ቀርቷል። አሁን ደግሞ ሌላ ጠረን እለምድ ይሆን ብዬ ግራ እጋባለሁ" አለ። በዚህ ሃሳብ ውስጥ መቆየቱን አይፈልግም። ሃዘን ልቡን ይወጋዋል። የሆነውን አሁን ሲያስበው፣ ልጅነቱን የበለጠ ይናፍቃል። ማደግ በምርጫ ቢሆን ኖሮ ስንት አዋቂ ይኖር ነበር?

ከብሩ ሃሳቡን በግድ ጎትቶ ከመዓዛ ሲለየው፣ ወስዶ ውብት ላይ ጣለው። መቼም የወንድ ሃሳብ ከሴት ተለይቶ ረጅም አይሄድም። ከቀድሞ ፍቅረኛ፣ ወደ አሁኗ አጩ፣ ከዚያ ወደ እናት፣ ዞሮ ወደ እህት፣ መልሶ ወደ ሚስት። ለነገሩ ስለወንድ ማሰብ ምኑ ደስ ይላል፤ ለወንድ ማለት ነው።

ውብትን ሲያሰብ አሁንም የንዴት ስሜት ተሰማው። የማታው ብቻ ሳይሆን፣ ትናንት ቀን ያለችው ሁሉ መልሶ መጣበት። “እንደምታሸንፍ ካለውክ አትፎካከርም” ያለችውን ደጋግሞ አሰበው። ከየት አባቷ ነው ይህን ያወቀችው ብሉ አሰበ። ወዲያው “ያ ደስታ ነው ይሄኔ እንዲህ ያረጋት። ራሴው አስተዋውቂያቸው፤ ከእሱ ባሰችና አረፈችው እኮ” አለና ፈገግ አለ። ውብትና ደስታን እንዴት እንዳስተዋወቃቸው ትዝ ብሉት።

ከብሩና ደስታ ከሚሰሩበት ሆስፒታል ውስጥ ካሉት፤ በመፍረስ ላይ ያሉ ካፌዎች፤ በአንዱ ቁጭ ብለው የጀበና ቡና ይጠጣሉ። ብዙ የሆስፒታል ካፌዎች እርጅና ተጭኖት ጭንቅላቱ እንዳይወድቅ ፊቱን በእጁ የደገፈ ሰው ነው የሚመስሉት። የተጨማሪ ግድግዳ፣ የተሰበሰቡ ወንበሮች፣ የበለዙ መጠጫዎች ይበዙበታል። ሆስፒታሉቹ ሲታደሱ እንኳን ሻይ ቤቶቹ ቀለም አይደርሳቸውም። ሌላው የሆስፒታል ሻይ ቤት መገለጫ ደግሞ የወንበርና ጠረጴዛ መብዛት ነው። እንዳንዴ ወንበርና ጠረጴዛ በመብዛቱ ሰው መቀመጥ ሳይችል ይቀራል።

ሁለቱ ጓደኛዎች እንዲህ ባለው ሻይ ቤት እንደተቀመጡ በጥንቃቄ ያጠቃሉ። ይህኛው ካፌ ካሉት ደክም ያለው በመሆኑ ደስታ አይሆን ሌላው ጋር መጠጣት ሞቱ ነው። “ቡና የደክመ ቤት ውጥ ነው የሚጣፍጠው። የቡናው ምሬት ከቤቱ ድክመትና ድህነት ወጪ ይጣፍጣል” ይላል።

ውቢት ገና አዲስ ሃኪም ሆኖ መቀጠሯ ስለሆነ ብዙ ሰው አታውቅም። ከብዙ አዲስ ተቀጣሪዎች የምትሰየው እንደሌሎቹ እጅብ ብላ በቤቷን ስለማትጓዝ ነው። ለዚያም ይሆናል ብዙ ሰው ወደማያዘወትረው ትሽ ካፌ ብቻዋን የመጣቸው። ውቢት ወደ ሻይ ቤቱ ስትዘልቅ ቀደም ያያት ደስታ ነበር። ከብሩ ጀርባውን ለበሩ ሰጥቶ ስለተቀመጠ የሚገባውን ሰው አያይም። ደስታ ዐይኑን ወደላይ እንጋጠና እጁን ወደሰማይ ከፍ አድርጎ በመዘርጋት “ተመስገን እምላኬ” አለ።

ከብሩ ጓደኛውን አይቶ “ምን ነው፤ ምን ተገኘ?” አለው፤ ወደጊላው ሳይዞር።

“እዚህ ጨለማ ሆስፒታል ውስጥ ትንሽ ፀሃይ ወጣች” ቀጠለ ደስታ።

“የምን ፀሃይ” አለ ከብሩ ቀልድ ቶሎ አይገባውም።

“የምታቃጥል ሳይሆን የምትሞት! የዐይን ማረፊያ የሆነች” አለ ደስታ። ከብሩ ወደ ጊላው ሲዞር፤ ውቢት መቀመጫ ስትፈልግ አስተዋለት።

“እ... ውቢትን ነው እንዴ? እኔ ከፍል ነው የምትሰራው። እንዴት ንብዝ መሰለችህ” አለ በማብራራት።

“አሁን በአንተ ቤት ማስረዳትህ ነው? ንብዝ ሳትሆን መች እዚህ ትደርሳለች.....” ብሎ ሳይጨርስ፤ ከብሩ በእጁ ምልክት ሰጣትና ውቢት አጠገባቸው ወዳለ ወንበር ተጠጋች።

“ተዋውቂው ደስታ ይባላል” አለ ከብሩ።

“ሰላም” አለ ደስታ።

"ስምህን በተደጋጋሚ ስምቻለሁ" ብላ ውቢት አጂን ስትዘረዳለት፤

"ታዋቂ ሰው ስለሆንኩ ነው።" አላት ደስታ በቀልድ። የእጇ ልሰላሴ ስፖንጅ የመጨበጠ ያህል ተሰማው።

"እንዲህ አይነት እጅ የነሁት ህግን ልጅ ሆኜ ነበር" አለ ደስታ። ውቢት እንደማፈር ብላ

"እመሰግናለሁ" አለች።

"ሞግንን እጅ ነው የነሳኸው?" አለ ክብሩ። ጨዋታውን ለመቀላቀል እየጣረ።

"በሀገንቴ አንድ እጅን በሌላው እጅ ስነው ነበር እንዲህ አይነት ልሰላሴ የሚሰማኝ" አለ ደስታ። ሶስቱም ተሳሳቱ ። ደስታ ወሬውን ቀጥሏል።

"ይገርምኛል! እኔ አንቺን እያየሁ፣ የማናውቀው ፀሃይ እዚህ ግቢ ሲተከል እንዴት ነው መረጃ የማይደርሰን? እያልኩ ትሬታዬን ሳቀርብ ነው የመጣኸው።"

"ታዲያ ምን አለህ ዶ/ር ክብሩ?" አለች ውቢት። ክብሩን በስርቆት እያየች።

"አንድ ጊዜ እኔንም እንደ እሱ ብታዩኝ፤ ዐይኔን ጨፍኜ እሁኑኑ ነበር ቀጥ ብዬ ቤቱ ሂጂ የምተኛው።" አለ ደስታ። ውቢት ደንገጠችና ክብሩን አየችው፤ "ትብብር" በሚል መልክ። ክብሩ አለቃዋ ስለሆነ ትፈራዋለች። ገና አልተደፋፈሩም ነበር። ክብሩ ፍርሃቷ ገባውና

"ስምንድነው ዐይንህን ጨፍኑህ የምትሂደው" አለ፤ በንደኛው ቀልድ ለመሳቅ።

"በንዲህ አይነት የሰስት እይታ የታየውን ዐይኔን ሌላ ነገር በማየት አላበላሽም ብዬ ነዋ" አለ ደስታ። ይህን ሁሉ ሲሉ ውቢት እሁንም እንደቆመች ናት።

“እንዴ ፈዘን እኮ ቁጭ በይ አላልንሽም! ቁጭ በይ አላት ደስታ ከመቀመጫው እየተነሳ። ውቢት ከጎን ያለውን ሰባራ ወንበር በፍርሃት እየችው።

ደስታ ከመቅጽበት ብድግ ብሎ “ነይ እዚህ ተቀመጭ” አላት። ወንበሩን እየለቀቀላት። ሰባራውን ወንበር እንደተፀየፈችው አስተውሏል።

“ክረ ችግር የለም” አለች ውቢት የውሽቷን በመግደርደር።

“በይ በይ በዚህ መልክና ልስላሴ ውሽት እያምርብሽም” አላት ደስታ። ውቢት ቀልዱና ቁም ነገሩ ስለተቀላቀለባት የክብሩን ዐይነደን ታያለች። ክብሩ ምንም እንዳልተፈጠረ የቡና ሲነውን እንስቶ ወደ ከተ ወሰደ። ውቢት “ቁልል! አማረብኝ ብሎ ነው” አለች በሆኗ። ደስታ ብዙም ፋታ ሳይሰጣት፤

“በዚያ ላይ እኔና ወንበሩ የቆየ ትውውቅ ስላለን እንገግባለን። አትጨነቁ” አላት።

“እሺ” አለች ውቢት።

“ፈጠንኩብሽ አይደል?” አላት፤ አሁንም እየፈጠነ።

“አ...አ አይ” መለሰች።

“የሱንም የኔንም ስለማወራ ነው። ይሄ ጓደኛዬ ዝምታን ያበዛል። ብዙ ከመናገር ብዙ ያስባል። እኔ ደግሞ አንዳንድ ሃሳቦቼ ሳይነገሩ ባክነው እንዳይቀሩ በሚል ብዙ አወራለታለሁ። አሁን እኔ ያልኩሽን! እሱም ያስባቸዋል” ሲል፤ ክብሩ ከት ብሎ በመሳቅ፤

“እሺ ሌላስ የለኸም” አለው

“ክረ አለኝ። ይገርምኻል አሁን ስለአንቺ እያወራሁ! ስለአንቺ ለማብራራት ምን ቢለኝ ጥሩ ነው?” አለ ደስታ።

“ምን አለ?” አለች ውቢት በጉጉት። ክብሩ ስለ እሷ የሚያስበውን ማወቅ ትፈልጋለች።

“እና ታዲያ ምን አለበት” አለ ኩባኛ። ለመከራከር ያህል።

“ምንም የለበትም። ይችልኛል አሁን ጎበዝ መሆኗ ዜና ነው? እንተ ሁሉ ትምህርት ቤት ያለህ ነው እንዴ የሚመስልህ። ቆንጆ ናት፣ ዘናጭ ናት፣ እርጌ ወንበር አትወድም፣ ስንት ነገር አለ ስለእሷ ሊባል የሚችል” አለ ደስታ። ውቢት አሁን ትንሽ ቀለል አላት።

“እይ ግን እኮ ለወንበሩ ግድ የለኝም” አለች። ሰባራውን ወንበር መፍራቷ በደካማነት እንዳይመዘገብባት በመስጋት።

“ችግር የለውም። እንኳን ሰባራ፣ ሙሉ ወንበር ያስፈራል፣ አቀማመጡን ካላወቅሽበት” አለ ደስታ። ውቢት ግር አላት “አሁን ለምሳሌ እኛ ሰባራ ወንበር ላይ ተቀምጦን አይደለም ቡና መጠጣት፣ መሥራት ራሱ ከሰመድን ቆየን” አላት በመቀጠል።

“ልጅቷ ጎበዝ ናት ብልሽም” ይሄን ያህል ቅኔ አይገባትም “አለ ኩባኛ። ውቢት ተናደደች።

“እንዴ!ኸረ እኔ ገብቶኛል።” አለች።

“ኸረ! እስኪ አስረድኝ?” አለ ኩባኛ። ደስታ ሁለቱ ሃኪሞች ውስጥ ውስጡን የእጅ ቦንብ መወራወር እንደጀመሩ ወዲያው ገባው። “ከብርሻ እየጀመራት ነው” አለ በሆዱ።

“ኸረ እኔ አስረዳሽለሁ። ካልገባሽ አትገደጂም። የማስረዳት ግዴታ ደግሞ የተናጋሪው ነው፤ አይደለም እንዴ?” አለ ደስታ። ጦርነቱ ከተፋፋመ የጥይት ፍንጥርጣሪ ቃላት እንዳይመቱት በመጠንቀቅ።

“ልክሽ። አንተ አስረዳኝ” አለች ውቢት። ኩባኛ እንደመከፋት አለ። ደካማነቷን በማሳየት እሱ የተሻለ መሆኑን የማረጋገጫ እንደ አጋጣሚውን ጓደኛው ሆነ ብሎ እንዳጨናገረበት አውቋል።

“ያው እኛ ሰባራ ወንበርን ስለሰመድን ብንወድትም አንሳም ለመረሳ ቀርብ ስለነን፡ ስንቀመጥም አንዘናም ስለማይመኝ ለማለት ነው።”
አላት።

“አላ... ” አለች ወብት። ትንሽ ትንሽ ነው የጥቅት።

“እየሽ፡ እዚህ ደላላ ሽጺ ቤት ውስጥ መምጣትን ከተቀበልሽ፣ የሚሆነው ሽንት ቤት ያለበት ሆስፒታል ውስጥ እንዲከሽንን ማዘም ይቻላል። ካልሸ፣ የሚሆነው ክፍል ውስጥ አስተምራሲው ብልሽ ራሱን ካሳመነሽ፣ ሰባራ ወንበርን ተቀምጠሽታል ማለት ነው” አለ ደስታ። ድንገት ራሱን አሳትፎ ወደ ቀኝ ነገር በማዘንበል።

“ሰባራ ወንበርን መቀየሩሽ ጥሩ ነው። ባትፀየረው ነው ለደኝ የሚገባው። ካልተቀየረሽ ልትቀይረው አትሞክራም ” አለ ደስታ። አንዳች ብላት አንደተሰማው ወብት አስተዋለች። አሁን የህጻን ገራ ዝቅ፡ ሲቀልድ ይሻል ነበር ብላ አስበች። ደስታ ምንም ያላሻ ባለመመለስ ወረውን ተጠለ።

“አሁን ሰባራ ወንበር አይተሽ ተፀይረሻል። ጥሩ ነው። ትንሽ ስትቀጥጥ ግን ልክ እንደአብዛኛው ሰው፤ አይደለም ለተሰበረ ወንበር፣ እኛ ወንበር ሰብረሽም መቀመጥ ላይከብድሽ ይችላል” አለ።

“ውቂ ነው ወንበር ሰባራ መቀመጥ የተጀመረው?” ጠየቀ ከቦሩ።

“ውቂ አንደሆን አላውቅም። አሁን ግን ወንበር ሰባራ በዘቷል። ሁሉም ወንበርን ሰባራ፣ ሰባራ ኩርሲ እድርጎታል። ሁሉም ኩርሲ ላይ ሲቀመጥ ደግሞ ስደጋ አለው” አለ ደስታ። አሁን የሚያወራው ሰፊ ደመወዝ፣ ባላ አለበት ወብት።

“የት ነው እደጋው?” ደጋሚ ጠየቀ ከቦሩ።

“ኩርሲ ለመረት ትርብ ነጥ። ሁሉም መረት ከመረድ ደግሞ አብሮ ታባቂ ይጠፋል። ጥቂት አልጋዎች ሁሉም አስፈላጊ ናቸው። አሁን ግን አንደኛቸው ሁሉም ወደ መረት ይዘላል፤ ወደ አልጋ ላይ ይዘላል። ከአልጋ ዝላይ ሲፈርጥ የመረት ወደ አልጋ ይወረወራል።”

ግራ የገባው ነገር ነው" አለ ደስታ። ውቢት ፈገገ ትሰማዋለች። በመሃል ትንሽ ዝምታ ሰፈነ።

"ለማንኛውም! እዚህ ሆስፒታል ስንት ጊዜ ሆነሽ?" አላት ደስታ። ውቢት የምታውቀው መልስ ስታገኝ ደስ አላት።

"ስድስት ወራ ነው።" አለችው። ደስታ ንደኛውን እያየ ያሳዘነች በሚል አንገቱን ነቀነቀበት።

"ምንው?" አለ ክብሩ።

"እኔ! "እዚህ ሆስፒታል የገባ ክረምት መቼ ነው የሚወጣው" ብዬ በብርድ ስቆራመድ! አንተ አንድ ፀሃይ ለብቻህ ስድስት ወር ትሞቃለህ። ግፍ አትፈራም።" አለ ደስታ። ውቢት ፈገገ አለች። ክብሩ አንደመሳቅ አለ። በዚህ ሁኔታ ትንሽ እንደቆየ ውቢት

"በጣም ገርሞኛል! ስለ አንተ ለሰማ አንድህህ ለማውራት የምትቀል አይመስለኝም ነበር" አለች።

"ምንው? ይከብዳል! ሽክም ነው። አሉሽ?" አለ ክብሩ። በነገር ሊያገኝት።

"ምንም ብከብድ፤ መቼም ያንተን ያህል አይሆንም።" አለው ደስታ፤ ከአፋ ነጠቅ አድርጎ።

"አ...ሃ...ሃ...ሃ" አለች ውቢት ሳታስበው። ወዲያው ደግሞ ደንገጠች። ክብሩን ማንም ደፍሮ እንደለው ሲያነጋግረው እንኳን ሰምታ አታውቅም! እንኳን ፈቱ ሲያሾፍበት።

"ያስቃል?" አለ ክብሩ።

"መብቷ ነው" ደስታ መለሰ።

"ከረ! ጠባቂ ሆኑልኝ" አለ ክብሩ።

ጥናትህ እታገባህ አለች ውቢት፤ ወደ ክብሩ እያየች። አሏም ድዌረት
እየተሰማት ጎንደሪ አይነት ጠበቃ ባገኘ ደስታዬን አልቻለውም አላገ
በመቀጠል።

ደስታ ግብዣውን በክብር ተቀብያለሁ። ከዚህ በኋላ እንደ
ቢገባረርባሽ፤ ወዲያው አቤቱታውን ወደኔ ማቅረብ ነው። ጥላ
ቆይታን አጠናቅረ አናት፤ አናቱን ነው የምልልሽ። አለ ደስታ። ከዛ
ፈገግ አለ። ደስታ እንደፈለገ ሲናገረው ለምን እንደማይሰላው
ይገርመዋል።

ጥምር ገን፤ በማም ቀላልና ግልጽ ነኝ። ሰው እንዲመቸው
ታደርጋለሁ። አለች ውቢት፤ የምሯን ኮስተር ብላ። ክብሩ የጓደኛውን
መልስ ለሰማያውት ሳቱን በእፋ አዘጋጅቶ ጠበቀ።

"አዎ... ሌሎችም ብዙ ችሎታዎች አሉኝ" አለ ደስታ፤ በማሻገር
ክራት። ከዛ "ብ... ፍ ፍ" ብሎ ሳቀ።

እኔ እኮ የምረን ነው፤ በናትህ አለች ውቢት።

"አዎ አኮ፤ መልኪም ለክፉ አይሰጥም" አለ ደስታ። ክብሩ አሁን
ይለያል።

እሱስ ምንም አይውግልኸም አለች። ውቢትም ወደ ቀልፋ
በመቀላቀል።

እመሰግናለሁ። እኔ በመንገድ ላይ ሳልፍ፤ "አሁን እየ ዐይነ"
የሚለውን ዘፈን የሚዘግኑ ሴቶች ቁጥር ይጨምራል" አለ ደስታ።

ገላው አለ ክብር፤ "እኔ ባዘህ" ።

እውነት ነው። በማም ነው የሚያምረው። " አለች ውቢት።

"ሆን ተያይዘው አትገደሉም ታዲያ አለ ክብር።

ጥራ ሰገት ባይሆን፤ በማም ጥሩ ሃሳብ ነበር" አለ ደስታ።

እውነት ግን፡ ከሩቅ አብራችሁ ስትሄዱ ስናያችሁ እንደዚህ የምትጫወቱ አትመስሉም። አለች ውቢት።

እንዲ... ምን ሃሽሽ! ምሁር እኮ ተጫዋች ሊሆን አይችልም፤ እኛ ስንሄድ ምሁራዊ አካሄድን ተከትለን ነው። አለ ደስታ።

ምሁራዊ አካሄድ! አለች ውቢት።

እዎአ! አታውቁም እንዴት? አለ ከብሩ።

እስኪ ንገሩኝ። በናታችሁ ። አለች አሁንም።

ይቺ በናታችሁ ልምድ ሳትሆን አትቀርም። አለ ደስታ በሆዱ።

እንዴት መሰለሽ፤ እኔ እየቀለድኩ ሳወራ አሉ ጭንቅላቴን እየነቀነቀ በሆዱ ይስቃል። አሉ ደግሞ ሲቀልድ፤ እኔ የተመሰጠ ፈንግታን በመሳበስ ጭንቅላቴን እወዝውዛለሁ። ይህን ከሩቅ ለሚያይ ሰው ስለ አንድ፤ ትልቅ ሳይንሳዊ ጥናት የምንወያይ ይመስለዋል። ወደፊት እንደእዚያ ስንሆን ካየሽን ምናልባትም ስለ አንቺ እያወራን ሊሆን ይችላል። ተጠለፍም፤ ምሁራዊ አካሄድ ማለት ይሄ ነው። ምሁራዊነትን ማስመሰል እንደማለት ነው። ምሁር የሚል ተቀጽላ ስም ካለሽ በቃ አከተመ አለ ደስታ።

ይገርማል አለች ውቢት። ግን እኮ እናንተ ቀልድ ብቻ ሳይሆን የእውነትም ምሁራዊ ነገር አላችሁ። ብላ ተጠለች።

ሰጢ እየነገሩትም አይገባውም ማለት ነው አለ ደስታ። አሁንም በሆዱ።

ሰነገሩ ሰውን ሳያውቁ መፈረጅ ከባድ ነው አለች ውቢት። እሷም ትንሽ ምሁራዊ ነገር መናገር አምሯት

ደስታ ጥሩ መከራ ነው። አለ በሆዱ።

ሰውን ማወቅ ካባድ ስለሆነ ያለሽ አማራጭ ሳታውቁት መፈረጅ ነው አለ ከብሩ። እንዳንድ ጊዜ ደስታ፤ ከብሩ እንዲህ የጠለቀ የሚመስል ጉዳይ

ሰማራራት ሲሞክሩ ሲሆኑ፤ "አንተኮ ማለት የደሃ አኒ ነው" በማለት
ይተላለፉታል።

እንዴት? እሳት ውሲት ሲታሰበው ወደ ደስታ አያላች። መሰል
የሌለችው ክስት ነው።

ገበየሁ ሙሉ ትምህርታዊ ይሆንብኛል አይደለም" አላት ደስታ።
የሌለችው ስለሆነው። ብዙ ጊዜ ነገር ከዴፊኔሽን ነው የሚገኝም።
እተርጎሟት። የእርሷም ጉዳይ ነው" አለ ደስታ። ውሲትም፤ ከባርም
ላት።

እርሷ ግልፅ የሌለው ንስሰው ጋር አብሮ ለመኖር፤ አለመተዋወቅ
ጥሩ ነው" የሚለውን ነው። ብዙ ካላወቀሽ የምታውቀው ጥሩ
የሚመስለውን ስለሆነ አብሮ ለመኖር አይከብድም። በጣም ስለ ሰው
ልወቅ ካልሸ ደግሞ ብዙው ደካማነቱ፤ ተንኮላት፤ ራሱ ወዳድነቱ
ሆኑም ሆኑም ለሚገልጽ አብሮ መኖር ይቀጥላል። አንዳንድ ጊዜ
እርሷ ዓመት መቶ አብረው ሆነው፤ እንዴት ተሰያዩ? ሲባል፤ እርሷ
ዓመት አብረው ስለገና መሆኑን ብዙ ሰው አይረዳም። አስር ዓመት
አብረው ሲሄዱ ካልተዋወቁ፤ አብሮ በመኖር ይዘልቃሉ። ከተዋወቁ
ኋላም፤ ሲያመር ሰውን የምትቀርበው ሲላ ስለሆነ ነው። ሁሉን
እርሷ ለሆነው ለላ መሆኑ ይቀራል። ትንሽ የማይታወቅ ነገር
"እርሷ ሲሄድ ሆኖም ይባላታል" አላት ደስታ።

"እርሷ ሲሄድ" ብላ መለሰች።
"ጥሩ መሰል ነው" አለ ደስታ።

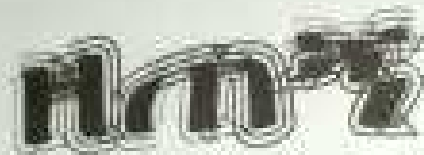
ወሲት ውሲት ሲሆን ጊዜው ጊዜው አንገሏ ወደ ስራ " አለች።
ወደ ከተማው አይሄድም ነገር ካንቺ ቀደም ባለ ዘመን ሥራ
ሰውነት፤ የሰውነት ታወቂና ባወቃ መብታችንን አስከብራለን።
ሰውነት ሰውነት ከሚመስል ሰው ጋር በጥንቃቄ እንጠቅማለን።
" አለች።

ውቢት "እኚ ካላችሁ እንግዲህ ለአቅመ እናንተ እስኪያደርስን እኛ ሂደን እንሥራ" ብላ ሄደች።

ደስታ ልክ እንጂ እንደወጣ "ቁልል" አለው። የክብሩ ተቀጽላ ስም መሆኑ ነው። "ልጅቷንም ከጅላሃታል"።

"ሌላ የለኝም?" አለ ክብሩ።

ክብሩ ይህን ሁለቱን ጓደኞቹን ያስተዋወቀበትን ቀን እያስታወሰ ባለበት ወቅት እንዲት ጥቁር ጅራት ያላት ነጭ ድመት ከአትክልቱ ስር ተሽሎክሎ ስትሮጥ ከሃሳቡ ድንገት አባነነችው። ከዚያ ትውውቅ በኋላ ደስታና ውቢት ጥብቅ ወዳጅነትን በመመስረታቸው የውቢትን የእስተሳሰብ ለውጥ በቀን በቀን ሲያስተውል "የደስታ ደቀ መዝሙር" እያለ ያሸፍባት ጀምሮ ነበር። ሰዓቱን ሲመለከት ከጠዋቱ ለሁለት ሩብ ጉዳይ ይላል። ፀሃይዋም ከመጥቅ ወደ ግብፅ እየተንደረገች ነው። ከበረንጃው ተመልሶ ወደ መታጠቢያ ቤቱ አመራ። ሰው ሳይበዛ በጊዜ ሂደ ከደስታ ጋር መጫወት ፈልጓል። ደስታ ታሞም እንኳን፤ ክብሩ የሚሄደው ደስታን ለመጠየቅ ብቻ ሳይሆን ረሱ ክብሩም ለመረጋጋት በመፈለግ መሆኑን በማመን።

ቀን ሐምሌ 19 ነው። ደስታ ከእንቅልፉ እንደነቃ ዐይኑን ከፊት ለፊት
ወደተሰቀለው የቀን መቁጠሪያ ወረወረ። ሐምሌ 19 መሆኑን
አስተዋለና ፈገግ አለ።

ይህን ቀን በየዓመቱ አይከናወንም። በልጅነቱ ናፍቆ ከሚጠብቀው
በዓመት ውስጥ ካሉ ጥቂት ቀናት አንዱ ነበር። ሌሎቹ የተለመዱት
የዓመት በዓል ቀናት ናቸው። ነፍሱ ካወቀ በኋላ ዓመት በዓል ከ
ሁሉ ተስማምቶ የጅምላ ዕረፍት የሚወስድበት ቀን ነው ብሎ በማመ
ምክንያት ብዙም የተሰየ ስሜት አይፈጥርበትም።

ሐምሌ 19 ቀን 1959 ደስታ የተወሰደበት ቀን ነው። የመጨ
ትርጉም በማይገባበት የልጅነት ዘመኑ ይመደውና ይናፍቀው የነበረ የ
ነው። "መወለድ ምንድን ነው?" ሲል ራሱን ጠየቀ። "ለመሞት መኖር
ሲል አሰብ 'የሞት ሃይት የመጀመሪያ ቀን' አለ ለጥቆ። "መጀመሪያ
የት ነው?" አለ አሁንም! ሃግቡ እንደተሰመደው ይዞት ለጸ
እያባባሰ ነው። መልሶ ስለ ልጅነት እድሜው፣ ናፍቀውና ትዝታ
ሃሳቡን በግድ ገፋው።

በመጀመሪያዎቹ የህይወቱ ጥቂት ዓመታት ልደቱና የልደቱን ቀን ለ
ይሁኑ፣ እንዲት ይከበሩ ወይም አይከበሩ የሚያውቀው ነገር የሆነ
እንደማንኛውም ልጅ ማለት ነው። ልደቱ ተከብሮ ከሆነ ወላጆቹ ለ
እንደተሰመደው ለራሳቸው ደስ እንዲላቸው ብለው አከራክረው

ይሆናል። ወይም ነፍስ ካወቀ በኋላ እንዳስተዋለው ረስተውት
ይሆናል። እሱ በተለየ የሚያስታውሰው በግምት የሰድስት እና የሰባት
ዓመት ልደቱን ነው፤ ራሱ ወትወቶ ስለሚያስታውሳቸው።

ከሁሉም ቀን የማይረሳው ግን የስምንተኛ ዓመት ልደት ቀኑን ነው
ሐምሌ 19 ቀን 1967 ዓ.ም። በዚያን የልደቱ ቀን እንደወትሮው በበጎና
ደስ በሚል ስሜት ነበር የነቃው። እንኳግም ተወለደኩ! ብሎ ደስ
ብሎት ከመኝታው ተነስቶ አባቱ ወደተቀመጡበት በረንዳ በተጥታ ሂደ።
አባቱ ዐይናቸው ፍዝዝ ብሎ፣ አተኩረው መሬት መሬት ያያሉ። ደስታ
በዚያን ዕድሜ መፍጠዝና ማተኮር በአንድ ላይ በምን ሁኔታና አጋጣሚ
እንደሚከሰቱ አያውቅም።

"አባባ ልደቱ ነው ዛሬ" አለ አባቱን ለማስታወስ። መልስ የለም። ትንሹ
ደስታ ወደ አባቱ ተጠግቶ ትከሻቸውን ገፋ በማድረግ "አባባ ልደቱ ነው
እኮ" አለ። አሁንም አልመለሱለትም። ደስታ ግራ ገብቶት "አባባ
አልሰማኸኝም" አለና ትከሻቸውን ሚን ብሎ ገፋ አደረገቸው። ከጥቂት
ወራት ወዲህ አባቱ እንዲህ በየግብ አየነው። ድንገት መባኘን
መጀመራቸውን በልጅ አዕምሮው መዝግቧል፤ አሁን ግን ከዚያም
ባሰበት። "አባባ" ብሎ አሁንም በእጁ ገፋ ሲያደርጋቸው፣ አባቱ
ከመቀመጫው በስተግራ ወደመሬት ተንሸራተቱ። ደስታ በዚህ ጊዜ
እ.....ማ.....ማ...." እያለ እናቱን ፍለጋ ወደ ኋላ በራሷ ተፈተለከ።

ሰው ሲደነግጥ፣ ሲጨንቀው፣ ሲከፋውና ግር ሲለው ወደ እናቱ ነው
የሚሮጠው እናት የማትችለው የሌለ ስለሚመስል ወይም የምትችለው
ማለቂያ ስላለለው። ከዚያን ጊዜ ወዲህ ደስታ የአባቱን ድምጽ ሳይሰማ፣
በዚቱ ውስጥ በተረጋጋ ስሜት ሲንጉራደዱ ሳያይ ሁለት ዓመታት
አልፈው፣ በተኝበት አልጋ ላይ እስከመጨረሻው አንቀሳፋ። የሆነው
ሁሉ የገባው ቆይቶ ነው። በመዝሙር፤

"ሐምሌ አስራ በጠኝ ስልሳ ሰባት

የጥቂት የቤት ኪራይ የታወጀበት"

አባቱ ራሳቸውን ሰተው የተሩት "አለኝ" የሚሉት ሃብታቸው በመራት በመሬት ለአራሹ እዋጅ ምክንያት መወረሱን እንደሰሙ ነበር። በጭንቅላታቸው ውስጥ የፈሰሰው ደም እንደበታቸውን በገዛ አሳዩት ቆልፎ በአልጋ ቁራኝነት አቆይቶ የገደላቸው።

ደስታ የአባቱን ምት ለመቀበልና ለመረዳት ዓመታት ፈጅተውበታል። ምናልባትም ሃኪም እንዲሆን ከገፉት የማያውቃቸው ምክንያት እንዲሁ ይሄው የአባቱን ሀመም ተከትሎ ህመሙንም፤ አባቱን ለመረዳት በጭንቅላቱ ውስጥ የተሟረው ጥያቄ ሊሆን ይችላል።

ደስታ አባቱ ከሞቱ በኋላ በትንሹም ቢሆን ባባት የማይገኝው ወንድሙ መኮንን አባቱን ተክቶ ቢያግዘውም ያባቱ ሞት ሁል ጊዜ ይቆረቀረዋል።

ከሃሳቡ እንደተመሰሰ መልሶ ራሱን "ሞት ምንድን ነው?" ብሎ ጠየቀ። ይህን ሃሳብ በትንሹም በጥያቄዎቹ የመገረም ፈጣጣኝ ፈገግ አሉ። "ዛሬ በጠዋቱ መወለድና መሞት ምንድነው?" ብሎ ማሰብ ምን ይቀርባል? አላ አሁንም ለራሱ።

ደስታ ይህችን የራሱን ዓለም ይወዳታል። ጥሩ መሸሸሊያ ናትም ብሎ ያስባል። በራሱ ሃሳብ ውስጥ ወደ ውስጥ ዓለሙ ባይዘልቅ ኖሮ ነባራዊው ሕይወት ምን ያህል ሊያሰለቸው እንደሚችል ሊያስብ ወዲያው አፈግፍጉ ወደ ራሱ ዓለም ይሸሸጋል። ሆኖ ብሎ ሃሞት ወደዚያ ይገዛል፤ ያም ያረጋጋዋል። በራሱ ዓለም ውስጥ የማይሆን የለም፤ የማይንዱት ተራራ፤ የማይገድቡት ወንዝ፤ የማይረቁት ባላጋራና ፍቅር የማትሰጥ ፍቅረኛ የሉም። ያሻውን አስቦ፤ ያሻውን አድርጎ ይመለከታል። ሲመለስ ያየው ካልጣመው ተመልሶ ወደ ዓለሙ ይጣል።

ይህች ዓለም ታዲያ የሁሉም ናት። ደስታ ሆኖ ብሎ አስቦ ይጓዝባታል። ሌሎችም እንዲሁ ሆኖ ብሎ አሊያም ሳያውቀው ይጓዝባታል። ከዚህ በተረፈ የአውነት በሚመስለው ሀይወቱ ሰው እንደ እንግዳ ነው። ተጠንቅቆና ጋርጦን ለከብር ለማለፍ ይጥራል። አልሆነ ሲልና ካልፈራ

ይጣላል፤ ከፈራ እጅ ይሰጣል። በዚህም ወይ አዋክ አሊያም ታዋክ ሆኖ ይኖራል። በውስጡ ግን ያው ነው፤ የራሱ አዋክም ታዋክም ሆኖ እንዳንድ ጊዜ የሃሳቡ ጌታ፤ ሌላ ጊዜም የሃሳቡ ሱሌ ሆኖ ይኖራል። ህይወት ከዚህ የተረፈ ብዙ ቁብ የላትም።

ደስታ “መሞት ምንድን ነው?” ብሎ በልጽቱ ቀን በሃሳብ በተመሰጠበት ሰዓት፤ ትላንት “ደህና አደር” ለማለት መጥታ ያተከነችው ነርሰ ነግቶባት ተመልሳለች።

ክፍሉን ከፍታ ገብታ ስትቆም ደስታ አሳስተዋለትም፤ እሷም ይህንኑ ተረድታ “እህህ” ብላ ጉርርዋን በማሰዳት “እሳሁ፤ መጥቻለሁ፤ እረ ጌታ” የመሳሰሉ መልዕክቶችን ባንድ ጊዜ አስተላለፈች።

ደስታ ከሃሳቡ እንደመሰገነ ብሎ “ምን አለ አባቴ ያን ቀን እንዲህ በባን ፍር” ሲል አሰበ። ያ ቀን ይቆጫዋል። ልምን እንደሆነ ብዙም ግልጽ አይሆንለትም “መወለዱን ሳሳስታውሰው ከልሞቱ ይሆን” ብሎ በራሱ ጥያቄ የምጸት ፈገግ አለ።

ነርሷ ፈገግታውን በአፀፋ መለሰች።

“ወይስ በመጨረሻ ማለት የፈለገውን ሳይናገር ስለቀረ”፤ አባቴ ህመማቸው ወዲያው እንደበታቸውን ስለዘጋው ሳይናገሩ በዚያው ነው የቀሩት። “መናገር እየቻሉ በዝምታ ፍር ድንገት የመናገር አቅም ቢጠፋ ያለመናገር ፀፀቱ መቼም አይጣል ነው” አለ ደስታ በመቆዘም።

ነርሷ “ደህና አደርክ?” አለችው። “ጭንቅላቴን በመወዝወዝ መልስ ሰጣት። ጭንቅላቴን ስለ አባቴ ሞት እያሰበ ሲወዘውዝ ከግራ ወደቀኝ ስለነበር ነርሷ

“ወይ አሞክ አደርክ ማለት ነው?” አለች እንደልማዷ አሞህ የመለውን ቃል አሞክ በማለው ተከታ። እሱ ግን “ጭንቅላቴን የወዘወዘው የአባቴን የመጨረሻ ፍላጎትና ፀፀት አለማወቁ ብቻ ሳይሆን አባቴን ራሳቸውን ባለማወቅ ቁጭት ነበር።

"አይ አረ ደህና ነኝ" አለ ደስታ ትኩረቱን ወደ ነርሷ ለማድረግ አየባረ ቀጠለናም "እንዲሁ ሃሳብ ውስጥ ሆኜ ነው" አላት።

"ምንው የምን ሃሳብ?" አለችው ነርሷ።

"እሁን ምን ይጠቅማታል?" ብሎ አለበ። ሃግቡን ሳታስጨርሰው

"ለሰው እኮ ያነረሉት ሃሳብ ጥሩ ነው፤ እስኪ ነገረኝ?" ብላ ለማረፊያ በተዘጋጀው ደረት ወንበር ላይ ተቀመጠች። ሆስፒታል ክፍሎች ውስጥ የሚዘጋጁ ወንበሮች ለመቀመጥም፣ ሳለመቀመጥም የማይመቹ ናቸው። ሰው ሊቆም ሀመምተኛውን እኩብደዋለሁ ብሎ ያስባል፤ ሊቀመጥ ደግሞ መቀመጫው ይቆረቁረዋል። እንደብዙ ተጽማት ዕለቱ የሆስፒታል ባህርያት እንዲሁ ናቸው፤ የሚመችና የማይመች ነገሮች አብረው በአንድ ይሄዳሉ። መድኃኒት በሉት፤ ህክምና በሉት፤ አልጋው፤ ወንበሩ፤ ሰው፤ ሁሉም። ይህች ነርሷ እንኳን ደስታን ሳጽናናው ብላ እየረበሸችው ነው።

ደስታ መቀመጧን ካስተዋለ በኋላ "ምንሰሜ እንደሌለው ንመተ። ከቆየች እይቱ ለምን እኒስ አላደርቃትም" አለና

"እንዲሁ ጽም ብዬ ስለሞትና፤ መሞት እያሰብኩ ነበር" አላት።

"በሰመክብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ! ምንው ይክተር እንደዚህ የፖታሰበው?" ብላ ለማተብች። ቀጠለችና "በታ ሀመመው ተስፋ የለውም" ማለት ነው? አለች። ደስታ የመጨረሻውን ለማየት በመታገት ዘፍ ብሎ የፖታል ገጣም የሚያሳዝን ነው፤ እንተማ መሞት የለብህም ወደ በሰመክብ... ብላ ዐይን ዐይኑን አየችው። ዐይኗ ቀልቷል። ደስታ የዐይኗን መታላትና የፈቷን መድከም አስተውሎ አዘግላት። "ያደረገው እንቅልፍ ሳትተኛ ነው" ማለት ነው" አለ ለራሱ። ነርሷም እንደሃኪሞች በተን ሁለት ጊዜ ነው የሚነጋባቸው ጠዋት ለተን ሥራ። ማታ ለሌት ሥራ።

"ለምን?" አላት ወደ ጨዋታው ሃሳቡን በመመለስ።
"እኔ... ምን? አለችው ግራ በመጋባት።

"እኔ መሞት የሌለብኝ" አለና መልሷን በጉጉት መጠበቅ ይመረጥ። ነርሷ ምን መመለስ እንዳለባት አላውቀችም።

"እኔ እንጂ ... " ብላ ተንተባተባች።

"ሁሉም ሚች ነው ብዬ እኮ ነው" አላት።

"እኛ ብላ መለሰችና "ምን አይነት ወሬ ውስጥ ነው የገባሁት" በሚል ስማት ዐይኗን ወደ መሬት መለሰች።

"ግራ ሲገባ ወደ መሬት ማየት ይቀላል አይደል" አላት ደስታ ወሬውን ሊያቀልላት በማሰብ። ነርሷ ጭራሹን እየየረባት መጣ።

"እኔ እንጂ... ለምን? አለች እንደ ምንም ጨዋታው ውስጥ ለመቆየት እየጣረች።

"መሬት የሀይወትም የከንቱነትም ግስታዊ ስብዝሃት ይመስለኛል" አላት። ነርሷ ምንም እንዳልገባት ታስታውታለች። ቢሆንም ሳለመረታት በመፈለግ፤

"እንዴት? ብላ ጠየቀች። ጥያቄ መጠየቅ በጣም በቀላሉ ውይይት ውስጥ የመቆየት አንፃራዊ ለቋም ነው። መጠየቅ ሲያቅት ግን እጅ መስጠት ይሆናል።

"በመኖርና በመሞት መካከል ያሉት ሁኔታዎች በመሆኑ ጊዜያዊ መሆናቸውን ያስታውሰን ይሆናል። ብዙ ነገር ትርጉም የለውም" አላት ደስታ።

"ምንም አልገባኝም" አለች ተስፋ በመቁረጥ።

"ትግር የለውም ተደው። አንቺ ግን እንዴት ነሽ? የደክመሽ ትመስያለሽ" አላት ወደ ተለመደው ቀላልና የሚያግባባ ወሬ እየተመለሰ።

"እህና ነኝ ሥራ አድራ ነው የመጣሁት" አለችው ሥራ አድራ ወጥታ ሥራ እየጀመረች ያለችው ነርሷ።

"እይ ጥሩ በርቺ እንግዲህ" አላት ደስታ።

ነርሷ ነገሩ "ሂጂ" እንደሆነ ገባትና ከመቀመጫዋ ተነስታ ወደ ባለቀናች። "ቢታ በመሃል አጠይቅሃለሁ" ብላ መልስ ሳትጠብቅ ወጣች።

የእግሯን መውጣት ተከትሎ ደስታ ስለ አባቱ ሞትና አሟሟት ወደ ማሰብ ተመለሰ። እናቱን በሞት ያጣው ነፍስ ካወቀ በኋላ በመሆኑ ያባቱን ያህል አይቆጠውም። የአባቱ ግን ያንገባውን ያውቃል። ልጅ በወላጅ ሞት ቢኖርም አብዝቶ መንገብገብ እምብዛም የተለመደ አይደለም። "ላላውቀው መቅረቱ ይሆን የሚያንገባውን" አለ ደስታ ራሷ ላሉ።

ጥልቅ ሞት ለወላጅ የጠለቀ ሃዘንን ይፈጥራል፤ የወላጅ ሞት ደግሞ ለልጅ ጥብቅ ፍርሃትን። ወላጅ ሲሞት ልጆች በእነሱና በሞት መካከል ያለው ከፍተኛ ጠባብ መሆኑን ይረዱታል። የወላጅን ከሰላም ሲያውጡ በነሱና በሞት መሃል ምንም እንደሌለ ይገባቸዋል፤ ከጊዜ በቀር ልራሱ ይመደሙ።

ጥቂት ቀይቶ የመኝታ ክፍሉ በር ተከፈተና ሌሎች ሁለት ነርባ ገብተው ቁልጭ ቁልጭ እያሉ ያዩት ጀመር። ፍርሃትና ገብ እንዲሁም ግራ መጋባት አንድ ላይ ተደማምረው የሁለቱንም እንደሰጡ ለጉመውታል። ደስታ እነሱ ያተኮሩበትን ያህል አትኩሮ አያቸው የሆነ መጥፎ ዜና ሊነግሩት ፈልገው የፈሩ ነው የሚመስሉት።

"ጽኑተር፤ ደህና ነህ?" አላች አንደኛዋ ፈራ ተባ እያለች።

"አዎ... ደህና ነህ?" አላች ሌላኛዋ በመከተል። ጉሽ ምን እንደሚሆን እንዲያውቁት በሚል መልክ በልጧ ጓደኛዋን እያመሰገነች።

"ደህና ነህ ... ምንው ችግር አለ እንዴት?" አላቸው። ደስታ ወደ የሚሉትን ለመስማት የመፈለግ ስሜት ግን የለውም።

"እይ ምንም የለም። እንጠይቅህ ብለን ነው። አይሆን አሺ" ብለው ሁለቱም ተመልሰው ሂዱ። ደስታ ፊትን በስተገራ ወደ ግድግዳ መልሶ፤ ደርባውን ለባሩ ሰጥቶ ተኛ። ይህ በምልክት የሆነ

"አትገቡብኝ" እንደማለት ሊሆን ይችላል። አንዳንድ ጊዜ ከሰውም ከግድግዳም ጋር መተያየት ተመሳሳይ የሚሆንበት ወቅት አለ።

አሁንም በሩ ተከፈተ። ሆኖ ብሎ ወደ ግድግዳው እንደዞረ ለመቆየት ወሰነ። ማንም ቢሆን ተመሳሳይ በ"እንደምንህ?" ጀምሮ "በአይዞህ" ከሚያልቅ የዘለለ ፍቃድ ይዞለት እንደማይመጣ ታውቆታል።

"ወይ ተኝቷል መሰለኝ"

"እይ አሁን እነ ሲስተርን ሲያወራ ነበር፤ ግን እኮ ምንም እደንቀሳቀስም"

"ከረ እየተነፈሰ ነው" እያሉ የመጡት ሰዎች ማንሾካሾካቸውን ቀጠሉ። ለዎቹ የሆሰረታሉ ጽዳት ወራተኞች ናቸው።

"ምስኪን ኩርምት አለ" አሉ በዕድሜ ገፋ ያሉት ሴት።

"ያላዝናል! በታ እንግዲህ እግዚር ይሣረው አንዲ ሌላ ምን ይባላል" ተጠለች ልጅ እግሯ ሴት።

"እንደው ቢያምን እኮ ፀበል ምናምን ቢሞክር ጥሩ ነበር፤ ዶክተሮቹ እጄ አይሉም" አሉ ለሮጊቷ ሴት።

"ግን እኮ በህክምና መፍትሄ ከሌለው ምን አማራጭ አለው" አለች ሌላዋ። ይህን እያወሩ በሩን ከበስተጎላቸው በዝግታ ዘግተው ወጡ። ደስታ መውጣታቸውን እንዳወቀ "ኡ.ፍ.ፍ.ፍ" ብሎ ተነፈሰ። የሆነው ገብቶታል። የመጀመሪያዋ ነርስ ስለሞት ስላወራት ብቻ ወጥታ "ደስታ መሞቱ ነው" ብላ ሲታወራ አልቀረችም። የሰሙት ሰዎች ደግሞ እንደተለመደው የሰሙትን አመኑ።

ደስታ በዚህ ሃግብ ውስጥ እያለ ራሱን በሃዘን ይሁን በአግራሞት ባለየ ሁኔታ ወዘወዘ። "ሰው የሰማውን ሁሉ እውነት ነው ብሎ የውሸት የሚኖርባት ሃዘር" አለ ለራሱ። "ሃገሪ ደግሞ ምን ታደርገኝ?" ቀጠለ ገሳይ እታች ውሸትና ወሬ ብቻ" ብሎ ተማረረ። ውሸት ተደማጂ ሥርዓትና ባህል ሆኗል ብሎ ከወሰነ ቀይቷል። ምንም እደነት ጉዳይ

አውነተኛነቱ ሳይሆን መሰላሰቡ ብቻ ነው ቋሚነትን የሚያስጠጥደው ደስታ አሉ ራሱ "የውሸት ተኝተ" እያስመሰሰለ እንደነበረ ታወቀው ፈገግ አለ። የሚቀረው ውሸትና ማስመሰሰል ሲሆን ስንደሞታል እንሁ አለ።

"ሰው ፈሃል። አይጠይቅም።" "ሃገር እያደገ ነው" ሲባል፤ "የራሴ" ይላል። የሃገርና የሱ ዕድገት ተያያዥነት ይነራቸው አይነራቸው የሚያውቀው ነገር የለም። ግፉ ቢል "ሃገር ካደገች እኔ ታዲያ ሆኖ ይርበኛል" ሲል ነው የሚጠይቀው፤ "እሱማ ዕድገቱ ያመጣው" ሲባል፤ "አሁን" ብሎ ራሱን ይነቀንቃል።

ይህን እያሰበ በሩ በድጋሚ ተከፈተና ወጣቱ የደስታ ሃኪም ገዢ ደርሞውን ወደ ግድግዳ ማዞር ሳይችል ሃኪሙ ስለገባበት ተናጸ።

"ሀገር እንደምን አደርክ?" አለ ወጣቱ ሃኪም። ቢያንስ ከደስታ በፊት ሆኖ ዓመታትን ያንሳል። ጀማሪ በመሆኑ ለሰራ ያለው ነገት ሄደው የተጋባ ነው። ገና ለምን መሰራት እንዳለበት አልገባውም። አንዳንድ በጣም አዋቂ የሆኑ ይመስሉትና ወር መጨረሻ ላይ ደመጠዙን ሲቆጥሩ የአዋቂነት ስሜቱ ድራሹ ጠፍቶ በቅጽበት የትንሽነት ስሜት ይወረዋል። በሌላ ጊዜ እንደ ደስታ ያሉ ከእሱ በዕድሜና በመገናኛ ማዕረግም ከፍተኛ ሃኪሞችን ሲያይ ደግሞ፤ ትንሽ ልቡ እንደ ቶ እንደዚህ አሆኖለሁ በሚል ትልቅ ተስፋ ሞልታ ልታብጥ ትያምራለች። በሌላ አጋጣሚ ደግሞ እንዲህ እንደነሱ አሆኖለሁ ብሎ ያስቆጥራ ሃኪሞች፤ ደክመው፤ ታመውና ቀልባቸው ተገፎ ሲያይ "ቢታ ግ ቢል እንደዚህ ነው የምሆነው" ብሎ ተልቦ ይገፈፋል። ለወጣቱ ሃኪም "ሃኪምነቱ" እንዲ "ሰውነቱ" ትዝ አይለውም። ሌሎቹንም ሲያይ "ሃኪምነታቸው" እንዲ "ሰው" መሆናቸው አይታወቅም። የዕውቀት ደረጃውን በደመጠዙ ብዛትና ማንሰ መለካቱ አይገርመውም። ስለ ተማሪ ብቻ መራብ፤ መጠማትና መታመምን የመሰሰሉ ቋሚ የዕለት ነፍ ተግዳሮቶች የሚቀሩለት ይመስላል። ይህ ምናልባት በሃኪምነቱ ደግሞ ሳይሆን በወጣትነቱም ጥምር የሚከሰት ስሜት ሳይሆን አይቀርም መኖር ማለት አትም ደክሞ ጡረተኛ እስከሚሆንበት ዕድሜ ድረስ የሆነ ነገር መሰራትን ግድ እንደሚል የሚረዳው ዘግቦቱ ነው።

ለሙሉ ሃኪሞች በሚገርም ሁኔታ ከታማሚ ዑሉ ለማከም የሚሁበድ ታማሚ ቢኖር ሃታመመ ሃኪም ነው። በርግጥ ለማከም የሚሁበድ ሙሉ አይነት ታማሚ አለ።

“ደህና ነሃ ዶ/ር” አለ ደስታ ወጣቱን ሃኪም እያስተዋለ። ሃኪሙ ለምን ሊጠይቀው እንደመጣ አልገባውም፤ ግን ጠርጥሯል።

“እንዴት ነህ?” አለ ወጣቱ ሃኪም።

“አለሁ እንግዲህ እንደምታየኝ” መለሰ ደስታ።

“አይሆኒ በደንብ ትኖራለህ” አለ ወጣቱ ሃኪም በማጽናናት መልክ።

“ይህች ‘አይሆ’ አልለት ብላኛለች” አለ ደስታ በሆዱ። ወጣቱ ሃኪም ከደስታ መልስ ሲያጣ

“እያመስልህም?” ብሎ ጥያቄውን ቀጠለ

“ምን?” ደስታ መለሰ።

“ደህና የምትሆን?” አለ ወጣቱ ሃኪም።

“እኔ ምን አውቃለሁ። እንተ ንገረኝ እንጅ” አለ ደስታ። የወጣቱ ሃኪም ግራ መጋባት ከምን የመነጨ እንደሆነ ጠንቅቆ ያውቃል።

“ያው እንተም ታውቀዋለሽ ብዬ እኮ ነው” አለ ሃኪሙ በፍፁም ርግጠኝነት።

“ምን?” መልሱ ጠየቀ ደስታ።

“ሸታውን” መለሰ ሃኪሙ።

“በምን አውቃለሁ?” ደስታ ውስጡ እየነቃ መጥቷል።

“ያው ሃኪም ነህ፤ ለአንተ እያነገርም ብዬ ነው” አለ ወጣቱ ልጅ ለሁንም በፍፁም እርግጠኝነት። ሌላው የወጣት ሃኪሞች መገለጫ

ፍፁም የሆነ ርግጠኝነት ነው። የሚያውቁትን ጉዳይ ሊጽፈው
አይጠረጥሩትም።

"ሃኪም ብሆን ህመሜን እንጂ በሽታዬን በምን እውቃለሁ?" ሲል ጠቅ
ደሰታ። ወጣቱ ሃኪም መሬት መሬት ማየት ጀመረ። ወሰኑ ላይ
የተነጠፈው ሴራሚክ ውስጥ ያለው የፊቱ ምስል መልሶ አረጋጠጠት።
ምን እኔ ላይ ታረጣለሽ እትመልስም የተጠየቅኩውን የሚለው
መሰለው። ዐይኑን ከወሰኑ ሲያሸሽ በአትኩሮት ከሚያዩት የነብሳ
ጥይኖች ጋር ተፋጠጠ። የደሰታ ዕይታ ሰርስሮ ውስጡ የገባ መሰለው።
የደሰታ ዕይታ ሰርስሮ የሚገባ ቢመስልም እንኳን በደሰታ ዐይን ውስጥ
የትዝብት ላይሆን የሃዘን ድባብ በማስተዋሉ ትንሽ ተረጋጋ።

"ሃኪሞችን እንዴት ማከም እንዳለብኝ በደንብ አላውቅም" ሲል ተናገረ
ወጣቱ ሃኪም። ይህን እንደተናገረ የደበተው ስሜት ከላይ ገጠመ
አለለት።

"እላውቅም" ማለት ረፍት ይሰጣል አይደለም" አለው ደሰታ የወጣቱ
ፊት ሲበራ አያስተዋለ።

"ቆ-ላል!" አለ ወጣቱ ልጅ።

ደሰታ ወጣት ሃኪሞች ያሳዘኑታል። ብዙዎቹ ሃኪሞች ልጅነታቸውን
የተነጠቁ ናቸው ብሎ ያምናል፤ ከሀፃንነት በተጥታና ነፃ ዝውውር ላይ
አዋቂነት የተሻገሩ፤ በአፍላጎት ዕድሜ የሰው ህይወትን ያህል ትልቅ
ተራራ በትኩረት ተጭኖባቸው የጎበጡ።

"እሴ እንደ ጥያቄ ልጠይቅሽ?" አለ ደሰታ በማስፈተድ ሳይሆን
በማላመት አይነት ቃል።

ወጣቱ ልጅ "እሺ! እንዴ በደሰታ" ብሎ መለለ።

"ጥምጣይቶህን ሳታውት ለምን በደሰታ ጠይቀኝ ትላለሽ?" አለ ደሰታ
ሊጠይቀው ያሰበውን ጥያቄ ወደጊላ በማቆየት።

ልጅ ግራ በተጋባ ሁኔታ ደስታን አየው፤ የሚመልሰው ግን አልነበረውም። ደስታ ደግሞ በባህርይው በተሰማይ የሚመልሱ መልሶችን ተቀብሎ ማለፍ ይከነክነዋል። ሰው ከሌሎች ፍጥረታት የሚለየው የማስተዋል ባለቤት በመሆኑ ከሆነ፤ ንግግሩና ምላሹ ሁሉ ከልምድ የራቱና የጠራ መሆኑን አለበት። ብሎ ይከራከራል።

“የጠየቅኩክ ጥያቄ ግር አለኝ እንዴ?” አለ ደስታ።

“ጥቂ?” አለ ወጣቱ ልጅ። ግራ ከመጋባቱ የተነሣ ደስታ ከአንድ በላይ ጥያቄ የጠየቀው መስሎታል። ደስታ ፈገግ ብሎ ጥያቄውን አስታወሰው።

“ጥምጠይቅክን ሳታውቅ ለምን በደስታ ጠይቀኝ ትላለኝ?” በማለት።

ልጅ ጥያቄው ደረሳልኛል የሚል ትንሽ ተስፋ ፍሮት እንኳን ከነበረ ተስፋው ተኖ ጠፋ። ምን መመለስ እንዳለበት ባያውቅም ዝም ብሎ መቀመጥ እንደማያዋጣው ተገንዝቧል። በሌላ ልቡ ደግሞ “ይህችን መመለስ እንዴት ያትተኛል” እያለ ራሱን ይወቅሳል። ወጣቱ ከራሱ ጋር መግት በገጠመበት ሁኔታ ውስጥ እያለ ደስታ በድጋሚ ሌላ ጥያቄ ጠየቀው።

“ለምን መልስ መመለስ እንዲቃተኝ ታውቃለኝ?” በማለት። ልጅ የበለጠ መደንገጥ ጀመረ።

“አላቃተኝም” ድንገት ከአፋ አመለጠው።

“እሺ እንግዲያውስ መልስልኛ?” ደስታ ሊለቀው አልፈለገም።

“ጥቂን?” ብሎ ከማለቱ፤ ደስታ “የፈለግኩውን” በሚል መልስ ትክክልን ነቀነቀ። ወጣቱ ልጅ እዚያው ከተቀመጠበት ሳይንቀሳቀስ ጥቂት ሰከንዶች አለፉ። ደስታ የወጣቱ ጭንቀት እየጨመረ መምጣቱን አስተውሏል።

“ምንው ጨነቀኝ እንዴ?” አለ።

"አረ በፍፁም" ዋሽ ልጄ። በሆኑ እነዚያን "ዶ/ር ደስታ አሞታላቸው" ብለው የላኩትን ክርሶች አየረገመ ነበር።

"ለምን ትዋሻለህ?" ቀጠለ ደስታ።

"እ-እ-" አለ ወጣቱ ልጄ።

"ለምን ትዋሻለህ? ቀላል ጥያቄ ጠየቅኩኝ መመለስ አልቻልኩም። ደግሞ ጠየቅኩኝ፤ ግራ ተጋባኝ። አሁን እዚህ ምን ልታደርግ እንደመጣህ እንኳን እርንጠኛ መሆን አልቻልኩም። የጠየቅኩህ ጥያቄዎችና አጠያየቁ ግር ስላለኝ መሄድም፤ መወያየትም ምርጫ ሊሆኑልኝ አልቻሉም። እስኪ ራሱን ተመልክተው፤ አቀማመጧ ወንበሩ ላይ የቀምከ ነው የሚያስመስልህ፤ ጀርባህ ከወንበሩ ድጋፍ ምን ያህል እንደራቀ አስተውላለሁ? ሁለቱ አጃችህ የወንበሩን መደገፊያ የመጥኝ ብለው ይዘውታል። በወንበሩ ስር ሾልህ እንዳትወድቅ የፈራኝ ነው የምትመስለው። ድንገት ሌላ ሰው እወግ ቢገባ ሰባራ ወንበር ላይ የተቀመጠ ነው የሚመስለው። ልብህ ምን ያህል አየመታ እንደሆነ እንታ ታውቃለህ። እዚህ የሚተዘቅዝ ዘፍል ውስጥ ሆነኝ ግንባርህ ላይ ላብ ችፍፍ ብሏል። ይህ ሁሉ፤ ባለፈው ሁኔታ ውስጥ ምቹት እንዳልተሰማህ ይነግረኛል። እንታ ደግሞ 'ደህ ነኝ' ብለህ ትዋሻለህ....." ብሎ ወረደበት።

ወጣቱ ግዜም "ይቅርታ ዶ/ር፤ አንድ ሥራ አለኝኝ ሂጄ ልስሪና እመሰላለሁ" ብሎ ከመቀመጫው ተነሣ። ደስታ "እ-ሃ-ሃ-ሃ-ሃ" ብሎ ጣቀ።

ወጣቱ ልጄ ምንድን? አለ። አሁን መናደድ ጀምሯል።

"ልክ ከበሩ ስትወጣ የምትገኘው ራጫ ታየኝና ነው የላቅሁት? አለ ደስታ በማሸፍ።

ወጣቱ ግዜም "ዶ/ር እየቀለደኩበኝ እኮ ነው!" አለ በቀጣ። "እኔ እኮ እከብራኝ ነው እንጂ..." ብሎ ሊቀጥል ሲል

"ለምን?" ብሎ ደስታ አቋረጠው። "ለምን ተከብረኻለህ?"

“እንዴ...” ቀጣው ወደ አገራቸው ተመለሰ።

“ደግሞስ እኩባርትህን በቀጣ ነው እንዴ የምትገልጽልኝ?” ቀጠለ ደስታ።

“አረ... እኔ...” ወጣቱ ልጅ የሚያደርገውም ሆነ የሚለው ጠፋው።
አሺ ይቅርታ! ልሂድ?”

“እኔን አስረቅደኸ ነው እንዴ የምትሂደው?” ደስታ አመረረ።

“አረ እይደለም እንዲሁ ማሰቱ ነው” ልጁ አፋ ሳይ እንደመጣለት መለሰ። በስሜት ውስጥ ስንሆን አብዮናውን ጊዜ ማሰብ ያቅተናል። ስሜት ምላሽን ከአዕምሮ ይገነጥለዋል! አካልንም ከማንነት ያፋታል። የምናደርገውና የምንሰው ይምታታል።

“ይሂ እኩ ነው ጥያቄዬ?” አለ ደስታ በተረጋጋ ሁኔታ።

“ምን?” አለ ልጁ።

“ቅድም ጥያቄውን ሳታውት ለምን በደስታ ጠይቀኝ ትላለህ አልክክ”
አሺ”

“አሁን ደግሞ እንዲሁ ማሰቱ ነው አልክ”

አሺ”

“ምን ማለትህ ነው?”

“አሺ እንጂ አርፍ አለ ልጁ።

“ጥሩ። ለምን ይመስልሃል?” ጠየቀ ደስታ። አሁን ንግግራቸው መስመር እየያዘ እየመጣ ነው።

“ያው ለምን ይባላል ነገ” መለሰ ልጁ።

“ለምን ለመደብዘን?” ጠየቀ ደስታ።

"ሰው በልማድ የሚኖር ፍጥረት ነው" ሲባል እንብረዳለሁ" አለው።
ኮራ ብለው።

"እንተስ ምን ይመስልሃል?" አለ ደስታ።

"ምን?" ለጁ መለሰ።

"እንተ በልማድ የምኖር ፍጥረት ነኝ ብለኸ ታምናለሁ" ብለው
መቀመጥ። የደስታ አካሄድ ገና አሁን ተሰገጸለት።

"እንደዚያ አስቤ አላውቅም" ሲል መለሰ።

"ጥያቄው ጭራሽ አስባኸ ታውቃለሽ ወይ? ነው" አለ ደስታ።

"እንዴት?" አለ ለጁ። "አሁንስ አባላው ይሂ ሰውዬ፣ ብሉ፣ ብሉ እው
አታውቅም ይለኛል" እያለ በሆዱ።

"ሰው በልማድ የሚኖር ፍጥረት ነው" የሚል እንብረዳለሁ ከሌለ
በሙሉ ርገጠኝነትና ኩራት ነበር" አለ ደስታ።

"እዎን" መለሰ መጣቱ።

"ርገጠኝነትህ በአባባሉ እውነትነት ላይ ነው ወይስ እንብረዳለሁ
እንደምታውቅ ማለቱ ነው" ቀጠለ ደስታ።

"እሱን አስቤ አላውቅም" መለሰ መጣቱ። የተጻፈ ሁሉ እውነት
የሚመስለው ዕድሜ ላይ ነው ያለው።

"ስለዚህ ስታሰብው እንተ በልማድ ብቻ የምትኖር ፍጥረት ነህ" አለ
ደስታ።

"አይመስለኝም" መለሰ መጣቱ። ብዙም እርግጠኝነት ሳይታይበት።

"እነዚህ አይመስለኝም" አለ ደስታ። በመተጠልም "አሰማራልሁ ብሎ
ሳይሆን መሆኑን የሰጠው ብዬ እምናለሁ" አለ በማስረጃ። "መሆኑን
የልምድ አፈጻጸሙን እንድታስተውልና፤ እንድትመረምር ካላቸነኸ ምን

ጥቅም አለው?" ሲል ቀጠለ። "መማር ልማድህን ብቻ ሳይሆን፤
አውቀት ነው ብለህ የምታምነውን ሁሉ የምትደፍርበት መሣሪያ ነው።
ይህ ካልሆነ ትምህርትህ መክኗል ማለት ነው።"

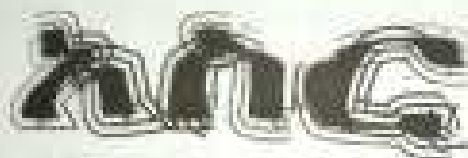
ወጣቱ ሃኪም በቆመበት ራሱን ነቀነቀ፤ የመስማማትም ይሁን
የመገረም ግልጽ አይደለም። ዐይኑ በድጋሚ ከደስታ ዓይን ጋር ሲጋጭ
"አይ ልክ ነህ" አለ።

"ልክ ላልሆንም አችላለሁ። ረጋ ብለህ አስብበት። እኔ ስላልኩ እውነት
ይሆናል ማለት አይደለም። በወጣትነትህ አንተ ላይ ያለው ሃላፊነት፤
በለተባሉትና በለተጻፉት ነገሮች ማስብ ብቻ ነው።" አለው ደስታ።

ወጣቱ ሃኪም "እሺ" አለ፤ ውይይቱ በሰላም በመጠናቀቁ በውስጡ
"ከፍይ" እያለ።

"ቅድም ልጠይቅህ ያልኩህን ጥያቄ ልጠይቅህ?" አለ ደስታ እየሣቀ።

ወጣቱ ልጅ "በደስታ....." ብሎ ጀመረና፤ "አይ ሰላፊ ይበቃኛል ሌላ
ጊዜ" ብሎ መለሰ አሱም በተራው እየሣቀ።

ከብሩ መኪናውን እየነጻ ከግቢው ውጥቶ ወደ ዋናው አውራ ጉዞ ተመመዘዘ። ውቢት በሃሳቡ መጣችበት፤ የተንቀሳቃሽ ስልኩን አገዛ። እንደሰመደው ወደ እሷ ሊደውል አሰበና ተወው። ማታ ላይ ወልደ የተጨቃጨቁትን አስታወሶ ፀብ ላይ መሆናቸው ትዝ እያለው።

“እሁን እኔ ምን ቤት ነኝ እና ነው እንደዚህ ያንጨረጨረኝ? ሱ ራሱን መየቱ። ታሃቢ ባል ነኝ? አርቃሪ ነኝ? ምንድን ነኝ? የጥያቄ መዓት ራሱ ላይ አወረደ። “ሆ— ይገርማል! ፍትህ ማ እንዲህ ይሆን? እሱ አሁንም ለራሱ።

የትራፊክ መብራት ያዘውና ቆመ። በከተማው ውስጥ በጽኑ የተገጠሙት የትራፊክ መብራቶች ከወትሮው የተለዩ ናቸው። መኪናቸውን ማቆም ብቻ ሳይሆን ለምን ያህል ደቂቃ እንደሚቆይባቸው ሁሉ ያሳውቋቸዋል። ከብሩ ከነዚህ መብራቶች መገጠም በኋላ መዝገብ ላይ መቆም በጣም እየበዛ መምጣቱን አስተውሏል። ወይ በፊት ጥ ያህል እንደቆመ የሚቆጥርለት መብራት ስለሌለ ይሁን ወይም አሁን ብዙ ሰዓት እየቆመ መሆኑን ገን አርግጠኛ ሆኖ መናዝር አይቻልም ዘር ዘር መብራቶቹ የትራፊኩን ፍሰት ትራፊኩን በማቆም እየገለበጠ ይመስላል። የትራፊኩ ፖሊሶቹም የሚያልፉትን መኪናዎች ሸፈኖቻቸውን ከማገድ በየመብራቱ ተጠግተው የሰለት እንደ የሚለምኑትን ነጻያን እንትስቃሲ በዓይነቱራኛ መከታተል የተሻለ ሆኖ አግኝተውታል። ነጻያንን መመዝገብ የሚከሰክለው ሆኖ የሰለ ሰሞን ደስታ ይህን ሆኖ ጥምቀትን ሆኖ ብሎ ሰይሞት ዘር።

ቋጥሮ "ለምን ምትክት?" አልከው ሲሉት፡

"ተመልከቱ እስኪ የሚቀርብንን ነገር" አለ።

"እኛም ምን ይቀርብናል?" ከብሩ ነበር።

"እኛን ወላጅ አልባ ህፃን ልጅ እንድ ብር ሰጥተን ምን የመሰለ የጽንት ስሜትና የፀፀት አጠባ ሥርዓት የማከናወን ተግባር የፈፀምን ይመስለን ነበር።

እንደ ህፃን መራቡ፣ ጉዳና መዋሉ፣ በፀሐይ መቀቀሉ፣ በቁር መቆርፈዱ፣ ራቁት መሄዱ ሁሉ እንዳይታየን የሚያደርግልን ይኸው የእንድ ብር ምጽዋት ነው። ያውም ከምክር ጋር ማመሽዬ ምንም መጥፎ ነገር እንዳታደርግ እሺ" ብለን፤ የተገኘውን አጋጣሚ ትንሽ የጉዳና ሥነ ምግባር ለማስተማር ሁሉ እንጠቀምበት ነበር። ይህን በማድረጋችንም ማህበራዊ ሃላፊነታችንን የተወጣን መስሉን ደስ ብሉን እንወል ነበር። ታዲያ ምን ያደርጋል ምትክ እያሳጣን ነው። "ለምን ደስ ብሏችሁ ይዋል?" ብለው፤ ይህችም የደስታ ምንጭ ሆና ሀገ አወጡብን። እንደኛ ሃገር መንግስት መቼም ሀዘቡን የሚመቀኝ የለም። እዚህ አንኖርም አላልናቸው፤ ምን አለ ከቀላሉ የገነት መንገድ እንዱን ባይዘጉብን? ብሉ መሰሰ ደስታ። በቁም ነገር የጀመረውን መልስ በቀልድ እየዘጋ።

ከብሩ መብራቱ ላይ እንደቆመ፤ ከፊቱ የቆመ መኪና አሽከርካሪ ተጠጥቶ ጭላጭ የቀረው የላስቲክ ውሃ ለእንድ ህፃን በመመጽወት ሀገ ሲጥስ አየ። እሱን ትላንትና የቀጣው እይነት ያደፈጠ የትራፊክ ፖሊስ ከእሁን እሁን መጥቶ ቆነደደው ብሉ በዐይኑ ሲማትር ምንም የለም። ትራፊክ ፖሊሱ የሀገ የበላይነትን በዚህ ሽጉጥ ከጠዋት ፀሐይ ለመከሰል ወደ አንዱ ሂዷል።

ህጡ ልጅ የላስቲክ ውሃውን እንደያዘ ወደ ከብሩ መኪና ሲያቀና ከብሩ እያስተዋለው ነው። ልጁ በላስቲክ ውስጥ የቀረችውን ውሃ በስስት ያያታል። ከብሩ ልጁ ውሃውን እንደማይጠጣ ገመተ። ሰውየው ላስቲክን ይሁን ውሃውን የሰጠው እርግጠኛ መሆን ባይቻልም ህፃኑን

ልጅ ግን ለአንጉል ጉጉት ዳርጉታል። ልጁ ወደ ክብሩ መኪና ሲጠጋ መብራቱ ቀጥሮ ስለጨረሰ ክብሩ ህፃኑን ልጅ ከጎላሰቲክ ውሃው አልፎት ሃደ። ልጁን አልፎ በፀቱን እንደተሸከመ መኪናውን በፍጥነት ወደፊት ነጻት። ከቦታው በማምለጥ ከፀቱ የሚያመልጥ መሰሉት እዕምርው ግን አለቀቀውም። “ይህን ህፃን የጭላጭ ውሃ ስስት ይታይ በደረቅ ጉርሮ እንዲውል የፈረደበት ማን ነው?” ሲል ጠየቀው። አሁንም የመኪናውን ፍጥነት ጨመረ፤ ከማን እንደሚያመልጥ፤ ወገኑ ማንስ እንደሚፈጥን ባይገባውም።

“መሢድ መች ነው መሢድ፤
መንገድ መች ነው መንገድ፤
ራስን ካልጣሉት፤
ራስን ካልሸሸት፤
ወደየት ቢሄዱት፤
ከየትሰ ቢደርሱት፤
ማንነት መልክ ነው
ነቅሰው የማይጥሱት።”

የደስታ ስንኞች በጆሮው አስገመገሙ። የመኪናውን ራዲዮ ሕት “...እትዬጵያ ቡና በጥሩ አጨዋውት ቢያሸንፍም ወደ ቀድሞ እኩም የመመለስ ችግር ይስተዋልበታል.....” የሚለው የስፖርት ዜና ከራሱ ሽሽት ገላገለው። የመኪናውን ፍጥነት ቀንሶ ዜናውን እየሰማ ቱሪስቱን ሳያስተውል በሰላም መንጻፋቱን ቀጠለ። ዕድሜ ለስፖርት ዜና የሞላ ሳይታወቀው ንደኛው የተኛበት ሆስፒታል ደረሰ።

ከመኪናው ወጥቶ ወደ ሆስፒታሉ የእንግዳ መቀበያ በማምራት፤ ጆሮ ደስታ የተኛው ሰንት ቀጥሮ ነበር? ብሎ ጠየቀ።

“408” አለችው አስተናጋጁ ቀና ብላም ሳታየው።

“እሺ አመሰግናለሁ” ብሎ ወደ አሳንሰሩ አመራ።

ከቆሩ ለአስተናጋጁ "አመሰግናለሁ" ብሎ ወደ አሳንሰሩ ሲያመራ፤ አስተናጋጁ ቀና ብላ ሳታይ መልስ ሰጥታው እያለ በማመስገን ተቆጩ። እውን ቀና ብላ ባለማየቷ ቀኑን መሱ ከሚመላለሱ ባለጉዳዮች እንደ እንዲ እንዳየችው ተሰማው። ትኩረት አለማግኘትና አለመታዩት ሁሉም ይቆጠቁጡታል። ለማንም ሰው ቢሆን። ከቆሩ ደግሞ ቀና ብላ ባተየው ሊኖር የሚችለውን ምላሽ ጠንቅቆ ያውቀዋል። "ወይ ዶ/ር እንደምን እጂርክ" ብላ፤ ከተቀመጠችበት ወንበር የመገዘለል ያህል በመሰረዝበት ተጎስታ ሰላምታ ትሰጠው ነበር። ሰውዬውን ሳይሆን ጽኑነቱን እክብራ።

በዚህ ሃሳብ ውስጥ እያለ፤ አሳንሰሩ እንደመውደቅ ዘጭ ብሎ ተሳፋሪዎቹን ካስፈራራ በኋላ አራተኛ ፎቅ ላይ ቆመ። ምንም እንኳን ይህ ዘጭ ማለት የአብዛኛው አሳንሰር ባህርይ ከሆነ ቢቆይም፤ ለሌሎች ሆነ ለሌሎች ይህን መልመድ አስቸጋሪ በመሆኑ ተሸታፊነቱ የገቡት ሰዎች ሁሉ ተሸታፊነቱን ወጡ።

ከቆሩ ከሰፊ ትኩረትና ከተመጠነ ጥላላ ከገደቡ ጋር ሆኖ ቢቸኩል እንኳን ለመሸቀዳጀም አይመችም። ኮርቶም ቸኩሱም አይሆንም። ሌላው ተሸታፊነቱ እንኳን ደግንም ለማምለጥ በሚሞክርበት ጊዜ ይቅርና በሰላሙ ጊዜ እንኳን ኮርቶ የተከፈለን ሰው ለማስተንፈስ ታጥቆ የተዘጋጀ ነው። "ምን ይቆልለዋል"፤ "እሱ ከማን በልጦ ነው"፤ "ምን ይመስላል"፤ "ጥጋቢኛ" እያለ በመዘርጠጥ፤ ራሱን ሊፈጠርበት ከሚችለው የበታችነት ስሜት ከመከላከል ወደኋላ አይልም። ማንም ከማንም በማይበልጥበት ዓለም እየኖረ፤ ማንም ቢሆን ዐይኑ እያየ እበልጥሃለሁ የሚለውን ሰው ማከበር ይቸግረዋል። የሰው እዕምሮ እውነትን ያውቃል። እውነቱ ደግሞ የሰው ሁሉ እኩል መሆኑ ነው።

የሰው ልጅ እኩልነትን እንደማስረጃ ከሚያሳዩት አንዱ "ሰው" መሆኑ ነው። ሰው መሆኑ ማለት ደግሞ፤ ራሱን ትኩረት ከተወለደ በኋላ፤ ከልብስ ደምሮ እካላችንን ከሚሸፍንት የማንነት ሽፋኖች መላቀቅ ነው።

ሰው ራሱን በመወለድ ይላት የመጣውን መሰረታዊ ማንነት ማለትም መወለድ፤ መኖር፤ መሞትን ይዘነጋል። ገላው በእኛ ሆኖ

የሰመደው መቀት ሲቀርቡት እንዳይበርደውና እንዳይቆረፍዱ ልብ
መደረብን፤ ቆይቶ መለያ ስምን፤ ሃይማኖት፤ ዘር፤ ብሄር፤ ቤተሰብ
መያ፤ ትምህርትና የመኖሪያ ሰራርን የመስሉ ግዑዝና ምናባዊ
አልባሳትን በመደረብ ሰው-ነቱን ያጣል። በቀረ ዘመነ-ሁሉ ያሳፈሩ
የተጠለደውን ማንነት ፍለጋ አውቀው ሆነ ሳያውቅ ሲቆይ ይኖራል።
ሰው መሆን ከዚህ ሁሉ ድርብርብ ሽፋን የበለጠ መሆኑን ሳያውቅ
ወይም ሳይረዳ ህይወቱን ይገፋል።

ሰው መሆንን ለማወቅ የሚሄድበት ትግል፤ ሁሉም ከብርድ ለመሸገጥ
ከሰላና ጥላ፤ እንዲሁም ሽፋን እንደመረለገ ነው። ለዚህም ማሳያው
የአብዛኛው ሰው ቋሚ ፍላጎት ህይወትን "መለወጥ" ነው። ሁሉም ሰው
“ራሴን ለውጪ”፤ “ቤተሰቤን ለውጪ”፤ “መለወጥ አለብኝ.....”፤
“ቤተሰቤን ልለውጥ”፤ “ሃገሪን ልለውጥ”፤ “ሃይማኖቴን ልለውጥ”
እያለ ይኖራል።

በዚህ ሁሉ ለውጥ ውስጥ እያንዳንዱ አዲስ ለውጥ እርግ ህይወት
እየሆነ እንደ ልብሰ ከመደረብ ውጭ አውነተኛ ለውጥ ሳይሆን
ይቀራል።

አውነተኛ ለውጥ የማይኖረው ሰው ስላልጣረና ስላልሞከረ ሳይሆን
ለውጥ ሃይት እንጂ መደረሻ ባለመሆኑ ነው። በእንደ ለውጥ መርዳት
በሰው ተፈጥሮ ውስጥ ከማይቻሉት ሀቆች አንዱ ነው። በመሆኑም
ሰው ቢለውጥ፤ ቢለውጥ ከደረባቸው የማንነት አልባሳት እንዴት
ወይም ሌላውን እንጂ ሰው-ነቱን ሊሆን አይችልም። በጉርጫ
ግን ሰው-ነቱን ሳይሆን፤ ከድርብ አልባሳት አንዱን እና ለጊዜው
የተመቸውን ሊሆን ሃብቱን፤ ጉልበቱንና ወገኑን፤ ሳይሆን
ሃይማኖቱንና ብሄሩን፤ አልፎ አልፎም ሃገሩን እና የመሳሰለውን
እየመዘዘ፤ የተወደደም፤ የተጠላም፤ የተከበረም፤ የተደረገም፤
የተፈራም፤ የተናቀም እየመሰለው ይኖራል።

ከዚህ የማንነት ግራ መጋባት ነፃ የሚወጣው በሞቱ ነው። ሞት ትልቁ
ነፃ አውጪ ነው። በሞቱ ሰው ሆኖ ተፈጥሮ ሰው-ነቱን ወፍቶት

ሊቀትት የኖረ ሁሉ ራሳ ሆኖ ይጠፋል። እንዳልነበረ ይረሳል። ስሙና ግንኙነት ሌላ ይወርሳል።

አሁን ለምድር የምንኖር ሰዎች ሁሉ፣ እኛ እያንዳንዳችን በምድር እንደ ግለሰብ መኖራችን ተዘንግቶ ጥድር ሰዎች፣ በሚል የወል ስም፣ ኖረን እንደነበር ይታወቃል። በቃ አለቀ።

አሁን ለምንኖር ሰዎች ጥድር ሰዎች፣ እንዳንደ ብልጦች፣ በአብዛኛው ግን ሞቶች እና መኖሪያዎች መሰለው እንደሚታዩን ሁሉ፣ እኛም የወረደት ብልጦች፣ በአብዛኛውም ሞቶችና መኖሪያዎች መሆናችን ተሰውርን የኛ ዘመን እና ጊዜ በተለየ የሚታወስ እንዲሆንልን እንተጋለን። መንገድ እንሰራለን፣ ፎቅ እንገባለን፣ ግድብ እንገድባለን፣ ሃገር እናለማለን፣ እያደግን ነው እንላለን። በአዳዲስ ህንፃዎች ውስጥ እርግ ችግርዎችን ተሸክመን ከትላንት የተሻልን ይመስለናል።

ከወይናችን ፊት የሚሆነው ሁሉ የዘመን ስዕል መሆኑ አይታስብልንም። ሰዓሊያኑ ደግሞ እኛው ጥበባችንን የማናውቅ፣ ሃላፊ ሰራችን ባዕድ የሚሆንበት፣ የገዛ ሰራችን ትርጉም የሚጠፋን ዘመንና ጠቢባን ነን። የዘመን ስዕል ችግሩ ዘመኑ ገላውን ከሸፈነበት ልብስ የመነጨ ማንነት ማሳያ መሆኑ ሊሆን፣ ጊዜው ሲረገፍ ከጊዜው ጋር ሟች ነውና ለታሪክ ተርፎ ታሪክ ነጋሪነቱ ደካማ ነው። ከዘመኑ ጋር ይሞታል። ዘመን ዘመንን ሲተካ፣ ትውልድ በሃረጉ ሲተካ፣ ድርን ማሳያ ቋሚ ስዕል በማጣቱ፣ አዲሱ ትውልድ ጥድር ሰዎች ግን ምን ሲሰሩ ነው የኖሩት፣ እያለ እየጠየቀም፣ እየተገረመም፣ እያዘነም፣ እየተቆጠሉም፣ እየታዘበም፣ የራሱን ዘመን ስዕል ያቀልማል፣ እንዲህ፣ እንዲህ እያለ ማንነት ተሸፍኖ ይቀራል።

ሰው፣ ሰው የመሆኑን አሻራ አጥቶ ወደ ጥቅል ሀዘብነት ሲቀየር፣ ነገርም አሻራ የለሽ የዘመናት ጥርትም ትሆንና መለያም ትርጉምም ታማሳች።

ከብሩ ከአሳንሰሩ እንደወረደ ወደ የነርሶች የሥራ ቦታ አመራ። ሆስፒታሉ ባለስድስት ፎቅ ነው። ከሌሎች ሆስፒታሎች በተለየ ሁኔታ

ሰፋ፣ ሰፋ ያሉ ኮረዶች አሉት። የግድግዳው ቀለም ወደ ቢጫ ይበልጣል። ከሬም ሆኖ፣ በኮረዶሩ ገፅ ከበሩት መብራቶች የሚመጣው ብርሃን ለቦታው ድምተት ሰጥቶታል።

ለላው ይህን ሆስፒታል ከሌሎች የሚለየው ደግሞ፣ ነርሶች የሥራ ቦታ በግልፅ ተከልሎ የተሰራ መሆኑ ነው። ታማሚም ሆነ አስታማሚ በተላሉ ነርሶችን ሊያገኛቸው ይችላል። ይህ በመሆኑም ነርሶች ከነርሰነት መቻቸው በተጨማሪ ለሌላ ለግዳሚው አስተማሚና ጠቅላይ መሪ መስጠት ግዴታቸው ሆኗል።

ከብሩ ወደ ነርሶቹ የሥራ ቦታ ሲጠጋ፣ ሌሎች ሶስት ሰዎች የነርሶችን ቦታ ለመከለል በእንጨት የተሰራውን ባልኮኒ በክፍል ተደግፈው ተረኛዋን ነርሶ በጥያቄ ያጣድፏታል።

"420 ቁጠር የቱ ጋር ነው?" ያላል ድምጹን ጎሳ አድርጎ አንድ ገርቴ ቲሽርት እና የነጣ ጅንሰ ሱሪ ያደረገ ሳሪምሰ።

"አደ እባክሽ ዶ/ሩን ጥረው። "በጣም" አመመኝ እያሉ ነው።" እሱ አንዲት በእድሜ የገፋ፣ ባላቸውን የሚያስታምመው ባልቴት።

"አንድ ጊዜ መጥተሽ አልጋውን ታስተካክይው" አለች ከፈረንጅ ሃጺ መምጣቷን መብቷን በማስከበር ማስረገጥ የምትፈልግ አንዲት ነፍሳ።

ይህ ሁሉ ሲሆን ነርሷ ከፊት ለፊቷ ከተከመሩት የህመማት ካርዶች መሃል ሃኪሙ አምጪልኝ ያላትን ካርድ እየፈለገች ነው።

በዚህ መሃል የደረሰው ከብሩ፣ "እባክሽ ቁጥር 408 በየት በኩል ነው?" አላት

ነርሷ "አንድ ጊዜ ሥራ ይገኛልሁ። ትጠብቁኝ" አለች እገነደን ቶላታደርግ። ከብሩ በድጋሚ የመናት ስሜት ተሰማው። ሆኖም ግን በሰሜት ሆኖ መመለሱን ሰላልፈለገ ትንሽ ለመታገስ አሰበ። በዚህ ልናገር፣ ልቆይ በሚል ሙገት ውስጥ እያለ ማንበብ እንደሚችል ተሳለመ። ምን እሷን እስጠየቀኝ? ራሴ ፈልጌ እላገኘውም ብሎ በግድግዳው ላይ ቁጥሮችን መመልከት ጀመረ።

ቁጥር 408 ደስታ የተኛበት ክፍል ነው። በሆስፒታሉ የምዕራብ ክንፍ ባለው ኮሪደር ላይ፤ በስተቀኝ ካሉት ሶስት ክፍሎች ሁለተኛው ነው።

ከብሩ በሩን በዝግታ በመቆርቆር ወደ ውስጥ ዘለቀ። ደስታ ራቱን ወደ ግድግዳ አዘሮ ተኝቷል። የሚወደውና የሚናፍቀው ለዛማ ጓደኛው እንዲህ ኩርምት ብሎ ደክሞና ታሞ ሲያየው ከብሩ ሆዱ ተላወሰበት። በተላሉ የሚያለቅስ ሰው አይደለም። በአብዛኛው ሃዘን ሲሰማው የሚተናነቀውን እንባ መመለስን ተሰማምዷል። ታዲያ ይህን ሲያደርግ አይኖቹ በመርፈው የተወጋ ያህል ይቆጠቁጡታል። ይኸው የመቆጥቆጥ ስሜት አሁንም ዐይኑን ተሰማው። “ዐይኑን የሚቆጠቁጥህ እኮ ወደ ውስጥ ስለምታለቅስ ነው። እንባህ ስላልፈሰሰ አላለቀሰሁም” ማለት እኮ አይደለም። እንዲያውም የእንባህ ትኩሳት ዐይኑን ሲለበልበው ሃዘኑን ያከረዋል፤ “ማልቀስን አትፍራ።” ብሎት ነበር ደስታ በአንድ አጋጣሚ።

ከብሩ ከፍሉን ማስተዋል ጀመረ። ደስታ የተኛበት አልጋ እንደ ሜትር ከሰማኒያ ቁመት ያለው ሆኖ፤ ዘጠና ማንቲም ይሰፋል። የክፍሉን የግራ ጠርዝ ይህ ተዘርግቷል። ከደስታ ራስጌ በላይ በስተቀኝ በኩል መስኮት አለ። መስኮቱ በመስታወት የተከለሰ ሲሆን ቀሞ እንኳን ወደ ውጭ ለማየት መንጠራራትን ይፈልጋል። ምናልባት ህመሙ የባሰበት ሰው ተማር እንዳይዘል በሚል ስጋት ይሆናል መስኮቱ ከፍ ብሎ የተሰራው። ከአልጋው በስተቀኝ እንደ ወንበር ተቀምጧል። ለአስታማሚ ይመስላል። ከአልጋው ጠርዝ በኩል ደግሞ ሌላ ማታ ላይ የሚዘረጋ ቀን ላይ ግን እንደሶፋ መቀመጫ የሚሆን ወንበር ተቀምጧል። ከመኝታ ቤቱ በር ትይዩ፤ ወደ መታጠቢያ ቤት የሚያስገባ ሌላ በር አለ። በሁለቱ በሮች መካከል ባለው የቀኝ ግድግዳ ላይ የእጅ መታጠቢያና የፊት መስታወት ተዘጋጅተውለታል። ክፍሉ ሁሉንም ለማሟላት የተሞከረበት ስለሆነ ከአቅሙ በላይ ተጣቧል። ይህ ሁሉ እቃ የተካተተው ሁለት በሶስት ሜትር በሆነ ቦታ ላይ ነው። ደስታም ተጣበው ከተካተቱት እቃዎች ውስጥ እንደምንም ቦታ ተፈልጎለት የተከተተ ነው የሚመስለው። ረጅም እግሮቹ ከአልጋው ስለሚተርቱ

ከጉልበቱ ታጥፎ ነው ወደ ግርግዳው ዞር የተሻው። ሆኖም ለሚመለከተው ሰው በጥንቃቄ አጣጥፈው ያስቀመጡት ይመስላል።

ከብሩ ከፍሉን ታኝቶ ወደ ጓደኛው ተመለሰ። እዚህ ሆስፒታል እየተመሳሰለ ቢሰራም፣ ከፍሉቸን ከዚህ ቀደም አስተውሉ አይታዩም።

ደስታ ወደ ግርግዳው እየሰራ መተኛት ማስመለሱን ቋሚ ሥራ አድርጎታል። በሩ ተንኳኩቱ ሰው አንደገባ ሰምቷል። የገባው ሰው ምንም ኮሽታ ባለማሰማቱ ትንሽ ስጋት ገባው። ከጀርባ ያሰውን ነገር አሳውቀው የፍርሃት ስሜት ይፈጥራል።

ደስታ በብርድልብስ የተሸፈነውን ፊቱን ቀስ አድርጎ ብቅ እደረገ ስጋቱን ለማስታገስ። ከብሩን ሲያየው ሰውነቱ ሁሉ ተነቃቃ

ጅግቱ ብለህ ስታይ እኮ የፈራኸ ነው የምትመስለው አለ ከብሩ።

"አዎ አፈራለሁ" አለ ደስታ። አልጋው ላይ በጀርባው እየተንጋገጠ ከትከሻው ቀና በማለት እጁን ወደ ጓደኛው ወረወረ። ከብሩ የጓደኛውን ቀኝ እይ በአየር ላይ ሲቀበል "ጣ" የሚል ድምጽ ፈጠረ።

"እንዴት ነክ ባከህ? ትናንት ምንው ሳትመጣ?" አለ ደስታ። ሆን ብሎ ጓደኛው ፀፀት እንዲሰማው ለማድረግ።

ከብሩ ምንም መልስ አልነበረውም "ሥራ በዛብኝ ባከኸ"

"እኛ ሥራ ቢበዛብህ ጓደኛኸን አትጠይቅም እንዴ? ይሄን እግሩ ከሰንት እንዴ ነው የምታገኘው እኮ አለ ደስታ።

"እጋጣሚ አልከው?" አለ ከብሩ።

"ታዲያ በዕቅድ አልታመም? በእጋጣሚ እንዴ" መልሱ ደስታ።

"እሱስ ልክ ነህ። መምጣት ነበረብኝ። እንዴት ነህ ለማንኛውም?" አለ ከብሩ። ወደጓደኛው ጠንካታ እየተመለሰ።

"አለሁ፤ ያው ወደ ግድግዳ ዞሬ ሃሳቤን ሳቡጥር እውላለሁ" አለው።

ጥእንተ ሃሳብ መቼም መቆሚያ የለውም" አለ ኩባሩ።

ጥእንተስ አለው እንዴ? ሰው እኮ የሚኖረው ሃሳቡ ውስጥ ነው። ሌላ ማደሪያ ምን እለን ብለኸ ነው። ወደድክም ጠላህ ማሰብህ አይቀርም" አለ ደስታ።

"ሎግኖኛውም መምጣትህ ጥሩ ነው። ዝምብሎ ማሰብ ደክሞኝ ነበር። ወደ ግድግዳ ዞሬ ደግሞ፤ በሩ በተከፈተ ቁጥር ማን መጥቶ ይሆን እያሉ መሳቀቁም ይሰለቻል"

"እንተ ይሄን ያህል ምን ያስፈራሃል?" አለ ኩባሩ

"እንዴ! ለምን አልፈራም። ይሄ እኮ ሆስፒታል ነው። ብዙው ነገር ያስፈራል! ሀመመው በእንድ ወገን ያስቃይሃል! በየምክንያቱ ለሚወሰደው ደም በመርፌ ትጠቀጠቃለህ፤ እሱም ያምሃል፤ ሃኪሙ መጥቶ ስለ በሽታህ ባወራህ ቁጥር ትሳቀቃለህ። ምንም በጎ የመሆን ስሜት ሊኖርህ አይችልም" አለ ደስታ። ቀጠለናም፤

"መታመም ትግል ነው። ወዳጄ! ስትታመም ደክማትህ ይገባሃል። ጉንፋን እንኳን ጉልበትህን ያሸበርክዋል። ትክክለኛው የሰው ማንነት የሚገባህ ስትታመም ነው። የምትቆጣጠረው የሚመስልህ አካል እና ለፊት ጥሎህ ይከበልሃል! አያንዳንዱ የሰውነትህ ህዋስ ያምሃል! ይህ ደግሞ በጉልበት የምትቀሰብሰው አመጽ አይደለም። ምንም እርገህ አታሸንፈውም። የራሱን መንገድ ተጉዞ በጊዜው ያላትሃል! መልሶ እስኪሆኑትህ።" ቀና ብሎ ኩባሩን አየው። ኩባሩ ምንም ሳይመልስ ሶፋ የሚመስለው ወንበር ላይ ተቀመጠ።

"መታመም ሰው-ነትህን ያሳይሃል። የማትረባና ራስህን ችለህ መቆም የማትችል መሆንህን በፊት ለፊት ያሳይሃል። ሀመም ጨነኝ ነው። በቁምህ አለመኖር ምን እንደሚመስል ያሳይሃል" አለና ትንፋሹን አሳረፈ።

እንዲህ ስለተሰማህ በጣም አዝናለሁ" አለ ኩባሩ፤ የሆነ ነገር መመዝገብ ያለበት መሰሉ ስለተሰማው። ደስታ ለኩባሩ ሃዘኒታ ምንም ምን ሳይሰጥ ተጠለ

ከጣም የሚያሳዝነውን ልንገርህ። ሀመም ከሰው ፊት ያስተካሃል። የሚመጡ ሰዎች ሁሉ ጠያቂዎች፤ ታኅሣሥም አቆልቶለው ያገኛሉ። ከሰው-ነት ወደ አንድ የሚታይ፤ የሚመረመር ሳጠርቅ ይቀይርሃል። እቃ የሆነው ያህል ይሰማሃል" አለ ደስታ። ይህን ሲያጠራ በጣም በርጋታ ነው። ንደትም ሆነ ቁጭት አይስተዋልበትም።

ከሁሉም የከፋው ግን፤ ስትታመም ስምህ ይጠፋል። እከሌ መሆኔ ይቀርና በሽተኛ ትባላለህ። ሰው እንኳን ሲያጠራ "ደስታ ታውቀዋለህ?" "ደስታ ደስታ....." "ያ እንኳን ታማሚው ይልሃል" ብሎ ፈገግ አለ።

"ወላጆቼህ የሰጡህ መለያ ስምህ ይቀየርና "የጠባር በሽተኛ" እዚህ የተኛው ቲቢ በሽተኛ" አየተባልህ "ከሰው-ነት" ወደ በሽተኛነት፤ ከሆነ ወደ አንድ በሽታነት ትለውጣለህ። በቃ አለቀ። ይህ እንግዲህ እኛ አንተም በጣም ብዙ ጊዜ ያያረግነው ነው። ስትታመም ግን ይጸገሃል። ይህ እንግዲህ እኔ በእደጋ ምክንያት ስለተኛሁ የገባኝ ነው" አለ ደስታ።

እውነትህን ነው። አናስታውሰውም እንጂ ብዙ ችግር አለ። እሁን እንከኳን እዚህ ስመጣ በእግባብ የሚያናግረኝ አንድም ሰው አላገኘሁ" አለ ኩባሩ።

"አረ...ምነው?" አለ ደስታ። ኩባሩ የደስታን ጨዋታ ወደ ፊት ጥሎ ሊገትተው እየሞከረ እንደሆነ ያውቃል።

እዚያ ታች (እስተናጋጃ ቀኝ ብላ እንኳን ሳታጥኝ ነው ሰንተኛ ደስ አንደተኛክ የነገረችኝ። እዚህ ደግሞ ነርሷ "ፎሬሽም ለማግኘት ፈገግ አልነበረችም። አሰቸጋሪ ነገር ነው" ሲል አብራራ።

"ምን ነው አሰቸጋሪ? - አለ ደስታ።

“ያው ያለህ፤ አሁን አንጻፋው እንኳን ቀና ብለው ቢያዩኝ ኖሮ እኔ፤ በእንደ ጊዜ አቀባበላቸው የተለየ ይሆን ነበር” አለ ከብሩ በርግጠኝነት።

“ሊያውን?” አለ ደስታ። የሚያውቀውን መልስ እየጠበቀ።

“እኔ ስለሆንኩ ነዋ” አለ ከብሩ።

“እንተ ማን ነህ? ነው ጥያቄው” አለ ደስታ።

ከብሩ ነኛ መልስ ከብሩ።

“እኔ እሱ እኔ ነው ችግሩ” አለ ደስታ አሁንም።

“ተረኛና በራሱ የሚመካ ከመሆንህ በላይ ማለትህ ነው” አለ። ደስታ ጥሪን በቀልድ መልክ ነው የሚማታው።

“እሱና ሌላም” አለ ከብሩ።

“ሌላውማ መለረታዊ ችግር ነው” አለ ደስታ።

“እንዴት?” አለ ከብሩ።

“ሃሰው ማንነት መስፈሪያው ሰው ሆኖ መፈጠር ብቻ ነው” ብሎ ከብሩ የሚለውን ጠበቀ። ከብሩ መልስ አልሰጠም።

“እንተ ልትሰፈር የሚገባህ በሰው-ነትህ ነው እንጂ፤ ከብሩ ወይም ውቢት ስለሆንክ እይደለም” አለ። ሆኖ ብሎ የውቢትን ስም እያነሳበት።

“ችግሩ ግን ያው እንተ ራሱህን የምትሰፍርበት ሚዛን ነው። “እኔ ከብሩ ነኝ፤ የተማርኩ ነኝ፤ “ያውቅሁ” ነኝ ባልክ ቁጥር ሚዛንህን እየተየርክ ነው። በመሆኑም መማርህንና አዋቂነትህን የማያውቅ ሰው ሊያከብርህ ይቸግረዋል” አለ ደስታ። ቀጠለናም “በግልባጩ ደግሞ ይህ ራሱህን የምትሰፍርበት ሚዛን ሌላውንም የምትመዝንበት ሚዛን ይሆናል። በመሆኑም እንተ ላይ ሌላው ሲያደርገው የሚያናድድህን እንተ ሌላው ላይ እያደረገህ ትኖራለህ። ስለዚህ ሰው ለእንተ የሚገባህን የሰውኛ

ክብር የማይሰጥህ አንተው ራስህ የሰውኛ ክብር መስጠት ስለሚቻልኝ ነው።” አለ ደስታ።

“ስለዚህ ...?” ጠየቀ ክብሩ።

“ስለዚህም የምታገኘው የአጅህን ነው ማለት ነው።” አለው ደስታ። “ምን ታደርገዋለህ” በሚል ዓይነት ዐይኑን ወደ ግራ፣ አንገቱን ወደ ግራ ትከሻው አያዘነበለ።

“እኔ ልቀብለህ። ግን ሰው “በሰው--ነቱ” ብቻ እንዳይመዘን የሚያደርገው ምንድን ነው” ሲል ጠየቀ።

“ራስ ወዳድነት” አለ ደስታ በአጭሩ።

“ራስ ወዳድነት!” አለ ክብሩ ግራ እንደመጋባትም እንደመጠየቅም።

“ራስ ወዳድነት በጣም መሠረታዊ የሆነ የሰው ልጅ ባህሪ ነው። ለመኖርም አስፈላጊ ነው። ከሌሎች ጋር የምንኖረው ሌሎችን ስለምንወድ ሳይሆን ከሌሎች ጋር አለመኖር ስለማንችል ነው። ገዳ እንኳ ብትገባ ከሌሎች ገዳም ከገቡ ሰዎች ጋር ነው የምትኖረው። ከሌላው ማምለጥ የሚባል ነገር በህይወት ውስጥ የለም። በእኔ ወይም በሌላ መልክ አንተ ፈለግህም፤ አልፈለግህም ሌሎች ለእኔ መኖር አስፈላጊ ናቸው።” አለ ደስታ።

“ስለዚህ...” አለ ክብሩ

“በመሆኑም ለራስህ ስትል ከሌሎች ጋር መኖርን ትቀበላለህ።”

“ታዲያ መቀበሉ ምንድነው ችግሩ ?” አለ ክብሩ።

“ምንም ችግር የለውም። ችግሩ የሚመጣው ከሌሎች ጋር ስትኖር የአንተ ግለሰብነት እንዴት ይጠበቃል በሚለው ነው። ከሌሎች ጋር በመኖርህ አንተነትህን ማጣት አትፈልግም፤ ማንነትህ እንዲሰጥ አትፈልግም። ስለዚህ መሰረታዊው ፍርሃትህ፤ ከሌሎች የምትለዩበትን መንገድ እንድታስብ ይገፋሃል። እኔ ከሌላው የምለየው እንዴት ነው?

ብለህ ከሌላው የሚያመለክትህን ሳይሆን፤ የሚለይህ ሳይ ታተኩራለህ።" አለ ደስታ።

"መሰረታዊ ፍርሃትህ ስትል ምን ማለትህ ነው?" አለ ክብሩ። በጥሞና አየሰማው እንደነበረ ለደስታ እያላወቀው።

"መሰረታዊው ፍርሃት ማለት፡ በሌሎች እንዳልወሰድ፤ እንዳልጠፋ፤ እንዳልደረሰ ብለህ የምትፈራው ነው። በመንገድ ላይ እየሂድክ ከጊላህ የእግር ርምጃ ስትሰማ ዘወር ብለህ ማን እንደመጣ ታያለህ። በአብዛኛው ዘወር የምትሰው የተቀደደ ሱሪ አድርጊያለሁና ታየህ ይሆን ወይ ከሚል ሃፍረት ሳይሆን፤ የሆነ ነገር ቢመጣክ ከሚል ፍርሃት ነው። የሚገርምህ ደግሞ አንድም ግዜ ከወደጊላኽ የመጣ አደጋ አጋጥሞህ ባያውቅም እንኳን ከጊላህ ኩቲ ስትሰማ አደጋ ውስጥ የመሆን ስሜት ነው የሚሰማህ። የሚገርም ነው።" አለ ደስታ። ክብሩ ጭንቅላቱን ነቀነቀ።

"እላውን ደግሞ ተመልከት። ያንተን ቤት እንደወሰድ። በግንብ እጥር የታጠረ ሆኖ በዘበኛ ይጠበቃል። ውሾች አሉህ። በሩ ቁልፍ ሆኖ፤ ከአጥሩ በላይ አሊክትሪክ የሚያስይዝ ወይም እጅ የሚገሸልጥ ሽቦ አለ። በሽቦው ስር፤ ድንገት እንዲ ሌባ ይሄን ሁሉ አልፎ የግንቡ እናት ላይ እጁ ወይም ጭንቅቱ ቢያርፉ፤ ግሸልጥልው እንዲወጣ በኮንክሪት ላይ የተሰኩ የጠርመሩ ስብርባሪዎች አሉ። ከዚያ ቀጥለህ የቤትህን በር ቆልፈህ፤ በድጋሚ መስኮቶች መዘጋታቸውን አረጋግጠኽ፤ ከዚያ ደግሞ የመጃታ ቤትህን በር ቆልፈህ ትተኛለኽ።"

"እኒ ... አያልቅበት" ብሎ ክብሩ አቋረጠው። ደስታ ግን ተጠለ።

"እሱም አይብቃህም። አልጋህ ውስጥ ገብተህ ብርድልብሽ፤ ብርድልብሽ እንዳይታሰቡህ አንሰላ፤ አንሰላው እንዳይተዘቅዝህ የሌሊት ልብሽ ጸረርዝህ ቀኑን ሙሉ በእንደ ሽሚዝ በንፋስ ላይ የምትውል ሰው መጃታ ቤትህ ውስጥ ግን እንዳይበርድህ ትፈራለህ።" አለው።

ፈሪዎች ነን። ሌላው የሚያጠቃን ይመስለናል። ጎዳና ላይ የሚያድር ሰው ብርዱን ይለምዳል፤ ፀሃዩን ይችላል፤ አውራን እንኳን ይለምዳል። ሰውን ግን ይፈራል።"

"እንዴት? አለ ኩባሩ።

"እንስላ የሰውን አይፈልግም። ሰው ነው የሰውንም፤ ሰውንም የሚፈልግ። እንዴት ንዳይ ከአውቶብስ መጠበቂያ ውስጥ ከምትተገኙ ከቤተክርስቲያን ጣዛ ስር መተኛትን የምትመረጠው ሲን የሚጣልላትን ምጽዋት ጠብቃ ብቻ አይደለም። ጨካኝና ከፋ ሰው ሲሆን በራሱ መንገድ ፈጣሪውን ስለሚፈራ፤ ከፋ ሰውን በፈጣሪው ደጅ የመከወን እድሉ እነስተኛ በመሆኑ የደህንነት ስሜት ስለሚሰማኝ ነው። ዞሮ ዞሮ መሰረታዊ ፍርሃት ያልኩህ ይሄንን ነው። ሌላ ሰው እንዳያጠቃን ብለን የምንፈራውን ማለት ነው። በተላሉ እንዲጸክሩ አለው ደስታ። ድንገት የተናገረው ለኩባሩ ያልገባው ከሆነ ብሎ።

"ግዢ። ስለዚህ?" አለ ኩባሩ። ጨዋታውን ለማስጨረስ።

"ያው እኔ ከሌላው በምን አለያለሁ ስትል በአጋጣሚ ከሌላ ሰው ጽ የማያመሳሰልህን ጥቂት ማንነት እየሰበሰብክ፤ በትልቁ ከሁሉም የሰው ዘር ጋር መተሳሰርህን ትተህ በሰፈር፤ በዘመድ፤ በእብሮ አደገነህ፤ በዘር፤ በሃይማኖት፤ በሃገር፤ በመ-ያ፤ በኑሮ ደረጃህ ወይም እንዳት፤ "ውሸት እውቀት" ምናምን ራስህን ከሌሎች ለይተህ እንተን የሚመስሉ ብዙዎችን ትተክ በእንደ ቡድን ውስጥ ትካተታለህ። የሚያሳዝክ ደህን እንኳን ስናደርግ እሁንም ግለሰብነታችንን እያጠፋን መሆን አለመገንዘባችን ነው።" አለ ደስታ።

"በቡድን ውስጥ ስትሆን ደግሞ እንዴት ነው እሱ የሚጠፋው?" አለ ኩባሩ።

"ያው ነው እኮ። ራስህን ከሌላው የምትለይበት ሰው የመሆን የባቸንነት ፍርሃት እንደታሰብ ይገፋሃል።"

"እሺ በሉ ተሰማማሁ።" አለ ኩባሩ።

“ብላም ጥሩ። ገን ከሱ አመልጣለሁ ብለህ የምትመርጠው መንገድ፤ ወደ አንድ ቡድን ውስጥ ይከትሃል።”

“እሺ.....” አለ ክብሩ።

“ለህግን ልጅ የማስረዳ መሰለኝ።” አለ ደስታ።

“አንደማለት ነው። ፕውሽት አውቀት ባለቤት” ብለኸኝ የሰ” አለ ክብሩ።

“ታዲያ እኮ እሱ ህግን ማለት አይደለም። የህግን አውቀት እኮ አውነት ነው። ማደግ የሚሉት ነገር እኮ ነው አውነትን የሚያጠፋው። ምክንያቱም ነፍስ ማወቅ ሌሎች ከአንተ በፊት የነበሩ ሰዎች ለራሳቸው እንዲመች አድርገው በፈጠሩት ዓለም ውስጥ መኖርን ያስገድዳሉ። ስለዚህ ከእናትህ ማህፀን ስትወጣና በአፍላንት ዘመንህ ያደክበት የአውነተኛ ዓለም አውቀት እየደበዘበ ሂዶ፤ በታሪክ በተደራጀው ዓለም ውስጥ መኖር፤ አዲሱ አውነት ይሆናል” አለው።

“እሺ ዛሬ ደግሞ የተለየ ነው ብዙህ። አዋቂም አይደለህ፤ የህግን ያህል እንኳን አታውቅም” አልከኝ ብለህ ብለህ” አለ ክብሩ። ከልቡ ገን አልተናደደም።

“አንተ ይሄ የአውቀት ነገር ለምን እንደዚህ ያንገብግብሃል።” አለ ደስታ።

“እንዴ! ያለኝ እኮ እሱ ነው። ሌላ ምን አለኝ።” አለ ክብሩ።

“ይኸው! ይሄን እኮ ነው ያልኩህ። በአንድ ጊዜ ራስህን ከሰው መሆን ወደ አዋቂ መሆን አወረድከው።” አለ ደስታ።

“ሃ-ሃ-ሃ-ሃ-” ብሎ ሳተ ክብሩ። ባደኛው እንዴት አድርጎ ወደተነሳበት ሃሳብ እንደተመለሰ በመገረምና ለማለት የረለገውን በራሱ ምሳሌ ስላስረዳው። ደስታ ገን አልጨረሰም።

“ሰው መሆን ነው ትልቁ ማንነት። አንተ ጥቁርም፤ አፍራቃዊም፤ ኢትዮጵያዊም፤ አዲስ አበባም፤ ሃኪምም፤ ባደኛም፤ ክርስቲያንም፤ ፕውቢት ተሰፈኛ አፍቃሪም፤ መሆንህ አይደለም ቁምነገሩ። ሰው

መሆኑን ነው ከዚህ ሁሉ የሚበልጠውም፡ የሚዘልቀውም፡ ሌላው ሁሉ በሰው-ነትህ እንድትኖር የተመኘህ ነው።" አለና ደስታ ከብሩን አተኩሮ ማየቱን ቀጠለ።

"እርፍ።" አለ ከብሩ።

"በትክክል። በሰው ልጆች ታሪክ ውስጥ ትልቁ አምባገነን ግን ይመስልህል?" አለና ጠየቀው ደስታ

"እውቅም። ሂትለር ምናልባት? ከኛ ሀገር ደግሞ መገኘቱ ንይሎማርያም ሲል መሰሰ ከብሩ አፉ እንዳመጣለት።

"እይደለም። በታሪክ ውስጥ ትልቁ አምባገነን ታሪክ ራሱ ነው። ሁላችንም የታሪክ ተገዢዎች ነን ብሎ ድንገት "አ-አ-አስስ" ቤ ደረቱን ያዘ ደስታ።

"ምነው?" አለ ከብሩ። "አመመህ እንዴ?" አለው ጥያቄውን በመቀበል።

"ይህን ያህል ዓመት ሃዚም ሆኑህ ሰርተህ፤ በአንድ ጊዜ ሁለት ጥፂ ህመምተኛን መጠየቅ ግራ እንደሚያጋባ አሰማውትህ ይገርመኛል።" ለ ደስታ።

"እንዴት? ደሞ ምን አልኩ አሁን?" አለ ከብሩ።

"ይኸው አሁንም እኮ በአንዴ ሁለት ጥያቄ ነው የጠየቅከኝ። የሰ ልመልስ። "ምነው?" አልከኝ። "አመመህ እንዴ?" አልከኝ። ከዚያ እስከ ሳስረዳህ ድግሞ "እንዴት?" ና "ምን አደረግኩ?" ብለኸኝ። ሌላ ሁለት ጥያቄ በአንዴ ጠየቅከኝ" አለ ደስታ። ሆኖ ብሎ ነገሩን ለማውህድ አየሳረ።

"እንዲያው ግን ምን ይሻልሃል?" ሲል ከብሩ፣ ደስታ ጥንቅቶ ከተንጋሰሰበት ቀና አድርጎ አይኖቹን አፍጥጦ አየው። ከብሩ አንድ ስለገባው የጠየቀውን ጥያቄ በሌላ ሳያስከትል ዝም አለ።

"አሁን ጥሩ ነው።" አለ ደስታ። ሁለቱም ተሳሳቁ።

እኔ እንዴት ነህ ግን? አለ ኩባር። ወደ ቀምነኝ እየተመለሱ።

እኔ ስተነሳስ የተሰበሩት የጎደን አጥንቶቼ ስለተሰሙኝ ነው። አለ
ደቡ።

እኔ እንግን በዚህ አለፈ። እኔ እኮ ከመኪናው ጋር ስትጋጭ ሳይሆን
በወይዘሪት ትተርፋለህ አላልኩም ነበር አለ ኩባር። በሃሳብ ግጭቱ ወደ
ተፈጠረበት ጊዜ እየተገባ።

pdfelement

ዕለቱ ሃሙስ ነበር፤ ወርሃ ጥቅምት። ዓደኞቹ ከብሩ ላይ ምሳቸውን ለመብላት የያዙት ቀጠሮ ስለነበር ከብሩ ከምሳ ሰዓት ቀደ ብሎ ዓደኛው ደስታ ወደሚያስተምርበት ክፍል በመሄድ የምሳ ቀጠሮ ማስታወስ እንዳለበት ተሰማው። መማሪያ ክፍሉ ወደሚገኝበት የሆስፒታሉ የመሬት በታች ፎቅ አመራ። ወደ ክፍሉ የደረሰው የጽናት በማስተማሩ ተመስጦ የራሱንም የተማሪዎቹን የምሳ ሰዓት እንዲያስተምር በመስጠት ነበር።

ከብሩ ተማሪዎቹና ትምህርት ሁሉም እሱ እንደተማረበት ዘመናዊ የሚመስለው። የአቡነ ዘመን ተማሪዎች የግል መብታቸውን ለማስከበር በተቻላቸው መጠን ከመጣር ወደ ጎላ አይሉም። ጽናት ብዙው ጥያቄያቸው ከምግብ መብላሽት ጋር የተያያዘ ስለሆነ ለማስተናገድ ይመቻል። የተማሪዎችን ንቅናቄ፣ ከመሬት ለከፊት የትምህርት ነጠነት ጥያቄዎች ተነስቶ፣ በየምግብ ቤትና መጽሐፍት የአለመመቸት ጥያቄዎች አቋርጦ አሁን አሁን በባህሪ እንዲሁም በሃይማኖት ተከፋፍሎ ወደ መደባደብ ጥያቄ ቢሸጋገርም፣ የምግብ ሰዓትን ለትምህርት መሰዋት በቂ የማይታለም ጉዳይ ነው።

እንደ ከብሩ ያሉ "ከጥንት ታማኞች" ወገን የሚከተቱ መምህራን ግን አሁንም እውነቱ የድሮው ይመስላቸዋል። ትምህርትና መጽሐፍት ግብና መድረሻ ነው ብለው ያምናሉ። እንደ አዲስ ጥበብ ተሞ

ከግዛት የሚገኘው እርካታ ለመኖር በቂ ባይሆንም እንኳን፤ የአንድን ሰው ሕይወት ምሉዕ ያደርገዋል ብለው ይከራከራሉ። "ዕውቀት" እና "ትምህርት" እንዲሁም እኒህ ስለሚጠይቁት "ስነ-ምግባር" ያላቸው ተማሃንት የዋህ እድርገታቸዋል። በመሆኑም የምሳ ሰዓት ሲደርስና ተማሪዎች ግፊ ተከፍቷል። ብለው ደብተራቸውን መሰብሰብ ሲጀምሩ፤ እኒህ መምህራን ማማተብ ያስኛቸዋል። ምን ዓይነት ዘመን ላይ ደረሰን ብለው ይማራራሉ። ወይንም እንደ ክብሩ በጭፍን አልተሰወጠም ዘመኑ ብለው ገበያ ጊዜ ይህ አይደረግም። በሚል ግትርነት ሁሉም ነገር እንደሚኖሩበት ሳይሆን እንደኖሩበት እንዲቆይላቸው ተስፋ ባለመቁረጥ ይዘዘናሉ። ለዚህም ነበር ክብሩ፤ ደስታ በማስተማሩ ተመስጦ፤ ተማሪዎቹም ዕውቀትን የመቅሰም ረዓባቸውና በመማር የሚገኙት ጥጋብ አፃጉቷቸው ምሳ ሰዓታቸውን ሊያሳልፉ ይችላሉ በሚል ስጋት ወደ ክፍሉ የሄደው።

ክብሩ ዙጋላ በር በኩል ወደ ክፍሉ ገብቶ ከተማሪዎቹ ጋላ በመቀመጥ የጎደኛውን "አለመኖር" ላይ ያተኮረ ትንተና ከተከታተለ በጋላ ከደስታ ጋር ተያይዘው ወደ ክብሩ መኪና አመሩ። ወደ ምሳው ቦታ ሲበሩ በክብሩ መኪና ውስጥ እንደተተመጡ "ከሰዓት ክፍል አለኝ። ትመልሰኛለህ አይደል?" አለ ደስታ።

"አመልስ...ሃለው" አለ ክብሩ። ደስታ በክብሩ ምላሽ ውስጥ ያለውን ጥርጣሬ ተገንዘበ

"ጥምትሂድበት አለህ እንዴ?" ሲል ጠየቀው።

"እንደ ቦታ ገባ ብዬ ነው የምወጣው። ችግር የለውም እንደርሳለን።" አለ ክብሩ በተረጋጋ መንፈስ።

"አይ እንደዚያ ከሚሆን እኒም በራሴ መኪና ልሂድና አዚያው ቤት እንገኛለን። ይህ ይሻላል።" ብሎ ደስታ የክብሩንም መልስ ሳይጠብቀ ከመኪና ወርዶ ሄደ።

"ሼ እንዳልነሱ" አለ ክብሩ። ደስታ ግን ወርዶ ሂዶ ነበር። ይህ በሆነ በጥቂት ደቂቃ ውስጥ ክብሩ መኪናውን አዙሮ እንደተነሳ፤ ደስታ

ግራሚያን ዲኤታሪ መከራውን ካቆመበት ወደጋላ ሰዎች ተገኝቶ ለምሳ ሊወስድ የመጣ የአንበሳ አውቶብስ እንደ ኩርባ ዘር መሆኑን ደስታ አውቶብስን እንዳላየው ክብር ስለገባው የመከራውን ስርዓት የመጨረሻ ድምጽ እስኪያውቅ ተጫነው። ደስታ የሆነውን ሳይገባ ፍሬትን ይቆጥብ። አውቶብስ አልፎት ሃይ።

ክብር ድንጋጤው መሰሰ አለላትና መከራውን አስነስቶ በደጋጋሚ መንገድ ከጀመረ በኋላ፣ ተንቀሳቃሽ ስልኩን እንስቶ ወደ ደስታ ያልገኘ

“ሃሎ” አለ ደስታ።

“ስማ እያየህ አትወጣም እንዴ?” አለ ክብር።

“መች ጨፈንኩ።” አለ ደስታ። ነገሩን በማትለል።

“ምሬን እኮ ነው። አመድ ነበር የሚያደርገው።” አለ ክብር አሁን።

“ታዲያ ያው አፈር አይደለሁትም?” አለ ደስታ። አሁንም ብሆን ምን ይጽግሁ?

“አለ ደስታ። አሁንም አየቀለል።

“እንተ ሁሉም ነገር ላይ ለምን ትቀልዳለህ?” አለው ክብር። ይህ የፊትን ደህንነት ለተመለከተ ጉዳይ እምብዛም ትኩረት ስለማለብ ያሳስበዋል።

“መች ቀለድኩ አሁን” አለ ደስታ።

“ባክህ ዝም ብለህ ነው። እያየህ ብትነዳ ነው የሚሻለህ” አለ ክብር።

“እያየህ ነው” አለ ደስታ። ክብር፤ ደስታን ከጋላው እየተነሳ ከሆስፒታሉ ወጥተው በዋናው መንገድ ላይ እየነዱ ነው። ደስታ የሆነ ብሉት ስለወጣ ሁለት መከራዎች ክብርን ቆርጠው ከመሃልከቱ ገብተዋል። ሆኖም ግን ክብር የሚነዳው ሺሊይት ዘመናዊ መሳተፍቱ ከመሬት ከፍ ያለ ስለሆነ የደስታን የተላላጠ ዲኤታሪ መከራ ጣሪያ ለማየት ይችላል።

ነፃነት ለክፍል አንድ የምትሰጡ አውቶብሉ ገጽቶች ቢሆን ኖር
መንግሥታችሁ ነው። አለ ደስታ።

መንግሥታችሁ በየቀኑ ከብሩ።

እርሱ ለክፍል አንድ የምትሰጡ አውቶብሉ እኔ ይችን ትረክተር መቼ
አለ ነበር። አለ ደስታ።

ሁሉ መከራና ትረክተር ነው የሚላት ሞተሯ በእርጅና ምክንያት
የምትሰጡ። መከራና በጣም ከማርጅቷ የተነሳ ሁሉ ነገር
የሆነ ነው። ደስታ አንዳንድ ጊዜ መከራናን ትቶ በእግሩ ይሄዳል።
የሆነ ሰለት በዛሬ ሁኔታው በእግሩ አቀድማታለሁ ብዬ ነው
በሌ። ለደርሰሽ የሰጠኝ ትርጽ አንዱ ምክንያትም መከራና
አዘግጥ ይመስከራል። ደስታ እጅግ ጉርጽ ሽሚዝ ማድረግ
በወቅቱል። ልመዘኑም የእጆቹ ጡንቻዎች ዓይን ይሰባሉ። ልክ።
የተፈ። እንደ ጊዜ ከብሩ በጉርጽ ሽሚዝ የተነሳ መቼም አዩልን ነው
አዩል ሰለው እንደ ታዲያስ የሚያምር ነገር ካለህ ማሳየት ነው።
በት የማይሆን ጉድ አይደል እንደ ሰናይ የምንውሰው ሌላ
መሰላት ይውቃል። ታዲያ የጡንቻዎቹን ደህንነት ውሰታው
ተረክተረ ነው ይላል ደስታ። እሷን ነድቼ ሰውል እኩ ተሸግሟት
የላታ ያህል ነው የምትከብደኝ እያለ በማሸፍ።

እርሱ ታዲያ አለው ከብሩ።

ጊዜ አውቶብሉ ቢገጩኝ የእኔ ደም በአንተ እጅ ነበር። የወገድምህ
ወጪ ትሆን ነበር። አለ ደስታ እያሸፈ።

እሷን ተወውና ይህችን መከራናን ቀለም እንኳን ቢታስብላት ምን
ነው አለ ከብሩ።

እንገዛህ እናቷን የምታየት እናንተ። ጠፎች የከባድ መከራና ሸፈሮችና
በውቶብሉ ተሳናረው የሚሄዱ ሰዎች ናቸው አለ ደስታ።

እሷ...? በየቀኑ ከብሩ።

"ወርቅም እንግዲህ ከሳቸውን እኩል፤ የናንተም የኛም መኪና ላይ አልፎ አልፎ ሰውም ሳይ ነው የሚጥሉት። ስለዚህ በሰውነት ትራክተር እናት መሃከል ያለውን ልዩነት አያውቁም" አለ ደስታ።

"እሺ...." አለ ከቦሩ መልሶ፤ ምሳ ቦታ አስከደርሶ በግድግዳው መቀጠል በመፈለግ።

"በእውቀቱ በሰው የተሳፈሩት ሰዎችና ከባድ መኪና ሾፈሮችም የትራክተር እርጅና ሳይሆን የቤት መኪናነት ነው ተደመው የሚቻሉት። ስለዚህ ይቀንብኛል ማለት ነው።" አለ ደስታ።

"እሁን በእንተ መኪና ይቀናል? እንደው ምን ቢቀና፤ ቢቀና አይቀናም።"

"እንዲህ በእኔ ነው እንዲ የሚቀና። በእንተማ አንድነት ይቀናል" አለ ደስታ።

"እንዲት ብዙሃን" መለሰ ከቦሩ። ጥቃት ተሰማው።

"ሰው እኮ የሚቀናው ሳገኘው እችላለሁ ብሎ በሚገምተው ነው። ስለዚህ የኔ ትራክተር አብዛኛው ሰው ሲደረስባት የሚችል የክርክር ትንጠት ምሳሌ ነች" አለ ደስታ እየሳቀ።

ከቦሩም ሳታ። "እሺ እኛ ቀረን እኮ ታዲያ" አለ መልሶ።

"እናንተማ እንግዲህ፤ የኔን መኪና እናትና መሪቷን የምታገኙበት በሽታ ተመሳሳይ ነው። ሁሉምም ትብብሩ ትሳታፍሩት። እንደኔ አይነት መኪና መንገዳችሁ ሳይ የተደነቀረ ተንቀሳቃሽ ድንጋይ ነው የሚመሳሰሉት። ስለዚህ ባስቀጠውም ብዙ ሰውጥ አይኖረውም" አለ ደስታ።

"እኔ እኮ...." እንደዚህ በቀላሉ አያስመስልክ ሰውን ልክ ልክ የምታቀምሰው ነገር ይገርመኛል" አለ ከቦሩ።

"ለምን ይዘርምሃል? ሲደመር እኔ አልቀለክም። የተናዘገገ አብዛኛው እውነት ነው። ልዩነቱ እኮ ግልጽ ነው። እሁን እንግዲህ

የምታወራኝ መኪናህ ውስጥ በተገጠመልህ ስልክ ነው። እኔ ደግሞ ከተራራክ ፖሊስ ተደብቄ ስልኬን በጭንፍ ጭን መሃል ደምጽ ማጉያ ላይ እድርጌ፤ ከአሁን አሁን ከስልኩ የሚወጣው አላክትሪክ ደህን ንቅናቄ መካን ያረገኝ ይሆን፤ አይሆን እያልኩ...

“ግ-ግ-ግ-ግ...” ብሎ ሳቀ ከብሩ።

እየሊገሁ ነው።” አለ ደስታ።

“ቀለፍ ነህ መቼም አሰው ከብሩ።

“ቀለፍን አይደለም እኮ ነው የምልህ። አንተ እውነቱን እውነት ነው ስለህ፤ ለመቀበል ስለሚከብድህ ቀልድ ነው ብለህ ታልፈዋለህ። ምክንያቱም እውነት ይከብድሃል” አለ ደስታ።

እውነቱ ደግሞ ምንድር ነው?” አለ ከብሩ።

እውነቱም ይሄ ሁሉ ልዩነት አንዲት መጣ የሚለው ነዋ።” መለሰ ደስታ። ቀጠለናም

“እንደ እሱ ነው። ሌላው ግን ምን መሰለህ” አለ ደስታ።

“ምን?” አለ ከብሩ።

ኹ እ እውነቱ እንኳን ቢገለጥልህ፤ እውነቱን መዋጥ ይተናነቅሃል።” አለ ደስታ።

“ሆምን?” ጠየቀ ከብሩ።

“ሰምን ማለት ጥሩ ነው።” አለ ደስታ። እንዲህ መመለስ ለምደሰታል “አሁን አንተን ብንወስድ ከአቅምህ በላይ ስርተህና ይክመህ ነው ያለህን ያፈራህው” አለ ደስታ።

“እኔ ከብሩ መሰለሰ፤ በእርግጠኝነት።

"ያም ሆኖ ግንብቱ ገንዘብ ሁለት መኪናና ትልቅ ግንብ ላይ አገልግሎት
 እየኖርክ መሆኑን ስታስብ የሆነ ልክ ያልሆነ ስሜት የሚሰጥ
 ይመስለኛል" አለ ደስታ። ከክብሩ መልስ ሲያጣ "መሉ በመሉ ርገህ
 ልሆን አልችልም፤ እኔ ስለሌለኝ" አለ። አሁንም መልስ እየጠበቀ።
 "በተወሰነ መልክ ልክ ልትሆን ትችላለህ" አለ ክብሩ።

"ይመስለኛል። ምክንያቱም በዚህ አንተ በምትንፈላለሰበት መንገድ ህ
 የተራቡ ህፃናት፤ መታከሚያ ያጡ በሽተኞች፤ ረዓሳ አይደሉም
 ያደቀቃቸው አረጋውያንን ስታይ፤ እንዴት ላይሰማህ ይተላለፍ
 አይገርምህም እነዚህ ሁሉ ሰዎች እኮ ልጅ ሆነው ተወለዱ
 የየራሳቸው የህይወት ታሪክ ያላቸው....." ደስታ የተናገረ
 አልጨረሰም።

"ወይኔ ወንድሜን" ሲል ሮክክ ክብሩ።

አብራሃም

ደስታ ስልኩን አያውራ ወደ መስተላለፍ መንገድ ሲገባ፤ ከመንገዱ በስተቀኝ አንድ በመንገድ ላይ ቀበቶ አያገራ ለመሸጥ ከደንብ አስከፍሮ ጋር አባሮሽ እየተጫወተ ኑሮውን ለማሸነፍ የሚሮጥ ምስኪን በሉ ገብቷል። ደስታ መኪናውን ወደ ግራ በመጠምዘዝ ሯጩን ቀበቶ ሻጭ ለማትረፍ ቢሞክርም የመኪናው የቀኝ ጎን ቀበቶ ሻጩን ወደ መራት ቀበቶዎቹን ወደ ሰማይ ገፋቸው። በዚህ መሀል ደስታ ከግራው በኩል የመጣውን ገልባጭ መኪና አላስተዋለውም ነበር።

ከባሩና ከፊቱ ያሉት ቦሉት መኪኖች ቆሙ። የገልባጩ መኪና ሾፈረ ደስታን አስተውሎት ስለነበር ፍራትን አጥብቆ ረገጠ። ሆኖም ግን መኪናው ተንሸራቶ ሲቆም የደስታን መኪና በግራ ጎን በኩል መታት። መኪናዋ አንድ ጊዜ ተሸከርከራ ፈቷን ለገልባጩ ሰጥታ ቆመች። አጽዳኝ በገልባጩ ፊት ተደፍታ ምህረት የምትጠይቅ አስመሰላት። ደስታ የሆነውን አላውቀም። የመኪናው መሪ ደረቱን ሲመታው ከፍተኛ የሆነ ሀመም ተስምቶት ራሱን ሳተ።

ከባሩ ከመኪናው በሱ በመውረድ ወደ ደስታ ሮጠ። የሆነው ቦሉ ህልም መሰለው። ሆኖም ግን ሃኪምነቱ መስራቱን አላቆመም። ከፀታው ሲደርስ የገልባጩ መኪና ሾፈረ ራሱን ይዞ ይሮጃል። ጌሱ ነው የገባብኝ እሱ ነው የገባብኝ አያለ።

በአካባቢው የነበረው ሰው ግልባጭ ብሉ ስለመጣ ቦታው ተተራምሷል። ከባሩ ወደ ደስታ መኪና ተጠግቶ የቀኝ በፍን ከፍቶ ገባ። ደስታ

በጭንቅላቱ መሪው ላይ ተደፍቷል። ከብሩ የቀኝ አመልካች ጣቱን የመሃል ጣቱን ወደ ደስታ ጉሮሮ ስር በመክተት የደም አመታታን ለመስማት ሞክረ። የደስታ ልብ ይመታል።

“አልሞተም” አለ ከብሩ ለራሱ። “ደስትሽ፣ ደስትሽ ትስማማለህ?” አለው። ደስታ ዐይኑን እንደመግለጥ ብሎ

“ክላስ ሰዓት ደረሰ...ምሳ...መኪና...” ብሎ ቀበጣጠረና መልሰ ዐይኑን ከደኑ።

ከብሩ አሁን ተረጋግቷል። ንደኛ ሳይሆን ሃኪም ሆኗል። ስልኩን አወጣና ወደ አምቡላስ ደወለ።

አምቡላንሱ እንደመጣ ከብሩ ደስታን ወደ አምቡላንሱ እንዲያስገቡ ወደ ሰራተኞቹ ሲያቀና፣ እኒ በጣም ተጎድቷል “ሾፊርቼ ደህና ናቸው በዚህ ጋር በዚህ ጋር” የሚሉ ድምጾች ተሰሙት። አካባቢውን ሲቀኝ ከደስታ መኪና አለፍ ብሎ በዛ ያሉ ሰዎች አንድ ነገር ከቤው ያያሉ። ከብሩ ገር አለው፤ ሌላ የተጎዳ ሰው አለ ማለት ነው? አለ ለራሱ። ቀዘቶ እጩን ደስታ እንደገጨው አላውቀም ነበር። ወደ ሰዎቹ ተጠግቶ ሲያይ፣ አስፋልቱ ላይ አንድ ልጅ እግር ወጣት የቀሸሸ ቀታ እንደለበሰ ተኝቷል። በርከት ያሉ ቀበቶዎች በየ ቦታው ወዳድቀዋል፤ አንዳንድ ሰዎች ቀበቶ መስብሰብ ላይ ነበሩ። ደንብ አስከባሪውም የተወሰኑትን ቀበቶዎች ለመውረስ የቻለውን ያህል ይታትራል። ከብሩ ሰዎቹን አልፎ ገባና ወጣቱን ልጅ በሀይወት መኖር አለመኖሩን ለማረጋገጥ ሞክረ። ልጁ አልሞተም። ነገር ግን ሲወድቅ አስፋልቱ ጭንቅላቱን ለመታወ መሉ በመሉ ራሱን ከመሳቱ በተጨማሪ ብዙ ደም እየፈሰሰው ነበር።

ከብሩ ቀሉ ብሉ ለደስታ የጠራውን አምቡላንስ ልጁን እንዲጥን አደረገ። ለቅጽበት ያህል ደስታን ዘንጋው። ልጁ ወደ አምቡላንሱ ሲጓዝ ሲል የገልጻቸው መኪና ሾፊር “መጀመሪያ ትራፊክ ፖሊስ ይምጣ በማለት ተቃውመ። ከብሩ ወደ ሾፊር ጠጋ በማለት “ደር ከብሩ እባላለሁ፣ አሁን ካልሄደ ሊሞት ይችላል። የትራፊክ ፖሊሱን ሃላፊነት እኔ እወስዳለሁ” አለ። ምን እያለ እንደሆነ ለራሱም አልገባውም። ያም

ሆኖ ግን የገልባጩ መኪና ሾፌር ተስማማና ልጁ በእምቡላንሱ ተጭኖ ሄደ።

በዚህ መሃል ኩባሩ ሌላ እምቡላንስ እንዲመጣ ደውሎ ስለነበር ሁለተኛው እምቡላንስ ደረሰ። ደስታን ቀስ አድርገው ከመኪናው በማውጣት ወደ እምቡላንሱ አስገቡት።

ደስታ እንደመንቃት ብሎ ዐይኑን ከፊት። ዙሪያውን ሲቃኝ፣ ከብዙ ፊቶች ውስጥ የኩባሩ ፊት ሁለት ሆኖ ታየው።

“ምንድን ነው የሆነው? አደጋ ነው?” ሲል ወደ ኩባሩ እያየ መየቀ።

“አንተ ደህናነህ? ተረፍክ?” ስለ። አሁንም ኩባሩን እያየ።

“ደህና ነኝ።” ስለ ኩባሩ። እንዲረጋጋ በማሰብ።

“ታዲያ ምን ሆነህ ነው ሁለት ፊቶች የሆነው?” ስለ ደስታ። ግፊት እንደተጋባ ነበር።

“ምን?” ስለና ኩባሩ። መልሱ “ደህና ነኝ። አሁን ሃኪም ቤት እንወስድሃለን እኚ” ስለው።

“ትራክተራስ?” ስለ ደስታ። ኩባሩ ራሱን በአግራሞት ነትንቀ፤ “ቢቃ ውሰዱት” ስለና ወደ ራሱ መኪና በመሄድ እምቡላንሱን ተከትሎ በትርብ ወደሚገኘው የግል ሆስፒታል ሄዱ። አጋጣሚ ሆኖ ሆስፒታሉ ሁለቱም በትርፍ ጊዜ ከሚሰሩባቸው ሆስፒታሎች አንዱ ነበር።

ኩባሩ መኪናውን አቁሞ ወደ ድንገተኛ ክፍል አመራ። የዚህ ሆስፒታል ድንገተኛ ክፍል ገፁ ህንፃው። ሌሎች ሆስፒታሎች ውስጥ የሚታየው ዐይነት የድንገተኛ ክፍል ግርግር አይስተዋልበትም። የብዙ ሆስፒታሎች ድንገተኛ ክፍሎችን ረጋ ብሎ ያስተዋል ሰው ድንገተኛው እዚያው የተፈጠረ እንጂ ከሌላ ቦታ የመጣ ባይመስለው አይገርምም። ኩባሩ ወደ ክፍሉ ሲዘልቅ የምታውቀው ነርስ አገኘ።

"ዶ/ር ከብሩ ደህና ነህ? ዶ/ር ደስታ ደህና ነው! ውስጠኛው አልጋ ላይ ተገኝቷል።" አለችው። በምን ምክንያት እንደመጣ እንዳውቅ እያሳውቀችው።

ከፍሉ ውስጥ በስተግራ በኩል ሶስት የድንገተኛ አልጋዎች ተደርድረዋል። በስተቀኝ እንደ ኢሲጂ የተባለ የልብ መመርመሪያ ማሽንና አልጋ አለ። ሶስቱ አልጋዎች እያንዳንዳቸው በመጋረጃ ተጋርደው ተለያይተዋል ሀመምተኞቹ የግል ነጥት እንዲያገኙ ታዘመሁት ነው። ሃሳቡ ባይከፋም፤ ሀመምተኞቹ እርስበርስ አይተይ ይሆን እንደሆነ እንጂ ምክብራቸውን በምልክት ቋንቋ ካልተናገሩ በኋላ መስማማታቸው አይቀርም። ሶነንሩ ሰው ድንገተኛ ከፍል ውስጥ ሆኖ ምስጢሩ ብዙም ሳያሳስበው ይችላል።

ከብሩ ሁለተኛውን መጋረጃ ሲገልጥ ደስታን አልጋው ላይ ተገኝቷል። ከቀኝ እጇ መዳፍ ከፍ ብሎ፤ በደም ሰፍ ልባሽ ግብፁ ተገጥሞለት ግማሽ ሊትር የሚይዝ ራሳቸውን ከጠልግሎታል። ከፍሉ ሲያየው ራሷን አልፎ ከብሩ ደንግሞ ደስታ መሉ በመሉ አገዛዝ ገመተ።

"ትራክቱሪ እንዴት ሆነች በናትህ?" አለ ደስታ እየቀለፈ።

"አሁንም ታሸፋለህ?" አለ ከብሩ። በመቀጠልም "አሁን ምን ትሪክ ምኒ ይጎዳል? ከጉዳት በላይ እኮ ይከማለች" አለው።

ደስታ እንደመሳት ሲል "አ አ" ብሎ አቃሰተና በስተግራ ትን ሄደች። ለማድረግ ሞክረ። በመቀጠልም

"እንደ ሁለት ጎደን ሳላደቅቅ አልቀረሁም። ስተሃዳና ስት ሆኑ ይወጋኛል። አሁን ራጅ ያነሱኛል" በማለት፤ ለከብሩ ያለበትን የሆነ በአጭሩ አብራራለት።

"እሱ ብቻ ከሆነ እንኳን ይሁን።" አለ ከብሩ። ጠላቱ ሆነ እንደሚችል እያሰበ።

"እሱ ብቻ...አ.አ" አለ ደስታ። አሁንም ለመከራከር እየሞከረ።

"እሱ ትንሽ አረፍ በል። ለወሬው ቆይተህ ትደርስበታለህ።" አለ ከብሩ። በውስጡ ግን ደስታ እንደት ነገሩን ሁሉ በአንድ ጊዜ አቅልሎ ማየት እንደቻለ አየገረመው ነበር።

"እኔ ግን ሌላ ሰው ተጎዳ?" አለ ደስታ።

ከብሩ "የገልባጩ መኪና ሾፌር..... ብሎ" ሳይጨርስ ደስታ አቋረጠውና

ገልባጩ መኪና ሾፌር! ገልባጭ ነው እንደ የገጩኝ?" አለ። ቀጠለናም "አንተ! ትራክተር ገልባጭ ነው እንደ የገጩኝው? ምን ቢያረጁ መቼም ልብ አይሞትም።" ብሎ እንደመቀለድ አለ።

"እረ ባከህ ቁም ነገሩን ሳውራህ?" አለ ከብሩ። አሁንም የደስታ ነገሩን አቅልሎ መውሰድ አየገረመው

"እረ ተው! እረ ተው ከብሩ?" አለ ደስታ።

"ምንው?" መለሰ ከብሩ።

"ጽንዦት አልጋ ላይ ሆኜ በግድ ቁም ነገር ስማ ትሰኛለህ። ምናለበት ብቀልድ? ለጊዜውም ቢሆን እኮ ከሞት ነው የተረፍኩት።" አለ ደስታ።

"እንተው እኮ ነህ የጠየክኝ?" አለ ከብሩ

"ጊሆንህ! ብጠይቅህ! ሲሆን! ሲሆን ልታረጋጋኝ ነበር የሚገባው። "ሁሉም ሰላም ነው። ምናምን" ብለህ በጎላ ቀስ ተብሎ ነው ቁም ነገር የሚገነዘው።" አለ ደስታ።

"መረጋጋት!" አለ ከብሩ "ይኸው ከመረጋጋት አልፈኽ ትንባሰላ የለም እንደ?" ሲል ጠየቀው።

"አዎ ግን ትንሽ እሰኪ አሞላቀኝ! እንደሌለግኩ ልናገር ባሬ እንኳን" አለ ደስታ።

"ሃ-ሃ-ሃ-ሃ..." ብሎ ከት ብሎ ሳቱ ከብሩ። "ዛሬ እንኳን አለሁ።
አታፍርም መጥም አለው። ሳቱን ከጨረሰ በኋላ።

"እሱስ እውነት ነው። እንኳንም ምላሴ አንድ ነገር አልሆነ። ምን
ብል ምን ይውጠኝ ነበር? በስመሐብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ብሎ
አማተብ! የለመደበት ስለሆነ አንጂ የጠነከረ እምነት የለውም።

"ለመልካም ነገር እንኳን ዝም አልኩ አይደል አንዴ መጽሃፍ የሚሰጠው
አለ ከብሩ

አልፎ አልፎ ከሚያነበው መጽሃፍ ቅዱስ ውስጥ መዝሙረ ጳዊት ላይ
ያነበበው ትዝ ብሎት።

"ታዲያ እኮ ጳዊት ንጉስ ነው፤ ነገር ነው። ዝም ቢልም፤ ቢናገርም
ሰዎች እንደሆኑ ሰምተውታል። እኔ ደግሞ አንድ ምስኪን ተገዢ ነኝ።
ትንሽ ተንፈስ የምለው በምላሴ ነው። ምላሴ ቢያዝ ምን እሆናለሁ፤
በወታደራዊ ቋንቋ ምላሴ ተያዝ ማለት አንድ ነገር መሪ ተባለ
እንደማለት ነው። ምላሴ ተይዞ ቢሆን አሁን እንቅሳለሁ ታሪክ
እንደነበር? አሰበው።" አለ ደስታ። ቀጠለናም ትንሽ ፈጣን እንደማለት
ብሎ "አስበኸዋል፤ እዚህ እንኳን ሃኪሙ የቱ ጋር ነው የሚያምኑ
ብሎ ከመጠየቅ ይልቅ፤ ጎረቤት እየሆነ ፊቱ መቆጣት አለመቆጣት
በማየት ነበር መታመሚን የሚገምተው።" አለ።

"እና ታዲያ ሁላችንም እንደዚያ አይደል የምናረገው? ጠየቀ ከብሩ።

"እሱማ ልክ ነው። ግን ምናልባት ፊቱ የሚቆጣው ሃኪሙ ሃሰት
ሰላሳመመኝ ቢሆንስ" አለ ደስታ።

"እሺ ይሁንልኝ።" አለ ከብሩ በመረታት።

"እሺ። ሰው ተጎድቷል? አለ ደስታ በፈጣጣታ፤ የከብሩን መሰላቸት
አስተውሎ።

"ቀበቶ ሽጩ በጣም የተጎዳ ይመስላል። በእምቡላንስ እኛ ሆስፒታል
ወሰደውታል፤ እስኪ ተመልሷል አየዋለሁ።" አለ ከብሩ።

"እንዴት ሆኖ?" አለ ደስታ። የሆነውን ለማስታወስ እየሞከረ ቢሆንም ምንም ትዝ የሚለው ነገር አጣ።

"እኔን በጎን በኩል ስትገጨው ወደ ኃላው ነበረ የወደቀው" አለ ኩባሩ። ደስታ የሚቀጥለውን አሰበና ፊቱን አጨረገው።

ደስታ እይቱን ጨፍኖ፣ በቀኝ እጁ መዳፍ ፊቱን ከአናቱ ጀምሮ ወደ ታች ማሸት ጀመረ። ሲጨንቀውና ሃሳብ ሲገባው፣ እንዲህ ፊቱን የማሸት ልምድ አለው። ፊቱን በማሸት ሃሳቡን ለማጥፋት የሚሞክር ይመስላል። ፊቱን እያሸ መልሱን ለመስማት የሚፈራውን ጥያቄ ወሰቀ።

ምን ተጎዳ?" አለ።

"እስፋልቱ ጭንቅላቱን በጣም ስለመታወ፣ ብዙ ደም እየፈሰሰው ነበር።" አለ ኩባሩ።

"ምስኪን" አለ ደስታ። የተዘጋ ስሜት ወረሰው። አናቱን የመወጣር ስሜት ተሰማው። ጭንቅላቱ የሚፈርስ ያህል ተለጠጠበት ግንባሩን በእጆቹ ለመደገፍ ሞከረ።

"እንደዋሳ የአንድ ሰው ህይወት አበላሽታለሁ" በማለት ራሱን ወቀሰ። ደስታ በባህርይው ቀድሞ ራሱን ሃላፊ ማድረግ ይወዳል። ይህንን ኩባሩ አሳምሮ ያውቃል ።

"እደጋ ነው። ምንም ማድረግ አይቻልም።" አለ። ጓደኛውን ደጋግሞ ከሚያጠቃው የፀፀት ስሜት ለመታላከል በመሞከር።

"ቢሆንህ" አለ ደስታ። በተንጋለለበት ሆኖ እንባው መፍሰስ ጀመረ። የእንባው ዘለላ በተስታ ወርዶ ጆሮው ውስጥ ሲገባ የመቀዝቀዝ ስሜት ተሰማው። በእጆቹ እንባውን ለማበስ ሞከረ።

"በእደጋም ቢሆን የሰው ህይወት መበላሸቱ ያሳዝናል። በኔ ገዝህላልነት መሆኑ ደግሞ የበለጠ ያሳዝነኛል።" አለ።

“የእንተ ጥፋት መሆኑን ገና አልታወቅም።” አለ ኩባር። ዓይኑ
አንዲረጋጋ በማሰብ።

“ትሬሬክ ፖሊስ መርምሮ ምንም ቢል ጥፋቱ የኒ ነው። ሌላ
አያወራሁ እንደነበር አትዘንጋ። ያም ባይሆን ደግሞ ለቦታው ልሳ
የሚገባኝን ትኩረት አልሰጠሁም ማለት ነው። ለነገሩ ይሄን አነተመሁ
ሆስፒታል ስትሄድ ለልጁ የሚበደውን አድርግለት።” አለ ደስታ። ሃገ
ውስጡን ሲቆጠቁጠው እየታወቀው።

ኩባር “በታ ስልክ ልደውልና ሰው ልጥራልኸ። እኔ ሄጄ ልጄ እንዴት
እንደሆነ ላጣራ።” አለ ኩባር።

“ምንም ሰው አያስፈልግም። ደሀና ነኝ” አለ ደስታ።

“ካልክ አሺ። እኔ በጊላ አይሃለሁ።” መለሰ ኩባር።

“ጥሩ” አለ ደስታ። “ከማ የምሰጡን ሂሳብ ለክርድ ከፍለሁ ሂድ” አለ
በመቀለድ። ደስታ መለሰ መቀለድ መያመሩን በማስተዋል ኩባር ይ
አለው።

“በገሃ አያደርጉልኸም እንዴ” አለ። እሱም በተራው እየቀለደ።

“እኔ መቸ አሺ አላለሁ” አለ ደስታ።

“የደሃ ጥጋቢ መቼም አንተ ነኸ” አለው ኩባር።

“ደሃ እኮ ቢኖረው ከራትና ነፃነት ብቻ ነው። እሱን ደግሞ በጭሪ
አያስደፍርም። ባይሆን አንተን አስከፍልሃለሁ” አለ ደስታ። ባይለውም
ኩባር እንደሚከፍልለት ያውቃል።

“እኔስ ብሆን ምን በወጣኝ፤ ከየት አመጣለሁ” አለ ኩባር።

“እንግዲህ ከየትም አምጣው ለጊዜው አለህ። ስለዚህ ትከፍላለህ” አለ
ደስታ።

“በታ” አለ ኩባር።

"አዎ በቃይደኝነት ለመቼ ነው" አለ ደስታ።

"ደረቅ ነህ መቼም" አለ ክብሩ።

"ደግሞ ስንት እንደከፈልክ፣ ስንት እንደምታስይዝ፣ ምናምን እንዳትነግረኝ" አለ ደስታ።

"ሌላስ ትዕዛዝ የለህም?" አለው ክብሩ።

"የምሬን ነው። በጌላ ባየውህ ቁጥር ውለታህን ማሰብ አልፈልገም" አለ ደስታ።

"ድንቁም አልቀረብህም"። ቻው ብሎ ሂደ ክብሩ።

pdfelement

አብራሃም

የሆስፒታል መግቢያ በሮች በተሰመደው ግርግር ተሞልተዋል። ዲፖ ከአደጋው በኋላ በ መኪናው ላይ በደረሰው ጉዳት ምክንያት ወደ ሌ የሚመላለሰው በእግሩ ነው። አልፎ አልፎ ታክሲ ተከፋይቶ ይመጣል። ወደ ሆስፒታል የእግረኞች መግቢያ በር ሲጠጋ ከኋላ ዜፋ የሆነ ሰርላው መኖሩን አረጋግጠ። በበፋ ላይ ያለው ጥበቃ ደንብ የመታወቂያ ካርዱን ቢጠይቀው ማሳየት አንዳለበት በማሰብ።

ከበፋ አጠገብ ሲደርስ ሶስት ጥበቃዎች ቁጥሩ በፃ ካለ ሰው ጽ ይነጋገራሉ። " ቀጠሮ ካርድ ያልያዘ አይገባም። ሰውዬ በሩን ልቀቅልኝ ሌላ እናስተናግድበት።"

"የሀሙማን መጠያቂ ሰዓት አሁን እይደለም" የሚሉ ቃላት ጎሳ ቃል ይሰማሉ። ደስታ በተሰባሰበው ሰው መካከል ሲያልፍ ለምጃ በተራቸው ለጥበቃዎቹ ማብራሪያ መልስ ይሰጣሉ።

"ብር ረልገው እኮ ነው "

"እንደ ሁለት ብር ይዘህ ጨብጠው ባዘህ"

"ኧረ በሁለት ብር እያስገባኝም"

"ምቀኝነት እኮ ነው ከፋት "

"ይሄን ሌላ ቢሆን ያስገባሉ"

ደስታ የጥበቃዎቼንና የተሰለፈውን ሰው ወሬ እያዳመጠ ወደ ጥበቃዎቼ ሲጠጋ

"ወይት ነው?" አለው አንዱ ጥበቃ።

"ሰራተኛ ነኝ" አለ ደስታ፤ ርግጠኝነት በሚሰተዋልበት ድምጽ።

እኔ ግን "አለ ጥበቃው ደስታን እንደነገሩ በመፈተሽ።

ደስታ ጥበቃዎቼን አልፎ እንደገባ በሁለት ነገር ተገረመ። ጥበቃው ምንም ማስረጃ ሳይፈልግ ደስታን እንዴት አምኖ አሳለፈው? "ዘቡ የራሱ የሆነ መመዘኛ ሳይኖረው አይቀርም" አለ ሰራሱ። ሁለተኛው ግን የፍተሻው አይነት ነው። ዘቡ ደስታን ከብብቱ ወደታች በሁለቱም ጎን እንደመዳበስ ብሎ ነው ያሳለፈው። በዚህ አይነት ፍተሻ ዘቡ ምን ሊያገኝ እንደሌለ መገመት አዲሶች ነው። ሲጀመር በሆስፒታል በር ላይ ወደ ሆስፒታል ውስጥ የሚገባን ሰው መፈተሽ ለምን አስረገፈ? እኔ የሚወጣውን መቼም ከሆስፒታሉ ውስጥ አንድ ነገር ሰርቶ ቢወጣስ በሚል ነው። ቦር ቦር የሰረቀ ሰው መቼም የሰረቀውን በብብቱ ይዞ የመውጣት ዕድሉ አነሰተኛ ነው።

ደስታ ይህን እያሰበ በሆስፒታሉ ወደ ውስጥ መግቢያ ኮሪዶር ላይ በግራና በቀኝ ተቀምጠው ወረፋ በሚጠብቁ ሰዎች መካከል ወደ ማስተማሪያ ክፍሉ መሄድ ጀመረ።

የሆስፒታሉ ኮሪዶር በሰው ተሞልቷል። በግራና በቀኝ ብዙ አዳፋ ልብስ የለበሱ ህመማን፤ በሚቆረቆረው አግዳሚ ወንበር ላይ ተቀምጠው ተራቸውን ይጠብቃሉ። በብዙዎቹ ፊት ላይ ህመምና ስጋት ይስተዋላል። አንዳንዶቹ እዚያው ሆስፒታል ያደሩ ላይሆኑ አይቀሩም። ሌሎች ህመማን በአስታማሚዎች ጭን ላይ ጭንቅላታቸውን አስደግፈው ጎናቸውን ለማሳረፍ ይጥራሉ። አስታማሚዎቹም ድካምና ስጋት ይስተዋልባቸዋል። ትንሽ እልፍ ብሎ ደግሞ አንድ አስታማሚ በፈለቀበት ውስጥ ከተቀመጠ ፍርፍር ላይ የታመመ ልጃቸውን ቁርስ ለማጉረስ ይሞክራሉ። ሌላ ታማሚ አንድ የደረቀ ፓስቲ በፋንታ

እምነት ከጥርጣሬ ሰማውረድ ይታገላል። ከእነዚህ ፊት ለፊት በሚገኘው ወለል ላይ መርጋት የጀመረ ደም እዚያም እዚህም ይታያል። ከሀረድ በር ላይ አርጌ ካዘ የለበሱ የጽዳት ሰራተኞች የሀረድን ጥጥን መርገፍ በጀመረ መጥረጊያ ሊያጽዱ ይታገላሉ። የጽዳት ሰራተኞች ካዘ ጋዋን ከመርዘመ የተነሳ ከረገፈው መጥረጊያ ባልተናነሰ ወለሉን ይጠርጋል። ሌላ አጻፋ ጋዋን የለበሰ ሀመምተኛ አመላላሽ ወለሉን ስትራቸር እየገፋ በደስታ እጠገብ አለፈ። የስትራቸር ንማ በረጋው ጊዜ ላይ ሲያርፍ በንማው ያነሳው ደም ቀጭን መስመር በመስራት ከረዳን ለሁለት ከፈለው።

ከደስታ ፊት ለፊት አንዲት ነፍሰ ጡር ሴት በሁለት ሴቶች ተገኘች። የለበሰችው የሌሊት ልብስ ወደ ላይ በመሸብሸብ ተጥጋ ደም መሳይ ፈሳሽ ከጭኖቿ መካከል ወርዶ በባቷ ላይ እንደመድረሱ ብሎ ይታያል። ነፍሰ ጡሯን ሴት አልፎ ሲሄድ ትውከት የመሰለ ፈሳሽ ከወለሉ ላይ አየ። እግሩ ትውከቱን እንዳይነጠፍ በመጠንቀቅ አለፈ።

ከዚያ እልፍ ሲል በታፋው ላይ ትልቅ ቁስል ያለው ጎረምሳ በሀረግ ጥገ ላይ እግሩን ዘርግቶ ቁስሉ ላይ ሰማረፍ የሚያንዣብሉትን ዝንቅ በእጁ በያዘው ጭራ ሰማረፍ ይሞክራል። ጭራው በተደጋጋሚ ቁስሉ ላይ በማረፉ ምክንያት እርስ በርስ መጣበቅ ስለጀመረ ዝንቦቹ ከቁስሉ ሲላረሩ ወደ ጭራው ላይ ሄደው ያርፋሉ።

ሶስት ነጫጭ ጋዋን የለበሱ ተማሪዎች ደስታን አይተው እየተሳሳቱ አለፉ። ወደ ክፍል ለመግባት የቸኮሉ ይመስላሉ። እግሮቻቸው በመሰሉ ላይ ያለውን የደምና ትውከት ቆሻሻ በደመናቸው እየዘለሉ አንድም ቆሻሻ ሳይገኝ ይራመዳሉ። ከፊት ለፊቱ ሁለት ነርሶች የጠለቀ የሚመስል ወይይት እያደረጉ ሲመጡ ደስታ "ይቅርታ" ብሎ በመሳሰለቸው ሲያልፍ አላስተዋሉትም።

የማስተማሪያ ክፍሉ የሚገኘው ሁለት ወለሎች ዝቅ ብሎ በመሆኑ ደስታ ከረዳን እቋርጦ ደረጃውን መውረድ ሲጀምር ከረገጠው መውረጃ ትይዩ "ኪፕ ዩር ራይት" የሚል ማስታወቂያ በገደግላው

ላይ ተለጥፎ አየ። ማስታወቂያው ነጭ በነበረ ወረቀት ላይ በታይፕ የተሻፈረ ቢሆንም ከማርጀኔት የተነሳ ጥቁር የታይፕ ቀለም በግድግዳው ግራሚማ ቀለም ላይ የታተመ ይመስላል። ነጩ ወረቀት ከመወርዛት ብዛት በመደብዘዝ ከግድግዳው ብዙም አይለይም። ደስታ ማስታወቂያው ለደረጃው ተጠቃሚዎች ቀኛቸውን በመያዝ እንዲወጡ እና እንዲወርዱ ታስቦ የተሻፈረ መሆኑን ቢጠረጥርም የታሰመሰትን ግብ እንዳልመታ ግን ግልጽ ነው። በደረጃው የሚወጡትና የሚወርዱት ሰዎች በመደበኛነት ድብብቆች የሚጫወቱ ነው የሚመስሉት። ይህ የሆነው በሁለት ምክንያት ነው። አብዛኛው የደረጃው ተጠቃሚ እንግሊዝኛ ማንበብ የማይችል በመሆኑ ግድግዳው ላይ የተሻፈረውን ማስታወቂያ ለሆስፒታሉ ሰራተኞች፣ ከነሱም ውስጥ ለፈረንጅ ቋንቋ አዋቂዎች፣ አንድ ምስጢር የማስተላለፊያ ኮድ አድርጎ ነው የሚቆጥረው። ሌላው ማንበብ የሚችለው አብዛኛው ሰው ደግሞ ማንበብ አይወድም። እንኳን ማስታወቂያ፣ ሰራሱ የተሻፈለበትን የሥራ ደብዳቤ እንኳን መሰሉ በመሰሉ አንብቦ የመጨረስ ፍላጎትም ሆነ ትዕግስት የለውም። መጽሃፍና ጋዜጣማ የማይታሰብ ነው።

ደስታ ደረጃውን ሲወርድ ብዙው ሰው ደረጃውን ለመውጣት ሲሞክር ከሚያጣሰው ጉልበት ለመቆጠብ በማሰብ የደረጃውን መደገፊያ ብረት በእጁ እየተመረከብ እንደሚወጣ አስተዋለ። በዚህ ብረት ላይ፣ ባግባቡ ካልታጠበ እጅ ላይ ከፈንፈ ሽር ጀምሮ፣ የታመመ ሰው ደም፣ ሽንትና መግል ሲጠረጉበት እንደሚውል ሰው ለደቂቃ እንኳን ትዝ ቢለው ምን ይፈጠር ይሆን? ብሎ ራሱን ጠየቀና በመጣስት መልስ ፈገግ አለ። ከላይ እስከ ታች የፎቱ መውጫና መውረጃ "በትውከት ርቀት" ሲደምቅ ታየው። ገበያሰፒታል ውስጥ ያለ ሰቆቃና ቆሻሻ ለምንድን ነው የማይታየን? አለ አቡንም። መልሱ ይህን ጥያቄ እያሰላሰለ ወደ ማስተማሪያ ክፍሉ ሲዘልት ጥቂት ተማሪዎች ብቻ በክፍሉ ውስጥ እየጠበቁት እንደሆነ አስተዋለ።

ሌሎች ተማሪዎች እንደተሰመደው ከክፍሉ ውጭ ቆመውና አላቻ ጥግ ላይ ተቀምጠው የእስተማሪውን አለመምጣት በጉጉት ሲጠብቁ ቆይተው ፍላጎታቸው ባለመሳካቱ ደስታን ተከትለው ወደ መማሪያ

ክፍል በላቱ። ተማሪዎቹ የመምህራኑን አሰመምጣት በጉጉት እው
የሚጠበቁት። ሁልጊዜም ተስፋ አይቆርጡም። ወደ ክፍል መምጣት
አሰመረጋቸውን ከማርፈድ ይምሮ። ክፍል ውስጥ ገብቶ ገብቶ ገብቶ
እስከመቀመጥ፤ ከዚያም በተጨማሪ ክፍል ውስጥ ተቀምጦ ከክፍል
እና ከሃገር ውጭ ከሚገኙ ወዳጆቻቸው ጋር በሰልኮቻቸው አማካኝነት
በመገናኘት ይገልጣሉ።

ደስታ ፊቱን ወደ ተቀመጡት ተማሪዎች እንደመለሰ፤ ብዙዎቹ እዚያ
መገናኝት አሰመረጋቸውን ለመረዳት ምንም ጊዜ አልፈጀበትም። ከፊት
ሰፊት በሚገኙት ወደ አምስት በሚጠጉ የመቀመጫ ረድፎች ውስጥ
ሁለት ተማሪዎች ብቻ ሲቀመጡ የቀሩት ተማሪዎች ከመግቢያው በፊት
በቅርበት የሚገኙትን መቀመጫዎች አጨናንተው ተቀምጠዋል።
ትምህርቱ ሲያበቃ የመግቢያው በፊት ወደ መውጫነት መቀየሩ
ሰለማይቶር ተማሪዎቹ ለመውጣት ምንም ጊዜ ማባከን እንደማይፈልጉ
ያስታውቃል።

"ሳትመጡ ለመመለስ እንደፈለጋችሁ ያስታውቃል" አለ ደስታ። "ሰነዱ
እንዳንደቻችሁ ሳትማሩም ብትመረቁ ብዙም ግድ አይሰጣችሁም ሲል
ተጠሰ።

ከመኪናው አደጋ በኋላ ደስታ ባህርይው ትንሽ መለወጥ መጀመሩን
አስተውሏል። ወትሮ የነበረው ታጋሽነት አብሮት የለም። ቶሎ
ይቆጣል። በፊት በፊት ነገሮችን አትልሉ ማየት ይቀለው ነበር።
ተማሪዎቹ ይህን ያልተለመደ ባህርይ ገና መረዳት አልጀመሩም።

"ሶስት ህመም እያጠቃችሁ ነው፤ ደንታቢሰነት፤ እርቆ ለሰማሰዌ
ድንበር የለሽ ራስ ወዳድነት" አለ ደስታ።

"እዚህ የምትመጡት ለራሳችሁ ስትሉ መሆኑ እንኳን እየጠፋባችሁ
ነው። ማናችሁም ተገዳችሁ አይደለም የምትማሩት። በርግጥ
ተመርጠላችሁ ነው።"

ተማሪዎቹ ገራ ተጋቡ። ደስታን በጠዋቱ ምን እንዳማረፈው
አልገባቸውም። እነሱ እንደሆኑ ዛሬ ያደረጉት ለወራትና ለዓመታት

ሲያደርጉት የነበረውን በመሆኑና ድርጊታቸውን ስለሰመዱት የደስታ መናደድ መገሰጫ እንሱ መሆናቸውን ለመገመት አልቻሉም።

“እኔ አለ ደስታ።” አሁን እኔ በምን እንደተናደድኩ ሲነግረኝ የሚችል ሰው ከመካከላችሁ አለ?” ሲል ጠየቀ። ተማሪዎቹ አቀርቅረው ወለሉ ላይ አፈጠጡ።

“እኔ የሚሞክርስ?” አለ ደስታ በድጋሚ እየጠየቀ። አሁንም መልስ የለም።

“እኔ አንተ” አለ ደስታ። ከፊት ሰፊቱ ወደ ተቀመጠው አንድ ተማሪ እየተመለከተ።

“እኔ” አለ ተማሪው። እቤት አባባሉ ገና ቦታው ላይ ደርሶ ጥያቄውን ያልሰማ ነበር የሚመስለው።

“አልገባኝም ጥያቄው” ሲል መለሰ። ከደስታ ቁጣ ፊቱን እንደተ እንደሚሠላከል እያሰበ።

“ጥያቄው! ለምንድነው የተናደድኩት? ነው። አሁንስ ገባኸ” በድጋሚ ጠየቀ ደስታ።

ተማሪው “በምን እንደተናደዱ አላውቅም።” ሲል ቀጥተኛ መልስ ሰጠ።

“ባታውቅ ነበር የሚገርመኝ።” አለ ደስታ።

“ችግሩ ምንድነው መሰላችሁ፣ ሁላችንም ለምን እዚህ እንደምንመጣ እናውቅም። አጋጣሚ ሆኖ በጠዋት ተነስተን መስራት ከሚጠበቅብን ስራ ይህ አንዱ ስለሆነ እንመጣለን። ከመምጣታችን በፊትም ሆነ ከመጣን በኋላ ፈጥንን የምናስበው መመለሻችንን፣ መሢጃችንን ነው። ከሥራ ወይም ከትምህርት በኋላ ሌላ የሚያጓጓንና የምንሰራው የተለየ ነገር ባይኖርም ከዚህ ግን መሸሽ ነው የምንፈልገው።” ንግግሩን ትንሽ አቋርጦ ትንፋሹን መለሰና ቀጠለ

“ቅድም ሲሆን በሽታ አጥቅቷችኋል ስለ እናንተን ብቻ ማለት አልነበረም። ሁላችንንም ማለቱ ነበር.....” ብሎ ለትንሽ ሰኮንዶች ጣህን ሃሳቡ ከተመለሰ በኋላ ቀጠለ።

“ደንታ ቢሰነት፤ አርቆ አለማሰብና ድንበር የለሽ ራስ ወዳድነት ተዋናል። አሁን በሆስፒታሉ መሃል አቋርጬ ለመቆየት የስተዋልኩትን ሳስብ፤ እኒህ ህመሞች በከፋ እያጠቁን እንደሆነ ይሰማኛል” አለ

“መቼ እና እንዴት እንደሆነ ባላውቅም ደንታቢዎች ሆነናል። ስቃይ ለምደናል፤ ቀስል አይሰቀጥጠንም፤ ረሃብ ትኩረታችንን አይሰባም፤ ዐይናችንን ጨናንን መራመድ ለምደናል። ይህ ባይሆን በዚህ ሆስፒታል ኮራኖቻችን ላይ ምንም እንዳልተፈጠረ መራመድ እንዴት ይቻላል? ነበር? ሞት እና መከራን ከፊታችን እያየን በፈገግታ ማለፍ እንዴት ልንለምድ ቻልን? ወይ ተስፋ ቆርጠናል አሊያም ግድገሳነት ጠፍንን ይዞናል። ተስፋ ቆርጠናል ለማለት ይከብዳል፤ ምክንያቱም እናንተም በወደፊት ተስፋ እየተማራችሁ ነው እኛም ለመጨረሻ ትውልድ ሀገር እየገነባንለት ነው። ታዲያ ይህ ግድ የለሽነትና ደንታ ቢሰነት ምንድን ነው? አለ ደስታ ሃሳቡን በጥያቄ እያቋረጠ። ቀጠለው

“ራስ ወዳድነት ይሆን? አላለሁ። አዎን ራስ ወዳድነት አለኝ፤ ለመኖራችንም መሠረታዊ ነው። ሆኖም ግን የኛ ራስ ወዳድነት ድዝር የለሽ ሆኑ። የደም ጎርፍ በእግራችን ሥር ሲፈሰ ሚማችንን እስከልነው ድረስ መኖሩ አይታየንም። ሃዘን ጥሎን ጠፍቷል፤ መከራ በዙፊያን ተገለፈናቸ ተራምደነው እናልፋለን። የሌላው መከራ የኛም መሆኑ ተሰውሮብናል። እኛ እያንዳንዳችን ከሌላው በጣም የተለየንና የፊትን ይመስለናል። ማንነት እና ምንነት የግል ጉዳይ ሆኖብናል። እኛ እንግግራን በሚያወራበት ጊዜ ድምጹ እየሰለለ መምጣት ጀመረ። ንግግሩን አቋርጦ ምራቁን በመዋጥ ጉርፎውን አረጠዘ። እዝ ሊተናነቀው ዳር ዳር እያለው መሆኑ ተሰማው። ሆኖ ውስጥ የመሸከር ስሜት ተሰራጪበት። ትንሳኤን “እ...ፍፍ” ብሎ በረጅሙ ሰበሰበ።

እርቆ ማሰብ ጠፍቶብኛል፤ መኖር ለዛሬ ብቻ መስሎኛል፤ መኖር ግን በእውነቱ ዛሬ ብቻ ነው። ነገ እና ትላንት ሁሉም "አለመኖር" ናቸው። በመወሰዳችን ምን ያህል እድላችን እንደሆነን አናውቅም። አስኪ ያልተወለዱትን አስቧቸው፤ መኖር እኮ በአለመኖር ጥልቅ ውስጥ የተሰጠን ስጦታ ነው። ከዚህ በፊት አልነበርንም፤ ወደፊትም አንኖርም። ይህን ማስተዋል ልምን ተሳነን? ምክንያቱም ከሁሉም ህመማችን ስር የተሰወረብን እውነት ይኸ ነው። አለ ደስታ አሁንም ሃሳቡን ለጊዜው አያቋረጠ። ተማሪዎቹ ተመስጠው እየሰሙት ነው። ከፍሉ ጸጥ ረጭ ብሏል። ተማሪዎቹ ትንፋሻቸውን ከደስታ እኩል ይዘው፤ እሱ ሲተነፍስ እነሱም ይተነፍሳሉ። ደስታ ንግግሩን ቀጠለ

እኔ አሁን ያየሁትን እናንተም አይታችኋል። በነጋ ቁጠር ታዩታላችሁ። የመጀመሪያ ቀን እዚህ ወይም ሌላ ሆስፒታል የሄዳችሁ ልሳት የተሰማችሁን ስሜት አስታውሱ። እሱ ስሜት አሁን የላችሁም። ህመም ጥሩ የሰውእነት ማስታወሻ ነው። ከህመም ጋር በመኖሪያ ምክንያት እያንዳንዱ ታማሚ ሰው መሆኑን በህመሙ እንዲያስታውስ ሊሆን፤ እኛ ግን ሰው መሆኑን በህመሙ ምክንያት እንረሳለን። አለ ደስታ። ቀጠለናም

"ዋናው ጥያቄ ለዚህ ሁሉ ሰቆታና እንግልት ተጠያቂው ማን ነው? የሚለው ነው። ማን ነው? አለ። ተማሪዎቹ እንዲመልሱ በመመኘት።

"ሆስፒታሉ ነው" አለ እንደ ተማሪ።

"ኦክስፎርድ ነው" ሌላ ተማሪ መለሰች።

"መንግስት ነው" ።

"ጤና ጥበቃ...."

"ዛሬምች..."

"እርሶች....." መልሶች በተራ ሳይሆን ከዚህም ከዚያም ተወረወሩ።

ደስታ "እስተማሪዎችሽ?" አለ። ሁሉም ተማሪዎች ጭንቅላታቸውን በእምነት ነቀኑ

"ተማሪዎችሽ?" አለ መልሶ ደስታ። ብዙ መልስ አላገኘም።

እኔ ታማሚዎችና አስታማሚዎችስ? አለ። አሁን ተማሪዎቼ ወደ ተለመደው ፀጥታቸው ተመለሱ።

ችግሩ ይህ ነው። ለሁሉም ችግር ተጠያቂ መኖር ያለበት ይመስለኛል። በመሆኑም እንዳችን እንዳችንን በንጠይቅ እና በናስጠይቅ የለው ልዩ ሰቃይ ዐይኖችን ስር ይጎመራል። ከእውነቱ አንርቃለን። መፍትሄውን በተጠያቂነት ስብሰባዎቻችን ውስጥ እንፈልጋለን። ችግሩን በአግባብ ሳንረዳው ተጠያቂውን እንፈልጋለን።

ችግሩ ምንድን ነው? ችግሩ ቅድም ያልኩት ነው። እኛ አስቀልተነን እያገባንም ማለታችን፣ ሁሉንም ነገር ማስተካከልና መስራት ያለበት ሌላው ስለሚመስለንና የኛ ሃላፊነት መተንፈስን አለመዘጋትና መኖር ብቻ ነው ብለን ስለመንን ነው።

"ሰላሳ ለምን ተናደድኩ ለሚለው አጭር ጥያቄ የሰጠውት ረጅም መልስ በአጭር ሲቀርብ የተናደድኩት በፊሴ ነው። ራሴ በምገባት ሁኔታ ነው የተናደድኩት። ብዙው ችግር የሌለው የፊሴ ስብሆን ነው ተጠያቂው እኔ ነኝ ብዬ በማመኔ ነው።"

"መናደድ መፍትሄ ነው? አላውቅም። ንዲቲን የምወጣበት መንገድ ይመስለኛል። በርግጠኝነት እናንተን በመቆጣት መፍትሄ አላመጣም። የማታሸንፈውን ተጠያቂ ማድረግ የፈሪ መፍትሄ ነው።" አለ ደስታ።

ደስታ ንግግሩን እንደጨረስ ሰዓቱን ሲመለከት ለማስተማር ከተሰጠው ሃምሳ ደቂቃ ውስጥ ምረሱን እንደጨረስ ተረዳ። ትምህርቱን በመቀጠል ቀደም ሲል የተናገረውን ሃሳብ ላለመበረዝ በማስቀጠል

"በዚህ ሁሉ በኋላ አሁን ሌላ ነገር ለማስተማር መጥካር የቀደመውን ማጥፋት ስለሚሆን፤ ለዘረው በዚሁ ይብቃኝና በሌላ ጊዜ እናካከልሽ።" ብሎ ተማሪዎቹን አስናበተ።

ደስታ ከማስተማሪያ ክፍሉ ወጥቶ በተቀረው ጊዜ የሚወደውን ማከያቱ ለመጠጣት ወደ ካፍቴሪያ አመራ። ደስታ የካፍቴሪያ ደንበኛ ነው። ካፍቴሪያው ውስጥ የሚታይ አይጠፋም። ትዕግስት ኖሮት ለሚያስተውል ደግሞ ካፍቴሪያ ውስጥ የሚተውኑ ትንንሽ ታሪኮች አይጠፉም። የሚዋደዱ አስተናጋጆች፣ አስተናጋጅ የሚከፈል ሰራተኛ፣ የተቆጣጣሪና የአስተናጋጅ የሃይልና መደብ ተግል፣ የአስተናጋጆች ቱክርና ትብብር፣ የተስተናጋጅ የተሰጠ ብህርያት፣ የጉርኝው ዐይነትና መጠን። ብቻ ብዙ ነገር ይከወናል፤ ይታያል፤ ይስተዋላል። ከሁሉም በላይ ግን የሥራ ቦታ ሃሜት ተጠናክሮ የሚዘገበው ካፍቴሪያ ውስጥ ነው። ለዚህ ደግሞ ምክንያቱ አንፃራዊ ነጥብና አኩልነት እዚያ ስለሚገኙ ነው።

ደስታ ወደ ካፍቴሪያው እያቀና ስልኩን አወጥቶ ደወሰ።

"ሃሎ ደስትሽ" አለች ወብት።

"እሺ ውፃዕ ሰምን ደስታ ስፒሻል አልጋብዝሽም?" አላት።

"ደስታ ስፒሻል ደግሞ ምንድን ነው?" አለችው።

"አንዱ ከእኔ ጋር ጊዜ ማሰለፍ ነው።" አላት።

"ውይ... ከብሩን መሰልክኝ።" አለች።

"ኸሱስ አውነትሽን ነው። ዋናው ግን እሱ አይደለም።" አለ።

“ታዲያ ምንድነው?”

“ደስታ ስፒሻል ማለት ሃሜት በማኪያቱ ማለት ነው። ሃሜት ላይ ማኪያቱ ከኔ።” አለ።

“ባይሆን እሱ አውነት ነው።” አለች ውቢት እየሳቀች።

“ሃሜተኛ መሆንሽን እምነሽ በመቀበልሽ በጣም አመሰግናለሁ።” አለች እየቀለደ።

“እቤት... በአንድ ጊዜ ወደ እኔ ገለበጥከው።” አለች። ቀጠለችናም

“በጣም ደስ ይልኝ ነበር፤ ግን ዛሬ ስራ አልገባሁም፤ ሳምንቱን መራ ረፍት ነኝ።” አለችው።

“ያለ ነገር መቼ ደመና ተጫጫነው ቀኑ።” አለ ደስታ።

“ነፍስ እኮ ነህ። ስታሞት ትችላለሁትለሽ።” አለች በሆዱ የምር ዘ እየሳቀች።

“ግን ለመሆኑ አባ ወራሽ አውቋል ረፍት መውጣትሽን? ሌላ ጠየቃት።

“የምን አባ ወራሽ? አለች ትንሽ እንደማፈር ብላ ።

“ጊዜ ጉዳይ ነው እንጂ መሆኑ አይቀርም ብዬ ነው።” አላት። ደስታ የመሰለውን ከመናገር አይቆጠብም።

“እሱ ምን አገባው?” አለች።

“እየሽ ስሙን ሳንጠራው እንኳን አባ ወራሽ ማን እንደሆነ ታውቂያለሽ።” አላት ደስታ። ከዚያም በመቀጠል

“ለነገሩ ለሱ ብዬ ሳይሆን ለራሴው ነው።” አላት

“ምንው ትፈልገኝ ነበር?” አለች ውቢት ሰፍ ብላ።

"ይህን ያህል ለኔ ውሳኔ ለመዋል ምን ያስገመደኛል?" አላት።

"እንደሚመስለኝ አይቻልም ብዬ ነዋ።" ለሰቶ ውቢት። ደስታን በጣም ትወደዋለች።

ጌላ እሺ። እኔን እንዲያሳስቦኝ ይሄ አባወራሽ እንቺ አለመኖርሽን ሊያውቅ ፈቱን ዘፍዝፎት ስለሚውል የሱን የወደቀ ከንፈር ከየሚዳው ስለሰበሰበ መሰንበቱ አሳስቦኝ ነው።" አላት ደስታ።

ውቢት መልስ ሳትሰጥ ትንሽ ሰከንዶች አሳለፈች ።

"ሃሱ" አለ ደስታ።

"ሃሱ" መለሰች።

"ምንው?" አላት።

"ምንም። ግን የአውነት ይደብረዋል እኔ ከሌለሁ?" አሰታው።

"ደስታ ስፔሻል የጓደኛ ምስብር ማውጣትን አይጨምርም።" አላት።

"በፍትህ?" አሰታውቢት እንደሰመደችው።

"ሁለታችሁም ትገርመኛላችሁ።" አላት ደስታ።

"እንዴት? "ጠያቂዎች ውቢት።

ደስታ ጨዋታው መጠነጠር መጀመሩን ቀድሞ በመገንዘብ!

"ከሚኝማ" አላት።

"እሺ" ውቢት፤ መልሱን ለመስማት በመቻላት።

"እንደ ጠቢቃ ጓደኛ አሰቶኝ ብለሽኝ ነበር አይደለ?" አላት።

"ምን?" አሰታውቢት። ደስታ በአንድ ጊዜ የወራ አቅጣጫ ከተየረ በጀመረው ወራ መቀጠል አለመፈለጉ መሆኑን ታውቃለች።

"ስለ ክብር ምንም አልነግርሽም። ሌላ ጊዜም አንዳትጠይቅም። ምክንያቱም ድካም ይሆንብኛል። እኔ የጠየቅኩሽ እንዲት ጠባቂ ግድ አለኝ ብለሽ አልነበረም ወይ ብዬ ነው" አላት።

"እዚት አንተ። ስንት ቀን አግኝተሃት የለም! እንዴት ትረላታለህ። ጠየቀኝው።

"ዕሊ ላገኛችሁ አራት ሆናችሁ ነው። እኔ ደግሞ ከአንድ ቀን ሌላቸን ለማወቅ ብዙም ፍላጎት የለኝም። እንዲ ግን ጠባቂ ሆኑ ብለሽኛል ወይም ጠላኛህ ማለት ነው።" አላት።

"አዎ ናት። ምንውን? አለች።

"ሃትኛዋ ናት? አላት ደስታ።

"ከባሊ ናት፤ እርፍ ልጅ ናት ትወዳታለህ።" አለች ውቢት።

"እርፍና መውደፋን እናጥባውና የትኛዋ ናት?" አለ።

"ታዲያ በምን ላስረዳህ? በጅምላ ነው እኮ ባደኛቸውን የምታውቃችው። አለችው።

"እስትዳራ፤ ዝምቶኛዋ ወይስ መልክ ጥቅም?" አለ።

ውቢት ራሷን ነቀነቀች በመገረም።

"እስትዳራና ዝምቶኛዋ አይደሉም።" አለችው።

"በመልክ ጥቅነቷ አታምኝም ማለት ነው።" አላት።

"እሱ አግንዲህ እንደተመልካቹ ነው።" አለችው።

"እንደ አንድ አንኳት በስም አንዳትደገፍ ስሟ አስቸጋሪ ነው።" ለት ደስታ።

እንደ አባታችን ፀሃይ ጠፋች! ደመና ነው ጊዜው! እያልክ ስታሞቀኝ
አልበር እንዴ። በእንዴ በስም ተደገፍሽ ብለህ ታወርደኛለህ።”
አለችው።

“ታሪፍ ፀሃይ ቀንጃ ናት ያለው ማን ነው?”

እንዴት? አለችው ውቢት።

“ፀሃይ የምታምረው መፀውጫና መጥለቂያ ላይ ብቻ እኮ ነው።” አላት።

እና? አለችው።

“በመሃል ገን ወይ ትሞቃለች ወይ ታቃጥላለች።” አላት።

“በብዙህ?”

“በብዙህማ! ለእንዳንደቻችን መኖርሽ ብርሃንና መቀት ሲሆን እንደ
ፀጃ ላት ደግሞ መቃጠል ሆኖበታል።” አላት።

ማን? አለችው።

“ገር ዞር ውቢት የሚለው ስም ትንሽ ይደገፍሻል ግን የጓደኛሽን ስም
አስቢው እስኪ”

ማን ሆነ። ስብሰ ምንድን ነው ችግሩ? አለችው የሚለውን ለመስማት
በመጓጓት።

“ማንም ችግር የለውም! ግን ስትሰሙላው ሃሳብ ውስጥ የሚከተ ስም
ነው።” አላት ደስታ።

“ሃ-ሃ-ሃ-ሃ-” ብላ ሳቀች ውቢት። ቀጠለችናም “እንዴት” አለችው።
በሆኗ ፀግሞ ደስ ብሏታል! ጓደኛዋን ለማብራራት እንደምትጠቀምበት
በማሰብ።

"በቃለ! ሰብላ ምንድን ነው ትያለሽ፤ ከዚያ ሰብል። የምን ሰብል፤ እያለሽ ወርት፤ ወንጌል፤ ምናምን፤ ስትዩ ከሴት-የዋ ርቀሽ በገላ፤ ጭልጥ ነው ምትዩው።" አለ ደስታ በመቀለድ።

"ይፋንንማ ዘበዘበ አድርጌ ነው የምነግራት።" አለች ወብት።

"መጀመሪያ ግን ካገናኝሺኝ በጋላ።" አላት።

"ለምን ፈለክት?" አለች ወብት።

"በመሲና እደጋ በሞተው ልጅ ምክንያት ወበቃ ሳያሰፈልገኝ አልቀር።" አላት።

"ተው እንጂ!" አለች ወብት በመደንገጥ።

"እኔ እኮ አይደለሁም የሞትኩት" አላት ደስታ። ነገር አባርጃ በግል መልክ።

"እሺ፤ መቼም መተንፈስ አይቻልም ካንተ ጋር። ለማንኛውም እንግራትና እንገናኛለን፤ ችግር የለውም።" አለች ወብት።

"በጣም ጥሩ። በተረፈ ደውዩለት፤ አልፎ አልፎም ቢሆን።" አላት።

"ለማን?" አለች ወብት ያላወቀ በመምሰል።

"እልንግርሽ" አላት።

"እሺ እደውልለታለሁ።" አለች ወብት።

"እሺ በይ ችው ደስታ ስፒሻልን በስልክ አስናውሻል። ደሀና ሁኔ
"ባሉ ስልኩን ዘጋው።

"ደሀና ሁኔ።" አለች ወብትም።

ደስታ ስልኩን ዘገቀ በሰላው ውስጥ የቀረችውን ማኪያቶ አጥጦ፤ ከመቀመጫው ተነስቶ ወደ በሩ ሲያመራ፤ የሆሰፒታሉ ጋራ ሲፈ ቢፈ ተላላኪ በፈገግታ ጦር እሱ ስታመራ አስተዋለ።

ጽዮና እርሱ ለር ደስታ አለችው።

እንደተ ነቄ አልማዝን አላት። ስሟን ስላወቀው በተሰማት ደስታ ጥርጣሬ ፊቷን ሞላት።

እነዚህ ደስታዎች ለማሰትም ፈለገች፤ ሆኖም ግን የተላከችውን የገዛባ

ላር ደረሰችታል። አለችው።

እነዚያ ለሰ ደስታ በግርታ።

እያን አለች።

እውቅ ይኖር? ብሎ ጠየቀ። ተላላኪዋ አልማዝ በሃላቢ ጊዜውን ለመቀበል ዳዩት።

ይሁን፤ አንቺን ማሰቱ አይደለም። አሁን ሁመራዎች አሉኝ። ጠጂ በእነ አመጣለሁ። አለ ደስታ።

እነዚያ ነው። ብለዋል አለች።

እውን አለ ደስታ።

እያን መሰሰች አልማዝ።

እኔ መጣሁ አለ ደስታ።

እነዚያዎች ነው ። አለች አልማዝ። አልማዝ በሰላሳዎቹ አማካኝ የተሻለ የሃላቢ ቢሮ ተላላኪ ናት። የትምህርት ደረጃዋን ማወቅ እርሷ ነው። ትምህርት ተምራም ይሁን አይሁን፤ በግቢው ውስጥ የጊዜው ተልት ቢሮ ተላላኪ ብቻ ሳትሆን ተጠሪም ናት። ለዚህ የሠራተ ጠቃችው ለሰታው የሚመጥነውን ብቸኛ መመዘኛ ከምታሟላ ነው። ይህን መመዘኛ ምናልባት የቢሮው ኃላፊ ራሳቸው እንደሚሰማ ይቻላል።

ባቸው መመዝኛ ታማኝነት ነው። በርግጥም ታማኝነት የምንም ነገር መመዝኛ ውስጥ መስተት ያለበት ነው። ቢሆንም ግን 'ታማኝነት' ለማንና ለምን? የሚሉትን ማጤን ይፈልጋል።

አልማዝ ለቢሮው ታማኝ ናት። ለአለቃዋ ታማኝ ልትሆንም ሳትሆንም ትችላለች። በቢሮው ጉዳይ ግን አትጠረጠርም። ቢሮው ደግሞ አለቃ አለው። የቢሮው አለቃ የአልማዝ አለቃም አለቃ ናቸው። ከሾመት አለቃ በላይ ግን አልማዝን ያምኗታል።

የአልማዝ ታማኝነት የሚመነጨው የአለቃዋን እምነት ከማመን ወይም ከመቀበሏ ሳይሆን፤ ታማኝነት ለአልማዝ መኖሪያዋ ስለሆነ ነው። ካልታመነች መኖር ይከብዳታል። ደህኝ ከእጅ ወደ እፍ የሆነች ነርዋን የምታስተጥለው በታማኝነት ብቻ ነው። የተባለችውን ደግሞ ትናገራለች፤ አትጠይቅም፤ አትጠረጥርም፤ እትከራከርም።

ደስታ ከኃላፊው ቢሮ ሲደርስ፤ አልማዝ ተደማው ደርሳ ወረቀቶች እያስተካከለች ነበር።

"መጣክን? አለችው አልማዝ።

"አዎ" ብሎ ፈገግ አለ ደስታ፤ ወትሮውንም ቢሆን በሆዲ እንተ ብላ እንደምትጠራው ስለሚያውቅ። በአንድ ጊዜ ከኮፍቲሪያው "አንቺ" ወደ ቢሮው "አንተ" መውረዱን በመገረም አላየውም፤ እነዚህ የኃላፊ ቢሮዎች የአልማዝና መሳጪቿ ግዛቶች መሆናቸውን ያውቃል።

ደስታ ከአልማዝ ጋር ሲነጋገር የኃላፊው ጽሑፊ ፊቷን ወደ ኮምፒውተሩ አዙራ ደብዳቤ በመጻፍ ላይ ስለሆነች ደስታን አላየችውም። ደስታም አሏን ለማናገር ሳይፈልግ ወደ ኃላፊው ቢሮ በር አመራ።

"ይቅርታ! ሃላፊው ከሰው ጋር ስለሆነ አሁን መግባት አይቻልም" አለች ፀሐፊዋ አሁንም ፊቷን እንዳይረዝቅ። ደስታ፤ ፊቷን ወደ አልማዝ መለስ "አሁን ደምጣ ብለዋል።" ብላ በማስረገጥ ያስተላለፈችለትን መልሰክት በማስታወስ፤ አልማዝም ጥያቄው ገብቷት፤

እሁን ይጨርሳሉ። ጠብቃቸው አረፍ ብለኸ።” አለች።

ደህረኛው ተቀመጠ። በውስጡ “ምን ያደርጋል፤ እሁን ጥዬ በሄድ የአመለካከት ችግር እንዳለብኝ ማሳወቅ ነው።” አለ ሰራሱ። ከወገዘሩ ላይ እንደተቀመጠ ከፍሉን መቃኘት ጀመረ።

ከጠሐፊዋ በስተጀርባ የተሰተሰ በእርጅና ወይም በብልሽት ምክንያት በትክክል መስራት ያቆመ የግድግዳ ሰዓት ይገኛል። ይህ ያረጀ ሰዓት መቀጠሩን አላቆመም። “ልክ እንደሰው ቀን ይቆጥራል። ከተሰተሰበት ገደግዳ አውርዶ የሚጥለው አስከሚመጣ ድረስ። ሰውም እንዲህ ነው። አደሚውን ይቆጥራል አድሚው መቆጠር አስከሚያቆም ድረስ” ሲል አስቦ ደሰታ።

በመቀጠል ጸሐፊዋ እግሯን ከየትኛውም አቅጣጫ ነፋስ እንዳይሄድ፣ የጠረጴዛዋን ዙሪያ በተቆራረጠ ካርቶኖች ማጠራጠን አስተዋለ። ከፍል ውስጥ በተማሪዎቹ አቀማመጥ ያለበው የሽሽት ስሜት አቢህም መኖሩን አሰበ። ይህች ጸሐፊ ጠብረቀን አጥር ውስጥ ተቀምጣ፣ ጀርባዋን ለመግቢያ በሩ ሰጥታ፣ ኮምፒውተሩ ላይ አቀርቅራ የተቀመጠችው ምን መልዕክት ለማስተላለፍ ይህን ሲል አሰበ። “አትዘጋጅም?” “አትድረስሁኝ?” “ተውኝ?” “ልኑርበት?”። ግልጽ ነገር ገን አጥሩም ሆነ አቀማመጧ የሚያመለክተው፣ ይህች ጸሐፊ ዋና ፍላጎቷ ራሷን ሰውን ተከትሎ ከሚመጣ ነፋስ መከላከል ነው። ከበሩ ትይዩ ከተቀመጠ ሌላ እርግጠኛ ጠረጴዛ ኋላ አልማዝ ተቀምጣ ወረቀቶች ታዝቦዋለች። እንዲያው ለምዶባት እንጂ ጠረጴዛዋ ላይ ያሉት ወረቀቶች ጠረጴዛው ላይ የከረሙ በመሆናቸው ብዙም መስተካከል አይረዱም። የአልማዝን ጠረጴዛ ከጸሐፊዋ ጠረጴዛ የሚለዩት ምንም ዓይነት የካርቶን መከላከያ ስላልተገጠመላት ነው። ጀርባዋን ለመሰጠት የሚያመች ኮምፒውተርም የለም። ከበሩ የሚመጣውን ነፋስና ነገር የያዘ ሰው ፊት ለፊት ትጋጠማለች።

“ጥሩ መከላከያ ተከላለች ማለት ነው።” አለ ደስታ ሰራሱ።

በዚህ ሃሳብ ውስጥ አንዳለ የአለቅየው ቢሮ ተከፈተና አወጣጣ የነበሩት ባለጉዳዮች ተከታትለው ወጡ።

"ዶ/ር አሁን መግባት ትችላለህ" አለችው አልማዝ።

ደስታ "እኔ አመሰግናለሁ።" ብሎ ወደ አለቅየው ቢሮ ገባ።

አለቅየው ቢሯቸው በጣም ሰፊ ነው። በስተቀኝ በኩል ያለው ገደብ መሰረቱን በመስታወት የተሰራ ሆኖ ከግቢው ውጭ የሚመሰሰውን ሰውና መኪና እንደልብ ለማየት ይመቻል። የአለቃው ወንበርና ጠረጴዛ ከመግቢያው በር በስተግራ ያለውን ጠርቢክ ተዘርግቷል። ከጠረጴዛው ትይዩ በስተቀኝ ያለው ቦታ ወንበርና ጠረጴዛ ተዘርግቶታል። ደስታ እኒህን አለቆች ቢሮ የሚገኙ ሰፊ ሴያን ጥንካሬነት መሸንገያ ሲል ይጠራቸዋል።

ደስታ ወደ ከፍሎ ውስጥ ሲያመራ፣ አለቅየው ከእንደኛው ሰላላ ተቀምጠው ወረቀት ላይ እየፈረሙ ነበር። የደስታን መግባት ሲገኝ

"አው... ዶ/ር መጣኸ እንዴት አረፍ በል" ብለው ከሶፋው ተነስተው ወደ ስልጣን ወንበራቸው በመሄድ ተቀመጡ። ስደስታ ከሰፊ ጠረጴዛ ፊት ያለው ትንሽ ወንበር ላይ እንዲቀመጥ አመለከቱት።

ደስታ አለቅየው በትልቁ ወንበር ላይ ከፍ ብለው፣ ከትልቁ ጠረጴዛ ደገ ተኮፍለው፣ ከትከሻቸው በላይ ተንጠራርተው፣ አቆልቀለው ሊገኙ እንደፈለጉ ገባው። ቢያንስ በሶፋው ላይ እኩል አስቀምጠው ሊሸገገጉ አለመሞከራቸው ግን አስደሰተው።

"በቀጥታ ወደ ጉዳዩ ልግባ። ከፍሎ ውስጥ አንዳንድ ያልተሰሩ አሳሰረላሂ ነገሮችን ስትናገር እንደነበር ለማሁ።" ብለው ንግግራቸውን በማቋረጥ ደስታን ተመለከቱት። ደስታ ፊት ላይ ምንም ግዝለ አልቻሉም። ንግግራቸውን በመቀጠል "ይህ ደግሞ በተደጋገሠ የሰማኝው ስለሆነ ጥንቃቄ እንድታደርግ ላሳውቅህ ብዬ ሄደዋለሁኝ።" አሉት።

ደስታ እያሳወቁት ሳይሆን እያስጠነቀቁት እንደሆነ ገብቶታል።

ምንድን ነው የሰሙት? ሲል ጠየቀ።

ፕተናገርከውን መጽሐፍ አታጣውም። አሉ አለቃው።

ጌላን ያህል ሙኪ ሰላልተናገርኩ እዚህ ድረስ አይሰማም ብዬ እኮ ነው። አለ ለሁንም ደስታ።

ግልት? አሉ አለቅየው። ደስታን ጠልቀው ስሰማያውቁት አካሄዱ አልገባቸውም።

ግን ነገራዎት? ማሰቱ ነው።

እሱ ለሁን አስረላጊ አይደለም። ቀም ነገሩ....." ብለው ሳይጨርሱ ደስታ አቋረጣቸው።

ፋም ነገሩ እስከምን የሚያህል አለቃ ለምን የተማሪ ጆሮ ጠቢ ማስቀመጥ አስረለገው ነው? አለ ደስታ።

ምን? አሉ አለቃው። እንዲህ በፊት ለፊት ይሞንተኛል ብለው አሰቡም ነበር።

ፕሚጠበቅብዎት ስራ ጆሮ ጠቢ አያስረለገውም። ይህን የሚያደርጉ ከሆነ ደግሞ በጣም ሊያሳስቦት የሚገባው እኔ ከፍል ውስጥ የተናገርኩት ጉዳይ በልጆቹ ላይ የሚያመጣው ሳይሆን እስከም የሚሰሩት የሚያመጣው ነው። አለ ደስታ። ቢናደድም ድምጹን ከፍ ላለጣድረን እየጣፈ ነበር የሚያውቀው።

ምን እያልክ ነው? አሉ አለቅየው እየተቀጠ።

እከም ጆሮ ጠቢ በማስተመጥም ምክንያት ለልጆቹ የሚያስተምሩት እኔ ወይም ሌላ መምህር ከሚያስተምራቸው በላይ ይጎዳቸዋል አለ ደስታ።

እሮወንዶልክኝ ነው? አሉት።

ገመሰለዎት ይሁን። እኔም ሆንኩ ሌሎች መምህራን እነዚህን ብሩህ አዕምሮ ይዘው የመጡ አፍላ ልጆች የተለዩ መጥሮ ነገር እናስተምራቸዋለን ብዬ አላምንም።”

ጌሱ የአንተ እምነት ነው።” አሉ አለቃው።

ደስታ ንግግራቸውን እንዳልሰማ በማለፍ፡ “ከተሳካልንና የምንሞክረው ልናስተምራቸው ሳይሆን ብሩህ አዕምራቸው ከቻልን መርማሪ እንዲሆን ማገዝ ብቻ ነው። የማንኛውም መምህር ማረጋገጥ ከዚህ የበለጸ ሊሆን አይገባው።” አለ።

“አሁን ጉዳዩ ይህ አይደለም።” አሉ አለቃው።

“ይቅርታ አድርጉልኝና ጉዳዩ ይሄ ነው። እስከ በጆሮ ጠቢ ተማሪዎችዎ አማካኝነት ደስታ ከአየር ጠባቂ ጋር የማይስማማ ሃሳብ ማንጸባረቅ ሊሰሙ፤ ለተማሪዎች ከፋትን፤ ስህተትን፤ ታማኝ አሰመዘን፤ አጭራቱ መንገድን፤ ታላቅ አለማከበርንና ማገልገብን፤ ለደቂቃም እንኳን ከፍል ሳይገቡ፤ በአንድ ጊዜ ጠቅልሰው አያስተማሯቸው ነው። ትንሳኤን በረጅሙ ሳበ።”

እኚህ ወጣቶች ህይወታቸውን ሁሉ ወሬ ማቀበልን እንደትልቅ ከሁሉት እንዲወሰዱ እየገፉቸው ነው። ነገ ጠዋት እስከምንም ይሰልላሉ። አሁንም እየሰለሉዎት ሊሆን ይችላል። እኔ የተናገርኩትን አሁንም ወደፊትም፤ በማንኛውም ሰው ፊት ለመድገም ነፃነት የሚሰማኝ ሰው ነኝ። እንዲህ የሆንኩት ደግሞ እኔና እስከምን ያስተማሩ መምህራን የሃሳብ ነፃነቱን ነፍገው ወሬ አመላላሽ ስላላደረጉኝ ነው።” ብሎ ንግግሩን አቋረጠ።

“ይህ የምትለው ሁሉ የሚያስጠይቅህና የሚያስተጣህ መሆኑን መቼም ታውቃለህ።” አሉ አለቃው።

“ችግሩ፤ እውነቱን ልንገርዎትና፤ የተናገርኩትን የሰሙኝ አይመስለኝም። ሰምተውኝ ቢሆን ምንም የሚያስተጣ ነገር እንዳልተናገርኩ ግልጽ ነው።”

ደስታ ውስጥ ያለው ንዴት ሲገልጽ ተሰማው። ድንገት ከመቀመጫው ተነሳና ገጠናት ማወቅ ትፈልጋለች? አላቸው አንቱታውን በመተው። ድምጽን ሮክ ብሎ ነበር።

ገጠናት ማወቅ ትፈልጋለች? ሰማኝ እንግዲያውስ ልንገርህ። የእንተ ጆሮ ያለ ጠቢ አይሰማም እንጂ የንገርኩኝ ይገባኝ ነበር። አለቅየው ትንሽ መደናገፍ ታየባቸው። የደስታን ጨካኝት የሰሙት አልማዝና ሌሊት በሩን በርግደው ገቡ።

“አር ተረጋጋ እንጂ። ቀስ ብለኸ.....” ደስታ አልማዝ የተናገረችውን ሳትጨርስ በዐይኑ ፍጥጫ አስቆማት። ዐይኑ ቀልቶ ይተረጠራል፤ ግንባሩ ላይ ላብ ችፍፍ ብሏል።

ሰማኝ፤ በሁለት ጆሮህ መካከል ጭንቅላት እንዳለህ አትዘንጋ። ገጠናትን ከረላግህ ብሎ ከቢሮው ጥሎ ወጣ።

ደስታ ከአለቃው ቢሮ ከወጣ በኋላ በቀጥታ ወደ ህገምና ከፍሉ አመራ። በተናገረው ባይጸጸትም ንዴቱ ግን ሰምን ከመጠን በላይ እንደንገረለበት አመረጸት አልቻለችም። “ዛሬ የሆነ ነገር እያናደደኝ መሆኑን አለበት።” አለ። ብቻውን እያወራ መሆኑን በማስተዋል ዙሪያውን ገልመጥ ብሎ አየ። ማንም አላየውም፤ አልሰማውም። “በጠዋት ተማሪዎቼና ሰውየው ላይ ወረድኩባቸው።” አለ አሁንም ሰራሱ። ይህን እያሰበ ወደ ማከማቻ ከፍሉ ገባ። ጠረጴዛው ላይ የተወሰኑ የህመምተኛ ካርዶች ተቀምጠዋል። ከእሱ መቀመጫ በስተግራ በተቀመጠ አጭር አገዳሚ ወንበር ላይ ሶስት ተማሪዎች በግድ ተቃቅፈው ተቀምጠዋል። ወደው ላይሆን ወንበሩ ነው ያስተቃተሩቸው። ከተማሪዎቹ ትይዩ የህመምተኛ መመርመሪያ አልጋ የክፍሉን የቀኝ ጠርዝ ይዞ ተዘርግቷል።

ደስታ የመጀመሪያውን ካርድ እንስቶ ሰሙን እንበበና ፈገግ አለ። አሁን ንዴቱ ብን ብሎ ጠፍቷል። የሚያውቀው፤ የሰመደውና የሚወደው ቦታ ላይ ነው ያለው። ከዚያ በተጨማሪ የመጀመሪያው ታካሚ ሽማግሌው አቶ ማንአየህ ናቸው። ከብሩ ነበር ወደ እሱ የላካቸው። ከዚህ ቀደም ሁለት ህገ አይቷቸዋል። ጥሩ ግንኙነትም መስርተዋል።

"እባክህ....." ብሎ ተጣራ ሽማግሌውን ታማሚ ወረፋ ከሚመለከት ሰዎች መሃል፤

"እኔ ደስታ የሚጠራልሁም ሰው የለም?" አሉ ሽማግሌው።

"መናርስ ለልጅ ግን አስዎን የሚያህል አንጋፋ ራሴ ልጥራ ጭነት ነኝ ባለፈው አኔ ለጠራ ነው ትክክል የሚሆነው።" አለ ደስታ።

"ጥሩ ነው፤ ጥሩ ነው ደስታ። አግዚአብሔር ያክብርህ፤ ያክብራችሁ። እናንተ ባትናሩ ምን እንሆን ነበር? አሉ ራሳቸው ያክብር፤ ዕድሜ ይለገህ ልጅ፤ ዕድሜ ነው ዋናው።" ሲሉ መረቁ ሽማግሌው።

"እሳግ፤ እሳግ እባክህ አረፍ ይበሉ።" አለ ደስታ በመቀጠልም።

"እነህ ምስት ነረምሶች እንግዲህ የኒ ተማሪዎች ናቸው፤ መጽሐፍ ለይለዎትም አይደለም፤ እኛም እንዲህ ነው የተማርነው።" አለ ደስታ በማስረጃም፤ በማግባባትም።

"ምን ገደብ ይኑሩ፤ ይማሩ መማር ጥሩ ነው ልጅ። እኛ ትምህርት ባልነበረበት ዘመን ተወልደን እንደመሰለን ኖረናል። ክፉ ለይለዎ ይማሩ፤ ይቆሩ።" አሉ ሽማግሌው።

"እኔ ለመስገናለሁ።" መለሰ ደስታ።

"እኛም ጥሩ ልጆች ይመስላሉ።" አሉ ሽማግሌው እንደመቀበሉ አይታይም።

"እንዴት አወቁ?" አለ ደስታ፤ ጨዋታውን መቁረጥ እንዳለበት ልብ ለማስታወስ እየሞከረ።

"እንዴት አታያቸውም ተቃቅረው ተቀምጠው፤ መጽሐፍ ቢዋጁ ነው፤ አሉ ሽማግሌው ተማሪዎቹን።

"ልክ ነው።" አለ ደስታ፤ የሚቀጥለውን እየጠበቀ።

"መጽሐፍ ጥሩ ቢዋጁ ነው ሴቲቱን መሃል አስተምጠው ለጥቅም ያቀዷት።" ብለው ሽማግሌው ሳቁ። ደስታ በሳቁ አጀባቸው ይህ

መሃል ሁለቱ ወንድ ልጆች እጃቸውን ከልጅቱም፣ ከራስ በራሳቸውም ትክክል ላይ ተስ ብለው አወረዱ።

“ሃሳዎች ነፃነት” አለ ደስታ።

“ጨዋታ ጥሩ ነዋ ልጄ፣ በጨዋታ መሃል እኮ ብዙ ቀም ነበርም አለ” አሉ።

“እውነት” መለሰ ደስታ።

ታዲያስ፣ እየሀ አሁን እኔ በዚህ ጨዋታ መሃል አንድ ቀም ነበር ልነበር። የድሮ ተማሪ አይዋደድም ነበር። አንዱ በአንዱ ላይ ሽር መሰራት፣ መተካካል ነበር። ለዚሁም ሳይሆን አይቀርም የድሮ ሰው አብሮ መሰራት እያቃተው የቀረ። ብለው ትንሽ እንደመቀዘፍ አሉ። “ይቅር ግድ የለም፣ ባጃ ዋናው መኖር ነው። ተወው ልጄ።” ብለው ጨበፍቸው መራቱን መታ መታ አደረጉት።

“እሺ እሺ” አለ ደስታ እንደማዘን ብሉ። “እንደት ነፃነት አሁን ቤናዎትን?” አለ ደስታ ካርዳቸው ላይ ከዚህ ቀደም የሳፈውን ለማንበብ እየሞከረ። አንዳንድ ጊዜ እንደዚህ ደግሞ ለማንበብ ሊቸግረው፣ መጀመሪያውን ለምን እንደሳፈው ግራ ይገባዋል።

“ደህና ነኝ ይመስለኝው። ሽንቱ ተስተካክሏል።”

“እግግም ጥሩ። ሌላ ምን ችግር አለ ታዲያ?” አለ ደስታ።

“ችግር የለም። ግን እንደው ትንሽ ፈላሽ ብዙ አለኝ። ድሮ ደጋግሞ ይይዘኝ ነበር፣ አሁን ከየት አባቱ እንደመጣ አላውቅም።” አሉ ሾማግሊው መሪት፣ መሪት እያዩ።

“ምነው፣ ጉድ፣ ጉድ ብለው ነበር እንዴት? ሽንቱ ሊስተካከል?” አለ ደስታ።

"አይ! እንደው ልጅ ማለት አንተ ነህ እኮ። ታዲያ ምን ላድርግ? ልብ አይሞት ልጄ፣ ልብ አይሞት።" አሉ ሽማግሌው ሰረቅ አድርገው ወደ ተማሪዎቹ እየተመለከቱ።

"እሿ እንግዲያው እስኪ እዝዋውና ምርመራ እናዛለን።" አለ ደስታ።

"እዚህ በአደባባይ ላውጣው?" አሉ ሽማግሌው።

"አረ በፍፁም! እዚያች አልጋ ላይ ይሁኑና በመጋረጃ እንሸፍነዋለን።" መሰሰ ደስታ።

"እንደው ያሰባቸው አይወጣም ብዬ እኮ ነው ልጆች።" አሉ ሽማግሌው ወጣቶቹን ልጆች ለማሳፈር። ልጆቹም አላሳፈሯቸውም፤ እንደመሽከርመም በማለት ወደ ማስታወሻ ደብታራቸው አቀረቱ።

ሽማግሌው በመታከሚያ አልጋው ላይ እንደተንጋለሉ፣ ደስታ ምርመራውን አከናውና ወረሰና "እሿ በቃ ይልበሉና ይቀመጡ" አላቸው።

"ምንው ልጆቹ እያዩም?" አሉ ሽማግሌው።

"አይ ግድ የለም" አለ ደስታ የሽማግሌውን ዕድሜና ገመና ለመቀላቀል በማለብ። ሽማግሌው የደስታን እጅ ኅተት አድርገው በሹከሽከታ

"ከወጣ አይቀር ይማሩበት ብዬ እኮ ነው" አሉት።

ደስታ "ሃ-ሃ-ሃ——" ብሎ ሳቀ። ቀጠለናም "በቃ ምርመራ እናድርግ መድሃኒት እናዝዛለን።" አላቸው።

"እሿ ልጄ! አንተ እንዳልክ። እድሜ ይስጥህ፣ ተባረክ፣ ብሩክ ሁን።" ሲሉ በድጋሚ መረቁት።

"እሜን እባባ።" አለ ደስታ።

"እኔ ምልህ..... ልጅ ደስታ" አሉ ሽማግሌው።

“ልጅ አለህ?” አሉት።

“አላችኋለሁ።” አላቸው።

“አንባብህህ?” አሉት።

“አላገባሁም።”

“አንገረህህ የተባረክህህ ይስጥህ። ውለድ! ክብድ! የዘመድ አውራ
ያደርግህ።” የምርቃት መዓት አወረዱበት።

“አሜን አሜን” አለ ደስታ። “ያላገባሁት በምርቃት ፅጥረት መስፈቸው
ይሆን?” አለ በሆዱ።

“ልጆች! እናንተም ተባረኩት ትምህርታችሁን ይገልጥላችሁ።” አሉና
ልጆቹንም መረቁ።

“አሜን” አሉ ልጆቹ በህብረት። ሽማግሌው የምርመራ ወረቀታቸውን
ይዘው ከክፍሉ ወጡ።

ደስታ እንደተለመደው ልጆቹን ስለተመለከተቱት ሀመምተኛና ሀመም
ለማስተማር በማሰብ “እሺ ምን ትላላችሁ?” ሲል ጠየቃቸው።
እንደኛው ተማሪ

“ደስ የሚሉ ሰውዬ ናቸው” አለ። ደስታ ያልጠበቀውና ያለመደው
መልስ ስለነበር ራሱን በመነትነት ሲጠብቅ የነበረው ይህን እንደሆነ
አስመልክ።

“እንደ እሱ ስትል ቅድም እዚህ ከመምጣጤ በፊት የሆነውን ነገር
አስታወስክኝ። ከክፍል እናንተን አስተምራ እንደወጣሁ፤ ከእንደ ሰው
ጋር ተጣልቼ በጣም በንዴት ነበር ወደዚህ የመጣሁት። አሁን ግን ያ
ንዴቱ የት እንደሄደ አላውቅም። ሀክምና እንዲህ ነው፤ ሰው እክማለሁ
ብለህ ቁጭ ብለህ የምትታከምበት ነው” አለ።

“ሃኪምነት ሞያ ነው። እንደማንኛው መቶ የምታውቀው ንድፈ ሃሳብ ከከህሉት ጋር ተዳምሮ አገልግሎት እንድትሰጥ ያስችልሃል። ህክምና ግን ከሞያ በላይ ሊሆን ይችላል።”

ህክምና መታደል ነው። በየትኛውም አጋጣሚ ከታመመ ሰው ፊት ስትቆሙ ምን ያህል የታደላችሁ መሆናችሁን አትርሱ፤ የታመማችሁት እናንተ ባለመሆናችሁ ብቻ ሳይሆን ለመፍትሄ የተመረጣችሁት እናንተ ስለሆናችሁ

ህክምና መታመንም ነው። ሰው የደበቀውን ምስጢሩን፣ ሀመሙን፣ ብሶቱን፣ ጭንቀቱንና ደስታውን፣ ከማንም በላይ ህይወቱን አላልፎ በእጃችሁ ውስጥ የሚያኖርበት ስለሆነ

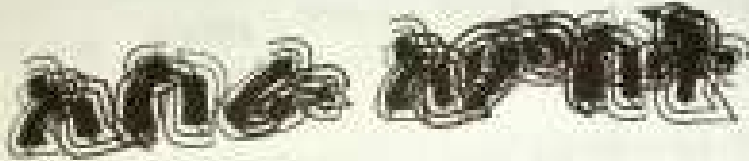
ህክምና ዕዳም ነው። በእምነት የተቀበሉትን የሰው ህይወት በአግባቡ የመንከባከብ፣ የመጠበቅና ሊሆን በተሻለ አሊያም በነበረበት መልክ ማቆየትና መመለስ ስለሆነ

ህክምና መስዋዕትነትም ነው። ጎዳና ብለህ የማትሸጠው፣ ከፋኝ ብለህ የማትተው፣ ተቸገርኩ ብለህ የማትሸጠው፣ ምክንያት የለኝ መስዋዕትነት ነው። ንፁህ መስዋዕትነት፣ በኅ ስለሆነ ብቻ የምታደርገው

ህክምና መጠራትና መመረጥም ነው። በሰው መኖርና አለመኖር መሃል፣ ከውልደት እስከ ሞት፣ በደስታ እና በመከራ በተሞላው ሕይወት ውስጥ፣ የፈጣሪን የመፍጠር፣ የማኖር፣ የማላመምና የማጥፋት ፍላጎቶች ተባባሪ መሆን ነው።

ከዚህም በላይ ብዙ ነገር ነው። ለዚህ ነው አጥብቃችሁ ልትይዙት የሚገባው። እኝህ ሽማግሌ እሁን ምን ያህል ጥሩ ጊዜ ሰጥተው? እንደሂዱ እንዴት መተመን እንችላለን? " ብሎ ተማሪዎቹን አስተዋለ።

የሚተገለጹን ካርድ ይዞ ወደ ውጭ ወጣ። ሀመምተኛውን ለመጥራት።

“ፍትህ የሚጨበጥ ነገር አይደለም። ፍትህ አንፃራዊ መሆኑን አለበት” ሲል እያለበ ወደ ቀጠሮው ቦታ አመራ። ደስታ “ፍትህ ዓላማው ምንድን ነው?” ሲል ጠየቀ ራሱን። ከሥራው ወጥቶ በፍትህ መሥሪያ ቤት በር ላይ እያለፈ ይህንን ማሰብ ተገባጠመበት። “መቼም ትልቅ ፋይዳ ቢኖረው ነው ሚኒስቴር ያህል መሥሪያ ቤት የተቋቋመሰት” ሲል አለበ። “ጤናም እንደዚህ የሚጨበጥ ነገር አይደለም፤ በውስጡ ሰላላው ብቻ ግዑዝ እና የሚጨበጥ ይመስለኛል አንጂ” አለ።

ከቀጠሮው ቦታ ሲደርስ ሃያ አምስት ደቂቃ ያህል አርፍዶ ነበር። ውቢት እና ሰብሰ ሰሜን ሆቴል ሰባተኛ ፎቅ ላይ ቁጭ ብለው ሲጠብቁት ደረሱ።

“ይቅርታ እንዳልላችሁ ያረፈድኩት በኔ ችግር ሳይሆን በመንግሥት ብዛት ተጭኜ ስለመጣሁ ነው” ብሎ ተቀመጠ ደስታ።

“ሰላምታው አይቀድምም።” አለች ውቢት።

“ሃመንግሥት ብዛት ምንድን ነው?” አለች ሰብሰ።

ደስታ “ተመቸሽክ እንዲህ ቀልጠፍ ያልሽ አትመስደኝም ነበር”

“ለምን? መልክ ጥፋ ስለሆነኩ?” አለች ሰብሰ። ደስታ ውቢትን በዐይኑ መተመጫ ተመስክታት። ውቢት ፊቷን ከዐይኑ አሸሸች።

“ከሰላምንጥናኝ አትንገራያት ብያት ነበር ዓደኛሽን” አለ ደስታ።

"ውቢትን በደንብ ካወቅካት አሉባልታ አጁ ገብቶ ሰበገደ ማለት እንደማትችል ትረዳለህ።" አለችው ሰበላ።

"ምላሷን ያቃጥላታል?" ጠየቀ ደስታ።

"አይ ትን ነው የሚላት።" አለች ሰበላ።

"እዚህ እኮ ነኝ፤ አላበዛችሁትም?" ጠየቀች ውቢት የውጭ አያኮረፈች።

"ውይ! መች አየሁሽ" አለ ደስታ። "ለማንኛውም መልክ ጥቶ የሚሰጠው ቃል መጠቀሟን ርግጠኛ አይደለሁም።"

"ተጠቅመሃል" መለሰች ውቢት።

"ይሆናል። ዋናው ነገር ግን ቃሉን የተጠቀምኩበት ሁኔታና ጊዜ ነው።" አለ ደስታ። ነገሩን በማመላለስ ከሰበላ ጥቃት ስልታዊ ማረጋገጫ እያደረገ።

"አዎ! ሁኔታው ደግሞ ሃሳብ ውስጥ የሚከት...ስሟ....." ብሎ ውቢት ሃግግሯን ሳትጨርስ መፍነክነክ ይመረች።

"ከጣም ይቅርታ" አለ ደስታ ሰበላን አየተመለከተ።

"ለምን?" ጠየቀች ሰበላ።

"ለተናገርኩት ሳይሆን፤ እሱን መከላከል ስለምችል።"

"በሰውነቴ ደንመላት" አለች ውቢት። ሰበላ ሁሉ አፍ አፍ እፏን እያለች ስለምታናድዳት አሁን እየተበቀለችት እንደሆነ እየተሰማት። ደስታ የውቢትን ትንኮሳ ቸል በማለት

"በተናገርኩበት ጊዜ ጓደኛሽ እጉዢን ለማጥፋቱ በጥይት እጦት እየተሰቃየች እንደነበረ አላውቅም ነበር። አሁን ተረዳሁት" ብለው አብራራ።

"እኔ! እሱ ይሁን። ግን አሁን ለምን መልክ ጥፋና ሃሳብ ውስጥ የሚከተ ስም እንዳልካት አስረዳት" አለች ውቢት ነገሩን በማጋገል።

"ዚህ ሌላ ጥይት የለሽም?" አላት ደስታ።

"በራሷ ስሜት ታመጣለች።" ብላ ሰብላ ጥቃቷን ወደ ውቢት አየረች።

"ምን ለማለት ነው?" መሰሰች ውቢት።

"ጥራሽ ሃሳብ የለሽም ማለት ነው።" አለች ሰብላ።

"እንቺ እኮ ታጠርሃለሽ" አለች ውቢት።

"እኔ ለነገሩ በውቢት አይፈረድም እንዴት" አለ ደስታ።

"ሎን እኔ እኮ ነች የጀመረችው።" መሰሰች ሰብላ።

"ዚህም እኔ አንድ ሁለት ጥይት ከተቀረብ አንቺ እኮ በኋላ ነው የሚሸፍንት።" አለ።

"ኳልቻሉ አለመጀመር ነው።" አለች ሰብላ።

"ዚህ ቢቃ ተውት ቀልድ ነው። የምር ጠብ ከፈለጋችሁ ደግሞ በራሳችሁ ሲሉ አሁን የኔ ጊዜ ነው" በማለት ደስታ በቀልድ የተጀመረውን ጠብ አበረደው።

"ሁለቱም ሴቶች ዝም አሉ። አየሩን የኩርፊቻ ደመና ሲሜነው ታወቀው ደስታ

"እኔ ቢቃ ታረቁ" አለ ትሰማዝ በሚመስል ድምጽ። ሁለቱም በቁጣ ወደእኩ ዞሩ። ደስታ ልክ ነኝ በሚል ጭንቅላቱን ወደ ላይና ወደ ታች እየነቀነቀ

"ጠላታችሁ እኔ ነኝ። ዋናውን ጠላት በትንሽ ጠብ ምክንያት ድል እትሰጡት አላቸው። ቀጠለና" ጠላትን ለይቶ ማወቅ ድል ለመምታት

አስረላጊ ነው፤ አለበለዚያ ጉልበትና ሃይል ከማግኘት በፊት ጥንቃቄ ደረሰ ጠብ አይልም።

እኔ ለማንኛውም የመንግስት ብብት ያልከው ግን ነው፤ አባ ሰበሰበ ገንገሩን እያቋረጠችው።

“ሆኖም ነገር ከያዝሽ የማትሰቁ ጠበቃ ነሽ ባክሽ” አላት።

“የተጠየቅከውን ለምን አትመልሱም?” መልሳ ጠየቀችው።

“በለው፤ ፍርድ ቤት የቆምሽ አስመሰልሽው እኮ” አለች ወቢት ላይ።

“ግን ምን ማለትሽ ነው? አሲን ተዋት” አለች ሰበሰበ።

“ከመንግሥት ማስታወሻ አካላት መካከል አንዱ የሆነውን ሰማኛ አውቀው ማለቱ ነው። አቶ፤ ደግሞ ሰራ ስለሚያደርስኝ ስለሚመልሱን።”

“እኔ። ነው እንደ” ብላ እንደመሳት አለች። ወቢት ከዚህ ቀደም የሰማችው ስለሆነ ብዙም መደንት አልታየባትም።

“የመንግሥት አካላት ማለት ምን ማለት ነው?” ሲል ጠየቀ ደስታ ወቢት ደስታ እንዲህ አይነት ጥያቄ የሚጠይቀው ማሸፍ ሊላል? እንደሆነ ታውቃለች። ሰበሰበ ገን ቁምነገሩን መሰላት

“ያው የተለመዱት ናቸው” አለችው።

“የትኞቹ?” አላት።

ሰበሰበ ግራ በመጋባት ወደ ወቢት ተመለከተች። ወቢት የገ አይታይላትም።

ደስታ የሰበሰበን መልስ ሳይጠብቅ “እሁን እሁን አዲስ አበባ ከተማ ውስጥ መንግሥትን በምናብ ቢቸ ሳይሆን በግዙፍ አካል ግን እንደሚቻል ታውቃለችሁ መቼም አለ እንደመጠየቅ ብሎ መልሱን

ራሱ በመቀጠል "አሁን እኔ ጠዋት ከቤቱ ሰውጣ ሰፈራችን ውስጥ ከሚገኙት የደክመው ቤቶች ዙሪያ አራት ወይ አምስት ፎቅ ያለው የቀበሌያችን ሀገሃ ይታየናል። ድሮ ድሮ አኛ ሰፈር ተና ካልሽ ወይ ሰማይ ታያለሽ፤ ወይ እራቅ፤ ከተራራው ላይ የተተከለው ቤተ ክርስቲያን ነበር የሚታየን። ታዲያ ሁለቱም የፈጣሪን መኖር ነበር የሚያስታውሱን። አሁን በነጋ ቁጥር የቀበሌያችንን ሀገሃ እያየን የመንግስትን መኖር ነው የምናስታውስ" አለ። ሁለቱም በተመሰጠ እያደመጡት እንደሆነ አስተዋለና ቀጠለ

ገዛቸው ትንሽ አለፍ እንዳልኩ ደግሞ ሌላ እንደዚሁ ሳጥን የመሰለ የመንግሥት ጤና ጣቢያ ሀገሃ ቆሟል። አሁን አልፈ ደግሞ ወደ ዋናው መንገድ ስገባ ደረቁን ነፍቶ የቆመ አሞራ የመሰለውን የክፍለ ከተማችንን ሀገሃ እየዋለሁ። ከዚያ ዐይኔን ወደ መንገዱ ሰመልሽ፤ እነዚህ አንበሳ አውቶበስን እንኳን የሚያሳቅቁ ትልልቅ ሰማያዊ አውቶበሶች አሉ። ከዚያ ሀገሩን ሁሉ የሞላውን የከተማና ፌደራል ፖሊስ ታያለሽ። በመቀጠል እንደ እኔና ወቢት ለመንግሥት የምትሰራ ከሆነ በመሥሪያ ቤትሽ ውስጥ የመንግሥት ህዋሳት የሆኑት ሰራተኞች በሙሉ ወዲያ ወዲህ ሲራውጡ ታያለሽ። ቀኑን በሙሉ ከጠዋት እስከ ማታ የመንግስትን አካል ወይም ብብት አሊያም ህዋስ ሳታዩ መዋል የማይታለም ነው። መንግስት መኖሩን በተጨማሪ እያሳየን ነው " ብሎ ገግግሩን ጨረሰ።

ሁለቱም ሌቶች ቀልዱን ይሁን ከምሩ ሰላልገባቸው ምን እንደሚመልሱለት አሳውቀው። ዝምታ ሰፈነ።

"አማኝኛውም ለአጭር ጥያቄሽ ረጅም መልስ ነው የሰጠሁሽ" አለ ደስታ።

"ፍርድ ቤት ቢሆን፤ ይህን ሁሉ ስትቀጥጥር የሚያስጨርስህ እይኖርም ነበር" አለችው።

"ምን ልታዘዝ?" አለ አስተናጋጁ ወደ ደስታ በመቅረብ።

"እንደ ቀዝቃዛ ቢራ " አለ ደስታ።

"ምን?" አለች ውቢት። "አሁን በቅርብ አይደል አንድ ከሆነችሁ የወጣችው? ለምን ትጠጣለህ?"

"እንቺስ! አሁን ዐርብ ዕለት አይደል አንድ ከሆነችሁ የወጣችው ለምን ትጠጥራለሽ?" አላት ደስታ ነገሩ ያልገባው በማሳመን።

"አታሹፍ ባክህ! ያምካል? ደግሞ ራሴን ያመኛል ምናምን ልክ አልነበር።" አለች አሁንም በመጨነቅ።

"እኔ አላልኩም። ከብሩ ነው እንደ እዚያ ብሉ የነገረሽ" አለ ደስታ።

"እምቦ ውሃ" እምጣለት አለች። የክርክሩን ማለት በገዛ ወደሚጠብቀው አስተናጋጅ እየተመለከተች።

"መኖር አልቻልንም እኮ" አለ ደስታ።

"ሚስት መለሰች አይደለች" አለች ለባለ።

"ስው ይሄን እይቶ አንድት ያገባል። በጠራራ ፀሃይ ቢራ የመጣ መብቅ ሲረገጥበት" አለ ደስታ።

"አረ ወደ እዚያ አግብቶ በተገኘለ።" አለች ውቢት። "ስው አንድ ለራሱ ማሰብ ያቅተዋል?" ስትል ጠየቀች በመናደድ።

"እና እንቺ ለምን አታገቢውም ይህን ያክል ከተቆረቆረሽለት" ልች ሰባለ።

"እንቺ ደግሞ! ይሄን ምን ነው የማገባው? አድርቅ እኮ ነው" መለሰች ውቢት ወደ ጨዋታው እየተመለሰች።

"አረ ተይ ይሰማኛል" አላት ደስታ።

"ኦ ኦ ቴ..." ብላ ሰቀች። "አንተ ነኝ የሚሰማኝ" አለች። "ሰማያውትህ ባክህ። እንኳን ሊሰማኝ ይሄን ጊዜ ምን ጠማማ መልስ እንደምትመልስልኝ እያጠነጠንክ ነው።"

"ግን እኮ ይሄ ሰው ትልቅ፣ ነፍሱ የወቀና እንዲሁም የተማረ ነው።
ከራሱ መምረጥ ይችላል" አለች ሰብላ።

"ብሉ ነገር የለም ባከሽ" አለች ውቢት። ስሜት ላይ ስትሆን ለአመክንዩ
ቦታ የላትም። ንፍ ለገና ትልቅ ነው ተብሎ ራሱን መጉዳት አስበትን
አለች አሁንም።

"ራሱን መጉዳት ከፈለገ ለምን ይከሰክላል?" ጠየቀች ሰብላ፤ ቀጠለችናም
"አዋቂ ሰውን እኮ ከራሱ በላይ ልንወደውም ሆነ ልናውቅለት እንችልም
አለች።

"እሱ ሌላ ጉዳይ ነው" አለች ውቢት የመከራ-ከር አቅም እያነሳት። ደስታ
በሰብላ ሃሳብ ቢሰማማም የውቢትን ምክንያት ተረድቶታል።

"ግድ የለም በታ፤ አምቦ ውሃ አጠጣለሁ፤ ሚስት ማግኘትም
አስብዟለሁ" አለ።

"ግን እስካሁን ለምን አላገኘህ?" ስትል ጠየቀችው ሰብላ።

"ጥጊያዝዝ አጥፎ" አላት ደስታ።

"እንተገ?" አለች ውቢት በመገረም።

"ምንውልድቸገረልኝ አሰባኸ?" አለ አየቀሰደ።

"ኧረ ምን በወጣኸ በዕርጥጥ እንኳ አታግዛ" አለች ሰብላ።

"እም ብሉ ሲያሾፍ ስለሚኖር ነው ባከሽ" አለች ውቢት።

"እኔን የሚመስለኝ....." አለ ደስታ። ቆሞ ቀርነቱን በመረጃ
ለመክላከል በማሰብ "የማውቃቸውን ሴቶች ቀድሜ ጓደኛ
አደርጋቸዋለሁ። ከዚያ በኋላ ወደ ጌላ መመሰሉ ይቸገረኛል" ሲል
አስረዳ።

"በላይ ውቢት ከፋክከፍ ውጭ ናት ማለት ነው" አለች ሰብላ።

"መጀመሪያውን እኔ መቸ እሱን ፈለግኩና" አለች ወቢት። አንድ ከብሯን ላለማስደረር እየቃጣች።

"ቃዲያ ማንን ነው የፈለግኸው?" አሏት ሁለቱም በአንድ ቃል፡ ወቢት ማለት የፈለጉት ቢገባትም በጥያቄው አቅጣጫ መቀጠሉ ወደ አንድ ጉዳይ ማምራት መሆኑ ስላልተመቻች።

"እናንተ ግን ትተዋወቃላችሁ አንዴ?" አለች።

"እኛማ እንተዋወቅንም፤ ከሰም ውጭ" መሰሰ ደሰታ። "የሰሙንም ጉዳይ ነገራችሁ ቅድም አለ። የሰብሉን ስም ሃሳብ ውስጥ ከታችነት በፊት በማስታወስ፤

"ቃዲያ እንደዚህ በአንድ አፍ ስታወሩ ጊዜ ነዋ" አለች ወቢት።

"ሁለታችንም እንቺን እናውቅሻለን" አሉ ለሁሉም በአንድ ጥያቄ የተመሰከሩ ይመስላል። ሁኔታው እንሰማንም ገርግሯቸው እርስበርስ ተገኙ።

"እርፍ! ራሴው በቀጠሮ እገናኝቼ እኔን በነገር ትወጥሩኝ" አለች ወቢት በመሸነፍ።

"ቀጠሮ ስትደረግ የመጣሁበትን ጉዳይ አስታወስሽኝ" አለ ደሰታ።

"አዎ ለምን ነበር የፈለግኸኝ?" አለች ሰብላ።

"እንቺን አይደለም የፈለግኩት" አላት ደሰታ። ሰብላ ነገሩን በአንድ ሲጠመንጠጠው አላቃት።

"እሱማ በምን አድሏ ነበር" አለች ወቢት።

"ምንው ችግር አለ?" አለ ደሰታ። ቀጥሎም "ፈላጊ ጠፋ እንዴ?" አለ።

"ምንም የለም" አለች ወቢት በሃዘን መልክ ጭንቅላቷን ወደ ጎን እያዘነበለች "ምን ይደረጋል" አለች።

"ችግር ነው የመልክም፤ የሰምም ችግር ሲኖር ይከብዳል" አለ ደሰታ።

ሰበሰቡ ጓደኛዎቹ ተባብረው እየተሰሩባት መሆኑ ብዙም ሳያስጨንቃት ልታስጨርሳቸው በማለብ፤

እሷ መልክ መቺም መከራከር አልቻለም፤ እንደተመልካቹ ነው.....” ብላ ንግግሯን ሳትጨርስ

እኛም እኮ ያየንውን ነው እንጂ እንግዲህ አልሳልንሽ አለች ውቢት። ደስታ ውቢት የሱን ደጃንነት ተማምና ወደ ጦፈ ጦርነት ስተት ብላ ስትዝ እያት።

እሷ እገቺ ግድ የለም ዓርብ እንገናኝ የለ ለብቻችን ያን ጊዜ አሳይቻለሁ። አንተኛው ግን እሁኑኑ ጨርሰኽ ሃድ። ከሰማ ጋር ያለብህ ችግር ምንድነው? አለች ሰበሰባ ወደ ደስታ እየተመለከተች።

ምንም። ይኸውልሽ እሁን እኔና ውቢትን ተመልከች! ደስታ እና ውቢት። ሰው እሁን የኔን መልክ ለይቶ መቺም ሊያስታውሰኝ አይችልም። አላምርም። ግን ደስታን ወይም ውቢትን ብሎ ሲጣራ የደስታና የውቢት ሃሳብ ነው ጭንቅላቱ ውስጥ የሚመጣው። የአገኛን ፊት አይቶ ለምሽን ሲሰማ ግን በሃሳብ ጭልጭል.....” ብሎ፤ “ሃ- ሃ- ሃ-” እያለ ሳቀ።

ውቢት “ይህንኑ ሃሳብ ራሷ እኔን ያበሽቀች መስጧት አስረድታኝ ነበር።” አለች።

ከዚህ እኔና ደስታ አስተሳሰባችን ይቀራረባል ማለት ነው” አለች ሰበሰባ። ውቢት ምን ያህል የደስታ አድናቂ እንደሆነች ስለምታውቅ።

“የምን ጠጋ፣ ጠጋ አለች ውቢት። ሰበሰባ አሸናፊነት እጇ እየገባ መሆኑ ስለተሰማት በጥቃቷ በመቀጠል “እንደውም እሁን ገባኝ።” አለች ወደ ደስታ እያየች።

“ምን? ውቢትና ደስታ በተራቸው አኩል ጠየቁ።

“እኛ ጋር ስትመጣ የእንተን ሃሳብ ይዞ አዋቂ ትመሰላለች። አንተ
ደግሞ የኒን።” አለች።

“ሆስን ይዜ እመጣለሁ። ያንቺ ግን አንዱም ትዝ አይላክ
ውቢት።

“ጓደኛዎቼ ለምን ይፎካከራሉ? ሲል ጠየቀ ደስታ ራሱን በራሱ። ገዢ
ከማያውቀው ሰው ጋር አይፎካከርም። የምናውቀውና የሚቀርብን ሰው
ያስፈራናል ማለት ነው? ወይንስ የምንቀርበው ሰው የራሳችን የሰው
ማሳያ ስለሆነ ለዩኒታቸን ስለሚጠፋ ትልቅ ልዩነት እንደሌለን በፍጹም
በትንሹ እንቀና ይሆን? ይህስ ለምን ይሆናል?” በዚህ ሃሳብ ወይም
አያለ መመሰጠን ያስተዋለችው ውቢት፤

“ደስትሽ? ሂደክ እኮ! ምን እያሰብክ ነው?” አለች።

“ኢ...ኢ... አይ ምንም መሰሰ።

“ምንም የሚባል ነገርማ የለም። ጭንቅላት ውስጥ ሁሌም ሃሳብ እኔ
ጭንቅላት ባዶ ሆኖ አያውቅም። ትል የለም ራስሽ?” አለችው።

“እውነትም ጓደኛሽ እውነቷን ነው። የራሴኑ ንጥግር ትደግግልኛለሽ
እንዴ?” አላት እያሾፈ።

“ልዩነቷ ምን መሰለኝ አንተ ትናገረዋለህ! እኔ እጠቀምበታለሁ። ስለዚህ
እኔ ሃሳብወን ለተሻለ ቁም ነገር አውለዋለሁ ማለት ነው” አለች ውቢት
በጥንቃቄ ስሜት ተሞልታ።

ደስታ “ይመችሽ” አለና ቀኝ አጁን ከቀኝ አጇ መጻፍ ጋር በአየር ላይ
አጋጩ። ስብል በፈገገታ አየቻቸው። “ዘም ብላ ነው አንጂ ከብሩ ከቆ
የምትለው ይሄንን ብትጠብስ ጥሩ ነበር” አለች በውስጧ።

“ግን ምን ስታሰብ ነበር?” አለች ውቢት። ደስታ ከሃሳቡ ሲመሰሰ
የሚያመጣቸውን ጨዋታዎች ትወዳቸዋለች።

እውነቱን ነው ባደኛሞች የሚፈኝነት እያልኩ ሳሰብ ነበር። አለ
ደስታ።

እውነቱን ነው? አለች ውቢት።

እና ሃሳብዎ ምን መለሰልህ? አለች ሰብሰ።

ምንም አለ ደስታ። በቅጡ ያሳሰበበትን ሃሳብ ላለመዘጋጀት በማሰብ።

ወናትህ አለች ውቢት።

ውቢትና በናትህ በጣም የጠበቀ ግንኙነት ነው ያላቸው አለ ደስታ
ወደ ሰብሰ እየሮ።

እውነቱን ለመናገር አላውቅም። ግን በባደኝነት መካከል ያለው
መተዋወቅ እና መቀራረብ ይመስለኛል የሚያፈኝነትና
የሚቀናናው። ባደኝነት በእንዴት እና በሌላው መካከል ብዙ ልዩነት
ያለመናፍ ማስታወሻ ነው።

እውን ከባደኝነት በላይ አንቀርበውም። ተዋደው፣ ተፋቅረውና
ተገባብተው የሚኖሩ ሰዎች እንኳን ቢሆኑ የባደኛ ያህል
የሚቀራረቡበት አጋጣሚ ጥቂት ነው። ስለሚሰኙ ወይም ስለባል
ማውራት የሚቀለው ሰልብ ባደኛ ነው።

ባደኝነት በእንዴት እና በሌላው መካከል ብዙ ልዩነት አለመናፍን ብቻ
ሳይሆን፤ አሉ የሚባሉት ልዩነቶችም እንኳን ቢሆኑ በአጋጣሚ
የተፈጠሩ ልዩነቶች እንጂ መሠረታዊ የማንነት ልዩነቶች
አለመሆናቸውን አስታዋሽ ነው።

ከሆነም በባደኝነት መሃል የኔና እኔ የሚሉት ነገሮች ብዙም
አለመጨበጣቸው የተለመደውን ፍርሃት ይፈጥራል። ይህ ሰው፣
ሊያጠፋኝ ነው፣ ሊበልጠኝ ነው፣ ከእኔ የተሻለ ነው ብለን በማሰብ
መልሰን ፋክክር ውስጥ እንገባለን አለ።

ጥተሰመደው ፍርሃት?" አለች ሰብላ። አጠያየቁ በጣም በጥንታ ለጥንታ ያስታውቃል። መልካም ጠበቃ የሆነችውን ወይም ምክንያት ሳይሆን አይቀርም።

"አ-አ ይሄ ራሱን የቻለ ማብራሪያ የሚረዳልን የደስታ ሃሳብ ነው" አለች ውቢት።

"የአለመኖር ፍርሃት" አለ ደስታ። "የምንኖረው አለመኖርን ስለምንረዳ ነው ብዬ ነው የማምነው እሱን ማሰቷ ነው" አላት ሰብላ።

"እንዴት?" አለችው ሰብላ እንደሚያብራራላት በማሰብ።

"ቀላል ነው። ሁሉንም፤ ጠዋት ተነስተሽ ፊትሽን ከመታጠብ ያምር አስከማታ መኝታና እንቅልፍን ጨምሮ የምትሰረውን በመቆ ብትተደው መኖር አትችይም"

"አልገባኝም?" አለች ሰብላ።

"ብዙ ጊዜ ካልሰማሽው አይገባም" አለች ውቢት።

"ተወልደን የምንኖረው በሁለት አለመኖሮች መካከል ነው" አለ ደስታ። ይህ ሃሳብ ብዙ ሰው እንዲገባው ይረዳል።

"ከመወለዳችን በፊት አልነበርንም። ከሞትንም በኋላ አንኖርም" አለ።

"ከመወለዳችን በፊት በፈጣሪ ሃሳብ ውስጥ ከሞትን በኋላ ደግሞ በሌላኛው ዓለም ውስጥ አንኖር ይሆናል" ሆኖም ግን የምናውቀው "መኖር" ይህንን ብቻ ነው። ይህ ደግሞ ካልነበርንበት እና ከማንኛውም ዘመን አንፃር ሲታይ ኢምነት ነው። ልዩነቶቻችን የተፈጠሩት በዚህ ኢምነት ዘመን ውስጥ መቆየት እንድንችል ነው። ልዩነት ደግሞ የሰለ ወዳድነት መነሻ ነው።" አለ።

"ትንሽ የገባኝ ሲመስለኝ መልሰህ እምታታኸው" አለች ሰብላ።

"ደግሞ መሸ ካልሰማሽው የሚሆን ነገር አይደለም" አለች ውቢት በድጋሚ።

“ዘር፡ዘር ሰውን በቀረብን ቁጥር ልዩነታችን ስለሚጠፋ፤ ሌላው ከኛ የተለየው በአጋጣሚ መሆኑን ረስተን በተለያዩ አጋጣሚዎች ውስጥ እየኖርን ተመሳሳይ ሕይወትና ማንነት እንዲኖረን እንመኛለን። ያ ደግሞ ለቅናት እና ለፋክክር ይዳርገናል” አለ ደስታ።

“በተለያዩ አጋጣሚ ውስጥ እየኖርን ስትልስ ምን ማለትህ ነው? ” ጠየቀች ሰብላ። “ጥጋችንቷ በግልጽ ይታያል።

“እውነት እኮ የጊዜና ቦታ ድምር ውጤት ነው” አለ ደስታ።

“ጭራሽ አወሳሰበው” አለች ውቢት።

“እስኪ እንቺ ዝም በይ” አለች ሰብላ። የደስታን ሃሳብ ለመረዳት እየሳረች ስለሆነ ሃሳቡም አስተሳሰቧም እንዳይቋረጥ በመስጋት።

“እሁን እኔና እናንተ የምንኖርበት ሁኔታና እውነት የተመሰረተው ጠቢቅ በምንኖርበት ቦታ በተከፈነ የዘመናት ታሪክ ቁጥሮች ጥርቅም ምክንያት ነው እንጂ በራሱ የራሱ እውነት የለውም። የዘመናት ታሪክ እውነት ደግሞ በየዘመኑና በየቦታው የተከፈነ በመሆኑ እውነቱ ለጊዜው እንጂ ለኋላውም ሆነ ለወደፊቱ ሊሆን አይችልም። አይገባም። ስለዚህ እንደ ሰው ከሌላ ሰው ጋር ያለው እንደነትም ሆነ ልዩነት በዘመን አጋጣሚ የተመረጠ እንጂ በራሱ የሆነ እና የማይለወጥ አይደለም”

“እንደ እና ብቸኛ እውነት ሰው ሆኖ መረጠር ብቻ ነው። ይህን ደግሞ የምንረዳው ሌላ ሰውን በቀረብን ጊዜ ነው። ምክንያቱም ልዩነታችን እየጠፋ ስለሚሂድ። የሚያሳዝነው ሁሉም ሰው የሁሉም ሰው ጓደኛ ሊሆን ስለማይችል፤ በእሱ እና በጓደኛው መካከል የጠፋው ልዩነት በእሱና በሌላ ጓደኛው ባልሆነ ሰው መካከልም የሌለ መሆኑን ለመረዳት ያጥጋታል”

ይህ የሚሆነው ደግሞ የተለየሁ፤ ብቸኛና የተሻለኩት እኔ ብቻ ነኝ ብለን እንድናድግ ስለተደረገን ነው። ስለዚህ ምን ቅርብ ጓደኛ ብንሆን

እንኳን ትንሽ ልዩነትና እኔ እበልጥ እኔ ማለትን መተው ይታገራል።
ከትንንሽ ልዩነቶች የመነጨ ገደብ የለሽ ራሱ ወዳድነት ስለሚገኝ ገንዘብ
ገበሬው መካከል ልዩነት የለም እያልክ ነው? አለች ስላለ።
የተናገረውን ምን ያህል እንደተረዳች ርግጠኛ ለመሆን፤

“ልዩነቱ የተፈጠረው በአጋጣሚ ነው ማለቱ ነው። በአጋጣሚ መሆኑን
ሳንፈልግ ስንቀር ግን ልዩነቱ እውነት ይመስለናል” አለ ደስታ።
“ይሄን በደንብ በመነጋገር መረዳት ይቻል ይሆናል።” አለች ስላለ።
“ባትረጂውም ችግር የለውም አላት ደስታ።

“ለምን እንዲገባኝ አትፈልግም?” ጠየቀችው።

“እንዲገባሽ አልፈልግም።” አላት ባጭሩ። ውቢት፤ ደስታ ይገባ
ደጋግሞ ስለሚያደርግ አልተገረመችም። ስብሉ ግን ደህን ሁሉ ወደ
ለማብራራት የፈጀበትን ጊዜ አሰባ “እንዲገባሽ አልፈልግም” ማለት ገር
ሰላላት፤

“ታዲያ ይሄን ሁሉ ማብራራት ምን አስፈለገኸ?” ስትል ጠየቀችው።

“ሃሳቤን ያባረልኩሽ፤ የኔ ሃሳብ እንዲገባሽ ብዬ አይደለም። ማንም ሌላ
ሌላ ሰውን እንደ ሃሳብ እንዲገባው ሲያደርግ አይገባም ብዬ ነፃ
የማምኘው” አለ። ለምን? የሚል ጥያቄ እንደሚመጣ ይገባሽ
ጥያቄውን ሳይጠብቅ ንግግሩን በመቀጠል፤

“ሰውን የራሱ ሃሳብ እንዲገባው አደረግሽ ማለት፤ የራሱን ገዛ
ድንበር አልፈሽ የሃሳብና አስተሳሰብ ወረራ አካሄድሽ ማለት ነው” አለ።

“የሃሳብ እና አስተሳሰብ ወረራ?” አለች ስብሉ በጥያቄ።

“እንዲህ ከሥር ከሥር እያንዳንዱን ቃል ከሰጥሽላቸው ቢቃ ስደስሽ
ትመችዋለሽ” አለች ውቢት። አሁን ደስታ እና ስብሉ በውይይታቸው
በሆኑ ስለተመሰጠ የውቢትን ጣልቃ ገብነት ችላ በማለት በጀግናነት
መስመር ቀጠሉ።

ገናን ሃሳብ እንዲገባሽ አደርግኩ ማለት አንቺ በራስሽ ይዘሽው
ጠባቢውን አሳቤ እምነት፤ እነዚህንም ተከትሎ የምታውቀውን
እውነትና እውነት ጠርምሼ በአንቺ የሃሳብ ዓለም ውስጥ የኒን ሃሳብ
ተሳተፈ። ስንደቀንም ሰቀልኩ ማለት ነው። ሲል አብራራላት።

እነዚህ ... አለች ሰባል ጥቂዋን በማስታወስ።

እነዚህም ሃሳቤ እንዲገባሽ ሳይሆን የምረልገው ሃሳቤን
እንዲቀበሉት ነው። ያልኩሽን ሁሉ መቀበል የለብሽም አላት።

ሃሳብን በሌላው ላይ መጫን ስለማትረልግ መሆኑ ነው? አለች
ሰባል።

ወላት እስከ አሁን አልገባሽም ይገርማል። አለች። አሁንም ደስታና
ጠባቢ ለውሲት ትንኮሳ ምላሽ ባለመስጠት፤

እማልረልግ ሳይሆን፤ የምለው ሁሉ ከሃሳብ የዘለለ ሰላልሆነና
እውነት መሆኑን አርግጠና ሰላልሆንኩ፤ ነገ ጠዋቱ ይህንኑ ሃሳብ
የተሳተ ነው ልል ስለምችል ነው። አላት።

እውነት፤ አለች ሰባል። ባለማመን የቀኝ እጇን መዳፍ ለመሃላ
አጠረጋችላት።

እኔ ለመት። አለና ደስታ በመሃላ መልክ ቀኝ እጇን መታ አደረገው።
የአደጃን ልስላሴ ማመን አልቻለም። የቀኝ እጇን መዳፍ ከመዳፍ
ሆላርፍ እጄ በጥሩ ስፖንጅ ላይ አርፎ የተመሰሰ ያህል በመዳፍ
ወስጥ እንደመስመጥ አለ ።

እዚህ በጣም የሚገርም ልስላሴ ነው ያለው፤ መልሼ ልንካው? አላት
ከታ። ሰባል የቀይ ዳማ ጉንጮቿ መቅላት ይመሩ። ጥያቄው ቀልድ
ይህን የእውነት ሰላላውቀች ዐይኗን ወደ ውሲት ለርዳታ ወረወረች።
ወሲት የጓደኛዋን ጥያቄ ተረድታ፤

እውነቱን ነው። እየቀለረ አይደለም አለችት በረገግታ።

"እንዴ እኔን ይሰለሳል ሰለ እንደዚህ የሆነችሁትን ነገሮች ከመገልጸት ለመቆየት በመጀመሪያው ምጥምጥ አድርገው የላሟኒት ሆነን ይህ ፊት ወደ በርበሬነት ተቀየረ። መላ ሰውነቷን እንደመሞቅ ከላት አሁን ግን ደስታ ከበፊቱ በበለጠ አተኩር ሲያያት በዳርሃቷ ውስጥ ደምቃ ታየችው።

"ይገርማል! ውበት ከውስጥ ነው የሚሉት ለካሰ እውነት ነው አሉ። ውቢት የሰማችውን ባለማመን ዐይኖቿን በመደነቅ አበራችበት። ደስታ እንዲህ ሲናገር ስምቃው አታውቅም።

"በዉዋታ መሃል ሆነሽ፤ ለቀም ነገር የገነባሽውን ከስታራና አትገባ ባይነት አጥር ስታፈርሽው ከውስጥሽ ለመውጣት የምትታገል አንቀጥ ዐይናፋር ልጃገረድ መኖሯን አየሁ" አለ። ይህን ሲያወራ ዐይኖቿ ትኩረቱም ሙሉ በሙሉ ሰብላ ላይ ናቸው።

ሰብላ የምትመልሰውን ማሰብ ጀመረች። ጥያቄውን ግን ማስታወስ አልቻለችም። "ምን ነበር የጠየቀኝ?" አለች ለራሷ። ጥቂ ተዘብራረቀባት።

"ምን ነበር ያልከኝ?" አለች፤ ወደ ጠበቃነቷ ለመመለስ እየጣረች።

"እንዴ ማንም አሽኮርምሞሽ አያውቅም እንዴ?" አላት ደስታ።

"ምን?" አለች አሁንም በመደንገጥ። ሰብላ ብቻ ሳትሆን ውቢትም ደንግግለች።

"እንኳን ደስ አለሽ" አላት።

"እንዴ ሰምኑ?" አለች ሰብላ። አሁን ሙሉ በሙሉ ወደማታውቀው ወዳለመደችው ክልል እየገባች መሆኑ እየታወቃት ነው።

"ዐ፤ ጊዜ ሰኩሉ " አይደል የሚለው መጽሃፉ" አለ ደስታ የሚያውቃትን ጥራዝ ነጠቅ ግሪዝ እየወረወረ።

"እርሳ በግዕዝ ማማለል? ደስትሽ?" አለች ውቢት እየሳቀች። "አንተ እንደዚህ ታወራለህ እንዴ?"

"ታዲያስ! አታውቂም እንዴ?" አለ። የውሽት ጉራ ቤጤ የተሰማው እየሰመሰለ፤ ቀጠለናም "የግዕዝ ቋንቋ እጥረት አለባችሁ እንዴ?" አለ። "ዝሆን ችግር የለም 'የ' ማለት " ብሎ እንደመተርጎም ሲጀምር ሁለቱም ሴቶች በሳቅ መፍነክነክ ጀመሩ።

"እኔ ተውት በቃ። ለማንኛውም ለሁሉም ጊዜ አለው ማለት ነው" አለ።

"እና....." አለች ሰብለ። አሁን ትንሽ ዘና ብላለች።

"እና" ብለሽ ስትጠይቂኝ የዐይኖቻሽ አሰራረት ደስ ሲል። በናትሽ ጀምሽ አዪኝ አለ ደስታ።

"በለው!!!" አሉ ሁለቱም ሴቶች በአንድነት።

"ደስትሽ ቺክ በማማለል ሰራ ተጠምዶ አየዋለሁ ብዬ አሰቤም አላውቅ ነበር" አለች ውቢት።

"ቺክ ሳይሆን ኮረኛ ነው የሚባለው" አለ ደስታ። አሁንም አላቆመም።

"ዛሬ የተለየ ነው" ብላ፤ ውቢት ከገፈርቿን በቀኝ እጇ መዳፍ በመሸፈን አስተዋለችው። በጣም እንደተገረመች ያስታውቅባታል።

"እኔ እኮ ውቢ "ደስትሽ ተጠቃች ነው ምናምን" ብትልም እንዲህ አትመስልኝም ነበር" አለች ሰብለ።

"ይሄ ነው እኮ ችግሩ" አለ ደስታ።

"ምን?" ጠየቀች ሰብለ።

"እኔ በቀም ነገር አንቺን ለማግባባት ስሞክር፤ እናንተ እየተለዩኩ ይመስላችኋል" አለ ደስታ።

"እና የምሬን ነው ልትል ነው?" አለች ሰብለ።

ከፍተኛ በራስ ያለመተማመን ችግር አለብሽ ማለት ነው። አላገላገላ ራሱን እየነቀነቀ። ቀጠለናም “ምናልባትም ጠባቂ መሆንሽ የረባረባ ጥና ይሆናል” አለ። አሁንም ቀልዱን እና ቁም ነገርን መለየት የለሁ ስብለ!

እንዴት? አለች።

“ስለ አንቺ የተናገርኩትን በማስረጃ አስደግፌ እንዳቀርብልሽ እጥላለሁ ይሆናል” አላት።

“አሁን እየቀለደ ነው” አለች ስብለ ለራሷ።

“መከላከያ ምስክርም” አለች ውቢት።

“ስለዚህ” አለ ደስታ። “ስለዚህ አንደኛ መከላከያ ምስክር ዶ/ር ውቢት በማሽከርመም ስርቆሽ ስትመለከችኝ አይታለች።”

እውነት ነው” አለች ውቢት።

“ሁለተኛው! የሳቦራቶሪ መዝራ ኤፕዝቢት ሆኖ የሚመዘገብ ነው” አለ።

እሱ ደግሞ ምን ይሆን? አለች ስብለ። ስብለ ውቢት በተቀመጠችበት ደስታ ትኩረቱን ሁሉ አሷ ላይ ማድረጉ ደስ አያላት ነው።

“የእጃችሽን መዳፍ ዘርፕ” አለና የቀኝ እጇን መዳፍ በግራ እጇ መዳፍ በመደገፍ የቀኝ እጇን ልስላሴ በድጋሚ አጣጣመና “ይኸ እጃችሽ ከመለሰለሰ አልፈው የስፖንጅ ያህል ይሰምጣሉ ላልኩት ማስረጃ ሆኖ ይመዝገባልኝ” አለ።

እሷ “አለች ስብለ። ምን እንደሆነ ባታውቀውም ደስ፤ ደስ አያት ነው። በሰው መሞገሽትን ስላልለመደችም ይሆናል።

“ሁለተኛው ማስረጃ ደግሞ ራስሽ በአሁኑ ጊዜ በውስጥሽ ደስ! ደስ አያላት ያለች ኮረዳ እንዳለች ትመስክረያለሽ” አለ ደስታ።

እውነት ነው” አለች ስብለ አምልጧት።

“ይህም አለ ደስታ ወደ ውብት እያላለ።

“እነዚህ ግን የምርህን እያሸረረመምኝት ነው እንዴ?” አለች ውብት።
እውም እንደተነረመች ናት።

“እርሳም ላይሆንም ይችላል” አለ ደስታ ትከሻውን ባላውቅም መልክ
እየሰበተ። “ዋናው ነገር እኔ ያልኩትና የተናገርኩት ሳይሆን፤ ያን
ተስተላለፍ ለላው የሚያስበው ነው።” አለ ባንድ ጊዜ ወደ ቀድሞው
ወደፊትቸው እየተመለሰ።

“የማድረግም ስልክሽን ትሰጠኝ?” አለ ደስታ ወደ ሰብላ እየተመለከተ።

እንዴ ደስትሽ? አመረርክ እኮ” አለች ውብት።

“ጠቂቁ ልትሆን እይደል እንዴ፤ ቁጥሯን ብወስድ ምንድን ነው
የላላ?” አለ።

“ግድ ነው ግን ጉዳይህ?” አለች ጠበቃዋ ሰብላ፤ ኮረዳዋን ሰብላ
ሰብላ ቸል በማለት።

“ከሙሴና አደጋ ሰው ጉጭቶ መግደል።” አለ ደስታ።

“ኦ ወ፤ ባለፈው አደጋው ሲደርስ ሰው ሞተብኝ?” አለችው።

“እኔ አልሞተብኝም፤ ቤተሰቦቼ ናቸው የሞተባቸው” አላት።

“እንተ ነህ ጠበቃው ወይስ እኔ” አለች ሰብላ። ደስታ እንዲህ ለነገሮች
ትከረት መስጠቱና በቀላሉ ሃሳቦቹን መጠምጠዜ እየገረማት።

“እሱን አልመሰንም ገና” አለ ደስታ።

“ጠቂቃም ልትሆን አማረህ?” አለች ውብት።

“ግን ይልቃል?” አለ ደስታ በማሸፍ። “ግፋ ቢል መታሰር ነው።”

“ጠገራችን ላይ፤ ህጉ እሁን በጣም የጠበቀ ነው” አለች ሰብላ።

“ገንቱ መጥበቅ ያለበት ህግ እያለ በአደጋ ላይ ህግ መጥበቁ
ይገርመኛል” አለ ደስታ።

እንዴት? አለች ሰብላ።

"እሁን አስቢው አስኪ፤ እኔ በአደጋው ምክንያት የሰው ሕይወት
አጠፋው። ተረርዶብኝ እስር ቤት ብንባ ታራሚ አሆናልሁ ማለት ነው
አይደለም?" አላት።

"አዎ" አለችው።

"ከምን ነው የምታረመው? አደጋ ከማድረስ?" ብሉ፤ በግራ አደ ማደግ
ገንባርን ይዞ ዐይኑን ጨፈነ።

"ምንው?" አለች ወቢት።

"ሰሞኑን ዝም ብሉ ራሴን ያመኛል" አላት።

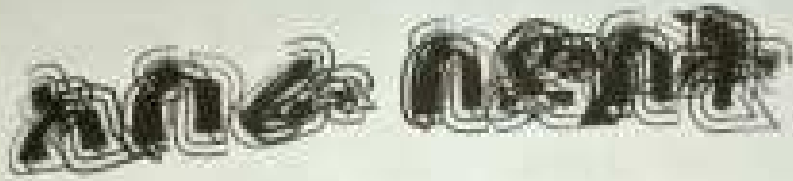
"እኔ እኮ የሚገርመኝ ሰምን እንደማትታየው ነው" አለች ወቢት።
ይህን ሲል ስትሰማው በድጋሚ መሆኑን በማስታወስ፤ ደስታ አጠገቷ
ማሳሰቢያ መልስ ላይሰጥ፤

"አማንኛውም ቁጥርን ስጪኝና ተገኝኝተኝ አናውራለሁ" አለ ወረ ስላ
አየተመለከተ።

"መመሪያ በመስጠት ባለ ጉዳይ እሷ የሆኑት አስመስልኩም አሳ
ወቢት።

"ልትሆንሁ ትችላለች። ማን ያወቃል?" ሲል መለለላት።

-----||-----

ቀኑ ትዳሜ ጠዋት ነው። ከብሩ ከመኝታው በ 12:00 ሰዓት ቢነቃም
በረንዳው ላይ ተቀመጦ ሲቆዝም አረፈደ። ከአዕዋፍ ዝማሬ እስከ
ከሩቅ የሚሰማ የመኪና ድምጽ ፣ ሃሳቡን ከአንዱ ወደ ሌላው ሲያላጉት
ቀየረ፤ አንድ ጊዜ ትላንት ስላያቸው ህመማን፣ ሌላ ጊዜ ስለውቢት
አፍ፣ በመሃል የወፎቹን ዜማ፣ መልሰ፣ አንደገና ስለመራ።
የወፎቹን ዝማሬ በየመሃሉ እየሰማ ደስታን አስታወሰ። “ከጥቂት ጊዜ
በኋላ እዲስ አበባ ውስጥ ጠዋት ተነስቶ የወፍ ዝማሬ መስማት ታሪክ
ይሆናል።” ከደስታ ትዝቢቶች አንዱ ነው። ዓደኛው የከብሩን የጠዋት
እንቅልፍ መውደድ ቢያውቅም ጠዋት ተነስቶ የወፎችን ዝማሬ
እንዲሰማ ይጥተጥተው ነበር። ጉትጉታው ፍሬ አፍርቶ ከብሩ ጠዋት
ተነስቶ በረንዳ ላይ በመቀመጥ ትንሽ ሰላማዊ ጊዜን ማሳለፍ የዘወትር
ልማዱ አድርጎታል። ለዚህም ደስታን ያመስግናል። ደስታ አንጻንዴ
በቀለድ “ይህ እኮ የማይገኝ ታሪክ ነጋሪ የመሆኑን አጋጣሚ ነው።
ልጆቻህ “ድሮ ወፎች ይዘምኑ ነበር” ብለህ ለመናገር ትበቃለህ”
ይለዋል። ሌላ ጊዜ ደግሞ ፕሚጠፋ ነገር ዐይንህ ስር ተቀምጦ
ያለማየትን የመሰለ ዕውርነት የለም። ነገሮች እንዳይለወጡ ማድረግ
ባትችልም ሳይለወጡ ቀድመህ አትራቃቸው” እያለ በቁም ነገር
ይሞግተዋል። እኒህን መሰል የደስታ ጨዋታዎች ከብሩ ሕይወትን
ከሚያይዘት ጠባብ ዕይታ ቀስ በቀስ በሰፊው ማየትን እያስተማረው
ሄዷል።

በአንድ ወቅት፤ ወቢትን አስመልክቶ ተመሳሳይ ምክር መክረው
 "ይህችን ልጅ እሁን ወደዳት። መውደድህን አታቆየው። ብሉት ነው።
 ለደስታ ያለው ጊዜ "አሁን" የሚል ብቻ ነው። "ንገና ትላለህ ትርጉም
 የላቸውም። ለዛሬ፤ ከዛሬም ይህ ደቂቃ ብቻ ነው ያለህ" ይላል መሳሪያ

ሰከብሩ ገር የሚለው ደስታ ይህን ሲል ዛሬን የሚኖርበት ማን
 ብዙዎች እንደሚገምቱት ተስፋ በመቀረጥ አይደለም። ጥሩ ነገር
 ጥበቃ ቀን ሲቀጥር አይኖርም። ከእያንዳንዱ ቀን ውስጥ መሳሪያ
 ነገርን ፈልግላለሁ ቀፍሮ ያወጣል። ሰው ቢሰርቀው አይናደድም 'ልዩ
 ቀማኛ የሰለት አንጀራው ሆንኩ ማለት ነው' ብሎ እንደተሰራ
 ያልፈዋል። ሰው ሲያለቅስ ሲያይ አያባብልም። ስሜቱን ስውጥ
 እንዲጨርስ ይገፋፋል። "እንባም እኮ የላት ያህል እርካታን ይሰጣል።
 እንደውም ከላቅህ በጋላ ይደክምሃል፤ ካለቀሰከ ግን ታርፋለህ" እርሷ
 ትላለሁ ይላል።

ብዙዎች ከመሆናችን ውስጥ ቀላል መፍትሔ ይመጣልታል። በአንድ
 ወቅት ከብሩና ደስታ ውስጥ ሾፈርነት ምሳ ሊሆን ይላል።
 ከሚሰሩበት ሆስፒታል ወጥተው ትንሽ እንደተጓዙ መንገዱ
 ተዘጋግቶቸው። ከብሩ አሻግሮ ሲመለከት ሁለት መኪኖች እንደተጓዙ
 አስተዋለ፤ "እኔ ቤታ መዋላችን ነው፤ ለገንዘብ ይሻለን ነበር" አለ። ይህ
 መልስ አልመለሰም። እሱም እንደጓደኛው አሻግሮ የሚሆነውን
 እየተከታተለ ነው። ሁለቱ ሾፈሮች እጃቸውን እያወራጩ ይጎታበሉ።
 ቀስ በቀስ ሰዎች መጨረሻውን ለማየት በሚል፤ ግማሹም ለሽምግብ
 እያለ ተቀላቀላቸው። ዙሪያውን የገበበው ሰው ደስታ በልጅነት
 ከትምህርት ቤት መልስ የ"ይዋጣልን" ድብድብ ሲኖር የሚከሰተውን
 የተማሪዎች ከባድ አስታወሰው። ፈገግ ብሎ ከመኪናው ወርሶ ጾ
 ሰዎቹ አመራ። ከብሩ "ጥት ልትሂድ ነው?" ብሎ መላክ
 የሚያውቀውን ጥያቄ መቀበል። "ትሞታታለህ እንጂ አልነገርሻለሁ
 አለው ደስታ አያሾፈ። ከብሩ፤ ደስታ ሰዎቹ ጋር ደርሶ ሲመስል
 መንገዱ እንደሚከፈት ለአፍታም ልልተጠራጠረም። ጓደኛው መንገዱን
 እንደሚያስከፍት ርግጠኛ ነበር።

ደህረ በተጥቃ ከከበቡት ሰዎች መሃል አመራ። ወደ ፊት ሲዘልቅ
በጥንቅ አስታራቂዎች ተደባለቁበት "በቃ አሰራሰት"፤ "እኔ
አሳብቼሁም"፤ "እውነቱን ነው"፤ ሁሉም ሰው እኩል ያወራል። ደስታ
ወደ መሃል ተጠግቶ ሁሉንም ሾፊኖች ለባቻ ወደዳር አወጣቸው።
አስታራቂዎቹ እርሳቸውን መመከራቸውን ተጥለዋል። ከብሩ
መብረኛው ወጥቶ የሚሆነውን ሁሉ ሩቅ ሆኖ ደስታተላል። ጥቂት
ቀይቶ ሁሉን ሾፊኖች እየሳቁ ተቃቅፈው ተለያዩ። ደስታ ወደ ጓደኛው
ተመልሰ። አስታራቂዎች በክርክራቸው ተጥለውበት ነበር።

ወደ መብረኛው ሲመለስ ከብሩ "ምን ብትላቸው ነው በናትህ፤ እንዲህ
ሰጠውን በደቂቃ የሰተክው" አለው።

ጥንም መለሰ ደስታ። ጓደኛው እንደሚለምነው ያውቃል። ከብሩ
ከመሳሳት መልክ አየው፤

ጥንም አላልኳቸውም፤ ወሬ አትውደዱ" ተጠሰ ደስታ።

"እኔ ባከህ..... ባከህ....." ከብሩ የተልደኝ" ቢሆን ለመነ።

ጥንም አላልኳቸውም። የደረሰው አደጋ በጣም ትንሽ ስለሆነ ፣ ትንሽ
ተፈክሮ። ሳቱ። ፀፁን ረሱት" አለ ደስታ።

"እስከህ አይቻለሁ። ግን ምን አልኳቸው?" ከብሩ ያለውን ማወቅ
ፈልጎል።

"ወደ ጉን ወሰድኳቸውና "እዚህ ተተጣጥራችሁ ልትጋጩ ነው ወይ
የመሳሰሉት?" ስለ፤ ሁለቱም ያልጠበቁት ጥያቄ ስለነበር ሳቅ
አመለካቸው። ከዚያ "ተመልከቱ እናገብም ሳትቀጣጠሩ መጥታችሁ፤
ኔህን ሁሉ ሰው ያስተጠር እያሟገታችሁት ነው" አልኳቸው።
እውነትህን ነው ብለው ተያይዘው ወደ ጋራሻ ላዱ። በቃ ይነው
እው። ባሉ አብራራ ደስታ።

"ይዘርማል" አለ ከብሩ። "እውነትህን ነው። ብዙውን ጊዜ አደጋ
በእጋማሚ ከሚፈጠር የጥንቃቄ ጉድለት የሚደርስ ነው። አደጋው

የደረሰው ሳያንስ መጣላቱ ግር የሚል ነው። በማለት ቀጠለ። ደጋ።
 ቁንቅላቱን በስምምነት ነቀነቀ።

“እንተ ግን እንዴት መጣልህ ባለህ?” ብሎ ጠየቀ ከባሩ በደጋ።
 “ቀላል ነው። የጠጠረ ጉዳይ ሲገጥምህ ለማላላት
 ‘ቀልድ’ ደግሞ ሁነኛ የማላያና ችግርን የማስዘቢያ መጥክር ነው።
 ደስታ ነገርን በማቅለል።”

“እንዴት? አለ ከባሩ። ባደኛው እንዲያብራራለት በመፈለግ።

“አየህ ለቀልድ ምላሽ መስጠት ተፈጥሮአዊ ነው። ሌላት ወይስ አሉ?
 ብለህ አትስቅም። ላቅህ ከመጣ ትስቃለህ። አልስቅም ብለህ ስትደሰት
 አምልጦሽ ይወጣል።”

“ለምን ይህን?” አለ ከባሩ። እንደመጠየቅ ሳይሆን ላይሆን ትንቢት
 እንደማበረታታት አያሉ። ባደኛው እንዲህ ሲያጠራ መስማት
 አይጠግብም።

“አላውቅም። ግን ቀልድ ምን ይመስለኛል መስለህ.....”

“ምን? ከባሩ ተንጠገዝ!”

ደስታ ባደኛውን ዘመር ብሎ ተመሰክተው። ይህን ዕይታ ከባሩ ጠገዝ
 ያውቀዋል “ተንቀጥቀኝክ ምንው” እንደማለት ነው። ደስታ መፈሰሰና
 በወይኑ ግርፈታ ካስተላለፈ በኋላ ጨዋታውን ቀጠለ።

“ልጆች ተወልደው ገና ህፃን እያሉ ፈገግ? ሲሉ እነ አማጁ ይ
 እንደሚሉ ታውቃለህ አይደል?” ሲል ጠየቀው።

“ማርያም እያሳውቀችው ነው ይላሉ” በማለት በኩራት መልስ ከሰ።
 ከባሩ እያንጸንጻ አውቀት የምትመስል ነገር ታኮራዋለች።

“ለእያንጸንጻ ትንሽ አውቀት አውቅና ፈልገህ እንዴት ትዘልቃለህ?
 ይለዋል ባደኛው አልፎ አልፎ።”

"አዎ ትክክል!" አለ ደስታ በማሸፍ። ቀጠለናም "ማርያም ታጣውተዋለች፤ ሀዋውም ፈገግ ይላል። ፈገግታ ይዘነው የምንወለድ ባህርይ ነው። ቀልድ ደግሞ የአዋቂዎች የማርያም ጨዋታ ይመስለኛል። ማደግና ነፍስ ማወቅ የነጠቀኸን ፈገግታ በቀልድ ታገኘዋለህ። ስትስቅ ሀሳብንትህ ፈልቅቆ ይወጣል" አለ።

"ታዲያ ለቅሶስ ምን ሊሆን ነው?" አለ ከብሩ። "እሱም ይዘነው የተወለደው ባህርይ ነው።" አለ በማስረገጥ።

"ለቅሶማ ከባህርይም በላይ ነው። ለቅሶ ቋንቋ ነው፤ መግባቢያ። ስታዝን፤ ሆድ ሲብስህ፤ ሰው ሲሞት-በህ፤ ስትደሰት፤ ሲታ ሲይዝህ፤ ልጅ ሲወለድልህ፤ ሲያምህ ወይም በትዝታና ናፍቆት መሃል ስትሆን ታስቅላለህ። ዕንባና ለቅሶ የየትኛውም ጽንፍ ስሜት መግለጫ ቋንቋ ይመስሉኛል" አለ ደስታ። ከጋደኛው መልስ ሳይጠብቅ ቀጠለ።

አየህ ወዳጄ፤ እኔና አንተ ሀላችንም ሀላችን ነን። በአዋቂ ሃሳ ውስጥ ያለን ትልልቅ ሀሳናት፤ ዕንባና ሳት ደግሞ ቋንቋችን። መሳቅ የምንወደውን ያህል እንባን ማድመጥም መልመድ ያሻናል....." ብሎ ንግግሩን ድንገት ቀይሮ "እዚህ ቤት ገብተን እንብላ ባዘህ" አለ። ከብሩ ምነው ባልደረስን ኖሮ ብሎ በሆዱ አየተመኘ መኪናውን ወደ ዳሮ አውጥቶ አቆመ።

ደስታ እንዲህ ያለ ቋደኛው ነው። ቀላል ሰው። ባሬ ውስጥ ውበትን የሚያገኝ "ሕይወት በዕለት ተዕለት የንሮ ውጣውረድ የተሸፈነች ጣፋጭ ፍሬ ናት" ይላል። "ውጣውረዱን ችለህ ሽፋኑን ከገለጥክ በዕለቱ ትጣፍጣለች" በማለት ይቀጥላል።

ከብሩ ከበረንዳው ተንስቶ ወደ ቤቱ ገባ። ጠረጴዛው ላይ ትኩስ ፍርፍር ተቀምጦለታል። "ሳታገባ ፍርፍር የለመድክ ስታገባ ምን ልትሆን ነው?" ይላው ነበር ደስታ። ወደ ምግብ ጠረጴዛው ሂዶ ተቀመጠ። ተቀምጦ መብላትንም የተማረው ከደስታ ነው። ከብሩ መብላትና መጠጣትን ለመስሉ ከነውኖች ጊዜ የሌለው ሰው ነበር። ጥምትሰራው ልትብላና ልትጠጣ ነው። ለምግብህ ለስራህ ከምትሰጠው ክብር በላይ

ልትሰጠው ይገባል። ምንብ ያኖርሃልም፤ ይገልጻልም። ተጠቅሞ ከሰጠህው፤ አላለግብክ ካልተጠቀሙክው ትኖርበታለህ። በተቃራኒው ከሆነም ትሞታለህ። መሞትህ ባይተርም ታረገህክልህ የደስታ የገረገረ በጆሮው አታጨለ።

ከወንበሩ አንደተቀመጠ ጸሎት ቢጠይቅ ምክክረ። ብዙ ጊዜ ምን ጊዜ አንደሚጸልይ ስለማያውቅ፤ ሰው ሲል የሰማውን ይል ነበር። “አሁን ሆይ ይህን ምንብ ከሌሎች ለይተህ..... ምናምን..... አመሰግናለሁ። አንደብዙ ሰው በወሰኑ መሃል ብዙ አንገብጋቢ ጉዳዮችን ያስጣል። ቅዱስ ፀሎቱንም፤ ምንብንም ጨርሶ ወደ ጉዳዩ መሄድ አንጸልፈት ያስጣል። ቅዱስ ባመሰገነበት ቅጽበት ያስጣል። አንድ ጊዜ፤ ደስታ ከብሩን ምን ጊዜ አንደሚጸልይ ይጠይቀዋል። ከብሩም ነገሩን ከቀም ነገር ባለመቆር።

“ያው አመሰግናለሁ” ሲል መሰሰ።

“ለምን?” ደስታ ጠየቀ። ከብሩ ነገር አለው።

“እኔ... በቃ ከሌሎች ለይቶ ለኔ ስለሰጠኝ አለ በማትማግት። ትክክለኛው ጸሎት ምን አንደሆነ ከልቡ አስቦበት አያውቅም።

“አሃ..... ስለዚህ ረግረን ስለ ማዳላቱ ታመሰግንዋለህ ማለት ነው። አለ ደስታ። በመጠየቅም፤ በድምዳሜም።

“እህ.....” አለ ከብሩ በመደንገጥ። “ከሌሎች ለይቶ ለአንተ ከሰጠ አድልፏል ማለት ነው።”

“አንድ.....” አለ ከብሩ አሁንም የሚለውን በጥንቃቄ አየፈለገ።

“በተለይ ደግሞ አንተ የሞላልህና ስርተህ የምትኖር ሰው በመሆን፤ “ምን አበላለሁ?” ብለህ እንኳ አላማሰብህን ስናይ፤ ረግሪ ከመደሰጥ መድሰቱ ላለው ያዳላል ማለት ነው?” አለ ደስታ።

ከብሩ አንጻንድ ጊዜ የጓደኛውን ጤነኛነት ይጠራጠራል። በተለይ እንዲህ መልስ በሌለው ጥያቄ ሲወጥረው የሚፈጠርበትን ጥንቅቅ የጓደኛውን ጤነኛነት በመጠራጠር ያበርደዋል።

እ...እ... አይ ለሌሎችም! ለሌላቸው እንዲሰጣቸው.....
ለወገኖቻችን ሁሉ እንዲሰጣቸው ከብሩ እየተንተጥተበ ፀሎቱን
ሰጣሪው ሞክረ።

ምን እገባህ? አለ ደስታ

እ... እ... መሰሰ ከብሩ።

ምን እገባህ። እንተ ከፈጣሪ ፀላይ ስለ ፍጡራት ተቆርቋሪ ነህ? ደስታ
ሰብተር ብሎ ነው የሚጠይቀው።

"አረ....." የከብሩ መሰሰ "አታከብሩ" የሚል ፍርሃት ተስተዋለበት።

"ታዲያ ፈጣሪ ፍጡራትን እንዲያስታውስ እንተ ምንብ በፀላህ ቁጥር
የማስታወስ ግዴታ አለብህ?" አለ ደስታ።

እኔ እንጂ መሰሰ ከብሩ። በመረታት።

"አማኝናውም ከመፀለይህ በፊት ፀሎትህን ልወቅ። ገና ሰገና ከሞት
በኋላ ያለ መኖር እንዲያመልጠኝ ብለህ የወሸት ማመን የለብህም"
አለው ደስታ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ከብሩ ለፀሎት በተቀመጠ ሰዓት
በያንክ ሌላ ነገር ላለማስብ ይሞክራል።

አሁን ወንበሩ ላይ እንደተቀመጠ "ፈጣሪዬ ንደኛዬን ይቅር በለው" ብሎ
ፀሐፍ ወዲያው ፈገግ አለ። "ምን እገባህ?" የሚለውን ድምፅ የሰማ
መሰሰው።

የማይናገረውን ፍርፍር እንደ ሁለቱ ጎርብ ተወው። የቀረበለት ፍርፍር
ገፋ ቢል አስር ጉርሻ ቢሆን ነው። ያውም በጣም በተመጠነ አኩራረስ።
ጩት ሠራተኛዋ ከዚህ ቀደም በአንዴ ብዙ ምንብ እንዳታቀርብለት
ከነገራት በኋላ፤ ምንም ምንብ ሲተርብ፤ ከምንቡ ይልቅ ሰህና ሰህን
ላይ ያሉት ቅርጾች ጉልተው ይታያሉ። ከብሩ ቤት የሚቀርቡ ምንቦች
የደንበኞች የጨነቃቸው ነው የሚመስሉት" ብሎ ደስታ ከሥራ
ባልደረቦቹ ጋር ለገብዣ መጥቶ አስቆበታል። ነገሩን አስታውሶ ፈገግ
አለ ከብሩ። የሆነው እንዲህ ነው፤ ከብሩ የተወሰነ የሥራ ባልደረቦቹን

ለምሳ ቤተ ይጋበዛል። ብዙዎቹ ቤተን ስለማያውቁ እንግዲህ ከ
የመምሳገት ሃላፊነት በደስታ ላይ ይወድቅበታል። ደስታም በሃላፊነት
ቀን አራቱን እንግዲህ በመዘናው ጭና በቀጥታ ወደ ሥጋ በ
ይዟቸው ይሄዳል። እንግዲህም ግራ በመጋባት፤

ምሳ ልገበላ አይደለም እንደ የምንሄደው? የሚል ጥያቄ ያሳድራል።

ደስታም ከብሩ ቤት ምሳ ይበላል እንደ አይጠገንም።
እንደሞቱ፤ እንግዲህም በደስታ ጋባዥነት ጥራ ሥጋቸውን ይሳባሉ
ወደ ከብሩ ቤት ያቀናሉ።

ከብሩም ድግሱን አዘጋጅቶ ያቀርባል። እንደተለመደው ብዙ ግድግዳ
ምንብ ተረፈ። ሆኖም ገን የምንብ ብዛት የግድግዳ እንደ መጠነ ገንቢ
ገን እንዳትገባ አይነት ነበር። በዚህ ጊዜ ነው ደስታ፤

ከብሩ ቤት የሚቀርቡ ምንቦች የደንበኛና የጨነቀው ከ
የሚመስሉት ያለው። ከእንግዲህ አንድ ተረቡን ለማስተካከል
በመፈለግ፤

“ለምንድን ነው የደንበኛት? ስትል ጠየቀች።

“ልገበላ ነው ብለው ፈርተው ነዋ” አለ ጨዋታ አዋቂው ደስታ። ሴቱ
በአንድ ጊዜ ወሳኝ ተሞላ።

“ከሲኪ ተመልክቷቸው። እነዚህ ምንቦች እያሳዘኑም። ሚጢካ!
ሚጢካ ሆነው። ማድነት ነው እንደ መብላት ኩነት ነው።” ቀለል
ደስታ። ከብሩ ትገሽ እንደማፈር ቢልም በጨዋታው አልተከሰም
በተለይም ከእንግዲህ አንድ ውቢት ስትሰጥ ደስ ስላለው።

ደስታ ወዲያው ቀጠለና “እኔክ ምን የመሰለ ሥጋ ጋበዝኳቸው መሰለክ
አለ ወደ ጓደኛው ዶሮ ጣጋ ብሎ። ከብሩ ዶሮውን ባለማመን፤

“ምን? አለው። እንዴት ተደረርኩ እንደማለት ብሎ፤

ደስታ ወደ ይህ ያለው የበለጠ ጠጋ ብሎ "ስትስት ታምራለች አይደለች" አለው።

ከብሩ "እሱስ ልክ ነው።" አለና፤ ፀብሩን እንደማከክ ብሎ ሳቱ እንዳይታይበት ዕቃ እንደሚፈለግ ሰው አጉንበሰ። ደስታ ተከትሎት፤

"እኔ እንጂን ለማየት ይመስልብሃል" አለው። ከብሩ ከት ብሎ እየሳቀ አጋማሚውን ማሳለፍ ስላልፈለገ የውብረትን እግር በጨረፍታ አስተውሎ ተና ሲል፤ ከውብረት ጋር ፀይን ለፀይን ተጋጩ። ከብሩ ደንገብ ፊቱን ወደ ደስታ መለሰ። ደስታ የሆነውን ሁሉ አስተውሎ፤

ዝቅን ተመልካች መሆን እንዴት ደስ ይላል መስሰህ" አለው።

"ሰውዬ፤ አንተ እንደሆን አያልትብህም" ሲል መለሰ ከብሩ።

ከብሩ፤ ደስታ ይህን ያህል በምንጽንዱ የሀይወቱ እንትሲቃሊ እንዴት ተፅዕኖ ፈጣሪ እንደሆነ መረዳት ያቅተዋል። ከመጠን ያለፈ የፊስ መተማመን ስላለው፤ ይህን በጎደኛው የአስተሳሰብ ተፅዕኖ ሥር መሆንን እንደ የበታችነት አይቀጥረውም። ደስታም ቢሆን የሚለውንና የሚያደርገውን ድርጊት "የበላይ ነኝ" ከሚል ወይም የበላይ ለመሆን ከመፈለግ በመነጨ ተነሳስቶ አይደለም። ከብሩ እርግጠኛ አይደለም እንጂ ደስታ ውስጥ እንደ አይነት እውነትን ለመናገር የመፈለግ ፍጥነት አለ። ታዲያ ከሁሉም ሰው ጋር አይደለም። ይመርጣል፤ በጣም ይመርጣል። ከብሩ ራሱን ደስታ ከመረጣቸው ጥቂት ሰዎች ለገፋ እንደሆነ አድርጎ ያስባል።

"ለምንድን ነው የመረጠኝ?" አያለ በወትር ራሱን ይጠይቃል፤ መልስ ባይኖረውም። ይህን ሃሳብ ከደስታ ጋር በተደጋጋሚ ሊያነሳው ቢሞክርም ጉዳዩ የደስታን ትኩረት ለመያዝ እስከሁኑን አልቻለም።

"ከዚህ ሁሉ ሰው ለይተህ እኔን በነገር የምትቀጠቅጠኝ ለምንድን ነው?" ብሎ ጠየቀው አንድ ጊዜ።

ደስታ ፈጥታውን በአፍንጫው "እ-ፍ" ብሎ ከተነፈሰ በኋላ ከሰው መርጦ ለሹመት ሲባል አልሰማህም እንዴ" አለው

"እናስ..." መሰለ ከብሩ።

"እንተን ደግሞ ከሰው መርጦ ለመቀጥቀጥ ነዋ የፈጠረህ። በላግ ለይሾም እንግዲህ፤ አንዱ ተሹሞ ቀጥታዊ ሲሆን፤ ያልተመረጠ በሙሉ ተቀጥታዊ መሆኑን አይቀራ ነው" አለ ደስታ። ከዚህ የሚያውቀው እያሞላ ነው።

"ከዚህ አታሹፍ የምሬን ነው" አለ ከብሩ።

"ልንዝርህ?" አለ ደስታ።

"ንገረኝ" መሰለ ከብሩ በጉንታ።

"ኤርግጠኛ ነህ?" ደስታ በጥያቄው ቀጠለ

"አዎ..." ከብሩ። በጣም ቶን።

"ከዚህ መመረጥ የሚባል ነገር የለም።" ዝም ብለህ ራስህን ከሰው የቀጣ ለደርገህ ስለምታስብ የተመረጥክ መሰለህ ነው" ብሎ ዘጋቢ።

በሌላ ጊዜ ከብሩ መሰለ ይህን ጉዳይ ሲያነሳበት፤ ደስታ "አዋቂ ነ ብሎ የተቀመጠ ጭንቅላት ስላለህ ለመቀጥቀጥ ይመቻል" አለ አሁንም በድፍኑ።

"እንዴት?" አለ ከብሩ

"ጥሩ ሃኪም ነህ ለይደል" ደስታ ጠየቀ።

"አጥራለሁ" አለ ከብሩ።

"እሱን እኔ ለመስከርለሁ። በጣም ጥሩ ሃኪም ነህ" አለው ደስታ።

"አመሰግናለሁ" መሰለ ከብሩ በኩራት። ሙገላ ይወዳል። ደስታ እሱን በአፍንጫው ሳቀ። የሰላት ሳቀ ሲለቅ በአፍንጫው ነው።

"ጥሩ ሃኪም ነህ ማለት ግን አዋቂ ነህ ማለት ለይደልም።" አለ ደስታ ቀጠለናም "መከም ሌላ፤ ማወቅ ሌላ" አለው።

እና እንተሰ አዋቂ ነወ?" ጠየቀው ከብሩ። አንተስ ከእኔ በምን ትለያለህ በሚል ሰማች።

"እደረሰሁም አለ ደስታ። 'ባለመሆኔ ደንሞ አላፍርምም'፤ አልፈራምም።"

እንዴት? ከብሩ ካልገባው ከመጠየቅ ወደ ጌላ አይልም። ጥያቄዎቹ ደንሞ ተላል ናቸው። "እንዴት?" እና "ከዚያስ?" የመሳሰሉ፤ ሁልጊዜም መልስ ያላቸው ጥያቄዎች ናቸው። ማንም ሰው ለከብሩ ጥያቄዎች የፈለገውን መመለስ ይችላል። ደስታ "ጥያቄ ወርውረህ መልሱ እንዳይመታህ ፊትህን የምትሸፍን ነው የምትመስለው" ይለዋል ሊሸፍበት።

እንዴት ማለት ጥሩ ነው? ደስታ መሟዘዝም ይችላል።

"አዋቂ አይደለሁም ብለህ ካመንክ እንዴት አታፍርም?" ከብሩ ረዘም ያለ ጥያቄ ጠየቀ።

"እውን አፍራሰሁ? አዋቂ አይደለሁም ማለት የማውቀው ነገር የለም ማለት አይደለም። ብዙ ነገር አውቃለሁ፤ ነፍስ ካወቅሁ ጀምሮ ብዙ ነገር አውቃለሁ። ግን አዋቂ እያስብለኝም መለስ ደስታ።"

"እውን? ከብሩ ሌላ ጥያቄ ወረወረ።

"አዋቂ የሚባል ነገር አለ ብዬ አላምንም" አለ ደስታ። ለምን ታስቦደኛለህ በሚል ሰማች።

"ዊራሽ ...?" አለ ከብሩ። "ትንሽ ያበዛህው አይመስልህም ሲል ቀጠለ።

"ዝቅፁም" ደስታ ፈርጠም ብሎ መለሰ። በአጭሩ እንደሚሆን ምንም ጥርጥር አልነበረውም።

እንዴት ይሆናል? ከብሩ ነበር።

"ላረፉ" አለ ደስታ።

"እንዲህ ብለህ ዘልፈኸንማ እንላቀቃትም አለ ኩባር።

"እኔ ማንንም አልዘለፍኩም። መርሳት የሌለብህ ነገር፤ ሰፊ ጥጋ መሃል ልዩነት የለም። ሃኪም መሆን አዋቂ መሆን አይደለም። ማለት ደግሞ፤ የሃኪሞች ብሔር ተወላጅ እንደመሆኔ ሊያስጠይቅን አይችልም አለ ደስታ።

"እኔ በገዛ ብሔርህ የመቀሰድ መብትህ የተጠበቀ ነው" አለ ኩባር። ቀልዱን በቀልድ ለመመለስ እየሞከረ።

"እኔ፤ እንግዲያውስ ለማለት የረለግኩት፤ አዋቂ የለም ስለ፤ እዚህ እኔ መሃል ብቻ ለማለት አይደለም። የትም ቦታ ቢሆን፤ በየትኛውም ላይ አዋቂ የለም

"አልገባኝም" አለ ኩባር።

"ዕውቀት እንዲ አዋቂ የለም" አለ ደስታ። በአጭር ለማስረዳት እየሚፈልግ።

"እኔ..." አለ ኩባር። እንደሚያብራራለት በማሰብ።

"ዕውቀት አለ። በአካባቢያችን ከኛ ውጭ ከባሪያ ዕውቀት ላይ ትንሽ ትንሽ እየቀነጠርን እናውቃለን፤ ዛሬ ያወቅነው የመለሰን ነገ ወጥቶ ይሆናል" ቀጠለ ደስታ።

"ኡህ" አለ ኩባር። ወደ መረዳት እያገኘበለ።

"ከታሰበው፤ ሌላ ሰው መጽሐፍ ላይ የግራውን ነገር እንብባህ ባቃልላለሁ ስለያገኘሁ እንዴት አዋቂ ልትሆን ትችላላህ? ምድርና በሞላዋ ያለው ሁሉ ተሰጥቶናል፤ ግን እናውቀውም፤ አንረዳውም። ትንሽ ሊገለጽ የቻለ ይመስለናል። እንሳሳታለን። የምንሳሳተው ደግሞ በዕውቀታችን ስለምንረጋ ነው" እያለ ማብራራቱን ቀጠለ ደስታ።

"በዕውቀታችው ከተረጋጉ መያተኞች መሃል ደግሞ ሃኪሞች ዋናዎች ነን። ያ ትልት ሰህተት ይመስለኛል" ሲል ደመደመ። ደስታ ይህ

ሆኖ በተኛ እጁ ጠረጴዛውን ተመርክቶ ፊቱን በአምስት ጥቶቹ ሮጥኖ ነበር።

“ታላቅ እኔን ለይተህ ለምን?” ክብሩ ወደ ግል ጉዳዩ ተመለሰ።

ደቡቅ እጁን ከፊቱ ላይ አንስቶ “ተው አንጂ” እንደማለት ምልክት አላየው። “ጓደኛዬ ስለሆንክ ነዋ” አለው።

“ታላቅ ጓደኛ እንዲህ ይደረጋል?” አለ ክብሩ። በስስት ዐይን ጓደኛውን አየው።

እውነተኛ ጓደኛ እኮ፤ የሀሊና ድርብ ድምፅ ነው። የራሱህ ህሊና ያውቃልም፤ የምናልም ሲል መለሰ።

“ትገርማለህ ለማንኛውም?” አለ ክብሩ፤ ብዙው ነገር ትርጉም እንዳለው አምኗል።

“ለላው ደግሞ፤ አንተ ብቻህን አይደለህም፤ የኔም የራሱህም የሁላችንም ምስል ነህ” አለ ደቡቅ።

“በል ... በል ለዛሬ ይበቃኛል” አለ ክብሩ ሌላ ውስብስብ ውይይት ውስጥ ላለመግባት።

ይህን የመሰሰሉ ብዙ ጨዋታዎችን ቢያወጉም ክብሩ አሁንም ድረስ “ለምን እኔን?” የምትለው ጥያቄ ታስደምመዋለች “ምስል ነህ ሲለኝ ምን ማለቱ ነበር? ሲል ጠየቀ ራሱን፤ ከምንብ ጠረጴዛው ተነስቶ ወደ መኝታ ከፍሎ እያመራ።

ሀኪሞች እንደሁሉም የመንግሥት ሰራተኛ ስብሰባ ያዘዙ። ይህ ከሀኪም ቤት ከወጣ በኋላ ሲሰበሰብ ይህ የመጀመሪያው ነው የታደሙበት ስብሰባም ለመጀመር የቻሉትን ያህል አዝማሚያዊ ተሳታፊዎች ሲመጡ፤ ተሳታፊዎች በታላቅ ስሜት በታችው ሲይዙ፤ በታችው ከያዙ በኋላ ለአንድ ሰዓት ያህል የሰሩ እንግዳ ሲጠብቁ አረፈዱ።

ደስታ በሃገሩ ሂሁውን ማሳሰፍ ጀምሮ ነበር። መቼም ባለስልጣን እና ሌሎች መሆን በጣም መታደል ሳይሆን አይቀርም፤ ምክንያቱም ሁለቱንም በአንድ መሆን በቀላሉ የሚቻል ስላልሆነ። እንደውም እውነት አሁን እንደሚታየው ባለስልጣን የሚለው ቃል በቀጥታ ለአንዳንድ የሚለውን ሃሳብ ይወክላል። እንዴት? ስሙ ባለስልጣን ሲሆን ወደ የመጣ እንጂ ከታች የወጣ መሆኑን ስለሚረዳ፤ ይህ አንድ የሰው ሕይወት የመርሳት አቅም ማሳያ ነው።

ሰው ስልጣን ላይ ሲሆን ለሀዘብም፣ ለጓደኛም፣ ለቤተሰቡም፣ ለሃገሩም ጭምር እንኳን እንግዳ መሆን ይጀምራል። በኛ ሀገር ስልጣን የሀይወትን ተከታታይነት ጥያቄ ውስጥ የሚከተት ሁኔታ ነው።

በተፈጥሮ ሀይወት ተከታታይ ነው። ሰው ድንገት አይበቅልም። የሰው ሳሙት ጉልማሳ ማለት የሰላሳ ዓመታት ተከታታይ ሀይወት ሂሳብ ማሳያ እንጂ በራሱ ቋሚና ዘላቂ አይደለም። ሰው የዓመታት የሀይወት

ፈት ቆይታዎች ጥርትም ነው። በማንነቱ ውስጥ ብዙም መቆራረጥ
ለውም፤ በህመም ወይም በአንዳች የሀይወት አጋጣሚ ምክንያት
ፈጠራ ወይም ሊፈጠር ይችላል ይሆናል እንጂ ሰው የሚሆነው
ይህም መሆን ያለበት የነበረውን ነው።

ሥልጣን ይህን ለምን እንደሚያጠፋ ማወቅ አስቸጋሪ ቢሆንም
መሆኑ ይቻላል። ይህ የሚሆነው አንድም ሥልጣን ድንገት ሲመጣ፤
እሱም ደግሞ ስልጣን ያላገባብ ሲቆይና ሲረዝም ነው።

ሥልጣን ድንገት ሳያስቡት፤ አልፎ አልፎም ሳይፈልጉት ሲመጣ
ማንነት መገንጣጠል ሊከሰት ይችላል። ከሰመደው ማንነቱ ድንገት
ሰላይ ሰው ከራሱ መለየቱ እስከሚገባው ድረስ፤ ራሱን ከሌላው
ፈቃድ። ይህ ራሱን ከሌላው መለየት ደግሞ ሲቆይ ራሱን እና ማንነትን
መርሳት የመነጨ ሌላውን መርሳት ይፈጥራል። ይህም ለሌላው
እገዳ መሆንን ያስከትላል። በሌላ ወገን ሥልጣን ላይ መቆየትም
ነጻህ ነው። ሀይወት የተከታታይ ቆይታዎች ደምር በመሆኗ አንድ
ሥልጣን ላይ ለረጅም ጊዜ መቆየት የባለስልጣኑ ሀይወት ጥርትም
በስልጣን መቆየት በቻ ስለሆነ ከሥልጣን ውጪ መሆን የማይታወቅና
ታተሰመደ እንግዳ ነገር ይሆንዋል።

በዚህም ምክንያት ከህዝብ መሃል የወጡ ባለስልጣኖች የወጡበትን
ጠባቂ የመጠበቅ ሀይወት ረስተው ላሳደጋቸው ህዝብ እንግዳ ሆነው
ዘገኝበት አጋጣሚ ሁሉ "የክብር እንግዳ" እየተባሉ ይህን ተቀብለው
ይሰሩ። የክብር እንግዳ ሲባሉ እንኳን እንግዳነታቸው "ሰክብር"
ይሆን "ሰው" ወይም "ሰታዳሚ" መለየት ስለሚከብዳቸው
ከሕመማቸው በላይ ተኮሩሰው ሌላውን በንቁት ያያሉ።

ሥልጣን መቆየት እንዲህ ሲሆን እኩያ ማጣትንም ይፈጥራል።
ወይም ሰው እኩል ባለስልጣን አይደለም። እኩል ህዝብ መሆን እንኳን
አንተ የመጣበት ሁኔታ በብዛት ይስተዋላል። በመሆኑም
ከሌሎች ከህዝቡም የተገነጠለ ባለስልጣን ሌሎች ባለስልጣኖች እንኳን
ተርጓሚዎቹ እንጂ እኩዮቹ መስለው አይታዩትም። በተቻለው መጠን
ባለቤዱና የተሻለው ባለስልጣን መሆንን እንጂ አብሮ መስራቱን

እይሻም። ስልጣንና በስልጣን መኖርና መቆየት የህይወት መሆኑን
መግልጽ ይሆናሉ።

እርፍይ ቢመጣ፣ ባይመጣ፣ ቢቀር፣ መጥቶ እሱ በጽድቅ አይቀርም።
ቢሄድ፣ ቢቆጣ፣ ቢቀልድ፣ ቢያስረዳ፣ ቢያረፍ፣ ቢያረፍ፣ ቢያረፍ፣ ቢያረፍ፣
ታዳሚዎቹ ለሱ የኑሮ ማስኬጃ ቁሳቁስ እንዲህ የራሳቸው ህይወት ጉዳይ ያለባቸው አይደሉም።

ደስታ በዚህ ሃሳብ ተመስጦ እያለ አንዳንድ ባለስልጣናት ምን ዓይነት
ተብሎ በተዘጋጀላቸው የተለየ መቀመጫ ተቀምጠው እርስዎ
ሲጨዋወቱ አስተዋሉ። ባለስልጣናቱ እርስዎ ምን እንደሚሆኑ
ለማወቅ ያንገልጻሉ።

በስብሰባው ላይ የተገኙት ቁጥራቸው ስምንት በጣም የጊዜ
ባለስልጣናት ናቸው። ደስታ ሲያስተውሉ እነዚህ ባለስልጣናት በሙሉ
በየዕለቱ እየተገናኙ የሚሆኑ ናቸው። እርስዎ ሰላምታ ሲሰጡ
ላየ ሰው በየዕለቱ አብረው የሚሆኑ መሆናቸውን ለማወቅ
ይከብደዋል። እቅፍቶቹ ብለው ሲሳሰሙ ሲያይ ደስታ እንዴት ሲገኝላቸው
ይሆን ሲል አስበደላቸው አላሉ። መንፈሳዊ ይገርማል።

አሁን "የክብር አንገዳው" መብት። አንገዳው መጥተው ለረፍት
የተዘጋጀላቸው ወንበር ላይ አስከሚተመጡ ድረስ ያያቸው ሰው ሊኖር
ሁለት አጃቢዎቻቸው ብቻ ነበሩ። በዚህ መልክ የታደሱት ባለስልጣን
ሹልክ ብለው አፈት ደረሱ።

"ሥልጣን ላይም እንዲህ ሹልክ ብለው ይሆን የደረሱት?" አለ ደስታ
ሰራሱ። አሁን ባለስልጣኑ አንገድነታቸው "ሰክብር" እንደ
ሰተሰባቢው እንዳልሆነ ለመደምደም ችሏል። ተሰባቢው ይህ
በጥራው ቅልጥ ያለ የደራ ጨዋታ ውስጥ ስለነበረ ያያቸው፤
የሰማቸውም፤ ያሳየቸውም አልነበረም። ሰው ስንት ጊዜ ያላገኘውን
የተደሞ ወዳጅ አንገዱ የክብር አንገዳው ትዝ ሌላት አይችሉም።

ስብሰባው ይህ ሰውነት ያህል ዘግይቶ ተደመረ። ተደምርጦ
በተያዘላት ቅደም ተከተል መሠረት ቀጠለ። የክብር አንገዳው

በጥቅም መሠረት ገንግራቸውን ይመሩ። ገንግራቸው ከዚህ በፊት ርገመው የተናገሩት በመሆኑ የሚጠበቅባቸውን እፋቸውን መክፈት ወጥኖ ነው። ከገፈርቻቸውን ሲከፍቱ ቃላቶቹ እየተንደረደሩ ይወጣሉ። የሳት እሽታድድም ይመስላል። ገንግሩ ትርጉምም ውበትም የለም። በመሳሉ ብቻ እንግዳው በአማርኛ የተናገሩት ግልጽ ያልሆነ አመለካቸው ለአማርኛ ተናጋሪው በእንግሊዝኛ ያስረዱታል። አላቸው ግራ ሊገባቸው ተግባራዊ ግራ የገባው ይመስላቸዋል። የሚያሳዝኑ ባለቤታችን።

በመቀመጥ የተናገሩት ከታወቀ የአሜሪካ ዩኒቨርሲቲ የመጡ ፕሮፌሰር ናቸው።

ጌ እዚህ በመገኘቱ በጣም ደስ ብሎኛል። በአለፉት ዓመታት ለሃገራችን ልመቤ ልመቤ በሆኑ ሰጥሮ በመቆየቱ፤ ዛሬ ይህን አጋጣሚ በማግኘቱ ተሰታለሁ.....።”

ነበሩ በተራው በሃሳብ ነጎደ። አሁን ዛሬ የተፈጠረው አጋጣሚ ምንድነው? ስንት ሥራ ያለንን ሰዎች ቁጭ አድርገው እንዴት አትጥጥን እንደሚያሳድጉ ሊነገሩን ነው ወይስ ኢትዮጵያ እንደ ኮሚኒ አንድነትህን ያላቸውን ጥልቅ ምኞት በመናገር፤ የላቸውን የሥራና የኑሮ ሁኔታ በመንገር እንቁልልጭ ሊሉን?

በወር ብሎ በአዳራሹ የተቀመጡ ታዳሚዎችን አየ። እንዳንድ ወዳጆቹ ከዚህ ቀደም የሥራ ባልደረቦች መሃል ጣል ፣ ጣል ብለው ተቀምጠዋል። ረግ አለ። ሁሉንም የሚያመሳስላቸው አንድ ነገር አለ ፤ የተሰላቸ ፊት፤ የሳብ የገባው ፊት፤ መሢሻ ያጣ ልብ።

እኔ ራሴን እንደውጭ ሰው አልቆጥረውም.....” ፕሮፌሰሩ ገንግራቸውን እየቋጨ ነበር። “አልበላሽንም ምን አመጣው” የሚል የአሁኗ የጽብ ተረት ትዝ አለው። ሃበሻ የሆነ ሰው ውጭ ሃገር ኖሮ፤ እንዳንደም ሂደ ሲመጣ፤ “እኔ ራሴን እንደውጭ ሰው አልቆጥርም” ብላ ይገርመዋል። ድርስ ሃበሻ ወይም ፈረንጅ መሆን ከቦታ ጋር ምን ይኖራል። ሃበሻ እንደሆነ ያው ሃበሻ ነው። የትም ቢኖር፤ የትም

ሲሄድ ላይላውጥ። ታዲያ የተማሩ ሰዎች "እኔ አሁንም ያው ሃኝ ሃበኝ ነኝ" ሲሉ ምን ማለታቸው ነው? ሲል ራሱን ጠየቀ። ደርሶም ሲሆኑ ነበር? የመማር ወይም ተምሮ ውጭ ሃገር የመኖር አላጣ። ልረገጽ መሆን ነው እንደ፤

ጎንዳልኝሁ እኔ ለሃገሪ መልሼ መስጠት አፈልጋለሁ... ይህንንም ላረጋግጥላችሁ አወዳለሁ።"

"ወይ ጉድ" አለ ክብር። መልሶ መስጠትን ምን አመጣው አሁን። መመልስ መውሰድን ያሳያል። ሃገር ደግሞ ትሰጣለች እንጂ አይመለከታትም። ልክ እንደ እናት እኮ ነው። አኚህ ሰው ምንድነው የወሰዱት? ምንስ ነው የሚመልሱት? ሲል ጠየቀ አሁንም። መልሶ መስጠት መውሰድን ካመለከተና ሃገር ደግሞ የሰጠችው መልሶ የተወሰደበት ነገር ከሌለ የሚመለስላት ምንድነው? ይህን ጥያቄ በጭንቀት እያሰላሰለ ዙሪያውን ቃኘ። ወዳጁ ደስታ ከአንድ ጥን ላይ ሆኖ፤ በተመለሰበ በሚመስል መልክ ለሰብሰባው በተሰጠው ሚዛን ደብተር ላይ ሲጥንጫጭር አየው። "በጣም ደብርታል ማለት ነው ብሎ ፈገገ አለ። ቀደም ሲል ያሰበውን ሃሳብ የሻይ ሰዓት ላይ እንደሚሆነበት የውስጥ ማስታወሻ ያዘ።

ሰብሳቢው ቀጥሏል። ተናጋሪዎች ይፈራረቃሉ። ተጋባዥ እንግዶች፤ የሆሰረታል ሃላፊዎች፤ የመንግሥት ተጠሪዎች፤ በየተራቸው እየተነሱ ጣውራት ቀጠሉ። ችግሮች ተዘረዘሩ፤ መፍትሄዎች ተወረወሩ፤ እጆች አወጧቸው። የሻይ ሰዓት ሲባል ጭብጨባው ደመቅ ብሎ ተሰጣ። ሁሉም ሰልችቶታል።

ደስታ ከሆነው ንግግር ምንም አዲስ ነገር እንደሌለ እያሰበ ፈጠን ፈጠን ብሎ ከአዳራሹ ወጣ ። ሰዉ ከመቼው ሻይ ዙሪያ እንደተሰለፈ ማመን አልቻለም። ምናልባትም የተወሰነው ሰው ውጭ ተሰልፎ እየመለሰ ተይቶ ይሆናል እንጂ ይሄን የሚያከል አዳራሽ የሞላ ሰው ሆኖ ህይወት እንደት ወጥ ሰልፍ ይሆናል ያውም በሰዉ ሰልፍ መጥላት።

እኔ አውቃለሁ። መረቀቅሽ ላይ ሰትተህ። ማለት ሆኖ ነበር። ደብረሻል
በጥሩ ሁኔታ ነበር። ነበር ከመደራረብ መጥቶ በደርሰው ሽክ ያለው።

እኔ ረገጥ ስንት ጊዜ ነው ማለት የምትረዳኝውን ሮክ ብለህ ተናገር
ማለት ለእርሻሽ እሱ አለ ደስታ። ከብሩ ሁሉም የሚያስበውን
በመሆኑ መናገር ለምን እንደሚረዳኝ አይገባውም።

እኔ የገዛው ደብረሻል፤ አልደበረሽም ነው። አለ ከብሩ። የደስታን
ሮክ ለምን ለሰበሰበውም።

እኔ እስከላይ ሹሃለሁ።

የገዛውን አትመልስም፤ ምን ችግር አለው አንቺ ተባልክ
እሱ።

የእኔ ልሳው።

እኔ የገዛው

እኔ እስከላይ ያለው ይመስለኛል።

እኔ ከመገደብ ያለሁ ማለትህ ነው። አለ ከብሩ ሮክ ብለው።
ከዚህ ሊሆን ይሞግስ ከፍ ያደርጋል። ደስታ ረገጥ አለ። በዐይኑ
የሚረዳኝ ሲሆን ጥቂት ሴት ሃኪሞች ዐይናቸውን መደ ሁለቱ
በገጣፍ አስተዋለ። እንዲ ውቢት ነበረች።

እኔ እንደተሰማልህ ብለህ ነው እይደል። አለ እሱም በተራው ሮክ
ው። ከዚህ የሚገባበት ጠፋው። በወር ሲል ከውቢት ጋር ዐይን
በገን ተጋጠ። 'እይታህ! ተረጋጋ' በሚል መልክ አንገቷን ቀና
ፈረደች። 'ጥባት ናት እሱ' አለ በልቡ፤ ሰላምታ እንደመስጠት
በገን በገን አለ። ከውቢት ጋር ያለው ግንኙነት ከቀን ወደ ቀን
በገን በግብ፤ የጊዜ ጉዳይ ነው እንዲ ፍቅር እንደሚጀምሩ
በገን በልባቸው አምነዋል።

"በዙ ሰዎች መካከል፤ ከቃላት ውጪ የሚከናወኑ በንት ንግግር፤ ለመሰላሰብ አስ ደስታ።"

"ምን ለማለት ነው?" መለሰ ኩብሩ

"እይ እሷ ለይዞህ ተረጋጋ አለች እንተም አመሰግናለሁ ነው። በጭንቅላት እንቅስቃሴ ብቻ።"

"እና"

"እናማ ይኸንን ያየ ሰው የተከበሩ ዶ/ር ኩብሩ በኩራት ጭንቅላታቸውን አወጣውባቸው ለኩብርት ዶ/ር ውቢት ሰላምታ ሰጡ። ኩብርት ደከተርያ አበፋውን መለሱ ይላል እንጂ፤ ምን እንዳወራችሁ ማንም አይገባውም። ለማገዳውም ግንኙነታችሁ በመሻሻሉ ደስ ብሉኛል።"

"እኔ አሁን ተወውና ይልቅ ስብሰባውን እንዴት አየኸው"

"የቱን?"

"አትቀልጁ"

"የምር! የቱን?"

"የአቃኑን ነዋ"

"ኧ እ.አ... ንግግሩን ማለትህ ነው?"

"ይኸው! እንግዲህ ይመረህ ነገር መጠምዘገፍ"

"እይ ስብሰባ እኮ ማለት ስብሰቢና ተሰብሳቢ አብረው የሚወያዩበት ነው"

"ታዲያ አሁን የባረው ያው አይደል"

"አይደለም አለ ፈርጠም ብሉ"

"ታዲያ..."

እሱ የነበረው ቀደት ተናጋሪዎችና መሃዲያው ያለው አስመሳይ
እርምጃ ሆኖታል። ስለዚህ ስብሰባ አይደለም።

እኔ ግን። ግን እንዴት እንኖርለን?

እኔ እንደ እንደነበረው። እንደ ብቻ ሳትሆን፤ ሁሉም ሰው እንደነበረው
ሆኖታል።

የእኔ፤ የሌላውን ሰውን እውቅህ?

እኔ የተሰየ ሃገር አለ። እንደም፤ እኔም ሁሉም የፈለገውን ነው
ሊቀበል የነበረው። ሃሳብህ ስንት ቦታ ሂደ ፤ ስንት ጊዜ ውቢትን
እውቅህ። ሁሉ ፈገግ አለ።

እኔ ትኩረት

የምናገነዝብ ነው። ለክ እንደሁሉም ሰው ብዙ ቦታ በሃሳብ ሂደ መጣሁ።
በመሃሉ አፋሪው ውስጥ ስንት ሚናዎች፤ ችግሮችና መፍትሄዎች
ሊገኙባቸዋል።

እኔም፤ ወረቀት ላይ ስትሞትላቸው ነበር።

እኔ ሚኒሲሲፖን ማስታወሻ ገሰጠና አሳየው። መንግሥታዊ ሥልጣን
ሰጠ አይሉት ጽሁፍ፤ ወይም እስከራብቶ የገነፈለበት ቀለም የመሰለ፤
ወሰን የማይገባ ነገር ነበር የጻፈው።

ከዚህ ላይ እመለከታለሁ። ብዙ ጊዜ ሙከራ ብሎ አይስቅም። ከብሩ የሚቀንስ
ይመስለዋል። ሃኪም ከስተር ካላለ ምን ዋጋ አለው ብሎ ያምናል።

እኔን ሰው ይሄን ቢያይ ምን ይላል፤ መቼም ይታዘብሃል።

እኔ እይታዘብኝም፤ ለክ ብቻዬን አይደለሁም፤ ሁሉም እንደ እኔ ነው።
ነው የሚለኝ።

እኔን እውነትህን ነው። እኔም የባጥ፤ የቆጠን ነው ሳስብ የነበረው።

“ወዳጅ እንኳን እኛ ተናጋሪዎቹም፤ ሃሳባቸው ሌላ ቦታ ነበር።
እንዴት ነው ደግሞ እሱ የሚሆነው”

“እንተ ራሱ ገግግር አድርገህ ታውቃለህ። አሰበው ያሳሰቡህን ነገር።
...ያ... ሰውዬ ጭንቅላቱን እየነቀነቀ ነው፤ ገብቶት ይሆን። አረጋግጠው
የትላባቱ በጊላ ጥያቄ ሊጠይቀኝ እኮ ነው፤ ብቻ የማላውቀውን ነገር
ጠይቆ ጠላቸረኝ። እዚች ጋር ባቶም ያጨበጥቡ ይሆን? አይከምሩት
ይቅርብኝ። ዝም ብዬ እኮ ነው የምለፋው ምንም የሚገባው ሰው የለም።
ያቺ ወቢት እንዴት አምርባታል! የትላባታቸው ነገርኳቸው፤ በጣም
ነው የተመሰጠተ። መቼም አረፍ እንግሊዘኛ ነው የምናገረው፤
እንዳንፋን ቃልማ አያውቁትም ጭራሽ። ቲሽ እዚች ጋ ተንተባተቡ፤
ምናምን፤ ምናምን! ምናምን ነው፤ የተናጋሪው ሃሳብ። እየህ ሞት
ነገር አፍኖ ጭንቅላት የገድ አብረው መሥራት አይጠበቅባቸውም።

“ጉደኛ ነክ መቼም።”

“ለምን? እውነቱን ስለተናገርኩ። እንተ ራሱ ታውቀውታል።”

“በል ሰው እንደሰማህ” አለ ከብሩ። ጓደኛው እንደ ቀን ችግር ውስጥ
እንዳይዝ ይሰጋል።

“ኪሰማም አይደንቀውም፤ ምክንያቱም የሰው አዕምሮ እውነትን
ያውቃል። ባይማርም እንኳን ማለቱ ነው”

“እውነትን ከምን ይማራል?”

“ከመኖር”

“እክ”

“ከመኖር ነው። ሀይወት ብዙም ምስጢር የለውም። እየኖርክ
የምታየው፤ የምታውቀው ነው። አታጠናውም፤ አትመረምረውም፤
አትጠይቀውም። ዝም ብለህ ትኖራለህ። እውነት ይገለጥልሃል።”

“ይህንኑ ይገባል?”

“ይህንኑ ይገባል ለይቻልም። ዐይኑንም፣ ልብንንም ካልጨረገክ በስተቀር።”

እሷ፣ በምን ለውቃለሁ?”

“ምን?”

“መጨረግ፣ አለመጨረግ?”

“ላል ነው። ልትኖር እየተዘጋጀክ ከሆነ ፣ ጨፍነሃል ማለት ነው። ሀይወት ከፊትህና ወደፊት ያለ ከመሰለህ ያኒም ጨፍነሃል፤ ምክንያቱም ወደፊት የሚባል ነገር የለም። ያለው ዛሬ ነው። አባዛኝቶችን ፣ ጊዜያችንና ሀይወታችን የሚያልፈው አንድ ቀን ያልቆልቷል፤ አንድ ቀን የተሻለ እኖራለሁ ብለን ዛሬን ችላ በማለት ነው። ነገ የለም። ያሉት ተከታታይ ዛሬዎች ናቸው። ዛሬን ስትኖር ጣየት ትጀምራለህ፤ ልትጨፍን አትችልም።”

እሷ። እንግዲህ እንዳልክ። ግን እጠይቅሃለሁ ብዬ... ረስቼው ዘር።”

“ምን? ደስታ ጥያቄ መጠጠፍ ደስ ይለዋል። መጠጠፍና መጠጠፍ የሰውነት መንሻዎች ናቸው ብሎ ያምናል። መልስ ባይኖርም እንኳ፤ ጥያቄ ችግር የለውም። አላዋቂነት የሚመነጨው ደግሞ፤ መልስ ሁሉ የታወቀ ሊመስል ነው። ይላል።

“ይሄ ‘ለሃገሪ መልሼ መስጠት አረፈሁ’ የሚለውን ንግግር እንዴት እናዝው?”

“ያው..... ሰውዬው፤ የወሰድኩት አለ ብለው ያምናሉ ማለት ነው። የናው ጥያቄ ግን በርግጥ ወስደዋል? ወይስ የተለመደውን አባባል መደገግቸው ነው? የሚለው ነው።”

“ጥቂ ይመስልሃል አንተ?”

“እኔ ወስደዋል ብዬ አላምንም። የምናወራው ስለመመገርና ማገድ ነው።”

“እንዴት?”

“ከሥልጣን ወይም በእንደ መቶ ያለ ሰው ከሃገሩ ከዘረዘረ፣ ለምሳሌ፣ ገንዘብ ወይም ጊዜ ሊሆን ይችላል፤ ብድር መመለስ የሚሆነው ነው። የሰረቀ መቀጣት ነው ያለበት። በርግጥ መሰረቱን ከመጣቱ ሊቀልሰት ይችላል። ይገባልም። በመፀፀቱ ምክንያት።”

“እይ ይሄ ሃገሪ አስተምራኝ፤ ምናምን” የሚለውን ማሰቱ ነው።

“አሁን ከሆነ ቅድም ያልኩህ ነው። ሃገርህ ስላስተማረችህ ከሃገር ወስደሃል ማለት አይደለም። ሃገርህ ሰጥታሃለች ማለት ነው።”

ከብሩ ደስ አለው “እኔም እኮ እንደዚህ ነው ያስብኩት።” አለ በዚህ

“አዎ ሃመጠቀ ጭንቅላት ያላቸው ሰዎች በተመሳሳይ ያሳለፉ ይላል” አለ ደስታ።

“እና እኔ የመጠቀ ጭንቅላት ነው ያለኝ ማለት ነው” አለ ከዛ በቀልድ።

“የአንተን አላውቅም። እኔ ግን አለኝ” አለ ደስታ። ከብሩ ደስታ በቀልድና ተረብ እንደማይረታው ያውቃል።

“ይልቅ ወደ ቁም ነገሩ ስንመለስ.....” አለ ደስታ፤ ወደ ሃገሩ በመመለስ “ሃገርህ ስትሰጥህ የችሮታ ሳይሆን የአምነት ነው። ለ እንደታማኝ ባለሟል የሰጠችህን ተጠቅመህ ሌላውን እንደትጠቅ ነው። ስለዚህ መልሱህ ማድረግህ ውሳኔ መመለስ ሳይሆን የተሰጠውን መክሊት በእግባቡ ተጠቅሞ ያተረፈ፤ የታማኝ ባለሟልት ተረግጦአል መልስ ነው።”

“ታዲያ ሰው ሃሃገሪን ውሳኔ ልመልስ፤ ቅብርጥስ፤ ምናምን የሚሆን ምንድነው?”

እውነት ይመስለኛል። እየሀ አብዛኞቻችን የተነሳገበትን አይተን፤ የደረሰበትን ማመንና መቀበል ይከብደናል። ይህ ስሜት ምናልባትም ጥልቅ የሆነ፤ ምንጩ የማይታወቅ የፀፀት ስሜት ይፈጥርብናል። ከፀፀ ደኖና ቸግረኛ መሃል አምልጠን የተሻለን በመሆናችን ትርጉም የለን ጥፋተኝነትም ሊሰማን ይችላል። ሰው ደግሞ ከውስጥ ያጣውን ሰላም ከውጭ መፈለጉ የተሰመደ ነው።”

“እሆን ይችላል። ግን እውነተኛ የሆነ ሌላውን የመርዳት ስሜት የለም ማለትህ ነው?”

ዝፍቃም። ይሄ ሁሉ እኮ እውነተኛ ነው። እኔ የማወራው የዚህ እውነተኛ የሆነ ሌላውን ሰው የመርዳት ስሜት የሚመነጨው ውስጣዊ ከሆነ የራስን ስሜትና ፍላጎት ከማርካት ነው። ሁሌም ምንም ነገርን ሌላ ፍላጎት በላይ ማየት አስቸጋሪ ነው። ሰው የሚኖረው የራሱን ፍላጎት ለማሳካት ስለሆነ።”

እንዴት?” አለ ኩባሩ። ጓደኛው ከጀመረ ማቆሚያ የለውም። ጨዋታውን ስለወደደው የሻይ ሰዓቱ እንደተሰመደው ረጅምና ማቆሚያ የለለው እንዲሆን እየተመኘ ነው።

“መልሱ ቀላል ነው። እዚህ ማየት ትችላለህ። ቀስ ብለህ ዙሪያህን ቃኝና የምታየውን ነገሮች” አለ ደስታ።

ጥተግባር ልምምድ መሆኑ ነው?” አለ ኩባሩ እየቀለደ።

እንደዚያ ነገር” አለ ደስታ። እየቀለደ ግን አልነበረም።

“እኛ” አለ ኩባሩ፤ ዙሪያውን ለመቃኘት እየተዘጋጀ።

ደስታ ቀጥሏል “ተመልከት እዚያ ኩኪስ ምናምን የተደረደረበት ጋር ያለውን ትርምስ።” ኩባሩ ወደ ተባለው አትጣጫ ተመልክተ። ሕይወታቸውን ያሰሩ የዲዛይነር ኮትና ሱሪ የለበሱ ሰዎች ጠረጴዛ ከበው፣ በለው ትክሻና ወገብ መሃል እጆቻቸውን አሾልከው፤ በውኑ ያላቸውን የቆዩ ኩኪስ፤ በዚያት የተቀቀለ አትክልት ሳንዲችና የለበዘ

የድንች ጥብስ ለማግኘት ይጣጣራሉ። ከብሩ እና እንደግባሩ ለ
በጭንቅላቱ ደስታን ጠየቅው።

“ስንት ሰዓት ነው አሁን” አለ ደስታ በረጋ መንፈስ።

ከብሩ ትዕግስቱን እየተማጸን “እራት ሰዓት ተኩል ነው። ጥሩ
የምትሂድበት አለህ?” አለው።

“አይ እዚህ ያለን ሰዎች በጠቅላላ ቁርስ ከበላን ገፋ ቢል ዕለት ይገኛል
ቢሆንን ነው። ግን ገፈያውን ተመልከት፤ እህል ዓይነት የሆነ
እይመስልም።”

“እውነት ነው።” አለ ከብሩ “ከዚህ በፊት እንዴት አለሁት
ከማለቱ ፤ የሚከተለውን አውቅ መሳቅ ጀመረ

ደስታ ገንግራሃለው” በሚል መልክ ጭንቅላቱን ወደ ገን በገደባለች
ሽፋሽፍቱን ወደ ተቃራኒው አቅጣጫ በመሰባለብ

“የኔን ባለ ምሽት ጭንቅላት ባለቤትነት ነው የማውቀው፤ ሲነሱ
አላውቅም ብዬህ ነበር እኮ” አለ። ታደኛውን የፈለገው ቦታ እው ስሙ
የከብሩ ዕውቀት ምንም የሚያጠያይቅ ባይሆንም እንኳ እው
ሲያሸፍበት ደስ ይለዋል።

“ይልቅ ወደ ጀመርነው እንመለስና ማየትህን ቀጥል” ወሰነ
ዙሪያውን መቃኘት ጀመሩ።

“እዚያ ጋር መሃል ላይ ተመልከት” አለ ደስታ። ከብሩ ትኩረት
በተባለው መሠረት ከወነ።

መሃል ላይ በዛ ያሉ ታላላቅና የተከበሩ ሰዎች፤ እንደ የሆነ ገጽ
ከበው የሚያወሩ ይመስላል። ከፊት ያሉት ከእላ ያሉትን ለማመልከት
(አውቀውም ይሁን ሳያውቁ) ከመሃል ያሉትን ከፍተኛ የሚገኝ
ባለሥልጣን ከበው በባለሥልጣኑ ፈገግታ ጭንቅላቱን
ይወዘውዛሉ። ከባለሥልጣኑ ፈገግታ መሃል እንዳች የሆነ የገጽ

እየተገለጸው ያለ ይመስላል። ከብሩና ደስታ ዐይን ለዐይን ተገባለሁ።

እዚያው ጋር ከአሜሪካ የመጡትን ምሁር ተመልከት።

አሜሪካ የመጡት ምሁር በጥቂት የሃገር ውስጥ ምሁራን ተከበዋል። ዐይናቸው ቶሎ ቶሎ የመንግሥት ባለስልጣን ወዳሉበት ከብ ይወረወራል። አላቸውም ጭንቅላታቸውን ይወዘውዛሉ። እንዲህ ከባችሁ ስታዩኝ ከፍተኛ የሆነ የኩራት ስሜት እየተሰማኝ ነው፤ የሚል የራስ ንቅናቄ። ወይም ምናል ዘወር ባላችሁልኝ እኝህን ባለሥልጣን ትገሽ ባወራቸው የሚልም ሊሆን ይችላል።

ፕሮፌሰር እንደምንም ብለው አላቸውን ከብው ከሚያዩአቸው ሰዎች መካከል ወጥተው ባለሥልጣኑን ከብው ከሚያዩት ሰዎች ጀርባ ሂደው ተሰለፉ። ሆኖ ወይም አጭር ቢሆኑ ኖሮ በቆሙት ሰዎች አገር መካከል ጽልክው ከባለሥልጣኑ ፊት ብት ከማለት ምንም የሚያግዳቸው ነገር አልነበረም። ባለሥልጣኑም ብብታቸውን በሁለት እጆቹ በመያዝ ከፍ አድርጎ ተንጫቸውን አገላብጦ በሰማቸው ደስ ይላችዋል። ከብሩና ደስታ በድጋሚ ተያዩ ።

ደስታ ቀጠለ "መልሱን አገኘኸው አይደል? እኚህ ሁሉም ነገር የተሟላላቸው ሰው፤ ባለሥልጣኑ ፊት ቁልጭ ቁልጭ ማለትን ይመኛሉ። ከሱ ፊት ሞገስን ሊያገኙ ይወዳሉ። ለሃገራቸው መልሰው እየሰጡ መሆኑን ነግረውት እንዲሸልማቸው ይፈልጋሉ። ሁሉም የራሱን የውስጥ ፍላጎት ነው የሚከተለው።"

'ያላዝናል' አለ ከብሩ

'አያላዝንም' አለ ደስታ

አያላዝንም። ምክንያቱም ይህ አውነተኛ የሰው ተፈጥሮ ነው። ይህን መቀበልና ማስታመም መስረታዊ ሰውጥ ለማምጣት ወሳኝ ነው። ፊቱን ወደ ሌላ አትጣጫ አዞረና ቀጠለ።

"ይልቅ የሚያሳዝን ነገር ከፈለግህ ወደ ግራ በኩል ተመልከት ማለት ይቻላል።" ከብሩ ፊትን ወደተባለው አቅጣጫ አዞረ። ዳር ላይ የተወሰኑ በመልክ የሚያውቃቸው የጽዳትና የሌላ ድጋፍ ሰራተኞች ቁልጭ ቁልጭ እያሉ፤ ከአሁን አሁን ምንገብን ከላይ የለበሱት ሰዎች ጨረሱብን ብለው በሰሰት ያያሉ። ደስታ ወደ ግራ በመር ብሉ፤ "ተመልከትክ እነዚህ ሰዎች ምናልባት ወደ ግራ ላይ ናቸው። ርገብኛ መሆን የምትችለው ግን ቢያንስ ቁርስ ያለው ያውቃሉ።"

"ምንድነው የሚፈልጉት" ከብሩ ነበር

"መብላት ነዋ። ሌላ ምን ይፈልጋሉ። የሚያሳዝነው፣ ማለት እንደሚፈልጉ ግራ የገባቸው ሰዎች መብላት የማይፈልጉትን ምን ከበው እየበሉ፤ የሚፈልጉት እየተራቡ ከዳር መቆማቸው ነው።"

"እውነትህን ነው ያሳዝናል። ግን አሁን ሰው ምን እንደዚህ ይፈልጋል፤ ባይባልም እሱ ከብሩ።"

"እውነትም። ግን ግምቶች አሉኝ፤ በደንብ ተኮር አርገህ ስትመለከት እነዚህ ሰዎች ቡጥም የቸከሉ ይመስላሉ፤ ግን አልቸከሉም ምክንያቱም ወደዚህ ስብሰባ ተመልሶ መግባት ምንም የሚያስቸኩል ነገር አይደለም። ሌላው የአበሳሰባቸውን ፍጥነትና ብርታት ስታይ ወደ እኛ ውስጥ የሚገባው ቁራጭ ኩኪስ መታኘት አሞት እኛ ቢናረው አ...አ ሼረ ቀስ ብለህ አኝክኝ ይል ነበር" አሁን ደስታ ወደ መቀለድ እንዳይዘል ከብሩ አስተዋለ። በቂም ነገር መሃል ቀልድን እንደሞካ መቀላቀል እንደሌመደበት ሁሉም ያውቃል። ደስታ ቀጠለ "ዞር" ዞር አበሳሰባቸውን ስታይ የንዴት ነው የሚመስለው፤ የት እባቱ እዚህ ስብሰባ ተቀምጦ መሞል ካልቀረ እኔም የተቻለኝን ያህል ሳውድም የሚል ነዴት። በአጭሩ ወዳደ፤ ሰዉ የሰበሰባውን ቁራጭ ምንገብ ሳይ እየተወጣው ነው።"

“እኛው የሚገርመው ግን እዚህ መሃል ያለው አብዛኛው ሰው ተማሚዎችን እንዲህ አይነት ምግብ ከመብላት እንዲቀጠቡ የሚመክር መሆኑ ነው።” አለ ክብሩ በመሃል።

“እህሽ” አለ ደስታ በመቀጠል፤

“ያው ሃይም ማለት እኮ በሁለት ህግ መተዳደርን ከታደሉ ሁለት የሀብረተሰብ አካላት አንዱ ነው። አንድ ሰራሱ አንድ ለታካሚው።”

“እኛውስ ባለ ዕድል ማን ነው” ክብሩ ነገር ለመቆስቆስ በመፈለግ ፤ መልሱን ገምቷል።

“ከቶ አታናግረኝ ወዳጄ” አለ ደስታ።

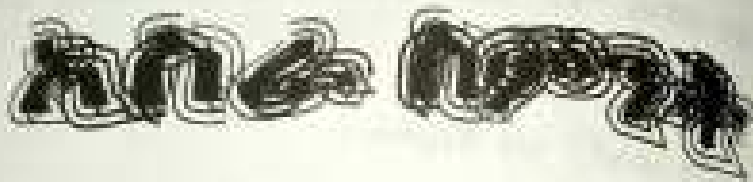
“በሰው፣ ተናገረው ምን አስፈራኽ” አለ ክብሩ።

እዚያ መሃል ያሉት ሰውዬ አይነቶች “ አለ ደስታ፣ ክብሩ ማንን ማለቱ እንደሆነ ገብቶታል። ብዙ ሲገፋው አልፈለገም” ግን ተመልከተ፤ ሁሉም ሰው ራሱን ይነቀንቃል፤ የሚበላውም፣ የማይባለውም፣ ከባድም፣ ተከባቢውም፣ ታዩም፣ ተመልካቹም። ሁሉም ቁንቅላታቸውን ገባኝ በሚል መልክ ሲነቀንቁ፤ ለአንዳች አይነት የበስተጀርባ ህይወት መብረቃ ዳንኪራ የሚረግጡ ይመስላሉ አለ ደስታ።

“ምን ይሆን ይህ በስተጀርባ ያለ የህይወት መብረቃ? ” ክብሩ ጠየቀ።

“ግራ በተጋባ ሥርዓትና ማንነት ወስጥ መኖር ይባላል። በል ገብተን ወደ በፋ አካባቢ እንቀመጥ” ብሎ ደስታ ወደ ስብሰባ አዳራሹ ተመለሰ።

ክብሩ የጓደኛውን እግር እየተከተለ “ለምንድነው በፋ ጋር የምንቀመጠው? ወደኋላ እንሁን ባክህ” ሲል ጓደኛውን ተማፀነው ሃምላ ወረፋ ይረዝምባናል ኋላ ከተቀመጥን” አለ ደስታ።

“እኔን ለማግኘት እንደዚህ ያንን ምንድን ነው? አለ ሁሉ
ከተጠሮው በታ አስር ደቂቃ ቀድሞ ሲደርስ ከእሱ ተነሳ
የምትጠብቀውን ሰብሰብ።

“ንገሁ እንዴት? አለች።

“ታዲያ ከእነዚህ ደቂቃ በፊት እንዴት ቀድመሽ መጣሽ? አለ ሁሉ።

ሁለቱም ከዚህ በፊት ከውቢት ጋር ሆነው ከተገናኙበት የለማን ሆነ
ሰብተኛ ፎት ላይ ነበር በቀጠሯቸው መሠረት የተገናኙት።

“ውቢት ይህን በታ በጣም አጥብቆ ይወደዋል ስላለችኝ፤ ለምን ይህ
ብዬ ቀድሜ ለማጣራት ነበር አመጣጤ” አለች።

“እናስ ተሳክልሽ? አላት።

“በፍፁም አለች። ለሌላ ደቂቃ ያህል ተቀምጣ ምን ስታስብ እንደሆነ
ትዝ አላት። ‘ያው ደንበኛዬ የሚወደውን ነገር ማወቅ ከስፊው ዋ
እንዲ ነው’ አለች መልሷ።

“ገና ደንበኛሽ አልሆንኩም አለ ደስታ።

እሱን እናያለን። ለማንኛውም ካልጠፋ ቦታ ይህን ለምንድን ነው
ሞትወደው? ስትል ጠየቀች።

እሱን ይመስልኛል" አላት።

እዚህ ቀደም ላይ ለማየት ሞክርኩ፤ ግን ምንም አልታየኝም" አለች።

ግንኙ አላት።

ግንኙ መለሰች።

ፕሮፍ ነበረ" አላት።

ሰዓላ ደቂቃ መቶ ያረጠጠችበትን መስታወት በድጋሚ
ተመሰክተች፤ ደንታት ያላስተዋለችው አንድ ነገር ከታየኝ ብላ፤

ግንኙ ያው ከተለመደው ውጭ ምንም የሚታይ የለም" አለች።

ከተለመደው ስትይዝ" አለ።

ገዢ ነዋ። እርግጥ ጣሪያ፤ ዛሬች፤ በሩቅ የሚታይ ተራራ፤ ምናምን
ነው። ሌላ ምንም የለም" አለች። ለምን በተራ ወሬ ጊዜ እንደሚያሳልፍ
ይልጣታል።

ጥያቄውም ለዚያ ነው" አላት እንደዘበት።

እንዴት? አለችው።

እደውትን፤ ኑሮንና አኗኗርን ከሩቅ ስትመለከቱት ምንም የሚታይ
የለውም" አለ። ዐይኖቼን በተመሰጠ ከሩቅ ወደሚታዩት የእንጦጦ
ተራሮች እየሰደደ።

"ተራሮችን እንዲን እንዲህ ከሩቅ አቆልቱዬ ሲያቸው እንታችዋለሁ።
እንደተራራ ያበጠ ልብ ያለው ሰው ሲገጥመኝ፤ ይህን አስባለሁ" አላት
የገንገሩን አቅጣጫ በመቀየር።

"መዚና ይዘኛል?" አላት።

"አምን? ምንውን? አለችው።

"አምን በመኪና ወደ እንጦጦ ተራራ እየነሳን አናወራምበደ፤
የረሰንበትን አስረዳሽልሁ" አለ።

"እኔ አለች እንዲህ ነበርን አቅልሎ የሚያይ መሆኑን ስለማታውቅ
ያለምንም ቅደም ውይይትና ማሳሰቢያ፤ ተጠርፎ በሰማኝን የተሰጠ
ሰባተኛ ፎት ወደ መኪና ውስጥ ውይይት በመቀየር እየተገረመች።

ሰባሰባ የምትነጋግሩ አዲስ ዘመናዊ ራቭ-4 የተባለ ጥቁር መኪና ነው።
ደስታ መኪናዋን ሲያይ የሱ ትራክተር ትውስ እለችውና ምቹ
አለ።

ምንውን? አለችው።

"እዬ እንደ በመሞት ላይ ያለች የጥንት ወዳጅን አሰታወቅ ነው።
አላት።

"እኔናልሁ" አለች ሰባሰባ። ደስታ በውስጡ ፈገግ አለ።

"ዘመን አሪፍ መኪና ናት።" አለ ደስታ።

"ያባቱ ነው" አለች ሰባሰባ።

"ሃላቸውም ቢሆን አሪፍ ነው" አለ ደስታ። መኪናውን ሲያገኝ
የባለቤትነት መመዘኛን እንዳላካተተ በማስታወቅ።

"እዬ በጣም ውድ ጠበቃ እንዳልመስልህ ብዬ ነው።" አለች።

"ውድ ጠበቃነትሽን በመኪናሽ ማማር አልመገዝውም።" አላት።

ሰባሰባ የደስታን ባህርይና አስተሳሰብ ስለማታውቅ የምትመልሰው ግን
ገባት። ውቢት በኖረች ስትል አሰበች፤ ሆኖም የጓደኛዋን አለመሆን
በማስታወስ ራሷን ሆኖ ለመቅረብ ወሰነች።

የተሰማረ ነገር ውስጥ ምንም ነገር አታልፍም።” አለች፤ ስለ ደስታ ማግኘትም ለማለል።

ሆኖ ለልግሁም አለ ደስታ። ቀጠለና “ለምን መሰለሽ፤ በተለመደ ነገር ውስጥ የተለመደ ነገር አለ፤ በተለመደ ነገር ደግሞ፤ የተለመደ ልዩነት የተለመደ እውነት ደግሞ፤ የኑሮ በይቤ ሆኖ የራሳችንን ከመኖር ስረናል።” አለ።

የራሳችንን ከመኖር? አለች ሰብላ።

እንዴት እኮ ያው ነሽ።” አለ ደስታ። እሷም አጥብቆ ጠያቂ መሆኗን አብራራለች።

ገለጽላለሁ። እኔ ያልገዛኝና አዲስ የሆነውን ለመረዳት ነው የጠየቀው። የተለመደውን አልጠይቅም።” አለች ሰብላ።

እኔ የራሳችንን ከመኖር መታሰር ስለሆነ የተለመዱ እውነቶችን ልማንጠይቅ የአንቢህ እውነቶች ተገዢ በመሆን በኑሮ አንታሰራለን ማለት እው አላት።

ከዚህ መዘናኛን በሰማን ሆኑል ደርባ የአፍንጮ በርን ድልድይ ተሻግራ የገሽከርከር በአፍንጮ በር አደባባይ ወደ ግራ በስድስት ኪሎ የሽርክት ግቢ ደርባ ያለውን ተኝን መንገድ በመያዝ ወደ አንጦጦ ተራራ ለመሂድ የሽሮ ሚዳን መንገድ በመያዝ አሽከረከረች። ቁስቋም ትክክለኛነቷን አካባቢ ሲደርሱ ደስታ፤

“መዘናኛን እዚህ እናቀምና በአግራችን እንወጣ።” አላት። ሃሳብ ማረቡ ይሁን መወሰኑ ያልገባት ሰብላ፤

እኛም መዘናኛውን ከቁስቋም ቤተክርስቲያን ደጃፍ ከተደረገሩት ግዛቶች ተርታ አቆመች።

ዚህ አግራ ቤተክርስቲያንም እንሳለማ።” አለችው። እሷም አንደሱ ተርግ ጠባብነቱን ሃሳብ በማሳለል።

“ሃይማኖቱ ባይፈቅድሰ?” አለ ደስታ።

“ጥግፅዝ እዋቂ እይደለሽ እንዴ?” አለችው አየሳቀች።

“እሺ” አለ ደስታ እሱም በፈጥገታ። ለምን እንደሆነ ባያውቅም አባባ ጋር ማውራቱ ጥሩ ስሜትን ፈጥሮለታል። “ምናልባት አጥባቂ ባየሁ ስለሆነኝ ይሆን?” ሲል ራሱን ጠየቀ።

ከመኪናው ወርደው ወደ ቤተክርስቲያን ሲያመሩ፣ ሰባለ ከርሱ ውስጥ የአንገት ልበስ እውጥታ እናቷን ተከናኝባች።

“ጠንቃቃ ነች ማለት ነው።” አለ ደስታ አሁንም ለራሱ።

“ድንገት ቤተክርስቲያን እሄዳለሁ ብለሽ ባታሰቢም፣ ድንገት ለክ እደርሳለሁ ብለሽ ታሰቢያለሽ ማለት ነው።” አላት።

“እንዴት?” አለች፤ ንግግሩ ከየት እንደመጣ ያሳውቀው ሰባለ።

“ድንገት ቤተክርስቲያን ደጃፍ ስትደርሱ እኮ በአንድ ጊዜ የአንገት ልብ እውግሼ። መቼም ለቤተ ክርስቲያን አቅደሽው አይደለም።” አላት።

“ፒግጠኛ አትሁን።” አለችው። ከቤተክርስቲያኑ በር ሲደርሱ ሰባለ ለት ጊዜ እማትባ በመሳለም ወደ ውስጡ ዘለቀች። ደስታ ቁር ተሳልመና ዑሩን እንደተደገፈ ለመፀለይ ሞከረ። ምን ብሎ እንደሚጸልይ አላውቀም። የበሩ ብረት ትዝታዜ ንግግሩን ተሰማው። አንዳች የሆነ የርጋታ መንፈስ ተጫጫነው። ምንም የፀሎት ሃሳብ ስላልመጣለት በሃሳብ በልዩነት እድሜው በቤተክርስቲያን ግቢ በደስታ፣ ያለ ጥያቄ የናገረችውን ዘመናት አስታውሶ ልጅነቱ ናፈቀው። በልጅነቱ ክለሱ ጋር እብረው ይደሰቱ እና ፈጣሪያቸውን በትንት ያገለግሉ የነበሩ ጓደኞቹ ሁሉ ለአፍታ ውልብ አሉ በጭንቅላቱ ውስጥ።

ከዚያ ሁሉ ጓደኞቹ መካከል አብዛኞቹ የት ይደርሱ፣ ምን ይሁኑ ብዙ የሚያውቀው ነበር የለም። ልክ እንደሉ፣ ሀይወት ከጀመሩበት አፈናቅላ አርቃ ወሰዳቸዋል። ሆኖም የልጅነት ጊዜ እና ዘመን አውነት ይመስል ነበር። “እውነት ነበር እንዴ?” ብሎ ጠየቀ ራሱን።

ንን እር የምልየው? አለ አሁንም። መልስ ንን አልነበረውም።
 በሁለት ፈጣሪን ይህን አድርገልኝ ተብሎ አይጠየቅም። ፀሎት ፈጣሪን
 ጥጥሽኝ ነው። ብለው ያስተማሩትን መምህር አስታወሰ። ይህን
 ሰማረበት ጊዜ ፀሎት ቀላል ነበር። በልጅነቱ ብዙ የኑሮ ጉዳይ
 ስልጠኔው በሁለት ጊዜ ፈጣሪን ማመስገን የሚለው ትምህርት በጣም
 ተስማሚነት ነበር። ለሁሉም ልጆች ይህ ሳይሰማማቸው አይቀርም።
 'ፈጣሪን በሁለት ከጠየቃችሁት፣ አንተ የምትፈልገው ዐይነት ሰው
 እርርን በላችሁ ጠይቁ።' የመምህሩ ድምጽ አሁንም ታወሰው።
 ይህንንም ደጋግሞ ጠይቋል። 'የልጅነት ፀሎት ቀላል ነበር።' አለ
 ደስታ።

እውን እንኳን ፈጣሪ የሚፈልገው ዐይነት ይቅርና እኔ ራሴ መሆን
 የምፈልገው ምን እይነት ሰው እንደሆነ አላውቅም፤ ማደግ የሚባል
 ዙፋን ነር። አለ ደስታ። ማደግ፣ ነፍስ ማወቅ እና መማር እንደ ላይ
 ተፈራርበው፣ የዋህነቱንም፣ ፀሎቱንም፣ የሚፈልገው ነገር ምን
 እንደሆነም፣ ስላጠፋበት ማደጉን ከነው። 'ህግን ብሆን ቢያንስ
 የምልየውን አውቅ ነበር።' እሱና ከበሩ ወደ መኪናው ተመለሰ። ይህም
 የኛ ግን ፀሎት እንኳን ሳይፀልይ በሩን ተሳልሞ መመለሱ የፈጠረበትን
 መልካም ስሜት መካድ አልቻለም። 'ሰው ወደ ቀደመው ዘመኑና
 ልጅነቱ ሲመለስ ወደ ማንነቱ ይቀርብ ይሆናል።' ሲል አለበ።
 'ሁላችንም የሰው ልጆች ነን። ከዚያ የተለየ ማንነት ከየት ሊመጣ
 ይችላል?' አለ አሁንም ሰራሱ።

በሌላ ተሳልሞ እንደተመለሰች መኪናውን ተደግፎ አገኘችው።

ግንዛቤ አልገባም እንዴት? አለችው።

ግዕዝ አይደለሁም አላት በከፊል እያሾፈ።

'እውነት' አለች። ከጠየቀች በኋላ ምናልባትም መጠየቅ የሌለባትን
 እንደጠየቀች ታወቃት።

እኛ ሌት ድር አላደርዘንም አይሆን።' አላት። 'እንቺም አላደርሽም ደስ
 ብላለሁ' አለ በመቀጠል።

ገንሬኛዎ አላች ሰብላ። ቀጠለችና "ታዲያ ስምንድ ነው ግን ያልሆነክው?" አለች።

"የዋህነቴ ጠፍቶብኛል" አላት። "ንፅህና ደግሞ በየዋህነት የሚገኘው። እኔ ደግሞ የዋህነቴ በአዋቂነቴ ጠፍቶብኛል" አላት። ትንሽ እንደማሰብ ብሎ "ድሮ ልጄ ሆኜ አንድ አሁን ቀን ከሰዓት ከፀደቀ ጋር ቤተክርስቲያን እንሄዳለን። ከቤተክርስቲያኑ በር ደርሰን ተጨማሪ ስንገባ፤ አንዲት አሮጌት ሴትየ

"ልጄ ወደ ውስጥ ልትገቡ ነው?" ብለው ጠየቁን?

"አዎን" አልኳቸው።

ግሽ እንግዲያው ይቺን እምስት ሳንቲም ሙዲ ውስጥ ከተትሰን ብለው እምስት ሳንቲም ሰጡኝ።

"እሶ ለምን አይከቱትም?" ስለ ጠየቅኳቸው።

"ምሳዬን በልቼ ሳለመግባት ነው" አሉኝ። "የዋህነት ማሰት ይፈቀድልኛል፤ ለማመን በጣም አስፈላጊ ነው" ብሎ ንግግሩን ደመደመ።

ደስታና ሰብላ በተደረደሩት ሚኒስጥሮች መሀከል የሚኒስጥሮቹ ሹፊዎች ረዳቶች የፈጠሩትን አነስተኛ ግርግር አልፈው የእንጦጦ ማርያም ላት በእግር መውጣት ጀምረዋል። ደስታ በድንገት እንደመቆም ህጥተራራውን ጫፍ ቀና ብለሽ ማየት ትችያለሽ?" አላት።

"እዎንብላ ወደ ተራራው ጫፍ ለማየት እንገቷን ስታቀና፤ ዐይኛክ ከሰማዩ ጋር ተጋጠመ። "አይታይም" አለች።

"ተራራ ሥር መሆን ይረብሻል። ተራራው ያስፈራል። እምንትነክ ያስታውሰኛል፤ የማልረባና ትንሽ መሆኔን ያስታውሰኛል። በመሆኑ ጫፉን ለማየት ዐይኔን ማንሳት ይከብደኛል።" አላት።

ሰብላ የተናገረውን እያሰበች የሚቀጥለውን ለመስማት ተዘጋጀች። ንግግሩ ከእሷ መልስም ሆነ ጥያቄ የሚጋብዝ እንዳልነበር አውቃለች።

ራሱ እና ከመንገዱ በስተግራ ወደ ሚታየው የተራራው ደረቅ አመለከተ

ጥመልነቱ ደረቅ እንዴት እንዳለበት። ኩራቱ፤ አለመደራረ።

እሱ ወደ ተጠቀመችው ማየት ደመረች። ድንገት ለደስታ የሚታየው የተጠቀሰ መሳት። ከመንገዱ በስተግራ ያለው ተራራ፤ እውነትም ፍታን የገለበጠ፤ እትንኩሻ ባይ ጎረምሳ ይመስላል። ተራራውን ሸፈነት የባህር ዛፎች፤ በሚንፍሰው ንፋስ እየተገፉ ዘንበል ቀና ጭነት እናገረጉ፤ በተጠና አቋቋም ያሸበሸባሉ። በሽብሸባው መሃል ወቅት የሚገፋው የቅጠሎቹ ጭብጨባ፤ ለውዝዋዜው ዜማን፤ ለጆሮም ዘግ መስራል። ተዘቃዛው ንፋስ በፊቷ ላይ ሲያርፍ አንዳች የሆነ ልዩነት የሚወር፤ ነገር ግን ደስ የሚል ቅዝቃዜ ተሰማት።

ገላ ወገን ደግሞ እንዴት ደስ እንደሚልም አስቢው አሳካ፤ ትንሽ መገን ደስ የሚልበት ሊታጣሚ ብዙ አይደለም። እውነቱ ግን ትንሽ መገናኘት ነው። አላት ደስታ።

ገራ፤ በዚህ፤ በገደኝነት ስንኖር በአንድ ወይም በሌላ ምክንያት ከላው የበለጥን ይመስለንና እንሳሳታለን። በአካባቢያችን ያለው ተረጎሞ ግን ምን ያህል ትንሽ እንደሆነን በቀላሉ ይጠቁሙናል። የውጭ ግዛቶች ነው። አሰ።

የዚያ ከሆኑ ፎት ላይ ሆነን ምን ይታይሃል ስልሽ ምንም የሚል ወር መልሰሽ። እኔም የምወደው ለዚህ ነው። ከሩቅ ሆኜ ተፈጥሮን ጭ ከሚታየው ውጭ ምንም አለመኖሩ ይሰማኛል። ቢሮዬ ቀጭ ጭ የሚያሳዝኝን ነገሮች አስታውስና በመጨረሻ አስታላለሁ።

የውጭ በሀይወት ውስጥ የሚሆንውን ነገር ቀርበሽ ስታይው የሚሰራም፤ የሚያስደስትም ነገሮች አሉት። ልክ እንደተራራው እውነት ልሽ የያዘው ነገር ከቅርብ እና ከሩቅ ስታይው ይለያያል።

“የብዙዎቻችን ትግር የሚመነጨው በቅርብ እና ከፊት ለፊት ለሆነው ያለውን ብቻ ከማየት ነው።” አለ። ንግግሩን በመተጠልም “እኛ ለልጅም ቢሆን ከፍት እና የፍቱን ማየት ሚዛናዊ ለመሆን ይጠቅማል። ብሉ ንግግሩን ለጊዜው በመቋቋሙት “ለዚህ ነው ከፍት ላይ ሆኖ ለሆነው ይህን ማየት ምወደው” አላት።

“ዋነኛ አለች ሰብላ። ንግግሩን ባያቋርጥ ትወድ ነበር።

በመመገምባቸው መንገድ በእግር እየተጓዙ ዳገቱን መውጣት ሰዓላት የሚቀል አልነበረም። 48 ደቂቃ ያህል እንደተራመዱ ሁሉም ጥያቄ መተንተስ ይሞረዋል። ደስታ ልቡን ሊተፋ ምንም አልቀረውም።

“ትንሽ ብናርፍ ምን ይመስልሻል?” አላት።

“ይከመህ እንዴ?” አለች እሷም እያለክለክች።

“አዎን” አላት።

“ወንድ ልጅ እይደለኽ እንዴ?” አለችው ሰብላ ልትፈታታው እየሞከረች።

“እና ወንድ ነኝ ብዬ ልሞት ነው?” አላት። “በዚያ ላይ ደግሞ ወንድነት በጉልበት መለኮት አልወደም” አለ።

“ዓለም ሁሉ በጉልበት ነው ወንድነትን የሚለካው ብዬ ነው” አለችው።

“እሱ እውነት ነው። ግን አልሰማማከትም” አለ ደስታ።

“ስለዚህ ጉዳይ ወንዶች መስማማት ያለባቸው የሚመስላቸው ልጆች ነው?” አለች ሰብላ።

“አልገባኝም” አለ ደስታ። ትንፋሹን ለመሳብ በማሰብ ከመንገዱ በተለየ በኩል ከድንጋይ ላይ እየተቀመጠ። ሰብላም ተከትላው ተቀመጠች።

እሱም ሙሉ ወንድነቱን በጉልበቱ ነው የሚለካው ስለህ እያወራሁ
በሙሉ ስለ ወንድነት ሳይሆን ስለ ሴትነት መሆኑ ገብቶሃል?
አይደለም።

እሱም አለ ደስታ። የገንግሯ አካሄድ አልገባውም።
እሱም ወላጅው ቀድመኝ ወንድነት በጉልበት መለካቱን በመቃወም
በላቶ ተቀርጾናትህን አላወቅሁኝ አለችው።

ገላቶ ላይ በጣም ጥሩ ጠበቃ ናት። አለ ደስታ ሰራሱ። የተናገረችውን
ገንጠላማማት፤ በአምንታ ጭንቅላቱን በመንቅነት መሰሰላት።
እነን የሚገርመኝ ሰላቶች ጉዳይ እውቅና መስጠት፤ የወንዶች
የሄራት የሚመስላችሁ ለምን እንደሆነ ነው? አለች።

እት ላይ ዛ የምትወጣው ከወንድ ተገኝነት ስለሆነ ነሞ አላት ደስታ
ለቀለ።
እትና አላች ሰብሰቡ ተቀላቅረው። ለልጁ የቀረበና በጣም ትኩረት
የሰጠው ጉዳይ ስለሆነ ወደ ቀልድ እንዲለወጥ አልፈለገችም።

እሷ ለማንኛውም አለ ደስታ።
እቶች ዛ የምንወጣው ከራሳችን ነው። ራሳችንን ነው ለሰረን
የማድረግ አለች ስብሰላ።

እሷ የሚሰራው በጣም ለተወሰናችሁት ሴቶች ነው። ለአብዛኛው
ሴቶች ገን ገዢ እንቺ ከምትደው በላይ የተወሰነሰበ ነው አላት እሱም
ወደከፈው ገንግር መላው በመላው እየገባ።

ወደ እና ሴት መሆንን ከፆታ ከፍፍል በላይ አርገን ለጊዜው
ከወሳኔና ይህን ተፈጥሮአዊ የፆታ ከፍፍል ከጥያቄ ውጭ ካደረግን፤
እቺ ሴት ነች ብሎ ለመናገር የሚያስችል ምንም ምክንያት የለም
ለሁ።

ተምረኻል፤ ጥሩ ስራ ትሰራለሽ፤ ገንዘብ አለሽ፤ ሰመኖር ምንም ግዴታ
አያስፈልግሽም። ስለዚህ ነፃ መውጣት ካለብሽ በርግጥም ነፃ
የምትመጪው ራስሽ ከራስሽ ነው" አላት።

አንዲት ምስኪን እናት በዘመኝ አመቷ ተደራ፤ ከልጅነት ግሪ ነፃ
ከልጅነት ቀጭ። ልጅነቷን ተነጥታ መኖር ባለመፈለግ በአገሯ ግሪ ነፃ
ከተማ ገቢታ የምትባላው አጥታ፤ በረዣብ አለንጋ ስትቀላ፤ በአባቱ
ሰመኖር የሚኖራት አማራጭ ከሃገሯ ሽሽታ የመጣችውን ግዴታ
መጠጋት ነው። ይህች ሴት ከራሷ ነፃ መውጣት ነው ያለባት ባትገባ
አላምንም። የተወለደችበትና ሰመኖር የተዘጋጀላት ዓለም የሚኖራትን
የማይኖራትን ነፃነት ይገደበዋል። ብሉ ንግግሩን አቋረጠ።

የሴቶች አኩልነት የሚመጣው መጀመሪያ የሰው ልጅን ወፃ
አኩልነት ስንቀበል ነው" አለ።

የሰው ልጆችን አኩልነት መቀበል ማለት ደግሞ፤ ሰመኖር ከሰው
ሰማድረግ የሚሆን ነገር አይደለም።

"አንዴት?" አለች።

"አንድ ጥያቄ ልጠይቅሽ። እንደው እንቺ ከምርሽ፤ ከውስጥሽ ከው
ሁሉ ጋር አኩል ነኝ ብለሽ ታምኛለሽ?" አላት።

ሰብላ ጥያቄውን በፈገገታ መሰሰችለት።

"አይደለም፤ ከሰው ሁሉ ጋር ይቅርና ከሚቀርቡንና ከማይቀሩት
ጓጃኞችን እንኳን በሆነ ነገር የምንበልጥ ወይንም የምናነስ ነው
የሚመስለን።" አለ።

አኩል ነኝ ብሉ መኖር ከባድ ነው። መኖር መብሉንም መብሉንም
ገድ ይላል ወዳጅ" አላት።

"ወዳጅህ ሆኑ ማለት ነው?" አለችው ሰብላ። ደስታ ወደቀና ጽ
ተመሰክታት። ከደቡብ ወደ ሰሜን የሚገኘው ነፋስ ፀጉሯን ወደ ሃ
ሊገፋው፤ የሰብላ ግንባር ተገልጦ ታየው።

ሄደው እንዲገባ ተቀብሮ እየረገጠው ሄደው አታምረው አላት።
 እኔ ሙሉም አምራሪው አልኩ? አለች ሰብላ ግልጽነቱ እየገረማት።

ግላዊም አላ ባህርያቸውን ስሙንዝር ቅድመ ሁኔታ አያስፈልግም
 አላት።

ግን ወላጅህ ሆነው ግለት ነው? አለች።

ግን ወላጅ እንዴት? አላት።

እንዴት ልብዓላት አውቀው ያህል? አለች በመቀላቅል።

ከመንገዱ ጠርቆ ተቀምጦ የአዲስ አበባ ከተማን ከጉድጓድ ውስጥ
 ተቀብሎ አየዋት። ከተማዋ በአገራት መካከል ጥሩ ታናና አመዳም
 ሆናለች።

ግን ለነገሩ ከተማ አለ ደስታ።

ግን ግልጽ ከውስጥ ሆነው እኔ እንዲህ መመሪያ አይታወቅም አለች።

ግልጽ ነው? አለ ደስታ። ማየት እኔ እንደ አቋቋምኝ ነው። ከተራራ ላይ
 ቆመኝ ከተራራው ስር ሆነኝ ሃገርሽን አኩል አታያትም አለ ደስታ።

በተጨማሪም መንገድ የቀኝ ጠርቶን ይዘው ቅጠል የተሸከመ ሴቶች
 ጭልል ይወርዳሉ። ደስታ ሴቶችን አስተውሎ ሰብላን ወደ እንሱ
 አመለከታት። በሴቶቹ ፊት ላይ ድካምና መሰልቸት ይስተዋላል።
 ፊቶቻቸው ላይ የወረደውን ላብ ነፋሱ እድርቆት ቅባት ያልሰመደው
 ፊቶቻቸው በመጠጠው ላብ ወዝቷል።

ግልጽ ከተራራው ላይና ሴትነት ከተራራው ስር እንዲህ ናቸው።
 እንደ አኔ ከተራራው ላይ የምንኖር ሰዎች ነን። በአጋጣሚ
 ከተራራው ወጥተን ተደላድላለን። ብዙው ሰው ግን ከተራራው ስር
 ነው አለ።

ከፍተኛ ለሚሆነው ግን....." ብሎ ንግግሩን ሳይጨርስ አቋረጠችውና

"ከሩቅ ለማያየው ግን እውነቱ ሁላችንም የማንታይ አምነት መሆኑን ነው" ሰብላ ንግግሩን ጨረሰችለት።

ደስታ ጭንቅላቱን "በትክክል" እንደማለት አየነቀነቀ የተነሳ እን በትክክልም ላይ አሳርፎ ወደ ትክክሉ ሳባት። ሰብላ በጭንቅላቷ የተነሳ ትክክሉን ተደገፈች። ሁሉም ዐይናቸውን ወደ ታሪካቸው አጥገው እንደለኩ ተቀመጡ።

"ለምንድነው የአባትሽን መኪና የምትነጂው?" አላት ደስታ። ከቀለቷ ቤተክርስቲያን ደጃፍ ላይ ወደቆመችው መኪና በዝግታ እየተራመደ።

"የራሴ መኪና ስለሌለኝ ነዋ" አለች።

"የራስሽ መኪና ለምን የለሽም?" አጠያየቁን እየለመደችው ቢሆን አሁንም ግን ግር ይላታል።

"ትልልቆቼ መኪናች በጣም ውጭ ናቸው" አለችው።

"ትንንሹስ?" አላት።

"እነሱን ደግሞ አልወዳቸውም" አለች።

"ለምን?" ደስታ ጠየቀ።

"ደላሎቼ ሁሉ የሴት መኪና! ለሴት የምትሆን ምናምን ሴት ያናድደኛል። ትንሽ ነገር ሁሉ የሴት እና ለሴት ነው ያለው ግን ነው" አለችው።

"ኑሮ ነዋ" አላት።

አባል በብዙ

ደስታና ክብር በማህበራቸው ስብሰባ ላይ ተገኝተው ስብሰባውን ለመክፈት የሚመጡትን ሚኒስትር እየጠበቁ ነው። ሚኒስትሩ አርፍደው መጡ። አርፍደው መምጣታቸው አላፍሯቸው ይሆን ወይም ስለረፈደ ቸኩለው፤ ታዳሚው ሳያቸው ሹልክ በማለት ከፍ ብሎ በተዘጋጀው የባለስልጣናትና የጊዜያዊ አብሮ አካላት ሹመኞች መቀመጫ ተቀመጡ።

የባለስልጣናት መቀመጫዎች ከታዳሚው ከፍ ብለው የሚሠሩት ባለስልጣናት ታዳሚን ቁልቁል ለማየት እንዲመቻቸው ታስቦ ሳይሆን አይቀርም። እነሆም ሚኒስትር ታዳሚውን አቆልቀለው ማየት ጀመሩ። መቀመጫው አቆልቀሉ ለማየት ብቻ ሳይሆን ለመናገሩም፤ ለመቆጣጠርም ይመቻል። በተጨማሪም ታዳሚዎቹን አስተውሎ ማን ወዳጅ፤ ማን ጠላት እንደተቀመጠ ለመገምገምም ይመቻል።

እንግዳው ለንግግራቸው ሲነሱ አጃቢዎቻቸው አብረው መነሳት እንዳለባቸው ዘንግተው ተቀምጠው አዩኦቸው። የተቀመጡበት ወንበር ተመሳሳይ ስለሆነ ልዩነታቸውን አጥፍተዋቸዋል። አብሮ መቀመጥ፤ እኩል መሆን የሆነበት ዘመን በመሆኑ፤ ሚኒስትሩ ብዙ ቅር የሚላቸው አይመስሉም፤ ዋናው ነገር እንግዳው አጠገብ የሚቀመጡት ሰዎች ጥቂት እስከሆኑ ድረስ ሌላው እንደችግር የሚታይ አይደለም። ለሚኒስትሩ የሚሰጠው ክብር ለሰውየው እንጂ ለሃገር የሚሰጥ መሆኑን እንኳ እጃቢዎቻቸው ሚኒስትሩም ረስተውታል።

የሚሠጣቸው ክብር ለአላቸው እንጂ ለሃገራቸው መሆኑን አያውቁም። በርግጥ ሰውን እንደሰው ማክበር ተገቢ ስነምግባር ነው። ችግሩ ሰውን እንደሚንስተር ማክበር ላይ እንጂ፤

ሚኒስትሩ ንግግራቸውን ይመሩ። ከአንደበታቸው የሚጠጡት ቃላት ብዙ መዘግየት ይስተዋልባቸዋል። የተቻላቸውን ያህል እያሰቡ የሚያወሩ ለማስመሰል እየጣሩ ነው። ሚኒስትሩ አይናቸውን አሞክረው አልያም የተሳሳተ መነጽር አድርገው ካልሆነ በቀር፤ የተገራ ንግግር ለማንበብ ይህን ያህል መዘግየት ለትዝብት የሚዳርግ ነው።

ንግግራቸው ሰዓም ሆነ ቁም ነገር የለውም። ይህም ለሚኒስትሩ ሳይገባቸው ቀርቶ፤ በመሳሉ ጭብጨባ ይመጣ ይሆን ብለው ንግግራቸውን በያድርጡም፤ ታዳሚው ንግግሩ በየቃላቱ መካከል በመቆራረጡ ገራ ተጋብቶ ይሁን፤ የሚኒስትሩ የጭብጨባ ጥሪ ሳይገለልልት ቀርቶ፤ ብቻ ባልታወቀ ምክንያት በማጨብጨብ የማይታማው ታዳሚ በሚኒስትሩ ጨባጭነቱ።

ሚኒስትሩም የንግግራቸው አካሄድ የታዳሚውን ዐይን እንጂ ልብ ያለመያዝ ተረድተው ይሁን፤ ጭብጨባ ባለመኖሩ ተከሰው ንግግራቸውን “በመጨረሻም” ብለው ሲጨርሱ እንደሆነ ለታዳሚው አስታወቁ። ታዳሚውም እጁን በተጠንቀቅ አዘጋጀ ሚኒስትሩ “አመሰግናለሁ” አሉ። ታዳሚው ጭብጨባውን አቀሰጠው፤ ስለተናገሩ ሳይሆን የመክፈቻ ንግግራቸውን ስለጨረሱ።

በተከታይ ሌሎች ንግግሮችና የመዝጊያ ጭብጨባዎች ቀጠሉ። ታዳሚው የሚጠብቀው የምርጫውን ሰዓት ነው። አብዛኛው ሰው የመጣው ምርጫ አለ ስለተባለ እጁን ለማውጣት ነው።

የስብሰባው አዘጋጆች ደግሞ ዛሬ ከስልጣን የሚወርዱበት ቀን ስለሆነ የስልጣን ቆይታቸውን እስከመጨረሻው ስክንድ ለማራዘም ብዙ ተናጋሪዎችን ደርድረዋል። ባለስልጣናቱ ከስልጣናቸው መውረድ ባይፈልጉም መውረዳቸው ግን አይቀርም፤ ምክንያቱ ደግሞ ይህ ማህበር ስለሆነ ነው። የመንግስት ምርጫ እይደለም። መራጩ

ማህበርተኛ ድምፁ ትንሽም ቢሆን አቅም እንዳላት የሚያውቀው በዚህ ዓይነት ምርጫዎች ነው።

የማህበር፣ የዕድር፣ የዕቅድ፣ የጓደኛ የመሳሰሉት ምርጫዎች ትክክለኛ የመራጭ ድምጽ ማስታወሻዎች ናቸው። አለበለዚያ ግን መራጭ ምርጫ ምን እንደሆነ ይጠፋው ነበር።

የማህበሩ የህይወት ተመራጮች መውረድ የማይፈልጉት ከቀና ስሜት ተነስተው ነው። እነሱ ከወረዱ ማህበሩ ይፈርሳል ብለው ይሰጋሉ። የነሱን ያህል ማህበሩን የመምራት ብቃት እና ልምድ ያሉው ሰው ያለ አይመስላቸውም። ሁሉም የማህበር አመራሮች የሚያመሳሰላቸው የጋራ ባህርያት አሉ። ሁሉም ማህበሩ በእነሱ የመመራት ዕድል በማግኘቱ የታደለ አድርገው ይቆጥሩታል። ከነሱ በፊት የተሻለ አመራር ኖሮ አያውቅም፤ ወደፊትም ከነሱ የተሻለ አመራር አይመጣም ብለው ያምናሉ። ሌላው ምክንያታቸው ደግሞ “ፍርሃት” ነው። እንደዚህ ያሉ የሙያ ነዝ ማህበራት ሰው ፊት የመቆሚያ ጥሩ አጋጣሚዎች ናቸው። ባለስልጣን ግን መቆመጥ፣ አብሮ ፎቶ መነሳት፣ የተከበሩ መባል እና የተከበሩ ማለትን የመሳሰሉ የታይታ ድርጊቶችን የመከወን ዕድል ይፈጥራል። ብዙ ሰው ደግሞ በየግል ህይወቱ ዕለት በዕለት የሚያገኘው ትኩረት በጣም አናሳና የተሰመደ በሰህን ለመረሳት አደጋ ተጋላጭ በመሆኑ ምክንያት እንዲህ በሰው ፊት ሆኖ በየህይወቱ መታወስን ማጣት ያስፈራዋል። የቤት ኑሮ ቢሰሩም እንኳን ያንን መስልቸት በአደባባይ ውሎ ማሳሰብ ከቻል ይገኛል?

በሰላቱ ምርጫ ይመረጣሉ ተብላው ከሚጠበቁት ሰዎች መካከል አንዱ ከሰሩ ነው። ከብሩ በሥራው ከብርንጥ ታማኝነትን ያተረፈ በመሆኑ ቢመረጥ ማህበሩን በተሻለ ሊመራው ይችላል ብለው የሚያምኑ ብዙ ናቸው። በአንጻሩ ደግሞ ከብሩን የሚፈሩ እና በከብሩ የሚቀኑ በርካታ መራጮች አሉ።

ደስታ ሰው በሌላ ሰው ለምን ይቀናል? ሲል ራሱን ጠየቀ፤ ከፊት ለፊቱ ከተቀመጠት መራራች መካከል ጾ/ር ፈጠነ የሚባል አንድ ሃኪም አያስተዋለ።

ፈጠነ እንደጠቀሱ ሃኪሞች ሁሉ በቂ ዕውቀትና ችሎታ ያለው ሰው ቢሆንም ለራሱ የሚሰጠው ቦታ እና ግምት ሃኪም መሆኑን ለማመን የተቸገረ ያስመስለዋል። ሃኪምነት ብርቱ እንደሆነ የቀረ ነው የሚመስለው።

ሰው አንድ አዲስ ማንነትን በሰውነቱ ላይ ሲደርብ ትንሽም ቢሆን የብርቅነት ስሜት ሊሰማው ይችላል፤ ይገባልም። በጣም ጊዜያዊ የሆኑ ማንነቶች እንኳን ለጊዜው የሚፈጥሩት የብርቅነት ስሜት አሉ። የተሞሸረ ሁሉ ስድሜ ልኩን ሜጉላ ውስጥ ሊኖር ግን አይችልም። ሁሉም ማንነት የሚለመድ ነው። ፈጠነ ግን ይህ በአንድ ምክንያት ያልተገለፀለት ሰው ነው።

ደስታ አንዳንድ ጊዜ ፈጠነ ስለ ራሱ ደጋግሞ ሲያጠራ ሲያየው በኃ ቁጥር በሀይወት መኖሩን የማያምን ይመስለዋል።

የፈጠነ ሌላው መለያው "ቅናት" ነው። በጣም ይቀናል። የትንሹም የትልቁም የቅናቱ መነሻ ታዲያ ሁልጊዜም ትኩረት ከአሱ ላይ የጠፋ እና የራቀ ሲመስለው ነው። የሌሎች ሰዎች በአካባቢው መኖር ለአሱ ብቻ ብላ የወጣችውን ፀሃይ የሚያደባገጥበት ይመስለዋል። ሁሉም ሰው አሱ በአካባቢው መኖሩን ተገንዝቦ አንገቱንም እንዲደፋ፣ እንደበቱንም እንዲዘጋ ይፈልጋል። "ከፈጠነ በላይ ተናጋሪ፣ ከፈጠነ በላይ አዋቂ፣ ከፈጠነ በላይ ሃኪም፣ ከፈጠነ በላይ አስተማሪና ተመራማሪ የለም።" እንዲባል ይፈልጋል።

ስብሰባው ወደ ምርጫው ሲያመራ ፈጠነ ተሸታፊውም እጁን በማውጣት ዕድል ሳይሰጠው፣ ጠረጴዛው ላይ በተቀመጠው ድምፅ ማጉያ ንግግር ይመረጠው።

"ጾ/ር ክብሩ አስመራጭ እንዲሆን ለመጠቀም አወዳለሁ" አለ። በቅድሚያ ክብሩን ከፋክክሩ ውጪ ለማድረግ በማሰብ። ደስታ "ሰምን

መልካክ ያመጣዋል። አለ ሰራሱ፤ በፊጠነ ፍጥነት እየተገረመ።
 ሐሰቱም እጁን አመጣ።

እኔ ጸሐፊ ደስታ። አለ ሰባሳቢው።

እኔ በፈቃደኝነት አስመራጭ እሆናለሁ። አለ ሆን ብሎ ፊጠነን
 ለማናደድ በማሰብ።

እኔ ይሄ ጥሩ ነው ተተብለንዋል። አለ ሰባሳቢው።

ፊጠነ ዘመር ብሎ ደስታን ገኘመጠው። ደስታ ነገሩ ያልገጣው በመምሰል
 በዐይን ጥቅሽ መልስ ሰጠው። ፊጠነ ያልተገለጠለት ነገር ቢኖር ብዙ
 ሰው እንዲህ "እኔ አበልጥሃለሁ! እስኪ እይ የተማርኩትን!
 ያወቅውትንና የሂደቱበትን ሃገር" የሚለውን ሰው አጥብቆ እንደሚጠላ
 ነው።

ሰው ሁሉ የሌለውን ያውቃል። አስታዋሽ አይፈለግም። ፊጠነ ይህን
 ባስመረዳቱ ምክንያት ሰው ሁሉ እንዲርተው የሚያደርገው ራሱ
 መሆኑን አያውቅም።

በዚህ ምርጫ ውስጥ ፊጠነን ማንም ሰው እንደማይጠቁመው ደስታ
 ብቻ ሳይሆን ፊጠነም ያውቃል። ምክንያቱ ደግሞ ሰው ሁሉ ቢያንስ
 የፊጠነን ያህል እየኖረ እንደሆነ ስለሚሰማው ልዩነቱን ማወጅ
 አይቻልም።

"እስመራጭ መሆን የፈለኩት እንተ እንዳትመረጥ ለማድረግ ነው።"
 አለ ደስታ ከጉኑ ወደተቀመጠው ክብሩ ዞር

"ሐምን?" አለው።

"ሰራው አትሆንም" መለሰለት።

"እንዴት?"

"ሰው አትሆንም" መለሰ ደስታ።

"ታዲያ ሰጢ እኮ ያንን እያወቀ ነው የሚመርጠኝ" ከብሩ መለሱ።

"እይገርምህም?" ጠየቀው ደስታ።

"ምን?" ከብሩ መልሶ ጠየቀው።

"ሰው መርቦ የማይሰማውን ሰው መሾመው"።

"ይገርማል እሱማ"።

"መቅረት ያለበት ነገር ቢኖር ምርጫ ነው። ምክንያቱም እውነተኛ አማራጭ በህይወት ውስጥ የለም" አለ ደስታ።

"እንዴት?"

"እስኪ አሰበው እኔ እና አጉቱ አሁን እዚህ ተገኘን፤ እዚህ የተገኘው እኮ በብዙ አጋጣሚዎች ስብሰብ ምክንያት ነው። አሁን ለሞገስ በምንኖርበት አጋጣሚ ደግሞ ደህ ምርጫ ተዘጋጅቶ ጠብቆናል። እዚህ አለመሆንን መምረጥ በቻል ስንት ሰው እዚህ ይኖር ነበር?"

"አልገባኝም?"

"ማናችንም በምርጫ አይደለም ወደ ምድር የመጣው። መምጣት የቻለው ወይ በአጋጣሚ ነው፤ አልያም ሌሎች መርጠውልን ነው። በመሆኑም ከመጣን በኋላ መኖር እንጂ ብዙ ምርጫ የለንም። ለመኖር ስንል ደግሞ በብዙ ምርጫዎች ውስጥ አናልፋለን።"

"ታዲያ" አለ ከብሩ በደስታ ንግግር ውስጥ አዲስ ነገር በማጣቱ፤

"ታዲያማ ቀድሞውኑ በተመረጠልን ህይወት ውስጥ እየኖርን ለትንሽ ምርጫ እንዲህ መንገባገባችን አይገርምህም" አለው

"ዲሞክራሲ እኮ ይሄ ነው።" አለ ከብሩ።

"እውነት ዲሞክራሲ አለ ብለህ ታምናለህ?" ጠየቀ ደስታ።

ጥገ? ማለትህ ነው አይደለም? አለ ኩባሩ ቅደኛውን ቦታ ለይቶ እንዲሰጥ አያሳስባ።

ጥሩም ቦታ መለስ ደስታ።

ጥሩም የአባላዊው ሰው ድምጽ የሚከበርበት ስርዓት መኖሩ የሚለለን ነው። አለ ኩባሩ ።

አባላዊው ትክክል ነው ያለው ማለት? ሰው ሁሉ ተሳስቶ አንድ ሰው ብቻ ትክክል ቢሆንስ? በዚያ ላይ አባላዊው ሰው ለምትለው የአባላዊው ሰው ድምጽ ማለት እኮ የያንዳንዱ ሰው ድምጽ ማለት አይደለም። አለ ደስታ።

ስለዚህ?

አዋጥራለሁ ቢሆን ትክክለኛው መንገድ ነው ተብሎ የተመረጠልን ነው። በመሆኑም ለመኖሪችን አስፈላጊ ይመስለኛል።

አስፈላጊ አይደለም? ብሎ መሆኑ ኩባሩ

ግብዱ ዓለም እና አባላዊው የዓለም ሀዘብ ለመመኖት እየኖረ ያለው ያለ አዋጥራለሁ ነው። ስለዚህ የምንመኘውን ያህል አስፈላጊ ላይሆን ይችላል። አለ ደስታ።

ግለሰብ ግለሰብ ደግሞ የአምባገነንነት ደጋፊ ሆንክ? አለ ኩባሩ በጥያቄ መልስ?

እው በየትኛውም ስርዓት ውስጥ ለመኖር መትጋቱን አያቆምም። አምባገነንነትም ቢሆን ከአዋጥራለሁ የከፋ ላይሆን ይችላል። ዞሮ ዞሮ ማለት የረለኩት የትኛውም የምንኖርበት ስርዓት እና የስርዓቱ ግብፁም መንገዶች ለምሳሌ እንደምርጫ ምናምን የመሳሰሉት በመሆኑ ቀድመው የተዘጋጁልን በመሆናቸው ብቻ ልንቀበላቸው አይገባም። አለ ደስታ።

"ታዲያ ምን ማድረግ ይቻላል?" አለ ከበሩ ከተረጠረው እና ከተቀመጠው ውጪ ሌላ ምን መንገድ ሊኖር ይችላል ብሎ አያለ።

"ተመልከት" አለና ደስታ በድጋሚ እጁን አወጣ።

"ጽ/ር ደስታ አስመራጭነትህን ተቀብላል" አለው ሰባሳቢው።

"ሌላ ሃሳብ ሰማትረብ ነው" አለ።

"እሺ ተጥል" አለው ሰባሳቢው።

"ሰሞን ምርጫ እና ቆጠራ ውስጥ ከምንገባ አምስት ሰዎች አገኛል፤ እውጥተው አይገቡም" አለ ።

በአዳራሹ ውስጥ ጉምጉምታ ተሰማ፤ የተቀዋሞ ይሁን የድህረ አልሰሃም።

"ይህን ሃሳብ እደግፋለሁ" አለ አንድ ሌላ ተሰባሳቢ። ሁሉም ሰው በድጋፍና በፍቅርነት ተሰማማኝነት ።

"አየህ እንዴት በቀላሉ ሰው ሰውን እንደሚከተል። እሁን ይህ የአብላጫው ድምፅ ነው ትላለህ? አንዳንድ ጊዜ 'የአብላጫው ድምጽ' ሲባል የአምባገነንነት ድምጽ ጉልቶ መሰማቱ ይመስለኛል" አለ እና በመተጠል

"ሰው ለመኖር ሌላውን ሰው ይከተላል፤ አንድ ብቻህን የራሱ የሆነ ድምጽ እሱን ብለህ ካሰበክ ተሳስተሃል" አለ።

"እሺ በፈቃደኝነት እጅ አውጡ" አለ ሰባሳቢው። ፈጠን እጁን ቀድሞ ቀሰረ።

“ፍቅር የልዩነት ስሜት ነው።” ሲል አሰብ ደስታ። ልዩነት አውነት ነው። ስሜት ደግሞ የማይዘነጉና የማይቆጣጠሩት። ፍቅር የማይዘነጉ የማይቆጣጠሩት አውነት ነው። ከተሰማ ሊከፋት የማይችል፤ ከሌላም የማይፈጥሩትና ሊያስመስሉት የማይችል አውነት።

“ፍቅር ለምን ተፈጠረ?” ሲል ጠየቀ ራሱን። ዑሰም የተፈጠረው ለመኖር ስለሚያስፈልግ ነው። ያለ ፍቅር መኖር ደመናን እንደመጨዘየ ነው። ለማፍቀር አለመኖር ነው። አለመኖር ደግሞ ያስፈራል። ፍቅርም የተፈጠረው መኖር አውነት እንዲመስለን ይሆናል።

ከጥቂት ዓመታት በኋላ እንደማንኛር፤ ከጥቂት ዓመታት በፊትም እንዳልነበርን እያወቅን አሁን መኖራችንን አውነት ብሎ ለመቀበል ማፍቀር አንዱ አስፈላጊ ነገር ነው። ፍቅር አለመኖርን ያስረሳል፤ መርሳትን የመሰለ ደግሞ ምናል?

“ፍቅር ዓመዳኛም ነው።” ሲል አሰብ ደስታ በልብ። በምክንያት የማይዝ፤ ለውይይት የማይመች፤ የማያስሩት፤ የማይጋልቡት ልዩም የሌለው ፈረስ። ከፊት ቀዳሚ፤ ጋላቢ ወላጅ፤ እምቢ ባይ፤ ይቅርብህ አይሆንህምን የማያውቅ፤ የፈለገውን እስኪያገኝ የማይተኛ፤ የልቡ ሳይደረስ የማያርፍ።

“ማፍቀር ለካስ ጥሩ ነው” አለ ደስታ፤ ከራሱ ጋር የጀመረውን የፍቅር ውይይት በመቀጠል። ከማፍቀር የሚገኝ ደስታ የራስ ነው። ማፍቀር

ምላሽ አይፈልግም፤ የግድ መፈቀርን አይሻም። ማፍቀር በራሱ ደስ
ይላል፤ ተኩን በመልካም ስሜት ሸፍኖ፤ ሌቱን በመልካም ሀሳም
ያሳርፋል።

"ደስታን ፍቀር ይታል" ብሎ በራሱ ከት ብሎ ሳቱ።

ሰብላ ከንደተሰመደው ቀድሞው ተቀምጣ አያት። ደጋግመው መገኘት
ጀምረዋል። አሁን ለስንተኛ ጊዜ ከንደሚያገኛት ራሱ አያውቅም።
በተገኛች ቁጥር የፍርድ ቤቱን ጉዳይ ቸል ብለው ሌላ ወሬ ሲያወጡ
ይቆዩና ዋናውን ጉዳይ በሚቀጥለው ለመነጋገር ተቀማጥረው
ይለያያሉ። በድጋሚ ሲገናኙ ከንዲሁ ሌላ ወሬ አውርተው ይለያያሉ።
አሁን አሁን ጭራሽ የጥበቅናውን ጉዳይ ሳያነሱ በቃ ነገ እንገኛ
ተባብለው ነው የሚለያዩት።

ሰብላ በተቀመጠችበት ሆና መጽሐፍ ታነባለች። በማያረጋ ሰራና ኩ
ሰብላ ነው የተቀመጠችው። ከተቀመጠችበት ሰዎች ሁሉ ደምቶ
ታየችው። "በልብሷ ከልር ምክንያት ነው የደመቀችብኝ ብሎ ራሱን
አሳመነ።

"በጣም በንጠሻል ባክሻ" አላት ከፊት ለፊቷ ወንዝር ስህ አየተቀመጠ።
ደስታ ከሰው ጋር ሲገናኝ መሳምና መጨበጥ አይወድም። የትም ቶት
ሲሄድ እዚያው የነበረና መጠላለጥ ቤት ደርሶ የተመለሰ ነው
የሚመስለው።

"መዘግጥ አታውቅም! ቸሎት ስለነበረብኝ ነው" አለችው። "ደግሞ በቃ
ሰላምታ የለም፤ እንደ በግ ዝም ብሎ መቀላቀል ነው?" ብላ ተጠላች።

"በግ እኮ ዝም ብሎ የሚቀላቀለው፤ እንድም በየዋህቱ ነው፤ ለላው
ሌሎችን በገኛ አጠባብቅ ስለሚያምናቸው ነው" አላት።

"ሌ...ሊ...ሲ...?" አለችው ፊደላቱን ለብቃቸው ንባጥላ፤ አጭርን የታየ
በረጅሙ እየጠየቀችው። ሰብላ ከደስታ ጋር ደጋግመው መገኘት
ከጀመሩ በኋላ ዘና ብላ መጣውት ይምራለች።

ሄላማ፤ በበግ ውሉ ውስጥ ሳር ከመጋጥና ከማመንኝከ የበለሉ ብዙ
አላስ ነዢች ስለሌሉ በተገናኙ ቁጥር እንዴት ዋልከ፤ እንዴት ዋልሽ
መባል ከድካም ውጭ ብዙም እዲስ ነገር ስለማይገኝበት ነዋ። አላት።
ጥምትለው አታጣም መጥም አለችው።

እኔ እንዴት ዋልሽ?" አላት።

ጌህ... "ባላ እግዚአብሔርን እንኳን አመስግና ሳትጨርስ
አድርግት።

"ጌሽው እንድና የተለመደ መልስ እኮ ነው ያለው" አላት።

"ስለ ውሉዬ ማወቅ አትፈልግም?" አለችው።

እልፈልግም አላት።

እምን?" አለችው።

እንዴትም ብለሽ ዋይ፤ እሁን እዚህ ነው ያለሽው። እንቺ የዋልሽበት
እንደ በድጋሚ መተረክ ምን ያደርጋል" አላት።

እንዴት?" ጠየቀች።

እኛንጽገዱ አጋጣሚ እኮ የራሱ ታሪክ አለው። በመሆኑም ይሄን
አጋጣሚ ያለፈውን በመተረክ ለምን እናጠፋለን። እሁን እኮ እኔና
እንቺ ሌላ ታሪክ ወይም ቲያትር የመስራት አጋጣሚ አለን አላት።

"ቲያትር?" አለችው።

እዎን ቲያትር ነው። እሁን እንቺ ጠዋት ተነስተሽ ከላባትሽ ጋር
ባቸኛ የሊት ልዩነት ትወናሽን ተወንሽ። ከዚያ ችሉት ሂደሽ ጥባቅና፤
በመካከል የመኪና ሾፈር፤ እሁን ደግሞ ጓደኛ ሆነሽ እየተወንሽ ነው።
ሌላ ምን አለው?" አላት።

ስለ መልስ ስላልነበራት፤ "ጓደኛህ ሆነኩ እንዴ?" አለችው።

"እኔ አንጃ። ምኒ ነሽ ግን ለመሆኑም አላት።"

"እንተው ንገረኝ። ጥብቅናውን እንደሆነ እያንጓዝኝ ነው፤ ጓደኝነቴን ደግሞ እንተ ታውቃለሁ አላችው።"

"ጥብቅናውን አልፈልግም" አላት።

"ውይ ለምን? አላች እንደ መደንገጥ ብላ።

"ወዳጅነቴ ተስማምቶኛል" አለ።

"እና ታዲያ አላችው።

"የሥራ ግንኙነት እንዲኖረን አልፈልግም። በዛ ላይ ደግሞ ጉዳይ ብዙም ጥብቅና የሚፈልግ አይደለም" አላት።

"ርግጠኛ ነሽ?" አላችው።

"አሁን" አለ ደስታ ጥንቅቅ፤ አባቱን።

"አኩ ይሆና" አላች።

"ምን ነው የሚሆነው?" አላት።

"ወዳጅነቴ ነዋ" አላች።

"እሱንም ብቻውን አልፈልግም" አላት።

"ታዲያ ሌላ ምን አለ?" አላች፤ ድንገት ልቧ እንደመምታት ሌላ ተስማት።

"የወደድኩሽ ይመስለኛል" አላት እንደ ቀላል ነገር ማፍቀሩን እየወረወረላት።

"ምን?" አላች ሰብሶ መልስ ጠብቃ ሳይሆን የሰማችውን ባለማመገ። መቀራረባቸውን እየወደደችው መጥታ ወዴት እንደሚያመራ ለማወቅ እየንጓዛች ስለነበረ።

ገጠረኩሽ ይመስለኛል" አላት አሁንም በድጋሚ፤ ቃላቶቹን ቀስ ብሎ እርገጠላት። ሰብላ መልስ አልነበራትም። ዝም አለች። በዝምታ መገኘት ደስ የሚል ስሜት ተሰማት።

ገጠረኩሽ አለች ዝም ብሎ መቀመጡም ስላላስቻላት።

እሱም ደስ አይበልሽ አለ ደስታ አየላቀ።

ጥን ነው ደስ የሚለኝ? አለች ሰብላ፤ ከአፍ ፈልቅቀው ሊወጡ የሚታዩ ጥርሶቿ መደሰቷን እንዳያሳብቁባት አየተከላከለች።

ገጠረኩሽ ይመስለኛል ነው እንጂ፤ ወደድኩሽ አላልኩም አላት አሁንም አየላቀ።

መውደድ እኮ መብትህ ነው፤ እኒ ምን አገባኝ አለችው። ከዚያም ገዢ ላይ ደግሞ አጋተ ብትወደኝ አገኝን እኒ ላልወደህ አችላለሁ አለች።

ተይ ባከሽ አላት አጁን እየዘረጋላት።

"ይኸው" ብላ ማለችለት። ለመሃላ የዘረጋችውን አጅ እንደያዘው ቀረ። ሰብላ እንደማረር ብላ ጎንና ጎኗን ቃኘች።

"ልቀቶ እንጂ" አለችው።

"ዝቅጥሽ" አላት።

"ተንባ ነሞ" አለችው።

"ወዚህ ይረድብኝ" ብሎ እጁን በሁለት አጆቹ ይለ "አውነቱን ነው፤ ላልወደሽ አልቀረሁም" አላት። ምን አገባኝ በሚል መልክ ትከሻኛን በቀቅለች።

"መብትህ ነው አልኩህ እኮ" አለችው።

"አገዥሽ" አላ ለመልሷ እየጓጓ።

"እኔም መብቴ ነው" አለች።

"ምን?" ጠየቃት በዐይኖቹ ዐይኖቿን አየፈለገ፤ ምንም ማንበብ አልቻለም። ልወታለሁ የሰውን ስሜት በቀላሉ ማንበብ ይቻላል ነበር። "ፍቅር ዕውር ነው የሚሉት አውነታቸውን ነው አለ" ለራሱ።

"መወደድም፤ መውደድም" አለችው። ትንሽ አየተግደረጸረች ልታስጠብቀው ቆርጧለች።

"አግኝተሽ ነው በኔ መወደድ" አላት። እሱም ወደ ኩራት አየተመለሰ።

"እሱን እናያለን እንግዲህ" አለችው።

"በጣምኮ ኮራሽ" አላት።

"እንዴት?" ጠየቀችው "ምንም እኮ አልነገርከኝም። የመሰለህን ነው የነገርከኝ። ስለዚህ ርግጠኛ እስክትሆን ጠብቀን የኛን ደግሞ እናሳውቅሃለን" አለች።

"እኔ በቃ ወድደሻለሁ" አላት የሞት ሞቱን። ቃላቱ አልወጣ ብለው ተናንቀውት ነበር።

"እወድሻለሁ ማለት መሸነፍ የሚመስላችሁ ለምንድን ነው? " አለች ስብሉ።

ደስታ የሰማውን አላመነም "አልሰማሽኝም እንዴ፤ እወድሻለሁ ነው እኮ ያልኩት" አለ።

"እሱንማ ለምፔዋለሁ። የጠየኩህ ግን ያንን ለማለት የፈጀብህን ጊዜ እና ሂደት ከግምት ውስጥ በማስገባት 'እወድሻለሁ' ብሎ ደፍሮ ፈት ለፈት መናገር ለምን ይከብዳችዋል ብዬ ነው" አለች። "ትልቅ መሸነፍ ነው የሚሆንባችሁ" አለችው ከሱ መልስ ሳትጠብቅ።

"መሸነፍማ ነው" አላት።

"ምን? ምን አልክ? " አለች። እሷም በተራዋ የሰማችውን ባሰማመን።

አዎን መሸነፍ ነው። ፍቅር መሸነፍ ነው። ፍቅር መያዝ ነው። ፍቅር ስላሳት ተገዢ መሆን ማለት ነው። ፍቅር ከምክንያት ውጭ ሆኖ መኖርን መቀበል ነው። ፍቅር ከራስ ቁጥጥር ውጭ መሆን ነው።

ስለዚህ እኛ መሸነፍ ነው። ያስፈራል ፍቅር፤ የማይታከሙት ህመም፤ የማይለገገን ቁስል፤ የማያባራ እንባና ስቆቃ ሊሆን ይችላል።

የሚያስፈራው ያፈቀርኸው ሰው ሳይሆን፤ ማፍቀር ራስ ነው። ከፈቀርሽ በኋላ "እኔ" የምትይው ሁሉ ይጠፋል። ለራስሽ ትርፍ ትሆኛለሽ። በፈቃደኝነት ከራስሽ የምታስቀድሚውና የምታስበልጧው ሌላ ሰው ይኖራል ማለት ነው።

ፍቅር ያለ ውጊያ መማረክ ነው፤ እጅ መስጠት፤ ወይ መግባት፤ ከራስ መነጠል፤ መኖሩት፤ በማያውቁት ሰው ዓለም ውስጥ ገብቶ መሰደድ። እያስፈራም እትበይኝ ያስፈራል።

ወንድ ወይንም ሴት ስለሆንን ግን እይደለም ፍቅርን የምንፈራው። ሰው ስለሆንን ነው። ማናችንም ዘንሆን የህይወታችንን መንገድ መቆጣጠር ባንችል እንኳ ማቀድና መምራት እንፈልጋለን። እንቺን ወደድኩሽ ስል ይህን ሁሉ መተው ማለት ነው። እንቺን በመውደዱ ከዚህ ቀደም የኖርኩት፤ ያቀድኩትና ያሰብኩት ሁሉ ተጠራርጎ ገደል ይገባል። ምን እንደሚሆን፤ ምን እንደሚመጣ፤ ምን እንደሚፈጠር አላውቅም። ምክንያቱም ከኔ ቁጥጥር ውጭ ነው።

አለማወቅ ደግሞ ያስፈራል። ራሴን እንኳ እየተቆጣጠርኩት ባለሁበት ሁኔታ፤ ስለ ህይወቴ አካሄድ የማውቀው ጥቂት ነው። ግን የማውቅ ስለሚመስለኝ በሰላም እኖራለሁ።

ፍቅር ግን መምሰልን ያጠፋል። ከፊት ለፊቱ የተቀመጠው ስራዬ፤ ሰውቀቱ፤ ጓደኞቼ ወዘተ የምላቸው የንሮ ማስመሰያዎች በሙሉ ትርጉም ያጣሉ። ከዚህ ሁሉ በላይ ግን ምን እንደሚያስፈራ ታውቂያለሽ አላት።

"ምን?" አለችው። እኛን ከፍታ በታዳምጠው በለንበር ጥያቄውን ያነሳችው እሷ ራሷ መሆኗ ሁሉ ጠፍቶባት ነበር።

"ፍቅርን መተወን አይቻልም" አላት።

በመሆኑም ከልቡ የወደደና ያፈቀረ ሰው ማፍቀሩን ማወቅ ቢቻልረው አይደሉትም። በተላሉ አወድሻለሁ የሚል ሰው መውደዱን ገና ያወቀ ወይም አስመሳይ ነው" አላት።

"ቢታ ተወው አከረርከው" አለች።

"እሷ፣ ትወዷቸዋለሽ ወይንስ አትወጅኝም?" አላት።

"አንደዚህ ተብሎ አይጠየቅም። አንደማልጠላህ ታውቃለህ" አለችው። ራሱን በእሱታ እየነፋነቀ "ምን ተብሎ ነው የሚጠየቀው?" አለች።

"ልክ እንደ አንተ ሳይጠየቅ ነው የሚነገረው ብላ እኛን ወደ ክንፈሯ አስጠግታ ሳመችው።"

"ምን ለምን ወደድክኝ?" አለችው። "መልክ የማያምር፣ ስሜ ሀሳብ ውስጥ የሚከት" አለች በፈጥንታ።

"ፍቅር ምክንያትን አያውቅም" አላት።

ፍቅር መቅረብም መራትም ነው፤ ይህን ደግሞ ከአንተ በላይ የሚያውቅ የለም ፡ አለ ደስታ የከብሩን ፍርሃት ሚዛናዊ ለማድረግ እየሞከረ። ከተቀመጡበት የሣራም ሆቴል በረንዳ ላይ ሆነው ሁለቱም የአንጣጣን ተራሮች አሻግረው እየተመሰከቱ ነበር።

ወቢት ጥሩ ልጅ ናት። ጥሩም ባትሆን ደግሞ ወደደሃታል ፤ ማንንም ቢሆን ሳታውቀው ነው የምትወደው። አለ አሁንም ደስታ የከብሩን ምታ ለመስበር እየጣረ።

ከቤሩ ዐይኖቹ ከባሻገር የሚያየትን ተራራ ሰርስረው ወደ ሌላ ዓለም ወሰደውታል። ሌላ ዘመን፣ ሌላ ጊዜ፣ ሁሉም ጥሩ የነበረበት ዕድሜ፣ በጣም ቅርብ ግን ሩቅ የሚመስል ጊዜ፣ ልጅነት፣ ወጣትነት፣ ክፉ ያልደረሰበት፣ ክፉት ያልተሰመደበት ጊዜ።

ሕው በሀይወቱ ከፋን ሳያይ አያልፍም። ሁሉም ቢሆን ፍሮ ፍሮ ክፉና ክፉትን ይገጥማል። የታደለ ሰው ብቻ ከፋትን ዘግይቶ ይደርስባታል። ጨምሮም እንዲህ ተራራን ሰርስሮ በምናብ የሚመሰክሱት፣ የሚሸገገው፣ የአፍላጎት፣ የልጅነት ዓለም አለው።

መግባ ትውስ አለችው፤ ሁሉም ለሃሳቡ ቅርብ ናት። መግባ፤ የሌላ ዓለም ሰው። የአፍላጎት ዕድሜው ብርሃን ነበረች። ጥት ይሆን ያለሽው? ብሉ ራሱን መሃተ። ይህንን ደጋግሞ ይጠይቃል አለመኖሯን እያወቀም ቢሆን እንኳ ጥት ይሆን ያለሽው? እያለ እንደ ቦታ

መኖሯን በማሰብ ይቆዝማል። መጓዛ ፍቅረኛው ነበረች። አሁን ግን አብራው የለችም። “ፍቅር የልጅነት ስሜት ነው። የምትሰው ወደሀ አይደለም” አለ አይኖቹን በተራራው ላይ እንደሰካ።

“አዎን! የልጅነት ስሜት ነው። ይህ ማለት ግን ዕድሜህ ሲገፋ ማፍቀር አትችልም ማለት አይደለም።” አለ ደስታ ቀጠለናም።

ልጅነት እኮ ቋሚ ነው። በዕድሜ ብዛት የሚጠፋ አይደለም። ሁላችንም በየትኛውም ዕድሜ ላይ ሆነን ልጆች ነን።”

ክብሩ ልቡን የተሟላነው የመልካም ዘመኑ ትዝታ እንደሰመደው ደስታን ለመሞገት የሚያበቃ አቅሙን ስለወሰደበት ልደስታ ሃላብ ከንፈሩን ሳይከፍት በምፅት ፈገግታ መለሰ።

ደስታ የክብሩን የስሜት ተነሰሽነት ጉድለት በመገንዘብ በንግግር ቀጠለ።

“ልጅነት ያለፈ የሚመስለን እኮ በመኖር ተጠልፈን “አዋቂ” የሚባሉ ሰዎችን ለኗኗር ለመኖር በምናደርገው ጥረት ውስጥ ማገነታችንን ስለምናጣ ነው። ነፍስ ማወቅ ደስታና ፍቅርን የመሳሰሉ ፅላቢዎች ተራ እና በአፍላ ዕድሜ ብቻ የሚተኮርባቸው ነው ብሎ በማሰብ እንደ የሆነ ቁም ነገርን መሰራት ማለት ይመስለናል። ነፍስ ማወቅ ግን ባይኖረንም ፍርሃትን አናውቅም። የሁለት ዓመት ሀፃን ልጅ የፈለገውን ለማግኘት ምንም እያገደውም፤ ራሱም ፤ ተቆጥቶም፤ በዉኑላ ፈገግታ አባባሉም የፈለገውን ያገኛል። የ40 አመት ኅልማላ ግን የወደዳትን ልጅ እናገር ወደድኩሽ ለማለት ጉልበቱ ይብረከረካል፤ ልቡም ይርበተበታል። እንቢ ብትሰኝሰ ብሎ ፈርቶ ከመጠየቅ ይቆጠባል። ልጅነት ግን “እንቢን” አያውቅም።”

“በልጅነት የማይሞከር የለም፤ ቢላካም ባይላካም። ስለዚህ ፍቅር የልጅነት ስሜት ቢሆንም ልጅነት ግን በውስጣችን የታሰረ ማንነት ስለሆነ የሚጠፋና አድገን የምንተወው አይደለም። መጓዛ የለችም፤

ልዩነትህን አስራብህ ሂደቶች። ልብህን መፍታትና ውብነትን ማጥፋት
የሕግ ተግባር ነው። አለ ደስታ ረጅሙን ንግግር እየደግፍ።

ከብሩ ሃሳቡ ስለተከፈለበት የደስታን ሰፊ ዲስክ-ር ከልቡ አልሰማውም።
ልቡ በፍቅር ትዝታ ተወስዷል። ትልቁ ከብሩ፣ ኩሩው ከብሩ፣
ከስታራው ከብሩ፣ አዋቂው ከብሩ፣ ማን እሳብኝ ባዬ ከብሩ፣ ልቤሙ
ከብሩ እሁን አቅመ ቢስ ሆኗል። ራሱን ከመጓዣ አልመኖር ሃዘን
እንደምንም እየጠበቀ የሚኖረው ከብሩ እሁን እያታተውና እየደክመው
ሄደል። “እንዴት ነበር ያገኘኒት” ብሎ ራሱን ጠየቀ።

ከሃያ ዓመታት በፊት በ1988 ዓ.ም ወጣቱ ከብሩ የሃኪምነት ጀምበሩ
እየወጣች ነበር። ትምህርቱን ጨርሶ ገና ስራ መጀመሩ ነበር። እንደ
ሁሉም “ጀማሪ ሃኪም” የሚያውቀውንና የማያውቀውን አይለይም
ነበር፣ በዚያን ዘመን። ሆኖም ጥልቅ የሆነ የአዋቂነት ስሜት ይሰማው
ነበር። “ሃኪም” ሆኖ በመመረቁ የተሰማው በራስ መተማመን ስሜት
ከመመረቁ እንደ ቀን በፊት ስለሆነውም የሚያውቀው በሰዎች ጥቂት
እንደነበር አስረስቶታል። መመረቅ ጥሩ ነው። በራስ መተማመን
ጨምሮ ለጊዜውም ቢሆን አሰማውትን ያስረሳል። በህዝምና መመረቅ
ህዝምና ምን እንደሆነ ማወቅን መጀመር እንጂ ማወቅ አለመሆኑ
የሚገባው ዘግይቶ ነው።

ኩሩው ከብሩ አብረውት ከተመረቁ ተማሪዎች እንደኛ ሆኖ መመረቁ
ደግሞ የበለጠ ልቡን አሳብጦታል። የእንዱ ጉብዝና መስፈሪያ የለላው
መድከም በሆነበት ሁኔታ ከብሩ ሌሎች ደክመው እሱ እንደኛ መሆኑን
እንደታላቅ ሰኪት እንዲቆጥረው አድርጎታል።

በወርሃ የካቲት 1988፣ ልሳተ አርብ ከሚሰራበት ሆስፒታል ኮሪዶር
ላይ አዲስ ጋሞትን ለብሶ ከላይ ታች ይላል። ያኔ ነበር መፃዛን ድንገት
ያያት። ወደ አሲድነት ያዘነበለ ቢጫ ቲሽርት በገላጥ ላይ ልክኛ ሆኖ
ከተማበቀ ጅንሰ ሱሪ ጋር ለብሳለች። የተጫማችው ጥልፍልፍ ነጠላ
ጫማ ሆኖ የግራ እግሯን ከጉልበቷ ሽብረክ አድርጋ በቀኝ እግሯ መላ
በመላ በመቆም በቀኝ ትከሻዋ የነርሶችን መቆያ ቢሮ በር ተደግፋ
ከፍሎ ውስጥ ከተቀመጡት ነርሶች ጋር ታወራለች።

ኩባሩ ይህን ዛሬም ድረስ በሀሊናው ደጋግሞ ያየዋል። መዓዛ
ለመጀመሪያ ጊዜ ሲያያታ ከጀርባዋ ነበር። መልክን አሳውቀው
አሁንም ድረስ ይገርመዋል። እንዴት ሰው ከጀርባው ታይቶ ይመደዳል?
ይላል ራሱን፤ መልሱ መላልሰ።

የዚያን ቀን ሊያነጋግራት አለበት። ግን ምን ብሎ እንደሚያነጋግራት
አላውቀው። ከዚያ በፊትም ሆነ ከዚያን በኋላ ሲት ልጅን ደክሮ
እነጋግሮ አያውቅም። መዓዛ የመጀመሪያው፣ ለጊዜው የመጨረሻውም
ሲት ናት።

መዓዛ ከቆመችበት በር ላይ ጀርባዋን ለኮራዶ፣ እንደሰጠች ለረጅም
ሰዓት ቆየች። ኩባሩም በሆስፒታሉ ኮራዶር ላይ እንደ ባላባት አልፍን
ተንጎራደደበት። በዚህ ሁሉ ዘመን በየትኛውም ሆስፒታል ኮራዶር ላይ
በአንድ ጊዜ ያንን ያህል ሰዓት ተንጎራደዶ አያውቅም።

መዓዛ ከባርሶቹ ጋር የነበራትን ቅጣት ጨርሳ፤ ልታስታምም
ወደመጣችው የጓደኛዋ እህት አልጋ ከፍል አመራች። ኩባሩ ተከትሏት
ወደ ከፍሉ ሲያመራ ከመጓታ ከፍሉ በር ትይዩ ከአልጋው ግርጌ ስር
ተቀምጣ አያት። አየችው። ዓይኑን ሰበረና ተመልሶ ሄደ። አሁንም ሰራ
ያለበት በማስመሰል ወደ በሩ ሄዶ አያት፤ አየችው። አሁን ግን
በአመልካች ጣቱ ጠራት። አሁንም በአመልካች ጣቷ ወደ ደረቷ
እየጠቆመች "እኔን?" አለችው። በሞልክት ጎምን በማለት ራሱን
ነጥነቶላት። በሀይወቱ የሀክምና ጋዋን መልበስ የጠቀመው በዚያች
ቅፅበት ብቻ ይመስለዋል። "የዚያን ቀን ጋዋን ለብሼ ባይሆን ኖሮ
ላትመጣም ትችል ነበር።" አሰ አሁንም ለራሱ። መዓዛ ከባሩ ጋር
ስትደርስ ከቅርብ የማይታ ሰድል ነበመው። ከፊት ለፊቱ ስትቆም
ቆንጆናዋ መታው።

"ምን ነበር? ችግር አለ?" አለች መዓዛ ስለታማሚው አንድ ነገር
ሲነግራት የመጣ መስጧት። ሃኪሞች ብዙ ጊዜ ሰው ጠርተው
ሲያናግሩ ስለማይስተዋሉ።

ጥንቃቄ የለም፤ ሺይ ልጋብዝሽ?" አላት። ይህ የፍትራቸው መጀመሪያ ነበር።

የመጀመሪያውን አስቦ የመጨረሻውን ለማስብ ሲጀምር ሰውነቱ ተርገረገረበት። ያልተቋቋመ፣ ያላሰተ፣ የተተጨ ፍትርን እንዴት ሊያስብ ይቻላል። መጨረሻን አላማወቀ፣ አለመሰንባበት፣ ደህና ሁኒ አለመባላል፣ ደንብ መለየት እንዴት ይከብዳል? "የት ይሆን ያለሽው?" አለ ለሁንም ለራሱ።

ከተራራው ውስጥ የገባ ሃሳቡን መልሶ ወደ ውቢት አመጣው ወዳሁን። ድርጅቱ ለሁን በአንድ ሰው አጭር ዕድሜ ውስጥ እንዲህ መራራቃቸው ይገርማል። በሀይወቱ የሆነውን እና የሚያስታውሰውን ሲያስብ የሆነው ሁሉ በ45 ዓመታት ውስጥ የሆነ መሆኑ ገረመው።

"እይገርምህም! በአጭር ዕድሜያችን ውስጥ የሚሆነው" አለ ወደ ደስታ እየተመለከተ።

ደስታ ሊገን እያለ "መኖር እኮ አጭርም ረጅምም ነው" አለ።

"እውነት ነው" መለሰ ከብሩ።

ጥገሩ አጭር መሆኑን መርሳታችን ነው። ረጅም ስለሚመስለን በህይወት መኖርን እንረሳለን። አለ ደስታ ማለት የፈለገውን ከብሩ ይረዳል ብሎ በመገመት።

"ህይወት ደግሞ የውቢት ነው" አለ ከብሩ።

"መግገማ ለኔም እኮ አስባታለሁ፤ ግን የለችም" አለ ደስታ።

ሦስት ዓመት ይልሃል? ሲል ጠየቀው ከብሩ፤ ዕገባ በዐይኑ እያቀረረ።

እለመኖርን ያወቀች ልጅ ነበረች" አለ ደስታ ከእንተ ጋር ያሳለፈችው ህይወት ለሰነድም የባከነባት አልነበረም። እያንዳንዱን ሰነድ ፍራጃታለች፤ አንተን አፍትራቢታለች፤ የሀይወቴ ትልቁ ስጦታ አንተ ነበርኩ" አለ ደስታ በትኩረት።

"ምን ያደርጋል ታዲያ?" ብለው ከብሩ በጉንጫቸው መውረድ የጀመረውን የእንባ ዘለላ አበሰ።

"ወዳጄ! ትንሽ ብልህ መሆን ያሻሃል" አለ ደስታ በተቻለው መጠን ወደ ከብሩ ላለማየት እየጣረ። ሰው ሲያለቅስ ሲያይ የሰቅሶ ትብብር ማድረግ ይምረጥል። በሌላ ሰው ለቅሶ እሱ ብሶ ተቆይ ምናልባትም በልጅነቱ የሞቱትን አባቱን ሃዘን የሚወጣው በየአጋጣሚው በማልቀስ ሆኖ ሊሆን ይችላል።

"ብልህ ስትል?" አለ ከብሩ።

"ብልህነት በሃሳብህ እውነት እና ትክክል የሆነውን ብቻ ሳይሆን በቦታው እና በጊዜው ሊሆን የሚችለውን ማወቅ ማለት ነው። ቦታው እና ጊዜው ደግሞ የውብት ነው።" አለ የተናገረውን ግልጽ ለማድረግ በመጣር።

pdfelement

ደስታ የሚኖርበት የፒያሳ ኮንዶሚኒየም በሰውና በመኪና የተጨናነቀ ነው። ለነገሩ ፒያሳ መብቱ በሰውና መኪና ከመጨናነቁ የተነሳ፤ የሚኖርበት ነው የምትመስሉት። ሁሉም ዓይነት ሰው ፒያሳ ውስጥ አለ። ፒያሳ ሰፈር ሳትሆን መኖሪያ ፍት።

ደስታ ፒያሳን አጥብቆ ነው የሚወዳት። በአዲስ አበባ ተወልዶ በማደጉ ፒያሳ የልጅነት ጉጉቱ ነበረች። እድህ ፒያሳ መሄድ ትልቁ ህልመኑ ነበር። ከዚያም በጉርምስና ዘመኑ እሱና ባደኞቹ ሰው፣ መኪናና ሌት ለማየት ከአራዳ ህንፃ ኪክ ቤቶች በፈንዳ ላይ ሺይ እየጠቡ መዋል ትልቁ መዝናኛቸው ነበር።

ይህ የልጅነት የፒያሳ ፍትሩ አልለት ብሉት ደስታ ኮንዶሚኒየም ተከራይቶ የሚኖረው እዚሁ ፒያሳ ውስጥ ነው። የደስታ ኮንዶሚኒየም ባለ አንድ መኝታ ቤት ብትሆንም በጣም ሰፍታዋለች። ከመኝታ ቤቱ ውስጥ አንድ ሜትር ከሃያ አልጋ ተዘርግቶ፣ ከአልጋው ትይዩ ጠርቶን ይህ አንድ የመፅሐፍ መደርደሪያ ሞልተው በተረፉት መጽሐፍት ተጣቦ ተቀምጧል። መጽሐፍቱ እንዳይወድቁ ሰግተው የተቃቀዱ ይመስላሉ። አንዳንዶቹም እንደምንም ተንጠላጥሰው የቆሙ ናቸው።

የመጽሐፍ መደርደሪያው መጽሐፍቱ ከብደውት አንድ መጉበጥ ብሏል። አንድ ጊዜ ከብሩ የመጽሐፍቱን መንሳቀልና የመደርደሪያውን

መጥቦጥ አይቶ ምንው ደህና መደርደሪያ ብትገዛ "ብሉት ነበር። ደህኑ የክብሩን ዘለፋ ቸል በማለት "ይህኑ በጣም ትሁት መደርደሪያ ነው። በነዚህ መጽሐፍት ውስጥ ያለው ዕውቀት ከብደት እኮ ነው በማጥጋብ እጅ የሚነሳው። እንተ እንደ መጽሐፍ ላይ የተፃፈች ዓረፍተ ነገር በቃልህ ስትይዝ ደረትህ ማበጥ ይጀምራል።" ብሉ መልሰላት ነበር።

በቀረው ግድግዳ ላይ አንድ አሮጌ ቁምሳጥን ቆሟል። ይህ ቁምሳጥን የአባቱ ነበር። ደስታ የዱሮ ናፋቂ የሚባል ዓይነት ሰው ነው። "ዘመንን ያየ ዕቃ ጥሩ ነው።" ይላል። ከአባቱ ታሪክ ውስጥ የቀረው ጥቂት መጽሐፍትና ቁሳቁስ ብቻ መሆናቸውን መርሳት አይፈልግም። እኮ እንኳን ከሞተ በኋላ እነዚህ አቃዎች አልፈውት እንደሚቆዩ ሊያስብ ይገረማል። "የማይጠፋ ነገር ህይወት ሳይኖረው የኖረ ብቻ ነው። ህይወት ያለው ነገር በሙሉ ጠፊ ነው" ይላል።

የሚተኛበት አልጋም የወላጆቹ አልጋ ነው። በአስመራ ብረት የተሰራ የሽቦ አልጋ። ይህን ይህል ዘመን አሰመርኸው ይዘርመዋል። አስመራ እንኳን ሌላ ሃገር ሆናለች። የመኝታ ቤቱን ወሰል ምንጣፍ አስነጥፎበታል። ሳሉት ውስጥ ብዙ ዕቃ የለም። አንድ የድሮ ሽጻ መብቃ ማጣቸው አለው። ይህም የአባቱ ነው። አልፎ አልፎ ለመቆጣጠር ይቆጥባቸዋል። የአባቱን ፍላጎትና ማንነት በዘሊን ሽጻዎቹ ሰብስቦ ውስጥ ለማጥገኘት ይጥራል። ሽጻዎቹን ደጋግሞ እንደሰማቸው ከሆነ፣ አባቱ የፍቅር ዘረኖችን ይወዱ እንደነበር ጠርጥሯል። "የድሮ ሰው አፍቃሪ ነበር ማለት ነው?" ብሉ ይጠይቃል። "አንዳንድ ጊዜ ዑሉም ነገር አሁን የመጣና የተፈጠረ የሚመስለኝ ሰምንድን ነው?" ይላል መልሱ።

ከሽጻ ማጣቸው ጎን አሮጌ ፈሊጥስ ቴሌቪዥን ተቀምጧል። ከዚያም ፊት ሰፊት ግድግዳውን ተጠግቶ የአረቢያን መጽሐስ ፍራሽ ተሃጥፏል። በቃ ይኸው ነው ሌላ ነገር የለውም። የማብሰያ ክፍሉን ተጠቅሞበት አያውቅም።

"ምንብ ማብሰል ሙያ ነው። ሰምን ሰርተህ አትብላም?" ብለው ሲጠይቁት "አውንስ ሰርጅ አይደል እንደ የምብላው" ይላል። ጌታህ

እርቀህ ለምን አትበላም? ሲሉት "ለእንደ ነገሩ ሁሉት ጊዜ አልሰራም። ተን የምሰራው አንስኝና ቤት ንብጽ ልሰራ እንዴ ደግሞም ይላል። መሰሪያ ቤትና መገሪያ ቤት አኩ የተለያዩ ሰው የተሰማቸው የሰማገንያት አይደለም ሲል ይከራከራል። በውስጡ ግን ሰንፍናውና አስተዳደሩ የፈጠሩበት ተፅእኖ እንደሆነ ያውቃል። ልብስ ከሚያጥብ ልብስ ቢገባ ይቀለቃል።

ልብስ ቤትህን ለሳየኝ ባለችው መሠረት ከፍራሹ ላይ ተኝቶ እየጠበቃት ነው። "መብላት ከፈለግሽ ፒዛ ነገር ይዘሽ፣ ወይንም በልተሽ ነይ" ብሏት ሰበሰበ አሏን ለማስተናገድ ምንም የተለየ ዝግጅት ማድረግ አይደለበት ያውቃል። ቢሆንም ግን ለከፋም ለደንም በሚል የኪስ ድርሰውን ከፍቶ ጥቂት መቶ ብሮች እንዳሉት አረጋገጠ። ለደስታ ግብፃው ማዘጋጀት ማለት ይኸው ነው። ሰው ብዙ ጊዜ ቤቱ አይመጣም። ደንብ እንኳን ከመጣበት እዚያው ኮንዶሚኒየም ስር ከሚገኘው ግርሰሪ ወሰዶ ስጋ ለመጋበዝ የሚያስችለው ብር ካለው በበቂ ሁኔታ ተዘጋጅቷል ማለት ነው።

የከፍሉ በር ተንኳኳ። "ግቢ ከፍት ነው" አለ ደስታ። ፍራሹ ላይ በጀርባው ተንጋሉ ሁለት እግሮቹን በግድግዳው ላይ እንደሰቀሉ ወደ በፋ ለማየት አንገቱን ከማጅራቱ ለማጠፍ በመሞከር።

"ሌላ ሰው ቢሆንህ?" አለች ለብላ ወደ ውስጥ እየገባች።

"ሌላም ሰው ቢሆን ይገባል" አላት።

"እንዴ ቢዘርፍህህ?" አለች።

"እስኪ ቤቱን እዩውና እዚህ ውስጥ ሊዘርፍ የገባ ሌላ እንዴት ሊሳቀጥ እንደሚችል አስቢው"

"ሆን?" አለችው ደስታ ወደተንጋለለበት ፍራሽ እያመራች።

"ምንም የሚሰረት የለማ" አላት።

"ኋላ ብቻ" አለች ሰብላ፤ እጅቿን በደስታ ፀኑር ውስጥ ከትታ አናባን እየዳበሰች። ደስታ በልጅነት እናቱ አናቱን እየዳበሰ የፀጉሩን ተባይ በጥፋራቸው እንዴት ያደቅቁ እንደነበር አስታውሶ ፈገገ አለ።

"እኔማ ተሰረትሁ፤ አሁን ምን ተልብ አለኝ" አለ በማሸፍ።
"ሎግንኛውም ምን ልጋብዝሽ?" አላት።

"ምን አለህ? የምትባይውንም ሆነ የምትጠፍውን አዘያው አጠናቅቅ ነይ አላልክም?" አለችው።

"መጋባዝ እኮ ታዲያ ምግብ እና መጠጥ ብቻ አይደለም ብሉ

"ምግብማ ሞልቷል አምላክ መች ነሳኝ

የፍቅር ርሃብ ነው እንዲህ ያከላኝ

ሁልጊዜ ብወላ....." ብሉ አንጎራሰረላት።

"ድምጽህ ምን?" አይልም አለችው።

"ጥላሁን ገሰሰን ትወደዋለሽ?" ሲል ጠየቃት።

"አንተን ነው የምወድህ" አለች ሰብላ። የቀልድም፣ የምርምር።

"ከምር?" አላት።

"የድሮ ዘፈን አልወድም መሰሰችለት።

"ሰምን? መልሶ ጠየቁ ይስታ።

"እንደዚህ። ቁም ነገር የሚበዛው ይመስለኛል። ዘፈን ደግሞ ዘና ሰማሰት ካልሆነ ምን ያደርጋል" አለች።

"እንግዲያውስ እንደ የድሮ ዘፈን ልጋብዝሽ፤ ከዚያ በኋላ ትወደዋለሽ አላት።

"ምን?"

ገፈኑንም፤ ጥላቡን ገሰሰንም፤ እኔንም ብሉ ከፍራሹ በመነሳት ወደ አርጌው ሽላ ማጣውቻ ሂደ። "ይህ የምትሰማው ዘፈን የጥላቡን ገሰሰ ጎረቤት" የተባለው ዘፈን ሲሆን፤ ግጥም በሻምበል አፈ ወርቅ ዮሐንስ ሊማ ሽሊቃ ገርማ ሀደጎ ብሉ" ዘፋኝን፤ ዘፈኑንና ተባባሪዎቹን አስተዋወቀ።

ሕሰስ ያለው የዘፈኑ መግቢያ መብረቃ በዝግታ ይሰማ ጀመር። ደስታ ከመብረቃ ማጣውቻ ሽላው ፊቱን ወደ ሰብሰ ሲመልስ፤ ቀይ ጉርድ ቀረብ በንጭ ሽሚዝ ሰብሳለች ፤ ረጅም ቀይ ሜማ ከቀይ የክንፈር ቀለሟ ጋር ተጨምሮ በቀይ ቀለማት ይምቃ ታየችው። በእንገቷ ላይ የተገጠለጠለው ቀጭን የወርቅ ሃብል በቀይ ዳማ እንገቷ ላይ ተገሰራት፤ ማረፊያውን በጡቶቿ መነሻ ከፋይ መስከል አድርጓል። የቀኝ እግሯን ከጉልበቷ አጥፋ በመተኘቷ ዐይኖቹ የጭኖቿን መሃል አለማየት አልቻሉም። ዘፈኑ ጀመረ...

አባባው ለምሳሌ ዛፋ ሳሩ ቀጠሉ ሆ-ሆ
በፍጥረት ዓለም ላይ እምሮ የሚታየው
ውብ የሆነው ነገር የሚያምረው በመሉ ሆ-ሆ
ሃሩ ቀጭን ኩታው ለጌጥ እንቁና ብሩ

ደስታ በቀየታ ወደ ሰብሰ በመራመድ ሁለት እጆቹን ዘረጋላት። ሰብሰ በውለት እጇቿ እጇቹን ሥዘቻቸው። የአጆቿ ልስላሴ በድጋሚ አስገረመው። ከተንጋለሰችበት በሁለቱም እጆቹ እንደያዘ ሰባ አስነሳት። ከፊት ለፊቱ ስትቆም ፊቶቻቸው ተገጣጠሙ። ትንፋሹ በፊቷ ላይ ሲያርፍ ተሰማት። የተወጠሩት ጡቶቿ ደረቁን ሲወጉት ተሰማው። ልቡ በሙቢ አልሊታዋን አቀለጠችው። ጥላቡን ገሰሰም እንደቀጠለ ነው።

የወርቅ የአልማዝ መስተሰና ፕሮባን ስራው በመሉ

ጨዋነት ደግነቱ ና ቁም ነገሩ በመሉ

ምንም ነገር ሳይቀረው መልኩ የአንቺ እኮ ነው አምላላ..... እያለ

ደስታ ከንፈሮቼን ወደ ከንፈሮቼ ገፋቸው። ከንፈሩ በከንፈሩ ውስጥ ሰምጦ የጠፋ ያህል ተሰማው። እንዳቸው እንዳቸውን ከማድመጥ ውጭ ሌላ አናይም ያሉ የሚመስሉት ዐይናቸው ተከደ። ጥላውንም በዚህም

ተራራው ፏፏቴው መስኮ ደኑና ጭቃው ሆ-ሆ
የቀስተ ደመናው ቀለም ብሩህ ጨረቃው
ሳቅ እና ረገገታው ፍቅር እና ስሜቱ ሆ-ሆ
የሰው ሰውነቱ ክብሩ እና ጌትነቱ

ደስታ እጆቼን ከእጆቼ በማላቀቅ አቀፋት። ደረቱን የሚወጉት የጡት ጦሮች ውስጥ ሰብረው የገቡ መሰለው። ከንፈሮቻቸው የትኛው የማን እንደሆነ ለመለየት በሚያዳግት መልኩ ተጣበቁ። እንዳቸው ሌላቸውን ለመጎረስ ተፈጋክሩ።

ካባ ጃናው ቀሚሱ እና የሕገገት ጌጡ ሃብሉ
በሀይወት የሚጠትም ብዙ መልካም ነገሩ ሁሉ
ምንም ነገር ሳይቀረው መልኩ የአንቺ እኮ ነው አምላሉ

በሁለቱ መካከል የነበረው ሁሉ ጠፋ። አየር እንኳን ማሰፊያ በማጣቱ ትንፋሽ ያጥራቸው ደመር። ከንፈሮቻቸው ግን መለያየትን እንዲያ አሉ።

ከአንቺ ጋር አብሮ መዋል
ሀይወትን ለማደስ ሆ-ሆ
በጣም ደስ ያስኛል ከልብ ያረካል መንፈስ
ረገገታሽ ሃኪም ነው ሀምምን ያድናል ሆ-ሆ
ፍቅርሽ ደጋፊ ነው ቢይዝ ልብ ይጠግናል

ሰብላ እና ደስታ በጋላ ስሜታቸውና በተጣበቁ ከንፈሮቻቸው እየተመሩ ከፍራሹ ላይ ወደቁ። ሰብላ ገላ ላይ የተከመረው ደስታ፤ ፍራሹና ሰብላ ተባብረው ያሰመጡት ያህል በሰብላ ገላ ውስጥ ሰምጦ ጠፋ። ከዚህ ዓለም ውስጥ ተመልሶ ባይወጣ ምንኛ በወደደ። ጥላውን እየጨረሰ ነበር

መሬት ጥልቅ ሚስጢር እና የደስታ ትርጉም ሁሉ
መብት ስሜትም ፍቅር ብቻ እኮ ነው ይላሉ

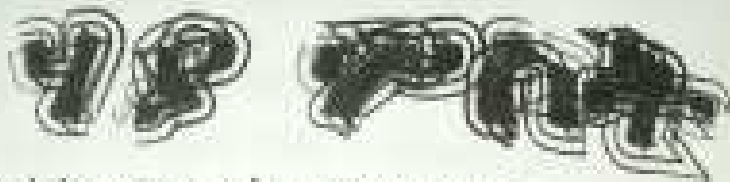
እኔ ፍቅርም እኮ ቢሆን መልኩ የለኝቺ
በነው አምላክ

ፍቅር ውሉ ስሜቱ ሁሉ

በአምላክ

ቀዳሚ ፍቅረኛዎች ለደቂቃዎች ይህችን ዓለም ጥለው ኮበለሉ።

 pdfelement

"አንቅልፍህ አልመጣም አትተኛም?" አለችው ውቢት ከንፈሯን ከአፋውስጥ እንደምንም በማላቀቅ። ለምን ያህል ሰዓት በአፍንጫቸው እየተነፈሱ እንደቆዩ ለመገመት አልቻለችም። "ሰው በጥሩ ዳዛይን የተሰራ ፍጡር ነው። ለአቅሙ መታጫ የሰውም የሚሰው የጊዜ ግንግር ትውስ አላት።"

ውቢት የፍቅር ስደተኛነቷ እከትሞላታል። ብትቆይም እንኳ ተፈትራለች። መፈቀር ደስ ይላል። ችግሩ መፈቀርን ማወቅ አይቻልም። ማፍቀር እንጂ መፈቀር መለኪያ የሰውም። መፈቀር እምነት ነው። ማፍቀር ደግሞ እውነት። ውቢት ማፍቀሯን ብታውቅም መፈቀሯን ግን አታምንም ነበር። ለሁን ግን እምናለች። መፈቀር ማግኘት ባይቻለውም። ፍቅር ብቅጥነትም ነው። ሲያዩ የሚያምኑ ብውሃን ናቸው እንዲል መጽሐፍ።

"መተኛት ፈራሁ አኮ" አላት

"ውይ ለምን ግ" አለች ውቢት እንደመደንገጥ ብላ

"ናፍቀትሽን እንዴት እችላለሁ ብዬ" አለ ከት ብሎ እየላቀ

"ከረኛሽ በአንድ ዜመቆለል ወደ መቅለል! "አለች አሊያ አባራ በጥሩ እየላቀች። ድንገት ሲያስቡትና ሲያቅዱት ነበር ራሳቸውን አልጋላቸው ያገኙት፤ እነሱ ሲያዘግሙ ፍቅር ቀድሞ ደረሰባቸው።"

ንይ አስኪ አንድ ጊዜ ልሳምሽ" አላት ከብሩ እየቀለጀም አንጋጋ ቢሆን
እያያት ትናፍቀዋለች። በዚህ በጣም ይገረማል።

እንዲህ አወድሻለሁ ብዬ አስቢም አላውቅ" ቀጠለናም "በአጠቃላይ
እንደገና አወዳለሁ ብዬ አስቢም አላውቅ ነበር" አላት።

"ግን ለምንድነው? አስኪ ንገረኝ ስለ በፊቷ ፍትረኝህ፣ መቼም በሷ
ምክንያት ነው" አለችው።

"መፃዛ ትባላለች" አላት።

"የት ነው ያለችው?" አለች ውቢት በመጋገት።

"ለምንድነው አንዳንድ ሰው ስለቀድሞው ማወቅ የሚረዳንው?" አላት
በተቻለው እቅም ስለመፃዛ ላለማውራት በመፈለግ።

"የት ነው ያለችው ነው 'ጥያቄው' አለች ውቢት በከፈተላት በይ
ላለመሄድ በመወሰን

"አለችም" የለችምም ግራ የገባው ነገር ነው። ቁም ነገሩ በእኔ ልብ
ወሰጥ እንቺም እየገባሽ ነው። ብሎ ግራ የሚያጋባ መልስ ሰጣት።

"ንይ በናትሽ ልሳምሽ?" አላት መልሱ።

"መሳሳም ግን አይገርምም? ለምንድነው ሰው የሚላላመው?" አለች

"አሁን ከሌሊቱ በ ሰባት ሰዓት ይሄን መጠየቅ ምን ይጠቅማል?
መሳሳም ነው አንጂ" አለ ከብሩ።

"እይ እንዲያው ግን አይገርምህም? የሰው ተፈጥሮ አልጋ ላይ ሲወጣ
እና ልብስ ለብሶ ሲሄድ ያለው ልዩነት" አለች

"ውይለንቺም ተጋባብሽ ?" አላት ከብሩ።

"ምኑ?" አለች።

"ሃይለታ በሽታ ነዋለች" አላት።

ቀለጽ መሆኑ ቢገባትም ፕሉ ደግሞ በሽታ ምንድነው? አለች።

“ሁሉን ነገር መጠየቅ! ሁሉን ነገር ማለብና ሁሉን ነገር መመርመር ነዋ!” አላት።

“እሱስ በዞዝኛ” አለች ውቢት ። “ግን የመሳሳሙ ነገር አይደረግም?” አለች አሁንም።

“በይ በይ ሲነጋ ትደውይና የሚልሽን ትሰሚያለሽ፤ እኔ አሁን የተገዳ ልምምዱ ላይ ነው ማተኮር የረለግኩት” አላት።

“ካልክ ምን ይደረጋል?” ብላ በከንፈሩ ላይ ተሰካችበት። በዚህ ልምምድ መካከል እያሉ ስልክ ሲሾሙ ተሰማት፤ ሰዓቷን ስትመለከት ከሌሊቱ ሰዓት ሰዓት ከሩብ ይላል።

“ማንው በዚህ ሰዓት የደመሰው?” አለ ከብሩ።

“አረ ባክህ! ተቆጣክ ማለት ነው?” አለች ውቢት ስልክን እየተመለከተች።

“ውይ ሰበሊ ናት፤ ዛሬ ገደሉኝ!” አለች።

“ምንው?” አለ።

“እንዴ ዛሬ ዓርብ እኮ ነው” አለች።

“እናስ?” ጠየቃት መልሶ፤ በዐይኗ መቀመጫ ተመለከተችው።

“ትንሽ እምሽቺ እመጣለሁ ቢሆኑው አይደል እንዴ የቀረሁት” ብላ ስልኩን በማንሳት

“ሃሉ ሰበሊ በጣም ይቅርታ አለች” በማንገራገሪያ፤ ለምን ቀለ ብላ እንደምታወራ አልገባትም።

“ምን ሆነሽ ነው?” አለች ሰበሊ

"ጠዋት እነግርኻለሁ" መለሰች ውቢት፤ ድምጿን አሁንም ዝቅ
ለደርጋ።

"ሃይም ቤት ነሽ?"

"አይደለሁም።"

"ቤት ነሽ?"

"አይደለሁም።"

"ማነው ሰውዬው?" አለች ሰብለ

"እንዴ! ኧረ ማንም አይደለም፤ በምን አወቅሽ?" አለች ውቢት ትንሽ
እንደመደንገጥ ብላ።

"እቤት ካልሆንሽ! ከእኛ ጋር ካልሆንሽ! በሬ- ካልሆንሽ እና
እየተንሸገሽከሽ ካወራሽ! ሌላ ምን ልታደርግ ትችላለሽ?" ብላ መለሰች
ሰብለ። ሰብለ የጥበቅና ችሎታዋን በቀላሉ ጥቅም ላይ ማዋል
ትችልበታለች።

"እኔ በቃ ጠዋት እነግርኻለሁ"

"ማን ነው?" ብላ ድርቅ አለችባት።

"ከብሩ" ብላ ውቢት ድንገት የተጀመረውን ፍቅር አሳውቀች።

"ወደደ....." ብላ ሰብለ ሰልኩን ዘጋችው። ውቢት እየላቀች
ወደ ከብሩ ከንፈር ተመለሰች።

"በሀይወት ውስጥ የሚሆኑ ነገሮች ውስጥ ናቸው። ሀይወትም በዚህ ውስጥ ሁኔታች ውስጥ ከመሽከርከር የበለጠ ቁብ የላትም አለ ደስታ እንደተለመደው ንግግሩን ጠለቅ ያለ በሚመስል ዐረፍተ ነበር እየጀመረ።

"ለምን ማለት የፈለግከውን በተጥታ አቅናገርም? አለ ክብሩ።

"ማለትማ የፈለግኩት፣ በጣም ደስ ብሎኛል ነው" አለ ደስታ።

"ለምን? ምን ተገኘ?" ሲል ጠየቀው ክብሩ።

"ሁለታችንም በአንድ አጋጣሚ እኩል ማፍቀራችን" አለ ደስታ።

"ጥላኔን በምን አወቅከ?" ጠየቀ ክብሩ።

"ልጅቷ እኔ ያርፋል እንደገና ገና በጠዋቱ እይደል እንዴ ደውላ የሰው ልጅ ግን ለምን ይላሳማል?" ብላ የጠየቀችኝ፣ ሲል አብራራ ደሏ።

ክብሩ የሌሊቱን ጭውውት አስታውሶ ፈገግ አለ።

"አገተ ግን ምን የማትረባ ብትሆን ነው በሌሊት ልጅቱን ለፍልስፍና የላረዎነት?" ብሎ የወቀላ ጥያቄ ጠየቀ ደስታ።

እኔ እኮ የሚገርመኝ ሚስትነቷ ለእኔ ነው ለሌላት? እንደዚህ ዝቅጠክ ለደርጋ የምትነግርህ? አለ ከብሩ "ይገርማል" አለ ትንሽ ዘግይቶ ሕጻኑም እንዲሁ ነበረች፤ ርግ ለሌላት ማውራት ይቀናት ነበረ።

የእንተን ዘግ መሆን በእኔ የሚከፍቱ እየመሰላቸው ነዋ አለ ደስታ።

ሕይወቴ። ግን ሰብሊ እንዴት ናት? ምንው እሷ መጥታ ስለሌለት የማታወራች አለ ከብሩ በተራው።

ነው በሁለት ቢከፈል፤ አንተ እና እኔ በተቃራኒ እንደምንቆም መቼም አታገብምም አለ ደስታ ለከብሩ ጥያቄ ዙሪያ ጥምጥም መልስ ርመስጠት። ንግግሩንም በመቀጠል

እንተ ሁሉም ነገር የሚገርምህ ሰው ነህ ። እኔ ደግሞ ሁሉም ነገር የተደገመ እንጂ አዲስ አይደለም የምል ነኝ። በመሆኑም ሰብሊ አንተን መጥታ ስለ እኔ ብትነግርህ ወይም ብትጠይቅህ አብረሃት ከመገረም የበለጸ መልስ ስለማትሰጣት ሲጀመርም አትጠይቅህም አለው።

አሁንም ማለት የፈለግኩውን ለምን በቀጥታ አትናገርም? ሲል ከብሩ በድጋሚ ጠየቀ።

ማለት የፈለግኩት እኮ ይገባሃል፤ መቼ ነው ሰውሲት ስለ መጓዝ የምትነግራት? ሲል ጠየቀ ደስታ ጭውውታቸውን የሚገባ መልስ በማስያዝ።

እንዳልነገርኳት በምን አወቅህ?

እሱን ተወውና ቁም ነገሩን መልስ፤ መቼ ነው የምትነግራት? አሁንም ደስታ ጠየቀ።

ምን ብዬ ነው የምንግራት? ብሎ ከብሩ ጥያቄውን በጥያቄ መልስ።

እውነት እኮ ስላልተነገረ አይጠፋም ፤ ትላንትም ስላልተጠፈ አይረላም። ሁላችንም እኮ የትላንት ታሪክ ባሪያዎች ነን፤ ለመጓዝም ሆነ ለውሲት የሚገባቸው እኮ እውነት ነው አለ ደስታ።

ከብሩ በሃሳቡ ወደ ትላንት ሂዶ መፃዛን ሲያስብ ዛሬውን ይወጥሩልኝ፤
ወደ ትላንት ወዲያ ወደ ልጅነት ይሸሻል፤ ልጅነትን የመሰለ መሸሸሪያ
የት ይገኛል?

መፃዛ የልጅነት ልቡን በፍቅር ሸንቀራ ትታው ሂዳለች። በተሸነፈው
ልቡ ውስጥ የትዝታዋ ብርድ እየነፈሰ በመጠዝጠዝ ውቢትን እንኳን
ማፍቀሩን እንዲጠራጠር ያደርገዋል።

"የመፃዛ ደም በእጅ ነው" አለ ከብሩ "በእኔ ምክንያት መጥፋቷን ሳስብ
ከዚህ ሁሉ ቅዥት መቼ ይሆን የምባንነው? ብዬ አጠይቃለሁ። ምን
ብዬ ነው ለውቢት የምነግራት?" ሲል መልሶ ጠየቀው ደሳታን።

"የሆነውን፤ እውነቱን" አለ ደሳታ።

"እውነቱን እኮ እኔም አላውቀውም" አለ ከብሩ።

"ሃሰው አፅምሮ" እውነትን ያውቃል። ከሰሆነም እውነቱን ታውቃለህ።
እውነትን አሳመቀበል ከሰማወት ጋር አይያያዝም። ከዚህ ቀደም
ደጋግሜ እንደነገርኩህ፤ በጊዜው የሆነው እና ያደረገከው ሁሉ በጊዜው
ትክክል የነበረውን ነው። ምንም ያህል ብታሰብ ልትሰውጠው
አትችልም ነበር። ትናንትን በዛሬ አየመዘንክ ለምን ራስህን ትጎዳለህ?
ከዚያም አልፎ ደግሞ ውቢትን ለምን ትጎዳለህ?" ሲል ምክር ፣ወቀሳ፤
እና ጥያቄ በአንድ ሳይ አወረደበት።

"ውቢትን ልጎዳት አልረድክም" አለ ከብሩ።

"መፃዛንም ልትጎዳት አትረድክም" ነበር፤ ቢሆንም ግን ተጎድታለች።
መርሳት የሌለብህ ነገር ለመፃዛም ሆነ ለውቢት አንተ አፍቃሪያቸው
እንጂ ወላጅ ወይም አሳዳጊ አሳመሆንህን ነው" አለ ደሳታ።

"እንዴት? ምን ማለትህ ነው? እኔ መቼ አሳዳጊ ልሁን አልኩ?" ጠየቀ
ከብሩ።

"አላልኩም ግን ድርጊትህ የአሳዳጊ ነው። መፃዛ እኮ ምርጫ ክፍት፤
የወሰነችው እኮ እያወቀች ነው። አንተ ራስ ወዳድ የሆነክ

ራሳቸውን፣ መካከላቸው ብትሆን ከአንተ ያነሰ ራስ ወዳድነት የላትም።
የመረጣቸውን፣ የወደደችውንና ያመነችበትን ነው ያደረገችው አለ
ውታ።

ጌታም እኔ የተሻለ ማወቅ ነበረብኝ አለ ክብር።

ፊልን መውቀስ የሆነን መጥፎ አጋጣሚ እንዳልሆነ ለማስመሰል
የገገጥርበት ስሜት ነው። ራስህን መውቀስ ትችላለህ፤ ግን የሆነው
እነርሱ ሆኗል አለ ደስታ።

መብ የለችም ብዬ እንዴት ልመን? በዚያ ላይ ደግሞ ከአንድም
ዕለት ጥፋት ነው አለ ክብር።

በዚህ ትክክል ነበርን! ምናልባትም ሁለተኛ ላልከው ጥፋት እኔም
ከአንተ አኩል ወይም በላይ ተጠያቂ ነኝ። ዞሮ ዞሮ ይህን ሳታጠፋ
ከወቢት ጋር መቀጠል የለብህም አለ ደስታ።

ከምን? አለ ክብር።

መፃዕን የምወዳትን ያህል ውቢትንም አወዳታለሁ። ያም ባይሆን
ደግሞ ውቢት እንደ እንድ ሰው ስለንገኛበት ህይወት የማወቅ መብት
አለኝ አለ ደስታ።

እንዴት ብዬ ነው የምነገራት? አለ ክብር በመጨነቅ።

መርሳት የለለብህ ነገር ውቢት መፃዕን አታውቃትም። ስለዚህ አንተ
የሚሰማህ ስሜት አይሰማትም። ካልነገርኩት ግን መፃዕ በአንተ እና
በወቢት ፍቅር ውስጥ የማትጠፋ ጥላ መሆኗን አትርሳ አለ ደስታ
ተሳራም ፡ ሌላው ደግሞ እንድ ነገር አትርሳ ማንም አፍቃሪ
ሰውደደው ሰው የቀድሞ ፍቅረኛ ማወቅን አይረዳም። ለማወቅ
የሚጥረው እና የሚጠይቀው ግን ስለ ቀድሞ ፍቅረኛ ከማወቅ ይልቅ
አላማወቁ የበለጠ ሰላም ስለሚነሳ ነው። ስለሆነም ውቢት ስለመፃዕ
ዓቃውት ከሚሰማት ይልቅ አላማወቁ የበለጠ ሰላም ይነሳታል።

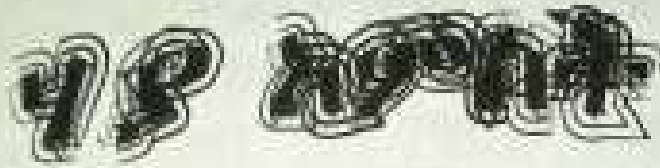
ከመን ይጨነቃል አክ አለ ክብር።

"ቀላል ቢሆን ኖሮ እኮ ይህ ሁሉ ባልነበረ ነበር። ከወቅቱ ጋር
አመኖርና ውቢትን ለማጥፋት ሌላ አማራጭ የለም" አለ ደክታ
በተቻለው መጠን ከብሩን ለማሳመን አየጣረ።

"በጣም ይከብዳል" አለ ከብሩ በአብላጫው ለራሱ።

"መኖር ከባድ ነገር ነው፤ ካለመኖር ግን ይሻላል" ሲል መለስ ደክታ።

ወይት ፊቷ እያበራ ቢሮውን በርግዳ ገባች።

ዝር ማንኳኒት መልመድ አቃተሽ በቃ አላት ኩባሩ ከመቀመጫው ተነስቶ እያቀፋት። ተጥለውም ዝጠዋት እንደዚህ ፍንክንክ ያደረገሽ ያንድነው? ሲል ጠየቃት።

ጥምራች አለችው ፊደላቱን እየረገጠች። አልፎ አልፎ እንደመሞላቀቅ ያደርጋታል።

ምን ተገኘ? አለ ኩባሩ የተቻለውን ያህል የጓጓ ለማስመሰል እየጣረ። ትምህርት ተፈቀደልሽ? አላት ዶሮ ባታልም ጥሪዋን ነው በሚል።

ዝታ የምስራች ከዚህ ውጪ የለም አይደል ለእንተ? አለች ውቢት።

እላ ምን አለ ብልሽ ነው። ከዚህ በፊት ያልሆነ ወደፊት የሚሆን ያንም አዲስ ነገር የለም አላት።

እስታን ለመሆን ስትጥር ኩባሩ እየጠፋብህ ነው አለችው።

እኔ ነገሩን ምንድነው? ሲል ጠየቃት።

እንዲህ በተላሉ የሚነገር አይደለም። ራት ጋጠዞችና እንግርሃለው አለችው።

ፊት መብላታችን አይቀር፤ ለምን አትነግረኝም አላት።

"በአፍቃሪነት ረገድ የኋላ ቀርባት ተጠናውቶሃል። ልትታገለጩ ይገባል። እሁን ለማንኛውም ወደስራ ልሂድ በኋላ እነግርሃለሁ።" አይሆን ደስ የሚል ነገር ነው" ብላ ወደ መጣችበት ተመለሰች።

"ለማንኛውም እንኳን ደስ ያለሽ አላት።

ውቢት ከቢሮው ከወጣች ሰዓት ጀምሮ ቀኑን ሙሉ ምን ይሆን ያስደለቃት በማለት ሲያወጣና ሲያወርድ ነው የዋለው። ውቢትን ከሚወድድበት ምክንያት አንዱ ለመደሰት ቅርብ ነች ብሎ ስለሚያምን ነው። ሀይወቷን የምታይበት ዐይን የቀለለ ይመስለዋል። በመሆኑም "የምስራች" አለ ስትለው ማሰብ የቻለው የተለመዱ ምክንያቶችን ነው። ወይ የትምህርት አድል አግኝታለች አሊያም ወደ ውጭ ሃገር ልትሂድ መሆን አለበት ብሎ ደምድሟል።

እሱ ደግሞ በአንፃሩ ለመደሰት ሩቅ ነኝ ብሎ ነው የሚያምነው። በመሆኑም ውቢት ልትነግረው የምትችለው የምስራች እሱን ሲያስደስት የሚችልበት ሊጋጣሟና ሁኔታ ሩቅ መስሎ ነው የሚሰማው። ስለዚህ ቀኑን ሙሉ እንዴት የደስታዋ ተካፋይ መሆኑን ሲያሳያት እንደሚችል በማቀድ ላይ ዋለ።

እንዳንድ ጊዜ ይህንን ያህል የትርጉም መራራት የሚፈጠረው ወንድ ና ሴት በመሆናቸው አድርጎ ይወስደዋል። ይህን አስተሳሰቡን ለገዙ ሰው ደፍሮ አውርቶት አያውቅም ስለሚፈራ። "ሴቶች ለደስታ እና ለሰሜት ቅርብ ናቸው" ብሎ ቢናገር በሴቶች መብት ተቆርቆሪ ጥቂት ሴቶችና ወንዶች ሊደርስበት የሚችለው ትችት ያስፈራዋል። በመሆኑም ሃሳቡን አውጥቶ መናገር አይደለም መላልሰ ማሰብን እንኳን አይደፍርም። ሰው መተቸትን ሲፈራ ለጊዜው መናገሩን ቆይቶም ከነአካቲው ማሰቡን መተዉ አይቀሬ ነው። እሁን ደግሞ በመኑ የማሰብ፣ የመመዘን፣ የመናገር ሳይሆን የመስማማት ዘመን ሆኗል። ለመናገር መስረታዊ መመዘኛው መስማማት የሆነ ይመስላል። በመሆኑም ከቦሩ ውቢት በምትነግረው የምስራች አብሯት ለመደሰት ከራሱ ጋር በመስማማት ነበር ወደ ራት ቀጠሮው ያመራው።

አሁን ይህ ሊደርስ ጥቂት ደቂቃዎችን ቀድሞ ነበር። ሱሲ የተባለው ለሦስት አሉ ለብዙ የሚገኘው ምንብ ቤት ውስጥ ጥቂት ጥንድ ነበረችና በመስላቸው አሜሮች ሃበሻ ጣል ጣል ያደረጉ ፈረንጆች የሰጠው ተል። ከብሩ ወደ ውስጥ አልፎ አንድ ጥንድ የናፈቀች የጥራት ጥግ ላይ ተቀመጠ።

አስተናጋጁ ወደ እርሱ በመጠጋት "ምን ሊታዘዝ?" አሰኘው።

"ኔህ አመሽ" አላት ከብሩ ሊያርማት በመመኘት።

"ኔህ፣ እግዚአብሔር ይመስገን። እንደምን አመሽ" አሰኘው አቀራረቧን የግረፍ።

"ይመስገን። አስኪ ምን አይነት ወይን ነው ያላችሁት? አላት።

ጥንድ ውስጥም፣ የውጭም አለ" አሰኘ አስተናጋጁ።

ምን ምን አለ? አለ በዚያው ሰዓቱን ለመግደል በማሰብ።

ጥንድ ውስጥ ሁሉም አለ የውጭ፣ የደቡብ አፍሪካ አለ" አሰኘ አስተናጋጁ በቅልጥፍና።

የውጭ ጥንድ ያልሸው አንድ የደቡብ አፍሪካ ነው? አለ ከብሩ በማሸጋገጥ።

አስተናጋጁ እንደማፈር በማለት በትችቱ ተስማማች፣ የቤቱ አስተናጋጅ እንጂ ባለቤት አልመሆኗ ስህተት ተረስቷት።

ኧሌ ለምብ ውሃ ለምጭልኝ አለ ከብሩ ውብት ወደአርሱ ስትመጣ እየተመለከታት

"አንድነት ለምርባታል" አለ።

"ማን? አሰኘ አስተናጋጁ።

"ይቺ የምትመጣው ቀንጆ" አለ ከብሩ።

አስተናጋጁ "አሺ" ብላ ወደ ትዕዛዙ አመራች፤ እግረ መንገዱን የወብረትን ቁጥጥርና እየገመገመች።

ወብረት ከብሩ ከተቀመጠበት እንደደረሰች በተጥታ ከገፈሩን ስማው ተቀመጠች። ከብሩ ተደናግጦ ዙሪያውን ቃኘ።

"ከጉን እና ከጉን ያለው ግድግዳ ነው። አይዘህ" አሰኘው፤ ምንጩ ይኼን ያህል አልሰረቅክ" ብላ ቀጠለች።

"መስረቅ አሳመስረቅ ሳይሆን በአደባባይ ሊሆን የሚገባው እና የማይገባው ነገር ስላለ ነው" አላት ።

"ምን? መሳሳሙ ነው የማይገባው?" አሰኘው።

"አዎን! ባህላችን አይደለም" አላት።

"ባህላችን ምንድነው?" አሰኘው።

"ጥገል ጉዳዮች በግል ቦታ ነው መሆን ያለባቸው" አላት።

"እኔ እንኳን አይመስለኝም። ባህላችንም ሆነ ሃይማኖታችን በአደባባይ መሳሳምን የሚከለክል አይመስለኝም" አሰኘች።

"እንዴት ባዘነሽ?" አላት።

"የባህላችንም ሆነ የሃይማኖት አስተምህሮት የሚከለክለው ከጋላቸው በፊት ያለውን ነው እንዲ ቦታውን የሚጠቅስ እንቅፅ ያለው አይመስለኝም በማለት አብራራችሁት።

"ዛሬ ዞሮ ያው ነው" አለ ከብሩ ባለመረታት።

"ያው አይደለም። በአደባባይ መሳሳምን መከለከል በድብቅ መሳሪያ መፍቀድ ተብሎ ሊተረጎም አይችልም። የኛ ችግር ደግሞ በአደባባይ መሳሳሙ ሳይሆን በድብቅ መሆኑ ነው። ባህልን ማክበር ተዘቢ ቢሆንም ባህል ግን መደበካቸው ሊሆን አይገባውም" አሰኘው በሙሉ ራስ መተማመን።

እኔ ባዘዘ ልማዊት ደስታ ሆነኝ የለም እንዴ" አለ ኩባሩ በጥምር
አሳማችንን በመቀላቀል አድናቆቱን እየነሳሰብ፡፡

የምራጉ ነው ባዘዘ፤ መቼም እንድ መቶ ሚሊዩን የሆነው በአደባባይ
ተሰራውን አይደለም፡፡ የምናደርጋቸው፡፡ ግን የማንናገራቸው ባዘ-
ተዋች በባህል ሽፋን የሚሆኑ ናቸው፡፡ እንድ ሀዘብ ባህል ሊኖረውም
ባዘትን ሊያከብረውም ይገባል፡፡ ያ ማለት ግን ባህሉ ቋሚ ነው ማለት
አይደለም፡፡ የሚለው ግን እንደ፤ ባህል እኩ የመጣው አብሮ ከመኖር ነው
እንደ በግልጽ አይደለም፡፡ በዚያ ላይ ደግሞ ቅድም እንዳልሁህ
ባዘትን ከሆነ እንደእውነቱ ነው ማክበር ያለብኸ" አለችው፡፡

ምን ለማለት ነው?" አለ ኩባሩ፡፡

"ባዘትን ማክበር ከፈለክ ቤትህ ውስጥ መኝታህ ላይም ልትሰመኝ
አይገባም፤ ምክንያቱም ሚኒስትሩ ስላልሆነክ፡፡ በቃ አልቀ፡፡ አለበለዚያ
አስመሳይ የባህል ተቆርቆሪ ከመሆን የበለጸ ፋይዳ የለኸም ማለት ነው፡፡
እኛን ደግሞ የሰለቸን የአስመሳዮች ወረራ ነው" አለችው፡፡

ኩባሩ "ሃ...ሃ...ሃ" ብሎ ሳቀ፡፡ ውቢት ግን ገጥሯት በመቀጠል

"እውነቱን ነው! አስመሳይ የዓገር ተቆርቋሪ፤ አስመሳይ የታሪክ
ተቆርቋሪ፤ አስመሳይ የቢሮ ሃላፊ፤ አስመሳይ የዓይማኖት መሪ ና
አስመሳይ የዓገር መሪዎች ናቸው የሰለቸኝ" አለችው፡፡

"እንዴ! በጣም ተማረኻል" አለ ኩባሩ እንደዋዛ ያነሳው ሀሳብ መከራናን
በማስተዋል፡፡

"እኔም ተማርሪያለሁ፡፡ ለምን አልማረር? እውነት እኩ መድረሻ ሆኗል
መኖሪያ መሆኑ ተርቶ፡፡ ይህ እንዴት አያማርርም? እውነት አንድ ቀን
ይመጣ ይሆናል እያሉ መኖር እንዴት አይሰለችም ትላለኸ?"

"ልክ ነኝ ያሰለቻል" አለ ኩባሩ፡፡ አስተናጋጂ አምቦ ውሃውን አምጥታ
ስትከፍትሉት እየተመሰከተ፤ ውቢት ወደ በሳል ሰውነት እየተሸጋገረች
ነው ሲል አለበት፡፡

"ምን ልታዘዝ አለች?" አስተናጋጁ ፊቷን ወደ ውቢት መልሷ።

"ሰኒም አምቦ ውሃ አምጥልኝ" አለች ውቢት ወደ ሄመረችው ጨዋታ መመለስ በመፈለግ።

"ምንው ዛሬ በደሀና?" አላት ክብሩ ያለውትርዋ ከሰፊ መልስ አምቦ ውሃ ማዘዝን በማስታወስ።

"መጠጥ አልጠጣም" አለች ውቢት

"ከመቼ ጀምሮ?" አለ ክብሩ

"እንዴ ስህጻን እትጠፈፈ፤ ሳልጠጣ ደግሞ ለምን?" አለች በፈገገታ።

"እንዲህ በተላላ በምክር ትመለከታለሽ ብዬ አላስብኩም ነበር" አላት እሱም እያሸፈ።

"ዋናው መጥከር ነው" ብላ ነግግሯት በመቀጠል "ምን ወደ ትድመ ወሬ እንመለስና በጣም አሳዛኝ ነገር ነው እየሆነ ያለው። በመነ አስመሳይነትና ሰለኔ ብቻ ማለት የናገረች ሆኗል። ለሁን እኔ በጣም እየተፀናናሁ ያለሁት በሌላው ቦታ እንደሚታየው ያለ አስመሳይነት በሀመምተኞቹ ላይ ስለ ሌላ ብቻ ነው" አለችው።

"መጀመሪያ ራት እንዘዝ እና እናውራ" አለ ክብሩ የመጠጠትን በማስታወስ።

"ደስትሽ እና ሰብሊ ይመጣሉ ተጥሪያቸዋለሁ" አለችው።

"አረ፤ ሳትማከራኝ? አለ የውሽት እየተከፋ።

"ምን ምክር ይፈልጋል። ለሁሉ ነገር ተመክሮ እንዴት ይሆናል? መድረር እኮ ነው የጠፋው? መክፈዳት? ለምክርበት ሰገል እኮ ነው ነገር የሚሰላሸው" አለችው።

"እንዴ ዛሬ የምንድነው ነገር? የምስራቹ ይሄ ነው እንዴ?" ሌላ ጠየቃት ክብሩ ።

ነገሩት።

ጋራምህሩ ደቀመዝሙሩ አንደሚባለው ተረት፤ ከደስታ የተሻለኝ አለባቢት መሆንሽን ለማስመረት፤ እሱ ከብሩ

ኢሆን ይቸላል አሁን ደስታ ለምን እንደሚጠይቅ እና የልቡን እንደሚናገር በደንብ እየገባኝ ነው። አለችው ቀልዱን ወደ ቀም ነገር በመገፋት።

“እምን ይመስልሃል?” ሲል ወደቃት ከብሩ ለመልሱ በመታዘት።

“እስሰለቸው ነው። ሌላ ምንም ምክንያት ሊኖረው አይችልም” አለች

ምኑ ነው የሚሰለቸው?” እሱ ከብሩ

“ይኸው፤ አንተን ማስረዳቱ ራሱ እያሰለቸው ነው። እንኳን እሱ እኔ እንኳን አንተን ማስረዳት ይሰለቸኛል” አለች

“አረ ተይ ተይ ፍልስፍና ቃልተባባሪና በጊላ እንዳትቸገሩ” አላት

“እምን እቸገራለሁ። ነገርኩህ እኮ ማስመስል መኖሪያ በሆነበት ሃገር ውስጥ መቸገር የለም። ካለቀብኝ ያው ከብዙሃን ጥቂቶች ጎራ መቀላቀል ነው”

“ብዙሃን ጥቂቶች....” እሱ ከብሩ ሙሉ በሙሉ ወደ ደስታ እንጋገር እየገባች በመሆኑ እየተገረመ

“ሃገራችን የብዙሃን ጥቂቶች ናት ወይም” ሆኗለች፤ ጥቂት የተማሩ፤ ጥቂት ያስተማሩ፤ ጥቂት የተመራመሩ፤ ጥቂት የታገሉና ጥቂት ያታገሉ ብቻ የሚገኙት፤ ብዙሃንን የሚነኩ በትሉ ሆኗለች፤ አለች ወቢት።

“ወይ ማሣ” እሱ ከብሩ የውቢት ደርሶ ተናጋሪና ጠያቂ መሆን የምሩን እየገረመው።

“ምን ወይ ጣጣ ትላለህ? እውነት አይደለም? “ሃገራችን” ብለን አፋችንን ሞልተን ሰንናገር በዙሪያችንና በአካባቢያችን ከምናውቃቸው እና የሚጠቅሙ ከሚመስሉን ሰዎች ውጭ መቶ ሚሊዩን ሰው መኖሩ ትዝ ብሉን ያውቃል? አያውቅም” ብላ ጠይቃ መለሰች።

“የሚጠቅሙን የሚመስሉን ሰትይ” አለ ክብሩ ከደስታ ጋር እንደሚያደርገው ውቢትንም በመጠየቅ አያፈላሰፋት።

“እውነት ነዋ። ጥቂት ሰዎች ጠቃሚ! ሌላው ዝም ብሎ የሚኖር እንጂ የጉርአችን ተሳታፊ አይመስለንም። ለመኖር የሁሉም ሰው መኖር አስፈላጊ እንደሆነ እየጠፋብን ነው። ይህ ደግሞ ያስፈራል ማናችንም ብንሆን ብቻችንን ለመኖር አልተፈጠርንም፤ አንችልምም” አሰች። ስታወራ እጇን አያወናጫፈች ነበር።

“ምንድነው እንዲህ በትጋት የምታስረድው? እሱ እኮ አይገባውም” አለ ደስታ እነ ክብሩ የተቀመጡበት ቦታ እስኪደርስ ድረስ አሉንም ከጊላ መኪና አቁማ የምትመጣውን ሰበሰባንም ያስተዋላቸው አልነበረም።

“ውቢት እንዴት ነሽ?” ብሎ “መተያየት እኮ ጠፋ” አለ፤ በጭንቅላቱ ለክብሩ ሰላምታ አየሰጠ፤ ክብሩም አፀፋውን ጭንቅላቱን ወደሰማይ ለመጣል በመሞከር መለሰ ።

“እሱ እኮ አይገባውም” የምትሰው ጉዳዩ ምን እንደሆነ እንኳን ሳታውቅ ነው እንዴት? አለ ክብሩ ደስታን ወደ ውቢት ንግግር ለመቀላቀል በመፈለግ። በንግግራቸው መካከል ሰብሰ ሁለቱንም ሰማ ከደስታ ን ስትቀመጥ ደስታ እጇን አንስቶ ትክክሉን እንድትንተራስ ጋበዛትና “አንድን ሰው እንደሚገባው እና እንደማይገባው ለማወቅ፤ ማወቅ የሚጠበቅብህ የጉዳዩን ምንነት ሳይሆን የሰውዬውን ማንነት ነው” አለው ደስታ።

“ከልቢህ?” አለ ክብሩ ።

እነሱን አሳምኖ ስለማውቅህ፤ ውቢት የምታስረዳህ ነገር አገራዊነቱን ነገሩን ሳልሰማ እንኳን መደምደም አችላለሁ" አለ ወሰታ።

ሰውን ከብሩ ነበር።

ንቢህ ቀደም ደጋግሞ እንደነገርኩህ አንተ የተደላደልክና የኮራህ ነህ። ጥወት የሚገባህን ሁሉ ያወቅኽ፤ ሌላ ሰው ሊመከርህም ሆነ ሊሰተምርህ የሚችል የማይመስልህ፤ ሌሎች ሊሰሙህ እንጂ ለትሰማቸው የሚገባህ የማይመስልህ፤ የምትለው እንጂ የምትባለው የሰው ባለክ የምታምን..... እያልኩ ልቶጥል ወይንክ ይብቃህ?" አለ ወሰታ።

"እረ ቢታኝ" አለ ከብሩ በመለማመጥ።

"ልክ ነህ! ቢቢቃህ ይሻላል። አንተ እኩ ያሁኑ ዘመን ደምበሮ መገለጫ ነህ" አለ ወሰታ።

"እንዴት?" አለ ከብሩ። ምንም ግንኙሪ በሱ ላይ ያተኮር ወቀላ ቢዘበኩም መጠየቁን አያቆምም።

ንቢህ እኮ አንተው አዋቂ፤ አንተ አባሻር፤ አንተ መሪ፤ አንተ ሁሉ ነገር የሆነክ የሚመስልህ ስለሆነክ፤ "የሰቱ ነው" አለች ውቢት ጣልቃ በመግባት።

"እይ ጥሩ ምጥማችኋል" አለ ከብሩ "ሰብሊስ ምን ትያለሽ?" አለ ትኩረቱን ወደ ሰብሊስ በማዞር።

"እኔም ተመልካች ነኝ" አለች ሰብሊስ።

"እንዴት? ለምን? አንድም ተሳተፈ እንጂ" አለ ከብሩ።

"እኔ እኮ ተናገረች። እኔ ተመልካች ነኝ አለች። ለምን አትተዋትም?" ጠየቀች ውቢት።

"እንዴ ትሳተፍ እንጂ" አለ ከብሩ።

"እየተሳተፈችሁ ነው" አለ ደስታ።

"እንዴት?" አለ ከብሩ።

"እንደተመልካች" አለ ደስታ።

ከብሩ እንደመሳት ብሎ "በቃ ይኼው ይበቃታል?" አለ።

"ተመልካችነትን መናትህ ነው እንዴ?" ጠየቀችው ወቢት።

"በጥራሽ" አለ ከብሩ።

"ተመልካችነት እኮ ትልቅ ሃላፊነት ነው" አለ ደስታ።

ሰብሰ የውቢት እና የደስታ አነጋገር ውስጠ ወይራ መሆኑ ቢገባትም በንጉሥ መግባት ባለመፈለግ የሚሆነውን ትክታተኝነት፣ በአርሳ ጉዳይና በሷ ዙሪያ ሲወያዩና ሲሟገቱ እየተገረመች።

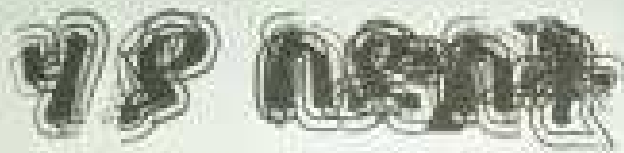
"ምን አይነት ሃላፊነት?" አለ ከብሩ።

"ትልቁ ህዝብ የመሆን ሚና እኮ ተመልካችነት ሆኗል። ብዙሃን ጥቂቶች ሲወሰኑልህ፣ ሲወክሉህ፣ ሲመክሩብህ፣ ሲመክሩልህ፣ ሲመክሩህ ዝም ብለህ ማየት አለች ወቢት።

"ዋናው ነገር እንቅፋት ባለመሆን መጣር ነው። ሌሎች እየኖሩ ስለሆነ፣ በመንገዳቸው ላይ የተደቀን እንቅፋት መሆን የለብህም። መኖር ከፈለክ ጥንን ይዘህ መመልከት ነው።" አለ ደስታ ሰውቢት ንግግር ድጋፍ በማክል።

"እሺ! እንዳላችሁ እኔም የማይገባውና የማይሰማውን ሁሉ ልወክል፣ ሰብሊም በህዝብነቷ ትነር፣ እናንተ ግን ልትባሉ ነው?" ሲል ጠየቃቸው ከብሩ።

"ህዝብ ልጆች" አሉ ሁለቱም በአንድ ቃል። በዚህ ጊዜ አራቱም ጓደኛዎች ከት ብለው ሳቱ የተመልካች ህዝብ ልጆች መሆናቸው ታውሷቸው።

ዘመናዊ ወብት፣ ሰብሰና ደስታ ሱሲ ምግብ ቤት ተቀምጦው ራታቸውን እየበሉ ሲጫወቱ ሰዓቱ እየሄደ መሆኑን ዘንግተውት ነበር። ልክ ከሞሽቱ 3:30 ሲሆን አስተናጋጁ "መውጫ ሰዓት እየደረሰ ሰላሆኑ ሂሳብ ትሰጡኝ?" በትል መየቀኝ ፈራ ተባብሮ ሰማለታ።

"አንዱ አንደዚህ መሽቷል?" አለ ደስታ።

ገዢ አንዷ የምስራቅን ንገሪን አለች ሰብላ ወደ ተሰባሰቡበት ጉዳይ እንዲገቡ በማበረታታት።

"አንዱ የምስራቅ አለ አንዱ? ታዲያ ከዚህ ወጥተን ሌላ ቤት እንሂዳለን" አለ ደስታ።

"ንገሪ ሳትሰማው?" አለች ወብት ።

"ምን ያደርግልኛል? የተደሰተሽው አንቺ! እኔ ባውቀውስ? ባላውቀውስ? ምን ይጨነቀኛል" አለ ደስታ።

"እውነቱን ነው" አለ ከብሩ "ዋናው አንቺ መደሰተሽ ነው" ብሎ እሱም ደጋፋን አሰማ። ቀደም ሲል የተደሰተ ማስመሰል እንዲያቅተው ያሰበውን በማስታወስ።

"ብሉ ነገር የለም እንደሚባልና ከዚያ የደሰደሰን እንዘናናለን አለች ሰብላ።

"አይ የሴት ነገር" አለ ክብሩ፤ እቶ አመልጠውና እንደፈራው ሃሳቡን አሳቦቀዋት።

"አይ የሴት ነገር ምን?" አለች ሰብላ ኮስተር ብላ። ደስታ ክብሩን ተወጣው በሚል ዐይን እያየ "ለነገሩ መውጫው ሰዓት ስለደረሰ ሂሳብ እንክፈል" ብሎ ከመቀመጫው ተነሳ። ሁለቱም ሴቶች ለደስታ ሃሳብ ምላሽ ባለመስጠት ክብሩ ላይ አፍጥጠውባታል። በዚህ ጊዜ ክብሩ እርዳታ እንደሚያሻው በማመን የደስታን ዐይን ተመለከተ። ደስታ ተማሪናው ቢገባውም ምንም ማድረግ ስላልፈለገ አዝናቦሁ በሚል መልክ የእጅ ምልክት ሰጥቶት ወደ አስተናጋጇ ሂደ ሂሳብ ለመክፈል። አስተናጋጇ ሂሳቡን ስትሰጠው አራት መቶ ዘጠና ብር ይላል፤ ደስታ ክብሩን ማስመለሷ ዘዴ ተገኝ ብሎ በማሰብ የሂሳቡን ወረቀት ይዞ ወደ ሰብላ በመመለስ "ሰብላ አራት መቶ ዘጠና ብር ነው፤ እኔ ይኼን ያህል ብር እንደሌለኝ ምስታችሁም ታውቃላችሁ" አለ።

ሰብላ ደስታ ማድረግ የፈለገው ቢገባትም ጉዳዩን በቀልድ ለማሰፍ ስላልፈለገች ከዐርሳዋ ውስጥ የእጅ ዐርሳዋን አውጥታ ሰጠችው። ብር አውጥቶ እንዲከፍል።

"እኔ ጋር አለ" አለ ክብሩ ወደ ኪሱ እየገባ።

"ግድ የለም፤ የተጠየከውን መልሰ። አይ የሴት ነገር ምን? ነዘር ያልኩህ" አለችው ሰብላ ድንገት ጥያቄው ተረሱቶት ከሆነ ብላ።

"ከረ ምንም አይደለም ሰብላ፤ እታክሪ" አላት።

"ምንም ካልሆነማ መልሰልኝ። የሴት ነገር መቼም ወራ መውደድ ነው ለማለት ነው?" አለችው።

"ከረ በፍጹም" አለ ክብሩ።

በህገ ወጪ ደስታ ሰላላሰቻለው “እንደሱ አይደለም” ክብር፣ አዎ ነው የሚባለው አለ።

እንደ ምን ነበረ? ታጥላኛለህ እንዴት? አለ ክብር።

እኔ በጥቅም። ሁለት ጥፋት እንዳይሆንበህ ብዬ ነው። የተናገርከውን የሳብ ማሰብህ ሳያንሱ መናገርህም ሳያንሱ እንደዚያ ብዬ አላሰብኩም ብህ እንዳትዋሸና ሌላ ትክብት ውስጥ እንዳትገባ ብዬ ነው” አለ ደስታ እንደምንም ነገርን ከጠጠረ ቁም ነገር ወደ ለዘበ ግጭት ለመቀየር በማሰብ።

ደግሞ ምን አስፈራሪ ይህን እኮ የሚያስብ እንተ ብቻ አይደለህም፤ በዚህ ወንዶችና ሴቶች በተመሳሳይ መልክ ያስባሉ፤ እያናገሩትም አንጂ። ሴት ልጅ ከወንድ ልጅ ታንሳላች ብለው የሚያስቡ ወንዶችም ሴቶችም ብዙ ናቸው። ችግሩ ያለው እንዲህ ብልን በማሰባችን ሳይሆን፤ ሴቶችና ወንዶች ሁሉም እኩልናቸው የሚለውም መመሪያ ላይ ነው።” አለ ችግሩን በማራዘም።

እሱ ምን ነው ችግሩ? አላች ሰብሰብ፤ ደስታንም ከመግንት ላለመመለስ በመዘጋጀት።

ችግሩ ያለው እኛ ሁላችንም የምንኖረው መመሪያን በማከበርና በመፍራት ስለሆነ የመመሪያው ውጤት ከዚህ ተቃራኒ የሆነውን ሃሳብ በአደባባይ እውጥተን እንዳንናገረውና እንዳንክራከርበት አንደን እንጂ ሃሳባችንና አመለካከታችንን እንድንቀይር አላደረገም። በመሆኑም መመሪያው የአደባባዩን ችግር ወደ ጓዳ ከተተው እንጂ አልፈታውም። የአደባባይ ችግር ጓዳ ሲገባ ደግሞ ይብሳል” አለ ደስታ።

“ቅድም እንዳልኩህ ነው” አላች ውቢት ሞግንናገራቸው ግን የምናደርጋቸው ብዙ ነገሮች እሱ ያልኩህ ይኼንን ነው። ስለዚህ አትፍራ ማሰብህ ችግር የለውም። ስብሊ ደግሞ ጠበቃ ብትሆንም አትከስህም። አይሆን።” አላችው በማሳናት መልኩ። ክብር ጥፋት ያጠፋ ህፃን ልጅ የሆነ መሰለው።

“ምስኪን! አይሆንም እኔ! አኖህ ሁሉ ተሳሰረ እኮ አለ ደስታ በከባድ
እያሾፉ ነሮ ዞሮ ሁላችንም የባህላችንና የአስተዳደራችን ነፃነትና
መሆናችንን አትበጋጋ። የቀደመውም ሆነ ያሁኑ አስተሳሰብ በየዘመኑ
በየቦታው ለሌላችን ለወንዶች አብሮ መኖር አስረገገ ስለሆነ ነው
የተፈጠሩት። ማን ያውቃል ወደፊት ሊገለጽም ሊመለስም ይችላል
ይሆናል። ይህን ሃሳብ ስታምነው፣ ለመኖርህ እንደዚያ ብለህ ማመንህ
ስለጠቀመህ ነው። እሁን ደግሞ ለመኖርህ ስትፈራው እንዲሁ መኖርህ
ለመኖርህ አስረገጠ ስለሆነ ነው። አስተሳሰብህና ንግግርህ እንደ ጊዜው
ካልተለወጠ መኖር ከባድ ነው።” አለ ደስታ ቀስ አድርጉ ጨዋታውን
ወደ ራሱ እምነት እየገብተው።

“አሁን ለማንኛውም የሌላችን እኩልነትና የክብርን ወንጋልንድነት
ለማረጋገጥ የደሰደሱን ንገሪንና ወደ መዝናናት እንሂድ። የመዝናኛ ቦታ
የተዘጋጀው ሰነድ ሊገለጽ ይችላል ስለሆነ አለ ደስታ። ብቻውን አያውቅ
መሆኑን አስተውሉ “እይመስላችሁም? ሌላችን ሌላ ጠየቀ።”

“እሱ ይመስለኛል። በዚህ ጉዳይ ግን በደንብ መነጋገር ያስፈልገናል”
አለች ሰብላ። አሁንም ነገሩ በቀላሉ መታለፍ የለበትም ብላ በማመን።

“እንዴ! ወደን ነው የምንገባለን? ይህ እኮ ሁሉም የሚደግፈው
መብት ነው። መንግስት እንኳ እንዲህ የመብት መስጠት አጥረት
ውስጥ ሆኖ እንደሌለ የሚሰጠው ግን የማያስጠብቀው መብት የሌላች
እኩልነት ነው።” አለ ደስታ።

“ግን ለምንድነው? የሌላችን እኩልነት መብትን ማስጠበቅ ለመንግስት
የሚከብደው” አለች ወቢት።

“እሱማ ቀላል ነው” አለች ሰብላ። “አንደኛ፣ መንግስት ሲት አይደለም።
ሁለተኛ፣ መንግስት የራሱን መብት ለማስጠበቅ ስለተወጣረ ለሌላች
ጊዜ የለውም” አለች። እያሾፈች ቢሆንም በተናገረችው
እንደምታምንበት ያስታውቃል።

“መንግስት ደግሞ ምን ሰብላዊ መብት አለው?” አለ ኩባሩ። ጉዳዩ
ከእሱ ላይ ወርዶ መንግስት ላይ ስላረፈ ደስታ እየተሰማው ።

“እኔም ግንክኪያ ባይኖር በዝምታ ታፍንህ ትሞት ነበር” አለ ደስታ።
የሚኖሩ እኛ የችግሩ ጣት ወደ መንግስት ሲቀሰር መፈታቱን
አሳውቀው።

“መንግስት እኮ ሰው ሆኗል አሁን” አለች ሰብላ። “ስለሆነም ሰብላዊ
መብትን በማስከበር ላይ ይገኛል።”

ገንዘብን? ጠየቀች ውቢት።

ገሰጠዋል መብቶች አንደኛውና ዋነኛው በህይወት የመኖር መብት
ነው ስለሆነም መንግስት ዋነኛ ትኩረቱ የመኖር መብቱን ማስጠበቅ
ሆኗል” አለች ሰብላ።

“ይቺ የመኖር ጉዳይ በእኔ አስተሳሰብ ለሰው ብቻ ትመስለኝ ነበር። ለኮ
መንግስት እና መንግስትን የመሳሰሉ ግፁዝ አካላትም የአለመኖር
ፍርሃት ተጠቂዎች ናቸው። ይዘርማል ሰብላ! አመጣሽው አካል።” አለ
ደስታ በከፊል በማድነት በከፊል በመደነት እና በማዳነት።

“እኔ የምስራቅን ገሪገና እንደሆነ አለች” ሰብላ።

“እርግጠኛ” አለች ውቢት። ያለ ምንም ቅድመ ማስጠንቀቂያ።

“ምን ምን ምን!.....?” አለ ኩባሩ።

ደስታ እና ሰብላ የምስራቅ የውብት ማርገዝ ይሁን የክብር መደንገጥ ስላልገባቸው ዐይን ለዐይን ተያዩ።

"እንኳን ደስ ያለሽ" አለ ደስታ ባልተለመደ መልክ፣ ፍርሃት በሚስተዋልበት አነጋገር። ሰብላ ከፊት ለፊቷ የተቀመጠውን ክብርን አፍጥጣ ትመለከተዋል። ከብርም በተራው ውብት ላይ አፍጥጧል። ውብት በገጽ ግራ በመጋባት

"እንዴ! እኔ እኮ ነኝ ያረገዝኩት፤ አንተ ብትሆን ምን ልትሆን ነበር?" አለች በውስጧ ግን ግራ የመጋባት ስሜት ነበር የተሰማት።

"ቢታ ዝም በይ!" አለ ከብሩ። ፊቱ እንደተናደደ ያስታውቅባታል።

"እንዴ! ምን ለማለት ነው?" አለች ውብት።

"ይህንን ነው የምስራቅ ብለሽ የምታወራው?" አለ ከብሩ።

"አዎ! ደስ ብሎኛል። አንተን አስፈቅጂ ነው እንዴ የምደሰተው?" አለች ውብት እሷም ወደንዴት እየገባች።

"እኔን አስፈቅጂሽ ያረገዝሽ መሰለሽ ታዲያ?" አለ ከብሩ።

"ምን ስለሆንክ ነው የማስፈቅድህ?" መለሰችለት።

"ጭራሽ?" አላት

“እኔ ተራሽ ምን በሰላም ነው? እስኪ ንገረኝ? አላባዛኸውም? ማን ነው እንተ ለመሆኑ ነው የማስፈቅድህ?” አለችው።

“አንዳንድ ትረፈላለች?” አለ ክብሩ የመጣለትን ። አፍ እላፈ የመናገር ልምድ እንደሌለው ያስታውቃል።

እራሱ ባለሀያ ተሰደባለች እንዴት ቢገባህ ክብር ነው! እንዲህ የምትነፈሳለህ ክብርህ ከዚህ በላይ ሊሸለም አይችልም” አለች ወቢት ።

“አሁንም እየሰደባለሁ ነው” አለ ክብሩ።

ገላታ ነው፤ ክብሩ ስድብ ምን እንደሆነ አያውቅም ለሳሰ” አለ በሆዱ።

“የትሰደብ ምን ልትሆን ነው?” አለች ወቢት እጇን ለቡጢ እንደማይታይት አያለች። ደስታ ጠረጴዛው ላይ ሳይገባ የቀረ በልምድ ውሃ የተሞላ ብርጭቆ ቀስ ብስ በማንነት ወደሌላ ጠረጴዛ ተንጠራርቶ አስቀመጠ። “በያንሰ ደም መፍሰስን ልከላከል እንጂ፤ የምራል ውድቀት በሐፍተኛ ደረጃ እየደረሰ ነው” ሲል አሰበ።

ምን? አለ ክብሩ እሱም አይን እንደሷ አያጠፈ። “ሊደላደቡ ባለሆነ ብቻ ሲል አሰበ ደስታ። ነገሩ ከበረደ በኋላ እንዴት ሊያሳፍር እንደሚችል በማሰብ። ስብስ የሚሆነው ሁሉ በህልሚ እየመሰላት ያልተጨፈነ አይናቸን ደጋገማ ለመክፈት ስትሞክር፤ ቅንድሷ ሸሽቶ ድርቅ ውስጥ ሊደበት እየሞከረ ይመስላል። ደስታ የሰበሰበ ፊት ሲያይ አይናቸ ከፊቷ ላይ ወልቀው ሳይወድቁ እጇን በትኩሻ ላይ የማድረግ ሊያንቃት ሞክረ።

ጌታ እረገጠሁ፤ ምን ይፈጠር? አለች ወቢት።

“ምን በይ ብዬሻለሁ ። ታሉን መስማት አልፈልግም።”

እራሱን ጉዳይ አልችው ወቢት።

ከብሩ ከመቀመጫው ድንገት ተስፈንጥሮ በመነሳት ወደብሩ አመራ።
እግሩ ከምግብ ቤቱ እንደወጣ፣ የውቢት ቀያይ ፊቶች እግሩ
ይዘንብባቸው ጀመረ። ደስታ እንባዋ ኩልል ብሎ መውረዱ ገረመው።
ሰብልን ሲያያት አሁንም እንዳፈጠጠች ናት። እጁን ከእሷ ትከሻ ላይ
እንስቶ ውቢትን ለማባበል ሊጠቀምበት በማሰብ ወደ ውቢት ትከሻ
ሲዘረጋ፤

“እንዳትነካኝ” አለች ውቢት በሲቃ። እጁን አየር ላይ እንዳቆመ ተወው።

“እንዳትነካኝ” አለች ውቢት በድጋሚ፤ ቢነሳት ግን ምንም እንደማትል
ታስታውቃለች።

“እናንተ ግን ምንድነው ችግራችሁ?” አለች ፊቷን ወደእሱ መልሳ።
ደስታ ገራ ገባው ።

“ምን ማለቷ ነው? እኔና ከብሩን “ግሳቷ ነው?” ቢል ራሱን ጠየቀ።
ለእሷ ግን የሚሰማት መልስ አልነበረውም።

“ምንድነው የምትፈልጉት? ምንድነው ደስ የሚላችሁ? ምንድነው
የምትወዱት?” ስትል ጥያቄዎች አወረደችበት። በዚያ ቅጠት ደስታ
ጥያቄዎቿን ወንዶችን ወክሎ እየተቀበለ መሆኑን በመገንዘብ የመመለስ
ሃላፊነት እንደሌለበት በማወቅ ተረጋጋ።

“እንደው ምን ይሆን ምኞታችሁ? እንደው ምን ይሆን ወንድነት?”
አለች ውቢት አሁንም። “አረ እንደው የእናንተ ጌታ ማን ይሆን? ሃይ
ባዶም የላችሁ? እግዚአብሔርንም አትፈሩ? ራሳችሁንም አትፈሩ?
እስኪ እሁን ልጅ ምን ኩፋት አለው? ሁላችንስ የልላ ሰው ልጆች
አይደለን?” አለችው ዐይን ዐይኑን አያየች ። ደስታ ራሱ ያስረዳትን
ሃሳብ እንደተናገረች በማሰታወስ ዐይኑን ከዐይኗ አሸሸ፤ የሚላት
አልነበረውም።

“እስኪ ሰውን ማክበርስ ምን ኩፋት አለው? በእንባቡ አልፈልጋለሁ
ቢልስ? ወንድ መሆን እንዲህ ነው? ደስታሽ መማርስ እንዲህ ነው?”
አለች።

እኔ ነበር አይገባኝም? እኔ ከሰው አንሳሰው? እኔ እንዲህ የምባል ጥያቄ ላይ ሌላው ለእኔ ነው? ውሳኔ በውስጥ የመጣውን ጥያቄ ሁሉ አውቃለሁ ነበር። እውነት ሴት ልጅ እንዲህ ናት? ተረግጣ መተባል? ይህ ልምን በእኔ አይደርስም ብዬ አሰብኩ? መከላከያዬ ግን ይዞ? ስለተግርኩ ያከባረኛል ብዬ ነበር? እኔ ሞኝ ነኝ? ቆንጆ አደርሳለሁም? ቆይታ እኔ ምንድነው ጥፋቱ? ሃሳብ እየተዘበራረተ ባት መጣ ነው።

ይህን አላቸው ብለው “ይሁን አሰብ። እኔ ማንን እና ነው ከፋ ጥይታቸውን? ምን ስለሆነው ነው ያመንኩት የማይሰሩት? ሌላው ህልወት የማሳልፍ?” ብላ ደስታን አላቸው። ደስታ በአዎንታ ተገብቷል ነቀነቀላት። እንግዲህ አንዳይረሰ ትግል ላይ ነበር። እንደቀን ያፍረትና ዓዘን ተቀብረው ሰውመውታል። ከዓዘን በላይ ግን ያፍረት ከደረጃው በላይ በመሆኑ፤ የከብር ዓይኖ በመሆኑ፤ በተለይ ግን ሰው በመሆኑ አረረ። ከፍተረት ዙሪያ ስህተት ፈቅዶና ፈልጎ ዘቅን የሚረዳው መሆኑ ተሰማውና አረረ። በይበልጥ ግን ዓይኛው እንዲህ በመረረ ዓዘን ውስጥ ሆኖ እሱ ምንም ብሎ፤ ምንም አድርጎ፤ ከገደ ሊያወጣት አለመቻሉን በማወቅ አዘነ።

Scanned by CamScanner

ደስታ የሁለቱንም ሴቶች ቦርሳ በመሸከፍ ከጋላ ተከተላቸው። በሰብላ መኪና ከፊት ደስታ እየነሳ ከጋላ ሰብላ እና ውቢት ተቃትፈው ወደ ሰብላ መኖሪያ አቀኑ። ውቢትን በዚህ ሰሜት ውስጥ ሆና ለባቻዋ ቤቷ መተዉን ሰብላም ደስታም አልፈለጉትም።

ደስታን መኪናው ውስጥ ያለው ፀጥታ ከመኪናው ውጭ ካለው ጨለማ ጋር ተደባልቀው በከፍተኛ ሁኔታ ደበቁት። ከፀጥታ በላይ ምን የሚያስፈራ ነገር ይኖር ይሆን? ሲል አሰበ፤ ሆኖም ግን ምንም ዓይነት ጨዋታ ለማንሳትም ሆነ ውቢትን በግንግር ለማጽናናት መሞከር እንደማያዋጣው አምኗል።

ውቢት አዝናለች አለ ለራሱ። ከብሩ ደግሞ ደንብሯል ። መፍትሄው ቀላልም ከባድም ነው። የውቢት ሃዘን ይመስላል። የሃዘን መፍላቂያ ጊዜ በመሆኑ። ችግሩ የሚበሰው የከብሩ መደንበር ነው። የደብዳቤ እስኪገራ ብዙ ነገር ሊያፈርስ እና ሊጽፈው ስለሚችል አያለ አያሰበ ከተጫጫነው ፀጥታ ከራሱ ጋር በማውራት ለመውጣት ጣረ።

ከሰብላ ቤት ደርሰው ውቢትን ከሶፋ ላይ እንድትተኛ አመቻቸዋል። ደስታ እና ሰብላ ከሰብላ መኝታ ላይ ለማረፍ ገዙ። ክጥቂት ደቂቃዎች በጋላ ደስታ የውቢትን መተኛት ለማረጋገጥ ሲመለስ፤ “ዎልጥ ያለ እንቅልፍ ውስጥ ገቢታ ሲያያት ተገረመ። ወደ ሰብላ መኝታ ከፍል ሲመለስ ፊቱ ላይ ያየችውን መገረም በመረዳት፤

“ውቢ ሞት እንኳን ቢመጣ በእንቅልፍ አትጨክንም አልችሉ።

“አየጌት እኮ” አለ እሱም በመስማማት “ይገርማል ግን የቅድመን ላይ እኮ በዚያ ሁሉ ምራት ፤ ከእንቅልፍ ጋር እስከ ወዲያኛው የተቆራረጠ ነበር የሚመስለው። እንደሁኔታው መክረር እገባዋ በፋውንቲን መልክ ወደፊት ይፈጫል ብዬ ነበር የጠበኩት።” አለ።

“ጥንቱ ውቢ ምራት በሆኗ አትይገዝም። የተሰማትን ሁሉ ገዝገዝ አድርጋ ታወራና ከዚያ እንደቀደመው መቀጠል ነው። ነገ ታያታለህ ምንም እንዳልተፈጠረ ስትሆን። ለጌደኛህ ግን አልቀሰት።” አለች ሰብላ እንደዋዛ አድርጋ የሚሆንውን እያሳውቀችው።

ትንሽ መደንበር ሲተወው ይመለሳል።" አለ ደስታ አሱም ጥንደኛውን
ሙተንበረ።

አደርላም ትንሽ ቀይቶ፣ አሁን ተመልሶ ቢመጣ እንኳን ከውቢት
ኛ ያለው ጉዳይ አክትሟል። አሱን አመነኝ አላችው በሙሉ
አርገበኝነት።

ዝግመግ ይከፀዳል። ዘዚህ በላይ ሰው በብዙ ይጣላል አይደል እንዴ?
ሰ

እሱ ግን ልጅ እንደዚያ ናት" አላች አሁንም ሰብል ንግግሯን
የጠርገላ ሕገ ቅድም ደንግጦ የቀረሁት እኮ በፀቡ ሳይሆን
ገንጽታቸው ደንገት እያከተመ መሆኑ ዱብ ሰዳ ሆኖብኝ ነው።"

እደመርም ዱብ ሰዳ፣ ሲያልቅም ዱብ ሰዳ ነው በይኛ አላት ንግግሯን
የጻፈች።

ጥግይተሰርበት ነገር እንደሆነ እያወቀህ ለምን ትቀልዳለህ? አላችው።

ግን እርርግ ሲጨገቱት እኮ ነው የምቀልደው" አላችው።

ዓይኖች ግን ምን ሆነህ ነው እንደዚያ ሲካረሩ ዝም ያልከው?" አላችው።

ግን ግለት ነበረብኝ?" አላችው።

እኔ እንጂ። የሆነ ነገር ብለኸ አታብርደውም ነበር?" አላችው።

ምን እወደዋለሁ?" አላችው።

እንዴት? መሆኑቸው።

ጥዕድ ነገር አይደለም እኮ" አለ።

እደግጥላቸውት ነበር ግለት ነው?" አላች በመገረም እያላችው።

ዓይኖች ግን ምን ሆነህ ነው እንደዚያ ሲካረሩ ዝም ያልከው?" አላችው።

እደግጥላቸውት ነበር" አለ ደስታ ነገሩን አቅልሎ።

“እንዴት?” አለች።

“የከብሩ ችግር ውብነት እይደለችም፤ ማርገዚም እይደለም” አለ።

“ታዲያ ምንድነው?” አለች ግራ እየገባት።

“ከብሩ ልጅ እይረዳለሁ” አላት።

“ለምን? እይወድም?” ጠየቀችው።

“ቡጣም ይወድ ነበር” አለ።

“እና ታዲያ የሚወደውን ሲያገኝ ለምን ይደነብራል አለች?” ሰበሰበ።

“የወደደውንም፣ የሚወደውንም ከዚህ ቀደም ስላጣ ይፈራል” አላት።

“ምንም አልገባኝም” አለች ሰበሰበ።

“ከዚህ በላይ አልነገርኸኝም” አላት።

“ለምን?” ጠየቀችው።

“የኔ መብት ስላልሆነ” አላት።

“እሺ ግን ታዲያ ቅድም ለምን አላበረድከውም?” አለችው።

“ምንም የጋለ ነገር ሳይኖር እንዴት ይበርዳል? የተጣሉት እኮ የተለያዩ ቦታ ላይ ሆነው ነው” አላት።

“በናትህ እኔ ደክሞኛል። አታወሳክብብኝ፤ ካስረዳኸኝ አስረዳኝ አለችው” በመማፀን አይነት።

“እሱ ድሮ ላይ ሆኖ፤ እኔ ደግሞ ዛሬ ላይ ሆኖ ነው ሲጣሉ የነበረው፤ ስለዚህ ነገሩን ማብረድ አይቻልም ነበር። ለዚያ ነው ምንም ያልሞከርኩት” ሲል አብራራለች።

“እሱ ድሮ ላይ ምን አለ?” አለችው።

እኔን አልገርሽም አልቡሽ እሱ አላት።

በእኔ ላይ በላንተ መካከል እሱ የሚከሰት መደባደብ መጥፎ የለበትም።
 እየሆነ በዓቅር ሊታላ የሚከሰት ለማወቅ በመገንታት።

በመከላከል ምንም የተደበቀ ስላለ ምኑን አብረን ጥርነው? ያው
 ሆኖ እሱ ተሰለፈን ማለት ነው። አላት በመመደባት ላለመገባት
 በመባል።

እሷ ነህ መቼም። በል ደሀኝ አደር አልችና የራስጌዋን መብራት
 አበቁች።

እልታሽ ደረሰ መጥቼ ምንም አታስተናግድኝም? አላት ደስታ በቀልድ
 መላክ በላካልኝ ብሎ በማሰብ።

እርሷ ተኛ። ነው። እዚህ ማደርህ ሲያንስ ደግሞ ሌላ አማረህ?
 አቸው።

ነውስ እንግሳ አለማስተናገድ ነው። አላት።

የሆነ... እንተም ደግሞ አንደኛደኛህ ብትደነብርስ በኃላ? ነመን
 ሌላ። ትራላ ምን አለኝ ወዳጄ። አለችው።

እኔ ዘዘ እግዚር ይይልህ! ባንተ የተነሳ በሚሰትህ የወንዶች ሁሉ
 ገልተባይ ሆኜ ማምሽቴ ሲያንስ! በሚሰቱ ደግሞ የአዳር እንደራዬን
 መሳሰልኝ ብሎ አማረረ።

"እናንተ አትነሱም እንዴ?" የሚል ድምጽ ደስታንና ሰበሰብክ እንቅልፋቸው ቀስቀሳቸው።

"ውይ ውይ ሰዓት ደረሰ እንዴ?" አላች ሰበሰብክ አይናቸን እያልኩት።

"አይ ገና ነው። አቤት ላይ ልብሰ ልቀደር ብዬ ነው፤ ሰራ እንዳይረፍድብኝ" አላች ውቢት።

ደስታ የውቢትን ንቃት አይቶ ተገረመ። ማታ ያን ሁሉ ሃዘንና ምረት ያስተናገደች ቀርቶ ዘና ብላ ያደረች ነው የምትመስለው። በአገራዊት ውስጥ ስለሆነ ለወትሮ ጨዋታ የሚያመርተው እንደበቱ ከድቀታል። የጨዋታ ችሰታ አደረገች እኮ ይቺ ልጅ አለ ለአራሱ።

"በአገራችን ላይ ማታ ስለረበሸችሁ ይቅርታ። እና ደግሞ ለትብብራችሁ አመሰግናለሁ" አላች በፈገገታ።

"ምንም ችግር የለም። ባደኛ ለመቺ ነው ስታለቅሽ ዐይን ዐይንሽ ካላየን አላች ሰበሰብክ በቀልድ።

"ቀውጢ አደረኩት አይደል?" አላች ውቢት።

"ኛጤስ እንዴ ዘ'..." መሳሰሉት ሰበሰቡ።

ምን ለደርግ ብለሽ ነው? ስንት የተጠራተመ ምራቱን እኮ ደስትሽ ላይ
እጦርነት? አለች ውቢት አሁንም እየሳቀች።

እንደ የወንዶች ብሄር ተወካይ የነበረው እሱ ነዋ" አለች ስብለ የደስታን
ጭር በቀልድ እየዳበሰች።

እረ አለቡ! እዚሁ ነኝ አሁንም" አለ ደስታ።

ይህ ግን ደስትሽ እዚህ ግባህ እንዴ?" ስትል ደስታን ነገር ፈለገችው
ውቢት።

እድሜ ላንቺ! በአንቺ ስብብ ቤቷ አስገባችኛ" አለ።

"እዚህ በዚያ ሁሉ ምራት መሃል እንኳን ሆኜ ውስታ ውዳሃለሁ"
አለችው ውቢት።

ገብሰ አስገባችሁ (እንክብካቤ ግን የለም" አለ ደስታ ጦም ማድረግ
በማመልከት።

"ውይ ምነው አለች?" ውቢት ወደ ስብለ እየተመለከተች።

"እንዴ! እንቺን ሆኖ በአሳት አይመዛወትም (ያውም ከጎደኝው ጋር "
አለች ስብለ።

"እሱን ተይው ባዘሽ! ደስትሽ እኮ እራፍ ሰው ነው" አለች ውቢት።

ደስታ ከወገቡ ቀና በማለት ውቢትን ከተንጫ ላይ ሳማት።

"ምነው? ሽልማት መሆኑ ነው ስለተሞካሸህ?" አለች ስብለ የሽመጥ።

"በፍፁም! እንዲህ ተመልሳ ሳያት ደስ ስላለኝ ነው" አለ ደስታ። ውቢትን
ወደቀድሞው ተጫዋችነቷ ተመልሳ ስላያት ከልቡ ደስ ብሎታል።

"እረ ልሃድ ሳይረፍድ" አለች ውቢት።

"ቆይ አባረን እንሂድ! በዚያውም እናወራለን" አለ ደስታ።

“ይህውልህ ደስትሽ፤ ምንም የማወራው ነገር የለም። ክብር የመሰሰውን መርጧል። እኔም እንዲሁ። ሌላ ምንም ውይይት አያስፈልግም አለችው።

ሰብላ “ማታ እኮ ነግራሃለሁ የውቢት በእንቅልፍ የሚወጣ ነው ብዬ። እንዳንድ ጊዜ እኔን ብትሰማ ይጠቅምሃል” አለች።

“እሺ እንቺንም አሰማለሁ። እንቺንም ስለከብሩ አላነሳብሽም ብሉ ከአልጋው በመነሳት ልብሱን መልበስ ጀመረ።

ውቢት “ደስትሽን ያለልብስ እይቼው ስለማለውት አፈርኩ” አለችና ወደ ሳሉን ሄደች ።

ውቢትና ደስታ ከሰብላ ቤት ወጥተው በእግራቸው ጥቂት ከተጓዙ በኋላ በታክሲ ተሳፍረው ወደ ውቢት ቤት አቀኑ። ውቢት እቤቷ የቆይታ አፍታም ሳትቆይ ልብሷን ተፋረችና ተገደበች ወደ ስራቸው አመሩ።

ደስታ በመንገዱ ላይ የጠለቀ ሃሳብ ውስጥ ገብቶ መባባስ ጀመረ። ማታ የሆነውን እስቦ፤ ውቢት የተናገረቻቸውን ነገሮች ለማስታወስ ሞክረ። ከውቢት ጉጥጥ የተረዳው እንደ ነገር ቢኖርና ከአሁኑ ከውቢት ሁኔታ ጋር የተገጣጠመበት ሃሳብ ውቢት እንደዚያ ምርር ብላ የተናገረችው እንዴም ነገር ስለራሷ እንዳልሆነ ነው። ውቢት ያማረረችው ስለባባሽ ሴቶች ነው። ለመኖር ወንድን መጠጋት ግድ ስለሆነባቸው ሴቶች። ውቢት አርግዛቸዋል፤ ልጅ ብቻዋን ለማሳደግ የሚያበቃት የትምህርት፣ የችሎታ፣ የገዢና የሁኔታዎች ሁሉ መመቻቸት ስላላት ከብሩ መኖር አለመኖሩ ከሚጨምረው የዕለት ተዕለት ኑሮ ቅመም ውጪ ለመኖር የሚጎድልባት እንዳትም ነገር የለም። የተሰማትና የሚቆጠቱት ግን የቤትነቷ መጠቃት እንደሆነ ፍንትው ብሉ ታየው።

ዓለም የወንዶች ናት። የወንዶች ሆና ግን አልተፈጠረችም። ወንዶች ባሉ ሆነው ሚስትን ይገዛሉ፤ አባት ሆነው ልጆችን ይገዛሉ፤ መሬት ሆነው ሃገርን ይገዛሉ፤ እንዲህ እንዲሁ ሆኖ የፈቀደላቸው ማንው?

ለተቸነሰ ለመጨረታና ለመገዛት፣ ለመከላከልና ለመጣል የዳረጋቸው ጥገናው?

መኖር ትልቁ ትግል በህይወት መቆየት። መኖር ብዙ ነገርን ግድ ይላል፤ መተንፈስን እንደሚያውቅ ሰው አለመተንፈስን ይማራል፤ መብላትን እንደሚያውቅ ሁሉ ምንብ ተከልክሎ በርሃብ እንጋ ይገረፋል፤ የሰጋነት መልካም ፈገግታ በጎልማሳ ሽንገላ ይተካል፤ የእንቅስቃሴ ራሜ በበላይ ፍላጎት ለንም ይመራል፤ ልጅነት ሕላ ጋር በመኖር ይጠፋል።

ወቢት ብትማረር ምን ይገርማል? የእንዲት ሴት ስቃይ ወይም ደስታ ለብዙሃኑ ምን ነው? ለብቻ ነፃ መውጣት የሚባል ነገር ከወዴት ይመጣል?

ወንድ በመሆንና ሴት በመሆን መካከል ያለው ልዩነት ከየት መጣ? መሰረቱ እንዳለው እንኳን ቢሆን፤ ወንድ ከሴት በተለየ ምድርን የመመላለስ ሃላፊነት አልተሰጠውም። በወንድና በሴት መካከል ስትልቅ ልዩነት አለን? ወንድ ወይንም ሴት መሆን፤ ከሰው ዘር መካከል ካሉ ትንንሽ ልዩነቶች አንዱ አይደለምን? ትንንሽ ልዩነቶች ገዝፈው ራሳችንን የተለየ አድርገን እንድንወድ ማድረጋቸው ተሰውሮብን፤ እንደምን ልዩነታችንን ስንቀጥር እንኑር? ልዩነታችንን መቁጠርም ባልከፋ፤ ራስ ወዳድነትም የተፈጥሮ ነው። ግን ራስን መውደድ ከሌላው ጋር ለመኖር ካልበጀን ብቻውን ምን ሊፈይድልን?

“ምን እያሰበክ ነው?” አለች ወቢት ደስታ በሃሳብ ሰምጦ መሄዱን አስተውላ።

“ከእንቺና ከብሩ ፀብ ተነስቼ! እንዴት ትንንሽ ልዩነቶች ግዙፍ ማንነታችንን እንደሚያጠፋብን እያሰበኩ ነው አላት።

“ትንንሽ ልዩነቶች ግዙፍ ማንነትን እንዴት ነው የሚያጠፋት?” ስትል በየቀኙው።

"እነሆ ትንንሽ ልዩነቶች የተፈጠሩት በሁለት ምክንያቶች ይመስለኛል። አንደኛው በአጋጣሚ ነው። ለምሳሌ ወንድ ወይም ሴት መሆን በአጋጣሚ እንጂ በምርጫ የመጣ አይደለም" አላት።

"ሌላስ? አለች ውቢት።

"የትውልድ ቦታም አጋጣሚ ነው። እናትና አባትም በአጋጣሚ ነው እንጂ በምርጫ የሚሆን አይደለም። በመሆኑም እነዚህ ያጋጣሚ ክስተቶች ማንነታችንን ብዙም ሊወስኑት አይገባም ነበር" አላት።

"እሺ ሁለተኛው ምክንያትስ?" አለችው።

"ሁለተኛው ጽንሞ ከዚህም የባለ ምክንያት የለሽ ቢሆንም እንኳን ቅሬታ ለብዙ ትንንሽ ልዩነቶችን ምክንያት ነው" አላት።

"እኮ ምንድነው?" አለች ውቢት

"ለመኖር የተዘጋጁ ልዩነቶች ለምሳሌ በፈርዖን-ማርሽብት ትምህርት ቤትና የትምህርት ቤት አይነት፣ የምትናረበት ሃዘርና መንግስት፣ የጓደኞቻችን አይነትና ብዙ በጠቅላላ የመሳሰሉት ትንንሽ ልዩነቶች ለመኖር ስንል የገባናቸው ናቸው።"

"እሺ" አለች ውቢት ወረውን እንዲቀጥል በማበረታታት።

"ለመኖር ስንል ገዢዎቻቸው እንጂ አልመረጥናቸውም። ስለዚህ በአጋጣሚ እና ለመኖር በተፈጠሩ ያልመረጥናቸው ልዩነቶች ተወጥረን ግዙፍ ማንነታችንና ስሙ መሆናችን እየጠፋ። እንዲያው ትንሹን ማንነት ይዘን ለመኖር ደፋ ቀና በማለት እንዋትቃለን፤ እይቻልም እንጂ የየዕለቱ ህይወታችንን እየተቀረጸ ብናየው ሁላችንም ለራሳችን በማዘን ለትሪ እንቀመጥ ነበር" አላት።

"እውነትህን ነው" አለችው።

"እነሆ እንቺን እንኳን ባትወስዷል፤ የምትወልዷው ልጅ ያላባት ለመወለድ አልመረጠም። እንቺም አልመረጥሽም። ያም ሆኖ ግን ልጅ

ወያኔ ልጅቱ ሲወለዱ ልጅ ሳይሆን ዲቃላ ነው የሚሆኑት፤ ዲቃላነት
የሌላ ምርጫ አይደለም። ነገር ግን አድሚያቸውን ሙሉ አልፈልግም
ጥቸውን አባታቸውን ፍለጋ ሲባክኑ ይኖራሉ። ቢሳካላቸውና ከህይወት
የሚሰባቸውን ቢያገኙ ዲቃላ ሆነው እንዴት እንዲህ ደረሱ ብሎ ሌላው
ይነታቸዋል፤ ባይሳካላቸውና ወድቀው ቢቀሩ ድርስ ዲቃላ ብሎ ሰው
ይነታቸዋል። ይህ እንግዲህ የሆነው ትላንት ማታ ነው።
የሚለደው ልጅ ግን አድሚ ልክ ይኖረዋል። አሁን ይህ ልጅ ኖረ
ነው የሚባለው? ልዩነቱን ስታስቢው ግን ያው ትንሽ ነው። በደነገጠ
እና ባልደነገጠ አባት መካከል ያለ ልዩነት ነው ትልቁን የልጁን ማግኘት
የሚጠነው ብሎ ንግግሩን አቆመ።

ወደ ስራ ቦታቸው እየደረሱ ነበር።

ሃያ ስምዕን

ደስታ ከውቢት እንደተለየ በተጥታ የሂደው ወደ ክብር ክፍል ነበር። እንደጠበቀው ክብር በጠዋት ጉብቶ መጽሐፉ ላይ ተደፍቶ አገኘው፤ ክብር ብዙ ጊዜ መሸሸጊያው የትምህርት መጽሐፍ ነው። ከራሱም ሆነ ከሰው ሊሸሸ የሚፈጠርበትን በጎ ያልሆነ ስሜት እዲህ ነገር በማወቅ የሚያጠፋው ይመስለዋል።

ሰው ከኑሮው ጋር ፊት ለፊት ሲገጣጠም ማድረግ ያለበትንና የሚኖርበትን የሚያውቅ ፍጥረት ቢሆንም፤ ለስሜቱ እና ለፍላጎቱም ተገዢ ነውና ሁል ጊዜም የሚጠበቅበትንና ትክክለኛውን አይረዳም። ሆኖም ስሜቱና ፍላጎቱ አላፈ በመሆናቸው ጊዜ ሲያልፍ የራሱ ህሊና ስለጥፋቱ ይሞግታዋል። ይህን መግት ደግሞ በቀላሉ መርታት አይቻልም። ምክንያቱም እውነት መቼም ቢሆን ከራሳችን የምንደብቀው ስላልሆነ።

በዚህ በራሱ ህሊና ከራሱ ህሊና ጋር የሚደረግ መግት፤ ማንም ቢሆን ከገንባው የማንነት አርክን መውረዱና ዝቅ ማሰቱ አይቀርም። ይህም በራሱ መመዘኛ ዝቅ ብሎ መገኘት ከበራቱ ወደ ከፋ ስሜት ይከታል። ይኸው የተለመደው የስሜት ተገዢነት ደግሞ መልሶ ስለሚቀሰቀስ፤ አሁን ለመጣው ስሜት መልሶ ሲሰጥ፤ የወደቀውን ስሜት በሌላ ለማንሳት በአንዱ መንገድ መቀበር የለው ባህሪ ይሆናል። በመሆኑም ክብር ከውቢት ጋር በተፈጠረው ሁኔታ ባጠፋው ጥፋት የተፈጠረበትን ስሜት መጽሐፍ በማንበብ ሊተካው ይገባል።

ቅንብ አንቀውቶ፤ ግታ የነበረው ከሃላው ከብሩ ይጠፋና በጠየቀ በለዋቂው ከብሩ ይተካል። እንዲህ እያለ ከራሱ ጋር ይጠብቁን በመግባት ሀይማኖትን ይገፋል።

እኔ እየራው ከመጽሐፍ ውስጥ ምን መልስ አገኛለሁ? አለው ደስታ። ምንም ሌላ ጠየቀ ከብሩ።

እኔም ባይ ቅለት እዚህ ሀክምና መሰሪያ ውስጥ ምን መልስ ይኖር ይሆን? ብዬ እያሉበት ነው" አለ ደስታ።

እኔ የሚባል ነገር እንደማልፈልግ ታወቃለሁ? አይደለም አለ ከብሩ። ምንም መልስ ደስታ።

ታዲያ ምን ይገርማል? አለ ከብሩ ደስታን አትከሮ እየተመለከተው።

መቼ ገረመኝ? አልገረመኝም" አለ ደስታ ምን እሱ መጽሐፍ ውስጥ ሰለገጥሁልኝ አልመረለሁም ምክንያት ስላልተሃፈ በጊዜ ልጅ ቱን ረገጠው ቀሰረዳት ይጠቅምሃል ለማለት ነው።

የገደነው የማስረዳት? ሌላ ጠየቀ ከብሩ። ሲናገር ቆጣ ቆጣ እያለ መጥን ደስታ አስተውሉ፤ የውቢትን መረጋጋት ሲያስታውስ ከከብሩ ቆጣት ጋር ስለተምታታበት፤

እንደ ተረት እስታወሰኝ" አለው።

የግ ተረት? አሁንም ቆጣ እያለ ነው የሚመልስለት።

ምሳሌ እያለ የሰንቅቡ ተንጣጣ የሚለውን" አለ ደስታ።

እሱ?

እሱ የረዘባቸው የምትወልደው የምታሳድገው እያለች አንተ የጠረጠርክ ብዬ ነው" አለ ደስታ።

"ይኼን ሁሉ ማድረግ መቻሏን በምን አወቅህ?" አለ ከብሩ አሁንም የመበሳጨት ምልክት አያሳየ።

"እላወቅኩም። እንዲሁ ከሁኔታዋ ሳያት እንደዚያ የሚሆን ስለመሰለኝ ነው" አለ ደስታ።

"ከዚህ በፊት መስሎህ ተሳስተህ ስለምታውቅ፤ አሁንም አይምስልህ" አለው ከብሩ።

ደስታ ከብሩ በነገር ሊወጋው እየሞከረ መሆኑን በመረዳት

"ሰማ ከብሩ፤ ለህይወትህ የሚጠቅምህ ዋናው ነገር ጠብህ ከማን ጋር እንደሆነ መለየትና ችግሩን መፍታት ነው" አለው።

"ስለዚህ?" ጠየቀው ከብሩ

"በእኔ እድታ ጠብህ ከእኔ ጋር አይደለም። ከጠብላችኋል ጋርም አይደለም። ከፈጣሪ ጋርም አይደለም። ከመካከ ጋርም አይደለም" አለው።

"እና ከማን ጋር ይሁን? ማን ቀረ?" አለ ከብሩ እነዚህ ቢገኙም ያልገባው በማስመስል።

"ይህን ያህል እንኳን አይጠፋህም። ግን ማወቅ ይህን ያህል ካንገህ፤ ጠብህ ክፉስህ ጋር ነው። ያንን መፍታት ይኖርብሃል" አለው ደስታ።

"ባልፈታውስ?" ሲል ጠየቀ ከብሩ።

ደስታ ከብሩ ጥፋት እንዳጠፋ ሲያውቅ ለአመክዝቱ በማይመች ሁኔታ ድርቅ እንደሚል ያውቃል።

"እዚሁ መጽሐፍ ውስጥ የሌለህን ችግር ለመፍታት እየሞከርክ ትኖራለህ" አለው።

"ማለት?" አሁንም ጠየቀ።

እንተም እንደሆነውችንና የሰራ ቦታችን የሌለን ችግር መፍታት ላይ ነው ትኩረትህ። ችግርን መፍታት የምትችለው መጀመሪያ ችግሩን ግልጽ ስትችል፤ በመተጠል ችግሩ የሚፈታ እና የማይፈታ መሆኑን መሆኑ ስትችል፤ ከዚያ ችግሩ የማይፈታ ከሆነ ከችግሩ ጋር እንዴት መሆኑ እንዳለብህ በማቀድ፤ የሚፈታ ከሆነ ደግሞ ፈተኸው ወደሌላ ችግር ምርመራ በማትናት ነው። ይሄው ነው" አለ ደስታ።

እና ምን ይሁን? አለ ኩባሩ።

ሞገም። እንደነበርኩህ እንተ ችግሩን እያወቅህም ቢሆን ለመፍታት ጥንቃቄነው የሌለን ችግር ነው። የኔን ምክር ክፈለግህ ችግርህ ከጥንት ማታ እስከ ዛሬ ጠዋት ባለው ጊዜ ውስጥ መፈታት ከሚችል ደ መፈታት የማይቻል ችግርነት ተሰውጧል" አለው።

ሞገ ለማለት ነው?" አለው ኩባሩ እንደመደናገጥ ብሎ።

ትናንትና የነበረብህ ችግር የውቢት ማርገዝ ነበር። በተለሉ መፈታት የሚችልም ነበር፤ ችግር ከተባለ በሌላ ፅደቃ። ዛሬ ግን ያለብህ ችግር፤ ውቢት እንተን ዐይንህንም ማየት አለመፈለግ ብቻ ሳይሆን፤ እርግዝናውም ቀጥሎ ልጅ መሆኑ የማይቀር መሆኑ ነው" አለው።

ገይኑን ማየት አልፈልግም አለችህ? ሲል ጠየቀ መልሱን ለመስማት በመጓጓት።

ገዢ ግምት ነው። በግምት ዙሪያ ብዙ ጊዜ እንደማልሳሳት ታውቃለህ። ስብሌ ያለህ እድል እሁን ከችግሩ ጋር እንዴት እንደምትኖር ማለብ ነው" አለው ደስታ።

እንዴት ላድርግ ግንአለ ኩባሩ። ከቁጣ ወደ ፍርሃት እየወረደ ነበር።

መገዢ። ለምን እንደደነበርክ መገዢ። በኔ ግምት፤ ትክክል ባትሆንም እንኳን በቂ ምክንያት አለህ ብዬ አምናለሁ። ውቢት ደግሞ ቢያንስ ከርቱን መረዳት የምትችል ልጅ ስለሆንች፤ ከዚህ በኋላ በፍጹም አባራክ ባትሆንም እንኳን እንዳትጠላህ ማድረግ ትችላለህ አለ ደስታ።

"እንዴት ዝም ብላ ታረገዋለች? ሲታማከረኝ?" አለ ክብሩ። በራሱ ዘረያ እየተሸከረከረ መሆኑ ሳይታወቀው።

"እንተስ አታርግኻ ብለህ መከረህታል? እንተ አብረሃት ስትተኝ ይህን አስበሃል?" አለ ደስታ።

"እሱማ ስሜት አይደለ...?" ብሎ ንግግሩን ሳይጥርስ ደስታ አቋረጠውና

"ስሜትን ለእንተ ብቻ የሰጠው ማን ነው?" አለው።

ክብሩ መልስ አልነበረውም። ጥቂት ሲያስብ ቆየና "ንን እኮ ስለምወዳት ነው" አለ።

"መውደድህን እንዲህ ከሆነ የምታሳየው፣ ቆሞ መቅረት ሲያገባህ ነው። ተመልሰህ ሀሳን ልጅ መደረግ ነው ያለብህ። ሁሉንም ማይሀን አሻሽለህ አንድታደግ አለ ደስታ።

"አታሹፍ" አለ ክብሩ።

ደስታ የአታሹፍ ማስጠንቀቂያውን ችላ በማለት "ከዚያ በተጨማሪ ደግሞ በእንተ ምክንያት የወንድ ዘር በሙሉ ሲወቀስ እና ሲገለጽ ስላመሽ ሁላችንንም ደቅርታ መጠየቅ አለብህ" አለው

"እንዴት?" አለ ክብሩ ፈገግ ብሎ።

"በእንተ የተነሣ የወንዶችን ሁሉ በደል በእኔ ላይ አወረደችው" አለ ደስታ እየተለደ።

"እሷ ግን እንዴት ናት?" አለ የውቢትን ደህንነት ለማወቅ በመፈለግ።

"በጣም ደህና ከመሆኗ የተነሳ፤ እንደ ቤት አብሬ ባላደር ጥሮ ትናንቅ የተፈጠረው መፈጠሩን አጠራጠር ነበር" አለው።

"ይሄን ያህል" ጠየቀ ክብሩ።

“ነፃነት ተናገረው በአንድ ጊዜ ማጥፋት መቻሉ ገርሞኛል።
እንዲሁ ቀይቶ የሚመጣ ነገር ከሌለ” አለው ደስታ።

“ይሄንኛል” ነበር የከብሩ መልስ።

“እሱን በጣም ይገርማል በአንድ ወገን፤ በሌላ ወገን ደግሞ ልምን
እየተጣራቸው ማሳያ ነው” አለው።

“ምንድን ነው የተጣላነው?” ጠየቀ ከብሩ።

“እነ ተናገሩት፤ እሷ በዛሬ ላይ የተመሰረተ ሀይወት እና እኗር
ነችሁ። ጠባቂህ አሁን አሁን የሚታየውን የህዝብ እና የመንግስት
ቆይ ነው ያስታውሰኝ” አለ።

“እንዴት? ጠየቀ ከብሩ።

“መንግስት ተናገረችና የትናንትን ችግር ይቀርባለች፤ ህዝብ ደግሞ
ዜ ላይ ቀድሞት ደረሰ። አሁን ሲጣሉ የህዝብ ችግር የዛሬ፤
መንግስት መፍትሄ የትናንት ሆኖ ብሎ አስረዳው።

ከዚህ ተናገሩና ዛሬ እየተሞታቱበት ነው የሚኖረው። ትናንቱ ጠፍሮ
ቆይታ። ወደፊትም አይሄድ፤ ወደኋላም ተመልሶ አይታረም።

“ገጠብህ ከብሩ ሁላችንም ብንሆን በአንድ ወይም በሌላ መልክ
ተናገሩናችን ባሪያዎች ነን። እንተም እንዲሁ ነህ። ስለሆነም ይህንን
ዝርዝር ለህዚው ገታ አድርግና ምክር ስማ” አለው።

“እኔ ምን አድርገዋለሁ?” ጠየቀ ከብሩ ደስታ የተሰየ መፍትሄ ያመጣለት
ገጠብ።

“ዝርዝሩ እኔ፤ ውበቱ አሁን ብትነግራትም ባትነግራትም አጽኟ
አለሁኝ። ብትነግራት ጥቅሙ ለእንተው ነው።”

“እንዴት? ከብሩ ግራ እንደገዛው ነው።

"ለእንተው ሰራሰህ ነፃ ትወጣለህ። ነገርም ቀለል ይልልህል። በየመጽሐፉ ከመደበኛ ትገላገላለህ" ብለውት ከመቀመጫው በመነሳት ወደ ሰራው ለመሰማራት ተሰናዳ።

"ምንው እትጫወትም?" አለ ክብሩ።

"እኔም ስራዬ ውስጥ ልቀብር። እንተም ያልኩህን አሰብበት"

"ትንሽ ተጫወት አለው ክብሩ እንዲቆይ በመመኝት።

"ተጫወትን እኮ ከልጅነት እስከ ዕውቀት፤ ምን ቀረን ብለህ ነው? ምሳ ላይ እንገናኘን" ብለውት ወደ በሩ አመራ።

ጥቅም መሆኑ ፍርድን ያከብድበታል ሲሉ ፍርድ ገምድል
እየሆነም? አለ ደስታ። ሁለት ዓመት እንዲታሰር እየፈረዱበት ያለው
ጽዮን በውሳኔ አሰጣጣቸው ላይ የፍርድ "ማክበጃ" ብለው ከዘረዘሯቸው
ጥበቃዎች አንዱ የደስታ የትምህርት ደረጃ መሆኑ ያልተዋጠለት
ነበታ።

ገሥት ስርዓት ያረፈ ደስታ አሉ ላኛው። በመንጽራቸው አካት
በወይናቸው መቀመጫ ደስታን ለማየት እየሞከሩ።

መግቢያ ከአዲጋ ሊክላከልልኝ ይዝገ እንደነበር ስላላውቅሁ ነው።
የአለምን ያህል ባለማወቁ ይቅርታ ያድርጉልኝ አለ ደስታ፤ ለላኛው
ጥላላይ ፊት ባለመስጠት።

በዚህ በፍርድ ቤቱ አግዳሚ ወንበር ላይ ተቀምጦ እየሆነ ያለውን
ጥመን አልቻለችም። ደስታ ግድ የለም ራሴን በራሴ እከላከላለሁ ሲላት
ከግን በቸልታ እንዳለፈችው አላውቀችም። በእርግጥም እሷ
ከጥቅምታቸው ውስብስብ ጉዳዮች አንጻር ደህ ጉዳይ ቀላል እንደሆነ
ገምታ ነበር።

ገንዘብ ነው ብላ ራሷን ወቀለች።

"እንዲህ የመኪና አደጋ የዕለት ቁርጻ በሆነበት ከተማ የተማርክ ሰው መሆኑን ከአደጋው ሊጠብቅህ ይገባ ነበር ብለው ፍርዱን ከሚያከብሩብኝ ለምን ያለምክንያት አያከብሩብኝም" አለ።

ሰብላ የዳኛውን መልስ ጠንቅቃ ስለምታውቅ ራሷን በሃዘኔታ ነቅንቀች። ደስታ ከዕለት ዕለት ቆጣ ቆጣ ማለትንና ትዕግስት ማጣትን እያሳየ የመጣ መሆኑን ብታስተውልም፤ እንዲህ ከችሎት ፊት ስሜቱን መቀጣጠር ያቅተዋል ብላ አላሰበችም ነበር።

"ይህ ጥፋት አስከ አስራ አምስት ዓመት አስራት የሚያስቀጣ መሆኑን ያውቃሉ አይደለም" አሉ ዳኛው። ሰብላ ባልተሰመደው የዳኛው ትዕግስት ተገረመች።

"ለምን ያስፈራሩኛል? አስራ አምስት ዓመት ድረስ ማለት አስራ አምስት ዓመት አለመሆኑን ለማወቅ የገድ ዳኛ መሆን የለብኝም። ትንሽም ቢሆን ተምሪያለሁ" አለ ደስታ።

ሰብላ አሁን ዳኛው እንደማያልቀት አርገጠና ነበረች።

"እሺ እንግዲያው ችሎትን በመድፈር ተጨማሪ የሦስት ወር አስራትና የገዝብ ትጣት ተወስኖታል"

በማለት ዳኛው ችሎቱን አሳርገው ከመቀመጫቸው በመነሳት ወደ ጽህፈት ቤታቸው በሚወስደው በር አቀኑ። በሩ ጋር እንደደረሱ ወደ ጎሳቸው ዘመር በማለት ደስታን በዐይናቸው ፈለጉት። ከደስታ ጋር ፀይን ለፀይን ሲጋጠሙ ጭንቅላታቸውን በሃዘኔታ ነቅንቀው ወደ ውስጥ ዘለቁ።

ደስታ በቆመበት እንዳለ ሁለት ፖሊሶች ቀርበው ሰላምታ ሰጡት። ለፖሊስ ሰላምታ የሚሰጠውን አፅፋ ስለማያውቅ ዝም ብሎ አያቸው።

"ወደ ማረፊያ ከመውሰዳችን በፊት የተከበሩት ዳኛ በጽህፈት ቤታቸው ሊያንጋግርዎት ይፈልጋሉ" ብሎ ልጅ እግሩ ፖሊስ ወደ በሩ ጠቆመው።

ደህኑ ወደተጠቀመው በር ሲያመራ፤ ከፍርድ ቤቱ ታዳሚዎች መሃል የሚነውተው ፊት ያየ ሰለመስለው “ማን ነው” በሚል በዐይኑ ከፍለጉ ሊረዳላቸው በእግሩላው ላይ እንደተቀመጠች አያት።

ሰለ በተቀመጠችበት ሆኖ የሆነውን ለመረዳት እየሞከረች ነው። ደህኑን ስታየው ዐይኗቿን እንባ ቆጠቆጣት። በተመሳሳይ መልኩ ከፍተኛ የሆነ ንዴትም ተሰማት፤ በደስታ መከዳትና ያለመታመን ስማት። ለምን ይህን በራሱ ይውጣዋል ብላ እንዳመነች ማወቅ አልቻለችም። ከተቀመጠችበት ተነስታ ወደ ደስታ አመራች።

“ጩካ ነኝ እንዴት ራሴን እከላከላለሁ ብለህ አሳምነክኝ። እንደዚህ ታደርጋለህ?” አለችው።

እንዳትመጪ ብዬኸ ነበር እኮ” አለ ደስታ።

ገመገመሪያውንም ራሴን እከላከላለሁ ስትል ማመኔ ነው የሚያናድደኝ አለች።

ፍቅር አውር ነው አይደል የሚባለው” አለ ደስታ። ከሰብላ ቀጣ በቀል ድክርሰ ለማምለጥ እየሞከረ።

“እታሹፍ! የሚቀለድበትንና የማይቀለድበትን ጉዳይ ለይ” አለች ሰብላ አሁንም በንዴት።

ጥምታሰረው እኮ እኔ ነኝ። ምንው አለበት ብታጽናኝኝ” አለ ደስታ። አሁን ደግሞ በተጎደነት አድርጦ ከቁጣው ለማምለጥ እየሞከረ።

“እትምጪ! ምንም አታደርጊም ብለኸኝ ነበር እኮ። አሁን ለጽናኝና ደጋፊ እሰራለሃኸ?” ሰብላ አምርራለች።

“ትጪትያለሽ፤ ትደከሚያለሽ ብዬ እኮ ነው” አላት። የመጨረሻ ሰደሱን አፍቃሪ በመሆን ከቁጣዋ ለማምለጥ።

ገጥሞ ልታሳምንኝ አትሞክር። አሁን እኔ ነኝ መበቃኸ። ካንተ በተለየ መልኩ ምን እንደሚደረግ አውቃለሁ” አለችው።

"እይህንኛል" አለ ደስታ።

"ምን? ልምን? አላባባሰውኛል" አለች።

"ሚስቴም፣ ጠበቃዬም ልትሆኑ እትችሉም። ስሜታዊነት ማሳንሽን ይባላል" አለች።

"እሱን እናያለን። የእንተንም ስሜታዊነት እየነው እኮ" አለች። ከጃፍ ጋር የነበረውን ሰዓት ገባ እያስታወሰችው።

"ንን ሚስትህ ነኝ እንዴ?" አለችው በመቀጠል፤ ነገሩን ለማለፍ ለላላስቻላት።

"በምንም ነገር ውስጥ ሆኖ ሰው በመጀመሪያ የሚወደውም፣ የሚያስተድመውም ራሱን ነው የምልሽ እኮ ለዚህ ነው" አላት። በንዴትና በድንጋጤ መብሰል እንኳን ሆኖ ይህታ የማይወደውን እና የሚሸሸውን የሚስትነት ጉዳይ ሲያነሳ ንዴታ መበረዱን አያስታውሳት።

"የ-እሱን ተወውና፤ የምርህን ነው?" አለችው።

"እስከፈታ ከጠበቅሽኛል" አለ ደስታ እንደዋላ።

"እስር ማቆያ መሆኑ ነው?" አለች በቀልጽ። በሆኗ ንን ደስ እያላትም፣ አየለጋችም።

"ታዲያ ማን ታስሮ ማን ይቀራል። እየታሰርንም እናስራለን" አለ ደስታ።

ሁለቱ ፖሊሶች የደስታንና የሰብሰን ንጉህ እያደመዉ በትራፍት ቆመዋል። ሰብሰ የተከበረች ጠበቃ በመሆኗ ፍርድ ቤት እየዘለ አልፎ አልፎም ቢሆን ልዩ ትብብር ይደረግላታል። ለዚህም ነው ፖሊሶቹ ጃፍውን እያስጠበቁ ሰብሰን ከደስታ ጋር እንድታወራ የተዋታ።

"ጃፍው እስጠርቶህ ነው" አለች።

እዎን አላት ደስታ። ፖሊሶቹ ጥያቄው በተገታ ወደ እነሱ
ቁልባዊነትም ጭንቅላታቸውን በመወገዳቸው ደስታ ያላውን
አረግጡላት።

“ረጋ ብለህ ካነጋገርከው ተጨማሪውን ትጣት ሊያቀልልህ ይችላል”
አላችው።

“አያቀልልኝም” አላት።

“ከምን እርግጠኛ ሆኽክ?” አላችው።

“ከፈለግሽ ነይ” አላት ደስታ።

“መምጣት እችላለሁ?” ብላ ፖሊሶቹን ጠየቀች።

“ጠበቃዬ ናት” አለ ደስታ ወደ ፖሊሶቹ አየዞረ። ፖሊሶቹ የቀጸሉትን
ገገር ያልሰሙ በማስመሰል “ይቻላል” አሉ አየዛቱ።

ዳኛው መኮንን በወንበሩ ላይ ተቀምጦ የደስታን መምጣት እየተጠበቀ
ነው። “ምን ሆኖ ነው እንደዚያ የተነጣጠጠው?” ብሎ ራሱን አየጠየቀ።
በሩ ተቆርቋሮ ሁለቱ ፖሊሶች ደስታን አጀዘው ገቡ። ከጊላ ሰባለ
ተከተለች።

“እሺ አመሰግናለሁ” አለ ዳኛው፤ ፖሊሶቹን ውጭ እንዲጠብቁ
አያስታውሳቸው።

“እንዴ ሰባለ፤ ታውቂዋለሽ እንዴ ይኸን ሰው?” አያለ ከመቀመጫው
በመነሳት ወደ ሁለቱ ፍትረኛዎች በመጠጋት የእጅ ስላምታ ሰጣቸው።

“እዎን” አለች ሰባለ፤ በተቻላት መጠን መታደግ ምላሽ ለመስጠት
በመሞከር።

“እዘናለሁ ሞኪ እንተን ለመድረር ብዬ አይደለም” አለ ደስታ።

“እኔን አይደለም እሱ የደረሰው ችሎቱን ነው” አለ ዳኛው መኮንን።

"ትተዋወቃችሁ እንዴ" አለች ሰብሰባ በተራዋ በመገረም።

"ወንድሙ ነው" አለ መኮንን።

ሰብሰባ ገራ ተጋብታ "ያባታችሁ ስምኑ እንድ አይደለም" አለች፤ ነገሩ እንዲብራራላት በማሰብ።

"ባባት አንገናኝም" መሰለ መኮንን።

"ብቸኛ ልጅ ስለሆነች ያባት ስም እንድ ነው የሚመስላት" አለ ደስታ።

"በደንብ ታውቃለህ" አለ መኮንን ግንኙነታቸው የጠበቀ መሆኑን በመረዳት።

"አዳም ሂዋንን ባወቀበት መልክ አውቃለሁ" አለ ደስታ ወደ ሰብሰባ እየተመለከተ። ሰብሰባ ፊቷ በእንድ ጊዜ ደም መሰለ። ዳኛው መኮንን በጣም የተፈራ ስለሆነ በእንድ ጊዜ ወደ አማችነቷ መለወጡን ማመን እየከበዳት።

"እንዴ! እሷን ነው እንዴ ላባ ነው ያልከኝ" አለ መኮንን ከመቀመጫው በድጋሚ ተነስቶ ሰብሰባን እያቀፋት።

"ልታዝኝ?" አለች ሰብሰባ ፊቷ ሁሉ እየበራ።

"አዎ አልነገረኸም ነበር እንዴ?" አለ መኮንን ነገር አበላሸሁ ብሎ እያሰበ።

"አየሽ፤ መታሰራን ከማወቁ በፊት ነው ላንባሽ የወሰነኩት" አለ ደስታ። ሰብሰባ ፅንባ በዐይኗ ሞላ።

ደስታ የጨዋታውን አካሄድ ለመቀየር በማሰብ

"እንዴት ነህ ግን፤ በጣም አዘንክ እንዴ?" ሲል ጠየቀ ወንድሙን።

"ስራዬን በመስራቱ እንደማላዝን አሳምረህ ታውቃለህ" አለ መኮንን።

እሱን አውቃለሁ። ጻፍው አንተ መሆንህን እስከማውቅ ድረስ ፍርድ ጥንቷን እርግጠኛ አልነበርኩም።

እንዴት? አለች ሰብሰ።

እሱም አዚህ ችሎት ላይ የሚፈርዱ ጻፍኝ በሙሉ የእሱ ወንድም እንደሆነኩ ስለሚያውቁ ይቸገሩ ነበር ብዬ ነው። ብዙዎቹን አጃቸውን ደፃ ያስተማራቸው እሱ ነው። አላት ደስታ።

ግን እንዴት ጨካኝነቶች? ብላ ሰብሰ ወዲያው በመደንገጥ "እንዴት ጨካኝነት? ይቅርታ" አለች።

ከሆነ ደህን ከጻፍ፣ የምታወራው እየተምታታባት።

"እነታን መልቀሽ ስታውቁው የምትረድው አንድ ነገር ቢኖር፣ ወንድምነትና ዝምድና ለሚባሉ ነገሮች ቁብ እንደሌለው ነው" አላት መኮንን።

"ወንድሜ ነው ብዬ ሆኖ በዛ፣ ወንድምነትን እስከ በላለም" ነበር የማባው። "ግን በደኗህ ነው የተነሳሱት ከው?" አለ መኮንን የወንድሙን ያልተለመደ ባህርይ እንዳልተረዳ በማሳወቅ። ሰብሰ ጻፍው ፀረታ ሥርዓት ያጣ የችሎት ላይ ንትርክ ለምን ትጽግሱት እንዳላዩ አሁን ገባት

"እኔም ራሴ አላወቅኩም፤ አዲስ ያመጣሁት ባህርይ ነው። ከአደጋው በኋላ" አለ ደስታ።

"የቅር ይሆናል" አለ መኮንን እየላቀ። ሰብሰ እንደማፈር አለች።

"የጥጽወታ ልዩነቷን ለሁለት ዓመታት ስለመለሰክልኝ በጣም አመሰግናለሁ" አለ ደስታ።

"ግን አላች ሰብሰ የሰማችውን ባለማመን። ደስታን ያወቀችው መሲካት ትንሽ ስትረጋጋ ሌላ ያልመበቀችውን ነገር ያደርጋል፣ ወይ ያወራል።

"ምንም አይደለ" አለ መኮንን። ወንድሙ ማለት የፈለገው ነበታል።

"ሁለት ዓመት ታስርኩ ማለት እኮ ለሁለት ዓመታት ነፃ ወጣሁ ማለት ነው። ከታሰርኩበት ኑሮ፤ ከመኖር ትግልና ከግርግር"

"መኖር ይህን ያህል መሮህ ነበር ማለት ነው?" አለች።

"በጭራሽ። ግን ኑሮን አዳርጦ መቀጠል የት ይገኛል። እስር ቤት እኮ ነፃነት አለ" ሲል መሰሰላት።

"ታስረህ ታውቃለህ?" አለችው።

"መች ተፈትቼ አውቃለሁ። ነፍሰ ካወቅኩበት ዕድሜ ጀምሮ ከሌሎች ለጾታ ጋር ለመኖር በስንት ገመድ ታስሬ ነው እኮ የኖርኩት። እስር ቤት እኮ በነዚህ የአብሮ መኖር ገመዶች አልገራ ያለውን ሰው ለማግለል የተቋቋመ ነው። እስር ቤትና ሃኪም ቤት እኮ ይመሳሰላሉ።"

"ጀግኖ አሰ እንዴት ነው?" ሲል በየፃው መኮንን።

"ሁለቱም የበሽተኛ ማስተኛና ማከሚያ ናቸው። ሃኪም ቤት የእካልና "አዕምሮ" ሀመም በሽተኞች መኖሪያ ሲሆን፤ እስር ቤት ጀግኖ የሚሰበራዊ ሀመም ታካሚዎች ማረፊያ ነው። የሃኪም ቤት እስረኛ ታማሚ ሲባል የእስር ቤቱ ጀግኖ ታራሚ ይባላል"

"ሁለቱም ከአለመኖር ጋር መገጣጠም ናቸው። በሽታ ከሞት ጋር ፊት ለፊት ሲያገግጥምህ፤ እስርም አለኝ ከምትሰው ነገር ሁሉ ለይቶ፤ ብትሞት የሚሆነውን ያሳይሃል። እንተ እስር ቤት ሆነህ፤ ከእስር ቤቱ አገር ውጭ ያለ ህይወት ይቀጥላል። እስር የሞት መከራ ይመስለኛል"

"ከሞትክ ማሰብ መቻል አለመቻሉን እርግጠኛ አይደለሁም። እስር ግን ሞተህ እንደማሰብ ነው። ለመኖርህ አስፈላጊ የሚመስልህ ሁሉ እላስፈላጊነቱን ታስባለህ፤ ልክ እንደ ልጅነት። በልጅነታችን እንደ የሚያስፈልገን ነገር፤ መተንፈስን አለመርሳት ብቻ ነበር" ብሎ ንግግሩን አዳርጦ።

“እኔ ሌላ ቤተሰብ ስላልነበረው ባለፈው የሰባትኛን ብር በመቀላላ ወሰደ የሰባትኛን ሰባትኛ በአደጋው ለሞተው ልጅ ወንድም ነው። ገንዘቡን ስለመውሰድ ፈታ ላይ ነበረውን ደስታ ማመን ነው የሚያትትሁ። ወንድሙ በመጥፋቱ ምን ያህል እንደተደሰተ ለመገመት አላታተኝም።”

“ግን ደህ ሰው ጨካኝ ነው? አይመስለኝም። መኖር ግን ጨካኝ ያደርገሃል። ለመኖር በድህነት ወይም በሃብት መታሰር የግድ ነው። ቡሰቱም ካለመኖር ስጋት ጋር ስለሚያገጣጥምሁ።”

“እንተም እንዲሁ በወንድምህ ላይ ባትፈርድ የወንድምህን ፍቅር የማጣት ፍርሃት፣ ህግን የማዛባት ፍርሃት እስርሃል። ስትፈርድ ደግሞ ትንሽም ቢሆን የሃዘን እና የፀፀት ስሜት ያስርሃል። በፍጹም ነፃ አይደለህም።”

“ሰባለ ታስረኽ ታውቃለህ ላልሺኝ መልሱ ይሄ ነው። በሁሉም ቦታ ታስረን ነው ያለነው” አላት።

“በሁሉም ነገር መፈላለፍ እንዴት ይቻላል? አለች ሰባለ በመሸነፍ። “አስመፈላለፍ ስለማይቻል ነዋ። ሰባለ ጥያቄ ሳይጠይቅ የሚኖር ሰው አለ? የለም።” አላት።

“ወንጌችን ላይ አንድ ሆዴን የቆረጠኝ ጉዳይ ሰባለ እሱን ባስቸግርህ?” አለ ደስታ ወደ መኮንን እየተመለከተ።

“ምን? አለ መኮንን? ምን ፈልጎ ነው ብሎ እያሰበ። ደስታን የሰባት ያህል ስላላደገው ጠንቅቆ ያውቀዋል። በመሆኑም አንድም ጊዜ ሰራሱ የሚጠቅመውን ነገር ጠይቆት እንደማያውቅ ያውቃል።

“እኔ ቦታ አለቃዬ ጋር ተጣልቼ ነበር። እና ስለ ሰራ ባህርዬ አንዳንድ ጠይቄው፣ በተጥታ ለፍርድ ቤቱ ነው የምጽፈው እንጂ ሌላ ጠይቅ አልሰጥሁም ብሎኝ ነበር” አለ።

“እና አለው መኮንን።

“ምን እና አለው አሳየኝ?” ሲል ጠየቀ ደስታ።

“ይሄን ማድረግ እንደማይገባኝ ታውቃለህ አይደለ” አለ መኮንን።
ከመቀመጫው ተነስቶ ወደ ደስታ ፋይል እያመራ።

“ወንድም ለመቼ ነው ለወራ ማቀበል ካልሆነ” አለ ደስታ እየቀለፈ።

መኮንን ደብዳቤውን አውጥቶ ሰጠው። ደስታ ደብዳቤውን በእጁ ይዞ
ትንሽ እንደማንገራዝር ብሎ ማንበብ ጀመረ።

“ዶ/ር ደስታ በሥራው ታማኝና ትጉህ ነው። በመልካም ምግባሩ
ይታወቃል። ራስ ወዳድነት የለውም፤ ሆኖም ግን ለተለመዱ
ስርዓቶችና ህግጋት መገዛት ይችግረዋል።.....በስራ ዓለም ላይ
እስከ አሁን ድረስ የተፈጠረበት ችግር የለም.....ታታሪና ትጉህ
ሰራተኛ በመሆኑ ፍርድ ቤቱ ይህን ተገንዝቦ ፍርዱን ቢያቀልልት
እመኛለሁ።” ይላል ደብዳቤው። ደስታ በአዎንታና በፈገገታ ራሱን
ነቀነቀ።

“ምነው?” አለች ሰበሰበ።

“ሰው መልካም ፍጡር ነው። መኖር ነው መልካምነቱን የሚያጠፋበት”
አለ በደረሰው። አለቃው ምንም እንኳን በሚኖርበት የመመሪያዎቹ
አጥር የታረገ ቢሆንም፤ መልካምነቱን ይዞ እንደሚገነታገት በማወቁ
በጎ ስሜት ተሰማው።

“አሁን ወደ ማረፊያ ቤት ልሃድ እንገዲህ” አለ ደስታ፤ የሁለቱንም
በሃሳብ መሄድ አስተውሎ።

“እይዝርማችሁም ስሞቹ፤ መሥሪያ ቤት፤ መኖሪያ ቤት፤ ማረፊያ
ቤት። የተሻለውን ስም እስር ቤት መያዙ ያለ ነዝር ነው ትላላችሁ?”
አለ። ትንሽ ስሜታቸውን ለማንቃቃት በማሰብ። ውሳኔውን ግን ፍርሃት
ፍርሃት እያለው ነው። ሁለቱም መልስ አልሰጡትም።

ገላጽ፤ ፍርሃት ፍርሃት አለኝ። አለ ደስታ ዕንባው በዐይኖቼ እየሞላ።
መኮንንም መልስ መስጠት አቃተው። አሱም እንባውን ለመመለስ
ሊታገል ምራቱን ሲውጥ ይሰማ ነበር።

ለዚህ ከተቀመጠችበት ተነስታ የደስታን ጭንቅላት እየጸበሰች

አይዞህ ይግባኝ እንጠይቃለን፤ አይደል?" አለች ወደ መኮንን
እየተመለከተች በመማፀን መልክ።

ዝግጁም ላይ ይግባኝ የምልባት ጽኑ የለችኝም። አለ ደስታ። እንባው
በጉንጭና በአፍንጫው ጠርዝ ይወርዳል።

እማማ አለ መኮንን የአሱም እንባ በጉንጭ እየወረደ። ደስታን
ከተቀመጠበት ስለ እንደ ልጅነቱ አቀረው።

pdfelement

ከመኖር እስር ቤት፣ ወደ ማረፊያ ቤት የተፈታው ደስታ፣ የማረፊያ ቤት ኑሮው የተስማማው ይመስላል። "ታራሚ ደስታ" ብለው ፖሊሶች ሲጠሩት ፈገገ ይላል። ስንት ተቀጽላዎችን በህይወት ዘመኑ እንደቀያየረ ያስብና የሚቀጥለው ምን ይሆን ሲል ራሱን ይጠይቃል። ልጅ ደስታ፣ ተማሪ ደስታ፣ ሃዚም ደስታ፣ አሁን ደግሞ ታራሚ ደስታ። "ስንት ሰው ሆኜ ኖርኩ?" ይላል ራሱን ሲጠይቅ።

ወትሮም ከራሱ ጋር መነጋገር የሚወደው ደስታ፣ ማረፊያ ቤት ያጎናፀፈውን የሃሳብና የማሰብ ነፃነት እስከመጨረሻው ይጠቀምበታል። ከሃሳቡና ከማሰቡ የሚያቋርጠው የመኖር ግዴታ የለበትም።

ከሆነው ሁሉ የሚገርመው፣ እንድም የሚናፍቀው ሰው ወይም ጉዳይ የለም። ሁሉንም በሃሳቡ ውስጥ ያገኛቸዋል። ከሰብላ ጋር ስለ ጋብቻ ያወራል። የከብሩና የውብት ፍቅር ተነሳ ሲባል መውደቁ ይገርመዋል። አብረውት የሚኖሩት ታራሚዎች ከዚህ ቀደም በመስሪያ ቤትና በመኖሪያ ቤት መካከል በነበረው ህይወት ከገጠሙት ብዙ ሰዎች ምንም ያልተለዩ መሆናቸው ይገርመዋል። አሁን እዚህ ማረፊያ ቤት ያሉት ሁሉ በእንድ ጊዜ ተቀይረው ከማረፊያ ቤት ውጭ ባሉ ሰዎች ቤተኩ ምንም የፍርድ መዋቢት ይኖራል ብሎ አያምንም።

እዚህ ማረፊያ ቤት ያሉ የፈፀሙት፣ ከማረሚያ ቤት ውጭ የሚኖሩ ሰዎች ያልፈጸሙት ወንጀል አለ ብሎ አያምንም። እንደውም

እንዳስተዋለው ከሆነ የጊዜና የቦታ ሁኔታ እየመሰነው ነው እንጂ፤ እስር በተራ እና በፈረቃ ቢሆን ሁሉም ሳይደርሰው አይተርም።

አሁን አሁን ሲመጣ ይጓጓል እሱን የሚጠይቅ ሰው ቢመጣም ይመጣም። ከአንድ በአጠና በተከለለ አጥር ወዲያ እና ወዲህ ሰው ተሰልፎ ሲገባ ደስ ይላዋል። ብርቅዬ እንስሳ የሆነ ይመስለዋል።

ሁለቱን ጎራ “ያረፉ” እና “ያላረፉ” ሰዎች ሲል ከፍላገታቸው ለማረፍ ያልተደሉት ሰዎች በሀገራቸው መመረት በተሰጣቸው ረፍት ቀን ላይረፉ፤ በማረፊያ ቤት በማያቋርጥ ረፍት የተሰላቸትን ሊገቡ ይመጣሉ።

የሳቢያዎች ትርምስና የተጎበኘዎቹ ግድ የለሽ ውሎ፤ በልጅነቱ ሕሙንን ጋር ስድስተ ኪሎ አንበሳ ግቢ አንበሳ ለማየት የሄዱበትን ሄደው ያስታውሰዋል። ያ አጋጣሚ በልጅነት አፅምሮው ተቀርቶ ቀርቷል።

መካንን ደስታን በዓስር ዓመታት ስለሚበልጠው ደስታን የማስጎዳትን ሃላፊነት በርሱ ላይ ወድቋል። እናታቸው የሰጡትን ሃያ አምስት ሳንቲም በግራ እጁ በጥንቃቄ ይዞ በቀኝ እጁ ደስታን እየጎተተ ወደ ሽጩ ይዞት ገባ። ደስታ በተደጋጋሚ በስሙኒው ፓስቲ እንዲበሉ ታላቁን ለማግባባት ሞክሮ ስላልተሳካለት እንዳሳረፈ ነበር ወደ አንበሳ ሄደው የገባው።

በዚህ አጥር በታጠረው የአንበሳች መጠበቂያ ውስጥ ሰው መኖር አለመኖሩ ግድ የማይሰጣቸው አንበሳች ታስረው ይኖራሉ። በልጅነታቸው ይህን ያላዩ ወላጆች፤ አንበሳ ማየት እንደ እነሱ ብርቅ እንዲያሳዩባቸው በማሰብ ልጆቻቸውን እንክ በማድረግ አንበሳዎቹን ማሳየት ይጥራሉ።

መካንን ደስታ አንበሳ ለማየት ትንሽ ጥረት ካደረጉ በጊላ ብዙም ሳልተሳካላቸው ከወደ ጎን ያሉትን ትንንሽ አበቦች ለማየት ሞክሩ። ጥቂት እንደተመለከቱ ሁሉም ተሰላችተው ከአንድ ጽንጋይ ላይ በመቀመጥ በአንበሳቱ ፈንታ ሰዎቹን ማየት መረጡ። ሰዎቹም እንደ ከግብፁ ሌላ ሰው መኖሩን ያውቁ አይመስሉም።

በዚህ መካከል እንደተቀመጡ ድንገት እንደኛው አንበሳ በሚገኝበት አጥር አካባቢ ከፍ ያለ የሰው ድምጽ ተሰማ። የሆነውን ለማየት ሁሉም ወደ ድምጹ አቅጣጫ መጋፋት ጀመረ። ደስታና መኮንንም ሰጩን ተከትለው ወደዚያው አቀኑ። ከሶታው ሲደርሱ እንደኛው አንበሳ ፊቱን ወደ ተመልካቹ አዙሮ፣ ሁለት የፊት አግሮቹን ከፍ አድርጎ ብረቶቹን በመመርኮግ ሽንቱን ወደ ሰው አቅጣጫ እየሸና ነበር። የማይቆር አንበሳ ሽንቱን ሲሸናባቸው ሰዎቹ ሁሉ በመደነቅ ያዩት ነበር።

ደስታ “እየሸናባቸው ለምንድን ነው የሚሰቁት?” ሲል መኮንንን ጠየቀው።

“እየሸናባቸው እንደሆነ ስላለውቱ ነው፤ እኔም አንተ እስከምትጠይቀኝ ድረስ አላወኩም ነበር ብሎ መኮንን የትንሽ ወንድሙን ግንዛቤ ላመው

ነገሩን አስታውሶ ፈገግ ስለ ደስታ ከፍራሹ ላይ እንደተኛ፤ ድርስ የታሰረ አንበሳ አሳሪዎቹ ላይ ተመሽገናት የዘለለ ምግ አቅም አለው?” ሲል አስበ። “አንበሳው እንዴት ሰውን ቢንቅ ይሆን እንደዛ የሸናበት?” ስለ አሁንም መልሶ።

ታራሚዎች ብዙ መብታቸው ቢነጠቅም፤ ብዙ መብት ደግሞ ተፈጥሮአቸዋል የመጠፋት፣ የመጎበኘት፣ የመቀሰብ፣ ያለመስራት፣ የመተኛት፣ የመንሳት፣ እርስ በእርስ የመደባደብና መረዳዳት የመሳሰሉት ሁሉ መብቶች ተከብሮአቸዋል።

“ታራሚ ደስታ” ተብሎ ስሙ ተጠራ። ደስታ ሰዓቱን ሲመለከት ገና ከጠዋቱ ሶስት ሰዓት በመሆኑ ማን ሊጠይቀው እንደመጣ አውቋል።

ወደ ጎብኝ መነጋገሪያው ሲሄድ ከብሩ አጣናውን ተደግፎ ሲጠብቀው አየ። ከብሩ ሁልጊዜ እሁድ የመጀመሪያው ጠያቂ ነው። ከሱ በመቀጠል እርፍደው የሚመጡትን ውቢት እና ሰብስባ ላለማግኘት ብሎ ቀድሞ ነው የሚመጣው። ደስታን ሲያየው እንባው ይቀድመዋል። መታሰሩ ሁል ጊዜ አሊስ ነው የሚሆንበት። ቻደኛውን አብዝቶ ይናፍቀዋል። በተለይ ከውቢት ጋር ከተለያየ በጊላ ደስታን በየቀኑ አግኝቶ ቢያዋየው ይወዳል።

ሠፊት ደህና ናት? አለው ደስታ። አሁን አጣናውን አየቱደገፈ
ለሰው ቀታ ሳይለጠው።

ግን አውቃለሁ" አለ ክብሩ።

ዊታውት አይቸልህም? አለ ደስታ።

እኔን ተመልከ አንተ እንዴት ነኸ? አለ ክብሩ።

እኔ ሸሽተህ አስከመኛ ትኖራለህ። ቢያንስ ምክንያትህን ልትነግራት
ይቻል" አለ ደስታ ኮስተር ብሎ።

እሁን ለሱ አይደለም የመጣሁት" አለ ክብሩ። በዚህ ወሬ ውስጥ
መቶት ስለልፈለገ።

እምን መጣህ? ጠየቀው ደስታ።

እመደቅህ ነው" አለው ክብሩ። ምን አዲስ ነገር አለው በማለት።

ጥንቁን ነው የምትጠይቀኝ? እዚህ መጣም በአንድ ሳምንት ውስጥ
አይደለም በዓመት እንኳን ብትመጣ ልነገርህ የምትለው ምንም አዲስ
ነገር የለም ብሎ "ማረፊያ ቤት ውስጥ ቀን እና ሌሊት እንጂ ሌላ
መቆጠሪያ የለም። ዛሬና ነገ በምንም አይለያይም፤ ዝም ብለህ ዛሬን
መረጋም ነው። ይህም ቤታ እንግዲህ ነገርኩህ ሂድ" አለ ደስታ።

ጥንቁን ነው የሚያነግሩኝህ? አለ ክብሩ የደስታን ያለውትሮው
መቆጠት አያለበ።

እነት ነህ። እስከ መጣ ነው ትላንትህን ፈርተህ! ዛሬን እያጠፋህ
የትኖረው። መጣህ እኮ ለኔም ቢሆን ንደኛዬ ነበረች" አለና እንባ በዐይኑ
ተጣ።

ግን አታገኝ" አለ ክብሩ።

እነሳሳሁ፤ ገና ለውጧትም እነግራታለሁ። ይገርምሃል እንዴ?" አለ
ደስታ።

"አታደርገውም" መልሰ ከብሩ።

"ሞከረኛ! ራስህ ካልነገርክት በሚተላለው ሳምንት ስትመጣ እንግራታለሁ" ብሎ፤ "ግንባሩን በእጁ እንደመጫን አለ ደስታ።

"ይሄ ራስ ምታት አሁንም አልጠፋም" አለ ከብሩ።

"እንዳንተ ዓይነቱ በጥባቄ እያለ ራስ ምታት ብቻ መሆኑም ተመስገን ነው" አለ ደስታ።

"እይ ግን ብትታየው ጥሩ ነው። እየተደጋገመ ነው እኮ። እንደቀልጽ ስንት ጊዜ ሆነው። ከስድስት ወር በላይ" አለ ከብሩ።

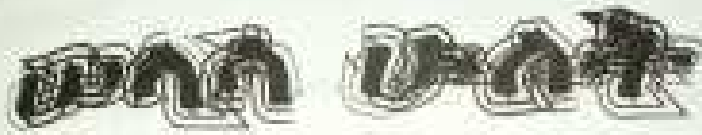
"ዘም ብለህ የሰው ራስ ምታት ቁጠር፤ ኑሮህን አታበጁና። ልጄ እንደሆነ ያንተው ነው። አሁን ደግሞ ወሰዶ የሚጥልህ ጓደኛ የለህም" አለ ደስታ በጣም አማርሮ።

"እሱን አታንላው ብዬ ነበር" አለ ከብሩ።

"ስላላነላሁት ከአዕምሮዬ የሚጠፋ ይመስልሃል። ዐይኔን ገልጦ ልጄ ባየሁ ቁጥር ፀፀት የማይለበልበኝ ይመስልሃል። በህይወቴ የሰራሁትን እንድ ስህተት ላንተ ብዬ ነው የፈፀምኩት" አለና ደስታ፤

"በቃ እንደውም እይ ቻው" ብሎ የከብሩን መልስ ሳይጠብቅ ጥሎት ሂደ።

"ደስታ፤ እንዴ ምን ሆነሃል" ከብሩ ሊመልሰው ሞከረ። ከደስታ ጥሎት መሂድ በላይ ግን የደስታ እንደዚህ ቶሎ ተግ ማለትና ተቆጥቶ መሂድ የጤና ስላልመሰለው በጣም ተጨነቀ። ደስታ እንዲህ ድንገት ተቆጥቶ ሲሄድ ይህ ሶስተኛ ጊዜው ነው።

ነበሩ ደስታን ጠይቀ በመመለስ ላይ ሆኖ ንደኛው ሰምን እንዲህ
ከሮሮ እንደተናገረው ማሰብ ይመረ ምን ሆኖ ነው እንዲህ ቁጣ ቁጣ
ሚለው? ሲል ራሱን ጠየቀ "ወይቱ ከሆነ የኔ ከሱ ይብላል በዚያ ላይ
ኒግሮ ስንት በመን ያሰፈው ጉዳይ ደስታን እንዴት ይህን ያህል
ህዝባዊው ያለ? ብሎ ራሱን መሳልሰ ጠየቀ።

እደየት ይሆን ያለው?" ሲል አሁንም ጠየቀ መልሱን የሚያውቀው
ክፍ ደስታ ብቻ ነው። እሱም ይኼ ጥያቄ እንዲነሳበት አይፈልግም
ፍቅሩ በሃሳቡ ወደቀድሞ ሀይውቱ ተሻገረ...

እደ ሲናረጉ ስሙን ማን እንሰዛለን? አላት ዐይን ዐይኗን
ክተመለከተ።

ፕ አቸው መግዛ እያሾፈች።

ፕግ ሲል ጠየቃት በአገራዊምት።

"ህትሽ ነው እንደዚህ ብሎ ያሾፈው" አለችው "እስኪ አስብው ስም
ከላይ ምክብር" ሲላል አለችው።

"እኔ በታ በኒ ማሾፍ እይጠግብም እይደል" አላት።

"ስለሚወድህ ይመስለኛል። ግን እንተ ልጅ ትፈልጋለህ እንዴት አለች ወደ ቁም ነገር በመመለስ።

"በጣም! በጣም ነው የምፈልገው። ልጅን የመስለ ነገር ምን አለ? ከልጅ በላይ ሁሉም ትርፍ ነው" አላት

"ለምን?" አለችው። ስትጠይቅ በርጋታ ነው።

"እንደራሰሽ፣ እንደልብሽ ቀርፀሽ የምትፈጥረው ነገር ደስ አይልም?" አላት።

"ቢሆን ደስ ይላል፤ ግን አይሆንም ስትል መለስታለት።

"ለምን?" አለ።

"ልጅ አኮ ማለት፣ ሌላ ሰው ማለት ነው። እንደራሰህ፣ እንደልብህ ልትቀርፀው አትችልም። ልጅ ቢኖርህ እንኳን እንደራሴ ወይም እንደራሷ ነው እንጂ መሆን ያለባቸው አገት እንደሌለግክ እንዴት ይሆናል?" አለች መዓዛ በመጠየቅም በማስረዳትም።

"እኔ በዚህ አልስማማም፤ ልጆሽን በፈለግሽው መንገድ ማሳደግ ትችላለሽ" አለ ኩባሩ።

"አይመስለኝም፤ ከፈለክ ደስታን እንጠይቀው "አለች ገላጋይ ለማስገባት በማሰብ።

"እሱ ደግሞ ምን ያውቃል?" ብሎ የተናገረውን ሳይጨርስ

"ምንም። ምን እውቃለሁ?" ብሎ ደስታ ከወገበሩ ላይ ተቀመጠ። ከተቀመጡበት ካፌ ወደ መፀዳጃ ቤት ሂዶ እየተመለሰ ነበር።

"ልጅን በፈለግሽው መንገድ ማሳደግ ትችላለሽ ሲል አይመስለኝም ከፈለክ ደስታን እንጠይቀው እያልኩት ነበር" ብላ መዓዛ አሳበቀችበት።

"እኔ ከእንቺ ጋር እስማማለሁ" አለ ደስታ ወደ መዓዛ እየተመለከተ።

እንዴት? ሌላ ጠየቀ ኩባሩ።

እያንዳንዱ ግለት ብትወልደውም ሌላ ሰው ማለት ነው" አለ ደስታ።

ተመሳሳይ ነበር እንዴት? ሌላ ጠየቀ ኩባሩ የመግዛና የደስታ መልስ እንደ ሲሆንበት።

"ሆን ይቻላል" አለ ደስታ ንግግሩንም በመቀጠል "ልጅ ሌላ ሰው መሆኑን ወላጆች ሊያውቁ ይገባል። ልጅ በወላጅ ኑሮ የጎደለውን መተኪያ አይደለም።

ማለት? በማለት ኩባሩ ማብራሪያ ጠየቀ።

ንገሩ እንደ አንድ ትልቅ ሰው ራሱን መቅረብና ማስተካከል ሳትችል፤ ሆኖ ሌላን ሰው መቅረብ የምትችል ይመስልሃል? የልጅህ ህይወት እስከ የተለየ መሆኑን ማወቅ አለብህ" አሰው ደስታ።

አልገባም። ልጅህን በረሀው መንገድ ማሳደግ አትችልም" ማለት ነው? በዛ ልጄ?" አለ እንደ መቀላቀያም አያለ።

ጆመሪያ እንግዲህ መውለድ እና ማየት ነው" አለ ደስታ ወደ መግዛ እየተመለከተ።

ዚህ አጭር እንኳን አሳሳቢ ነው" አለች መግዛ ጥያቄው ወደ እሷ መደርደር ነበረት።

እነዚያ ወደ ቀዝቃዛ በመመለስ "የወላጅ ሃላፊነት የልጅን እድገት መርዳት ነው። ከዚህ በበለጠ ቁጥር አንተ የምትፈልገው መንገድ ልጅህ ማረጋገጥ መንገድ እየተጋጨ፤ ልጅ ራሱንም አንተንም ሳይሆን ባር ይቆራል" አለ። ቡሉቱም በጥሞና እየሰመሩት መሆኑን አስተውሎ ንግሩን በመቀጠል

ዝው ልጅ ሳይ ከሚደርሱ ጥቃቶች የመጀመሪያው የልጅነት ራስ ጫካነትን መስጠት ሳይሆን አይቀርም። ልጆች ሲወለዱ የሚያውቁት የባር ነበር ወይም ሰው ቢኖር ራሳቸውን ነው። ወላጅ እንኳን

እንጽላቸው እያውቁም። ሌላው በአካባቢያቸው ያለውን ሁሉ ለኑሯቸው መጠቀሚያ እድርገው ነው የሚወስዱት። ዕድሜያቸው ጥቂት ከፍ ሲል ግን ይህን ራስ ወዳድነታቸውን በአዋቂዎች ይነጠቃሉ። ይህን እድርገት ይህ አይጠቅምም። ይህ ይጠቅማል እየተባሉ። በመጀመሪያዎቹ ጥቂት አመታት ይህንን በአንቢታና አንቢተኝነት ይቃወማሉ።

“እኔ.....” “እሳች መዓዛ በንግግር ተመስጣ።

“የመጀመሪያዎቹ የመብት ተሟጋቾች የሁለት ዓመት ህፃናት ይመስሉኛል። ማንም የሚጭንባቸውን ሃሳብ እና ፍላጎት በአንቢታ ይቃወማሉ። እድሜያቸው ከፍ እያለ ሲሄድ ግን ለመኖር ሌላውን መስማት፣ በሌላው መንገድ መጓዝ፣ የሌላውን ፍላጎት ባይፈልጉም መቀበልን፣ መጀመሪያ በወላጆች ፣ በጊላ በመምህራን፣ ቀጥሎ በሃይማኖት እና ባህል ከዚያም በትምህርት ክፍል የተማረ አባቶች፣ ቆይቶም በገዢዎች ትዕዛዝ ይማራሉ።”

“ይህም ራስ ወዳድነትን በገድ ወደ መከላት ያመጣቸዋል። ሁላችንም ነፃነታችንን የተቀማን ህፃናት ነን። ራስ ወዳድነት የማይጠፋውም ለዚህ ነው።” ብሎ ንግግሩን አቋረጠ።

“እሁን ያልከው አልገባኝም” አለ ከባር።

“ራስን መውደድ ይዘነው የተወሰደነው ብቸኛ ማንነት ነው። ከሌሎች ጋር መኖር ይህን ይነጥቀናል። በሌላ ጉን ሲታየው ግን ከሌሎች ጋር የምንኖረው፣ ለመኖር የተነጠቅነውን ራስ ወዳድነት በሆነ መንገድ መልሰን ለማግኘት ነው። ነገሩን በቀላሉ ለመረዳት ከፈለክ ለሰው ብለህ ያደረከውን ወይም የምታደርገውን ሁሉ ረጋ ብለህ ካሰበከው ሰውን ከመጥቀሙ በተጨማሪ ራስህን ይጠቅማል” ብሎ ንግግሩን በድጋሚ አቋረጠ።

“ሚዛ ከደሴታ ዲስኩር ጥልቀት እንደምንም ለመውጣት እየጣረች

“ማንኛውም ወላጅ ሀብት ልጅ አንዲኖረኝ በጣም አረጋጋለሁ እያለ
ሆኑ አላችኋለሁ በፍቅር እየተመለከተች።

“የምን ል ደስታ ወደ ሀብት እየተመለከተ የቀዘቀዘ ማከያተውን
መሳጠላት።

እነዚህ ልጅ ለምን ይባላል እንዴ? በቃ ጥሩ ነዋ አለ ሀብት። ልጅ
ሆኖ እንደሚረዳኝ በወጥ አስቦበት አያውቅም።

“ጥያቄው አገተ ለምን ልጅ መውለድ ትረጋጋለህ ነው?” አለ ደስታ።

“አልገባኝም” ቢል መለሰ ሀብት ጥያቄው እንደሚብራራለት በማለብ።

“በየተወለዱ ልጆች አሉ አንዱን ወስደህ ለምን አታሳድግም?” በየቀ
ደስታ።

“ደስታሽ ይኼ እኔንም ይመለከታል” አላች መግባ።

“እያን ይመለከታል። ለምን መሰላችሁ አታሳድጉም?”

“መውለድ ስንችል ለምን አንደኛህ እናደርጋለን?” በየቀ ሀብት።

“መልሱ ምን መሰለህ” ብሎ ገንግሩን ቀጠለ “የራሳችሁ የእኔ የምትሉት
ልጅ እንዲኖራችሁ ስለምትረጋገጡ ነው። የልጅ ፍላጎት እንኳን ራስን
ከመውደድ የመነጨ ነው። ይህ ባይሆን ኖሮ በናንተ የነሮ ደረጃ ያለ
ልዩ ከተወለዱት ህፃናት መካከል አንዱን ወይም ሁለቱን ወስዶ
ማሳደግ ባልከበደው ነበር” ብሎ ጥቂት እንደመተከዝ አለ።

“ምንው?” አለ ሀብት።

“ከተለይ በመጻዛ ሁኔታ ላይ ይህን አለማሰብህ ገርሞኝ ነው ብሎ”
ገንግሩን አቆመ።

ከዛ ይላቺ ገንግሮ ሁለጊዜ ከሃላቡ ታባታዎለች። ደስታ እንደዋዘ
“በመጻዛ ሁኔታ ይሄንን አለማሰብህ ይገርማል” ያለውን በጥሞና ለምቶ
ቢሆን የሆነው ሁሉ ሳይሆን የሚቀር ይመስለዋል። አሁንም

መኪናውን እያሸነፈከከ ከሄደበት ሃሳብ ባንኖ ተነሳ። እንደገና ሃሳብ መስማት ወይም አለመስማት የሙሉ ሀይሉንን እቅጣጫ መወሰኑ ገረመው።

“መፃዛ ብትኖር ሀይሉም ምን ይሆን ነበር?” ሲል ራሱን በየቀኑ ሰው ለምን የሆነውን ሀይሉን ሸሸቱ ይሆን የነበረውን ይናገራል? የአብዩኖው ሰው የዕለት ተለት ኑሮ የአሰልጣኝነት ባህርይ ስላለው ሰው ቀናትን ስም እና በአሳት እየሰየመ ከሆኑት በላይ ያደርጋቸዋል። ልደት፣ ሞት፣ አመት፣ በዓል፣ ምርቃት፣ ተሰካር፣ ሰርገ፣ መልስ እየተባለ ቀኖች ከሆኑት በላይ ይከበራሉ።

የክብሩ ሀይሉን መፃዛ ብትኖር ምን ይመስል እንደነበር ማወቅ አይቻልም። ማወቅ የሚቻለው በቅርቡ አሁን ከሚሆነው ብዙ የተለየ እንደሚሆን ነው። ይነጋለታል፣ ይመሽለታል፣ አሁን የሚሰራውን አብዩኖውን ነገር ከመፃዛም ጋር በፊት ይሰራው ስለነበር ብትኖርም መቀጠሉ አይቀርም። በይዘቱ ግን ትንሽ ለውጥ ሊኖሩት ይችላሉ። ውብነትን ማወቁ አይቀርም ነበር፣ ምክንያቱም ውብነትን ወደ ሀይሉ ያመጣት አሉ አይደለም። የመፃዛ አለመኖርም አይደለም። ውብነት በራሷ የሀይሉን ንብ ነው ወደ አሉ የመጣችው።

መፃዛ ብትኖርም እንኳን ክብሩ ከውብነት ጋር ፍቅር አይዘውም ብለን ሙሉ በሙሉ መናገር አንችልም። ሰው ከአንድ ሰው በላይ ማፍቀርና መውደድን ይችላል። ለዚያም ነው እናትና አባት፣ ከአንድ በላይ ወንድምና እህቶች ወይም በቀጥረው በዛ ያሉ ጓደኞች ሊኖሩ የሚችሉት።

ከአንድ በላይ ሰው ማፍቀር መቻል በሀይሉ ለመኖር አስፈላጊ ነው። ለመኖር ያለው ጥቅምም ከፍተኛ ነው። ይህ ማለት ግን ሰው ካፈቀረው ሁሉ ጋር የገድ ግንኙነት ሊኖረው ይገባል ማለት አይደለም። በመሆኑም ክብሩ መፃዛ ብትኖር ኖሮ ከውብነት ጋር ሊኖረው የማይችለው የፍቅር ግንኙነት እንጂ ፍቅር ሊሆን አይችልም። ምክንያቱም መኖር በውን ካፈቀረው ጋር ሁሉ ግንኙነት እንዳይኖረው ያንደዋል። ስለማይፈቀድ። ማን ነው ይህን የከለከለው? ለዚህ ደግሞ

ሕይወት ስምምነት ነው። ከዚህ ቀደም የኖሩ ሰዎች ለእነሱ መኖር
መቻላቸው በገደብ ስለሆነ የራሳቸው እና የሌሎች ነው። ከዚህ ቀደም
የሕይወት ስምምነት የተወለደ ሰው በተፈቀደለት ይኖራል። በተከለከለበት
ሁኔታ የሕይወት እንዲሁ።

በዚህ ስምምነት አለመኖር ራሱን ተጠያቂ ያደርጋል። መጓዝ ሌላ ሰው
መሆኑን አስመልክቶ ድረስ ይወዳት ነበር። አብዝቶ መውደድ
የሚቻለውን ያህል ሚዛናዊነትን ግን ያሳጣል። ከብሩም በፍቅር
የሕይወት ስምምነት አይሰጥም፤ ሚዛናዊ አስተሳሰቡን በማጣቱ ምክንያት
መጓዝ ያጣት ስለመሰለው ራሱን ይወቅሳል።

ግን እኔ ልጅ እፈልጋለሁ ባለልኳት? ሲል አሁንም ራሱን ጠየቀ።
መሰለ የለውም። የደስታ መልስ በሃሳቡ መጣበት

እኔን አንተ ስለጠየቅክ ያረዝኸኝ ይመስለኛል? እሷ እኔ ሌላ ሰው
የሆነ ራሷ ፈልጋለሁ ብሎት? እሷ ልጅ ብትፈልግ? ለምን
አንተ ብቻ ብላ ያረዝኸው ይመስለኛል? መጓዝን የምወዳትን ያህል
ው መሆኗን አረዳለሁ፤ በመሆኑም ከአንተ በላይ ልጅ መውለድ
የለብኸው ለፊት ስትል እንደሆነ ምንም ጥርጥር የለኝም ብሎት
በዚህ ቢሆንም ራሱን ከመውቀስ አይቆጠብም።

ፊት መውቀስ ከሰው ባህርያት አንዱ እንዴት ሊሆን ይችላል? ከሌሎች
ጋር መኖር ገደብ ቢሆንም ዞር ዞር የምንኖረው ግን ከራሳችን ጋር
መሆን ለራስ ተጠያቂነት ትርብ ነን። ምንም እንኳን ብዙውን
ዘያቸንን ሌላውን በመውቀስ ብናሳልፍም። የምኞታችንና
የጥላቻችን ሃላፊዎች እኛ ነን። ምኞትና ፍላጎት ደግሞ የሚገደቡ
ሆነች አይደሉም። ሰው ከቻለ ድርጊቱን ይገድብ ይሆናል፤ ምኞት
ን አይቻልም። በመሆኑም ያልፈለግነውና ያላቀደነው ሲከሰት
ፊትን መውቀስ ይቀለፍናል። ምክንያቱም ድርጊቱ የሌሎች ቢሆንም
እንኳን ራሳችንን ስለምኞታችን ተጠያቂ ማድረግ ስለምንችል።

በዚህ ምክንያት ከብሩ ልጅ የመውለድ ምኞት ስለነበረው ብቻ መጓዝን
ያጣት ይመስለዋል።

ወላላ ዋቢት

ከብሩ ደስታን ጠይቆ ከተመለሰ ቤጋላ በተጥታ ወደ አልጋው በማምራት ተኛ። ቀኑን መላው እዚያው ሲገባበት ውሎ ላሊት በአንቀጥቶ ባገኘ ተነሳ። ቀኑ መስከረም 19/2008 ዓ.ም ነበር። በየዓመቱ እንደዚህ ቀን የሚከብደው የለም። አስራ ዘጠኝ ዓመታት ወደጋላው ሄዶ ማሰብ ጀመረ። የሆነው ሁሉ ፈቱ ሳይ መጣበት።

የቤቱ ሰልክ ሲሞህ እንደምንም ተነጠራርቶ አነሳው። ሰልኩን የደመሰው ደስታ ነበር።

"ምነው? ሰው እንቅልፍ አይተኛም እንዴ አንተ ተረኛ ከሆንክ?" አሳ አየተነግረው።

"አሁኑኑ ወደ ሆስፒታል እንድትመጣ ብሎ ደስታ ሰልኩን ዘጋው ባልተሰመደ መልኩ ድምጹ ላይ መረበሽ ነበረበት።

ከብሩ ሰዓቱን ሲመለከት ከሌሊቱ 8:37 ይላል። ምን አጋጥሞት ነው? ብሎ ከመኝታው በመነሳት የሚያውቀውን ባሰታክሲ ሲጠራ ሰልኩን ማዞር ጀመረ። ባሰታክሲው ከዚህ ቀደም በተደጋጋሚ ወደ ሆስፒታል ያመላልሰው ሰለክበር ሰልኩን እንዳንሳ ገሺ ዶክተር ልምጣ? አለው።

"እዎን" ብሎ ሰልኩን ዘጋው። ከአልጋው ወጥቶ ልብሱን ቀያየረና ወደ ቤቱ አመራ። የተከራየበት ግቢ ጥበቃ እንቅስቃሴውን ሰምተው

ማን ነው? ተመለሰ" እያሉ ከተኝበት የጥበቃ ስራ በመንቃት "ዶ/ር እንተ ነህ! አይ ቤታ የናንተ ስራ እንዲሁ በሌሊቱም በቀንም መሮጥ ነው። እንቅልፍ የለም" እያሉ ለራሳቸው በማውራት በሩን ሲከፍቱለት ባለታከሲው ቀሞ እየመበቀው ነበር።

ከዚህ ከታከሲው የጎሳ ወንበር ከመቀመጡ

"ዶ/ር በቃ የናንተ ስራ በሌሊት መሮጥ ነው?" ሲለው

ከዚህ በመገረም "ምን ታደርገዋለህ?" አለ። ጠባቂውና ባለታከሲው እነሆ የመሉ ሌሊት ስራ እየሰሩ አሉ ከዕለታት አንድ ቀን ተጠርቶ መሄዱ እንዴት እንዳሳሰባቸው እየተገረመ።

ሆስፒታል እንደደረሰ በቀጥታ ደስታ ተረኛ ወደነበረበት የድንገተኛ ክፍል አቀና፤ ደስታ በቦታው አልነበረም። ከክፍሉ የነበረ አንድ ተማማጅ ሃኪም ከብሩን እንዳየው "ዶ/ር ወደ ማዋለጃ ና ብሉሃል" አለው።

ከዚህ ድንገት ከቀም እንቅልፍ ነቃ። ልቡ መታበት። "ደስታ ማዋለጃ ምን ይሰራል?" ሲል ጠየቀ ለማወቅ ሳይሆን ግራ ስለተጋባ

"አላውቅም ሰዎች ጠርተውት....."

ከዚህ ሃኪሙን ሳያስጨርሰው ወደማዋለጃ በችኮሳ መሄድ ጀመረ። ምን እንኳን ማዋለጃው የሚገኘው ከሆስፒታሉ እንደኛ ፎቅ ላይ ቢሆንም፤ በሀይውቱ እንደዚህ ሩቅ መንገድ ተጉዞ የሚያውቅ አልመሰለውም። ደረጃውን ወጥቶ ማዋለጃ ከፍሉ በር ላይ ሲደርስ ደስታ ፊቱን በሁለት እጆቹ አንገቱን በመደገፍ አቀርቅሮ አገኘው።

ምንድን ምን ተፈጠረ? አለ ከብሩ። ደስታ ፊቱ መስራ እንዳረገዝ ይስታውቅ ነበር። ከብሩ ይሄንን ፊት ደስታ ላይ ያየው እናቱ በሞቱ ጊዜ ባቻ ነበር።

ደስታ ከብሩን እንዳየ ራሱን እረጋግቶ ከተቀመጠበት በመንሳት

"መዓዘ....." ብሎ ከእሱ ሳያውጣው

"ምን ሆነች" ብሎ ከብሩ ደስታን በመገፍተር ወደ ማዋሰኛው ዘለቀ።
ደስታ ከተነሳበት አግዳሚ ላይ ተመልሶ ተቀመጠ።

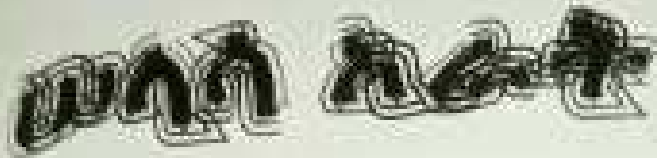
ከብሩ ከዚያች ቅፅበት በኋላ ለወራት የተከሰተውን ብዙ አያስታውስም።
ደህና እደረ ብሎ እስከ ቤቷ የሸኛት መዓዛ ደህና እደር ብላው እንደዋዛ
የቀረችው በዚያ ምሽት ነበር። "19 ዓመት" አለ ሰራሱ "19 ዓመት
ሙሉ በነጋ ቁጥር ከረጅም ቅዠት የጣነነኩ ይመስለኛል" አለ ቀጥሎም
"ህይወት ትልቅ እንቅልፍ ናት" ያለ ፈላስፋ መኖር አለበት አለ።

ከወራት የሃዘን አረንጓዴው አገግሞ ከወጣ በኋላ እንደተረዳው ከሆነ፤
የዚያን ዕለት ማታ መዓዛ ድንገተኛ ከፍል ቀድሞ በመጣ ምጥ ውስጥ
ሆና መተንፈስ እያቃቃት እንደመጣችና ወደማዋሰኛ ወስደዋት ጽንሱን
ለማትረፍ ቢችሉም ቀድሞ የነበረባት የልብ ህመም አይሉ እንደገደላት
አውቋል። በመሆኑም በልብ ህመም ላይ ሲሆን ከጎደትዋል። በመረሰቱ
ራሱን ይቅር ማለት እንደከበደው ይናገራል።

"ሞት እንዴት ደግ ነው? የሚወዱት ሰው ሳይኖር መኖርን የመሰለ
ቅጣት ምን አለ? በመኖር መቀጣት" አለ።

ከብሩ በተደጋጋሚ ስለተወሰደው ልጅ አሰቧል። ደስታንም ደጋግሞ
ጠይቆታል። ሆኖም በስምምነታቸው መሰረት ደስታ ለከብሩ ምንም
አልነገረውም።

ስልኩን አንስቶ በያሙኔ እንደሚያደርገው ወደ ደስታ ለመደወል
ሞከረና ደስታ እስር ቤት መሆኑን አስታውሶ ተወው።

ሆኖት ከራሱ ጋር መተዋወቅ ማለት ነው። ሲል አሰብ ደስታ።
 ሆኖት የሰር ሴት ፍራሹ ላይ በጀርባው ተገጋልሎ በተሰደሰው የሰር
 ላይ ዘርጋለ ውስጥ በተባለ ቀርቆሮ አምልጣ ያለፈች የጸሐይ ጨረር
 ሙሉን እንዳትወጋው እየተከላከለ።

እው በተፈጥሮ ብቸኛ ነው። በኔ እና ከኔ ውጪ በሚገኘው
 ማይ፣መሬት፣ እንስሳት፣ ዕዳዎች፣ ትላትል፣ አፈር መካከል ምን
 ገኛለሁ? ሲል መሆኑ፣ ራሱን ከሃኪም ሴት ከወጣ በኋላ እንዲህ
 ሴት ጋር የሚያወያይበት አጋጣሚ አንሰበት ነበር።

ሆኖ የተወለደው ጊዜ ከኔ ውጪ ሌሎች ነገሮች መኖራቸውን
 አውቅም ነበር። አለና ፈጥን አለ። "ገና የተወለደ ልጅ ሌላ ዓለም
 ይኖረው መኖሩን ስለማያውቅ ብቸኝነትና ፍርሃትን ሊያውቀው
 አይችልም። በኔ ዕድሜ ያለ ንልማሳ ደግሞ የሌሎችን መኖር ማወቅ
 ፍርሃትንና ብቸኝነትን ይፈጥርበታል" አለ ከራሱ ጋር መወያየቱን
 አውቀዋል።

ገዢው ዕድገቱ ከፈት ወደ ጌላ ይሆን እንዴት ብቸኛ ሆኖ ተወልዶ
 ፍርሃትን የማያውቅ፣ ሊያድግ ብቸኝነትን ለምን ይፈራል?"

እነሱ ያወቀ ሰው ከራሱ ሽሽት ከሌላ ይጣበቃል። ሰው በመኖር
 ሕሙን ይፈጥራል። ዓለም ዘጠኝ ናት የሚሉት ለካስ እውነታቸውን
 ነው። ገን ከዚያም በላይ ናት። ዓለም ብዙ ናት። እያንዳንዳችን ብዙ

ዓለም አለን። እንደ ሰው ባወቅን ቁጥር እንደ ዓለም ይፈጥርልናል። እዚህ እስር ቤት እንኳን ከሰንት ሰው ዓለም ጋር ተዋወቅሁ?”

ጥላለመኖር ስጋት የመኖር ምኞትን ይወልዳል። የመኖር ምኞት ደግሞ የሆነውን ሳይሆን፤ ሊሆን የሚችለውን፤ ቢሆን የሚመቸውንና የሚደላውን በምናብ ያስቃኛል። ያ፡ ምናብ ደግሞ ዓለምን ይፈጥራል።

“እስር ቤት፣ ሃኪም ቤት፣ መስሪያ ቤት፣ መኖሪያ ቤት፣ ምግብ ቤት፣ ሁሉም ቤቶች ናቸው። ግን ለምን ተፈጠሩ? ከሌላ ሰው ጋር ለመኖር? ከሌላ ሰው ጋር መኖርስ ለምን አስፈለገ? አብሮ መኖር ማለት ምንድነው? ሰው ከሌላው ጋር አብሮ ባይኖር ምን ይሆናል? አይኖርም፤ ይጠፋል፤ በመሆኑም በየትኛውም ቦታና በማንኛውም ሁኔታ ከሌላው ጋር መኖር ግድ ይላል”

“ግን ሌላውስ ማነው? የኔ ቢጤ ነዋ፤ ‘የኔ ቢጤ’ የሚለውን ስም ለሰማኝ ብቻ የሰጠው ማን ይሆን? ሁሉም ሰው የሁሉም ሰው ቢጤ ሆኖ ሳለ? ሁላችንም የኔ ቢጤዎች ነን፤ አይደለንም? አንዳችን ከአንዳችን የምንለምን፤ የምንፈልግ፤ የምንጠይቅና የምንወስድ?”

“የሰው መድሃኒቱስ ሰው አይደለምን? ከብቸኝነት የሚያውባን? የሰው ዘር ብቻውን ከመወለድ የከፋ ምን መከራ ሊደርስበት ይችላል? ከዚህ መከራው የሚፅናና ሌላ መኖሩን በማወቅ አይደለምን?”

“ሰው ከሰው በምን ይለያል.....”

“ታራሚ ደስታ” የሚል ጥሪ ከሃሳቡ አነቃው

“እቤት”

“ጠያቂ መጥቷል”

“እመሰግናለሁ መጣሁ” አለ ደስታ ሰብላ መምጣቷን በመጠርጠር።

ሰብላን ታራሚን ከጠያቂ ለመለየት ከተጋደመው እግዳሚ ጋላ ቁማ ሲያያት ደስ አለውም፤ አዘንም። ደስታው የሚያፈቅራትን ሴት

የግድ ሳይሆን ብቻዋን ስለሆነች ሊነገራት ያለበውን ያለመሳቀት
መገደ መቻሉን በማሰብ ሲሆን፤ የሃዘኑ ምንጭ ግን የሚያፈቅራትን
ይህ ስላጣና አግዳሚ ኃላ ቆማ እያያት መግዛት አለመቻሉን አስታውሶ
ዘላ።

የሀላ የሚመስሉ ችግሮችን ከብደት የምናውቀው ማድረግ ሳንችል
ነገሮ ነው። በመኖር ውስጥ ደስ የሚሉት ነገሮች ሁሉ ቀላሎች
ነችው። እንደምን አደርዘን፤ 'አደርሽ'፤ ሰላምታ፤ መጨበጥ፤ መሳም፤
መገንታል፤ መላፋት፤ የውሽት አባሮሽ መሯሯጥ፤ መኮርኮር፤
መኮርኮር በጥቅሉ ሌላውን በፍቅርና በጨዋታ መግዛት ጋር የተያያዘ
ሁሉ ደስ ይላል። በርግጥ የጠበቀና የከረረ 'ንክኪም' ያማል ያስጠላል።

ደስታ አግዳሚውን ተደግፎ ሰብሰን አተኩሮ አያት። ደስ ያላት
ሎምሰል የተቻላትን ሁሉ አድርጋለች። ፀጉሯ ተሰተካክሏል፤ ቀይ
ጠንፈር ቀለም በልኩ ተቀብታለች፤ ቅንድቦቿ በተቀቡት ማሳራ
ፈቀው ተቀስረዋል። ይህ ሁሉ ሆኖም የተቀባቸው የራት ልቂት
ዘጸጋና ግርግጽን መደበት አልቻለም።

ጓጓዴት ነሽ ግ አላት።

እኮ እንዴት ነህ አለችው።

እኔ እኮ እንቺ ነሽ መጥፎ ቦታ ያለሽው አላት በፈገግታ።

ነሱን ተወው አለች።

እህና ነኝ አላት ሊያረጋጋት በመፈለግ።

እኔ ጥሩ ። ምን አዲስ ነገር አለግ አለችው ሌላ የምትለው
በልህነፊት።

ነፃ መጥቶ ነበር፤ ተጣልተን ሂደ አላት።

'ወደ ምንው አለች ጉዳዩን ብትጠረጥርም ማለት ያለባትን እያለች።

"አሁን የምንገርሽ ነገር ምስጢር ነው። ለነገሩ ምስጢር ያልሆነ ምስጢር ነው። ያለፈ ታሪክ ቢሆንም አሁን ከውቢት ጋር ለተፈጠረው ችግር መንስኤ ስለሆነ አንድታውቁው ብዬ ነው" አላት። ሲያወራ ፈጠን ፈጠን እያለ ነበር። በአጋጣሚ ሆኖ ሌላ አስረኛም ጠያቂም በቦታው ስለሌለ ቶሎ ሊነገራትና ሊጨርስ ፈልጓል። ቸካላው መልሶ አስገረመው። አሁን ከብሩን ከነመፈጠሩ የማያውቁ ሰዎች ስሙ አልሰሙ ምን ይመጣል ብዬ ነው? ብሎ ራሱን ጠየቀ።

"ከብሩ መፃዛ የምትባል ፍትረኛ ነበረችው። ከሷ በፊትም ሆነ በኋላ ሴት በዚያ መልክ አፍቅሮ አያውቅም ብዬ አምናለሁ።" ብሎ አያት። ከፈቷ ላይ "እና ምን ይሁን" የሚል መልሶኩት ሲያገኝ ንግግርን ቀጠለ።

"በጣም የሚወዳት ፍትረኛው ደግሞ እሷም በጣም ታረቅረው ስለነበር ተሰዋችላት" አለ። ንግግሩን ትንሽ ሞቅ በማድረግ ከሰብላ የተሳታፈነት ምልክት ለማግኘት በመመኘት። እሷም አሳሳፈረችውም።

"እንዴት?" አለች። ደስታ በቀላሉ ሰብላ ለሚያወራው ጉዳይ ትኩረት እንድትሰጥ በማስቻሉ በራሱ ኮራ።

"ከብሩ ከመፃዛ በላይ ይወድና ይመኝ የነበረው ልጅ እንዲኖረው ነበር" አላት።

"ለምን?" አለችው።

"ከብሩ አንድና ብቸኛ ልጅ ሆኖ ስላደገ፤ ብቸኝነቱን በልጅ የሚወጣው ይመስለው ይሆናል ብዬ አስባለሁ። ከዚያ ውጭ ግን አላውቅም። ዞሮ ዞሮ ልጅ በጣም ይወድ ስለነበር፤ መፃዛ ማርገዝ የማይገባት ቢሆንም አረዝቸለት።" አላት።

ሰብላ በዝምታ የሚነገራትን ለማስጨረስ በመፈለግ ጥያቄ አልጠየቀችውም። ደስታም ይህንኑ በመረዳት ንግግሩን ቀጠለ።

ገጽን ለማሳጠር፤ መፃዛ በነበረባት የልብ ህመም ምክንያት እርግዝናውን እንድታቋርጥ ብትመከርም ፈቃደኛ አልነበረችም። መሆኑም በወሊድ ጊዜ ህይወቷ አለፈ" አላት።

"ያላዘዘሁ። ግን ታዲያ ይሄ ከውቢት ጋር ምን ያያይዘዋል? አለች።

ምንም አይያያዝም። ችግሩ ከብሩ መፃዛን አሉ የገደላት ነው የሚመስለው። በመሆኑም እርግዝናና ልጅ የሚሉ ነገሮች በቀላሉ ያስደነቡታል። ከዚያ በተጨማሪ ውቢትም በማርገቧ የምትጉዳበት ሊመስለው ይችላል።" አላት።

ኸፊ አለችው ሰብሰ። በጠዋት የመጣችው የከብሩን ጉዳይ ለመስማት እንዳልሆነ በሚያመለክት መልኩ።

"ከማንኛውም እንድታውቁት ብዬ ነው" አላት።

"ከምን? ስትል ጠየቀችው።

"ከማንኛውም ከእንድ በላይ ሰው ያወቀው ጉዳይ ጥሩ ነው በማለት ሲሆን፤ ሁለተኛው ደግሞ ከዚህ አግድም አጣና ውጭ ያለሽኝ ተወካይ እንቺ ስለሆንሽ ለውቢት እንድትነግራልኝ ነው" አላት።

"እሽ ጥሩ እነግራታለሁ" አለች ሰብሰ።

"ከላም ከዚህ ጋር የተያያዘ እኔን የሚመለከት ታሪክ አለ" አላት።

"ምነው? አንተም ሞተብዋል?" አለች እንደመቀለድ ብላ፤ ደስታ በአፍንጫው በመተንፈስ ሳቱ።

"ምን አለበት? እሱም እኮ ወግ ነው አላት ደስታ።

"አልቀረብኸም፤ ምንድነው የእንተሰ የሸሸት ምክንያት?" አለችው።

"እኔ እንዲን ብዙም ሸሸት አያስከትልም። መፃዚ ህይወቴ ያለፈው ያህረው በመጣ ምጥ ምክንያት ሆኖ ወንድ ልጅ ተገላግላ ነበር"

"እ.....ሺ" አለች ሰበላ። ዐይናቿ መፍጠጥ ጀመሩ።

"የተወለደው ልጅ ያለ ጊዜው የተወለደ መሆኑ ብቻ ሳይሆን፣ በጊዜው የነበረው ህይወትና በቂ ባለመሆኑ በጭንቅላቱ ላይ ዕድገቱን የሚወስን ጉዳት ደረሰበት ነበር" ብሎ አተኩር አያት።

"ከዚያ ምን ሆነ?" አለች ሰበላ የማታውቀው የፍርሃት ስሜት እየተሳሳተ።

"በወቅቱ ከብሩ ከፍተኛ ሀዘን ውስጥ ከመሆኑ በተጨማሪ፣ ስለ ልጅ መስማትም ማወቅም አልፈለገም ነበር። ስለሆነም በጊዜው ትክክል ነው ብዬ ያስብኩትን አሁንም የማምክትን አደረኩ" አላት።

"ምን አደረግክ?" አለች። የልቧ አመታት ከመጠን በላይ እየጨመረ ነበር "ብቻ ከፋ ነገር ባላደረኩ" አለች ጭንቀቷን በማውጣት።

"ከፋ ነገር አይደለም። በወቅቱ ማለት እገንዟለሁ ከአስራ ዘጠኝ አመት በፊት መሆኑ ነው። እናት የሌለው፣ አባቱ የማይፈልገውና ሊረዳው የማይችል በተጨማሪ ደግሞ የአዕምሮ አድገት ውሱንነት ያለው ህፃን በህይወት የመቆየት ዕድሉ በጣም አናላ እንደነበር ተሰማኝ" አላት።

"ሰላ.....ዚህ" አለች ሰበላ ንግግሯን አየኅተተች።

"ያን ጊዜ ለአጭር ጊዜ የመጣች ፈረንጅ ወጪ ውጭ የሚሄድበትን መንገድ ጠቆመችኝና ልጄን በሃላፊነት ፈርሜ ሰማደጉ ስጠውት" ብሎ አሁንም አስተውሎ አያት።

"እሺ....." ብላ ተነፈሰች ሰበላ። በጭንቀት የትንፋሽ ጥርቅም ያበጠ ደረቷ ሊሟሸሽ ታየው።

"ሌላው ግን "ብሎ ንግግሩን ሊቀጥል ሲል ሰበላ

"ሌላም አለ?" ብላ አቋረጠችው።

የገዢ ሳይንት የህግ ክልል ማድረግ ስላልተቻለም ይሁን አላስቀመጡት ልጁ ከዚህ ወደ ስፔን ሆዢ ከመሄዱ ውጭ የት ይሄል? ምን ይሁን? ይኑር? ይመውት? አላውቅም አላት።

በዚህ የምትመልሰው አልነበራትም። አሁን የምታውቀው ደስታ ጫፊና በታወ መሆን ያለበትን ከማድረግ ወደ ጌላ የማይል መሆኑን ታውቃለች። በመሆኑም በሰማችው ሁሉ ብዙ አስተረጎሞችም።

ዚህ የዘንድካ ክብር ብዙ፤ እኔ ትንሽ ትንሽ ይቆጫናል አላት።

ቀንሽ ትንሽ? ብላ መየቀችው።

ጄኔራ ኖሮ ልጁ ሊያድግ የሚችልበት ምንም አይንት አጋጣሚ አልነበረም በኔ ግምት። በዚያ ላይ በጣም ወጣት ስለነበርኩ የተማርኩት ተምደት የአግዚአብሔር ታናሽ የሰው ታላት ያደረገኝ ይመስለኝ ገዢ። ስለሆነም ብዙ ቁጭት የለብኝም ብሎ አብራራላት።

ገዢ አለች ልያላቱን እየረገጠች።

እርሷም አንድ እንዴት ነሽ? አላት ደስታ የጨዋታውን ርዕስ ይዛለች።

የታዩትን ከንፈሯን በመገልበጥ ትከሻዋን ሰበቀች "አሰሁ" እንደማለት ማን ነው።

የዛቱ እንዴት ነው? አላት። በድንገት ከአግዳሚው ጥግ ሆኖ ልታን በመጠበቅ ጆሮ ሲጠባ የነበረው ፓሊስ "ሰዓት አልቋል በቃ" አለች።

በቃ ፓሊሱን በፈገገታ አይቶ "እኔ ጨርሻለሁ አለው። ሰበሰ ሰዓቷን ለመጣ ብላ አይታ "በቃ እኔ ነገ እመለሳለሁ" አለችና በዓይኖቿ ለግብ ተለየችው።

ደስታ ዐይኑን እንባ ሞላው። ሰብላ እሳዘነችው። ፊቱን ከሰብላ ጀርባ ወደ ፓሊሱ ሲመልስ ሀዘኑ ጠፋ። ፓሊሱ የደስታ ወሬ ሲያልቅ ጠብቆ ሰዓት አልቋል ማለቱ መልሶ አስፈገገው። ስለ ሌላው ሰው ማወቅ መፈለግ የሁሉም ሰው ባህርይ ቢሆንም፤ 'ጆሮ ጠቢነትን' በሙያ መልክ መያዝ ደግሞ የተለየ መሆን እንዳለበት እያሰበ ወደ መኝታ ፍራሹ ተመለሰ።

ከፍራሹ ጋር እንደተገናኘ፤ በተዳዳው ጣሪያ የሾለክችው የፀሐይ ብርሀን እስር ቤት ውስጥም ማብራቷን እያሰበ እንቅልፍ አሸለበው።

 pdfelement

ወላላ አመለከት

ደስታ ከአንቅልፉ እንደመጣን ብሎ የተነሳው ከጌኑ የሚተኛ አስረኛ ጌታ የመጣለትን ፓስታ እንብላ ብሎ ሲተሰቅሰው ነበር።

'ጌሮ አስኪ ዛሬ የኔን እንብላ ሁል ጊዜ የአንተን እየበላሁ እኮ ተሳታፊሁ' አለ ታራሚው ብተልድ መልክ አስታኮ ብድር እየመለሰ መሆኑን በማመልከት።

ደስታ 'አሺ' ብሎ ፍራሹ ላይ ለመደላደል ሞክረ። በእስር ቤቱ ፍራሽ ላይ መተኛት ችግሩ ለመተኛትም ለመቀመጥም የማይመች ሆኖ የተሰራ ይመስል ለፍራሹ ፍራሽ ማስፈለጉ ነው። ደስታ ከመቀመጫው መላል የጓጉጠ የፍራሽ ጥጥ ገብቶ ለመቀመጥ አልመች ስላለው ይተመጠበት ለመነሳት ሲሞክር የግራ እግሩን እንደመደንዘዝ አለው። እንደምንም እግሩን ጉትቶ ለመቆም ሞክረ። ትንሽ ገድገድ ብሎ ቆመና የተሰባሰበ የሚመስል የፍራሽ ቦታ ፈልጎ ተቀመጠ። ፓስታውን በጋ እየተሻማ ለመብላት ሲሞክር፤ እሱ የቦታ መደላደል ምርጫ ላይ ሆኖ ፓስታው ተበልቶ ማለቅ ላይ መድረሱን አስተውሎ ሁለት ጉርሻ ደረሰ። ለሶስተኛ ሲመለስ ፓስታው ከሰህኑ ተጓኖ ጠፍቷል።

ሁሉ ተመልሶ ለመተኛት ሲሞክር እንቅልፍ አልወሰድ አለው። ፀሐም ብዙ እንቅልፍ የሌለው ስለሆነ ተመልሶ ጣሪያው ላይ

አፈጠጠበት። ራሱን ለማዳመጥ ሲሞክር ከዕለት ዕለት እየባለ መጥቶ ተሞላ ጓደኛ የሆነው ራስ ምታት አናቱን እየመታው መሆኑ ተሰማው።

ደስታ ራስ ምታቱን እንድ ጊዜ እንቅልፍ በማጣት፤ ሌላ ጊዜ ቡና ባለመጠጣት ሲያልፍ ደግሞ ከሰው በመጣላት ምክንያቶች እያላከከ ትኩረት ባይሰጠውም፤ ህመሙ ግን አይሉ እየመጣ በቸልታ የማያልፈው ደረጃ እየደረሰ መሆኑ ገብቶታል።

ድንገት ከተኛበት ፍራሽ ላይ ተነስቶ ወደ ውጭ በመውጣት በቅርብ ላገኘው ጠባቂ፤

"ዛሬም ቤት መሄድ እፈልግ ነበር" አለው።

"ምንሆን ነው ያመመህ?" አለ ጠባቂው።

"ራሴን" አለ ደስታ በጠባቂው ጥያቄ በመገረጥ። ጠባቂው ግን ምንም የነገሩ ያልተሰመደ መሆኑን ሳይገባው ጥያቄውን በመቀጠል።

"መቼ ይመረክ?" አለው።

"ቆይቷል" አለ ደስታ በሁኔታው ግራ በመጋባት። ጠባቂው በዚህ ከቀጠለ ዛሬው ምን ሊጠይቀው እንደሚችል መገመት አዳገተው።

"ስቆየ ህመም" መሄድ አይቻልም" አለ ጠባቂው።

"ልሂድ እኮ አይደለም ያልኩሁ። መሄድ እፈልጋለሁ ነው" አለ ደስታ ድንገት ጠባቂው ጥያቄው ያልገባው እንደሆነ ብሎ በማሰብ።

"መሄድ አይቻልም" ደህና ነህ" አለ ጠባቂው ቆጣ ብሎ።

"ደህና መሆኔን.... እንተ ነኝ እንዴ የምትነግረኝ?" ብሎ አተካራ ለማንሳት ሲሞክር ጠባቂው ጥሱት ሂደት። ደስታ የእሁኑን ራስ ምታት በንዴት የባለበት እድርጉ በማሰብ ራሱን ትንሽ አባብሎ ወደ ፍራሹ ተመሰለ።

ከፍራች ላይ ሆኖ ቀኑን መሰሉ ራስዎታቱን ሲያዳምጥ ዋለ። ሀመሙ ለልባሰም፣ ለልቀነሰም። እንዲሁ ሲዘክብው ዋለ። በዚህም ደስታ መናገሩ ጀመረ። በንዴቱ መካከል ጠባቂውን አስታወሰው። ንዴት መጽም እንደ ቦታ ላይ ማረፍ አለበት። ወይ ራስ ላይ ወይ ሌላው ላይ ካረፈ ሰላም ይነሳል። በዚህ ምክንያት ደስታ ንዴቱን ከራሱ ላይ አውርዶ ጠባቂው ላይ ወረወረ።

ምን ለይነት ደፋር ነው። ሃኪም ሆኖ ቁጭ አለ እኮ ይገርማል። አለ። ለራሱ።

ማን እሱ ምን ያድርገዋል? እንዲህ የፊት ፊት የሰጡት ለልቀቹ ናቸው። ማን ይጠይቀዋል? እነሱ እንደሆነ የእስር ቤቱ ፀጥታና በጀት ዝቅ እስከላላቸው ድረስ ለሌላው ደንታ የላቸውም። አስረኛ ታመመ፤ አልታመመ ምን ሊገዳቸው አለ።

ማን እነሱ ምን ያድርገዋል ብሎ ለእነሱም የተሰማውን መረዳት ከሳየ ፀጊላ በሃሳቡ በመቀጠል "በቂ በጀት አይመደባላቸውም" የነሱ ሃሳቦች አስረኛውን በእንደም ሆኑ በሌላ መልክ ፀጥ እስከሰኙላቸው ድረስ ለሌላው ጊዜም የላቸው ብሎ አሰበ።

ችግሩ ግን የመንግስት ነው። መንግስት ደሞ ምን ያድርገዋል? እሱ ለራሱ በልማት ሥራዎች ተወጥሯል። ይህን ሁሉ ልማት እያከናወነ ለዜጎች የዕለት ተዕለት ራስ ምታት እንዴት ሊያስብ ይችላል? ሲል አሰበ

እንዴ ታደያ የማን ነው ችግሩ ? "ሲል ራሱን ጠየቀ መልሱ።

"ጊዜ የራሴው መሆኑን አሰበት። ማን ተፈጠር አለኝ? ማን ታመም አለኝ? እኔ በታመምኩት መንግስት ሊያስታምመኝ ነበር?" አለ።

ሃሳቡ ሁሉ ተምታታቢት። ድንገት ሃሳቡ የሚስተካከል መስሉት ዐይኑን ጨፈነ።

ዐይኑን ጨፍኖ በመጨረሱ የፈጠረውን ጨለማ ማየት ቀጠለ። ጨለማው ድፍን ያለ ሆኖ ከውጭ ወደ ዐይኑ ለመግባት በሚታገለጸው

በርሃን ምክንያት ትርጉም የሌላቸው ተሰማትና ምስሎች ታዩት። ምስሎቿን ለማጥናት ሞክረ። ምንም ትርጉም ያለው ምስል ሊመጣለት አልቻለም። ዐይኑን ከፍቶ ያልተገለጠለትን መልስ ዐይኑን ጨፍጥ መፈለጉ ገረመው። 'እስር ቤት ባልሆነ ይህችን ያህልስ ብቻዬን ማሰብ የት እንኝ ነበር' ብሎ ራሱን ለማዕናናት ሞክረ።

ራስ ምታቱ ግን ምንም አልተውኸ ብሎታል። የደስታን ከፍራሹ ላይ ተኝቶ መዋል ያስተዋለው የፍራሽ መኝታ ጉረቤቱ።

'ዶ/ር ባሬ ምን ነው ዝም ብለህ ተኝተህ ዋልክላ?' አለው።

'ትንሽ ራሴን አሞኛል' ሲል መለሰ ደስታ። ብዙም የመነጋገር ፍላጎት አልነበረውም፤ አሞኛል በማለት ቢያንስ የራሱን ድምፅ ብቻ እየሰማ መቆየትን እየተመኘ።

'ሲጃራ ታጤስ ነበር ከመታሰርህ በፊት?' ብሎ ጠየቀው የጊዜ ገጣሚ ዳደኛው።

'በፍፁም' አለ ደስታ።

'እይ እንግዲያው ጭንቀት ይሆናል። እስር ቤት እስኪለመድ ድረስ ብዙ ያማል። ከለመድከው ግን ያው ነው ውጭ ሳትታሰር እንደሚያምኑ አልፎ አልፎ ብቻ ነው ህመም የሚሰማህ ብሎ በሽታውንም ምክንያቱንም አስረዳው።

'ይሆናል' አለ ደስታ።

'እይቦህ! ይገው እኔ ሰንት ጊዜ እስር ቤት እመላለሳለሁ፤ ምንም እያመኝም። በፊት ግን ሳልለምደው በቃ በትንሹም በትልቁም መታመም ነበር። እሁን ግን ደህና ነኝ' አለ። በፍፁም እርግጠኛነት።

'ግን እንዴት ደህና ሆንክ' አለ ደስታ።

'መጀመሪያ እነባቢ ኖሮኝ የማያውቅ ጊዜ ኖረኝና በምን ላሳልፈው? ሲለለጥኝ አታመም ጀመር። እኔ ደግሞ ምን በሽታ ያዞኝ ብዬ ስጠነት

የጌቱ ነው መሰልቸትና ጊዜ መብዛት መሆኑ የታወቀኝ....."አለ ልምዱን ለደስታ በማካፈል።

"ስንተኛ ጊዜህ ነው አሁን ስትታሰር?" ጠየቀው ደስታ።

"አ እላውቀውም" አለ።

"ምን ነበር የምትሰራው እንደዚያ ጊዜ የሚያጥርህ?" ደስታ አሁንም ጠየቀ።

"በርቆት ነዋ። ምንም ጊዜ አልነበረኝም እኮ ይገርምሀል። ለመሰረት ልስብ፣ ምን እንደምሰርት ሳሰብ፣ ስሰርት፣ ከዚያ እሱን ሳቀብል፣ ለሸጥ፣ በኋላ ገንዘቡን ሳጠፋ፣ ያዙኝ አልያዙኝ ስጪነት፣ በታ መተንፈሻ ጊዜ የለኝም ነበር" አለው። ንግግሩን በዚያው በመቀጠል "አሁን እንኳን ተመስገን ነው፤ ያዙኝ አልያዙኝ ብዬ መጪነት ትቻለሁ" ብሎ ንግግሩን አቋረጠ።

"ለምን? ምን ተገኘ? ሲል ጠየቀው ደስታ። ንግግሩ አየጣመው መጥቷል። በዚያውም ራስ ምታቱን መርሻ አድርጎታል።

"አሁንም ፖሊሶቹ ስላወቁኝ ዕቃ በጠፋና ሌባ ይቶ ማሳየት ግዴታ ሲገኝባቸው መጥተው ይይዙኛል። እንዳንዴም እኔው ራሴ እመጣለቸዋለሁ፤ ከሚደክሙ እያልኩ" ብሎ እንደመሳቅ አለ።

"ካትሰርትም?" አለ ደስታም በተራው ፈገገ አያለ።

"ዋናው ዕቃ መሰረቱ ነው እንጂ ሰራዊው ማን መሆኑ አይደለም። በሌሎች የሚተዳደረው እኮ በዝቷል ፖሊሶቹ ድክም ብላጂዋል ሌባ መያዝ ያገር" አለ አስረኛው። የደስታን መልስ ሳይጠብቅ ንግግሩን በመቀጠል።

"እንዳንድ ጊዜ ያሳዝንኛል?" አለው።

"ለምን?"

"እኔ እንኳን እስር ቤት ሆኜ ዕቃ ጠፋ ሲባል እኔን ሊያስሩ ፍላጋ ይጠባሉ" ብሎ ከት ብሎ ሳቀ። ደስታም በሳቁ ተሳተፈ።

"ፓሊሶች እሁን ሌባ ወይም ወንጀለኛ በአጠቃላይ ሲፈልጉ ከዚህ ቀደም የሚያውቁት ብቻ ነው ትዝ የሚላቸው" አለ።

"ለምን ይመስልሃል?" አለ ደስታ እስረኛው የሚሰጠውን ትንታኔ ለመሰማት በመጓጓት።

"የሚያዝ ሌባ አጥረት የተፈጠረ ይመስለኛል። የድሮ ሌቦች በባዛት ከፍ ወዳለ ደረጃ ስለደረሱ መልካቸውም ስማቸውም ተለውጧል። ከእጅ ወደ እፍ ኑሮ ደረጃ ላይ የቀረነው ሌሎች ደግሞ ከእስር ቤት እስር ቤት ስንቀያይር ስለምንኖር ለምደውናል። እንዳንድ ጊዜ ሌላ ቦታ ታሳሪ ሲጠፋ ከዚህ ፈተው ሌላ ጋር ያስሩናል" አለ።

"እሁን እኔ ምን የምሆን ይመስልሃል?" አለ ደስታ።

"ያው መድኃኒት ሰርቀህ ነው? ሰው ገድለህ የገባህው" አለው እስረኛው። በመሉ ርግጠኝነት ከሁለት አንዱ ነው ብሎ በማሰብ።

"ሰው ገድዬ" አለ ደስታ በከፊል እውነት የሆነ መልስ እየመለሰለት።

"እሱ ከሆነ ለመደጋገም የማይመች ወንጀል ነው። ጦር ሠራዊት ካልሆንክ በስተቀር" አለ እስረኛው። የሚያውራው እያዋዛ ነው። "ሰለዚህ እዚሁ ትቆያለህ ማለት ነው። እኛ እየተመላለስን እንጠይቅሃለን" አለው።

"ምን ለምን ከሁለት በአንዱ ነው የገባኸው አልከኝን?" ሲል ጠየቀ ደስታ።

"እንግዲህ ሲላል እምሰማው ይኒን ነው" ብሎ የወሬ ምንጩን ገለጸ።

"ትዝራማለህ" አለ ደስታ እድናቀቱን በመገለጽ። የእውነትም የእስረኛው የነገር አተያይ አሰደንቆታል።

እስር ቤት ደጋግመህ ስትገባ ብዙ ዜና ትሰማለህ። እዚያ ተለገጃህ ከፍል። ስለዚህ ግንዛቤህ መጨመሩ አይተርም እሳ አስረኛው የሰይታውን እድማስ መስፋት ከየት እንዳመጣው በመገለጽ።

“ተምረሃል” አለ ደስታ።

“አንድ ጊዜም ምህረት ተደርጎልኝ አላውቅም። በዓመት በዓል እንኳን አስረኛ ሲለቀቅ እኔ ገጥሞኝ አያውቅም። ያችኑ ፍርዷን እየጠጣሁ ነው የምወጣው። ምን ታደርገዋለህ ዕድል ነው” አለ።

ደስታ ትንሽ ሳቅ እንደማለት ብሎ “ትምህርት ተምረህል ወይ ነው ያልኩህ?” አለ ጥያቄውን አስተካክሎ በማቅረብ።

“እምነ! በአሁን ዘመን ያልተማረ አለ አንዴ ይክተር?” አለው እሱም ጥያቄውን በመመሰስ።

“ምንድነው የተማርከው?” አለ ደስታ።

“ማንበብና መጻፍ” አለ አስረኛው በሙሉ ልብ “እኔ በተሰማራሁበት ዘርፍ ከብዙ ሰው ጋር ተገናኝቻለሁ። የተረዳሁት ነገር ቢኖር ከዚያ በላይ ያለው መማር ብዙ የተለየ ጥቅም እንደሌለው ነው” አለ።

“አልገባኝም” አለ ደስታ።

“ይንው አንተም ይክተር ሆነህ ይሄ ካልገባህ ምን ዋጋ አለው?” ብሎ አስረኛው እንደማያውቅ አለ። “ግን የምሬን ነው። የተማረም ያልተማረም የሚያስብበት መንገድ አንድ ከሆነ ከማንበብና መጻፍ ውጭ መማር ምን ይጠቅማል?” በማለት ደስታን የሚሰማማክትን ጥያቄ ጠየቀው።

“ዋናው ነገር መኖር ነው። ይህም እኔም አንተም አንድ መኖሪያ ፍሬሽ ላይ እንተኛለን። አንተ ምንም የተማርከ ብትሆን! እዚች እስር ቤት ውስጥ ለራስ ምታት መድኃኒት አላገኘህም” አለው።

“ልክ ነህ። አለ ደስታ አራስ ምታቱን ስላስታወሰሁት ትንሽ ቅር አያለው።

ምነው አስቀየምኩ እንዴ ዶ/ር አለ አስረኛው።

“አረ በፍጹም መለሰ ደስታ።

“ታዲያ ምነው ዝም ብለህ ቀረኸ” ሲል ጠየቀው።

“እይ የምትላቸውን ነገሮች አሰቤ እየተገረምኩ ነው” አለ ደስታ።

“ለምን?”

“የሚሰማ መጥፋቱ ነው እንዲሁ ሁላችንም የምንናገረው ስንት ቁም ነገር ነበር ብዬ” አለው። አስረኛው ራሱን በመነቅነቅ መስማማቱን ገልጿለት።

ወላላ በደብቅ

ዚህ ለሌላን ሙሉ በከባድ ራስ ምታት ሲሰቃይ አድርጎ ጠየቀ ከጠቀ
ተቃውሞና ንቅናቄ በኋላ የአስር ቤቱ ሃይም ጋር እንዲቀርብ
ተፈቀደለት።

በዚህ ቤቱ ከሌሊት ከግቢው አንድ ጥገ ላይ ቦታ እንደምንም
ተፈልጎለት ሻጥ የተደረገ የሚመስል ከፍል ነው። እስረኛውን
ጭቅጣት ተብሎ ይሆን የሚል ሃሜትን በቀላሉ ሲፈጥር የሚችል
ነው።

ዚህ ህመሙ ስለበረታበት በመጠነ-ም ቢሆን ተጨንቋል። የህክምና
ሰነድ ሲያይ ግን ከህመሙ በላይ ጭንቀቱ በረታበት። እዚህኛ ከፍል
ጭላላ ሊገኝ የሚችለውን ባለሙያ ማመን እንደማይችል ያውቃል።

ህክምና አምነት ነው ብሎ የሚያምነው ደስታ፤ እንዲህ ካለ ቤት ውስጥ
ጥጥ ያይነት ሊታመን የሚችል ህክምና ይገኛል ብሎ ለማሰብ
ነልታለም። የቤቱ መድከም ለእስረኞቹ ህክምና ብቻ ሳይሆን፤
ህክምናውም የተሰጠው ትኩረት ምንኛ የወረደ መሆኑን አመልካች
ነው። በርግጥ የሚያምር ህንጻም ቢሆን መልካም ህክምና ይገኝበታል
ግዛት አይደለም። ቢሆንም ግን እንዲህ በመፍረስ ላይ እያለ ሃሳቡን

የቀየረ የሚመስል ቤት ውስጥ ትርጉም ያለው ህክምና ማግኘትን፤ መመኘት የዋህነት ብቻ ሳይሆን አላዋቂነትም ነው።

ደስታ ይህን እያወቀም ቢሆን እንኳን በዚህ ክፍል ውስጥ መታየት ግዴታው መሆኑን አምኗል። መኖር የሚቻለው በጊዜው እና በቦታው ለመኖር በተዘጋጀው ብቻ ነው ብሎ ስለሚያምን። ወደ ክፍሉ ውስጥ ሲዘልቅ የህክምና ልብሱና የፊቱ ቆዳ ከቤቱ ግድግዳ እኩል የበለዘበት ባለሞያ ተቀምጦ አየ።

ምን ነበር አለ ባለሙያው ለሰላምታና ለመሳሰሉት የታካሚ ጭንቀት ማለዘበያ ዘዴዎች ጊዜም ፍላጎትም እንደሌለው በሚያስታውቅ እይታ። ደስታ ባለሙያው በአንድ ወገን ከዚህ ውስጥ እየሰራ በመዋሉ በማዘንና ምናልባትም በቂና ተገቢ ስልጠና ያላገኘ ባለሙያ ሊሆን ይችላል በሚል ግምት፤ በሌላ ወገን ደግሞ የራሱም የሙያ ግዴታ መስሎ ስለተሰማው አጋጣሚውን ተጠቅሞ እውቀቱን ለማጠፈል በማሰብ፤

“እንደ ሰው እኮ ታሞ ባለሙያ ጋር ሲቀርብ ቢያንስ ሦስት ነገሮች ያስፈሩታል” አለ። ባለሙያው ከቀረቀረበት እንኳን ጠረጴዛ ቀና ብሎ ደስታን ከየት የመጣ ነው በሚል ዐይን አየው። ምናልባትም ደስታ መንገድ ተሳስቶ የመጣ ሳይመስለው አልቀረም።

ደስታ ባለሙያው ምንም ንግግርን እንዲተገልጽ የሚያበረታታ ዓይነት ግብዣ ባያሳየውም የራሱን ሃላፊነት መወጣት አለብኝ በሚል ሞራል ንግግርን ቀጠለ

“እንደኛ፤ ምን ይሆን ያመመኝ ብሎ ይፈራል ። ሁለተኛ፤ የህክምና ባለሙያው እንዴት ያስተናግደኝ ይሆን ብሎ ይሰጋል። ሦስተኛ፤ ከሀመሚ እንዴት እፈውስ ይሆን ብሎ ይፈራል ብሎ አጭር ትምህርቱን ይመደመ።

“ምን ነበር? አለ ሞያተኛው። ደስታ መጀመሪያ የተጠየቀውን ጥያቄ ያልሰማ ስለመሰለው።

እርሷን አምላክ ነበር የመጣውትን አላ ደሰታ። እነጋገሩንም ምሽቱንም አሳምኖ።

እሷ፡ ይህንን መድሃኒት ሲያምህ ሲያምህ ሁለት ሁለት ፍሬ ሞጥበት ወቴ መድሃኒት ከመሳበያው በማውጣት ለደሰታ ካቀበለው በኋላ እስከራቸውን ወደ ደሰታ በማዞር

እዚህ ጋር ፈርማ ፈርም አለው። ከደሰታ ስም ትይዩ የፈርማ ቦታ አያሳየው። ደሰታ የከብር ፈርማውን በመሸማቀቅ አስቀምጦ ከመቀመጫው በመነሳት "አመሰግናለሁ ብሎ ወጣ።

ጥንቱን አይደለ አላ ባለሙያው። ሁለቱም የሰመዱትን ቃላት አየወረወሩ መሆኑን አላስተዋሉም ነበር።

ደሰታ ከህክምናው መልስ ምንም እንኳን ራስ ምታቱ በህመም ጣስታሻ የማይስተካከል እንደሆነ በገባውም ለማገኘውም በማለት ሁለት ፍሬ ውጦ ምን ማድረግ እንዳለበት ማሰብ ጀመረ።

እሱን ፈርቷል። በዚህ ዓይነት ህክምና የመመው ነገር ቀላል ቢሆንም እንኳን እየቆየ ሊከፋ እንደሚችል ስለተገነዘበ። በህክምናው ሁኔታ መናደድ ምንም ፋይዳ እንደማይሆንለት ያውቃል። እንዴት እድርን የተሻለ ህክምና ሊያገኝ እንደሚችል በማሰብ ላይ እንዳለ

ታሪሚ ደሰታ ጠየቁ መጥቷል የሚል ድምጽ እንደተለመደው ተሰቀለው።

እሷ ብሎ ወደ መጠየቂያው አመራ።

ወቢትና ሰብላ ከአግዳሚው ማዶ ሆነው የደሰታን ፊት ሲያዩ በጣም ተደናገጡ።

ጥንቱ፡ ደሀና አይደለህም አለች ሰብላ። ለሰላምታም ጊዜ ሳትሰጥ።

ጌላን አምላክ ነው አለ።

“ይህን ራስ ምታት ግን በቃ ዝም ብለህ ታያለህ አለኝ ሆኗ መግፋት የጀመረው ውቢት በወቀሳ። ከዚህ ቀደም ደጋግማ እንዲመረመር ስትወተውት ስለነበር ትንሽ ንዴት ቢጤም እየተሰማት።

“ሄጂ ነበር አለ ደስታ።

“እና ምን ተባልክ?” ሰብላ ነበረች።

“የሀመም ማስታገሻ ሰጡኝ” አለ ደስታ ስለ ህክምናው ሁኔታ በመንገር ያልተፈለገ የመብት ክርክር ውስጥ ሰብላ እንድትገባ አልፈለገም።

“እና ተሻለህ?” አለች ሰብላ ትኩረቷ አሁንም የፊቱ መጥቆር ላይ ነበር።

“ምንድን ነው ተባልክ?” አለች ውቢት። ደስታ ለውቢት ጥያቄ አልተዘጋጀም። ምክንያቱም የፈራውን የህክምና ሁኔታ ማሰረዳት ግድ እንዳይለው ስለሰጋ።

“ሰላም ነው” አለ።

“ሰላም ነው የሚባል በሽታ አለ?” አለች ውቢት ከስተር ብላ።

“እይ ብዙም ችግር የለውም” አለ።

ሰብላ በደስታና በውቢት መካከል ግልጽ ያልወጣ ክርክር መኖሩን የጠበቃነት ስሜቷ ነገራት። “ምን ችግር አለ እኔ የማላውቀው?” አለች

“ምንም የለም” አሏት ሁሉም በአንድ ቃል።

“ተዉ እንጂ! እናንተ ብቻ ሃኪሞች አይደሉ! ሁሉንም በምስጢር የምትነጋገሩት” አለች በማሸሚጠጥ።

ደስታ ነገሩ ሳይክር ለማብረድ በመሞከር

“እይ ብዙ ችግር የለውም። ለማንኛውም ጥሩ ሃኪም ያለበት ቦታ እንልክሃለን ብለውኛል” ብሎ ሞሸ።

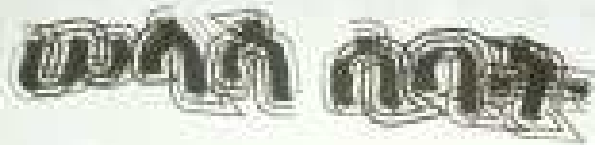
ወደት ወደስታ ንግግር ግራ በመጋባት "እንተ ጥሩ ሃኪም የት እንዳለ
በፍቅሩ ነው እነሱ የሚልኩህ?" አለችው።

በሰ የሁለቱም ንግግር ስላልጣማት "ኛግር የለም። እኔ ንብቼ
እነጋገራቸዋለሁ። መታየት ያለብህ ቦታ ትታያለህ" አለች።

እኔ ለማንኛውም ጥረት ተን ልየው፣ ይሻለኛል" አለ ደስታ።

ኢስትሽ መቺም ይኼን ላንተ አላስረዳህም ዩ....." ብላ ውቢት
ንግግርን በአጭሩ ተጨችው።

 pdfelement

ደስታ ከሰብሰና ውቢት ጉዞኝት በጊላ በምን መልክ የተሻለ ህክምና ሊያገኝ እንደሚችል ማሰላሰል ጀመረ። በሀይወቱ በየትኛውም ጊዜ እሱ ህክምና አስፈልጎት የሚያጣ መስሎት አያውቅም ነበር። አሁን ነገሩ ሁሉ በጣም ገረመው።

ደስታ በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎችን አካሄደ፤ እንዲታከሙ ረድቷል። ለብዙዎች የሚያከማቸውን ሰዎች አስተምሯል፤ በእኔ ብዙ ሰው ተፈውሏል፤ ብዙዎችም አልፈዋል። በሃኪምነቱ ራሱን የሰው ልጅ መከራ ታዛቢ አድርጎ ከማየት በዘላለ የመታብይ ሰሜት ለደቂቃም ኖሮት አያውቅም።

የህክምና አገልግሎት ችግር በወጣት እንዳለ በያውቅም እሱ ራሱ አገልግሎት ሊያጣ እንደሚችል ግን አስቦ አያውቅም። እስር ቤት ውስጥ ህክምና እንደሚሰጥ የሩት አውቀት ነበረው። ከዚያ ውጪ ግን ህክምናው ምን ይጨምር ምን ይቀንስ አያውቅም ነበር።

እንዳንድ ጊዜ አውነት እንደደንጋይ ሲማታ ያማል። በእንደ ቦታ በራስ ዙሪያና እካባቢ ብቻ ተወሰነው ሲኖሩ ሌላ ዓለም መኖሩን መዘንጋትን ያስከትላል። ደስታ ከእስር ቤት እጃቸውን ታሰረው ወደ እሱ የሚሰራበት ሆስፒታል የሚመጡ እስረኞችን በተደጋጋሚ በግቢው ውስጥ እንዳላየ አልፏቸዋል። አሁን ምናልባት እሱም እጁን ታስሮ ከሌላ እስረኛ ጋር በመጣመር በተሰላቹ ጠባቂዎች አየተገረተረ ጠብሮ

ይሰራበት ወደነበረው ሃኪም ቤት በእስር መሄድ ግድ ሲሆንበት ይችላል።

አንዳንድ ጊዜ ህይወትን ከስርም ከላይም ማየት ግርምትን የሚፈጥር ትዕይንት ነው። 'ማንነት' በትልቁ ተወጥሮ የተነፋ ፊኛ እንደማለት ነው በትንሽ እሾህ ሲበላ ተንፍሶ ኢመንት የሚሆን። ሰው ኢመንት ነው፤ ሰው ተራ ነው፤ ሰው አቅም የለውም፤ ሰው ደካማ ነው። ይህም ሆኖ ግን አብዮቱን ጊዜያትንን የምናጠፋው ይህንኑ ኢመንትነት ለመርሳት በመጣር ነው።

የሰው ልጅ ሲወለድ ከእሱ ብቸኝነት በመቀጠል የሚረዳው ጉዳይ ደካማነቱን ነው። ለመብላት፣ ለመጠጣት፣ ንፁህ ለመሆን፣ ለመሞቅ፣ ለመቀዝቀዝ ሌሎች የግድ አስፈላጊ መሆናቸው አይቀራ ነው። ደስታ አሁን ሰው እንደሚያስፈልገው ከመቼውም በላይ አምኗል። ሃያ አራት ሰአት ሙሉ በራስ ምታት መደብደቡ ሰልችቶታል። ምንም እንኳን ለራሱ ጥቅም ሲል የግል ደረጃውንና ግንኙነቶቹን መጠቀምን እንደጥፋት ቢቆጥረውም ሰብሰንና ወንድሙን ተጠቅሞ ወደ ሆስፒታል የሚሄድበትን መንገድ ማመቻቸት እንዳለበት ወስኗል። ይህንንም ከማድረጉ በፊት እንደ ዕድልን ለመሞከር በማሰብ ወደ ጠባቂው ፖሊስ ሄደ።

"ህመሜ በጣም ስለባሰብኝ ወደ ሃኪም ቤት መሄድ የግድ ያስፈልገኛል" ሲል በአዕንዎት አመለከተ።

ፖሊሱ "ንገ ጠዋት ወደ እስር ቤቱ ሃኪም ቤት እንወስድሃለን እዚያ ዶ/ር ሰላሳ እሱ ያይሃል" አለው። ምንም ማብራሪያና ማሳመኛ ሳይፈልግ ።

ደስታ የጠበቀውን ምላሽ ከፖሊሱ ባለማግኘቱ በመገረም "እኔ አመሰግናለሁ አግዜር ይሰጥልኝ" አለ። ፖሊሱ እንደባለፈው ጊዜ ችግሩን አቅልሎ ያይብኛል ብሎ በመፍራት ነበር ደስታ ጥያቄውን ያቀረበው፤ ሆኖም ምላሹ በተገላቢጦሽ መልካምና አምንታዊ ሆኖ

ሰላንኛው ፖሊስ በምን መመዘኛ እንደሚወስን ለመረዳት ባለመቻሉ እየተገረመ እስኪነጋ ድረስ ሰዓቱን መቁጠር ጀመረ።

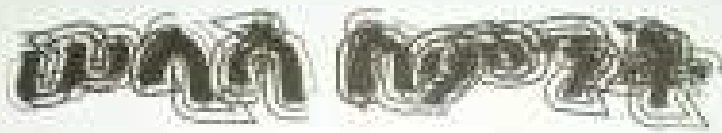
እሴት በህመም ጊዜ ሰዓት እንዴት ይረዝማል! ህመምና መከራ ጊዜን የማቆም ምትሃታዊ ሃይል ሳይኖራቸው አይቀርም። ደስታ ጊዜውን በመተኛት፣ በመነሳት፣ በማሰብ፣ መፅሐፍ በማንበብ ከሌሎች አስረኞች ጋር መዝመር በመዘመርና ዐይኑን ጨፍኖ እስከ መቶ በመቁጠር ለማሳለፍ ቢሞክርም ነገ አልመጣም አለው። እሁን ህመምና የመታከም ጉጉት አቅም ነሱት እንጂ፤ ደስታ ከማንም ሰው በላይ ነገ የሚባል ቀን የለም ብሎ ይክራከር የነበረ ነው።

‘ህመም’ እንዲ የመኖርን ጊዜያዊነት አስታዋሽ ስለሆነ፤ ደስታንም እንዲ ከእምነቱ ነቀነቀው። የአለመኖር ፍርሃት ሰውን ባመነበት እንዳይፀና፤ ባመነበት እንዳይቆም፤ የሚለውን እንዲከዳ፤ ያልሰራውን እንዲበላና የሌለውን እንዲቀማ ይገፋዋል።

ደስታ ሌሊቱ ነግቶ በጠዋት ወደ የተባለው የእስር ቤት ሆስፒታል ሲወሰድ ህልም ህልም መሰለው።

የእስር ቤቱ ሃኪም ቤት በብሉኬት የተገነባ ሆኖ መደዳውን ለመኝታ ቤት የሚያገለግሉ አዳራሽ መሳይ ህንፃዎች አሉት። በእንዴ አዳራሽ ውስጥ ወደ ሰላላ የሚጠጉ አልጋዎች ተቃቅረው ተደርድረዋል።

ሃኪሙ ደስታን ከመረመረው በኋላ የራስ ምታቱን መፍትሄ ለማወቅ እንዲረዳው በማሰብ ሃኪም ቤት እንደሚያስተኛው የነገረው በትዕዛዝ መልክ ነበር። ደስታ እዚህኛውም ሃኪም ጋር የልቡን የማውራት ዕድል ባለማግኘቱ ቢያዝንም፤ እዚያች እስር ቤት ውስጥ ቁጭ ብሎ ራስ ምታቱን ከመቁጠር ሃኪም ቤት ውስጥ ቢተኛ የተሻለ ይሆናል ብሎ በማሰብ ለመተኛት ተስማማ።

በመኝታ ከፍሉ ውስጥ ሁሉም ዓይነት ህመምተኛ አለ። ደስታ ከህመምተኞች መካከል በመኖር ዕድሜውን ቢያሳልፍም፤ ከህመምተኞች ጋር መተኛትን በተላሉ ሊለምደው አልቻለም። የመጀመሪያ ችግሩ የሌሎችን ህመም አይሰማ ራሱን በማስተዛዘን ብቻ መሰከር ከበደው። ከዚያ በመቀጠል ህመምተኞቹ ሀኪሙን፣ ሌሎችን ባለሙያዎችና ህክምናውን ሲያመኑ አብሮ ማግኘት ሊሞገግ ሊታወቅ አልቻለም። በዚያንቱ ከታላላቅነቱ ጋር ተደባለቀበት።

ከዚህም በላይ ግን ያስቸገረው ጠያቂ እንደረለገው አለማግኘቱ ነበር። ስለሰነድ በየቀኑ ሊያያት አልቻለም። ከብቸኝነት ጋር ከፋኛ ተፋጧል።

ይህንንም ሁሉ ችሎት የራሱ ምታቱ እየበረታበት በመሄዱ አብዛኛውን ጊዜ በአልጋ ላይ ተኝቶ ነው የሚያሳልፈው። ከዕለት ወደ ዕለት የግራ እግሮቹ እጆቹ እየደከሙበት ስለመጡ፤ እዚያው አልጋ ላይ እንደተኛ አጥፍ ዘርጋ በማድረግ ሊያበረታቸው ይጥራል።

ከዚህ የተቻለውንና የሚችለውን አድርጓል፤ እያደረገም ነው። የደም ፕሮመራዎችን አሟልቷል፤ ሽንት መርምሯል። ከዚህ የተለየ ምርመራ በዚህ የሰፈነበት ሊያደርግ አይችልም።

ስለሰነድ መንገድ ሄዶ ወደ ሃኪም ቤቱ ተመላልሳ የምትጠይቅበትን ፈቃድ ለማግኘት እምስት ቀናትን ያህል ፈጅቶባት ደስታን

ልትጠይቀው መጥታለች። ደስታን ከአልጋው ጋር ተጣብቆ ስታየው ሀመሙ ከሚለው በላይ እንደባሰበት ለመገመት ብዙም ጊዜ አልፈደባትም።

ደስታ አልጋው ላይ እንደተንጋለለ ሰብለን ሲያያት ደስ አለው። ከአልጋው በስተገራ ተጠግታ ከንፈሮቹን ሳመችው። ደስታ ለወፋውን በመመለስ ነፍቶቱን ገለፀላት።

“እንደምን ነሽ ስላየሁሽ በጣም ደስ አለኝ” አለ በዝግታ። ድምፁ እንደወትሮው ልብ መሰሉት አይስተዋልበትም። ሰብለ ሆኗ ተረበሽባት።

“ደስትሽ ደህና አይደለህም? ባሰብህ? ምን ላድርግልህ?” አለች ስትናገር ከንፈሮቿ እየተሳሰሩባት ነበር። ደስታ የሰብለን መረባሽ ቢያይም ሊያባብላት አትም አልነበረውም። ከዚህ ቦታ መውጣቱ እንዳለበት አምኗለች። እዚሁ ከቆየ ሀመሙ ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት አልቻለም። እንደ ርግጠኛ የሆነበት ጉዳይ ቢኖር ያመመው ሀመም ተራ ራስ ምታት አሰመሆኑን ብቻ ነው።

“ከብሩን ደውለሽለት እንደ ቦታ ሀክምና እንዳገኝ ቢረዳኝ እሰ ደስታ በልመና። ሰብለ እንባዋን ማቀም አልቻለችም ።

“ቦታ ባሰብህ ማለት ነው?” አለች። ደስታን ምንም እየረዳት እንዳልሆነ ብታውቅም ዝም ብላ ማየት ስላልቻለች።

“ደህና እሆናለሁ! ከአደጋው ጋር የተያያዘ ይመስለኛል” አለ ደስታ።

“ከአደጋው ጋር ምን?” ስትል ጠየቀች ሰብለ የታመመ ሰው ከሚጠላው ነገር እንዲ የገዛ ሀመሙን ማብራራት መሆኑን ባለማስተዋል።

“ለማገኘውም” ከብሩን ደውያለት፤ መኮንንም ሊረዳኝ ይችላል” አለ ደስታ። በሀይወቱ ቅርብ የሆኑ ውለት ሰዎችን ጓደኛውን እና ወንድሙን በጣም አርቆ እርዳታቸውን መጠየቁ ለሰብለ ግራ ቢጣትም ለምን ብላ አልጠየቀችውም።

እኔ ብላ ስልኳን ለማውጣት ስትሞክር! ወደ እስር ቤቱ ስትገባ በር ላይ እስታምጣው ስለመጣች ስልኳን አላገኘችውም።

ጤቃ ሂጂ እና ደውደላቸው አላት ደስታ።

እኔ ብላው ከአልጋው መራመድ እንደጀመረች ወደኋላ መለስ ብላ አየችው።

ጥንው? አላት ደስታ ቢደክመውም ከፊቷ ልትነገረው የፈለገችው ጉዳይ እንዳለ ለማንበብ ችሏል።

ግድ የለም! ነገ እነግርሃለሁ ደስ የሚል ነገር ነው አለችው።

ጥንው ውቢትና ክብር ታረቁ እንዴ አላት ዐይኑ በትንሹም ቢሆን ብርሃን አየፈነጠቀ።

ከሰም የተሻለ! እነግርሃለው በሰፊው ብላው ሃይማኖት

ወላላ በጠፋ

ከብሩ የደስታን ጉዳይ እያሳለለ ነበር ወደ እስር ቤቱ ሃኪም ቤት ያቀናው። ሰብሶ ደውላ የደስታን ሁኔታ ስትነግረው በአጭር ጊዜ ውስጥ የደስታ በጠና መታመም በጣም ነበር ያስደነገጠው። የመጨረሻ ንግግራቸው አሁንም በጆሮው አያታጨለበት ነው። የደስታ ከጊዜ ወደጊዜ ነጭናጫ መሆን እያሳለበው በመጣም ነገሩ እንዲህ ይከፋል ብሎ አልገመተም። ለምን? አለና ራሱን ጠየቀ።

“የመኖር አርግጠኝነት” አለ መልሶ፤ ደስታ እንዲህ ብሎ እንደሚመልስለት በማሰብ። ከብሩ ደስታን ሊጠይቀው የሂደ ቀን በውቢት ጉዳይ ቢጋጨም ተመልሶ እንደሚያገኘውና በጉዳዩ እንደሚነጋገሩበት መሆኑ በመሆኑ ርግጠኛ ነበር። አሁን ግን የሚገናኙት ደስታ በጠና ታሞ ይህን አይደለም ተራ ወራ እንኳን ማውራት በማይችሉበት ሁኔታ ነው። ነገርን በጊዜው አለመቋቋም እንዴት ይቆጣል? የሚወዱትን ጓደኛስ በፍቅር ደህና ሁን እስከምንገናኝ አለማሰትስ? መኖር መታለል ነው፤ የሚተር አይመስልም።

ከብሩም በመኖር ተታሎ ከጓደኛው ጋር በግጭት መለያየቱ እንደገባው። ወደ ሆስፒታሉ ሲደርስ መኮንን ቀድሞት ደርሷል። ከመኮንን ጋር የውቢት ጓደኛ አይደልም ሲያይ ተገረመ። ድብቁ የአይዳ ጓደኛ መኮንን ይሆናል ብሎ አስቦ እያውቅም ነበር። ጓደኞቿም ቢሆኑ መኮንን የአይዳ ፍትረኛ መሆኑን የሚያውቁ አልመሰሰውም።

መኮንን ፊቱ በጣም ተረባብሷል። አይዳ ለከብሩ ፊት አልሰጠችውም። የወቢት ዓደኞች በጠቅላላ በእድማ እንደዘጉት ስለሚያውቅ ብዙም አላሳሰበውም።

ደስታ ከአልጋው ላይ እንደተጋለለ ሃስቱንም አየተቀለጨለጨ ያያቸዋል። ድንገት

“ሂይ ቁልል መጣህ? እንሂድ አለ ደስታ

ከብሩ ትንሽ ግራ በመጋባት ጥት ነው የምንሂደው? ደህና ነህ?” አለ።

“ስርጉ ጋር ነዋ” አለ ደስታ።

ከብሩ እናቱን እንዳች ነገር ለሁለት የሰነጠቀው ያህል ደነገጠ። ከድንጋጤው ብዛት ሳያሰበው እጁን ወደ ግራ ደረቱ በመስደድ ልቡ ፈርጥጣ አለመውጣቷን አረጋገጠ።

ደስታ እየቃዘፍ ነበር። ከብሩ ደግሞ እንደ ሃዚምነቱ በሽታው ምንም ይሁን ምንም እንደ ሰጡ መቃዘፍት ከደመረ ሀመሙ የከበደ መሆኑን ማሳያ መሆኑን ጠንቅቆ ያውቃል። የቀኝ እጁን እንደምንም በማሳቀቅ የደስታን ግንባር እንደመንካት ብሎ ትኩሳት ይኖረው እንደሆነ ለማጣራት ሞክረ።

የደስታ ግንባር ምንም አይነት የሙቀት ስሜት አልነበረውም። የባለውን ደነገጠ። ቅዥቱ ትኩሳት ከሚያመጣ ህመም ጋር የተያያዘ ካልሆነ በጭንቅላቱ ውስጥ እንዳች ነገር ኖሮ ነው ማለት ነው ሲል አሰበ። በዚህ ቅፅበት ነገሩ ሁሉ ተገጣጠመሰት። መኮንንና አይዳን ከአልጋው ጠርዝ ትቷቸው ሃኪሙ ወዴት እንደሚገኝ በመጠየቅ ሮጥ ሮጥ እያለ ሄደ። መኮንን ና አይዳ ተከተሉት፤ ደስታ ሃስቱም ሲሯሯቱ በፈገግታ ያያቸው ነበር።

ከብሩ ሃኪሙን እንዳገኘው ማን እንደሆነ ካስተዋወቀ በኋላ፤ “ዶ/ር ደስታ ወደ ሌላ ሃኪም ቤት መሄድ አለበት” አለው። ሃኪሙ ትንሽ እንደማሰብ ብሎ፤

"ታሪካዊ ደስታ ያለህ ነው እንደሆነ ሲል ክብርን ያልተጠበቀ ጥያቄ ጠየቀው።

"አዎ። አላውቅኩም ነበር?" አለ ክብር ሲሂደው እሱም ቁም ነገር ተረስቶት

"ኤፈ ወደ መካከለኛት" ብሎ ዳኛው መኮንን ሁለቱንም ሃኪሞች አነታቸው።

"አዎ" አለ የአስር ቤቱ ሃኪም "ለምንድነው የሚሄደው" ሲል ክብርን ጠየቀው።

ክብር የገመተውን አስረዳው "ይኸውልህ ከወራት በፊት ደስታ የመኪና አደጋ ደርሶበት ለጥቂት ደቂቃዎች ራሱን ስቶ ነበር" ብሎ ሲጀምር

"እሺ" አለ ሃኪሙ። መኮንንና አይዳ የሚባለውን በጥምና እየተከታተሉ ነው።

"ከዚያ ሲሂደው ደህና ነበር" እየላየ ግን ትንሽ ራስ ምታት ምናምን ጀመረው። በጎላም ደግሞ ባልተለመደ ሁኔታ መንጫነጭ ጀምሮ ነበር አሁን እንደዚህ ሆነ" ብሎ ንግግሩን ጨረሰ። የአስር ቤቱ ሃኪም "ገባኝ ገባኝ አዎ ልክ ነው መሄድ አለበት" አለ ተመልሶ ወደ ህክምና ክፍሉ እየገባ። መኮንንና አይዳ በሁኔታው ገራ ተጋቡ። ክብር የተናገረውን ሲጨርስ ከሃኪሙ ጋር ቢግባባም ለአነሱ ምንም አልገባቸውም።

የአስር ቤቱ ሃኪም ተገቢውን የወረቀት ስራ ሲሰራ መኮንን ወደ ክብር ጠጋ ብሎ "ምንድነው የሆነው" አለው።

"ከወራት በፊት አደጋው ሲደርስ" ብሎ ሲጀምር

"እሱንም ሰማኝ እኮ አሁን ምንድነው የሆነው" አለ መኮንን ከስተር በማለት ምናልባት ክብር በሚገባው ቋንቋ ቢያስረዳኝ ብሎ በመመኘት። ክብር ትንፋሹን በመሳብ ራሱን ካረጋጋ በጎላ

ምናልባት በአደጋው ጊዜ በጭንቅላቱ ውስጥ ደም ፈሰሰ ይሆናል። እሱ።
“ስለዚህ” እሱ መኮንን።

“በጊዜ ብዛት ያ የፈሰሰው ደም አንጎሉን አየተጫነው መጥቶ ሲሆን
ይችላል፤ እሁን የምናየው ክስተት የተፈጠረው” ሲል አብራራ። ክብሩ።

“ታዲያ ይህ ሲሆን አንዳችሁም ይህ ይመጣል ብላችሁ አላስባችሁም?
እሱ መኮንን በመገረም፤ ነገሩ ትንሽ የማወቅ ችግር እንደሆነ ስላልተረፈ

“በጊዜው ደም መፍሰሱን ብናውቅም መጠኑ እነስተኛ ስለነበር በራሱ
ጊዜ ይጠፋል ብለን እስበን ነበር” እሱ ክብሩ የመከላከያ ሃሳብ ለማትረብ
ያህል።

“እና እሁን ምንድነው የሚደረገው” እሱ መኮንን ወደ መፍትሄው
መሂድ እንደሚበጅ በማሰብ።

“በአስቸኳይ ወደኛ ሆስፒታል ሂዶ ችግሩ ይኼ ከሆነ ቀዶ ህክምና
በማድረግ በጭንቅላቱ ውስጥ የረጋው ደም መውጣት አለበት” እሱ
ክብሩ።

እሁን መኮንን በተራው አናቱ ተሰነጠቀ። ትንሽ እንደመንገዳዊ
ሰላደረገው ከጎኑ ሆኖ በድን የመሰለችውን አይዳን ተደገፋት።

ሰብላ ከቤቷ ስትወጣ ጥሩ ስሜት እየተሰማት ነበር። ደስ ብሏታል።
 ብዙ ነገሮች ተሳክተውላታል። ከብሩና መኮንን ደስታን አይተው ወደነ
 ደስታ ሆስፒታል ሊያዛውሩት እንደሆነ አውቃለች። ከዚያ በተጨማሪ
 ለደስታ የምታበስረው ትልቅ የምስራች አላት። በሆጂ ሀይወት እየበቀለ
 ነው። ልጅ፣ ሌላ ሰው እየበቀለች ነው። ይህ ሰው ደግሞ የደስታም
 ነው። በመሆኑም በሀመም ሲሰቃይ ለከረመው ደስታ ቢያንስ ዑስት
 ነገሮች ይሆኑላታል ባሉ። በዚህም ሰብላ ተደስታለች።

ከእስር ቤቱ ሆስፒታል ስትደርስ መኮንንና አይዳ ጎን ለጎን ተኮራምተው
 እንደተቀመጡ አየች። አይዳ ለምን መጣች ብላ ራሷን ጠየቀች። እንዴ
 አይዳ እንዴት መጣች አለች አሁንም ለራሷ ድንገት ውይ የተደበተው
 የአይዳ ፍቅረኛ መኮንን ባልሆነ ብቻ ብላ እያሰበች አጠገባቸው ስትደርስ
 የሁለቱም ፊት ያኮፈታፈ "ግድግዳ መስሎ ተጨራምቷል

"ምንው ደህና አይደላችሁም?" አለች።

"ደህና ነን ሰብሊ" አለ መኮንን። ከብሩ ከጎን ከሚገኘው ከፍል ወረቀት
 ይዞ ሲወጣ ተገጣጠመ-

"ምንው ችግር አለ?" አለችው እሱንም። ከብሩ ምን እንደሚመልሰላት
 በማሰብ ላይ እያለ የእስር ቤቱ ሃኪም ኮጋላው ባት ባሉ "አምቡላንሱ
 ተዘጋጅቷል" አለ። ሰብላ ትንፋሷ መሰሰ አለላት።

"ደስትሽ ሊሄድ ነው? ጎሽ አሁን ደስ ይለዋል" አለች። ሦስቱም ምንም መልስ አልሰጧትም። እሷም ነገሩን ችላ በማለት ክብሩን ተከትላ ወደ ደስታ መኝታ አቀናች።

ደስታ ራቱ ፈገገ እንዳለ ተቀበላቸው።

"ደስትሽ እንዴት ነህ?" አለችው።

ባጣም ደህና ነኝ" አላት።

"ጎሽ ቢቃ አሁን ልትሄድ ነው እሺ" አለችው።

"እይ በጣም ዘገየሁ" አላት ሲመልስ በፈጋ ፈገግታ ቢሆንም የለመደችውን የደስታን መቀት ዘንግግሩ አላገኘችም።

ቧቃ አሁን መሄድ አሰብኝ በጣም ቸኩያለሁ" አለ ደስታ።

"እኔ አትቸኩል" አለች ሰብላ ደስታን ለማረጋጋት በመጣር።

ሳቡ በሽተኞች እየጠበቁኝ ነው" አላት።

ምን? አለችው ግራ ግብቷት።

ቧቃ እንደውም ልተኛ" ብሎ ዐይኑን ጨፈነ።

በባለ ግራ ግብቷት ሦስቱም አየቻቸው፤ የሆነውን ቢያብራሩላት ብላ። ከቆ ትከሻዋን ሳብ ለማድረግ ሲሞክር አትዝነች በሚል መንገድ ተቀባቸው። እሷም የውቢት ተደራቢ እንደሆነች ያውቃል። ምላሷን ቸል በማለት የሆነውን አስረዳት። ሰብላ ክብሩ የደስታን ሁኔታ እየሰረዳት አካባቢዋ ያሉ ነገሮች ሁሉ ከወይኖቿ እየራቁ አነሱባት፤ ቆዳን የቀረችና ቁጥጥረው... የሚል ድምፅ ብቻ የምትሰማ መላት። "መኖር የማትነቁበት ህልም ነው" ያለው የደስታ ድምፅ ታወሳት።

ደስታን የተወሰኑ ባለሙያዎች መጥተው በአልጋ እየገፉ ወደ እምቡላንሱ ወሰዱት። ሰብላ በደመናዩስ እየተጎተተ ተከተለቻቸው። ሌሎችም እንዲሁ። ደስታ ፈገግ እንዳለ ነው።

"እያምርም?" አላት ወደ ሰብላ እየተመለከተ።

"ምን?" አለች የሞት ሞቷን።

"ሙዚቃው" አላት አሁንም በፈገገታ ።

ሰብላና ኩባሩ በእንቡላንሱ ተጭነው፤ ደስታ የዋጥ የቆጡን እያቃኘ፤ ደስታ ከተማረበት፤ ከሰራበትና፤ ከሚለራበት ሆስፒታል የመጨረሻው ሰው ሆኖ ተመልሰ። ደስታ በዚህ ሆስፒታል ውስጥ ተማሪም፤ እስተማሪም፤ ሃኪምም ሆኖ ኖሮ አሁን ታማሚ ሆኖ ነበር።

pdfelement

ከብሩ በመጠነም ቢሆን ቀለል ብሎታል። ቢያንስ ይኼ ፈላጭ ቆራጭ የሆነበት ቦታ ነው። እንደምንም ብሎ ደስታን እንደሚያተርፈው ያምናል። ነዘሮች ግን እንደሚያስጠው አልቀለሉም። በሆስፒታሉ ውስጥ ምንም አልጋ ስላልነበረ ደስታ በድንገተኛ ክፍል የበሸተኛ ማመላለሻ አልጋ ላይ እንዲጋደም ሆነ። ከብሩ ይህም ይሁን ብሎ በቀጥታ ቀዶ ህክምና ሊሰራለት ወደሚችል ሃኪም ደመለ። ሃኪሙ ሩቅ ቦታ እንደሚገኝና በተቻለው ፍጥነት እንደሚመጣ ነገረው።

ሰብል መዘገየቱ ምንም አልጣማትም። ከነሱ ቀድሞ እዚያው ሆስፒታል ለጠበቀቻቸው ውቢት ለምን የግል ሆስፒታል አንወሰደውም አለቻት።

ውቢት ጎሰረኛ ስለሆነ በግል ሊታከም አይችልም። አለች ቀላል መልስ በመስጠት ገቢያ ላይ የሚያስረዳገው ህክምና እንደሆነ በቀላሉ በግል ቦታ አይገኝም ብላ ጨመረችላት።

እና ዝም ተብሎ ነው የሚታየው? አለች ሰብል።

“ይመጣል ሃኪሙ። እስከዚያ እኮ ሌሎች እየመረመሩት ነው” አለች ውቢት ሰብልን ለማዕናናት።

ነዘዣ መፍትሄ፣ ምን መፍትሄ ይሆናል? አለች ሰብል ውቢት መልስ አልነበራትም። ከብሩ በተቀመጠበት አግዳሚ ላይ ሆኖ ሁሉን ማድረግ ይችል ይመስለው በነበረ ቦታ ምንም ማድረግ አለመቻሉ ነገረመው።

ደስታ ድንገተኛ ክፍል ውስጥ ከተኛ ሦስት ቀናት አለፉት። ሰብሰብ ሦስቱንም ቀን በድንገተኛው ወለል ላይ ተኝታ ትጠብቀዋለች። ሃኪምቹ ደስታን በአግባቡ ከመረመሩ በኋላ ክብሩ እንደጠረጠረው በአንገሉ ውስጥ ደም መፍሰሱን አረጋግጠዋል። ቀደም ሆኑም ሀኪምና እንደሚያስረድሰው ወስነዋል። በቀደም ሆኑም ሀኪምና ክፍሉም ሰቀደ ሀኪምናው የሚያስረድሰው መሣሪያ በመሰሉ ተዘጋጅቷል። ሆኖም ግን ለሦስት ቀናት ቀደም ሆኑም ሀኪምናውን ማድረግ አልቻሉም።

ቀደም ሆኑም ሀኪምናውን ማድረግ ያልቻሉበት ምክንያት ከቀደም ሆኑም ሀኪምናው በኋላ ደስታ የግድ ጊዜያዊ የመተንፈሻ ማሽን ላይ መቀመጥ ይጠበቅበታል። ያንን ማድረግ ካልቻለ ከቀደም ሆኑም ሀኪምናው በኋላ ደስታን በህይወት ማቆየት አፋጋች ይሆናል። በሆስፒታሉ ውስጥ ያሉት የጊዜያዊ መተንፈሻ ማሽኖች ሦስት ብቻ ናቸው። ሦስቱም ደግሞ በሌሎች ህመምተኞች ተድመው ስለተያዙ አንዱ ህመምተኛ እስኪድን ወይም እስኪሞት ድረስ ደስታ በድንገተኛ ክፍል ተኝቶ መጠበቅ ግድ ሆኖበታል። ደስታ የመተኛ አልጋም፤ የመተንፈሻ ማሽንም ማግኘት አልቻለም። እዚህ ሆስፒታል ከመጣ በኋላ ቅዥቱ እየለቀቀው ሂደቱ ጠበቅ ያለ እንቅልፍ በሚመስል ሰመመን ተተክቷል። ሃኪምቹ እንዳንድ ጊዜ ደረቱን እየተሟኑት ሌላ ጊዜም አልኮል ወደ አፍገሟ በማስጠጋት ሊያንቁት ይጥክራሉ።

አራተኛው ቀን ላይ ደስታ መሰሉ በመሰሉ ራሱን ሳት። በምንም መልክ ሊነታ አልቻለም። ቅዥቱም፤ የሰመመን እንቅልፍም የለውም። ጥልቅ

እንቅልፍ መሳይ ሁኔታ ውስጥ ንብቷል። በዚህ ቀን እንደ መኝታ
እልጋ ስለተገኘ ደስታ ከድንገተኛ ክፍል ወደ መኝታ ክፍል ተዛወረ።
ሰባለም አብራ ተዛወረች።

ደስታን ሁሉም ሰው ረዳው! አዘናልት፣ ጠየቀው! እሰበለት፣
ተጨነቀለት፣ ፀለየለት ቢሆንም ግን እነዚያ ሦስት ማሽኖች አሁንም
አልተለቀቁም። እነዚያም ሰዎች ብዙ አሳቢና ፀሎተኛ ሳይኖራቸው
አልቀረም። ሀመም፣ መቸገር፣ መከራ እና ሞት የሰው ሁሉ እኩልነት
መገለጫዎች ናቸው።

ደስታ መኝታ ክፍል ከገባ አራት ቀናትን ያህል ቆይቶ ትንፋሹ መለወጥ
ጀመረ። በአፍንጫው እየሮ አብዝቶ ደስብና በጣም በጉልበት መልሶ
ያውጣዋል። ሃኪሞቹ ተጨነቁ፣ እየሆነ ያለው ንብቷቸዋል።
መፍትሄውንም ያውቃሉ። ከአንዱ ማሽን ነትሎ ወደሌላው ማድረግ
በሆነ የተከለከለ ነው። ማሽን ሳይ ያለው ታማሚ የሚሞት መሆኑ
ቢታወቅም እንኳን ማሽኑን መንቀል ከልክል ነው። በዚህ ምክንያት
እንደ ሰው አንድ ማሽንን ለወራት ይዞ ሊተኛበት ይችላል እስከሚሞት
ድረስ። በዚህ መካከል መትረፍ የሚችል ማሽን ፈላጊ ቢሞትም ከማዘን
ወጪ ምንም ማድረግ አይቻልም።

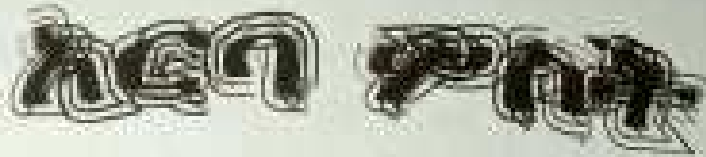
የደስታ አተንፋረስ እየጠነከረ በመሄዱ ሃኪሞቹ ሃሳብ ንብቷቸዋል።
የደረቱ የመተንፈሻ ጡንቻዎች ተዳክመው ጭርሱን መተንፈስ
እንዳያትተው ሰግተዋል።

ደስታ እልጋ ይዞ ከቀኛ በስድስተኛ ቀኑ እንደ መልካም ነገር ተከሰተ።
ከሦስቱ ማሽኖች አንዱ ሳይ ሦስት ወር ከአስራ ሠባት ቀን የተኛ
ሆኖተኛ ሞተ። ይህ ለደስታ ወገኖች ደስታ ነበር። አንዱ ሲሞት
ሌላው ሀይወት መሆኑ እውነት ሳይሆን አይቀርም።

ደስታ በተጥታ ወደ ፅኑ ሀመማን መታከሚያ ክፍል ተዛወረ
ጦተንፈሻ ማሽኑ ተገጠመለት። ሰባለም ከጽኑ ሀመማን መታከሚያ
ክፍል ትይዩ ወደሚገኘው ኮሪዶር ተዛወረች፤ የመተኛ ካርቶኒን ይዛ።

ደብተ የመተንፈሻ ማሸን ቢያገኝም ቀዶ ሀክምና የሚቋቋምበት አቅም
ሰላልነብረው ቀዶ ሀክምናውን ማድረግ ግን አልተቻለም፡፡ በመተንፈሻ
መሣሪያው ላይ እያለ ሃኪሞቹ ሌላ ችግር መከሰቱን አረጋገጡ፡፡

የዚህም የደስታ እንኳ መስራት ማቆሙን አረጋግጠዋል። ደስታ እንደዋዛ በማሸን ላይ መኖር ከጀመረ ሳምንታት አልፈዋል። በሃቲያም ቀንሰዋል። ሰብለም እቤቷ ማደር ጀምራለች። ከብሩና ውቢት ሰዓታቸው እንዳይገባጠም ተጠንቅቀው በየሰዓቱ ያዩታል። ከግሃት በስተቀረ ግን እንደም የሚረዱት ነበር አልነበረም።

ከብሩ ሌላ ስራ በማይሰራበት ጊዜ ሁሉ ስለ ደስታ ያስባል። ደስታ እንዴት በማሸን ላይ ይኖራል ብሎ ራሱን ደጋግሞ ይጠይቃል። በማሸን ላይ መኖር እውን መኖር ነው? ከአለመኖር ጋር ትንቅንቅ እንጂ የሚለው የደስታ መስራ-ክሪያ ሁልጊዜ ይታወሰዋል።

በየሰረታላቸው ውስጥ የማሸን አጥረትና ከዚህ ጋር የተያያዙ ችግሮች በተነሱ ቁጥር ደስታ ሰዎች የሚሞቱ መሆናቸው ከተረጋገጠ ያለ ክግዛብ ህይወታቸውን በማራዘም የነሱንም ስቃይ ማጠባት፣ ሊተርፍ የሚችል ሰውንም ዕደሚ ማሳጠር የሰበገም ብሎ ብቻውን ይከራከር እንደነበር ከብሩ ያስባል።

ነው ከተወሰደ ጀምሮ እስከሚገኝ ድረስ ካለመኖር ፍርሃት ጋር ለምን ይተናነቃል ይል ነበር።

እውን በእሱ በራሱ ድረስ አለ ከብሩ ። ግን በእሱ በራሱ ፍቃድ የሆነ እይታም ሊል አለበት። ውቢት አብራው ብትሆንና ይህን ቢያወራት ተወኝ! ነገሩ ሁሉ በእጭር ጊዜ መደበኛነቱ አሳዘነው። ደስታን

አጥቷል። ደስታ በሆነ ተጓምር ቢተርፍ እንኳን በእንሳሉ ላይ በደረሰው
ጉዳት ምክንያት አካሉ እንዲ 'ሰው' እንኩ' እንደማይመለስ አውቋል።

እሁን እኮ ደስታ የለም አለ። ቤታውን በማውራቱ በመቀጠል ሽፈትም
አልነበረም። ወደፊትም አይኖርም፤ የደስታ መፈክር ታወሰው። ደስታ
ከሞት በኋላ ህይወት የለም ብሎ ነበር እንደ የሚያምነው ብሎ ራሱን
በየቀኑ የደስታን ምላሽ አስታወሰ።

ከሞት በፊትና ከሞት በኋላ ህይወት የለም ብሎ ማወቅ
ይገርመኛል። ከሞት በፊትና ከሞት በኋላ ያለው ህይወት አንድ ሊሆን
እንዴት ይችላል? አንድ አይደለም። ከሞት በፊት እኮ ማኖር አለ።
ከሞት በኋላ አለመኖር። ሁለቱ እንዴት አንድ ሊሆኑ ይችላሉ? ማኖር
እኮ መታደል ነው። መመረጥ ነው። ብዙ ወያኔን ሳንኖር እኮ
የምንሞተው። እንዳንሞት ስንጠነቀቅ። ከሞት በኋላ ህይወት ይኖር
ይሆናል። መኖር ግን የለም። አንዳንድ ሰዎች በሞት ቀደም
የለም። አንድ ጊዜ ብቻ የሚመጣውን መኖር በናባክው ምላሽ ደስ ይል
ነበር።

ከብሩ የራሱ መኖር ግራ ገባው። ደስታ ከውጭ ያለ ተቀማሪው
ነበር። ከተቀመጠበት ተንሰቶ በቀጥታ ደስታ ወደተኛበት ክፍል አመራ።
በክፍሉ ውስጥ የምስቱ ማሽኖች ኩርፍታ ሙክ ብሎ ይሰማል።

ከብሩ ከደስታ አልጋ ጋር ጠጋ ብሎ ለመቀመጥ ሞክሮ የርሃት
ተሰማው። ደስታን በአግባቡ እንኳን አቅፎ ስሞት እንደማይታይ
በጣም ናፈቀው። እንዴት አድርጎ ይመልሰው? ደስታ ለሀይወቱ ምን
ያህል እንደዋለለት አሰበ። መፃባ ጥማያውቀው ልጅ፣ ወቢት፣ ስበሰ፣
ስራ፣ ጨዋታ፣ ቁም ነገር ሁሉም ነገሩ ውስጥ ደስታ ነበር። በመኖሩም
ህይወቱን ምሉዕ እንዳደረገለት አሰበ።

የደስታም ህይወት የጎደለ አልነበረም። እንደውም ከእሱ ወላጅ ጥረ
አለመኖርን ያልፈራ ሆኖ ታየው። እንዳለውን ለማስተካከል ለጎልጥ
የደስታ ቆዳ ከመቀመጫው አካባቢ ተላልጦ ለጽ። ደስታ በስተመሳረረች

በወጥ የሚያገኝበት ሰው እንዴት ሊጠፋ እንደቻለ አሰብ። ቅደም
መቀላሰሉ አሳዘነው።

ይሄ መኖር እንዳልሆነ እንተም አኒም አናውቃለን። እኔ በአንተ ቦታ
በሆን እንተ ቀድመህ ታደርግልኝ የነበረውን ላደርግ። አንተ ብትሆን
እስክቀሰል እትተወኝም ነበር። እስክሸትም እትታዝም። አንተ መኖርን
ታውቃለህ ወዳጄ። እኔ አሁን ወደምትናፍቀው፣ ወደምትሰበክሰት
አለመኖር ልሸኝህ።

ሰው አለመኖሩ ላይተር መኖሩን ለምን ያመሰቃትላል ትል ነበር።
መልሱን አሁንም አላውቅም፤ አንተም መጠየቅህን እንጂ ለመልሱ ቁብ
አልነበረህም። ደህና ሁን ወዳጄ" ብሎ ከደሰታ አፍንጫና አፍ ላይ
የተሰከውን ማሸን መንቀል ጀመረ። የሚያደርገው ጥፋት ቢሆንም
በማም በጥንቃቄ እና በእርጋታ ነበር።

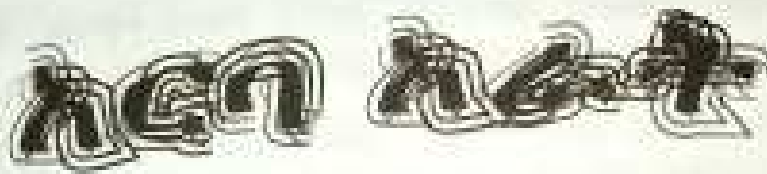
መሣሪያው እንደተነቀለ ደስታ ያጣጥር ጀመረ። በባሩ መካከል ደንገት
ዐይኑን ገለጠ። ከብሩ ደስታ አተኩሮ ያየው መሰለው። በሰከንዶች
ውስጥ ደስታ አሸለበ፤ ሞተ። አረፈ። ወደ አለመኖሩ ተሸኘ። ከብሩ
የማይፈስ አንባ አይኑን ሲወጋው ተሰማው። ትክክል ማድረጉን
ለአፍታም አልተጠራጠረም።

የደስታን ማረፍ የልብ ምት መቆጣጠሪያ መሣሪያው ሲያሰማ ተራኛ
የነበሩት ነርሶች ከነበሩበት ተጽፋጠው መጡ።

ከብሩ ሁለት እጆቹን ወደፊት አጣምሮ ለእስር በማዘጋጀት "እኔ ነኝ
የንቀልኩት" ብሎ ነፍሱ ማጥፋቱን አመነ። በዙሪያው የነበሩት ሁሉ
መሙህ ጀመሩ። ከብሩ ሁሉንም አስተውሎ አያቸው። ደስታ
እንደሚሞት የማያውቁ ይመስሉ ነበር።

በጨኩቱና በግርግሩ መካከል አንደኛው የጥበቃ ሰራተኛ ወደ ከብሩ
በመጠጋት ከጀርባው ጨመደደው። ሌላኛው "አረመኔ" ብሎ በጥፊ
እመለው። ለሰከንድ ያህል ጨለመበት። ከዚያ በተከታታይ የዱላ
መዓት ይወርድበት ጀመር።

"ደስታን ያውቁት ነበር?" ሲል አሰብ።

“አልሰማሁም አላየሁም”

አልነበርኩም እኔ አልኖርኩም”

አትልም!”

ደስታ፣ ተወዳጅ ዳደሩ፣ ወንድም፣ ፍትረኛ እና ታላቢ አባት

“ከዚህ በላይ እንዲፃፍላት የሚፈልግ አይመስለኝም” አለች ሰብላ ከደስታ መቃብር ድንጋይ ላይ የተፃፈውን ከውቢት ጋር እየጎበኙ ነበር።

“ሊከራከር ይችላል” አለች ውቢት በፈገግታ። በእርግጥም ሊከራከር እንደሚችል አያስበች።

“አንቺ የታደልሽ ነሽ” አለች ሰብላ “ቀድመሽ ስላወቅሽው ብዙ ትዝታ አለሽ” ብላ እንደመተከዝ አለች።

“አንቺ ደግሞ ምትኩ አለሽ” መለሰች ውቢት።

“እሱስ አይተካም። ግን ማስታወሻ አለው” አለች ሰብላ።

“ደስታ፣ ሰው ቢያንስ በሦስት ነገር አለመኖርን ለማሸነፍ ይጥራል። ይል ነበር” አለች ውቢት በትዝታ እየሂደች።

ገለጽ አለች ሰብላ ሆኗን እየጸበሰች።

ገመልነም ወይም በከፋ ስራ ቀጠለች ውቢት።

ከሞት በኋላ ህይወት አለች ሰብላ አይኗን በመቃብሩ ላይ
እንደተከለች።

ማን አይቶ በገረን መለሰች ውቢት።

 pdfelement

ለአስተያየት

dawit.wondimagegn@gmail.com

በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ

በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ

በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ

በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ

በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ
በዚህ ጉዞ ላይ የሚገኝ

面生 0.0-0.1 米

[illegible]

R/E MURRAY ALLEN
 CHAIRMAN, ALBANY BOARD

NOTE

በአንድ መስመር ውስጥ የሚገኝ የዚህ መስክ ማንሳት ደቻላል እንደ? መስመሩን ሳይቆይ መደመርዎ ወደ አስምርሮ የመጣ ጥያቄ ነው። በመስመሩ ውስጥ ያስተነሳ የሳብ የስም ማስተ ደቻላል። እኔን የመስመሩን ጥን የሚሰጡ በግርድሩ መሳሳት ላይዎን የሳብ የታዩት እውታርን ጥሰቁት ነው። ልማዳዊ ክብደት ለደታ መሠረተኛ ማለትም ዘንግ መመርመር ወጥቶ በዋናው ውስጥ ማሳወቅ። “አስመርክ” ነገሮችን ከመሰረተኛው በመነሳት ወደሚገኝ መደመም መነሳት ዘንግ ላይዎን የሰደቱ መሳሰራትንና እንደ አዲስ ወደ መምረጥና ማስተነከል ትገራላችሁ የምንገራም እሴ ደመወደናል።

Wang et al.

[illegible]

AC 附件 2

[illegible]

Falcon Printing 4251 11 551 7114
4251 941 333 333

AT&T and 48 HE
10 USD